

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΣΗΜΕΡΑ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ

Ανοικτό το κόμμα για συμμετοχή στη νέα κυβέρνηση

«Για τέσσερεις λόγους πήραμε την απόφαση για "κατά βούληση" στις προεδρικές», δηλώνει ο πρόεδρος του ΕΥΡΩΚΟ, ο οποίος αναλύει την πορεία του κόμματος προς τις προεδρικές. Ο ίδιος δεν προτίθει να βρεθεί στην εξέδρα κανενός υποψηφίου, για να προστατεύσει την απόφαση. Ως προς την οικονομική κρίση, ο κ. Συλλούρης σημειώνει πως πρέπει να επέλθει πλήρης εξυγίανση του τραπεζικού τομέα και να αποδοθούν ευθύνες. **Σελ. 5**

ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΜΠΑΡΝΙΕ

Μικρή επανάσταση με την Ενισία Εποπτεία

Η ενισία εποπτεία των τραπεζών στην Ευρώπη αποτελεί μία «μικρή επανάσταση», που ανοίγει τον δρόμο για την τραπεζική ένωση εντός της Ε.Ε., σχολιάζει ο Επίτροπος Αρμόδιος για την Εσωτερική Αγορά, Μισέλ Μπαρνιέ. Όσον αφορά την άμεση ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών από τον Μπχανισμό, λέει πως κάτι τέτοιο θα μπορεί να αποφασιστεί εσωτερικά από τον Μπχανισμό, αλλά η ολοκλήρωση της ενισίας εποπτικής αρχής αποτελεί προϋπόθεση. **Οικονομική, σελ. 4**

ΡΑΓΔΑΙΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

Λουκέτο σε τμήματα ελληνικών πανεπιστημίων

Περίπου 150 λιγότερα τμήματα ελληνικών ΑΕΙ και ΤΕΙ από τα υπάρχοντα 500 θα περιλαμβάνει ο χάρτης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από το ακαδημαϊκό έτος 2013-14. Στόχος της ελληνικής κυβέρνησης είναι η ορθολογική και αναπτυξιακή λειτουργία τους. **Σελ. 17**

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Νέα τάξη πραγμάτων στον ΑΠΟΕΛ

Μετά την «κόντρα» ανάμεσα σε ωματείο και εταιρεία, τα πνεύματα άρχισαν... να ηρεμούν.

Βλέπουν με δέος τον Ζ. Κόστα στην ΑΕΛ

Οι πρώτες κινήσεις που έκανε ο Πορτογάλος τεχνικός. Ξεκάθαρος για το τι θέλει από τον καθένα.

Αλλαγή ώρας

Η περίοδος της θερινής ώρας για το 2012 τερματίστηκε σήμερα Κυριακή, 28 Οκτωβρίου, στις 4 το πρωί. Κατά την ώρα αυτή οι δείκτες των ρολογιών μετακινούνται κατά μία ώρα πίσω.

Με τρύπιο καταστατικό η εταιρεία αερίου

Ο εκάστοτε υπουργός Εμπορίου μπορεί να μεταβιβάσει τις μετοχές της ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ. σε συγγενείς του

Μνημεία ανυπέρβλητου ερασιτεχνισμού θεωρούνται από έγκριτους νομικούς κύκλους το καταστατικό και το ιδρυτικό έγγραφο της Κρατικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων Κύπρου (ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ.), παρότι τα δύο έγγραφα θα έπρεπε να ήταν αποτέλεσμα σοβαρής και επαγγελ-

ματικής εργασίας από τη στιγμή που διακυβευεται μοναδικός εθνικός πλούτος, κρίσιμη πολυτιμος για το μέλλον του τόπου. Μεταξύ άλλων το καταστατικό δίνει το δικαίωμα στον εκάστοτε υπουργό Εμπορίου να μεταβιβάσει τις μετοχές στη σύζυγο ή στους συγγενείς του. Ερωτήμα-

τα δημιουργεί το γεγονός ότι μοναδικό μέλος της ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ. είναι ο υπουργός Εμπορίου, αντί να συμμετέχουν και άλλα ή όλα τα μέλη του Υπουργείου. Η δε εταιρεία μπορεί να διεξάγει την οποιαδήποτε εργασία: κατασκευαστική, αγοραπωλησίες κτημάτων, άλλες επενδυτικές ε-

πιχειρήσεις κ.λπ., ενώ της γίνεται το δικαίωμα να δέχεται δωρεές από οποιαδήποτε εταιρεία κι όχι μόνο από την κυβέρνηση, με ό,τι αν αυτό συνεπάγεται. Σοβαρά ερωτήματα κι από τα όσα διημιέφθησαν στο παρασκήνιο πριν και μετά την εγγραφή της εταιρείας. **Σελ. 7**

Στα χαρακώματα για το Μνημόνιο

Πέντε δεδομένα δημιουργούν ανοικτό πεδίο στα επιτεύγματα, τα οποία τελούν με τα όπλα παρά πόδας, εν αναμονή της κατάληξης των διαπραγματεύσεων με την Τρόικα, ώστε να διαμορφώσουν την τακτική που θα ακολουθήσουν. **Σελ. 3**

ΑΚΕΛ - ΜΑΛΛΑΣ

Προσωπική επαφή από σπίτι σε σπίτι

Επιχείρηση συσπείρωσης με προσωπική επαφή σε κάθε σπίτι -κατά κύριο λόγο όπου υπάρχουν δυσαρεστημένοι ψηφοφόροι και φίλοι του ΑΚΕΛ- και αντιμετώπιση με προβολή του κυβερνητικού έργου. **Σελ. 4**

ΔΗΚΟ

Στρώθηκε στη δουλειά ο κομματικός μηχανισμός

Αντιστροφή κλίματος στο ΔΗΚΟ. Έδωσε το σινιάλο ο Φύτος Κωνσταντίνου. Οργανωτική δουλειά σε δύο επίπεδα με στόχο τη μέγιστη συσπείρωση. Συνεργάτες του Τάσσου στο πλευρό Καραγιάνη. **Σελ. 4**

Στο χείλος ενός νέου εμφύλιου ο Λίβανος

Στους δρόμους της Βηρυτού και άλλων πόλεων του Λιβάνου έχει μεταφερθεί πλέον η συριακή κρίση, ξηλώνοντας τις εφιαλτικές αναμνήσεις από τον παρατεταμένο εμφύλιο πόλεμο που συγκλόνισε τη γειτονική μας χώρα από το 1975 μέχρι το 1990. **Σελ. 18**

«Εκκρεμούν μόνο 4-5 θέματα και θα υπογράψουμε»

Συνέντευξη Βάσου Σιαρλή

Ο υπουργός Οικονομικών, μιλάει για την κάθοδο της Τρόικας, την πορεία των διαβουλεύσεων και τα μέτρα που επονται. Σημειώνει ότι «έχουν μείνει μόνο τέσσερα-πέντε θέματα» ανοικτά ενώ τονίζει πως η κυβέρνηση αντιλαμβάνεται το πρόβλημα αλλά και την ευθύνη της προς τον τόπο. Ο κ. Σιαρλή είναι αισιόδοξος ότι το Μνημόνιο θα είναι έτοιμο πριν από το ορόσημο της 12ης Νοεμβρίου, ενώ θεωρεί πως στόχος είναι να βασιστεί αυτό σε νούμερα που θα επαληθευθούν, για να μη χρειαστεί και δεύτερο. Μιλάει ακόμα για τις τράπεζες, τα συνεργατικά που βάσει Μνημονίου θα πρέπει να περάσουν στην εποπτεία της Κεντρικής, για την προσπάθεια να λυθεί το ζήτημα των αξιολογώσεων, αλλά και τις κατηγορίες για διαγραφή χρεών της Delta Trading. **Σελ. 3**

Ρευστή πρωτιά για τον Ομπάμα

Μικρή η διαφορά με Ρόμνι

Εννέα ημέρες πριν από τις προεδρικές εκλογές στις ΗΠΑ, οι σφουγγιμετρήσεις εμφανίζουν τους δύο αντιπάλους με πολύ μικρή διαφορά, αν και ο Ομπάμα δείχνει να προηγείται στις κρίσιμες αμφίρροπες Πολιτείες της Φλόριντα και του Οχάιο. Η κακή εμφάνιση του Ρόμνι, στην τηλεμαχία της Δευτέρας, έδωσε στον Ομπάμα την ευκαιρία να ξεδιπλώσει το ρητορικό του ταλέντο, για να εμφανισθεί ως ο καταλληλότερος γιγής της μοναδικής υπερδύναμης του πλανήτη. **Σελ. 19**

Στον ESM το κλειδί για τις τράπεζες

Σενάρια ανακεφαλαιοποίησης

Την ώρα που είναι σε εξέλιξη οι διαπραγματεύσεις για το δημοσιονομικό σκέλος του Μνημονίου, τρέχουν σενάρια για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών με τρόπο που δεν θα επιβαρύνει το Δημόσιο Χρέος. Ένα από τα σενάρια είναι το άνοιγμα μιας «γραμμής πιστώσης» με τον ESM για τη στήριξη των τραπεζών. Θα εγκριθεί ένα ποσό για την Κύπρο και ανάλογα με τις ανάγκες των τραπεζών θα γίνεται η εκταμίευση. **Οικονομική, σελ. 3**

Μάχη στην ελληνική Βουλή

Κρίνεται η συνοχή της κυβέρνησης και η εκταμίευση της δόσης

Σε φάση κορύφωσης εισέρχονται οι διεργασίες για την εκταμίευση της δόσης των 31,5 δισ. ευρώ για διάσωση της ελληνικής οικονομίας, με σημείο αναφοράς πλέον τη Βουλή, που θα κληθεί να ψηφίσει τα νέα μέτρα, ενώ η ΔΗΜΑΡ συνεχίζει να αρνείται να δώσει θετική ψήφο στα εργασιακά, θέτοντας εν αμφιβόλω την κυβερνητική συνοχή. Το Μαξίμου αντιμετωπίζει με

ιδιαιτερο προβληματισμό τις επερχόμενες ψηφοφορίες, αλλά ο πρωθυπουργός, Αντώνης Σαμαράς, φέρεται αποφασισμένος να επιμείνει, καθώς... «μόνη εναλλακτική οδός» είναι η χρεοκοπία. Σύμφωνα με πληροφορίες, την περασμένη Τρίτη στην κατ' ιδίαν συνάντηση του πρωθυπουργού με τον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ, Ευάγγελο Βενιζέλο, υπήρξε συμφωνία ότι τα δύο

κόμματα θα συνεχίσουν την πορεία τους και θα επιδιώξουν την υπερψήφιση των μέτρων. Σε κάθε περίπτωση, η «παράταση» που έχει λάβει η Αθήνα μέχρι το Euroworking Group της Δευτέρας, αποτελεί εκ των πραγμάτων «παράθυρο ευκαιρίας» ώστε να εξευρεθεί λύση που θα επιτρέψει και στον κ. Κουβέλη να υπερψηφίσει τα εργασιακά. **Σελ. 14, 15, 16**

Με λεωφορεία οι δημόσιοι υπάλληλοι

Η μείωση μισθών, η ακρίβεια της βενζίνης και η ανάγκη για ένα γενικότερο νοικοκύρεμα, είναι στοιχεία που αναγκάζουν τους πολίτες να αφήσουν το Ι.Χ. τους και να μπουν στο λεωφορείο. Την ίδια ώρα αρκετός κόσμος ζητά βενζίνη βερσε ή τζιμπα από τα βενζινάδικα. **Σελ. 9**

Βαρύ φορτίο η ανεργία των νέων

Δυσβάσταχτο το κόστος

Ευρωπαϊκή έρευνα προσδιορίζει σε 424,5 εκατ. ευρώ ή 2,39% του ΑΕΠ το κόστος που επιμίζεται η Κύπρος εξαιτίας της αύξησης της ανεργίας των νέων, αλλά και της περιθωριοποίησης τους από την οικονομική και κοινωνική ζωή του τύπου. Το 2008 το κόστος ήταν 282 εκατ. ευρώ ή 1,65% του ΑΕΠ. Οι νέοι αποτελούν το μεγάλο θύμα της οικονομικής κρίσης, με τις επιπτώσεις να είναι καταλυτικές, τόσο για την οικονομία όσο και για την κοινωνία. **Οικονομική, σελ. 5**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Δύσκολη εποχή

Όσο η κενυθρόνα αδειάζει και το χρονικό ορόσημο της 12ης Νοεμβρίου πλησιάζει, τόσο πιο κατατοντό πρέπει να γίνεται στον κάθε πολίτη ότι μπαίνουμε σε μια εξαιρετικά δύσκολη εποχή. Τόσο δύσκολη, σε οικονομικούς όρους, όσο ήταν και αυτή του αλγεναίου 1974. Μπαίνουμε, λοιπόν, στην εποχή του Μνημονίου και ο τόπος θα σπληνθεί, χωρίς άλλο, πάνω στην υπομονή και την εγκαρτέρηση του ανώνυμου πολίτη, του έντιμου φορολογούμενου. Το σημειώνουμε αυτό, διότι θεωρούμε ότι η πολιτική μας ηγσία δεν έχει λάβει το μήνυμα των δημοσκοπήσεων, σύμφωνα με το οποίο ένα ποσοστό πέραν του 60% του κόσμου θέλει Μνημόνιο, για να τελειώσει η βασανιστική αυτή εκκρεμότητα. Είναι φανερό ότι οι πολίτες, επειδή θεωρούν αναξιοπίατη την πολιτική ηγσία, καταλήγουν να προσδοκούν ότι μία, έστω, σκληρή έξωθεν λύση θα βγάλει τη χώρα από την παρατεταμένη και επικίνδυνη κρίση.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΟ ΡΕΣΙΤΑΛ ΜΙΑΣ ΦΩΝΗΣ

Γιάννης Πάριος Σελ. 4

ΤΟ ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΟ ΔΙΠΛΟ ΛΑΜΠΟΥΜ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΝΤΑΝΗ ΗΧΟΓΡΑΦΗΣΗ ΣΤΟ ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΤΟ 2^ο ΚΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ CD ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Τι να κάνουμε...

Ως εδώ ήταν. Μετά από μια σειρά από πολύμηνες κυβερνητικών ευσεβοποιήσεων περί ρωσικών και κινεζικών δανείων, και ύστερα από μια θεατρική παράσταση όλων των πολιτικών δυνάμεων και των κοινωνικών εταίρων γύρω από τις αντιπροτάσεις της κυβέρνησης για τη δανειακή σύμβαση, έρχεται εντός των επομένων ημερών η Τρόικα για να υπογραφεί το Μνημόνιο, όπως μετά βεβαιότητας δηλώνει ο υπουργός Οικονομικών στη σημερινή συνέντευξη του στην «Κ». Κι έτσι αρχίζουν τα πολύ δύσκολα, για τον κάθε μισθωτό και έντιμο φορολογούμενο. Όσοι ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους έναντι του κράτους και είναι εξαρτώμενοι από τις υπηρεσίες που καθυποτάσσονται πρέπει να τους προσφέρει αυτό, όπως ασφάλεια, υιοποίηση, παιδεία, σύνταξη κ.ά., τώρα θα βιώσουν τα δύσκολα. Τώρα και τις υπηρεσίες, που τις πληρώνουμε ήδη ακριβά, με το Μνημόνιο θα τις πληρώνουμε ακριβότερα, μέχρι σημείου που δεν θα μας φτάνουν τα λεφτά, αφού και το τελευταίο μας σεντ θα απομυζάται από τις μνημονιακές ανάγκες. Όλα όσα ακούμε, πριν υπογραφεί το Μνημόνιο, να μας σεβήσουν οι πολιτικοί, του τύπου «δεν θα δεχθούμε εκχώρηση εθνικής κυριαρχίας και εργασιακών δικαιωμάτων», είναι μπουρδέδες μιας εντελώς αναξιοπαιστή και διεφθαρμένης κοστωδιάς, που γνωρίζει ότι οι «κόκκινες γραμμές» της, αν γίνουν τώρα αποδεκτές από την Τρόικα, θα μας έρθουν σε δεύτερο Μνημόνιο υστερότερα, όταν μάλλον θα είμαστε πατημένοι στον λαιμό. Όπως ακριβώς έγινε και στην Ελλάδα. Η ιστορία ήταν να αποφύγουμε το Μνημόνιο. Τώρα οι διακηρύξεις τους ισοδυναμούν με τον απαίσιο εκείνο εξηλεκτισμό περί βιασμού, που αν δεν μπορείς να τον αποφυγείς, καλείσαι τάχατες να τον απολαύσεις... Η έσχατη πλάνη θα γίνει μάλιστα χειρότερη της πρώτης, με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Οκτωβρίου, περί ενοποίησης του ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος μέσα στο 2013. Στόχος της είναι να αποσυνδεθεί η τραπεζική κρίση από την κρίση δημόσιου χρέους, ώστε να ανανεωθούν οι χώρες που βιώνουν παρατεταμένη ύφεση, υψηλή ανεργία και τις αλγεινές συνέπειες του τραπεζικού τυφώνα. Η απόφαση ελήφθη μεν, η ερμηνεία όμως που έδωσε ο σιδηρά κυρία Μέρκελ, ότι δεν μπορεί να υπάρξει αναδρομικότητα στα χρέη των τραπεζών, ακυρώνει στην ουσία την απόφαση. Διότι σημαίνει ότι ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Στήριξης (ESM) δεν μπορεί να πάρει πάνω του την ανα-

κεφαλαιοποίηση των τραπεζών, αλλά θα φροντίσει για την εποπτεία τους από τούδε και στο εξής. Τούτέστιν, το δικό μας Μνημόνιο θα περιλαμβάνει και το ποσό που χρειάζεται το κράτος για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, το οποίο, σύμφωνα με την Τρόικα -που κάτι ξέρει-, κυμαίνεται στα 10-12 δισ. και όχι στα 5-6 δισ. που συμφώνησαν οι πολιτικοί μας να λένε. Κι άμα είναι 10-12 δισ. το χρέος, τότε δεν είναι διαχειρίσιμο, κάτι που σημαίνει ότι και η ζωή μας το ίδιο θα γίνει. Όλα αυτά ως συνέπεια της συνεργασίας και της διαπλοκής, αυτών που γράφαμε πριν από δύο βδομάδες, δηλαδή μιας ανάδελφης χούντας λευκού κολάρου, των ανάληπτων μιας διεφθαρμένης τραπεζικής ολιγαρχίας με προστάτη ένα εξίσου διεφθαρμένο πολιτικό κατεστημένο. Ένα καταστημένο που μόνη έγνοια έχει τώρα μη σπάσουν οι αρμοί που το κράτισαν στο απυρόβλητο μετά την προδοσία του 1974, τα τσουβάλια δολαρίων του Μιλόσεβιτς, τις μίζες των εξουσιαστών, το σκάνδαλο του ΧΑΚ και τώρα με το τραπεζικό τσουνάμι. Πλέον, η διαπλοκή είναι αποδεδειγμένη. Διαγραφί τραπεζικών χρεών εκατομμυρίων από εταιρείες του ΑΚΕΛ. Επενδυτικές εταιρείες, την εποχή του ΧΑΚ, από ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ. Και παλαιότερα όμως. Η ΕΔΕΚ δεν έπαιρνε προμήθειες για όλες τις δουλειές που γίνονταν με το καθεστώς Κανάφι; Τώρα μπορεί να αναμείνει κανείς ότι το πολιτικό κατεστημένο δεν θα καλύψει το τραπεζικό κατεστημένο, που είναι αποδεδειγμένα το άλλο του μισό; Εκείνο που μένει πια στον ανώνυμο πολιτή, είναι να αποκτήσει συλλογική οντότητα για να μπορεί να στηρίξει και να στηριχθεί στα δύσκολα χρόνια που έρχονται, αφού δεν έχει τίποτα να περιμένει από την πολιτεία. Πρέπει να αναπτύξουμε την κοινωνική αλληλεγγύη μέσα από συντονισμένη δράση. Οι απρόσωπες, σήμερα, γειτονιές πρέπει να αποκτήσουν τον παλιό τους χαρακτήρα. Όλοι να ξέρουμε όλους, Καμιά οικογένεια να μην πεινάσει. Κανένα παιδί χωρίς σύντομους στο σχολείο και χωρίς βοήθεια στα μαθήματα. Κανένας ηλικιωμένος να μην πεθάνει από αστία ή εγκατάλειψη. Κανείς άρρωστος χωρίς ιατρική φροντίδα και φάρμακα. Ο τόπος είναι μικρός και μπορούμε να μετρηθούμε. Από ένα τέτοιο κίνημα, σίγουρα θα προκύψουν και άνθρωποι που να αξίζουν της ψήφου μας. Γιατί -και το έχω ξαναγράψει- η πολιτική στην Κύπρο σήμερα έχει ανάγκη από ανθρώπους που δεν την έχουν ανάγκη.

paraschosa@kathimerini.com.cy
Εσολόγησε στο www.kathimerini.com.cy

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ Ν. ΚΑΤΕΓΙΡΕΑΣ**49 χρόνια πριν στην «Κ»
28.X.1963

ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ: Θεσσαλονίκη, 26.- Εορτάσθη σήμερα μεγαλοσπερώς η 51η επέτειος της απελευθέρωσης της Θεσσαλονίκης, παρουσία ολοκληρωμένης βασιλικής οικογένειας, εκπροσώπων της Κυβερνήσεως και μυριάδων λαού.

ΝΟΤΙΟΝ ΒΙΕΤΝΑΜ: Σαϊγόν, 28.- Βουδδιστής μοναχός εκάθη ζων προ του ενταίθα καθεδρικού ναού των Καθολικών σήμερα την πρωία, καθ' ην στιγμήν μέλη της Επιτροπής του ΟΗΕ διά το Βιετνάμ επεξεζέποντο μίαν από τας ενταίθα παγώδας. Πρόκειται περί της εβδόμης αυτοκτονίας του είδους αυτού εν τω πλαίσιο της εξωστρατηγίας των Βουδδιστών, που διεξάγεται εις ένδειξιν διαμαρτυρίας κατά της πολιτικής την οποίαν ακολουθεί η Κυβέρνησις του Νοτίου Βιετνάμ, απέναντι των [...] Η Επιτροπή, της οποίας η άριεξ οφείλεται εις τας διαμαρτυρίας των Βουδδιστών, ότι διώκονται από το καθεστώς του Καθολικού προέδρου του Νοτίου Βιετνάμ κ. Νγκό Ντινχ Ντιέμ, ανήγγειλε ότι παύει να λαμβάνη υπ' όψιν της το πρόγραμμα των επισκέψεών της, το οποίον είχε καταρτισθή υπό της Κυβερνήσεως. Ο εν λόγω μοναχός ονομάζεται Χον Ντινχ Βαν και ήτο ηλικίας 42 ετών. Ουτός, εκάθη, φέρων το πατροπαράδοτον ένδυμα των Βουδδιστών, εις την προ του καθεδρικού ναού των Καθολικών μεγάλην πλατείαν, καθ' ον χρόνον ετελείτο λειτουργία εντός αυτού.

ΠΟΛΩΝΙΑ: Βαρσοβία, 26.- Συμφώνως προς πληροφωρίαν, α οποία ελήφθησαν ενταίθα χθες την εσπέραν, σορβαί συγγραφέας μεταξύ αστυνομίας και καθολικών διαδηλωτών εσημειώθησαν προσφάτως εις τρεις πολωνικάς πόλεις. Μολοντά τα επεισόδια δεν ένγουν εσημειωμένον επιβεβαιώσεως, εν τούτοις, ως ανέφερον αυτόπται μάρτυρες, η σορβαίωτέρα από τας συγγραφέας εντάς εσημειώθη εις την πόλιν Πρεσμπύλ, επί των συνόρων μεταξύ Πολωνίας και Ρωσίας. Προστίθεται ότι ερεχθείσθησαν τρεις ολόκληροι ήμεροι πών η δινηθούν αι αρχαι να αποκαταστήσουν την τάξιν εις την πόλιν αυτήν. Οι διαδηλώσεις των καθολικών ήρχισαν όταν α τοπικά αρχαι επεχείρησαν να κλείσουν εκκλησιαστικήν μοναχήν σχολήν [...]. Παρόμοια συγγραφέας, εις μικροτέρων όμως κλίμακα, εσημειώθησαν εις Νόβε Μιάστο και εις χωρίον πλησίον του Γκρύνπεργκ.

ΤΑΚΗΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τον προσεχή Ιανουάριον αρχίζει εις την Μακεδονίαν το γύμνασι της νέας ταινίας του σηνηοθέτου κ. Τάξη Κανελλοπούλου, υπό τον τίτλον «Εκδρομή».

Με άριστα το 10

Γράφει ο **ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

Της διαπλοκής η Σπονδη

1 Στο σύστημα. Οι σπονδές της στήλης εδώ και μήνες έδειξαν το μπουρδέλο που θα γινόμσταν με τα χαρτιά που κυκλοφορούν σαν πετσετάκια στα ΜΜΕ, όπου ο ένας φαίνεται να «κράτα» τον άλλο. Όλοι το έκαναν με όλους, απλώς το ΑΚΕΛ ήταν (όπως πάντα) πιο πρακτικό. Εταιρείες του επιτρέπουν να έχει, ό,τι θέλει κάνει μ' αυτές. Όταν λέει πάντως ο Λουκαϊδής πως το ΑΚΕΛ δεν «λέρωσε ποτέ τα χέρια του» γελά μέχρι και ο μπουφειτζής της Δυναμιά Περιβολίων.

2 Στα ΜΜΕ. Το πιο ωραίο πάντως ανέκδοτο το περί διαπλοκής είναι όταν το λένε «παράδοσιακά» μίντια του τόπου. Ειδικά με τις τράπεζες, ειδικά με τους πολιτικούς. Διαπλοκή; Ποια διαπλοκή; Υπάρχει κανείς ιδιοκτήτης ΜΜΕ που κάνει δουλειές on the site; Υπάρχει κανείς που τύπωσε τα φυλλάδια υποψηφίου Προέδρου; Υπάρχει κανείς που θέλει «μπαζισί» ουδετερότητα; Υπάρχει κανείς που του έδινε τράπεζα 200Κ για να τα «βάλει» όπου θέλει σε διαφήμιση; Ακούει κανείς;

3 Στον Χαβά τους. Μεν θα πίσω τα... αρχαία χρόνια της Μιντιακής Διαπλοκής. Μόλις προχθές άλλωστε εφημερίδα, την ώρα που διαπραγματευόμαστε τις λεπτομέρειες του Μνημονίου και είδαμε και πάθαμε με τα φούμαρα των δανείων, επανέφερε τους Ρώσους στο προσκήνιο και με μία βαρυσήμαντη δήλωση (!) του αντιπροέδρου της «Επιτροπής Οικονομικής Πολιτι-

ΥΨΙΚΑΜΙΝΟΣ

Γράφει ο **ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ**

Η εποχή των παγετώνων

ΣΚΙΤΣΟ: Μυρτιά Αριστείδου

Κατά τη διάρκεια της δυναστείας του Ηου στην Κίνα το να γίνει κάποιος δημόσιος υπάλληλος δεν ήταν εύκολη υπόθεση. Θα έπρεπε να έχει... recommendation letter όπως λένε στο χωριό μου από έναν αριστοκράτη της εποχής ο οποίος θα εγγυάτο προσωπικά ότι ο συγκεκριμένος άνθρωπος μπορεί να φέρει εις πέρας τα καθήκοντα που θα του ανατεθούν από το κράτος. Αν οι εν λόγω συστάσεις τελικά δεν έπαιναν τόπο και ο προτενόμενος από τον αριστοκράτη αποδεκνιόταν ότι είχε πολύ ελληνικό αίμα μέσα του, τότε η δημόσια υπηρεσία και για τους δύο ερχόταν σαν τιμωρία. Τόσο σοβαρά έπαιρναν το ζήτημα της διαχείρισης των κρατικών υποθέσεων.

Στα χρόνια που ακολούθησαν στην Κίνα, τη συστατική επιστολή αντικατέστησε η αυτοκρατορική εξέταση πάλι μελών της αριστοκρατικής τάξης, πάνω στα κείμενα του Κομφούκιου και μάλιστα, το παραμικρό λάθος στις εν λόγω εξετάσεις απέκλειε πάραυτα τον εξεταζόμενο, δίχως να του δίνεται το δικαίωμα να... παρακαθήσει ξανά. Όλα αυτά φανερώσουν την επιθυμία των «πατέρων» του Δημοσίου, στο να βρουν τον κατάλληλο, τον εξάιρετο, τον άμπετο και τον πιο μορφωμένο να αναλάβει με τιμή τις υποθέσεις που θα του αναθέσει το κράτος με σκοπό το γενικότερο καλό και την πραγμάτωσή του.

Οι αιώνες πέρασαν, οι νοοτροπίες και το κλίμα άλλαξαν, από μεσογειακό η Κύπρος πλέον ζει το δικό της Ice Age και φτάσαμε σήμερα να μελετάμε το φαινόμενο του κυπριακού δημοσίου, καθώς και το alpha male αυτού, τον Γλαύκο Χατζηπέτρου, κάτω από το μικροσκόπιο της Τρόικας. Μιλώντας μέσα στο καλοκαίρι στο stockwatch, ο κύριος Χατζηπέτρου τόνισε με τον απαραίτητο στόμφο που σου δίνει το γεγονός ότι κρατάς τα κλειδιά του κράτους, πως η κυβέρνηση θα κάνει ό,τι μπορεί για να μην μπει η χώρα σε Μνημόνιο. Μάλιστα, κύριε. Η Τρόικα ήταν ήδη εδώ, ο ψιθυροί όλου του προηγούμενου έτους για το ότι πρέπει να πάρουμε μέτρα πριν μας πάρει και μας σπκώσει το διαβατήριο του ΔΝΤ έγιναν κραυγές και ο κύριος Χατζηπέτρου φοβόταν μη στενοχωρήσει τους δημοσίου υπαλλήλους και έλεγε στα ίσια στο κράτος να μην σκεφτεί καν να μπει σε διαδικασία διαπραγμάτευσης. Εξ ου και η προαναφερθείσα ατάκα που, δυστυχώς, δεν ήταν η μόνη.

Ήταν ο ίδιος άνθρωπος που φώναζε πριν από δύο χρόνια να μην παγώσει η ΑΤΑ, να μην ανασθερηνθεί, να μην το κουνήσει ρούπι από το βασιλικό της θρόνο, το θυμάστε; Πάμε παρακάτω. Ήταν ο ίδιος που δεν ήθελε καν να ακούσει την έκφραση κλιμακωτές αποκοπές, όχι, όχι, μην το λέτε σας παρακαλώ, μου πληγνυεται τα τρυφερά μου αφράκια. Όχι και πάλι όχι ΚΑΙ στη φορολογία των συντάξιμων επιδομάτων, ούτε και αυτό θέλω να το ακούω. Μα καλά; Είστε βαλτοί; Γιατί να τα πειράζουμε όλα αυτά; Γιατί να αποδημήσουμε τον καρδέλιος, γιατί να επεμύσσουμε στην τελειότητα του κυπριακού δημοσίου; Δεν υπάρχει περίπτωση.

Το οξύμωρο δε αλλά μάλλον αναμενόμενο, είναι πως δεν βγίκε κανείς από το επίσημο κράτος να επαναφέρει τον κύριο Χατζηπέτρου στην τάξη ή έστω να τον νοθεύσει λέγοντάς του καμιά παροιμία του τύπου, μεγάλη μπουκιά φάε μεγάλη κουβέντα μη λες.

Και όμως να που την εφάρμοσε ο ίδιος την παροιμία, παίρνοντας μάλλον μαθήματα πριγκιπικής κωλοτούμης, civil style, εφόσον μόλις πρόσφατα βγήκε στην εκπομπή «Από Μέρα σε Μέρα» και δήλωσε με όλο το θάρρος της σοφίας και της γνώμης του ότι δεν υπάρχει αίριο χωρίς μνημόνιο και ότι πρέπει να υπογράψουμε, αλλά όχι ό,τι μας πουν οι ξένοι.

Μπουμ, έσκασε η μπόμπα και πλέον έχουμε να κάνουμε με έναν άλλο Γλαύκο Χατζηπέτρου, πιο διαλλακτικό (;), πιο ρεαλιστή (!) πιο κάτι άλλο τέλος πάντων. Απορίας όζων είναι βέβαια το τι νομίζουν οι ίδιοι οι δημόσιοι υπάλληλοι για τον πρόεδρό τους, αν αναγνωρίζουν το ότι αλλού πατάει και αλλού βρίσκεται και πως ό,τι λέει παρά πέντε στο και πέντε παίζει να μην το έχει πει ποτέ και να μην το παραδέχεται κιόλας. Η επαφή του με την πραγματικότητα ήταν στοιχειώδης, όταν έλεγε ότι δεν έπρεπε η Πολιτεία να υπογράψει Μνημόνια. Όλοι φωνάζανε πως λεφτά δεν υπήρχανε, ο Χατζηπέτρου αγρόν ηγόραζε. Η επαφή του με την πραγματικότητα ήταν στοιχειώδης, όταν δεν καταλάβαινε πόσο καλό έκανε στους δημοσίου υπαλλήλους. Και γιατί επαναλαμβάνω ότι η επαφή του ήταν στοιχειώδης με οτιδήποτε τον αφορούσε; Γιατί βγήκε στην εκπομπή «Από Μέρα σε Μέρα» και πάλι,

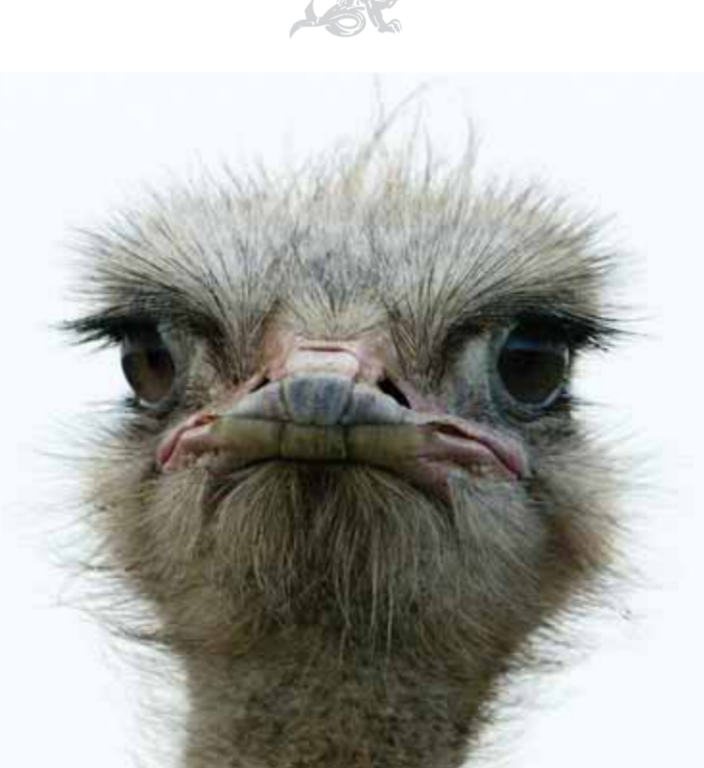
τα λέει μόνος του τι κάνει και εγώ αλλά καταλαβαίνω γιατί τον καλούν συνέχεια και είπε κατά λέξη: «Το γνωρίζετε ότι υπάρχουν και δημόσιοι υπάλληλοι που δεν παίρνουν καθόλου αύξηση; Είναι αυτοί που έχουν φτάσει στο ανώτατο όριο κλίμακας και δεν μπορούν να πάρουν περισσότερη μισθο»;

Αλήθεια τώρα, πιστεύετε ότι αυτός ο άνθρωπος λειτουργεί για το γενικό καλό; Ότι επειδή έχει τη δύναμη να μην κατεβάξει υπαλλήλους και να απειλεί να τινάξει στον αέρα τις εκλογές, ότι είναι και συνετός με τη δύναμη που διαθέτει; Ένα δράμι γελιοτύπας και 99 αστειόπτας.

Αν κύριε Χατζηπέτρου είκατε δείξει κάποια στοιχειώδη εγκράτεια και αν προσπαθούσατε να είσατε λιγότερος πρόεδρος της ΠΑΣΥΔΥ και περισσότερο απλός πολίτης, θα είκατε προφανώς την ικανότητα και να μετράτε τα λόγια σας και να βλέπετε και προς το μέλλον λιγάκι. Αλλά με αυτά που διαθέτετε που σας κάνουν αυτό που είσατε, το μόνο που μπορείτε να κάνετε είναι να χαϊδέυετε τα αυτιά όσων σιωχώς ηγείσαστε. Εν κατακλείδι, στα πόσα χρόνια σκοπεύετε να πάρετε σύνταξη;

tsikalasm@sppmedia.com.cy

Δίκαιη Κοινωνία

Διαπλοκή; Ποια διαπλοκή;

κής και Καινοτόμου Ανάπτυξης και Επιχειρηματικότητας) (sic) της ρωσικής Βουλής (κάτι σαν Ρώσο Πιτσιλιδίδη) μας προτρέπει η εφημερίδα να δώσουμε ένα οικόπεδο για δάνειο. Εθνικός ευεργέτης.

4 Στην ΕΔΕΚ. Βγήκε λοιπόν ο Ναύαρχος Ομήρου και ο Ύπαρχος Παπαδάκης να κατακραυμώνουν τη διαπλοκή και σείσπικαν τα θεμέλια της από τον οργανισμό που φέρνει παραδοσιακά κοντά τον Αρχιεπίσκοπο της Κύπρου με τον λιβικό λαό. Πρόσκειμεν.

5 Στο ΔΗΚΟ. Το ΔΗΚΟ πάντως ως το παραδοσιακό κόμμα του ανένδοτου αγώνα, πάτησε στη διαπλοκή με «σκλήρη» ανα-

κοίνωση όσο πατά η Ρόντι με τα Μανολί τσι στο red carpet. Τόσο πολύ έντονο και αποφασιστικό ήταν το κόμμα που ο Νικόλας έφυγε σε «έκτακτη» συναυλία της Lady Gaga.

6 Στον ΔΗΣΥ. Το κόμμα της (αυριανής) εξουσίας συσκέπτεται, για να δει πως να αντιμετωπίσει το θέμα της διαπλοκής. Αναμένετε στο ακουστικό σας παρακαλώ.

7 Στον Εισαγγελέα. Είναι άλλωστε γνωστό πως η Εισαγγελία της Κύπρου είναι υπεράνω διαπλοκών. Ούτε Nolle prosequi δίνει αδικαιολογητως, ούτε ξενά υποθέσεις στα συρτάρια, ούτε βέβαια οι πρώην εισαγγελείς είναι περιζήτητοι ως δικηγόροι

ΤΡΟΙΚΑ
ΕΙΠΑΝ
Ερχόμεστε
Δευτέρα.
ΗΘΕΛΑΝ
ΝΑ ΠΟΥΝ
Ο Πρόεδρος
θα είναι ταξίδι;

σε υποθέσεις που εκδίκαζαν από την άλλη πλευρά. Διαπλοκή;

8 Στη Βουλή. Ο ναός της (κυπριακής) Δημοκρατίας είναι γνωστό πως δεν «μσά» από διαπλοκές. Γι' αυτό άλλωστε οι δικηγόροι σφάζονται να είναι στην επιτροπή νομικών, οι γιατροί στη επιτροπή υγείας και πάλι λέγοντας. Γιατί όταν ακούω πρόεδρο της Επιτροπής Θεσμών να μιλά για κάθαρση και δικαιοσύνη μου έρχεται στο μυαλό πάντα ο Πουρμπουργέρης και το χρηματιστήριο; Είμαι καλή γιατρέ μου;

9 Στον Shiarli. Είπαμε του Ναίτη πως θέλουν να τον ξεφορτωθούν από τη διαπραγμάτευση και τον έστειλαν στα ξένα, τα πήρε στο κρανίο και ήρθε να καθάρισε καθαλά στο άλογο. Άσπε τον να τελειώσει τη δουλειά και βλέπομεν. Το δάσος και το δέντρο.

10 Στον Πάπα. Η αλήθεια να λέγεται πως όταν λείπει ο Πρόεδρος προχωρά η διαπραγμάτευση με την Τρόικα. Μόνο μην του χαλάσει (κι άλλο) τα μυαλά ο Πάπας με το αλάθητό του.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: **ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΑΝΙΔΗΣ** ■ Γενικός Διευθυντής: **ΧΡΗΣΤΗΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ** ■ Διευθυντής: **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ** ■ Αρχισυντάκτης: **ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**
Υπεύθυνος Οικονομικού: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ** ■ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: **ΚΩΣΤΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ** ■ Υπεύθυνος Ατελιέ: **ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ**

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΑΣ** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ**

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΜΕΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΣΜΟΣ

ΥΓΕΙΑ

Στο χαράκωμα τα κόμματα για το Μνημόνιο

Πέντε δεδομένα δημιουργούν πονοκέφαλο – Με αλχημείες η προεκλογική στρατηγική

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Εν αναμονή της άφιξης της Τρόικας και της διαμόρφωσης του τελικού Μνημονίου, τα κόμματα βρίσκονται εντός χαράκωμάτων και επιλέγουν να αλληλοπροβολούνται βάσει και των διαφόρων εγγράφων που βλέπουν το φως της δημοσιότητας. Το καυτό θέμα του Μνημονίου προβληματίζει τα επιτελεία των κομμάτων, τα οποία δεν έχουν ακόμη διαμορφώσει συγκεκριμένη στρατηγική διαχείρισης, καθώς και συγκεκριμένη επικοινωνιακή τακτική έναντι των όποιων προτάσεων υπάρχουν στο τελικό Μνημόνιο. Ωστόσο, οι οδηγίες που δόθηκαν στα κοιμματικά στελέχη είναι ρητές και ξεκάθαρες, ότι δεν πρέπει να γίνονται τοποθετήσεις επί αυτών των ζητημάτων εάν δεν υπάρχει προηγούμενος συνεννόηση, ώστε να αποφευχθεί η πιθανότητα έκθεσης του κόμματος, σε θέματα τα οποία ενδεχομένως να θεωρούνται «υπερευαίσθητα» για τους πολίτες.

Ένα από τα βασικότερα σημεία που προβληματίζει τα κοιμματικά επιτελεία είναι το θέμα του 13ου μισθού καθώς και η πλήρης κατάργηση της ΑΤΑ. Θέσεις, που εκφράζονται από πλευράς Τρόικας και μέχρι στιγμής παραμένει άγνωστο κατά πόσο θα αποδεχτεί τη μη συμπεριληψη των δύο αυτών σημείων στο τελικό Μνημόνιο. Σε μία τέτοια περίπτωση, τόσο το κυβερνητικό στρατόπεδο όσο και η πλευρά της αντιπολίτευσης, θα πρέπει να προβούν σε διαχείριση «κρίσεως» μιας και όλοι συμφωνούν στη διατήρηση του 13ου αλλά και στη μη κατάργηση της ΑΤΑ, παρά μόνο αναθεώρηση του όλου συστήματος.

Παράλληλα, ένα τρίτο σημείο που προβληματίζει τα κόμματα είναι οι μει-

ώσεις των μισθών δημόσιων υπαλλήλων με την Τρόικα να εμφανίζεται αρνητική ως προς την κλιμακωτή αποκοπή εισοδημάτων και να επιμένει στην ορίζοντα αποκοπή της τάξεως του 15%. Και πάλι πρόκειται για ένα «κρίσιμο» ζήτημα, αφού τόσο η κυβέρνηση όσο και η αντιπολίτευση συμφωνούν ότι πρώτον, δεν πρέπει να γίνει ορίζοντα αποκοπή μισθών και δεύτερον ότι αποκοπές της τάξεως του 15% κρίνονται ως «ισχυρό πλήγμα» στα εισοδήματα των δημόσιων υπαλλήλων.

Γραμμή επιτελείων

Ως εκ τούτου, τα κοιμματικά επιτελεία θα ήθελαν να αποφύγουν ενδεχόμενες «φιλοτροϊκανές» απόψεις και τοποθετήσεις στελεχών τους προς αυτά τα ζητήματα, αφού τέτοιες ενέργειες ενδεχομένως «να τινάζουν την προεκλογική στον αέρα», όπως χαρακτηριστικά σημείωσε στην «Κ» κοιμματικός αξιωματικός της αντιπολίτευσης. Η στρατηγική των επιτελείων ως προς το Μνημόνιο θα εξαρτηθεί από το τελικό κείμενο της Τρόικας. Ωστόσο, τα πράγματα περιπλέκονται, όταν τα επιτελεία βάζουν κάτω στο τραπέζι τα δεδομένα για την εξεύρεση της συγκεκριμένης στρατηγικής. Και συζητώντας με αξιωματικούς των επιτελείων, διαφάνηκε πως και τα τρία επιτελεία, Ν. Αναστασιάδης, Σ. Μαλά και Γ. Λιλλήκα, συγκλίνουν στα εξής δεδομένα:

- **Πρώτον.** Κανένα επιτελείο δεν έχει συγκεκριμένη εναλλακτική πρόταση έναντι του Μνημονίου.
- **Δεύτερον.** Όλοι αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα υπογραφής του Μνημονίου το συντομότερο δυνατόν.
- **Τρίτον.** Κανένας υποψήφιος δεν προτίθεται να ταχθεί κατά της υπογραφής

Με τα όπλα παρά πόδα τελούν τα κόμματα και τα επιτελεία των υποψηφίων, εν αναμονή της κατάληξης των διαπραγματεύσεων με την Τρόικα ώστε να διαμορφώσουν την τακτική που θα ακολουθήσουν.

Μία λάθος τοποθέτηση ίσως τους στοιχήσει ακριβά - οδηγίες για «πολύ προσεκτικά βήματα»

του Μνημονίου, δεδομένης και της τακτικής της Τρόικας να ζητά, εν καιρώ προεκλογικής, από τους κύριους υποψηφίους την «υπογραφή» τους.

- **Τέταρτον.** Κανένας υποψήφιος δεν επιθυμεί να εμφανιστεί με την ίδια φρασολογία και ρητορική ανθυποψηφίου του.
- **Πέμπτον.** Θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί φρασολογία, μέσα από την οποία να εκφράζεται η διαφωνία του υποψηφίου με συγκεκριμένα μέτρα της Τρόικας και από την άλλη να τάσσεται υπέρ της υπογραφής του Μνημονίου.

Τα πιο πάνω προκαλούν πονοκέφαλο στα επιτελεία, τα οποία και θα πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη ευελιξία για να μπορέσουν να εφαρμόσουν συγκεκριμένη στρατηγική επί του Μνημονίου, η οποία να επιτρέπει την ομαλή προεκλογική εκστρατεία χωρίς «δυσάρεστα» και απόλυτα ψήφων.

Οι εναλλακτικές που εξετάζονται είναι η επικέντρωση σε άλλα θέματα, παρεμφερή του Μνημονίου και όχι κατ' ανάγκη αυτό καθαυτό το Μνημόνιο και τα μέτρα, κάτι όμως που αναγνωρίζεται ότι θα είναι παρά πολύ δύσκολο να επιτευχθεί.

Πάντως και τα τρία επιτελεία παραδέχονται ότι πρόκειται για «κολύμπι αντοχής σε βαθιά νερά», το οποίο ενδεχομένως να έχει σοβαρές απώλειες και ανατροπές, «και ως εκ τούτου απαιτείται σοβαρός και προσγειωμένος χειρισμός».

Πόλεμος εξόντωσης με έγγραφα

Επί του παρόντος, τα κόμματα επέλεξαν να κονταροκτυπηθούν μέσα από μία σειρά αποκαλύψεων εγγράφων που γίνεται τις τελευταίες δέκα μέρες περίπου και έχει ενταθεί την τελευταία βδομάδα. Αρχής γενομένης με την έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας για τα αξιόγραφα, την οποία ακολούθησε εσωτερικό έγγραφο, στο οποίο κατονομάζονται τα στελέχη της Τράπεζας Κύπρου τα οποία με τον ένα ή τον άλλο τρόπο είχαν εμπλοκή στο όλο ζήτημα (μεταξύ των οποίων και ο νυν υπουργός Οικονομικών, ο οποίος ωστόσο με ανακοίνωσή του κάλυψε λόγο για παραπληροφόρηση). Ακολούθησε κατάλογος μισθολογί-

ου των «golden boys» των τραπεζών, έγγραφο με τα ονόματα αυτών που απολαμβάνουν τις κυβερνητικές κατοικίες στο Τρόδος με εξευτελιστικά ενοίκια, όπως επίσης και έγγραφο που αποκαλύπτουν κενά της εποπτικής αρχής για το θέμα των αξιόγραφων, ενώ το σκηνικό φούντωσε με έγγραφο που αφορούσε διαγραφή χρεών εταιρείας στην οποία μετέχουν στελέχη του ΑΚΕΛ. Στον πόλεμο, ενεπλάκησαν και συντεχνίες, με τη συντεχνία των δημόσιων υπαλλήλων να ασκεί δριμύεια κριτική κατά του κ. Σιαρλή και να τον καλεί «να επιστρέψει το μπόνους και μετά να κάνει τον σωτήρα».

XF XJ XK

ULTIMATE STATEMENT.

Your individuality is reflected in the choices you make.
The XJ is an exceptional one.

NEW XJ 2.0 Litre PETROL AUTOMATIC €49.000*

JAGUAR.COM.CY

HOW ALIVE ARE YOU?

Cyprus Premium Automobiles Ltd
PILAKOUTAS GROUP
Nationwide Number: 77 77 18 00

JAGUAR

Official fuel economy figures for the XJ 2.0L PETROL AUTOMATIC 8-SPEED:
Extra urban (6.8 l/100km), Urban (13.6 l/100km), Combined (9.3 l/100km), CO₂ emissions (216 g/km).
* Price does not include registration fees and road tax. The basic model equipment may differ from the image above.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΤΟ ΡΕΣΙΤΑΛ ΜΙΑΣ ΦΩΝΗΣ

Γιάννης Πάριος

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΟ ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΟ ΔΙΠΛΟ ΑΛΜΠΟΥΜ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΝΤΑΝΗ ΗΧΟΓΡΑΦΗΣΗ ΣΤΟ ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Η ηχογράφηση του διπλού cd έγινε κατά τη διάρκεια των παραστάσεων του Γιάννη Πάριου από το ηχογραφικό τμήμα του Μεγάλου Μουσικής. Δεν έγινε καμία απολύτως μουσική, φωνητική ή άλλη ηχητική παρέμβαση. Είναι το ακριβές αποτέλεσμα της ηχογράφησης της 24ης Μαρτίου 2007 όπως ακούστηκε ζωντανά από το Μέγαρο Μουσικής.

- ΧΑΡΤΙΝΟ ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΑΚΙ
- ΑΥΤΗ Η ΝΥΧΤΑ ΜΕΝΕΙ
- ΤΑ ΔΑΧΤΥΛΑ • ΑΝΑΘΕΜΑ ΣΕ
- ΜΟΝΟ ΜΙΑ ΦΟΡΑ
- ΜΟΥ ΉΧΕΙΣ ΚΑΝΕΙ ΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ ΚΟΛΑΣΗ
- ΦΤΑΙΜΕ ΚΙ ΟΙ ΔΥΟ • ΤΟ ΣΗΜΑΔΙ
- ΟΛΑ ΣΕ ΘΥΜΙΖΟΥΝ • ΜΙΑ ΠΙΣΤΑ ΑΠΟ ΦΩΣΦΟΡΟ
- ΩΡΑΙΑ ΠΟΥ ΄ΝΑΙ ΤΗΝ ΑΥΓΗ - ΣΓΟΥΡΕ ΒΑΣΙΛΙΚΕ
- ΜΟΥ • ΓΙΑΝΤΑ • ΛΥΓΑΡΙΑ
- ΙΚΑΡΙΩΤΙΚΟ • CARUSO

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ
4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΤΟ 2^ο
ΚΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ CD ΜΑΖΙ
ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αντιστροφή κλίματος στο ΔΗΚΟ

Εδωσε το σινιάλο ο Φύτος Κωνσταντίνου – Οργανωτική δουλειά σε δύο επίπεδα

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Οργάνωση την Κύπρο τα οργανωτικά επίπεδα του ΔΗΚΟ, το οποίο άναψε τις μηχανές και στρώθηκε στη δουλειά για τα καλά ενόψει των προεδρικών εκλογών. Ο οργανωτικός γραμματέας του κόμματος, Φύτος Κωνσταντίνου, έδωσε το σινιάλο και πλέον όλα τα επίπεδα βρίσκονται σε πυρετώδεις προετοιμασίες. Η οργανωτική στρατηγική χωρίστηκε σε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση ολοκληρώνεται λίγο πριν από τις διακοπές των Χριστουγέννων και η δεύτερη φάση αποτελεί ουσιαστικά και την τελική ευθεία, δύο μήνες, πριν από τις προεδρικές εκλογές.

Επί του παρόντος γίνεται οργανωτική εκστρατεία σε δύο επίπεδα. Ένα το οποίο αφορά τις επαφές του προέδρου του κόμματος και των μελών του Εκτελεστικού Γραφείου και της Γραμματείας σε επαρχιακό επίπεδο και ένα δεύτερο, το οποίο τρέχει παράλληλα με το πρώτο, το οποίο αφορά εξορμήσεις επαρχιακών στελεχών στις τοπικές επιτροπές του ΔΗΚΟ. Δηλαδή από ενορία σε ενορία και από κοινότητα σε κοινότητα ανά το παγκύπριο.

Σε επίπεδο ηγεσίας, έχουν ήδη πραγματοποιηθεί συσκέψεις επαρχιακών στελεχών σε Λάρνακα, Πάφο και Λεμεσό, ενώ την ερχόμενη βδομάδα αναμένεται να πραγματοποιηθούν σε Αμμόχωστο και Λευκωσία. Στις επαρχιακές συσκέψεις λαμβάνουν μέρος στελέχη πρώτης γραμμής, μέλη των επαρχιακών επιτροπών καθώς και η επαρχιακή Γυναικεία Οργάνωση (ΓΟΔΗΚ) και η Νεολαία (ΝΕΑΗΚ) και στην ατζέντα βρίσκεται ο καθορισμός των οργανωτικών στόχων του κόμματος.

Επιτελέγεται η προπαιδεία της πρώτης φάσης της οργανωτικής δουλειάς θα είναι οι Επαρχιακές Συνδιασκέψεις, περί τα μέσα Νοεμβρίου, όπου θα συμμετέχουν όλα τα μέλη και

Κύριος στόχος του ΔΗΚΟ είναι η συσπείρωση του κόμματος με αξιωματούχους να κάνουν λόγο για ποσοστά που μέχρι το τέλος της προεκλογικής θα προσεγγίζουν το 70%.

στελέχη του κόμματος ανά επαρχία, έτσι ώστε αρχές Δεκεμβρίου το ΔΗΚΟ να είναι έτοιμο να εισέλθει στη δεύτερη φάση της προεκλογικής εκστρατείας, η οποία θα είναι περισσότερο εντατική, μιας και πλέον η εκστρατεία θα εισέλθει στην τελική της φάση, αν ληφθεί υπόψη ότι ο Δεκέμβριος είναι και μήνας εορτών.

Στόχος η συσπείρωση

Κύριος στόχος του ΔΗΚΟ είναι η συσπείρωση του κόμματος, με κομματικούς αξιωματούχους να δηλώνουν στην «Κ» ότι το κλίμα έχει αλλάξει. «Ο ΔΗΚΟϊκός κόσμος έχει αντιληφθεί ότι πρώτον η επιλογή του κόμματος είναι επιλογή νίκης και δεύτερο ότι δεν υπήρχαν άλλες εναλλακτικές. Η επιλογή Λιλλήκα θα μας οδηγήσει εκ νέου σε μια συνεργασία με το ΑΚΕΛ», ήταν το σκόλιο εμπλεκόμενου ΔΗΚΟϊκού στελέχους. Η συσπείρωση του κόμματος αυτή τη στιγμή εκτιμάται γύρω στο 50%, ενώ οι υπολογισμοί για την τελική συσπείρωση του ΔΗΚΟ θέλουν το ποσοστό αυτό να αγγίζει το 70%. «Ένα ποσοστό που μας επιτρέπει πλέον να κάνουμε λόγο για

εκλογές ενός γύρου», σημείωσε στην «Κ» συνεργάτης του προέδρου του ΔΗΚΟ.

Συνεργάτες Τάσσου

Αξιοσημείωτη είναι και η συστράτευση ΔΗΚΟϊκών και άλλων στελεχών που κατά καιρούς συνεργάστηκαν με το ΔΗΚΟ και διετέλεσαν κρατικό αξιωματούχο, είτε επί Σπύρου Κυπριανού είτε επί Τάσσου Παπαδόπουλου, και οι οποίοι στάθηκαν παρά το πλευρό του Μάριου Καραγιάν στηρίζοντας την απόφαση του ΔΗΚΟ για συνεργασία με το ΔΗΣΥ προς στήριξη της υποψηφιότητας του Νίκου Αναστασιάδη.

Στη συνάντηση, η οποία έγινε την περασμένη Πέμπτη (25/10), παρευρέθηκαν οι: Μάκης Κεραυνός, Μάρκος Κυπριανού, Ντίνος Μιχαηλίδης, Χριστόδουλος Πασιαρδής, Κυριάκος Χριστοφίδης, Στέλιος Κοιλιάρης, Αντώνης Μιχαηλίδης, Αντώνης Παπακαλιδής, Αιμίλιος Θεοδούλου, Φώτης Φωτίου, Ανδρέας Παπαγεωργίου, Χρήστος Ταλιαδωρός, και Βασίλης Πάλας. Παρέστησαν, επίσης, ο διευθυντής του Γραφείου του Τάσσου Παπαδόπουλου, Πολάκης Σαρρής

και ο διευθυντής του Γραφείου Σπύρου Κυπριανού, Χάρης Βαβίδης.

Λόγω απουσίας στο εξωτερικό ή άλλων σοβαρών δεσμεύσεων, δεν μπόρεσαν να παραστούν οι πρώην υπουργοί, Χρήστος Μαυρέλλης, Χρήστος Πατσολίδης, Κώστας Πετρίδης, Τάκης Πελεκάνος, Γεώργιος Χατζηναστασίου, Ηλίας Ηλιάδης και Ανδρέας Δημητριάδης, οι οποίοι διαβίβασαν τη συμφωνία τους με την επιλογή του κόμματος για τις προεδρικές εκλογές.

Οι προσωπικότητες από πλευράς ΔΗΚΟ δήλωσαν ξεκάθαρα ότι στηρίζουν την επιλογή του κόμματος για τις προεδρικές εκλογές και ότι θα εργαστούν για την υλοποίησή της, συμμετέχοντας σε προεκλογικές δραστηριότητες.

Πάντως, η «κίνηση Καραγιάν» επιβεβαιώνει τα όσα στο πρόσφατο παρελθόν έγραψε η «Κ» ότι οι πλείστοι των συνεργατών του αξιωματούχου Τάσσου Παπαδόπουλου τάσσονται υπέρ της συμμαχίας ΔΗΚΟ – ΔΗΣΥ σε αντίθεση δηλαδή με την τοποθέτηση του Νικόλα Παπαδόπουλου, ο οποίος επέλεξε διαφορετική προέγηση και εισήγαγε τη στήριξη του Γιώργου Λιλλήκα.

Από πόρτα σε πόρτα στο ΑΚΕΛ

Επιχείρηση συσπείρωσης και αντεπίθεση με προβολή του κυβερνητικού έργου

Του ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Με προσωπική επαφή σε κάθε σπίτι –κατά κύριο λόγο όπου υπάρχουν δυσαρεστημένοι ψηφοφόροι και φίλοι του ΑΚΕΛ– επιχειρεί η οργανωτική μηχανή του κυβερνητικού κόμματος να αναστρέψει το αρνητικό κλίμα, προσβλέποντας σε περιορισμό της αποχής και την επίτευξη της μεγαλύτερης δυνατής συσπείρωσης. Πρώτος στόχος η εξασφάλιση του ποσοστού εκείνου που θα αποτρέψει την έκβαση της εκλογής Προέδρου από τον πρώτο γύρο και θα επιτρέψει στο ΑΚΕΛ να δηλώσει παρών τη δεύτερη Κυριακή, ώστε να βγει από την εκλογική μάχη με τις μικρότερες δυνατές απώλειες. Στο εκλογικό επίπεδο του Σταύρου Μαλά μελετούν τις δημοσκοπήσεις, εντοπίζουν τ' αδύνατα σημεία των αντιπάλων τους αλλά και τον δικό τους υποψηφίον, σχεδιάζοντας την πολιτική αλλά και επικοινωνιακή τακτική που θα ακολουθήσουν. Η οικονομία βρίσκεται στην κορυφή της ατζέντας, αφού εκεί εντοπίζεται το σοβαρότερο πρόβλημα σε ό,τι αφορά τις κυβερνητικές επιδόσεις, που αναδεικνύεται και σε ακίλλιο πέραν του ΑΚΕΛ στην επικείμενη εκλογική αναμέτρηση, όπως καταγράφηκε και στην πρόσφατη συνεδρίαση της Κεντρικής Επι-

Συνάντηση Σ. Μαλά με τον πρόεδρο του ΕΥΡΩΚΟ, παρουσία του Ν. Κασουριδίου.

Ο Γιώργος Λιλλήκας με τον αναπληρωτή ΥΠΕΣ της Ρωσίας, Βλαντιμίρ Τίτοφ.

τροπής του ΑΚΕΛ, παρουσία του Προέδρου Χριστόφια. Προσπάθεια για αναστροφή του κλίματος θα καταβληθεί και προς την κατεύθυνση της προβολής του κυβερνητικού έργου σε κοινωνικούς και άλλους τομείς –παιδεία, συγχωνώσεις, άμυνα– όπου υπήρξε υλοποίηση των προεκλογικών δεσμεύσεων του Προέδρου και του ΑΚΕΛ, ώστε να διαλυθεί στον βαθμό που είναι δυνατόν, η αρνητική εντύπωση σχεδόν για το σύνολο της διακυβέρνησης. Θα προβληθεί, επίσης, το μείζον θέμα της έναρξης ερευνητικών γεωτρήσεων για φυσικό αέριο, με τους πολιτικούς χειρισμούς

να διασφαλίζουν στήριξη από σημαντικές χώρες (ΗΠΑ, Ρωσία, Ισραήλ και Ε.Ε.), που εξουδετερώνουν τις τουρκικές απειλές.

Πέραν της οργανωτικής δουλειάς, το ΑΚΕΛ θα αξιοποιήσει τις διασυνδέσεις του με πολιτικές δυνάμεις και θεσμικούς παράγοντες στο εξωτερικό για στήριξη της υποψηφιότητας Σταύρου Μαλά και σύμφωνα με πληροφορίες προγραμματίζονται επισκέψεις του υποψηφίου σε διάφορες πρωτεύουσες με ιδιαίτερη πολιτική σημασία.

Στο εξωτερικό ο Λιλλήκας

Αρχές γενομένων από τη Μόσχα, όπου είχε συναντήσεις με βουλευτές αλλά και αξιωματούχους της κυβέρνησης, ο Γιώργος Λιλλήκας εγκαινιάζει επαφές στο εξωτερικό. Σε οργανωτικό επίπεδο η ΕΔΕΚ ανέλαβε τις προεκλογικές εξορμήσεις του υποψηφίου σε παγκύπριο επίπεδο, ευελπιστώντας ότι πολύ σύντομα θα γίνει ο πλήρης συντονισμός με το επίπεδο του κ. Λιλλήκα και να εισέλθουν στην τελική φάση της εκστρατείας. Στόχος της επιτελείου της ΕΔΕΚ είναι η αύξηση της συσπείρωσης του κόμματος υπέρ της υποψηφιότητας Λιλλήκα και την ίδια ώρα ο περιορισμός των απωλειών υπέρ Σταύρου Μαλά και Νίκου Αναστασιάδη.

Αποδυναμωμένο θα βρει τον Ερογλου ο νέος Πρόεδρος

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Την προηγούμενη Κυριακή, στο πλαίσιο του συνεδρίου του «κυβερνητικού» Κόμματος Εθνικής Ενότητας (ΥΒΡ), ο ηγέτης της τουρκοκυπριακής κοινότητας, Ντερβίς Έρογλου, αναμετρήθηκε με τον «πρωθυπουργό» Ιρσέν Κιουτσούκ. Ο Κιουτσούκ έδωσε εκλογική μάχη με τον πρώην «υπουργό Υγείας», Αχμέτ Κιασίφ, ο οποίος είχε την υποστήριξη του κ. Έρογλου και του κύκλου του, για την εξασφάλιση της ηγεσίας του ΥΒΡ και της «πρωθυπουργικής» καρέκλας. Κατά τις πρώτες ώρες της Δευτέρας, η επιτροπή συνεδρίου του ΥΒΡ ανακοίνωσε τη νίκη του κ. Κιουτσούκ. Η εν λόγω νίκη σηματοδότησε την έναρξη μιας νέας περιόδου αντιπαράθεσης στην άλλη πλευρά της πράσινης γραμμής, η οποία δεν προμηνύει τίποτα άλλο παρά μια σφοδρή πολιτική αστάθεια.

Ο Κιουτσούκ εξασφάλισε 704 ψήφους και ο ανθυποψήφιος του 690 ψήφους. Αμέσως μετά την ανακοίνωση του αποτελέσματος, ο Κιασίφ και οι οπαδοί του αμφισβήτησαν την ανα-

κήρυξη του Κιουτσούκ, υποστηρίζοντας ότι το καταστατικό του ΥΒΡ διευκρινίζει ότι ο πρόεδρος του κόμματος εκλέγεται από την πλειοψηφία των εγγεγραμμένων συνέδρων του κόμματος. Σε αυτή την περίπτωση, ο νέος ηγέτης του ΥΒΡ θα έπρεπε να εξασφαλίσει 715 ψήφους. Με βάση αυτό τον ισχυρισμό και έχοντας την πλήρη υποστήριξη της οικογένειας Έρογλου, το στρατόπεδο του κ. Κιασίφ τάχθηκε υπέρ της διεξαγωγής μιας επαναληπτικής ψηφοφορίας, ενώ στα μέσα της προηγούμενης εβδομάδας προσέφυγε στη «δικαιοσύνη» για την επίλυση του ζητήματος.

Τι επιφυλάσσει η επόμενη ημέρα για την τουρκοκυπριακή Δεξιά και την τ/κ ηγεσία; Όλοι οι Τουρκοκύπριοι αναλυτές αναμένουν πολύ σημαντικές εξελίξεις κατά τις επόμενες ημέρες ή εβδομάδες. Σύμφωνα με την άποψή τους, τις τελευταίες εβδομάδες, ο Έρογλου κατάφερε να συσπειρώσει τη μισή εκλογική βάση του ΥΒΡ γύρω από την υποψηφιότητα του κ. Κιασίφ, παρά την αδιαφιλοβιτήτητα υ-

ποστήριξη που παρείχε η Άγκυρα στο πρόσωπο του κ. Κιουτσούκ. Ωστόσο, οι 690 ψήφοι που εξασφάλισε η υποψηφιότητα του κ. Κιασίφ, ενδέχεται να αποτελέσουν εμπόδιο για την ομαλή ολοκλήρωση της θητείας του κ. Έρογλου στην ηγεσία της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Στη νέα περίοδο, ο κ. Έρογλου παραμένει στην ηγεσία της κοινότητάς του έχοντας απολέσει ουσιαστικά την υποστήριξη της μισής εκλογικής βάσης του κόμματός του.

Από τη σκοπιά του κ. Κιουτσούκ, η αμφιλεγόμενη επανεκλογή του στην ηγεσία του ΥΒΡ αποτελεί αναμφισβήτητα μια θετική εξέλιξη για τα μελλοντικά του σχέδια. Τις επόμενες εβδομάδες, ο κ. Κιουτσούκ αναμένεται να εντάξει στο κόμμα του

σημαντικές πολιτικές προσωπικότητες της τ/κ Δεξιάς, όπως ο Τακλίν Ερτουρούλλογλου και ο Τουρκαλί Αβτζί, οι οποίοι βρίσκονται σε «κατάσταση πολέμου» με τον Τ/κ ηγέτη, Ντ. Έρογλου. Ωστόσο, στη νέα περίοδο, ο κ. Κιουτσούκ θα βρεθεί αντιμέτωπος με τη σφοδρή αντιπολίτευση του στρατοπέδου Έρογλου, το οποίο ενδέχεται να διαχωρίσει τη θέση του από το ΥΒΡ.

Σύμφωνα με πολλούς Τουρκοκύπριους αναλυτές και πολιτικούς, μετά την εκλογή του νέου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας τον Φεβρουάριο και την ενδεχόμενη επανέναρξη των συνομιλιών, η ελληνοκυπριακή αντιπροσωπεία και ο ΟΗΕ θα συναντηθούν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων έναν Τουρκοκύπριο ηγέτη, ο οποίος, έχοντας απολέσει την πλειοψηφία της εκλογικής βάσης, θα δέχεται «πέσεις» από έναν «πρωθυπουργό», ο οποίος αμφισβητεί τη συνέχεια της διαπραγματευτικής διαδικασίας και οραματίζεται την ανάδειξη του στην ηγεσία της τ/κ κοινότητας το 2015.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Ανοικτοί για συμμετοχή στη νέα κυβέρνηση

Δημήτρης Συλλούρης: «Για τέσσερις λόγους πήραμε την απόφαση για “κατά βούληση” στις προεδρικές»

Συνέντευξη στον ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Ο Δημήτρης Συλλούρης εξηγεί στην «Κ» τους λόγους που το Ευρωπαϊκό Κόμμα κατέληξε στην απόφαση για «κατά βούληση» στις επερχόμενες προεδρικές εκλογές. Ο ίδιος, όπως δηλώνει, δεν θα βρεθεί σε καμία εξέδρα υποψήφιου, αλλά αυτό δεν αποτελεί δέσμευση για τα υπόλοιπα στελέχη του ΕΥΡΩΚΟ και σημειώνει ότι το κόμμα του θα είναι ανοικτό για συνεργασία με τον νέο Πρόεδρο, είτε σε επίπεδο πολιτικών θέσεων είτε σε επίπεδο συμμετοχής, αναλόγως και των θέσεων του νέου Προέδρου. Ως προς την οικονομική κρίση, ο κ. Συλλούρης σημειώνει πως πρέπει να επέλθει πλήρης εξυγίανση του τραπεζικού τομέα και να αποδοθούν ευθύνες, ενώ τονίζει πως ουδέποτε το ΕΥΡΩΚΟ τάχθηκε υπέρ του ενός ή του άλλου διοικητή της Κ.Τ. αλλά υπέρ της ομαλής συνεργασίας μεταξύ Κεντρικής και κυβέρνησης.

—Κύριε Συλλούρη πώς προέκυψε το κατά βούληση;

—Μετά από αρκετό προβληματισμό και αφού είχαμε και ενώπιόν μας κάποια δεδομένα, καταλήξαμε σε αυτή την εισήγηση προς το Κεντρικό Συμβούλιο...

—Ποια δεδομένα;

—Πρώτον. Ότι η προσπάθεια για τον ενδιάμεσο χώρο απέτυχε. Η δική μας προσπάθεια ήταν ελκυστική και αποτελούσε τον κύριο στόχο μας. Απέτυχε.

Δεύτερον. Είμαστε ένα κόμμα με τον δικό του χαρακτήρα, τη δική του φυσιογνωμία, αυτονομία και συγκεκριμένες αρχές που δημιουργούν διαχωριστικές αρχές ίσως από άλλα κόμματα.

Τρίτον. Υπήρχαν έντονες απόψεις προς διά-

φορες κατευθύνσεις εντός του Ευρωπαϊκού Κόμματος και συνεπώς θα έπρεπε να λάβουμε υπόψη την ενόπια και τη λειτουργία του κόμματος την επόμενη μέρα. Τέταρτον. Ο ρόλος του κόμματος την επόμενη μέρα. Πιστεύω ότι ένα κόμμα που συμπεριφέρεται μακριά από δοσοληψίες έχει, με τα σημερινά δεδομένα, μεγαλύτερη αξιοπιστία και πιο δυνατή παρέμβαση. Δεν λέω, και το τονίζω, ότι κάποιο άλλο κόμμα έκανε δοσοληψία.

—Οπότε δικαιωματικά λέγεται ότι η απόφαση αυτή πάρθηκε για να διατηρηθεί η συνοχή στο κόμμα;

—Δικαιωματικά θα ερμηνευόταν έτσι όπως το λέτε, αν ο λόγος που πάρθηκε η απόφαση ήταν μόνο ένας. Σας είπα τέσσερις και εσείς επιλέγετε τον ένα. Δικαίωμά σας...

—Υπήρχαν όμως ισχυρές απόψεις προς διάφορες κατευθύνσεις. Έτσι είπατε...

—Ναι, το είπα. Και σας είπα, επίσης ότι δεν είναι ο μοναδικός λόγος αυτός...

—Γιατί το κόμμα σας απέρριψε την υποψηφιότητα του κ. Λιλλήκα;

—Όχι δεν θα μπω σε αυτή τη λογική γιατί απορρίψαμε τη μία υποψηφιότητα ή την άλλη. Εγώ εξηγώ και αιτιολογώ την πρότασή μας για «κατά βούληση», η οποία εν πάση περιπτώσει θα συζητηθεί και θα επικυρωθεί στο Κεντρικό Συμβούλιο στις 3 Νοεμβρίου. Δεν είναι τελεσίδικη...

—Κεντρικό Συμβούλιο τελικά; Επειδή λέγονται για Έκτακτο Παγκύπριο Συνέδριο.

—Στο Κεντρικό Συμβούλιο θα συζητηθούν και οι όποιες άλλες διαδικαστικές εισηγήσεις γίνονται...

—Εννοείτε για παράδειγμα αν υπάρχει εισήγηση για Έκτακτο Συνέδριο τότε να συζητηθεί...

«Θα είμαστε στη διάθεση του νέου Προέδρου για συνεργασία, είτε σε επίπεδο πολιτικών θέσεων είτε σε επίπεδο συμμετοχής, εάν οι θέσεις του είναι συμβατές με αυτές του κόμματός μας», δηλώνει στην «Κ» ο πρόεδρος του ΕΥΡΩΚΟ.

—Ναι, αν υπάρχουν λόγοι.

—Είσατε όμως ένα κόμμα με σύντομη αλλά έντονη ιστορία στα πολιτικά δρώμενα του τόπου και κάποιος θα ανέμενε από το ΕΥΡΩΚΟ μια ξεκάθαρη τοποθέτηση για τις προεδρικές...

—Όχι. Αυτό που θα έπρεπε να περιμένει κάποιος από το κόμμα μας είναι να έχει μεν ξεκάθαρη άποψη, αλλά και ότι δεν ακολουθεί την πεπατημένη. Και αυτό κάνουμε...

—Δηλαδή;

—Ότι η μόνη λύση για τις προεδρικές εκλογές που θα στηρίζαμε με σθένος και ομόνομα ήταν αυτή του ενδιάμεσου χώρου. Δηλαδή με όλα τα κόμματα του ενδιάμεσου χώρου να στηρίζαμε ένα κοινό υποψήφιο. Δεν το πετύχαμε. Όλα τα υπόλοιπα έχουν και τα μειονεκτήματα και τα πλεονεκτήματα τους. Εξού και ο προβληματισμός και οι διαφορετικές απόψεις. Επιπλέον, μπορεί κάποια μερίδα των πολιτών και τα ΜΜΕ να έχουν συνηθίσει ότι ένα κόμμα πρέπει είτε στον πρώτο είτε στον δεύτερο γύρο να συνταχθεί με κάποιον υποψήφιο, και αν δεν περάσει ο υποψήφιος του στον δεύτερο γύρο να πρέπει να συμμαχήσει με ένα εκ των άλλων δύο μέσα από μία αόριστη ρητορεία κ.λπ. Αυτή είναι η πεπατημένη. Ε, εμείς δεν ακολουθούμε την πεπατημένη. Δεν την ακολουθήσαμε την προηγούμενη φορά, δεν την ακολουθούμε ούτε και τώρα. Τώρα κάνουμε κάτι καινούργιο και ναι λέμε κατά βούληση από τον πρώτο γύρο. Απ' εκεί και πέρα, απομένει να καθορίσει το κόμμα το ρόλο του έναντι του νέου Προέδρου που θα εκλεγεί.

Αν πράγματι μας χρειάζονται για να στηρίξουμε πολιτικές, είμαστε εδώ. Αν πρόκειται για συναλλαγή, απλούστατα δεν θα γίνει.

—Οποιοσ κι αν είναι ο Πρόεδρος;

—Ναι. Εμείς θα είμαστε στη διάθεσή του να συνηνοθηούμε και να συνεργαστούμε είτε σε επίπεδο πολιτικών θέσεων είτε σε επίπεδο συμμετοχής, αν οι πολιτικές του θέσεις είναι τέτοιες που να χωράνε και το Ευρωπαϊκό Κόμμα.

—Υπήρχε μία, αν θέλετε, διάσταση απόψεων μεταξύ εσάς και του κ. Κουτσοῦ...

—Δεν υπήρχε καμία διάσταση απόψεων μεταξύ εμού και οποιουδήποτε άλλου και ουδέποτε τοποθετήθηκαν δημόσια περί απόψεων που λήχθηκαν δημοσίως. Οποιοσδήποτε συζητήσεις τις έκανα στα συλλογικά όργανα και ως πρόεδρος, αν θέλετε, είμαι και υποχρεωμένος να μη λειτουργώ αντιπαραθετικά με καμία άποψη. Οτιδήποτε είπα άλλος για μένα δεν πήρε απάντηση από μένα, και ούτε θα πάρει δημόσια.

—Κατά βούληση, άρα το κάθε στέλεχος θα στηρίζει τον υποψήφιο που θέλει. Ο Δημήτρης Συλλούρης σε ποιου υποψηφίου την πλατφόρμα θα βρεθεί;

—Στον υποψήφιο τον οποίο το Ευρωπαϊκό Κόμμα θα εμπλέξει για Πρόεδρο την επόμενη πενταετία...

—Το οποίο κόμμα επέλεξε κατά βούληση...

—Ωραία. Και ο πρόεδρος του κόμματος οφείλει να προστατεύσει ουσιαστικά, και στην έκφραση και στην εικόνα, τη συγκεκριμένη απόφαση. Απ' εκεί και πέρα, με αυτό δεν δεσμεύεται κανένας άλλος αξιωματούχος.

Πλήρης στήριξη αλλά και πλήρης εξυγίανση τραπεζών

—Κύριε Συλλούρη, πόσο σας προβληματίζει το γεγονός ότι πέραν του 60% των πολιτών θέλει το Μνημόνιο της Τρόικας. Δηλαδή θεωρεί ότι για να σωθεί αυτός ο τόπος, πρέπει να έρθει η Τρόικα. Είναι και μία μομφή αυτή, αν θέλετε, κατά των πολιτικών. Ότι ο κόσμος δεν σας έχει πλέον εμπιστοσύνη...

—Δεν πρέπει να έχουμε κοντή μνήμη. Και από αυτό που λέτε θα πρέπει να εξαιρεθεί το ΕΥΡΩΚΟ. Διότι είναι σωρεία τα υπομνήματα που στείλαμε στην κυβέρνηση, από εποχής Χαρίλαου Σταυράκη, με προτάσεις για την οικονομία. Υπομνήματα με συγκεκριμένες προτάσεις. Οι οποίες αν εφαρμόζονταν, σήμερα δεν θα ήταν στην Κύπρο η Τρόικα. Δεν είμαστε εμείς που μιλήσαμε για «Κυπριακό Μνημόνιο» πριν φτάσουμε στο σημείο να προσκαλέσουμε την Τρόικα;

—Γιατί η κριτική σας περιορίζεται πάντοτε κατά της κυβέρνησης και όχι κατά των τραπεζών; Είναι εμφανές πλέον ότι το κύριο πρόβλημά μας...

—Αν μιλάτε σε πληθυντικό εννοώντας τα κόμματα ευρύτερα τότε καλώς. Αν εννοείτε εμάς, ως Ευρωπαϊκό Κόμμα, τότε θα διαφωνήσω. Διότι είμαστε οι πρώτοι που μιλήσαμε για ευθύνες των τραπεζών, και το τονίζω. Εγώ ενέγραφα θέμα στη Βουλή, στην Επιτροπή Θεσμών, για τη λειτουργία του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος και ειδικά για το θέμα των αξιολογώσεων. Και έχουμε ζητήσει και έρευνες και ευθύνες. Και θα το πάρουμε μέχρι τέλους. Και δεν υπάρχει περίπτωση, εμείς να στηρίξουμε βοήθεια προς τις τράπεζες, εάν δεν υπάρξει ολική εξυγίανση. Και το μετέφερα και στον διοικητή της Κ.Τ....

—Πώς εννοείτε την εξυγίανση;

—Εξυγίανση για εμάς στις τράπεζες σημαίνει: 1. Να αποδοθούν ευθύνες για τα σφάλματα. 2. Να μειωθούν τα επιτόκια. 3. Να μειωθούν οι μισθοί και τα μπόνους των golden boys των τραπεζών. 4. Να επιστραφούν μισθοί και μπόνους για όσους ευθύνονται για την κατάρρευση του τραπεζικού συστήματος. Και τέλος εάν δεν επιλυθεί το θέμα των αξιολογώσεων, διότι εμείς το θεωρούμε απάτη εις βάρος χιλιάδων ανθρώπων, δεν πρέπει να δοθεί καμία στήριξη στις τράπεζες. Επειδή εμείς είμαστε υπέρ της ολικής στήριξης και ολικής εξυγίανσης των τραπεζών. Δεν τασομάσαστε υπέρ να στηρίζουμε τις τράπεζες και οι τράπεζες να καταστρέφουν οικονομικά τους πολίτες και το κράτος και δεν πειράζει.

—Εσείς κάποτε λέγατε αλίμονο μας εάν φύγει ο κ. Ορφανίδης από διοικητή της Κ.Τ....

—Είπα εγώ ποτέ τέτοιο πράγμα;

—Λίγο πολύ αυτό αφήνατε να εννοηθεί και ως κόμμα αν θέλετε...

—Όχι. Συγγνώμη αλλά αυτή την ερώτηση θα έπρεπε ίσως να την υποβάλετε σε άλλους και όχι στον Δημήτρη Συλλούρη. Το ΕΥΡΩΚΟ έλεγε πάντα ότι είναι υπέρ της ασαφούς συνεργασίας του διοικητή, της κυβέρνησης και του Υπουργείου Οικονομικών. Και αυτό που έβλαψε περισσότερο την οικονομία είναι επειδή ακριβώς δεν υπήρχε αυτή η ασαφής συνεργασία. Εμείς δεν μπήκαμε ποτέ στη διαδικασία επιλογής είτε του ενός είτε του άλλου.

C-Class 1595cc με 156 bhp

από €25.900

www.facebook.com/MercedesBenzCyprus

Mercedes-Benz

* C180: Μικτός κύκλος 5.9 l/100 km, εκπομπές CO₂ 149-136 g/km. ** Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας.

Υποστήριξη με διάρκεια

Cyprus Import Corporation Ltd - General Distributors of Daimler AG for Mercedes-Benz Cars for Cyprus

Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε με τους εκθεσιακούς χώρους της Κυπριακής Εταιρείας Εισαγωγών στα τηλέφωνα: 22474747, 25879222, 24818400, 26943900

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

«Θα υπογράψουμε το Μνημόνιο και δεν θα χρειαστεί δεύτερο»

Ο υπουργός Οικονομικών, Βάσος Σιαρλή, μιλάει για την κάθοδο της Τρόικας, την πορεία των διαβουλεύσεων και τα μέτρα που έπονται

Συνέντευξη στον ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Ενώ η αναμένεται με ενδιαφέρον –αλλά και αγωνία– η κάθοδος του κλιμακίου της Τρόικας στην Κύπρο, ο υπουργός Οικονομικών, Βάσος Σιαρλή, σχολιάζει πως στο μεταξύ γίνεται συνεχής διαπραγμάτευση με αποτέλεσμα να έχει επέλθει συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης και των τεκνοκρατών. Αναφέρει ότι «έχουν μείνει μόνο τέσσερα-πέντε θέματα», ενώ οι διαβουλεύσεις συνεχίζονται. Σχολιάζοντας το ενδεχόμενο να μην υπογραφεί το Μνημόνιο από την κυβέρνηση, ο κ. Σιαρλή λέει πως αυτό το σενάριο δεν βρίσκεται στο τραπέζι, αφού η κυβέρνηση αντιλαμβάνεται το πρόβλημα αλλά και την ευθύνη της προς τον τόπο. Ο κ. Σιαρλή τονίζει πως το Μνημόνιο θα είναι έτοιμο πριν από το ορόσημο της 12ης Νοεμβρίου, ενώ θεωρεί πως ο στόχος είναι να βασιστεί αυτό σε νούμερα που θα επαληθευτούν, για να μη χρειαστεί και δεύτερο Μνημόνιο. Σχολιάζει, επίσης, τα μέτρα που έπονται, την προσπάθεια να λυθεί το ζήτημα των αξιολογώσεων, α-

πως η Τρόικα θα ερχόταν στις αρχές της προηγούμενης εβδομάδας...

–Η κάθοδος του κλιμακίου θα γίνει σύντομα. Αλλά θα πρόκειται για μια υψηλού επιπέδου επίσκεψη η οποία θα «κλείσει» τις τελευταίες πολιτικές εκκρεμότητες που θα παραμείνουν.

–**Θα προλάβουμε το ορόσημο της 12ης Νοεμβρίου;**

–Κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν για να προλάβουμε τη 12η Νοεμβρίου. Φυσικά, αυτό δεν εξαρτάται μόνο από εμάς.

–**Κι αν δεν προλάβουμε;**

–Αυτό το ενδεχόμενο δεν είναι μέσα στα σενάρια μου. Είναι εξαιρετικά σημαντικό να προλάβουμε τη 12η Νοεμβρίου. Σε αντίθετη περίπτωση, τα πράγματα θα γίνουν πιο δύσκολα και θα πρέπει να καταβάλουμε πολύ μεγαλύτερες προσπάθειες για τη διακρίση της περιόδου που θ' ακολουθήσει.

–**Υπάρχει έντονη ανησυχία πως το Προεδρικό θα αρνηθεί να υπογράψει, αφού στο Μνημόνιο αναπόφευκτα θα περιλαμβάνονται και αρκετά από τα σημεία που θεωρήθηκαν «κόκκινες γραμμές»...**

–Διαπραγματευόμαστε το καλύτερο δυνατό Μνημόνιο και σε πολλά σημεία έχουμε πείσει την Τρόικα να προσεγγίσει τις απόψεις μας. Η κυβέρνηση μας αντιλαμβάνεται πλήρως τη σοβαρότητα της κατάστασης και την ευθύνη που έχει απέναντι στο μέλλον του τόπου. Θα κάνουμε αυτό που πρέπει για το καλό του τόπου και το τελικό αποτέλεσμα θα το κρίνει η ιστορία. Είμαι όμως αισιόδοξος για το αποτέλεσμα.

–**Όσον αφορά στην επιμήκυνση, έχει εξασφαλιστεί συμφωνία από την Τρόικα;**

–Δεν θέλω να τοποθετηθώ σε σημεία στα οποία δεν έχουμε ακόμα συμφωνήσει 100%. Υπάρχει όμως μια πολύ θετική διάθεση από πλευράς της Τρόικας, η οποία αντιλαμβάνεται πλήρως γιατί ζητούμε επιμήκυνση και δείχνει τη διάθεση να συνεργαστεί μαζί μας εποικοδομητικά και σε αυτό το θέμα.

–**Ένα άλλο σημείο που απασχολεί τους δημόσιους υπαλλήλους είναι ο υπολογισμός του εφάπαξ και η φορολόγησή του. Υπάρχει συμφωνία σε αυτό το σημείο;**

–Όχι. Θέμα φορολόγησης του εφάπαξ δεν υπάρχει στο τραπέζι σε αυτό το στάδιο. Όσον αφορά στον υπολογισμό του εφάπαξ, είναι υπό διαπραγμάτευση.

–**Και η αύξηση του ΦΠΑ, θα πάει στο 19% όπως έχει διαρρεύσει;**

–Όπως έχει διαρρεύσει, συζητείται αύξηση 1 με 2% σε βάθος χρόνου.

–**Υπάρχει, φυσικά, και η σημαντική μείωση από τις κοινωνικές παροχές. Εκεί θα επιτευχθεί ο στόχος της μείωσης κατά 150 εκατ. ευρώ από τη στόχευση;**

–Η Τρόικα δεν ενδιαφέρεται τόσο για το πώς θα γίνει, αλλά θέλει να δει μείωση των δαπανών. Πιστεύω πως με τη στόχευση, αν τα καταφέρουμε, θα μπορούσαμε να μειώσουμε ουσιαστικά τις δαπάνες του κράτους με το λιγότερο οδυνηρό αποτέλεσμα γι' αυτούς που επηρεάζονται. Ο στόχος μπορεί να επιτευχθεί τόσο μέσα από στόχευση, αλλά και σε συνδυασμό με οριζόντια μείωση.

–**Μερικά από τα ποσά –ιδίως για τους φόρους– στις αντιπροτάσεις της κυβέρνησης, δεν είναι δυνατόν να υλο-**

Η Δέλτα και τα αξιόγραφα

–**Ακούστηκαν πολλές αναφορές την περασμένη εβδομάδα σχετικά με τη διαγραφή χρεών από συγκεκριμένες εταιρείες, όπως τη Δέλτα...**

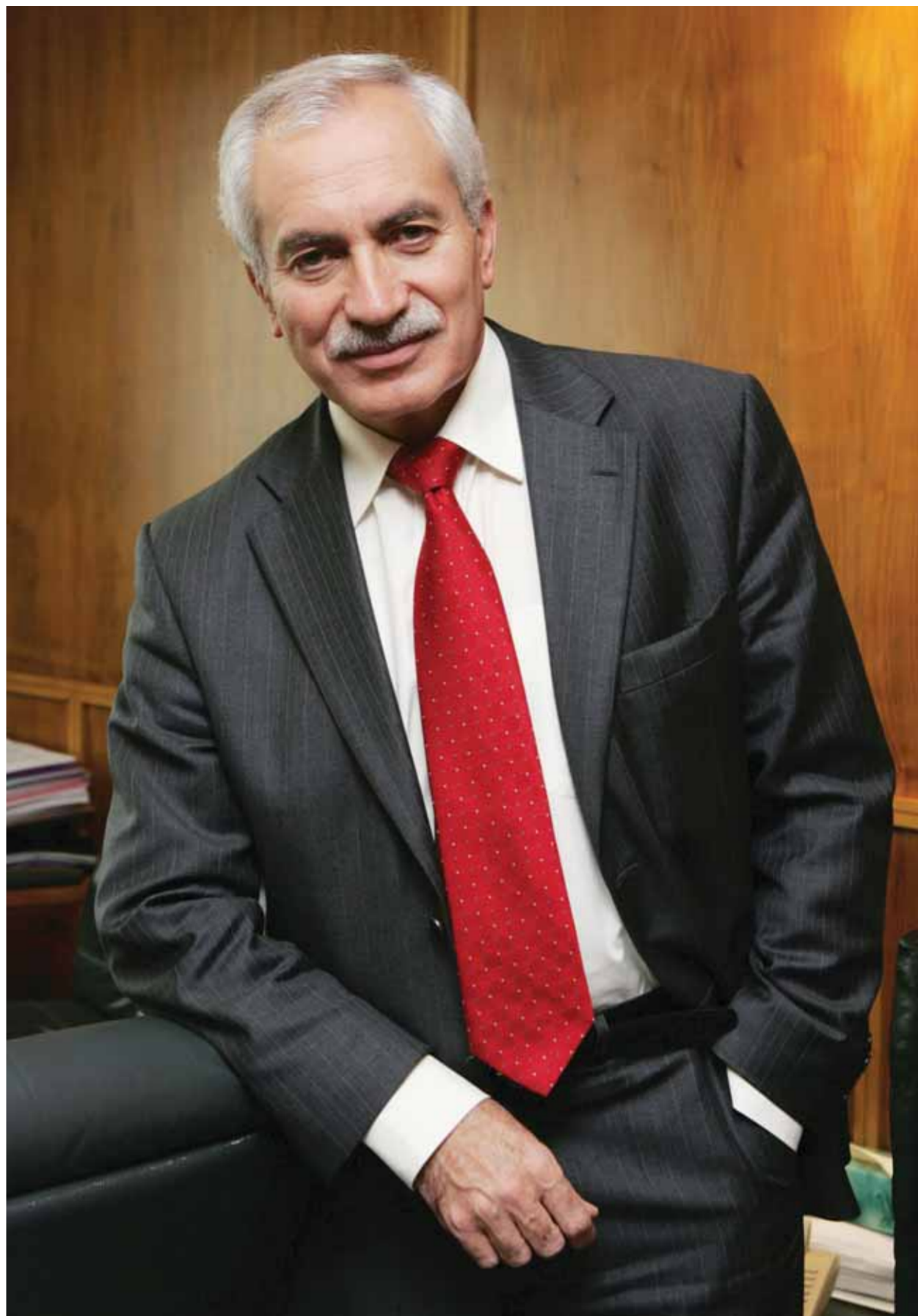
–Η διαγραφή των πληροφοριών αυτών είναι εντελώς παραπλανητική και δεν είναι σίγουρα γιατί γίνεται αυτή η προσπάθεια. Για το όλο θέμα, πιο σωστό θα ήταν να απαντήσουν η ίδια η τράπεζα και η εταιρεία την οποία αφορά το όλο θέμα. Εγώ, πάντως, μπορώ να σημειώσω το εξής: Όσο υπηρετούσα στην Τράπεζα Κύπρου δεν είχα τέτοιο δικαίωμα, να διαγράψω ένα τόσο μεγάλο δάνειο και εκ των πραγμάτων θα ήταν αδύνατο να το πράξω. Προσωπικά, είχα ανοικτή έγκριση να λάβω απόφαση για ποσό μέχρι 2 χιλιάδες ευρώ. Αλλά η όλη υπόθεση, αφορά σε μια επεξεργασία που αντιμετώπιζε ισχυρά προβλήματα επιβίωσης λόγω της διάλυσης της ΕΣΣΔ, η οποία χρυσούσε στη Δέλτα μεγάλα ποσά από συναλλαγές που είχαν μεταξύ τους. Πάντως, σε κάθε περίπτωση, το όλο θέμα πρέπει να ξεκαθαριστεί από την Τράπεζα Κύπρου και την ίδια την Εταιρεία, αν ακόμα υφίσταται, και δεν θα ήταν σωστό να σχολιάσω περαιτέρω.

–**Παρόμοιες κατηγορίες ακούστηκαν κατά το πρόσωπο σας και σχετικά με το θέμα των αξιολογώσεων...**

–Και σε αυτό το θέμα έχω σχολιάσει με ανακρίβεια μου. Δεν ήμουν καν μέλος της Επιτροπής Κεφαλαίων της τράπεζας που είχε την ευθύνη για τη δημιουργία αυτών των προϊόντων, ούτε στο Διοικητικό Συμβούλιο που είχε την ευθύνη να τα εγκρίνει. Δεν μου είναι απόλυτα κατανοητό γιατί γίνονται αυτές οι αναφορές στο δικό μου πρόσωπο αυτή τη στιγμή.

–**Πάντως οι διαρροές ολόένα και πληθαίνουν από τις τράπεζες και φαίνεται πως τα σκάνδαλα ήταν πολλά...**

–Προσέξτε. Οι διαρροές είναι ένα πράγμα. Αλλά αυτή τη στιγμή έχουμε σε εξέλιξη συγκεκριμένες έρευνες για τα λάθη ή και παρατυπίες που μπορεί να έγιναν στις τράπεζες. Σε αντίθεση με παραπλανητικές διαρροές, σύντομα θα μπορούμε να έχουμε στα χέρια μας όλοι συγκεκριμένα και επίσημα πορίσματα που θα μας λένε ξεκάθαρα πράγματα: Καταρχάς, αν έγινε κάτι λάθος, και μετά τι έγινε και ποιες ευθύνες. Γιατί, εν τω μεταξύ, να δίνουμε τόσο μεγάλη σημασία σε διαρροές των οποίων η αξιοπιστία είναι τόσο προβληματική; Όσοι θέλουν να ξεκαθαρίσει το τι έφταιξε –και βάζω και τον εαυτό μου ανάμεσά τους– απλώς πρέπει να κάνουν λιγη υπομονή για να ολοκληρωθούν οι σχετικές έρευνες...

Η κάθοδος του κλιμακίου της Τρόικας θα γίνει σύντομα, λέει ο κ. Σιαρλή, αλλά θα πρόκειται για μια υψηλού επιπέδου επίσκεψη η οποία θα «κλείσει» τις τελευταίες πολιτικές εκκρεμότητες που θα παραμείνουν.

Ο δωδεκάλογος Σιαρλή

- 1 Δεν εξαρτάται από εμάς αν θα προλάβουμε τη 12η Νοεμβρίου.
- 2 Να είστε βέβαιοι πως θα υπογραφεί το Μνημόνιο.
- 3 Δεν θα χρειαστεί και δεύτερο Μνημόνιο.
- 4 Τεκνοκρατικά είμαστε σχεδόν σε πλήρη συμφωνία με την Τρόικα.
- 5 Πείσαμε την Τρόικα να προσεγγίσει πολλές από τις απόψεις μας.
- 6 Για την επιμήκυνση υπάρχει πολύ θετική διάθεση στην Τρόικα.
- 7 Φορολόγηση του εφάπαξ δεν υπάρχει στο τραπέζι.
- 8 Ο ΦΠΑ θα αυξηθεί στο 19%.
- 9 Η ανακεφαλαιοποίηση τραπεζών και συνεργατικών είναι μέρος του Μνημονίου.
- 10 Θ' αλλάξει και η εποπτεία των Συνεργατικών.
- 11 Τρόικα για αξιόγραφα: Δεν μπορεί για την Κύπρο να δοθεί ξεχωριστή λύση.
- 12 Κοινωνικές παροχές: Να προσεγγίσουμε τα 150 εκατ., πρώτα με στόχευση και μετά με περικοπές.

ποιστούν. Η Τρόικα πώς αντιμετώπισε τις εκτιμήσεις της κυβέρνησης;

–Υπάρχουν κάποιες διαφορές στα ποσά. Σε ορισμένα δεν είμαστε 100% σίγουροι ούτε εμείς, αλλά ούτε και η Τρόικα. Σε εκείνες τις περιπτώσεις, ζητήσαμε να γίνει μια νέα άσκηση εξομολόγησης που να δίνει μια πιο καθαρή εικόνα. Σκοπός μας δεν είναι να αυξάνουμε τα ποσά στις εκτιμήσεις για τις εξοικονομήσεις, αλλά να καταλήγουμε σε νούμερα που να επαληθευτούν με την υλοποίηση του Μνημονίου. –**Η εμπειρία έχει δείξει πως ο χειρότερος εφιάλτης είναι να έρχονται**

κάθε μερικούς μήνες νέα Μνημόνια, με νέα μέτρα. Το Μνημόνιο, όπως θα το έχετε συμφωνήσει, θα είναι αρκετό ή να περιμένουμε κι άλλο αργότερα;

–Η εικόνα που έχουμε είναι πως το Μνημόνιο που θα συμφωνήσουμε με την Τρόικα θα είναι αρκετό για να λύσει το πρόβλημα της Κύπρου. Θα γίνεται, φυσικά, αναθεώρηση της προόδου κάθε τρεις μήνες, αλλά δεν αναμένεται να χρειαστεί και δεύτερο Μνημόνιο. –**Η ανάπτυξη, όμως, περνά από τις τράπεζες...**

–Με την ανακεφαλαιοποίηση των

τραπεζών και την επίλυση των προβλημάτων στο τραπεζικό σύστημα θα μπορεί να αρχίσει και πάλι η ανάπτυξη. Αν υλοποιηθεί το πρόγραμμά τους επόμενος μήνας, τότε οι θυσίες των πολιτών θα έχουν αντίκρυσμα. Η πραγματικότητα είναι πως καμία χώρα δεν μπορεί να έχει ανάπτυξη χωρίς υγιείς τράπεζες. Η ανακεφαλαιοποίηση των πιστωτικών ιδρυμάτων είναι μέρος της αναπτυξιακής πολιτικής του Μνημονίου.

–**Επιτρέψτε στα θέματα που απομένουν. Αν είναι σοβαρά θέματα, με πολιτική διάσταση παρά τεκνοκρατική, τότε μπορεί να έχουμε ενδεχομένως και εμπλοκή στην υπογραφή;**

–Παραμένουν κάποια θέματα που έχουν πολιτική υφή. Είμαστε όμως αισιόδοξοι ότι οι λύσεις θα εξευρεθούν και αυτά τα θέματα δεν θα σταθούν εμπόδιο στην ολοκλήρωση της συμφωνίας.

–**Η κυβέρνηση έχει, δυστυχώς, μία μακρά πορεία καθυστέρησης. Από τον Μάιο περιμέναμε το πρώτο πακέτο μέτρων, αλλά δεν ήρθε ποτέ. Αυτή η καθυστέρηση πού οφείλεται;**

–Το πακέτο ήταν έτοιμο στα μέσα του Ιούνη, αλλά εκείνη τη στιγμή έγινε η κρίσιμη υποβάθμιση από τον οικο Fitch. Μετά ήταν ξεκάθαρο πως το πακέτο δεν θα ήταν ικανό ν' αλλάξει την κατάσταση και πως η προσφυγή μας στο EFSF ήταν αναποφευκτική. Έτσι, η πρόωπηση του πακέτου, το οποίο ήταν ήδη ολοκληρωμένο, δεν είχε πλέον την ίδια σημασία και αναγκαστήκαμε να στραφούμε προς άλλη κατεύθυνση.

Η εικόνα που έχουμε είναι πως το Μνημόνιο που θα συμφωνήσουμε με την Τρόικα θα είναι αρκετό για να λύσει το πρόβλημα της Κύπρου. Θα γίνεται, φυσικά, αναθεώρηση της προόδου κάθε τρεις μήνες, αλλά δεν αναμένεται να χρειαστεί και δεύτερο Μνημόνιο, σημειώνει ο υπουργός Οικονομικών.

Να σωθούν οι τράπεζες, ελπίδες για αξιόγραφα

–**Είναι προφανές από τις σχετικές δελτώσεις πως το θέμα των τραπεζών ακόμα εκκρεμεί...**

–Και στο θέμα των τραπεζών πιστεύω ότι μια συμφωνία είναι εφικτή. Η Κεντρική Τράπεζα χειρίζεται το θέμα. –**Πολιτικά δύσκολο είναι και το θέμα της εποπτείας των συνεργατικών...**

–Όσον αφορά στα συνεργατικά πιστεύω πως θα βρεθεί μία κοινή αποδεκτή φόρμουλα που να ικανοποιεί όλους τους ενδιαφερόμενους, με βάση το μοντέλο που ακολουθείται σε άλλες χώρες, όπως στην Ολλανδία, στη Γαλλία, αλλά και αλλού. Δεν υπάρχει ακόμη συμφωνία, αλλά όλα δείχνουν πως θα οδηγηθούμε σε μια μικρή διαφοροποίηση, με την οποία το σημερινό σύστημα θα συνεχιστεί, αλλά θα τεθεί κάτω από την Κεντρική Τράπεζα, αντί να είναι κάτω από το Υπουργείο Εμπορίου. Αυτό το σημείο, όμως, ως διαπραγμάτευση με την Τρόικα, παρα-

μένει στην αρμοδιότητα της Κεντρικής Τράπεζας. –**Υψηλά είναι επίσης και τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στις τράπεζες, ένα σημείο που σε τελική ανάλυση αυξάνει την ανάγκη για ανακεφαλαιοποίηση...**

–Κοιτάξτε, αν μελετήσει κανείς τις συγκεκριμένες κατηγορίες δανείων, θα βρει πως οι εκτιμήσεις ίσως να είναι υπερβολικές. Για παράδειγμα, αν κοιτάξει κανείς τα στεγαστικά δάνεια, θα δει πως στην περίπτωση της Κύπρου, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια διατηρούνται σε πολύ χαμηλά επίπεδα. –**Όλα δείχνουν πως η Τρόικα έχει έντονες θέσεις σχετικά με το πώς θα χρησιμοποιηθούν τ' αξιόγραφα για την ανακεφαλαιοποίηση. Αισθάνεστε πως το ζήτημα έχει «κλείσει» εις βάρος των κατόχων;**

–Η συζήτηση συνεχίζεται για το θέμα αυτό. Σκεφτείτε ότι στην Ισπανία

ακόμα συζητούν, ενώ στην περίπτωση της Ιρλανδίας, όπου πολλοί επενδυτές κρατούσαν senior bonds, δεν κάθισαν τα λεφτά τους. Σε αυτό το θέμα ελπίζω πως θα βρεθεί λύση.

–**Εάν, υποθετικά, μία τράπεζα έχει ισοσκελισμένη στη ρευστότητά της και αναγκάζεται να αντλήσει από το ELA τεράστια ποσά –τις τάξεις των 10 δισ. ευρώ– αυτό δεν καταδεικνύει πως υπάρχει και πρόβλημα ευρωστίας;**

–Όχι, η χαμηλή ρευστότητα είναι μεν ένα σοβαρό πρόβλημα, αλλά δεν σημαίνει πως το συγκεκριμένο ίδρυμα που το αντιμετωπίζει δεν είναι εύρωστο. Αντί να χρωστάει η τράπεζα στους καταθέτες, χρωστάει στο ELA, το οποίο υπάρχει για να αναπληρώσει την απόληξη από φυγή καταθέσεων. Ούτως ή άλλως, η τράπεζα θα χρωστούσε αυτά τα ποσά: Αν δεν ήταν το ELA, θα χρωστούσε τα ίδια ποσά στους καταθέτες. Σε κάθε περίπτωση,

η δοκιμασία για τη ρευστότητα μιας τράπεζας είναι κατά πόσον τα στοιχεία ενεργητικού είναι υψηλότερα από τα στοιχεία παθητικού, όχι απαραίτητα οι συνθήκες ρευστότητας.

–**Και πάλι υποθετικά, αν διαφανεί πως μεγάλο μέρος των ζημιών μιας τράπεζας οφείλεται σε παρατυπίες (ενδεχομένως και ποινικές φύσεως), θα μπορούσε το κράτος να πιέσει για να επιστραφούν τα χρήματα; Κάτι τέτοιο μπορεί να μειώσει σημαντικά τις ανάγκες ανακεφαλαιοποίησης...**

–Θεωρητικά μιλώντας, αν έγιναν παρατυπίες, κι αν τις βρεις και τις αποδείξεις, ίσως να τα πάρεις πίσω. Η εκκασία που κάνετε εδώ είναι πως εάν ένα ποσό των ζημιών μιας τράπεζας οφείλεται σε κακοδιαχείριση, τότε ενδεχομένως να μπορούμε να ανακληθούμε αυτά τα ποσά και να μειωθούν οι ζημιές. Είναι κάτι όμως που θα το δείξουν οι έρευνες που διενεργούνται.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

«Οικογενειακή επιχείρηση» η ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ.

Το καταστατικό της εταιρείας υδρογονανθράκων δίνει το δικαίωμα στον εκάστοτε υπ. Εμπορίου να μεταβιβάσει τις μετοχές στους συγγενείς του

Της ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ

Μνημεία ερασιτεχνισμού θεωρούνται από νομικούς κύκλους τόσο το ιδρυτικό έγγραφο όσο και το καταστατικό της Κρατικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων Κύπρου (ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ.). Το περιεχόμενο των εν λόγω εγγράφων, που συντάχθηκαν από δικηγόρο της Νομικής Υπηρεσίας του κράτους, είναι ενδεικτικό της «σοβαρότητας» και του «επαγγελματισμού» με τον

Ερωτήματα δημιουργεί το γεγονός ότι μοναδικό μέλος της ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ. είναι ο υπ. Εμπορίου, αντί να συμμετέχουν και άλλα ή όλα τα μέλη του Υπουργικού

οποίο διαχειρίζεται η κυβέρνηση τα θέματα φυσικού αερίου. Τον φυσικό πλούτο που υποτίθεται έρχεται να αναβαθμίσει τα γεωστρατηγικά συμφέροντα της Κύπρου και να δημιουργήσει ελπιδοφόρες προοπτικές για το μέλλον της οικονομίας και της ευημερίας του τόπου.

Τα δύο έγγραφα είναι τόσο γενικόλογα που δεν διαφέρουν επ' ουδενί από ένα οποιοδήποτε

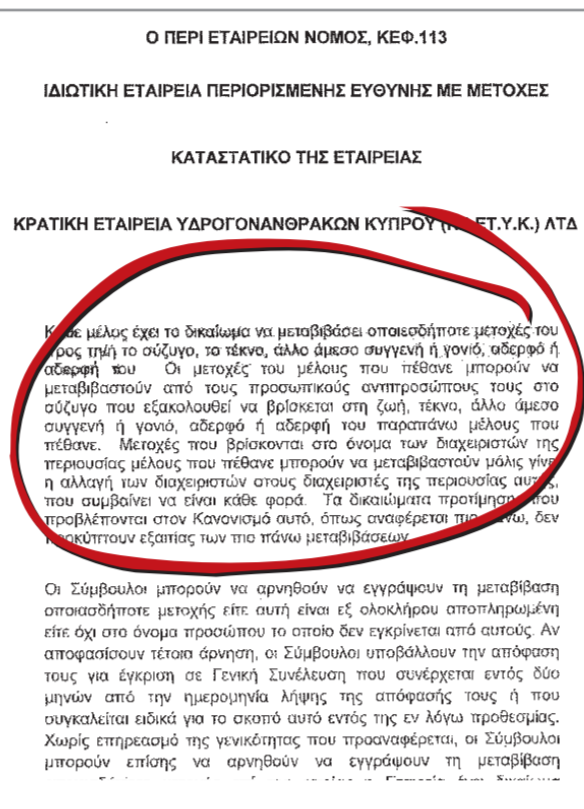
καταστατικό εταιρείας που ασχολείται με οποιοδήποτε προϊόν ή υπηρεσία. Παρότι σε αυτή την περίπτωση, που διακυβεύεται μοναδικός εθνικός πλούτος, και το τελευταίο σίγμα θα έπρεπε να είναι τοποθετημένο με μεγάλη προσοχή. Η δε εταιρεία μπορεί να διεξάγει την οποιαδήποτε εργασία: κατασκευαστική, αγοραπωλησίες κτημάτων, άλλες επενδυτικές επιχειρήσεις κ.λπ., ενώ της δίνεται το δικαίωμα να δέχεται δωρεές από οποιαδήποτε εταιρεία κι όχι μόνο από την κυβέρνηση, με ό,τι κι αν αυτό συνεπάγεται.

• Τα σημεία του ιδρυτικού εγγράφου που προκαλούν έκπληξη είναι:

1. Εμπλέκει την ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ. και στην εισαγωγή φυσικού αερίου, εργασία η οποία έχει ανατεθεί στη Δημόσια Εταιρεία Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ). Αυτό δημιουργεί ερωτήματα κατά πόσον ο στόχος είναι η διάλυση της ΔΕΦΑ και η ανάθεση των εργασιών της στην ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ.

2. Στην παράγραφο 29 αναφέρει πως η εταιρεία μπορεί να διανέμει στα μέλη της σε είδος οποιαδήποτε περιουσία της εταιρείας. Μήπως και φυσικό αέριο;

3. Στην παράγραφο 32 αναφέρεται ότι δίνεται το δικαίωμα στο συμβούλιο να επενδύει τα χρήματα της εταιρείας τα οποία δεν έχει άμεση ανάγκη, σε επενδύσεις τις οποίες θα

αποφασίζει κάθε φορά. Δεν διευκρινίζεται ποια θα είναι τα χρήματα της εταιρείας. Δεδομένου ότι κάθε χρόνο, σύμφωνα με τις παραγράφους 41 και 42 του καταστατικού, μέρος των κερδών θα παρακρατείται από το Δ.Σ. ύστερα από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και το υπόλοιπο θα κατατίθεται στο Ειδικό Ταμείο Υδρογονανθράκων, παραμένει αδιευκρίνιστο το ύψος των κερδών που στο τέλος θα κατατίθενται στο Ειδικό Ταμείο.

4. Στις παραγράφους 24 και 25 σημειώνεται ότι η εταιρεία μπορεί να ιδρύει, προάγει ή συμμετέχει στην ίδρυση οποιασδήποτε εταιρείας. Μπορεί επίσης να συγχωνεύεται, συνεταιρίζεται, συμμετέχει στα κέρδη ή συμπτύσσεται στο πλαίσιο κοινοπραξίας με άλλες εταιρείες στην Κύπρο ή στο εξωτερικό. Πέραν της συνεργασίας με τις εταιρείες που θα αναλάβουν την έρευνα και εξόρυξη στα τεμάχια της ΑΟΖ, φαίνεται πως ο στόχος εδώ είναι η εταιρεία αυτή να θέσει κάτω από το δικό της καπέλο όλες τις εταιρείες που αφορούν στα ζητήματα υδρογονανθράκων (π.χ. ΔΕΦΑ) ή καυσίμων (π.χ. ΚΟΔΑΠ, ΚΕΤΑΠ). Μια τέτοια σημαντική παράμετρος ουδέποτε τέθηκε ή συζητήθηκε στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου.

• Στο καταστατικό υπάρχουν οι εξής προνοιες:

1. Όταν η εταιρεία έχει ένα και μοναδικό μέλος, όπως ισχύει τώρα, με το μέλος να είναι ο εκάστοτε υπουργός Εμπορίου, το μοναδικό αυτό μέλος ασκεί όλες τις εξουσίες της γενικής συνέλευσης. Το μέλος είναι προφανές πως θα αποφασίζει για όλα με τη σοφία του ενός. Το ερώτημα που τίθεται είναι γιατί το καταστατικό δεν προβλέπει για περισσότερα μέλη, τα οποία να προέρχονται και αυτά από το Υπουργικό Συμβούλιο ή το σύνολο του Υπουργικού. Άλλωστε, μέχρι σήμερα οι αποφάσεις για τα θέματα υδρογονανθράκων λαμβάνονταν από διυπουργική επιτροπή στην οποία συμμετείχαν –και εξακολουθούν να συμμετέχουν– τέσσερις υπουργοί.

2. Κάθε μέλος, σύμφωνα με την παράγραφο 7(4) του καταστατικού, δηλαδή με βάση τα σημερινά δεδομένα ο εκάστοτε υπουργός Εμπορίου, έχει το δικαίωμα να μεταβιβάσει οποιαδήποτε μετοχές του προς τον/τη σύζυγο, τέκνα ή άλλους άμεσους συγγενείς του. Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση που το μέλος πεθάνει. Εδώ φαίνεται ξεκάθαρα ο ερασιτεχνισμός με τον οποίο έγιναν τα ιδρυτικά έγγραφα της εταιρείας, εκτός κι αν υπάρχει συγκεκριμένος λόγος που μπιπή η πιο πάνω παράγραφος, τον οποίο ακόμη δεν διευκρινίσει ο υπουργός.

Η εγγραφή εταιρείας άρον-άρον και η απουσία Νεοκλή από τη Βουλή

Την ίδια στιγμή, σοβαρά ερωτήματα προκαλούνται από τα όσα διμείφθηκαν στο παρασκήνιο πριν και μετά την εγγραφή της εταιρείας. Η εταιρεία συστάθηκε στις 3 Οκτωβρίου, ύστερα από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο συνήλθε εκτάκτως την 1η Οκτωβρίου, μετά από τη στρατιωτική παρέλαση για τους εορτασμούς της Ανεξαρτησίας.

Η βιασύνη της κυβέρνησης να προχωρήσει άρον-άρον στη σύσταση της εταιρείας –κάτι που απορρίπτει ο υπουργός– επικρίθηκε με δριμύτητα από την αντιπολίτευση, πριν ακόμη εξακριβωθεί η πράξη και εξαγγελθεί η ίδρυση της στις 4 Οκτωβρίου. Συγκεκριμένα, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου είχε καλέσει τον Νεοκλή Συλικιώτη στη συνεδρία της 2ας Οκτωβρίου, με πρόθεση να συζητηθεί και να συμφωνηθεί πρόταση νόμου της αντι-

πολίτευσης με στόχο την ψήφιση ενός νόμου-πλασίου που να διέπει τη λειτουργία της εταιρείας και να διασφαλίζει τον κοινοβουλευτικό της έλεγχο. Ο υπουργός δεν εμφανίστηκε σε εκείνη τη συνεδρία, με το δικαιολογητικό, όπως τουλάχιστον ακούστηκε στη Βουλή, ότι βρισκόταν στις Βρυξέλλες. Μια δικαιολογία η οποία, εάν όντως δόθηκε, δεν ευσταθεί.

Εκείνο το πρωινό, έως και λίγο μετά τις 9, ο κ. Συλικιώτης βρισκόταν στο γραφείο του και συνομιλούσε με τον διευθυντή Ενέργειας, Σόλωνά Κασίνα, αναφορικά με τη δυσарέσκεια του δεύτερου λόγω του μη διορισμού του ως εκτελεστικού προέδρου ή αντιπροέδρου ή έστω ως εκτελεστικού μέλους της ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ. Μπορεί να μην είχε μέχρι τότε ανακοινωθεί αλλά είχε ήδη συμφωνηθεί ότι θα γινόταν διαπραγμάτευση με τρεις Κύπριους με διεθνή εμπειρία

στον τομέα των καυσίμων, μεταξύ των οποίων και ο νυν πρόεδρος των Κυπριακών Αερογραμμών. Ο Σόλων Κασίνας θεωρούσε ότι, με την εμπειρία που διαθέτει αλλά και λόγω της συνεισφοράς του στα του φυσικού αερίου από το 2002 μέχρι σήμερα, θα έπρεπε να αμειφθεί με τον διορισμό του ως εκτελεστικού προέδρου ή αντιπροέδρου της ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ. Κάτι που δεν έγινε αποδεκτό από τον υπουργό, ο οποίος του απάντησε πως μπορεί να μπει προεδρικών των τεσσάρων μη εκτελεστικών μελών της εταιρείας μέχρι να διοριστούν οι τρεις εκτελεστικοί.

Ο κ. Συλικιώτης, αργότερα το ίδιο πρωί, μετά τις 9.30, μετέβη στο Συνεδριακό Κέντρο, όπου μίλησε σε συνέδριο με θέμα την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού στην Ε.Ε., παρόντος και του αντιπροέδρου της Κομισιόν, Χοακίν

Αλμούνια. Το απόγευμα μετέβη στις Βρυξέλλες για να συμμετάσχει σε συνέδριο για την ενέργεια. Στη Βουλή στο μεταξύ είχε επικριθεί έντονα η απουσία του και είχε θεωρηθεί ως περιφρόνηση του νομοθετικού σώματος.

Όταν έγινε ωστόσο η εξαγγελία, δύο μέρες μετά, και η ταυτόχρονη ανακοίνωση των τεσσάρων μη εκτελεστικών μελών, η οποία θεωρήθηκε τελεσμένο αφού δεν ενημερώθηκε προηγουμένως η Βουλή, μόνο οι Οικολόγοι εξέφρασαν τη δυσарέσκεια τους για την ανακοίνωση.

Τα κόμματα της αντιπολίτευσης τήρησαν σιγή ιχθύος, μέχρι την αντίδραση εκ μέρους του ΔΗΣΥ, δέκα μέρες μετά, ο οποίος κατήγγειλε ότι η λειτουργία της εταιρείας χωρίς νόμο-πλαίσιο και οι ενέργειες που προωθούνται ώστε να καταστεί ενεργή, θεωρούνται από την αντιπολίτευση παράνομες πράξεις με ποι-

νικές προεκτάσεις. Όλα αυτά τα ζητήματα, όπως πληροφορείται η «Κ», και τα ερωτήματα που εγείρονται από την ίδρυση της εταιρείας και την ενδεχόμενη παρανομία της κυβέρνησης να προχωρήσει χωρίς την έγκριση κεφαλαίου από τη Βουλή στην προκοδόση της εταιρείας με 1 εκατ. ευρώ και στην υπογραφή των συμβολαίων ανάθεσης σε τρεις εκτελεστικούς συμβούλους, θα συζητηθούν, παρόντων του υπουργού, του γενικού εισαγγελέα, του γενικού λογιστή και της γενικής ελεγκτριας, σε σύζήτηση που θα γίνει στην Επιτροπή Εμπορίου την άλλη εβδομάδα. Ενδιαφέρον σε αυτή τη συνεδρία θα έχει και η τοποθέτηση των βουλευτών –και δη του ΔΗΚΟ– καθώς επίσης και τα ερωτήματα που θα θέσουν σε σχέση με τον διορισμό των τεσσάρων μη εκτελεστικών διευθυντών της ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ.

Στην αιχμή της Επιτροπής Εμπορίου της Βουλής για την άλλη εβδομάδα τα ζητήματα που προκύπτουν από την εγγραφή της ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ.

HONDA
The Power of Dreams

Honda CR-V ES Αυτόματο
€29.900

Νέο HONDA CR-V
DO-MORE-NEW

Ετοιμοι να ζήσετε νέες διαδρομές!
Ο ενθουσιασμός σε κάθε νέα διαδρομή είναι ότι ποτέ δεν ξέρεις πού θα σε πάει.
• Ευρύχωρο εσωτερικό για περισσότερη άνεση • Χώρος αποσκευών που μπορεί να μεταφέρει 2 ποδήλατα • Εξελιγμένη τεχνολογία για ασφάλεια σε κάθε διαδρομή Με το νέο CR-V ζεις κάθε στιγμή! Ξεκίνησε με ένα test drive στη Demstar Automotive.

Δεν είναι πιο συναρπαστική η ζωή όταν είναι γεμάτη «καινούρια»;

7
χρόνια εγγύηση

Demstar Automotive Ltd:
Λευκωσία: 22661064 / Λεμεσός, Sams Motors: 25714010
Λάρνακα: 24657517 / Παραλίμνι, Petros Hadjipetros & Sons: 23829538
Πάφος: 26932464

demstar
automotive
all about driving

www.honda.com.cy

facebook.com/HondaCyprusDemstar

Εκπομπές Ρύπων (CO2) MT = 175g/km, Κατανάλωση MT 7.4/100km, AT = 7.5/100km

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Το πρόβλημα του Προέδρου και οι φιλενάδες του Ντάουνερ

Συμπόνια και κατανόηση

Τρέχει κάτι με τον Πρόεδρο; Ξέρει κάτι που οι υπόλοιποι δεν ξέρετε; Το ερώτημα το απηύχθηνα σε κυβερνητικό στέλεχος, λέγοντας ότι είναι ανεξήγητο τη μία ο Πρόεδρος να διακηρύττει ότι θα κατεβεί στους δρόμους με τους εργαζόμενους, αν δεν αλλάξει το προτεινόμενο στην Κύπρο Μνημόνιο, και την άλλη, από τις Βρυξέλλες να δηλώνει ότι «θέλουμε να υπογράψουμε το γρηγορότερο δυνατό το Μνημόνιο» διότι «είναι η ζωή που πιέζει». Η απάντηση που έλαβα με εξέπληξε, διότι την άκουγα για δεύτερη φορά μέσα σε δύο μέρες. Η αλήθεια είναι ότι την είχα ακούσει και στο παρελθόν από ανθρώπους που μπορεί να ξέρουν πράγματα αλλά χωρίς εγγύτητα στον κυβερνητικό πυρήνα. Τώρα όμως έπαθα πλάκα από αυτά που άκουγα. Ότι δηλαδή πρέπει να δείξουμε συμπόνια και κατανόηση, ιδιαίτερα οι δημοσιογράφοι, διότι ο Πρόεδρος Χριστόφιας είναι άρρωστος άνθρωπος. Συνεχίζοντας στο ίδιο σκεπτικό, λένε ακόμα ότι «ο συνδυασμός» των ασθενειών από τις οποίες ταλαινίζεται και τα φάρμακα που παίρνει τον κάνουν ιδιαίτερα ευαίσθητο και ευέξαπτο. Σε σημείο που όσο εύκολα εξοργίζεται ή πεισμάχεται άλλο τόσο εύκολα συγκινείται και δακρύζει (κι εγώ που νόμιμα ότι έχει συγγένεια με την Μάρθα Βούρτσι)...

Τι κοινό έχουν ο Πάπας και ο Πρόεδρος Χριστόφιας; Το αλάτινο, καλέ!

Φταίει οι συνεργάτες του

Όπως και να έχουν τα πράγματα, αν τα μισά από τα πιο πάνω αληθεύουν, τότε ο Πρόεδρος Χριστόφιας δεν μπορεί να θεωρείται πλήρως υπεύθυνος για τις αποφάσεις του και τις ενέργειες του. Αποφάσεις και ενέργειες οι οποίες όμως επηρεάζουν άμεσα τη ζωή και τη δραστηριότητα αλλά και το παρόν και το μέλλον όλων μας. Αν έτσι έχουν τα πράγματα, τότε την ευθύνη για την κατάσταση φέρουν όλοι οι συνεργάτες του στο Προεδρικό και στην κυβέρνηση που σιωπούν. Εξαιρείται ο Βάσος Σιαρλή τον οποίον ο Πρόεδρος, δεν τον λογαριάζει ως πολιτικό πρόσωπο και του το είχε στη συνέντευξη τύπου στο Προεδρικό και μάλιστα σε απευθείας μετάδοση.

Οι φιλενάδες του Ντάουνερ

Ο πρώην υπουργός Εξωτερικών της Αυστραλίας, ο Αλεξάντερ Ντάουνερ όντως επέλεξε το πατριωτικό του καθήκον, γράφοντας σχόλιο στις 30 Οκτωβρίου, υπέρ της εκλογής της χώρας του στο Σ.Α. του ΟΗΕ. Κάτι που όντως το πέτυχε η Αυστραλία και με άνεση, κατακτώντας μία από τις δύο θέσεις της δυτικής ομάδας. Την άλλη θέση κέρδισε ο Λουξεμβούργο, επικρατώντας στην επαναληπτική ψηφοφορία της Φινλανδίας. Το ερώτημα είναι όμως πιο «καθίκον» ώθησε τον Αυστραλό Μεγαλέξανδρο, πέραν της πατριδας του να υποστηρίξει τη Φινλανδία, κατακερυνώνοντας το Λουξεμβούργο - ελπίζουμε «με το αζημίωτο». «Το Λουξεμβούργο δεν θα μπορούσε να παίξει

δραστήριο ρόλο στις διεθνείς ειρηνευτικές επιχειρήσεις», γράφει στο άρθρο του που δημοσιεύθηκε στο *adelaidepost*. «Είναι μία πολύ μικρή χώρα, λίγο μεγαλύτερη από 2.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα με μισό εκατομμύριο πληθυσμό. Είναι άμοιρη, πλούσια κι ο λαός της υπέροχος. Πιάς το ξέρω; Η πρώτη μου φιλενάδα ήταν γεννημένη στο Λουξεμβούργο. Κι ως νέος διπλωμάτης ήμουν διαπιστευμένος στο Λουξεμβούργο, από το πόστο μου στις Βρυξέλλες και πήγαινα εκεί συχνά». Οι κακές γλώσσες πάντως λένε ότι, τον Ντάουνερ αλλού τον τρώει τζαι αλλού κνίθεται, κατά το κυπριακό διχ λέγόμενο...

Καράβι στα φιορδά

Κι επειδή ο Ιανός δεν ξέρει να μασάει τα λόγια του, ιδιαίτερα για ένα διπλωμάτη ο οποίος μπορεί να επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό αποφάσεις που αφορούν άμεσα τον τόπο μας, θα τα πούμε έξω από διπλωματικές αβρόττες. Γράφει λοιπόν κι άλλους λόγους ο Ντον Αλέξανδρος γιατί πρέπει να προκριθεί η Φινλανδία έναντι του Λουξεμβούργου, αλλά αυτό περί της φιλενάδας του της πρώτης, παραπέμπει αυτόματα στο Σίγκμουντ Φρόιντ -άρα καλό είναι να προσέλθουν οι ψυχαναλυτές να μας βοηθήσουν- και τους ερευνητές δημοσιογράφους να αναζητήσουμε τις επόμενες φιλενάδες του Ντάουνερ, μιας και βρούμε εξηγήσεις και σ' αυτή και σε άλλες πολιτικές του αποφάσεις. Οι πηγές μας, μπορούν όσο είναι δυνατό φυσικά, να επιβεβαιώσουν όταν μιλάμε για φιλενάδες, ότι ούτε Ελληνόκυπρια μηδέ

Τουρκοκυπρία φιλενάδα «προσάπτουν» στον Αυστραλό οι κορυφαίοι του συγκεκριμένου σπορ στην κυπριακή πρωτεύουσα. Δεν μπορούν ωστόσο να διαψεύσουν ότι ο Άλεξ στη Λευκωσία είχε στενές φιλίες με Φινλανδή κυρία η οποία πήρε μετάθεση και τώρα βρίσκεται στο Μεγάλο Μέλο. Τούτου λεχθέντος και διαστρωθέντος από κισανόκρνες πηγές μπορούμε να κρίνουμε τον κ. Ντάουνερ και με ψυχιατρικούς όρους ή μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι ακόμα και στα φιλιανδικά φιορδά ισχύει αυτό που λέει και ο σοφός λαός ότι το νινί... σέρνει

καράβι! Και μπορεί άμα κάτσει να το πάει μέχρι και το Συμβούλιο Ασφαλείας.

Βρήκαμε σύμμαχο

Περτιτό βεβαίως να σας πω ότι το Λουξεμβούργο (το οποίο παρεμπιπτόντως έχασε ο Ντάουνερ ότι έχει την προεδρία της Ευρωζώνης) πνέει τα μένεα μαζί του. Τόσο που ο Μέγας Δούκας ζήτησε να προμηθευτεί με βιβλία μαγειρικής με συνταγές για ... καγκουρά! Έτσι, με ενδιαφέρον αναμένεται η πρώτη εμφάνιση του Ντάουνερ στο Σ.Α. το 2013, όπου ο Λουξεμβουργιανός τον ξέχνησε «στημένη». Όσο για την Κύπρο, νομίζω βρήκε καλό σύμμαχο για την προσεχή διετία.

Δεν ξεχνώ

Τώρα που έκατσε η χρυσόσκονη, θέλουμε να σημειώσουμε και ότι τυχαία, τις ημέρες δόξης και αναγνώρισης που έζησε τη δεύτερη βδομάδα του Οκτωβρίου, το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής της Κύπρου (ΙΝΓΚ), στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για τα εγκαίνια της Σχολής Μοριακής Ιατρικής Κύπρου με τον πατέρα της Γενετικής νομπελίστα James D. Watson, να συνδέει το όνομά του με το Ινστιτούτο. Αυτό καταγράφεται από τη στήλη, υπενθυμίζοντας ότι πριν από μερικά μήνες το ΙΝΓΚ είχε στηθεί στον τοίχο και δεχόταν λάσπη και προσβολές, από την κοινότητα της λεγόμενης Επιτροπής Συγγενών Αгноου-

μένων και τους συν αυτή, για τις ταυτοποιήσεις ο-στών που καθυστερούσαν. Ταυτοποιήσεις που καθυστερούσαν λόγω μεθοδεύσεων της γνωστής κλίμας συμπερόντων, την οποία η «Κ» κατήγγειλε, αποκαλύπτοντας στοιχεία και όχι λόγω του ΙΝΓΚ, το οποίο από το 1996 υπηρέτησε τον στόχο της διακρίβωσης της τύχης των αγνοουμένων με επιστημονική ευλάβεια και προσήλωση. Όταν λοιπόν η κλίμα κατάφερε να εξορίσει τα οστά των αγνοουμένων για ταυτοποιήσεις στο ΙСМР στη Βοσνία και άρπασε έξω από τη διαδικασία το ΙΝΓΚ, ακούσαμε στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής έναν εκ των «συγγενών» να διακηρύσσει ότι τώρα που το ΙΝΓΚ είναι εκτός, μέχρι τον Ιούλιο (ήταν Μάιος) θα έχουμε αποτελέσματα από τη Βοσνία. Τι δήλωση «επικύρωσε» και ο κ. Άριστος Αριστοτέλους Ε/κ μέλος της Διερευνητικής Επιτροπής Αγνοουμένων (ΔΕΑ), λέγοντας ότι σε μερικές βδομάδες θα έχουμε αποτελέσματα. Είναι τώρα 28 Οκτωβρίου κι ακόμα να δούμε φως από τη Βοσνία.

Ρωτάτε τον Κόκο

Η στήλη, μέσω του συνδεδεμένου Ανδρέα Παράσχου, ο οποίος έχει επικοινωνία με το ΙСМР στο Σαράγιεβο, μαθαίνει ότι εκεί είναι δύσκολο τα πράγματα, οι επιστήμονες προσκρούουν σε διάφορα εμπόδια και μελετούν το ενδεχόμενο να ζητήσουν την αρωγή του ΙΝΓΚ, το οποίο είμαστε σίγουροι ότι δεν θα αρνηθεί να το δώσει. Απαρά όμως γιατί από το ΙСМР δεν απευθύνονται στον Γιώργο Ιακώβου και στον Ηλία Γεωργιάδη και στους επαγγελματίες «συγγενείς», οι οποίοι ξέρουν τα πάντα γύρω από τις ταυτοποιήσεις και που πριν από μερικούς μήνες έδιναν «διαλέξεις» μέσα στη Βουλή, προσβάλλοντας τους επιστήμονες του ΙΝΓΚ; Είναι δυνατόν οι επιστήμονες του ΙСМР να μην αναγνωρίζουν τέτοιου εκποτισμού αυθεντίας στη «γενετική της δημοσίας υπηρέτησης»; Εκτός κι αν ετοιμάζονται να παραλάβουν τον διάδοχο του Χριστόφ Ζιρόν στη ΔΕΑ, επίσης ΕΒΕτό Πολ Ανρί Αρνί για να τον μισήσουν στις διαδικασίες «αφελήμης δραστηριότητας εκκαμφών». Μήπως δεν είναι γι' αυτό που ο τόπος μας πάει από τα κακό στο χειρότερο; Όταν όλοι μόνο επιπλέον αλλά και επιβραβεύονται οι γυμνασολιγες της εξουσίας, που δεν έχουν κανένα ενδοσίωμό να ξεπουλήσουν οτιδήποτε προκειμένου να κρατηθούν στις καρέκλες μέχρι βαθύως γήρατος, ε, να δεν έχουμε υπόθεση...

Πικρές αλήθειες

Από το fb: «ο αδελφός μου φεύγει σήμερα μόνη για το εξωτερικό προς αναζήτηση ενός καλύτερου μέλλοντος. Αυτή τη φορά δεν πρόκειται για ιστορία της γιανιάς από το παρελθόν, αλλά για μία πραγματικότητα του παρόντος που βιώνουμε όλοι καθημερινώς. Και συνειδητοποιώ, λίγο αργά θα έλεγα, ότι η ζωή όπως την ξέρω, έχει τελειώσει...»

Γράφει ο ΙΑΝΟΣ

Πανεπιστήμιο Κύπρου
Γραφείο Αποφοίτων

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου σας προσκαλεί στη συζήτηση με θέμα:

Ο ρόλος της δημοσιογραφίας σε καιρούς κρίσης

Με εισηγητή το δημοσιογράφο κ. Κώστα Βαζεβάνη

Τη συζήτηση θα συντονίσει ο κ. Ανδρέας Παράσχος, Διευθυντής της εφημερίδας *Η Καθημερινή (Κύπρου)*

Χαιρετισμό θα απευθύνει ο Καθηγητής Κωνσταντίνος Χριστοφίδης, Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου

Πέμπτη, 8 Νοεμβρίου 2012, 18:30
Κέντρο Κοινωνικών Δραστηριοτήτων, Κτήριο 7, Αίθουσα 10 Πανεπιστημιούπολη (Α. Πανεπιστημίου 1, Αγλαντζιά)

Π.Α.: 2289 4320

Ο Κώστας Βαζεβάνης γεννήθηκε το 1966 στην Αγία Παρασκευή Λέσβου. Σπούδασε μαθηματικά, αλλά από λάθος υπολογισμό βρέθηκε στη δημοσιογραφία. Το 1988 ξεκίνησε από την εφημερίδα Ρίζοσπάστis. Από το 1991 ως σήμερα έχει καλύψει τις πολεμικές κρίσεις σε όλο τον κόσμο (Βοσνία, Περσικός, Παλαιστίνη, Κουρδιστάν, Αλβανία, Κόσοβο κτλ.) ως πολεμικός απεσταλμένος των τηλεοπτικών σταθμών ΜΕΓΑ και ΝΕΤ. Έχει πάρει συνεντεύξεις από πολλούς αρχηγούς κρατών αλλά και από προσωπικότητες-πρωταγωνιστές της «άλλης πλευράς», ανθρώπους που πολλές φορές παρέμειναν επί χρόνια καταζητούμενοι (Αμπντούλάχ Οσαλάν, Αμπντούλ Χακ, Μάρκουσ Βολφ, Κάραιτζις, βομβιστές της Χεζμπολάχ και της Χαμάς). Έχει συνεργαστεί με τις εφημερίδες Ελευθεροτυπία, Η Καθημερινή, Ποντίκι, το ΒΗΜΑ. Τα τελευταία 10 χρόνια έχει την εκπομπή έρευνας "το Κουτί της Πανδώρας" στην τηλεόραση. Είναι δημιουργός της ιστοσελίδας www.koutripandoras.gr και εκδότης του περιοδικού έρευνας HOT DOC που αυτή τη στιγμή είναι το μεγαλύτερο περιοδικό στην Ελλάδα.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Χορηγός Επικοινωνίας

Διοργάνωση: Γραφείο Αποφοίτων, Τομέας Προώθησης και Προβολής, Πρωταγεία. Τηλ: 2289 4347

▶▶▶▶▶ **ΒΟΛΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΥΛΗ** ◀◀◀◀◀

Απέκτησαν όνομα οι φοβεροί τραπεζίτες

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ

▶ **Πριν από μερικά** χρόνια ένας ξένος μεγαλοεπενδυτής, ο οποίος θέλησε να δραστηριοποιηθεί και στην Κύπρο, ρώτησε ποια είναι η «ταρίφα» των δημοσιογράφων και πόσους πρέπει να «λαδώσει». Ο έμπειρος άνθρωπος που ρώτησε, γέλασε με νόημα. Οι δημοσιογράφοι, του είπε, είναι «αρνιά» και οι «λύκοι» είναι οι καναλάρχεις και οι εκδότες. Οι δημοσιογράφοι είναι «ψωριάριδες» και ζουν με ψίκουλα και δανεικά. Μ' ένα τραπεζίτη τους έχεσε στο χέρι. Οι καναλάρχεις και οι εκδότες είναι αυτοί που απολαμβάνουν θεσμικά, φορολογικά και άλλα προνόμια, είναι αυτοί που ανεβάζουν και κατεβάζουν υπουργούς και Προέδρους. Αν θέλεις, λοιπόν, να κάνεις εύκολα τη δουλειά σου, θα πρέπει να πληρώσεις γερά για διαφήμιση και όλα τ' άλλα γίνονται. Ο πολυκατομιμυριούχος έμαθε το μυστικό και έκανε μια χαρά τη δουλειά του.

▶ **Για δεκαετίες** οι τράπεζες αποτελούσαν τις «ιερές αγελάδες» των Μέσων Ενημέρωσης. Τα «σκάνδαλα» τα «ρουσφετία» ακόμη και οι χοντρές κλοπές σκεπάζονταν, ώστε να μη χαλάσει το καλό όνομα των τραπεζών. Οι κακοί υπάλληλοι απολύονταν, ενώ ελάχιστοι οδηγούνταν ενώπιον της δικαιοσύνης. Φυσικά, ούτε λόγος για δημοσιοποίηση των υποθέσεων. Τα άλλα περί δικαστικής, περί ξεπλύματος βρώμικου χρήματος, τα περί περιεργών καταθέσεων δισεκατομμυρίων από ξένους, αποτελούσαν κοινό μυστικό το οποίο αποκάλυπταν συνήθως «κακά» ξένα μέσα ενημέρωσης και «κακοί» ξένοι οργανισμοί, οι οποίοι ήθελαν -όπως λέγαμε- να μας αρπάξουν τα δισεκατομμύρια.

▶ **Ο κοσμικός** ο οποίος πλήρωσε για δεκαετίες εξωφρενικά ψηλά επίδοκα -τα δανειακά ξεπερνούσαν συνολικά το 13% και τα καταθετικά γύρω στο 5%- έλεγε κι ευχαριστώ, για τους καλούς τραπεζίτες οι οποίοι τους έδιναν δάνεια. Οι νοικοκυραίοι θυμούνταν τις ιστορίες των παππούδων τους, για τους «φιλόανθρωπους» τοκογλύφους οι οποίοι τους «έτρωγαν» κάθε χρόνο κι ένα χωράφι. Ήταν τότε οι άνθρωποι πεινασμένοι -κυριολεκτικά- και θα μπορούσαν να τους αρπάξουν οι τοκογλύφοι όλη την περιουσία τους σ' ένα χρόνο. Εξάλλου, με άδειο στομάχι, τότε, πολλά χωριά, σύσσωμα, άλλαζαν και την πίστη τους.

▶ **Έχει ο καιρός** γυρίσματα και σήμερα οι τράπεζες βρίσκονται στη «μούνη του σιειπέτους» και στο στόχαστρο των πάλαι ποτέ μνηστών τους. Οι διαφημίσεις μειώθηκαν, το σκάνδαλο των επενδύσεων στο εξωτερικό και η απάτη των αξιολογίων, η οποία οδήγησε στην εξαθλίωση χιλιάδες πολίτες, απελευθερώσαν σε μεγάλο βαθμό τις πένες των δημοσιογράφων και άρχισαν να αποκαλύπτουν πράγματα και θαύματα ή καλύτερα να γράφουν αυτά που δεν τολμούσαν να αγγίξουν στο παρελθόν. Άρχισαν να αποκαλύπτουν ακόμη και ονόματα των φοβερών τραπεζιτών. Αποκαλύπτονται οι εξωφρενικά ψηφοί μισθοί των διοικητικών συμβούλων και των διευθυντών και η απίστευτη αυτοκαταστροφική mania των τραπεζιτών. Αγόραζαν τράπεζες σε όλο

τον κόσμο, με ξένα χρήματα, λες και ήταν κοσμοκράτορες, ξεχνώντας τις ευθύνες τους χρηματιστηριακού σκανδάλου αλλά και τα εξωφρενικά υψηλά επίδοκα που δεν δικαιολογούνταν, με καμιά οικονομική θεωρία.

▶ **Τη σκυτάλη** πήραν μερικοί βουλευτές οι οποίοι, με τη σιγουριά της ασυλίας, άρχισαν να ζητούν στοιχεία για μισθούς, επίδοματα, δάνεια και τα άλλα προνόμια των τραπεζιτών. Και όλα αυτά, μαζί με τα ασταμάτητα πυρά κατά του Προέδρου Χριστόφια, και των τέως, Χαρίλαου Σταυράκη, Αθανάσιου Ορφανίδη αλλά και των άλλων αρμοδίων, που έφεραν ή καλύτερα δεν κατάφεραν να ανακόψουν την καταστροφή.

▶ **Ο κοσμικός** ο οποίος έχασε σε μεγάλο βαθμό την απήτηση του χρηματιστηρίου, που κατακλινάει την πίκρα για τους ανθρώπους που τον ξεγέλασαν και βίωσαν ενοχικά συναισθήματα για τη δική του αλαζονεία, σήμερα δεν ανέχεται την απήτηση του συστήματος εξουσίας -πολιτικής και οικονομικής- να πληρώσουν οι φορολογούμενοι την τραπεζική μεγαλομανία. Πριν από μία δεκαετία ο κοσμικός είχε δουλειά και είχε ευκαιρίες για να ζήσει. Σήμερα η οικονομική κρίση έφερε ανεργία, έφερε κοινωνικά προβλήματα, μοναξιά, καταθλίψεις, ψυχολογικές δυσκολίες και προκαλεί αισθήματα οργής και μίσους, κατά παντός αγνώστου.

▶ **Αλλά «έχει ο Θεός...»** ο οποίος δεν εγκαταλείπει τους φτωχούς και καταφρονούμενους, οι οποίοι ξέρουν να λένε ευχαριστώ και να αγαπούν. Βρέθηκε το φυσικό αέριο, το οποίο αποτελεί ευλογία και τη μόνη ελπίδα, ότι δεν θα επιστρέψουμε στις εποχές της φτώχειας και της πείνας. Φτάνει η ταγοί να μη θηλάσουν να σπρώξουν την Κύπρο προς την Αφρική, αλλά να την οδηγήσουν προς την Ευρώπη. Φτάνει το πάθημα με τις τράπεζες που έβγαλαν φτερά όπως τα μυρμήγκια, να γίνει μάθημα. Φτάνει το χρέος να μη φθάσει ποτέ σε αμαρτωλούς εθνικιστές που νομίζουν ότι θα ξεπλύνουν τις ενοχές της ήττα του 1974 με ένα νέο πόλεμο. Φτάνει να θυμούνται οι μεγαλόσχημοι ότι όλα εδώ πληρώνονται με τον ένα ή τον άλλο φοβερό τρόπο.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Βενζίνη βερσε ή τζάμπα

Μειώθηκε η κατανάλωση καυσίμων 20-25% και αυξήθηκε κατά 10% η διακίνηση με το λεωφορείο

Της ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ

Κανείς δεν μπορούσε ούτε να υποπτευθεί, ούτε να προβλέψει μέχρι πριν από ένα χρόνο, ότι ο μεγάλος στόχος του περιορισμού του κυκλοφοριακού προβλήματος στα αστικά κέντρα και η αύξηση της διακίνησης με τα λεωφορεία θα ήταν συνάρτηση της οικονομικής κρίσης. Καμία δύναμη έως πρόσφατος δεν μπορούσε να πείσει τους -ακριβοπληρωμένους σε σχέση με τους ιδιωτικούς- δημόσιους υπαλλήλους να αφήσουν το Ι.Χ. τους και να μπουκνουν σε ένα λεωφορείο, όχι της γραμμής, αλλά μισθωμένο ειδικά από αυτούς, το οποίο να τους παραλάβει από ένα σημείο και να τους πάει απευθείας στην εργασία τους. Τα δεδομένα όμως άλλαξαν και καταμαρτυρούν ότι οι Κύπριοι άρχισαν να αισθάνονται την κρίση στο πετσί τους και να μαζεύονται. Να μπαίνουν ξανά στο λεωφορείο, που ξεκίνησε να φθίνει στις αρχές της δεκαετίας του '90, τότε που ο χρόνος και η σκληρή δουλειά απάλευε κάπως τις συνέπειες της εισβολής. Σήμερα τα πράγματα είναι αλλιώς. Κάποιος θα αφήσει το ακριβό του διθέσιο ή τη λυμουζίνα του, που ενδεχομένως συνεχίζει να πληρώνει με δόσεις στην τράπεζα, για να μπει στο λεωφορείο, ώστε να εξοικονομήσει το κόστος της βενζίνης. Παράξενα πράγματα...

Ο Ιορδάνης Ιορδάνους, διευθυντής του ΟΣΕΛ, του οργανισμού που διαχειρίζεται τα λεωφορεία Λευκωσίας, έλαβε πριν από μερικές ημέρες επιστολή από 50 άτομα, όλοι δημόσιοι υπάλληλοι. Όπως ο ίδιος μας είπε, η ομάδα των δημοσίων υπαλλήλων που συνηγορούν την επιστολή, διαμένουν στην ευρύτερη περιοχή Ιδαίου-Αλάμπρας-Νήσου και αυτό που ζητούν από την εταιρεία είναι να διαμορφώσει τα δρομολόγια της γραμμής στον σταθμό «Κρουσέρι» (Πέρα Χωριό Νήσου) ώστε να μπορούν να παίρνουν το λεωφορείο και να φτάνουν έγκαιρα στην εργασία τους στις 7.30 το πρωί. «Θα αφήνουν το όχημά τους στην αφετηρία και απ' εκεί θα παίρνουν το λεωφορείο για να κατεβαίνουν στο κέντρο», σημείωσε ο κ. Ιορδάνους. Με 30 ευρώ τον μήνα θα μπορούν να πηγαίνουν και να έρχονται στην εργασία τους. Με το ίδιο, ίσως και μικρότερο, κόστος που χρειάζεται για το γέμισμα του ρεζερβουάρ του αυτοκινήτου μια φορά την εβδομάδα.

Σύμφωνα πάντα με τον κ. Ιορδάνους, αυτή είναι μία μόνο περίπτωση. Ο αριθμός των κλήσεων στην εταιρεία από ανθρώπους που ζητούν πληροφορίες για τα δρομολόγια έχει αυξηθεί σημαντικά. Όπως και η διακίνηση με το λεωφορείο, που αυξήθηκε σε όλες τις πόλεις γύρω στο 10%.

Πέφτουν οι πωλήσεις

Τα στοιχεία τα οποία μαρτυρούν τη στροφή στο λεωφορείο αλλά και τη γενικότερη μείωση των διακινήσεων διασταυρώνονται και από τη μείωση που υπάρχει στην πώληση καυσίμων τον τελευταίο χρόνο. Με βάση τις επίσημες στατιστικές, τον Ιούλιο του 2012 υπήρξε μείωση 600 περίπου τόνων στις πωλήσεις βενζίνης 95 οκτανίων. Από τις 32.155 τόνους τον Ιούλιο του 2011 έπεσε στις 31.562 τόνους τον αντίστοιχο μήνα του '12. Την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου οι πωλήσεις άγγιξαν τις 196.270 τόνους, ενώ το 2011 το αντίστοιχο νούμερο ήταν 198.575 τόνους. Μείωση κατά 1000 τόνους υπήρξε φέτος σε σχέση με πέρσι στις πωλήσεις πετρελαίου κίνησης τον Ιούλιο και, σε ό,τι αφορά στο επτάμηνο, από τις 155 κιλιάδες τόνους έπεσε φέτος στις 142 κιλιάδες. Ποσοστιαία η μείωση σε ένα χρόνο της πώλησης βενζίνης στα πρατήρια μειώθηκε 1,2% και του πε-

Καλοντυμένη κυρία με Volvo έβαλε βενζίνη αξίας 1 ευρώ! Θα διένυσε 4-5 χιλιόμετρα το πολύ

τρελάιο 8,3%, ενώ έως σήμερα η τάση ήταν ανοδική. Οι πρατηριακοί υποστηρίζουν ότι η μείωση της πώλησης καυσίμων τους τελευταίους μήνες είναι ακόμα μεγαλύτερη και φτάνει μέχρι και το 20-25%.

Ο Παράσχος Στυλιανού είναι ιδιοκτήτης πρατηρίου σε ένα εξαιρετικά καλό σημείο του οδικού δικτύου της Λευκωσίας, όπου μπορεί να παίρνει πελάτες και από περαστικούς. Το εντυπωσιακό είναι πως ακόμα και ένα τέτοιο

βενζινάδικο βγάζει σε προσφορά το πλύσιμο αυτοκινήτων. Μισό τιμή, σου λέει... «Εγώ μπορεί να μην έχω ιδιαίτερο πρόβλημα με τη μείωση των πωλήσεων, αλλά επειδή θέλω να βλέπω μακριά και καθημερινά διακρίνω ότι οι Κύπριοι μαζεύτηκαν, ενεργώ έτσι ώστε να μην έρθει η κρίση να με βρει». Είναι λογικό πως όταν οι νοικοκυραίοι μετρούν πλέον και το ευρώ που θα βάλουν βενζίνη, δεν πλένουν το όχημά τους με την ίδια συχνότητα. «Πολλοί συνάδελφοί μου πλέον βγάζουν προσφορές στο πλύσιμο αυτοκινήτων για να μπορέσουν να καλύψουν τη διαφορά από την πώληση της βενζίνης. Και επειδή αυτό δεν έχει έξτρα κόστος, αφού ήδη οι υπάλληλοί μας είναι πληρωμένοι μέχρι το τέλος του μήνα, ό,τι βγάλλω είναι κέρδος», σημείωσε ο κ. Στυλιανού.

«Ξεχνούν» το πορτοφόλι

Όπως μας αφηγείται ο ιδιοκτήτης του πρατηρίου, οι Κύπριοι δίνουν και τα... ρεστά τους για να αγοράσουν βενζίνη. Μπορεί να είναι μεμονωμένες περιπτώσεις, αλλά υπάρχουν άνθρωποι που βάζουν λιγότερο και από δύο ευρώ βενζίνη. Διπλά τη τιμή, ε-άν αναλογιστεί κανείς πως η τιμή κάποια στιγμή τους τελευταίους μήνες έφτασε το 1,40 το λίτρο. «Μου έτυχε να έρθει εδώ Κύπριος ο οποίος έβαλε 1,30 ευρώ. Λιγότερο από ένα λίτρο. Άλλος πλήρωσε 1,70... Το οποίο το πολύ να τον πάει μέχρι πιο κάτω... Τα λεγόμενα του κ. Στυλιανού επιβεβαιώνουν και ο κ. Νίκος, πρατηριακός επίσης. Την προηγούμενη ημέρα της επίσκεψής μας στο βενζινάδικο του, είχε βάλει βενζίνη αξίας ενός ευρώ σε μία καλοντυμένη κυρία με ένα Volvo! «Πολλοί πληρώνουν πλέον με τα ψιλά που έχουν στο αυτοκίνητο», πρόσθεσε ο κ. Στυλιανού. Αυτά που παλιά δεν λογαριάζαν αλλά τώρα στην ανάγκη είναι πολύτιμα. Υπάρχει κόσμος που βάζει 3, 4 ή 5 ευρώ βενζίνη. «Από φέτος, από τις αρχές του χρόνου, όλο πάει και χειροτερεύει η κατάσταση. Ο κόσμος κατάλαβε φαίνεται ότι θα λιγόστευαν τα εισοδήματά του και στενεύουν τα περιθώρια και άρχισε να περιορίζεται. Μας βγαίνουν τα πόδια πλέον με τις κούρσες που κάνουμε, αλλά η εισπραξη δεν είναι η ανάλογη», είπε. Ένα άλλο τέρστιο πρόβλημα είναι η δυσκολία εισπραξης. «Προβληματιζόμαστε για το πώς θα εισπράξουμε τα χρωστούμενα. Και μάλιστα από ανθρώπους που ήταν κύριοι, τους βγάζαμε και το καπέλο. Επιχειρηματίες δυνατούς, με μεγάλους στόλους, που τώρα δυσκολεύο-

νται να πληρώσουν λόγω της έλλειψης ρευστότητας». Τον κ. Νίκο προβληματίζουν κυρίως τα ποσά που οφείλουν συγγενείς. «Έρχονται, βάζουν βενζίνη και μας λένε πως θα μας πληρώσουν τέλος του μήνα. Τι να κάνεις; Να αρνηθείς στους συγγενείς σου; Σημειώνει βεβαίως και τις περιπτώσεις όπου άγνωστοι, αφού τους βάλει βενζίνη, πάνε στο ταμείο και κάνουν πως ξέχασαν το πορτοφόλι. Πλέον ο κ. Νίκος δεν τους εμπιστεύεται. Την έπαθε πολλές φορές και έτσι τώρα αναγκάζεται να τους αφαιρέσει το καύσιμο. Υπάρχουν όμως φορές που αγριεύουν τα πράγματα. Πριν από μερικές ημέρες, μια κοπέλα έδωσε την πιστωτική για να πληρώσει. Όταν αυτή δεν πέρασε απ' το μηχάνημα, έκανε να πάει στο αυτοκίνητο για να πληρώσει με μετρητά. Έβαλε μπρος, μάρσαρε και έφυγε. Ο κ. Νίκος πρόλαβε και πήρε τους αριθμούς εγγραφής και με τη βοήθεια της Αστυνομίας την βρήκε. Θα τον πληρώσει, λέει, τέλος της εβδομάδας. Ο κ. Στυλιανού έθεσε άλλο ένα μεγάλο θέμα που προκύπτει λόγω ακριβώς της οικονομικής κρίσης και της ανεργίας. «Πριν δεν έρχονταν Κύπριοι να δουλέψουν σε βενζινάδικο. Τώρα μας ζητούν δουλειά. Νέοι κυρίως. Παρότι το ωράριό μας είναι από τα χειρότερα της αγοράς. Για να σας πω την αλήθεια, δεν έχω εμπιστοσύνη ότι αυτοί οι νέοι θα μείνουν εδώ και θα δουλέψουν. Μόλις βρουν κάτι άλλο, θα φύγουν. Ακόμα δεν προσεγώθηκε ο Κύπριος. Έμαθε σε έναν άλλο τρόπο ζωής. Θέλει να πιστεύει πως πρέπει να κάνει λίγο καιρό υπομονή και όλα θα ξαναγίνουν όπως πριν».

Απλήρωτοι λογαριασμοί ρεύματος €40 εκατ.

Μπορεί να περιορίζονται οι μετακινήσεις με τα Ι.Χ. και μπορεί να υπάρχει και η εναλλακτική του λεωφορείου, όμως στο ηλεκτρικό ρεύμα εκπαιδώςεις δεν γίνονται. Όση εξοικονόμηση και να κάνει ένα νοικοκυριό, ο λογαριασμός του ρεύματος πάντα θα καίει. Σύμφωνα με τα ενδεικτικά στοιχεία της ΑΗΚ, οι απλήρωτοι λογαριασμοί (ενεργών πελατών) για τους οποίους η ημερομηνία αποπληρωμής έληξε, ανέρχονται σήμερα σε 40 εκατ. ευρώ, ποσό που είναι αυξημένο κατά 2% σε σύγκριση με πέρσι. Ο εκπρόσωπος Τύπου της ΑΗΚ, Γιάννης Τσουλόφτας, εκτιμά πως τα ποσά αυτά θα ήταν ακόμη πιο αυξημένα εάν δεν προωθείτο, από τις αρχές του χρόνου, η καμπάνια για το σχέδιο ισόποσων μηνιαίων δόσεων. Στις αρχές του χρόνου, όπως μας είπε, στο σχέδιο αυτό συμμετείχαν μόνο 1.731 νοικοκυριά. Σήμερα οι οικιακοί καταναλωτές που το επέλεξαν ανέρχονται σε 6.387. Για να σημειώσει πως, ακριβώς επειδή υπάρχουν περιθώρια αύξησης των νοικοκυριών που

Η ΑΗΚ απειλεί να κόψει το ρεύμα σε δημαρχεία

μπορούν να μπουκνουν στο σχέδιο, έχει αποφασιστεί να γίνει νέα εκστρατεία. Σημαντικό είναι επίσης το γεγονός ότι οι καταναλωτές καθυστερούν πλέον να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους και εξαντλούν όλο το χρονικό πε-

ριθώριο που τους δίνεται. Και δεν είναι μόνο οι οικιακοί καταναλωτές. Η ΑΗΚ δεν μπορεί να εισπράξει από τα δημαρχεία πλέον, τα οποία, όπως είναι γνωστό, δυσκολεύονται να πληρώσουν ακόμη και τους μισθούς των υπαλλήλων τους. Δημαρχεία, όπως της Λευκωσίας και της Λάρνακας, χρωστούν πολλούς μήνες στην ΑΗΚ και έλαβαν πολλές προειδοποιήσεις ότι θα τους κόψουν το ρεύμα.

Πρωτοποριακά προϊόντα για νέους

Mobile Banking

e-St@tement

Νέα "P" Card Art

Σχεδιασμένη από νέους για νέους.

- ανώνυμη & προπληρωμένη
  - χωρίς τραπεζικό λογαριασμό
  - απόκτηση σε 5 λεπτά
- δωρο κάρτα μνήμης micro SD 8GB (Kingston)

Η Ελληνική Τράπεζα σχεδιάζει το αύριο μαζί με τους νέους για τους νέους...

Δημιουργούμε. Προσφέρουμε. Εξελισσόμαστε. Με την αξιοπιστία της Ελληνικής Τράπεζας.

- Από το 2004 διαθέτουμε την επιτυχημένη σειρά των ανώνυμων, προπληρωμένων καρτών "P" Card. Τώρα, προσφέρουμε τη νέα "P" Card Art η οποία είναι σχεδιασμένη από νέους για νέους.
- Προσφέρουμε το εξελιγμένο Mobile Banking (m.hellenicbank.com) για ενημέρωση και συναλλαγές μέσω κινητού τηλεφώνου.
- Αναβαθμίσαμε το Net Banking για ιδιώτες και επιχειρήσεις και «φέραμε» την Ελληνική Τράπεζα στον υπολογιστή σας!
- Δημιουργήσαμε το πρωτοποριακό e-Statement για λήψη ηλεκτρονικών καταστάσεων λογαριασμού στο e-mail σας, αξιόπιστα και εντελώς δωρεάν!

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

γραμμή εξυπηρέτησης 8000 9999 γραμμή από εξωτερικό +357 22 743843 www.hellenicbank.com

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις. Για πλήρη πληροφόρηση απευθύνεστε στα καταστήματα της Ελληνικής Τράπεζας, στη Γραμμή Εξυπηρέτησης 8000 9999 και στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Τράπεζας www.hellenicbank.com

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	---------------	--------	--------	-------

Χωρίς κόμπλεξ καιωτερότητας

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Α. ΛΑΜΠΙΤΣΗ

Σέ ερώτη μου με τίτλο «Διασπορά και συγκομιδή του Ελληνισμού» (ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 21.10.12), ο Νίκος Κωνσταντάρης αναφέρεται, μεταξύ άλλων, και στο συνένδριο που συνδιοργάνωσε πρόσφατα στην Αθήνα η «Κ» με την International Herald Tribune για το μέλλον της Ελλάδας, μέρος του οποίου ήταν και η συζήτηση για το πώς οι Έλληνες της Διασποράς θα μπορούσαν να συνεισφέρουν στην αντιμετώπιση της σημερινής κρίσης. Η απάντηση δίνεται στην τελευταία παράγραφο του κειμένου: «Οι συμμετέχοντες είπαν πολλά και ενδιαφέροντα πράγματα – μιας και όλοι είχαν να μοιραστούν την πείρα τους, το ταλέντο και την έγνοια τους για την Ελλάδα. Το συμπέρασμα μου (είχα την τιμή να διευθύνω τη μία συζήτηση) είναι ότι η μεγαλύτερη προσφορά των Ελλήνων της Διασποράς δεν είναι η ελεημοσύνη, αλλά η αμείωτη επικοινωνία. Για να αποκτήσουμε τη δύναμη του συνόλου του Ελληνισμού, πρέπει και η Ελλάδα να αποκτήσει τη λειτουργική οικονομία, την εκπαίδευση και την αποτελεσματική διοίκηση, η οποία βοηθάει τους απανταχού Έλληνες να προσδεθούν, είτε ως επιχειρηματίες, είτε ως επαγγελματίες, είτε ως επιστήμονες. Με άλλα λόγια, για να μπορέσει η Ελλάδα να αποκτήσει ό, τι μπορούν να της προσφέρουν τα ξενιτεμένα παιδιά της, πρέπει να προσφέρει γόνιμο έδαφος ανάπτυξης και στους δικούς της κατοίκους και σε όσους θέλουν να δημιουργήσουν εδώ».

Εξίσου σημαντικά είναι και τα σχόλια μερικών αναγνωστών του άρθρου του κ. Κωνσταντάρη. Αντιγράφω ένα από αυτά, πολύ χαρακτηριστικό της πικρίας των αποδημών: «Ναι, να βοηθήσουμε. Για να πάνε τα χρήματα στις "ανούπιντες θυγατέρες"... Για να πάνε στα επιδόματα "παρουσίας", στους μισθούς των κιλιάδων κοπρόσκυλων που λυμαίνονται το Δημόσιο, σε αυτούς που κατεβάζουν διακόπτες, σε αυτούς που πετάνε μολότοφ και καίνε ατιμώρητα ανθρώπους... Για τον ήλιο και τη θάλασσα, για την Ελλάδα του Ελύτη, έρχομαι στην Ελλάδα για διακοπές. Αλλά μέχρι εκεί. Αν δεν αλλάξει η νοοτροπία, αν δεν συμμαζευτεί ο τριτοκοσμικός κόμπλεξ που συσσωρεύτηκε 30 χρόνια, κανείς δεν θα συνδράμει. Το βαρέλι του Τσίπρα δεν έχει πάτο. Συμπήστε...».

Στο σύνολό τους τα σχόλια των αποδημών δείχνουν την ολοφάνερη πικρία τους. Και έχουν δίκαιο. Πήγαν σε άλλες χώρες, όπου δεν υπάρχει πελατειακή σχέση μεταξύ κομμάτων και πολιτών, όπως συμβαίνει διαχρονικά στην Ελλάδα, και έκαναν προκοπή. Εκεί δεν χρειάζεται να γλιφείς κατουρημένες ποδιές για να προσδεθείς, μόνο να χρησιμοποιείς σωστά το μυαλό σου και να υπακούς στους νόμους. Από μυαλό, οι Έλληνες άλλο τίποτε. Τους περισσεύει μάλιστα. Αυτό, λοιπόν, που χρειάζεται ο Ελληνισμός είναι αξιοκρατία στην ίδια του τη χώρα. Μόνο αν οι άριστοι κάνουν κομμάτι, θα πάει ο Ελληνισμός μπροστά. Τους άριστους, όμως, το ελληνικό κράτος, η καλύτερη η ελληνική κοινοτική φαυλοκρατία, τους καταδιώκει. Έτσι, πάνε στο εξωτερικό και προσφέρουν εκεί τις υπηρεσίες τους. Οποιοί πολιτικός και όποια ηγεσία κατορθώσει να επιβάλει αξιοκρατία θα σώσει τον Ελληνισμό. Η αξιοκρατία επιτρέπει στους ανθρώπους να αναπτύσσονται και μαζί με αυτούς αναπτύσσονται οι κοινωνίες και τα κράτη. Η δυνατότητα των ανθρώπων να αναπτύσσονται αποτελεί την ισχυρότερη μορφή δικαιοσύνης. Αφού, λοιπόν, το κράτος είναι άδικο, την ανάπτυξη ποιος θα την κάνει;

Αυτά, όσον αφορά την Ελλάδα. Όμως, τα ίδια και απaráλλακτα συμβαίνουν και στη μακαρία νήσο, όπου η αξιοκρατία σπανίζει. Ακόμα και η ποινικοποίηση της αναξιοκρατίας δεν είχε κανένα θετικό αποτέλεσμα. Εξάλλου, δεν νομίζω να υπάρχει χώρα όπου να υπάρχει παρόμοια ποινικοποίηση.

Η αξιοκρατία είναι κουλτούρα συνυφασμένη με τις αξίες μιας κοινωνίας και πρωτίστως με την αξία της δικαιοσύνης. Τώρα, ότι κανείς δεν πιστεύει ο' ατάν είναι φανερό και από το ότι δεν την αναφέρουν στους προεκλογικούς τους λόγους ούτε οι υποψήφιοι για την Προεδρία της Δημοκρατίας. Ούτε και είναι σίγουρο πως οιοσδήποτε από τους υποψηφίους έχει τρόπους και μεθόδους για την επιβολή και εμπέδωσή της.

Όμως, όπως συχνά λέμε, η ελπίδα πεθαίνει τελευταία. Υπάρχει, ακόμα, χρόνος οι υποψήφιοι να ασχοληθούν σοβαρά και με αυτό το θέμα, με την ελπίδα πως θα δεσμευτούν ενόπιον του λαού ότι θα επιδιώκουν την εμπέδωση της αξιοκρατίας, κάνοντας αρχή από τους ανθρώπους που τους περιβάλλουν. Θα πρέπει, λογικά, να το έχουν συνειδητοποιήσει πως ο παντογνωτισμός των ηγεσιών έχει τεράστιο κόστος για τις κοινωνίες. Οι ικανοί ηγέτες δεν έχουν κόμπλεξ καιωτερότητας απέναντι στους απανθρώπους. Αντίθετα, επιλέγουν τους καλύτερους, όπως ακριβώς το διατυπώνει ο Άντριου Κάρνεγκι στην ταφούλακά του: «Εδώ κείται ένας άνθρωπος, ο οποίος ήξερε πώς να στρατολογή στην υπηρεσία του ανθρώπους καλύτερους από τον ίδιο».

lampitsis.p@cytanet.com.cy

ΗΠΑ: Η τπλεμαχία (debate) της ομοφωνίας

Του ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑ

Η τρίτη και τελευταία τπλεμαχία ανάμεσα στους δύο υποψήφιους για την προεδρία των ΗΠΑ επιφύλασε μία μεγάλη εκπλήξη για όλους όσους δεν παρακολούθησαν από κοντά τις θέσεις τους στα θέματα της εξωτερικής πολιτικής. Οι δύο άνδρες σχεδόν συμφώνησαν σε όλα. Ο πρόεδρος Ομπάμα επιδίωξε και πέτυχε με επιθετική τακτική να κερδίσει τις εντυπώσεις έτσι ώστε να ανακόψει την άνοδο του αντιπάλου του. Από την πλευρά του ο κυβερνήτης Ρόμνι επέλεξε μία αμυντική στάση με στόχο να διατηρήσει το προεδρικό του προφίλ και τα θετικά των προηγούμενων τπλεμαχιών. Ο Ρόμνι και το επιτελείο του υποθέτησαν την τακτική αυτή γνωρίζοντας και ότι τα θέματα εξωτερικής πολιτικής δεν είναι και οι καλύτερες τομέες για τον Ρόμνι. Πέραν όμως από τις επικοινωνιακές τακτικές των δύο αντιπάλων εκείνο που φάνηκε ήταν ότι επί της ουσίας οι δύο αντιπρόσωποι δεν διαφωνούν. Αναγνωρίζοντας και οι δύο ότι οι ΗΠΑ έχουν φτάσει στα όρια τους συνειδητά υπερασπίζονται μία εξωτερική πολιτική που στην ουσία της επιλέγει τη σταδιακή εγκατάλειψη του δόγματος του παγκόσμιου παρεμβατισμού που ακολούθησαν οι κυβερνήσεις Μπους και επικεντρώνεται στη διαχείριση της ανερχόμενης υπερδύναμης δηλαδή της Κίνας.

Επιβεβαιωτικό της επικέντρωσης στα της Κίνας ήταν και η ουσιαστική απουσία από την τπλεμαχία αναφορών στην Ε.Ε. και την κρίση χρέους που την ταλανίζει. Αντίθετα, υπήρχαν 30 (18 Ομπάμα + 12 Ρόμνι) αναφορές στην Κίνα. Αντί-

στοιχα απουσίαζε το Παλαιστινιακό που παλαιότερα αποτελούσε κεντρικό θέμα της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής. Η όποια αναφορά στα της Μέσης Ανατολής είχε ως επίκεντρο της τη διεκυστινίδα Ιράν και Ισραήλ και ειδικότερα το ζήτημα του ιρανικού πυρηνικού προγράμματος. Εδώ οι δύο υποψήφιοι τάσσονται ανεπιφύλακτα στο πλευρό του Ισραήλ και καλούν τον Ιράν να μην επιχειρήσει την κατασκευή πυρηνικών όπλων. Ταυτόχρονα, είναι πολύ προσεκτικοί στο πώς ανακόπτεται η πυρηνικοποίηση του Ιράν. Η χρήση των στρατιωτικών μέσων είναι και για τους δύο η τελευταία επιλογή. Η μόνη διαφορά που έχουν ευρίσκεται στο πού χαράζουν την κόκκινη γραμμή με τον Ομπάμα να αναφέρεται στην κατασκευή της πυρηνικής βόμβας από τον Ιράν και τον Ρόμνι να αποκτά τη δυνατότητα κατασκευής. Επιπρόσθετα και οι δύο συμφωνούν στην ενίσχυση της εν εξελίξει διαδικασίας εκδημοκρατισμού αρκετών από τις αραβικές χώρες. Πάντως, εδώ αξίζει να σημειώσουμε την ανησυχία του Ρόμνι για τον αυξημένο παρεμβατικό ρόλο της Αλ Κίντα και των άλλων τζχαντιστών στις εξεγέρσεις των αραβικών λαών. Στα θέματα του Ιράκ και του Αφγανιστάν ο Ρόμνι στηρίζει τις επιλογές Ομπάμα και δεσμεύεται να ολοκληρώσει και την αποχώρηση από το Αφγανιστάν την οποία αποφάσισε ο Ομπάμα. Εδώ να σημειωθεί ότι προηγουμένως ο Ρόμνι χαρακτήριζε σχετική την ανακoinωση των ΗΠΑ για προγραμματιζόμενη αποχώρηση το 2014 ως μη σοφή. Παρά τις προηγούμενες ε-

ντονες αναφορές του Ρόμνι για τη Ρωσία αυτή τη φορά οι τόνοι ήταν χαμηλότεροι και η Ρωσία ήταν σε πολύ χαμηλή προτεραιότητα με μόνο 5 αναφορές από την πλευρά του κυβερνήτη.

Έρχομαι τώρα και στο καυτό και άμεσο ενδιαφέροντος για μας θέμα της Συρίας. Παρά το γεγονός ότι για τον Ρόμνι ήταν το δεύτερο σε προτεραιότητα θέμα (15 αναφορές έναντι μόλις 8 του Ομπάμα) ο κυβερνήτης ελάχιστα διαφοροποιήθηκε από την πολιτική που ακολουθούν οι ΗΠΑ σήμερα. Ενώ στηρίζει τον εξοπλισμό των αντικαθεστωτικών, απέκλεισε το ενδεχόμενο για άμεση στρατιωτική εμπλοκή των ΗΠΑ. Ξεκαθάρισε, προς όφληψη των Ερντογάν και Νταβούτογλου, ότι δεν τον συγκινεί η ιδέα της δημιουργίας (εννοείται με αμερικανική εμπλοκή) ζωνών ασφαλείας στο συριακό έδαφος.

Τέλος, να σημειώσουμε ότι και στο θέμα των αμυντικών δαπανών και ειδικά των ναυτικών εξοπλισμών η θέση Ρόμνι για αύξησή τους συνδέεται περισσότερο με εσωτερικές εκλογικές απομιμήσεις (θέσεις εργασίας σε ναυπηγεία κρίσιμου ναυτικού. Στη βάση των πιο πάνω τοποθετήσεων των δύο αντιπληφίων μπορούμε να οδηγηθούμε στο συμπέρασμα ότι η αμερικανική πολιτική θα έχει συνέπεια και συνέχεται οποιος και αν είναι ο νέος πρόεδρος. Δηλαδή λίγο πολύ θα κινηθεί στη βάση της ίδιας λογικής αν και στην περίπτωση του Ρόμνι θα έχουμε κάποιες διαφοροποιήσεις περισσότερο στο ύψος και

σε κάποια επιμέρους θέματα όπως στις σχέσεις με τη Ρωσία. Στα θέματα που μας αφορούν άμεσα με εξαίρεση την κατάσταση στη Συρία δεν είχαμε καμία αναφορά. Όλα δείχνουν ότι δυστυχώς το Κυπριακό οδηγείται βαθμιαία στο ψυγείο. Η διεθνής κοινότητα έχει πλέον άλλες προτεραιότητες και θέματα όπως το Κυπριακό και το Παλαιστινιακό την απασχολούν όλο και πιο λίγο. Μέρα με τη μέρα τα θέματα αυτά περνούν στα χέρια της γραφειοκρατίας των διεθνών οργανισμών και των Υπουργείων Εξωτερικών. Πέραν αυτών η τουρκική οικονομική μεγέθυνση (σε αντιδιαστολή με την ελληνική συρρίκνωση) έχει οδηγήσει σε κορύφωση της αλαζονείας της Άγκυρας κάτι που δεν επιτρέπει τα όποια βήματα συμβιβασμού στο Κυπριακό. Θετικό πάντως είναι το ότι και οι δύο Αμερικανοί προεδρικοί υποψήφιοι τάσσονται ενάντια στη στρατιωτική εμπλοκή της χώρας τους στη Συρία. Εδώ να καιρητιστούμε και την αναγνώριση από τον Ρόμνι της απειλής που οι τζχαντιστές αποτελούν για τους αραβικούς λαούς. Εμείς λέμε και τις χριστιανικές κοινότητες της περιοχής. Τέλος να επισημάνουμε ότι η μεγαλύτερη επίπτωση τόσο για την Ελλάδα όσο και την Κύπρο από το αποτέλεσμα των αμερικανικών εκλογών έχει να κάνει με την οικονομική πολιτική που ο νέος πρόεδρος θα εφαρμόσει κάτι που αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά ολόκληρη την Ε.Ε.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος και πρόεδρος της επιτροπής διεθνών σχέσεων του Δημοκρατικού Κόμματος

Η Δημόσια Υπηρεσία στη νέα εποχή

Του ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΗ

Η οικονομική κρίση βάζει στο επίκεντρο των αναγκών μεταρρυθμίσεων τη δημόσια διοίκηση. Αυτό δεν είναι μυστικό. Το γνωρίζει όλη η Ευρώπη και περιλαμβάνεται σε σημαντικές αποφάσεις κορυφής των Ευρωπαϊκών ηγετών. Τα συγκριτικά στοιχεία που έχουμε καταδεικνύουν ότι ορισμένα κράτη-μέλη με ισχυρή δημοκρατική παράδοση και θεσμούς, έχουν ταυτόχρονα ένα πολύ αποτελεσματικό Δημόσιο που είναι σε θέση να ευεργετεί την κοινωνία και τους πολίτες με υψηλό επίπεδο υπηρεσιών (ασφάλειας, υγείας, παιδείας, τοπικής αυτοδιοίκησης, απασχόλησης κ.λπ.). Αντίθετος, μια άλλη μερίδα κρατών, κυρίως στον νοτιοανατολικό χώρο όπου κυριάρχησε το κομματικό πελατειακό σύστημα και η αναξιοκρατία, το Δημόσιο είναι αναποτελεσματικό, υπερδραστικό και οργανωμένο σε ξεπερασμένες δομές.

Η συζήτηση που διεξάγεται σήμερα υπό το πρίσμα των διαπραγματεύσεων με την Τρόικα, πιστεύω ότι οδηγεί τον Κύπριο δημόσιο υπάλληλο. Η Κύπρος διατηρούσε μια παράδοση ως προς την αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης. Αυτό εξακολουθεί να συμβαίνει γιατί σημαντικά τμήματά της είναι αρκετά παραγωγικά.

Άλλα έχουν αδυναμίες. Η βαθύτερη αιτία είναι το γεγονός ότι, επί σειρά ετών και σε διαδοχικές κυβερνήσεις, παρατηρήθηκε μια φθορά της δημόσιας υπηρεσίας εξαιτίας των συστηματικών παρεμβάσεων των κομμάτων. Σε αυτή την τριτοκοσμική πρακτική κανείς δεν εξαιρείται. Το ανησυχητικό για την Κύπρο είναι πως τα τελευταία χρόνια η κατάσταση με την αναξιοκρατία επιδεινώθηκε παρά έχει μετριαστεί. Σήμερα ο δημόσιος υπάλληλος θα κληθεί να καταβάλει ξανά σημαντικό μερίδιο από τις περικοπές στις δαπάνες του δημοσίου. Θα ήταν μεγάλη αδικία για τη δημόσια διοίκηση και την κοινωνία ευρύτερα, αν και αυτές οι περικοπές, δεν συνοδεύονται με γενναία βήματα για αλλαγές στον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Δημόσιας Υπηρεσίας. Γιατί, αν δεν αλλάξουν τα πράγματα, ο δημόσιος υπάλληλος θα συνεχίσει να υπολείπεται και να μην μπορεί να κάνει σωστά τη δουλειά του. Θα συνεχίσει – εν ονόματι του «όλοι άριστοι» – να μην έχει πλήρη κίνητρα για να εξελισσεται.

Σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία, πιστεύω ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι πρώτοι απ' όλους πρέπει να υπερασπιστούν τη δουλειά τους. Με ένα α-

ξιοκρατικό σύστημα αξιολόγησης, ο ικανός επιβραβεύεται και να πάψει να είναι θύμα μιας οριζόντιας ισοπεδωτικής προσέγγισης. Οι περικοπές για όσους παράγουν είναι καθαρή τιμωρία. Η αμοιβή του καθενός χρειάζεται να είναι συνάρτηση της ευθύνης του, της δουλειάς του, των στόχων που κάθε φορά θέτει και αυτό πρέπει να αποτυπώνεται με αξιοκρατικό τρόπο στην αξιολόγησή του.

Γίνεται λόγος για την ανάγκη να περιοριστεί ο αριθμός των δημοσίων υπαλλήλων. Κατά την άποψη μου αυτό είναι αιτιολογημένο και θα πρέπει να εφαρμοστεί σταδιακά μέσα σε ένα λογικό αλλά δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα. Ταυτόχρονα, η μείωση των αριθμών θα πρέπει να συνοδεύεται με νέες ποιοτικές ρυθμίσεις. Σε αυτές περιλαμβάνονται η πλήρης εναλλαξιμότητα, η διαφοροποίηση του ωραρίου απασχόλησης, η εφαρμογή συστημάτων επανακατάρτισης, μηχανογράφησης και οιοσδήποτε η σύνδεση της παραγωγικότητας με τη μισθοδοσία. Το κάθε δημόσιο τμήμα με ευθύνη του επικεφαλής του και των πολιτικών προϊσταμένων, να εφαρμόσει, επίσης, μια διαφανή μέθοδο επιμέτρησης των υπηρεσιών που προσφέρει στους πολίτες με βά-

ση ένα τυποποιημένο πρόγραμμα με δείκτες εκρών και αποτελέσματος. Παράλληλα, θα πρέπει επισημάνω να επαναετασθεί ο τρόπος διάθροσης και λειτουργίας της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, καθώς και τα κριτήρια και η μέθοδος για πρόσληψη νέων υπαλλήλων.

Θεωρώ, τέλος, απαραίτητο να διεξαχθεί μια πλήρης και ανεξάρτητη μελέτη για το είδος και το μέγεθος του δημοσίου τομέα στην Κύπρο με βάση τις πραγματικές ανάγκες. Ανήκω στη φιλελεύθερη παράταξη και η θέση μας είναι πολύ σαφής: οι παραγωγικές δυνάμεις της Κύπρου πρέπει επιτέλους να συμφιλωθούν και ο δημόσιος και ο ιδιωτικός τομέας να πορευθούν από κοινού για να παραγάγουν ανάπτυξη που τόσο πολύ έχει ανάγκη ο τόπος. Εξάλλου, η δθθεν αντιπαλότητα που υπάρχει μεταξύ τους είναι εντελώς επιπλάστικη και αποτέλεσμα ακραίων φωνών, που είτε από τη μία υποστηρίζουν λογικές ενός αναποτελεσματικού και κοστοβόρου κρατισμού, είτε από την άλλη στηρίζουν λογικές ενός οικονομικά σφόδρτου και κοινωνικά βίαιου κακέκτυπου νεοφιλελευθερισμού.

Ο κ. Χρυσάνθος Χρυσάνθης είναι μέλος του Π.Γ. του ΔΗΣΥ

Γιατί δεν ήρθε η λύση;

Του ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ

Το ερώτημα τίθεται συχνά στις δημόσιες συζητήσεις και γι' αυτό χρειάζεται να ακουστούν όλες οι απόψεις επί του θέματος. Γιατί το Κυπριακό βρίσκεται σε αυτό το αδιέξοδο; Ποιοί λόγοι μπορεί να δώσουν μια πειστική εξήγηση για το παρατεταμένο αδιέξοδο; Η πειστική απάντηση, κατά τη δική μου κρίση, βρίσκεται στο ότι η ε/κ πλευρά εγκατέλειψε την πολιτική Κρανιδιώτη στο Κυπριακό και στη συνέχεια οι συσχετισμοί άλλαξαν και το ογκνηκό διαφοροποιήθηκε. Η πολιτική Κρανιδιώτη έθετε στο ίδιο τραπέζι την επίλυση του Κυπριακού σε συνδυασμό με την πολιτική της διεύρυνσης της Ε.Ε., έτσι που η Ε.Ε. να εποπτεύει τις εξελίξεις και να αξιολογεί τα βήματα κάθε πλευράς. Στην πράξη η πολιτική Κρανιδιώτη κορυφώθηκε στις 3 Οκτωβρίου 2005 αλλά με άλλη ηγεσία. Η Κύπρος ήταν ήδη πλήρως μέλος και η Τουρκία άπαιτοσε έναρξη ενταξιακών. Αυτό ήταν το κλειδί, ο καταλύτης για τον οποίο εργάστηκε ο Γ. Κρανιδιώτης: η Κύπρος ως μέλος της Ε.Ε. να παρε-

μποδίσει την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων της Τουρκίας μέχρι να πάρει ισχυρές δεσμεύσεις από την Ε.Ε. και την υποψήφια χώρα ως προς τις βασικές αρχές της επίλυσης του Κυπριακού και σαφές χρονοδιάγραμμα επίλυσης κάτω από την εποπτεία της Ε.Ε. Δυστυχώς, η τότε πολιτική ηγεσία στην Κύπρο ήθελε, κατά βάθος, να ακυρώσει την πολιτική Κρανιδιώτη γιατί, πρώτο, αυτή απαιτούσε ανάληψη πολιτικής ευθύνης απέναντι στους Κύπριους και τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε., και, δεύτερο, προωθούσε μία ακατανόητη πολιτική που έστρωχε την κοινή γνώμη σε άλλες λύσεις. Έτσι εφευρέθηκε η λύση του «αγόνας» για αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας από την Τουρκία, κάτι που όλοι γνώριζαν ότι συνιστούσε μια θεματική άσκηση πίεσης. Στην πράξη η Κύπρος αρνήθηκε να διαπραγματευτεί με τους εταίρους της και συναινεσε στην έναρξη ενταξιακών της κατοχικής δύναμης χωρίς αντάλλαγμα. Την ίδια βασική πολιτική ακολούθησε η Κύπρος και στη

συνέχεια. Αντί να διασυνδεθεί η πολιτική της επίλυσης με τον σκληρό πυρήνα της ενταξιακής πορείας της Τουρκίας, από την πλευρά της Λευκωσίας υπήρχε η πίεση για μη άνοιγμα κεφαλαίων της Τουρκίας, χωρίς αυτή η αναγκαία πίεση να διασυνδεθεί με σαφείς πιυχές της επίλυσης του Κυπριακού. Έτσι ακολούθησε μια πολιτική παράδοσης κεφαλαίων χωρίς διασύνδεση με τις διακοινωνικές συνομιλίες στη Λευκωσία και τη συγκεκριμένη δυνατότητα της Ε.Ε. να επιλύσει δύσκολες πιυχές της διαπραγμάτευσης και με την παρουσία υψηλού αντιπροσώπου της στις συνομιλίες. Η πολιτική της διασύνδεσης και της διαπραγμάτευσης με την Ε.Ε. αντικαταστάθηκε με την πολιτική της δημιουργίας προβλημάτων στην ενταξιακή πορεία της Τουρκίας, με τη στηρίξη της «νέας» πολιτικής έναντι της Τουρκίας που επέλεξαν η Μέρκελ και ο Σαρκοζί. Στην πράξη πρώτο θύμα της νέας κατάστασης πραγμάτων που δημιουργήθηκε ήταν η παρεμπόδιση της δυνατότητας επίλυσης του Κυπριακού ως «απά-

ντιση» της Άγκυρας στα νέα δεδομένα – μπλόκο στην έναρξη της με επιπρόσθετες δυσκολίες στις συνομιλίες στη Λευκωσία. Στην ουσία όσοι στη Λευκωσία ένιωθαν ικανοποιημένοι από δηλώσεις της Μέρκελ ή του Σαρκοζί, στην πράξη παρέβλεπαν τις περαιτέρω δυσκολίες στη διαπραγμάτευση για την επίλυση του Κυπριακού. Για να συζητήσουμε τον πυρήνα του θέματος, χρειάζεται να πάμε από την απαντήσουμε το ερώτημα: θέλουμε να δημιουργήσουμε εμπόδια στην Τουρκία εξαιτίας της εισβολής ή θέλουμε να αξιοποιήσουμε τα χαρτιά που προσφέρει η ένταξη για να λύσουμε το Κυπριακό και να απαλλάξουμε την πατρίδα μας από τον στρατιωτικό κλοιό που δημιούργησε η κατοχή; Όσο ένα μεγάλο μέρος της κυπριακής ηγεσίας σκέφτεται με κριτήρια «ρεβάνς», το αδιέξοδο προσφέρει αυτή τη δυνατότητα. Όσο μία διαφορετική ηγεσία σκέφτεται με κριτήρια ελευθερίας, η Ε.Ε. προσφέρει τα πιο κατάλληλα εργαλεία.

www.larkoslarkou.org.cy

Εορταστικές Προσφορές

Ισχύουν μέχρι 10/11/2012

1L

€11.22
από 15.22

Johnnie Walker Red Label 1L

€2.35
από 3.64

Kellogg's Special K red fruits 300g

1+1 ΔΩΡΕΑΝ FREE

€3.62

Μισοίης ραβιόλης 375g Mitsides ravioli 375g

1+1 ΔΩΡΕΑΝ FREE

Klinex προϊόντα (όλη η σειρά)
Klinex products (all range)

50% ΕΚΠΤΩΣΗ DISCOUNT

€7.66
από 15.32

Kleenex-Scottonelle χαρτί υγιείας Aloe Vera x24
Kleenex-Scottonelle Aloe Vera toilet paper x24

30 Χρόνια METRO, 30 Χρόνια Μαζί

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Η δημοκρατία στο «ΔΗΚΟ»

Του ΝΤΙΝΟΥ ΗΛΙΑΔΗ

Α εν χρειάζεται η σοφία του Νασρεντίν Χότζα, για να «μαντέψεις» ποιοι κρύβονται πίσω από το προβακατόρικο και υποβολιμαίο δημοσίευμα του «Πολίτη» (21/10), για τη Φωτεινή Παπαδοπούλου. Αθλία σύλληψη, ακρείος σκοπός, κωδία διατύπωση! Ελεεινός ο υποβόλεας, ελεεινός και ο μεταδότης της υπαγόρευσης.

Η Φωτεινή Παπαδοπούλου, χήρα του αιμνηστου Τάσου Παπαδόπουλου, είναι ένα πρόσωπο, που δεν έδωσε ποτέ αφορμή ή λόγο, για να σχολιαστεί. Ακόμα και σε μαρτυρικές ώρες, υπήρξε πάντα Κυρία (με κεφαλαίο), υποδειγματική σε ό,τι της ανατέθηκε και σε ό,τι ανέλαβε, ο δε ρόλος της Πρώτης Κυρίας καταξιώθηκε επί των ημερών της.

Αθώρβη και δημοιουργική, αποτελεσματική και ακούραστη, γενναϊόδωρη και ανιδιοτελής στο καθαρά φιλανθρωπικό έργο, που επέλεξε να επιτελεί, από τα πολύ νεανικά της χρόνια, χωρίς επίδειξη ή υστερόβουλη βλέψη.

Αλλά, το κείμενο του «Πολίτη», εκτός από υποβολιμαίο, είναι και βλακώδες. Αναμένουν οι εμπνευστές του, ότι υπάρχει αναγνώστης, που... φαντάζεται τη Φωτεινή Παπαδοπούλου να καλεί σε σύσκεψη τα 4 παιδιά της και να τους μοιράζει ρόλους; Στον Κωνσταντίνο τον τάδε ρόλο, στον Νικόλα τον δείνα, ένα ρόλο στη Μαρία και άλλο στην Αναστασία... Προφανής ο στόχος: Είναι ο Νικόλας Παπαδόπουλος, αντιπρόεδρος του ΔΗΚΟ και η επικειρηματολογία του υπέρ της υποψηφϊότητας του Γιώργου Λιλιάνη, στη συνεδρία της Κ.Ε. Μια άλλη θλιβερή κατάσταση, είναι η νουστορία, που επεβλήθη και καθιερώθηκε στο Δημοκρατικό Κόμμα,

επί Καραγιάν, και αντιμάχεται την ουσία της ύπαρξής του. Αλήθεια, τι συμβαίνει, σήμερα, στο Δημοκρατικό Κόμμα; Σε καλούν να πείσεις θόση. Παίρνω θέση σημαίνει επίλεγο τη στάση μου κατά την ελεύθερη κρίση μου, αυτόνομα κι όχι από εξωτερικούς παράγοντες. Κι όταν το πράξεις, αρχίζουν αμέσως να σε αποκαλούν «προδότη του κόμματος», «δίσταστη» κ.λπ., επειδή η τοποθέτησή σου δεν συμπίπτει με τη δική τους. Στην πραγματικότητα, όποιος δεν συμβαδίζει με τους οχεδιασμούς του Καραγιάν, του Νέστορα, της Αθηνάς και του Βότση και άλλων τινών της φιλοδοξίας (όπως των συναχθέντων προχθές ΔΗΚΟϊκών πρόην υπουργών), «πινομεύει» το κομματικό, ακόμα και το εθνικό συμφέρον και υφίσταται τη μομφή της απιστίας στο κομματικό και εθνικό ιδεώδες, το οποίο μόνο αυτοί ξέρουν ποιο είναι και πώς καλεί το αφοσιώμενα! Με αυτή τη μομφή, λοιπόν, αναλαμβάνουν οι ίδιοι και αποφασίζουν την ποινή, η οποία ποικίλλει: από τον αυθαίρετο αποκλεισμό από κομματικές δράσεις, μέχρι μια δήλωση του Φώτη, ότι, ο προς όνομα μου... «έθεσε εκτός κόμματος!!!». Άδση εύκολη και αποτελεσματική. Εφαρμόστηκε παλαιότερα στις περιπτώσεις των Ζαχαρία Κουλίκα και Γιώργου Κολοκοσίδη, πρόσφατα δε στον Ανδρέα Αγγελιδή. Στον Νικόλα Παπαδόπουλο επέλεγη η εκδικτική μη συμπεριλήψη στις διαβουλεύσεις με την κυβέρνηση, για την οικονομία, θέμα κατ'εξοχήν της αρμοδιότητάς του. Να σημειωθεί, ότι οι κομματικές ποινές συνοδεύονται και από μια ομοβροντία ύβρεων, προπληκισμών και τραμπουκισμών κατά των «πίστων», στην οποία συμμετέχουν διάφορα στέλεχη. Προεξάρχουσα θέση στους τραμπουκισμούς και στις ύβρεις κατέχει η εκ Λεμεσίου ορμιώμενη βο(υ)λευτής Αθηνά Κυριακίδου, η οποία ανενδοσία εκτομίζει τις βρωμιές και σοκοφαντίες που αρέσουν στον Αρχηγό, τέρπτοντας συγχρόνως και τον ουρανίσκο της με μοχθέρπες επθήσεις και κακολογίες. Πρόκειται για το άτομο, που πανηγύρισε σαν ΔΗΚΟϊκή νίκη την εκλογή του Δ. Χριστόφια και που σπεύδει τώρα να προδικάσει και να γιορτάσει ιδιοποϊόμνη και μια συναγεμική νίκη! Πρόκειται για το ίδιο άτομο, που «δλωμένα!-απαζιώνει την άποψη των κομματικών ψυροφόρων, θεωρώντας τους υπόκρουσε να ακολουθούν τις «σοφές» αποφάσεις της ηγεσίας τους! Πρόκειται, ακόμα, για το ίδιο άτομο, που φέγει όποιον «αίλω»-γεννήθηκε πλούσιος και δεν διερωτάται για την απαξίωση... άλλων μεθόδων πολιτικής αναρτίκησης!

Ανατρίχασα, όταν την άκουσα στο ΡΙΚ να μιλάει για την ηγεσία του τόπου χρησιμοποϊώντας α' πρόσωπο: «-Εμεις, ως ηγεσία του τόπου, να αποφασίσουμε... κ.λπ. κ.λπ.!!
Ο Θεός να μας λυπηθεί.

ΑΡΑΔΕΣ

Δημοσιογραφία και προπαγάνδα

Του ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Α μέσως μετά την πολύνεκρη τραγωδία στο Γραμματικό με τη συντριβή του μοιραίου Boeing της εταιρείας «Helios», είδε το φως μία δημοσκοπηση, η οποία διεξήχθη σε μια περίοδο κατά την οποία η κυπριακή κοινωνία βρισκόταν σε κατάσταση πρωτόγνωρου ομαδικού πένθους. Στην ερώτηση «πιστεύετε αν θα πρέπει να παρατηθεί ο αρμόδιος υπουργός», το 50% απάντησε θετικά και το υπόλοιπο 50% αρνητικά. «Οι μισοί πολίτες ήπουν να φύγει ο Θράσος» ήταν ο έντονος τίτλος της αντιπαλιτευόμενης εφημερίδας. Μπορείτε να εκάσετε ότι μια συμπολιτευμένη εφημερίδα θα μπορούσε να βάλει τον ακριβώς αντίθετο τίτλο, ερμηνεύοντας την απάντηση της δημοσκοπησης και ως στήριξη του τότε υπουργού Συγκοινωνιών, Χάρη Θράσου, από τους μισούς πολίτες.

Το παράδειγμα που προαναφέραμε είναι χαρακτηριστικό της ευκολίας με την οποία έφες οι δημοσιογράφοι ερμηνεύουμε τα πάντα κατά το δοκούν, πολλές φορές και με πολλαπλά δόση αυθαίρεσίας αναλόγως συμπαιθιών, συνεργιών και συμφερόντων, στις περισσότερες περιπτώσεις -ας είμαστε ειλικρινείς-στη γραμμή που υποβάλλει (ή επιβάλλει) η ρότα του εργοδότη.

Το σύνορο ανάμεσα στη δημοσιογραφία και την προπαγάνδα είναι διακριτό από ένα πολύ πετυχημένο ανέκδοτο από την εποχή του Ψυχρού Πολέμου, που αξίζει να θυμηθούμε: Μέσα της δεκαετίας του '70 ο πρόεδρος των ΗΠΑ και ο τότε γνήτης της Σοβιετικής Ένωσης συμφώνησαν να ανατερθούν στο τρέξιμο. Όποιος κέρδιζε την κούρσα θα κατατούσε και τον τίτλο του ισχυρότερου γνήτη στον πλανήτη. Στον αγώνα που έγινε, πρώτος έκοψε το νήμα ο Αμερικανός πρόεδρος. Την επομένη οι New York Times ανήγγειλαν το γεγονός με το εντυπωσιακό «σε αγώνα δρόμου που έγινε χθες ο Πρόεδρος των ΗΠΑ κατετάγη πρώτος και ο σοβιετικός γνήτης τελευταίος και καταϊδρωμένος». Την ίδια ώρα στη Μόσχα, το εκρασιακό όργανο του σοβιετικού καθεστώτος έγραφε με πηχαιοί τίτλο: «σε αγώνα δρόμου που έγινε χθες ο σύντροφος γ.γ. της Κ.Ε. του ΚΚΣΕ, τερμάτισε δεύτερος και ο Πρόεδρος των ΗΠΑ μόλις προτελευταίος». Και οι δύο εφημερίδες έγραφαν την αλήθεια, ωστόσο τα σημιανόμενα που χρησιμοποϊήσαν είχαν σαφή στόχο τη χειραγώγηση του αναγνώστη.

Τέσσερις μήνες πριν από τις προεδρικές εκλογές, και έχοντας υπόψη το ρητό που μας υπενθυμίζει ότι «τα μεγαλύτερα ψέματα λέγονται κατά τη διάρκεια πο-

λέμων, πριν από εκλογές και μετά το κυνήγι», εμείς οι δημοσιογράφοι θα πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί για να μη γινόμαστε ακούσια ή εκούσια, βαποράκια διασποράς «οκανδάλων», τα οποία όζον προεκλογικάς μπόκας. Σ' αυτό το πολύ επικίνδυνο κλίμα της απαξίωσης των πολιτικών από τους πολίτες, έχουμε πολλαπλό καθήκον και υποχρέωση να διαφυλάξουμε όση από τη δική μας αξιοπιστία έχει απομείνει. Τις τελευταίες μέρες μαινεται ένας πόλεμος εντυπώσεων με έγγραφα που βγαίνουν στο φως με την ένδειξη «αποκαλυπτικό». Όση δόση αλήθειας αν αν κρύβουν αυτά τα έγγραφα, κανείς να μην αμφιβάλλει ότι σε πολλές περιπτώσεις το κριτήριο εκείνων που τα διοικετούν σε δημοσιογράφους δεν είναι η ενημέρωση της κοινής γνώμης, ή μόνον αυτή, αλλά η χειραγώγηση της. Αποδείξει αυτό είναι και ο τρόπος με τον οποίο οι δημοσιογράφοι, αναλόγως του Μέσου, ερμηνεύουν ακριβώς το ίδιο έγγραφο, αναδεικνύοντας αποστασασματικά ό,τι βολεύει τη δική τους αλήθεια.

Οι ρομαντικοί επιμένουν ότι η δημοσιογραφία είναι η τέταρτη εξουσία που ελέγχει τις υπόλοιπες τρεις, δηλαδή την εκτελεστική, τη νομοθετική και τη δικαστική. Οι ρεαλιστές υποστηρίζουν ότι πολιτική και δημοσιογραφία ανταμώνουν εκεί όπου τα συμφέροντα των δύο μερών είτε συγκλίνουν είτε συγκρούονται. Και οι μεν και οι δε έχουν δίκαιο, αλλά, σε μια εποχή που το κρήμα ελέγχει τα πάντα, εύκολα μπορεί κάποιος να παραδεχθεί ότι η σκληρή πραγματικότητα της ζωής κάνει τους ρομαντικούς να φαίνονται γραφικοί. Εξάλλου, ο πολύ βαρυγύδουπος τίτλος «τέταρτη εξουσία» φορτώνει στους ώμους των δημοσιογράφων το βάρος της ευθύνης να διαφυλάξουν τον εξωθεσμικό ρόλο του οποίου ασκούν εξ ονόματος του δημοσίου συμφέροντος και για λογαριασμό των πολιτών. Και σε καμιά περίπτωση εμείς που έχουμε ταχθεί να αποκαλύπτουμε τα έργα και τις ημέρες όλων των άλλων, δεν είμαστε ούτε υπεράνω κριτικής, αλλά κυρίως, ούτε και υπεράνω του νόμου. Η δολοφονία χαρακτηρισών δεν είναι αδίκημα του ποινικού κώδικα, δεν παύει όμως να συνιστά έγκλημα και μάλιστα ατιμώρητο. Προσεκτικά λοιπόν και ψυχαίρια.

antoniouy@kathimerini.com.cy

Εσολιόστε στο www.kathimerini.com.cy

Ακτιβισμός του Facebook: το όπιο των πολιτών

Του ΓΙΑΝΝΟΥ ΚΑΤΣΟΥΡΙΑΗ

Ο ρος ακτιβισμός, είναι ένας σύγχρονος σχετικά όρος της κοινωνικής και πολιτικής φιλοσοφίας και δάνειο από τη γαλλική γλώσσα. Με τον όρο αυτό δηλώνεται χαρακτηριστικά όχι τόσο η κοσμοθεωρητική αντίληψη του ατόμου (σε αυτό αναφέρεται η ιδεολογία) όσο η θέλησή του να διαμορφώσει τον κόσμο ανάλογα με τις επιθυμίες του και, κυρίως, με την ανάλογη δράση του. Ο ακτιβισμός έχει συνδεθεί με τη χρυσή εποχή της πολιτικής (το μεγαλύτερο μέρος του 20ού αιώνα) και ιδιαίτερα με τα πολιτικά κόμματα (κυρίως της Αριστεράς), καθώς και με κινήματα που επεδίωκαν θεμελιώδεις κοινωνικές αλλαγές (π.χ. το οικολογικό, το φεμινιστικό, το εργατικό, αντιπολεμικό, κ.λπ.). Πράξεις όπως η συμμετοχή σε πορείες, οι διαδηλώσεις, το μποϊκοτάρισμα προϊόντων, οι απεργίες, κ.ά., έχουν συνδεθεί αναπόσπαστα με τον όρο ακτιβισμός.

Ο κόσμος, όμως, αλλάζει. Τα παραπάνω αποτελούν μέρος αυτού που έχει αποκαλεστεί στην πολιτική επιστήμη ως «συμβατική πολιτική» και η οποία για πολλούς φαντάζει, πλέον, περριτή. Αυτή η «συμβατική» πολιτική δράση είχε, και έχει, ως χαρακτηριστικότερους εκφραστές της τα πολιτικά κόμματα και τις συντεχνίες. Σε μία εποχή, όμως, κατά την οποία μεγάλο μέρος των πολιτών απουσιάζει από τις παραδοσιακές μορφές πολιτικής συμμετοχής (π.χ. ψηφοφορία, έγγραφη σε πολιτικό κόμμα) και ακτιβισμού (απεργίες, διαδηλώσεις), νέες μορφές κάνουν την εμφάνισή τους. Οι νέες αυτές μορφές έχουν διευκολυνθεί από την ανάπτυξη και τη χρήση προηγούμενου διάχυση της τεχνολογίας, καθώς και από την επικράτηση μιας κυρίαρχης αντίληψης που θεωρεί τον άνθρωπο πρωτίστως καταναλωτή. Αυτή η καταναλωτική αντίληψη διατρέχει όλα τα επίπεδα της κοινωνίας και είναι αναπόφευκτο παράγωγο των κοινωνικών προτύπων που αναπτύσσει ο καπιταλισμός. Από την άλλη, η τεχνολογία, από εργαλείο για βελτίωση της ζωής των ανθρώπων καταλήγει εργαλείο αλλοτρίωσης της ανθρωπίνης ύπαρξης. Ο άνθρωπος καταλήγει να αναζητά εικονικούς κόσμούς μέσα στους οποίους να τοποθετεί τον εαυτό του.

Κυρίαρχο στοιχείο αυτής της νέας κοινωνικής κατάστασης είναι η απάθεια του πολίτη έναντι της πολιτικής διαδικασίας, η οποία απάθεια εκφράζεται ποικιλοτρόπως: μη συμμετοχή σε καμία κοινωνική ή πολιτική δραστηριότητα εκτός από αυτές που αφορούν σε διασκέδαση ή έχουν προσωπικό όφελος, εκ του μακρόθεν συμμετοχή συνήθως από τον καναπέ του σπιτι-

ού ή την καρέκλα του γραφείου, κ.λπ. Όλα αυτά μπορούν να συνοψιστούν σε μια φράση: ακτιβισμός του Facebook. Ο πολίτης φαιίνεται ότι βρήκε ένα καινούριο και ανέξοδο τρόπο έκφρασης μέσω των διαφόρων σελίδων κοινωνικής δικτύωσης και των blogs. Σε σημείο μάλιστα που θα μπορούσε κάποιος να παραφράσει τη γνωστή ρήση του Μαρξ και να αναφερθεί στο Facebook (ή στο twitter) ως το όπιο των πολιτών. Μπροστά σε αυτές τις νέες μορφές, φυσιολογικά, τα πολιτικά υποκείμενα (κόμματα, συντεχνίες, κ.λπ.) παρέμειναν για αρκετό διάστημα δύσπιστοι, επιφυλακτικοί και ενίοτε εχθρικοί. Σταδιακά, όμως, άρχισαν να ανταποκρίνονται και να υιοθετούν αυτές τις νέες μορφές. Κόμματα και υποψήφιοι αποκτούν δικές τους σελίδες κοινωνικής δικτύωσης, δημιουργούν δικά τους ιστολόγια (blogs), τα οποία τις πλείστες φορές διαχειρίζονται άλλοι γ' αυτοίς.

Το ερώτημα που τίθεται, όμως, είναι αν αυτό το καινούργιο φαινόμενο αποτελεί όντως μορφή ακτιβισμού. Έξω την άποψη ότι δεν συνιστά. Αποτελεί ένα εύκολο, γρήγορο και οπωσδήποτε ανώδυνο τρόπο για να έχει ο καθένας από εμάς τη συνειδησή του ήσυχη, θεωρώντας πως «ξόρλωσε» το κρέος του έναντι της κοινωνίας. Οι υπογραφές και τα κλικ αρσεκίας (like) στις σελίδες διαμαρτυρίας του Facebook, οι μιμήδες προσωπικές δηλώσεις για το άλφα ή το βήτα θέμα που πλειοδοτούν στις σελίδες αυτές δεν αποτελούν μορφή ακτιβισμού - είναι μια κίνηση πολιτικής αυτοϊκανοποίησης που στοχεύει στο να καθιστάσει τον καθένα που τις γράφει ότι έχει κάνει το καθήκον του. Επί της ουσίας, όμως, δεν αλλάζει ποτέ τίποτα. Είναι ευκολογία που στο τέλος της μέρας απλώς συνηθίζουμε στη διαιώνιση νέων συστημάτων που θέλει τους πολλούς απαθείς και αδρανείς. Η απειμολογία κάποιου από την πολιτική, είτε στο όνομα του όλοι είναι το ίδιο είτε με οποιαδήποτε άλλη επίκληση οδηγεί στο να αποφασίζουμε άλλοι για εμάς. Ιδιαίτερα σε εποχές δύσκολα και μνημονιακές.

Θα κλείσω με μια φράση διασημμένη: «Δεν παραγωνίζω τη σημασία της δικτύωσης με τη σημασία του πολίτη. Είναι η σημασία του πολίτη που είναι το κλειδί για να μην απομεινώνεται η κοινωνία και η παρόμοια προβλήματα σε κάθε γωνιά του κόσμου, αλλά η όλη φιλοσοφία του πράγματος που θυμίζει αυτό που είχε πει ο Joel Silver, ο παραγωγός του Matrix: «Κάνω ταίριες για κάλους που κάθονται σε καναπέδες»...

Ο κ. Γιάννου Κατσουριάη

είναι διευθυντής του

Ινστιτούτου Ερευνών Προμηθείας

Κατάρξει το σύστημα...

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΑΡΗ

Το σύστημα της Νήσου βρίσκεται στα πρόθυρα κατάρρευσης. Σύστημα αποτελούμενο από μερικές κλίκες πολιτικών, τραπεζιτών, δικηγόρων και λογιωτών, οι οποίες άρμεγαν το κράτος για δεκαετίες. Έδιναν και στους πολίτες καττίσι για να μη φωνάζουν. Στους δημόσιους υπαλλήλους έδιναν αυξήσεις και προαγωγές. Στους ιδιώτες έδιναν την ευχέρεια να φοροδιαφεύγουν και «φτηνό κρήμα» για να κάνουν επιχειρήσεις, να κινούνται, μέχρι και για να πηγαίνουν διακοπές. Όλα δούλευαν τέλεια. Αυτοί θυσούριζαν, και οι πολίτες στην επίπλαστη νιχρήνα τους.

Μέχρι που η απληστία οδήγησε στην υπερβολή. Όλων. Οι ιδιώτες μικρομεσαίοι έγιναν μεγαλοεπιχειρηματίες, οι κυβερνητικοί με σπίτια με ποινές και αγωνιστικά αυτοκίνητα, και οι τράπεζες ήδελαν να «φάν τον κόσμο». Επεκτάθηκαν στην Ελλάδα και την ανατολική Ευρώπη.

Η διαπλοκή στο μεγαλείο της. Οι δύο τράπεζες τα τελευταία οκτώ χρόνια (από το 2003) είχαν ξεφύγει σε άλλα επίπεδα. Μεγάλωσαν, έγιναν τερατώδεις. Σήμερα μόνο οι δύο τράπεζες οχεδόν φτάνουν το 600% του ΑΕΠ της χώρας. Έξι φορές μεγαλύτερες από το ίδιο το κράτος. Δεν είναι και καμιά φιλοσοφία ή δεν θες και ειδήμονες να σου πουν ότι στην περίπτωση μιας κακής στιγμής, μιας οικονομικής κρίσης, όταν έχεις στο σπίτι σου γίγαντες και πέσου, να συμπαρασύρουν και σένα.

Οι πολιτικοί, οι αρχές, οι επόπτες και οι ανεξάρτητες αρχές σφύριζαν αδιάφορα. Άλλωστε το «φτηνό κρήμα» πηγαίνεορχόταν. Από τα δάνεια, μέχρι τα εκατομμύρια του Μιλόσεβιτς και έως τις καταθέσεις δεκαεκατομμυρίων από τους Ρώσους. Ασκέτους εάν όλο το σύμψαν μάς δακτυλοδεικτώσει τότε με τον Μιλόσεβιτς και σήμερα με τους Ρώσους και ασκέτους εάν η Μόσχα παρακαλεί να έχει τη λιότητα μερικάν Ρώσων που είναι «φορτωμένοι» με καταθέσεις μερικών δισ. στην Κύπρο.

Υπό τη σκιά λοιπόν της χρεοκρίσης και

στο παρά πέντε πριν από την Τρόικα, με την αφαίρεση ενός «κρίκου» του συστήματος, του τώεως διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, το σύστημα άρχισε να χάνει τον «μπούσουλά» του και να κλυδωνίζεται με κίνδυνο κατάρρευσης. Τότε άρχισαν και οι διαρροές. Ο ένας καταγγέλλει τον άλλο.

Όλοι αποκαλύπτουν κάτι για τους άλλους. Η Νήσος των Αγίων κοκλάζει και αποκαλύπτει ότι πρόκειται για Νήσο της κλίκας και της μάσας...

Ήδη Ορφανιδης και Ηλιάδης εξαφανίστηκαν από την Κύπρο. Κι εμεις θα πληρωθούμε. Κορόιδα

Αρχικά, τα αξιόγραφα. Η Κεντρική έκανε πλάτες στις τράπεζες για να εισπράξουν κρήμα από τους καταθέτες τους, με θολές διαδικασίες, διότι οι «ισχυρές» τράπεζες χρειάζονταν κεφάλαια για να περάσουν το stress test του Ιουλίου του 2011.

Μετά, το σημείωμα της Κεντρικής, στο οποίο κατονομάζονται τα στελέχη της Τράπεζας Κύπρου τα οποία με τον ένα ή τον άλλο τρόπο είχαν εμπλοκή στο όλο ζήτημα (μεταξύ των οποίων και ο νυν υπουργός Οικονομικών, ο οποίος ωστόσο με ανακοίνωσή του κάνει λόγο για παραπληροφόρηση).

Αργότερα, αποκαλύφεις για το πώς η Κυπριακή Δημοκρατία φορτώθηκε εν μιά νυκτί περίπου 4,5 δισ. ευρώ με τη μετατροπή της Marfin Egnatia από θυγατρική σε παράρτημα της Αιλικής με το «ΟΚ» του κ. Ορφανιδή, μόλις τον Μάρτιο του 2011. Ακολούθησε έγγραφο με τα ονόματα αυτών που απολαμβάνουν τις κυβερνη-

τικές κατοικίες στο Τρόδος με εξευτελιστικά ενοίκια.

Την ίδια στιγμή, είδαμε έγγραφο που αφορούσε διαγραφή χρεών εταιρείας, φερόμενης ως «εταιρείας του ΑΚΕΛ».

Ακολούθησε κατάλογος μισθολογίου των «golden boys» των τραπεζών (Ανδρέας Ηλιάδης: 980.000 ευρώ το 2009, 898.000 το 2010, 706.000 το 2011 / Γιάννης Πεχλιβανιδης: 334.000 ευρώ το 2010, 504.000 το 2011 / Γιάννης Κυπρί: 563.000 ευρώ το 2009, 517.000 το 2010, 407.000 το 2011 / Ευθύμιος Μπουλούτας: 1.083.000 ευρώ ετησίως - με την παραίτησή του έλαβε επιπρόσθετο ποσό ύψους 1.543.000 / Παναγιώτης Κουννης: 242.000 ευρώ το 2011 / Χρϊστος Στυλιανιδης: 241.000 ευρώ το 2011).

Γινόμαστε λοιπόν μάρτυρες ενός σαθρού συστήματος. Στο μεγαλείο του. Και ενόσω αποκαλύπτονται όλα αυτά, και θα αποκαλυφθούν κι άλλα, η πραγματική αποκάλυψη είναι ότι η Νήσος των Αγίων στην πραγματικότητα πρόκειται για Νήσο της κλίκας και της μάσας. Ορφανιδης και Ηλιάδης έχουν ήδη φύγει εκτός Κύπρου.

Και κλείνουμε με μια μαρτυρία του κ. Πουργουριδη (24/7/12), την οποία σχολίασα και παλαιότερα (στο άρθρο «Οι πολιτικοί, οι τραπεζίτες και τα cash στα μαυροσάκκουλλα»):

«Αν δεν απαλλάγει η εξάρτηση των κομμάτων από το κεφάλαιο, μέρες καλές δεν πρόκειται να δούμε. Αν δεν απαλλαγούμε από τα φαινόμενα οι προεδρικοί υποψήφιοι, από όλους τους κομματικούς κόρους, να παίρνουν σακούλες ολόκληρες με κρήματα από τους διάφορους κεφαλαιοκράτες για να κάνουν δήθεν τον προεκλογικό τους αγώνα, τα πράγματα θα παγαίνουν από το κακό στο χειρότερο...». Εβίβα, κορόιδα.

tsangaris@kathimerini.com.cy

Εσολιόστε στο www.kathimerini.com.cy

Οι «δενόσαυροι» αντιέχουν ακόμα

Του ΕΥΤΥΧΗ ΒΑΡΑΘΥΛΑΚΗ

Στην Κύπρο, οι πολιτικοί δενόσαυροι αντέχουν ακόμα. Η ζωή ενός πολιτικού διαρκεί περισσότερο ίσως από οποιαδήποτε άλλη χώρα της Ευρώπης. Σκεδόν παντού, οι πολιτικοί που σπιδάψαν την πορεία των χωρών τους επί δεκαετίες (όπως ο Μιτράν, ο Κολ, ο Αντρέοτι, αλλά και οι «δικοί μας» όπως οι Καραμανλίδς, Παπανδρέου, Μπισσοτάκης, κ.ά.) τείνουν να εκλείψουν. Αντικαθίστανται από πολιτικούς «μικροτέρους διάρκειας», οι οποίοι αναδεικνύονται σε πολύ μικρότερο χρόνο και αποχωρούν (συχνά εικασιθελώς) όταν ολοκληρώνουν ένα κύκλο. Ο Μπλερ, ο Αθάρ, ο Σρέντερ είναι χαρακτηριστικές τέτοιες περιπτώσεις. Οι λόγοι γι' αυτό είναι πολλοί. Αφενός η ίδια η πολιτική και οι κοινωνικές εξελίσσονται πλέον πολύ πιο γρήγορα, οπότε η πολιτική απλώς ακολουθεί τους ρυθμούς της κοινωνίας. Αφετέρου, η έκρηξη της επικοινωνίας, αρχικά με την πλεώραση και σήμερα, πλέον, και με τα social media, επιταχύνουν τον πολιτικό χρόνο. Η υπερέκθεση στα σύγχρονα μέσα αναδεικνύει, αλλά και φθείρει τα πολιτικά πρόσωπα σε πολύ μικρότερο χρόνο από ό,τι παλαιότερα.

Στην Κύπρο με εξαίρεση τον Γιώργο Βασιλείου, ο οποίος πριν από την εκλογή του στην Προεδρία της Δημοκρατίας ήταν άγνωστος στην πολιτική, όλοι οι υπόλοιποι πρόεδροι είχαν διανύσει πολύ μακρά διαδρομή πριν από τη δική τους εκλογή. Ο Γλαύκος Κληρίδης και ο Τάσος Παπαδόπουλος εξελέγησαν Πρόεδροι οχεδόν 35 και 45 χρόνια αντίστοιχα μετά την εμπλοκή τους

στην πολιτική. Πριν από την εκλογή τους μάλιστα είχε χρειαστεί να διανύσουν και οι δύο την πολιτική τους «έρσημο».

Ο Δημήτρης Χριστόφιας εξελέγη μετά από 20 χρόνια περίπου στην ηγεσία του ΑΚΕΛ και ενώ πριν το κόμμα του με αυτόν στην ηγεσία είχε χάσει δύο προεδρικές εκλογές. Πάνω από 15 χρόνια στην ηγεσία του ΔΗΣΥ έχει και ο Νίκος Αναστασιάδης το μεγάλο φαβορί των επόμενων εκλογών, ο οποίος έχει επίσης μια διαδρομή σημαντικές διακυμάνσεις και πολλές δύσκολες στιγμές.

Ανάλογα ανθεκτική είναι και η διάρκεια άλλων παραγόντων της πολιτικής, αν και ανάλογα φαινομενικά -ειδικά σε ό,τι αφορά τις πολιτικές και οι κοινωνικές εξελίσσονται πλέον πολύ πιο γρήγορα, οπότε η πολιτική απλώς ακολουθεί τους ρυθμούς της κοινωνίας. Αφετέρου, η έκρηξη της επικοινωνίας, αρχικά με την πλεώραση και σήμερα, πλέον, και με τα social media, επιταχύνουν τον πολιτικό χρόνο. Η υπερέκθεση στα σύγχρονα μέσα αναδεικνύει, αλλά και φθείρει τα πολιτικά πρόσωπα σε πολύ μικρότερο χρόνο από ό,τι παλαιότερα.

Η παράδοση αυτή δεν είναι άσχετη με την ίδια τη δομή της κυπριακής πολιτικής ζωής, καθώς και τη συγκρότηση των περισσότερων κομμάτων. Η βάση δημιουργίας τους, με εξαίρεση το ΑΚΕΛ, δεν ήταν τα πολιτικοϊδεολογικά χαρακτηριστικά που ισχύσαν στις περισσότερες χώρες μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, με την κλασική διάκριση Δεξιάς-Αριστεράς, αλλά σε μεγάλο βαθμό επικρατούσε από τον ρόλο ιστορικών προσώπων («μακαριακά», «γριβικά» παράδοση) και τις μετέπειτα ιδιαιτερότητες που δημιουργούσε το εθνικό θέμα. Από την ώρα που κόμματα συγκροτήθηκαν σε προσωποπαγείς βάσεις και παράλληλα κατάφεραν σε βάθος χρόνου να δημιουργήσουν στερές δομές, ήταν λογικό επακόλουθο ότι στον πυρήνα της φιλοσοφίας τους ο ρόλος των προσώπων παραμένει κύ-

ριαρχος. Επίσης, το μικρό μέγεθος της κυπριακής κοινωνίας, αλλά και τα ισχυρά προσωπικά (ενίοτε και πελατειακά) δίκτυα, ενισχύουν την ανθεκτικότητα των πρωταγωνιστών της πολιτικής. Όλα αυτά δεν είναι απαραίτητα αρνητικά. Η λογική «νέο ισον καλό, παλιό ισον κακό» είναι μια απολιτική στερεοτυπική αφέχεια. Περισσότερη σημασία από την ηλικία ή τη διάρκεια κάποιου έχει η ικανότητα να ανταλλάσσεται και να προσαρμόζεται στις απαιτήσεις της εποχής του. Ο Γλαύκος Κληρίδης π.χ. είχε την ευφυΐα και διωρατικότητα ν' αντιληφθεί εγκαίρως τον ρόλο των ιδεολογικών αναφορών και της τοποθέτησης σε ευρωπαϊκή οικογένεια και έδωσε στον ΔΗΣΥ χαρακτηριστικά κλασικού ευρωπαϊκού κεντροδεξιού κόμματος σε εποχή που η κυπριακή πολιτική ζωή είχε εντελώς διαφορετικές διαιρητικές τομές. Αντιθέτως, άλλοι πολιτικοί (εδώ ως είμασθε πιο διακριτικοί και ως αποφυγόμια τα ονόματα...) είχαν μείνει προσκολλημένοι σε άλλες εποχές, με τερσάτια δυσκολία αυτοπροσδιορισμού με εξωκυπριακού πολιτικού όρους...

Αυτή θα είναι και μια βασική πρόκληση του Νίκου Αναστασιάδη, ο οποίος ακριβώς επειδή έχει τη μακρύτερη διαδρομή απ' όλους τους βασικούς υποψηφίους, θα πρέπει να την απαντήσει από την προεκλογικά ακόμα περίοδο. Να δείξει ότι είναι έτοιμος όχι μόνο να κυβερνήσει, αλλά και να βαδίσει στον ρυθμό και τις ανάγκες της σημερινής εποχής.

Σύμβουλος στρατηγικής και επικοινωνίας, vardoulakis@stratego.gr

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

«Στα κεραμίδια»

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Οι πολιτικοί μας αρνούνται να καταλάβουν πόσο μεγάλο λάθος είναι στην εποχή της κρίσης που ζούμε «να ανεβαίνουν στα κεραμίδια» με τις υπερβολικές και ανεδραφικές τους δηλώσεις και δεσμεύσεις. Μα επιτέλους δεν καταλαβαίνουν πόσο λάθος κάνουν; Ο κ. Παπανδρέου πλήρωσε ακριβά το «λεφτά υπάρχουν», το οποίο δεν είχε κανέναν απολύτως λόγο να πει, όταν ο αντιπάλος του έλεγε -έστω με καθυστέρηση- την αλήθεια για τη δημοσιονομική κατάσταση της χώρας. Ο κ. Σαμαράς πλήρωσε πολιτικά τη στάση που κράτησε στο παρελθόν έναντι του Μνημονίου, που και μεν δικαιώθηκε ως

Στην εποχή της κρίσης, οι δημόσιες «κόκκινες γραμμές», ακόμη κι αν τις βάζει ένας σκληρός παίκτης, θέλουν μεγάλη προσοχή.

προς τις προβλέψεις για την ύφεση, ήταν όμως κάποια «κλικ» πιο πάνω από ό,τι χρειαζόταν και απαιτούσαν οι κρίσιμες στιγμές.

Τα λάθη συνεχίστηκαν, από όλους. Προσπαθώ να καταλάβω, για παράδειγμα, τι νόημα είχε εκείνη η μετεκλογική προγραμματική διακήρυξη των τριών κομμάτων της συγκυβέρνησης. Ήταν μια βαθιά αυτοκαταστροφική πράξη, που κυνηγεί τώρα και τον κ. Κουβέλη και την κυβέρνηση. Ήξεραν ακριβώς την εικόνα και τα περιθώρια χειρισμών τα τρία κόμματα όταν υπέγραψαν τη διακήρυξη, η οποία θα παίζει και θα ξαναπαίζει στα μελλοντικά προεκλογικά σποτάκια του ΣΥΡΙΖΑ ή των Ανεξάρτητων Ελλήνων. Σε τι αποσκοπούσε αυτό το κείμενο; Καείς δεν σκέφθηκε ότι θα το βρουν μπροστά τους, και μάλιστα πολύ σύντομα;

Ο κ. Κουβέλης επιμένει όμως να «ανεβαίνει στα κεραμίδια». Ο δραματικός και υπερβολικός τόνος των δηλώσεών του μετά τις

συναντήσεις των αρχηγών δεν αφήνει περιθώρια συμβιβασμών, ή τουλάχιστον συμβιβασμών που να μην τσαλακώνουν πλήρως τη δική του αξιοπιστία.

Το πρόβλημα είναι πως στην εποχή της κρίσης οι δημόσιες «κόκκινες γραμμές», ακόμη και αν τις βάζει ένας σκληρός παίκτης, θέλουν μεγάλη προσοχή. Αυτή η κρίση είναι άνιση για τους Νοτιοευρωπαίους πολιτικούς γιατί απέναντί τους έχουν εφιαλτικά διλήμματα του τύπου «ή λες ναι ή δεν έχεις λεφτά να πληρώσεις μισθούς και συντάξεις». Είναι άδικο, δύσκολο, σχεδόν απάνθρωπο, αλλά έτσι έχουν τα πράγματα. Η μεγαλύτερη πρόκληση για την Ευρώπη είναι να κάνει μια τεράστια προσαρμογή χωρίς να χάσει την «ψυχή» της και το δημοκρατικό της σύστημα.

Από αυτήν την άποψη οι σημερινοί μας πολιτικοί είναι μοιραίοι, και το ξέρουν. Δεν βοηθούν όμως εαυτούς τους με αυτοκαταστροφικές δεσμεύσεις και δηλώσεις.

Ο κ. Σαμαράς έχει βγάλει τα δικά του συμπεράσματα και δείχνει πως την ώρα της κρίσης έχει αυτό που χρειάζεται για να ξεπεράσει τον ίδιο του τον εαυτό. Δεν είναι λίγο αυτό.

Οφείλουν όμως να καταλάβουν ότι στην εποχή μας πρέπει να μετρούν τις κούβεντες και τα πυροτεχνήματα. Τα μέσα ενθέρωσης δημιουργούν ένα ασφυκτικό κλίμα, εξωθούν τους πολιτικούς σε τέτοιου είδους λάθη και πρωτοδότην με λύσσα τη «διαφωνία», την υπερβολή. Η εμπειρία των τελευταίων ετών έχει δείξει ότι οι πολιτικοί που «ανεβαίνουν στα κεραμίδια» παρασυρμένοι από το πάθος, την πίεση του περιβάλλοντός τους και τα μέσα ενθέρωσης έχουν μεγάλη δυσκολία να κατέβουν. Δυστυχώς, ούτε ο κ. Τσίπρας το έχει αντιληφθεί αυτό και ανεβαίνει όλο και πιο ψηλά στα δικά του κεραμίδια, από τα οποία θα τον προσγειώσει η σκληρή πραγματικότητα. Με τι κόστος όμως άραγε για τον ίδιο και για τη χώρα!..

Επονται δυσκολότερα

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΩΡΑΝΙΑΝΗ**

Ενα ακόμη δράμα εκτυλίσσεται, με πρωταγωνιστές την τρόικα, τον πρωθυπουργό Αντώνη Σαμαρά, τα δύο άλλα μέλη της τριανδρίας—Ευάγγελο Βενιζέλο του ΠΑΣΟΚ και Φώτη Κουβέλη της ΔΗΜΑΡ—και φυσικά τους άλλους απορριπτικούς ηγέτες των υπολοίπων κομμάτων που μετέχουν στην παρούσα Βουλή.

Κοινή συνισταμένη των συγκροτημάτων την ελληνική πολιτική σκηνή να αποδείξουν την αυθυπαρξία τους έναντι των τριών γραφειοκρατών που εκπροσωπούν τους δανειστές της χώρας. Πρόκειται ασφαλώς για αγώνα άνιστο, με τέλος προδιαγε-

Η ανεργία ξεπερνά το 25% και η μισαία στηρίζεται το κοινωνο-βουλευτικό σύστημα—συνθλίβεται οριστικά,

γραμμένο, αφού με την τροπή που πήραν οι υποθέσεις της Ελλάδος, τα περιθώρια αυτενεργείας είναι μηδενικά και, όταν η τρόικα προβαίνει σε τακτικές υποχωρήσεις, επανέρχεται με ακόμη αυστηρότερες προτάσεις μετά από λίγους μήνες.

Η όλη διαδικασία αναδεικνύει συνεχώς την ασυμβατότητα του ελληνικού συστήματος έναντι του ευρωπαϊκού Βορρά. Η «διαπραγματευτική ένταση», των τελευταίων περιόδων τριών ετών, όπως διοχετεύεται από τους πάσης φύσεως αρμοδίους προς τους πολίτες διά των μέσων μαζικής ενημερώσεως, εντένεια τη δυστοπία της κοινωνίας προς την πολιτική της ηγεσία. Προεκλογικές δεσμεύσεις, διακηρύξεις αρχών, «κόκκινες γραμμές» καταπίπτουν υπό την πίεση της ανάγκης να εξασφαλισθεί η επόμενη δόση του δανείου για να αποτραπεί η άναρχη χρεοκοπία της Ελλάδος.

Ο Γιώργος Παπανδρέου, ο τελευταίος «μοιραίος» πρωθυπουργός του ΠΑΣΟΚ, έδωσε τη «μάχη» στο διεθνές επίπεδο και

το μόνο το οποίο επέτυχε είναι η δραματική απομείωση—μέχρι σημείου εξαφανίσεως—της ισοξομίας του κόμματος που ίδρυσε ο πατέρας του, ο Ανδρέας Παπανδρέου.

Ο σημερινός πρωθυπουργός, Αντώνης Σαμαράς, αφού κατάφερε να εξάψει τους παραδοσιακούς ψηφοφόρους της Ν.Δ. με τις αρχικές του επιλογές, επέτυχε την αποκόλληση της παραδοσιακής Δεξιάς, που στράφησε στη Χρυσή Αυγή και στους Ανεξαρτήτους Έλληνες. Τα δύο κόμματα εξουσίας της μεταπολιτεύσεως—Ν.Δ. και ΠΑΣΟΚ—που συγκέντρωναν επί δεκαετίες το 80% των ψήφων, μόλις που ξεπερνούν το 30%, σύμφωνα με όλες τις δημοσκοπήσεις. Η κατάρρευση του πολιτικού συστήματος είναι προφανής.

Είναι αλήθεια ότι επετεύχθη συμφωνία του οικονομικού επιτελείου με την τρόικα δίχως πλήρη συναίνεση όλων των κυβερνητικών εταίρων. Δεν είναι βέβαιο επίσης πως θα αντιδράσουν οι κοινοβουλευτικές ομάδες των κομμάτων που συγκροτούν την πλειοψηφία. Αλλά ακόμη και εάν η συμφωνία επικυρωθεί από την έκθεση της τρόικας, θα έχει επιλυθεί ένα μέρος μόνον του προβλήματος. Δεν πρέπει να αγνοείται το γεγονός ότι μέχρις στιγμής τα μέτρα έχουν θεωρητικό περιεχόμενο. Ωστόσο, πολύ σύντομα θα πάρουν πρακτική διάσταση, όταν ισχύσουν οι νέες περικοπές σε συντάξεις και μισθούς, όταν επιβληθούν οι νέοι φόροι που θα αυξήσουν την ύφεση, όπως παγκοίως ομολογείται πλέον.

Επειδή η προσδοκώμενη ανάπτυξη δεν πρόκειται να έρθει τόσο σύντομα όσο εκτιμούν οι αισιοδοξούντες, το πρόβλημα που ανακύπτει είναι βέβαιον. Ο κίνδυνος «να περάσει η πρωτοβουλία στον λαό» είναι εμφανής, και είναι εξαιρετικά αμφίβολο εάν ο κυβερνητικός συνασπισμός μπορεί να διαχειριστεί μια πρωτοφανή κρίση, καθώς η ανεργία ξεπερνά το 25% και η μισαία τάζει—στην οποία στηρίζεται το κοινοβουλευτικό σύστημα—συνθλίβεται οριστικά. Επονται δυσκολίες μεγαλύτερες.

Πέρσι, ο Ουμπέρτο Εκο είπε ότι το πρόγραμμα Erasmus δημιούργησε την πρώτη γενιά νέων Ευρωπαίων. Αυτές τις μέρες γίνονται προσπάθειες να σωθεί το πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών, το οποίο, μέσα σε 25 χρόνια, έχει καλύψει τα έξοδα για πάνω από 2,5 εκατ. Ευρωπαίους φοιτητές που φοίτησαν για έξι μήνες ή έναν χρόνο σε πανεπιστήμιο άλλης χώρας κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Εμάς στην Ελλάδα, όπου η αβεβαιότητα σκεπάζει τα πάντα, ο κίνδυνος που αντιμετωπίζει η χρηματοδότηση του προγράμματος Erasmus δεν πρέπει να μας αφήνει αδιάφορους. Οσο βυθίζομαστε στην κρίση γίνεται σαφές ότι ένα μεγάλο μέρος του προβλήματος οφείλεται σε μια περίεργη, μακρόχρονη απομόνωση των Ελλήνων - και η λύση είναι περισσότερες επαφές με την Ευρώπη, όχι λιγότερες.

Ασφαλώς, τα τελευταία χρόνια περισσότεροι Έλληνες από ποτέ ταξίδεψαν στο εξωτερικό, είτε για τουρισμό, είτε για δουλειά, είτε για σπουδές. Μέσα στην Ελλάδα, όμως, ήταν σαν να μην υπήρχε ο άλλος κόσμος, σαν να είχαμε βρει έναν μοναδικό τρόπο να χειρίζομαστε την οικονομία, να συναλλάσσομαστε μεταξύ μας, να διαπραγματεύομαστε με ξένους. Στην οικονομία, συνθήσαμε να δα-

Κλειστές πόρτες για ανοιχτά μυαλά

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

νείζομαστε σαν να μην υπήρχε περίπτωση να αποπληρώσουμε τα χρέη, μεταξύ μας μάθαμε να απαιτούμε τα πάντα και να μη συμβιβάζομαστε, με τους ξένους απλώς λέγαμε όσα ήθελαν να ακούσουν και μετά κάναμε ό,τι μας ανέφερε. Έτσι κτίσαμε μια χώρα που σήμερα βουλιάζει στα χρέη της, οι υπηρεσίες καταρρέουν, ο πολιτικός κόσμος είναι παγιδευμένος σε μια απλοϊκή «όλα ή τίποτα» αντιπαλότητα και οι ξένοι έμαθαν να θέτουν αυστηρά όρια και να περιμένουν πράξεις, όχι λόγια.

Γι' αυτό το Erasmus και όποιο άλλο πρόγραμμα ή πρωτοβουλία που προωθείται ανταλλαγές νέων ανθρώπων είναι τόσο χρήσιμα. Από το 1987 έως το 2011, 43.662 φοιτητές ελληνικών πανεπιστημίων συμμετείχαν στο Erasmus. Εάν προσθέσουμε το σύνολο των Ελλήνων που σπούδασαν σε ξένα πανεπιστήμια, σε προγράμματα ανταλλαγών, με υποτροφίες ή με τη στήριξη των γονιών τους (οι περισσότεροι), τότε είναι προφανές ότι μεγάλος αριθμός νέων έχει μολοιστεί με άλλη νοστροπία - έχει ζήσει σε άλλο σύστημα, έχει καταλάβει ότι τα πράγματα στην Ελλάδα θα μπορούσαν να είναι αλλιώς. Θα περιμέναμε ότι αυτές οι γνώσεις, οι εμπειρίες, θα λειτουργούσαν ως καταλύτης εξέλιξης στην Ελλάδα.

Οσο και αν άλλαξαν οι ίδιοι, όμως, οι επαναπατριζόμενοι από το εξωτερικό Έλληνες φοιτητές δεν μπόρεσαν να αλλάξουν τη χώρα τους.

Οσο και αν άλλαξαν οι ίδιοι, όμως, οι επαναπατριζόμενοι φοιτητές δεν μπόρεσαν να αλλάξουν τη χώρα τους. Αυτή δεν είναι δική τους αποτυχία, αλλά ένδειξη του πόσο καθυλωμένοι ήταν - και είναι - η νοστροπία στην Ελλάδα, όπου οι νέες ιδέες πνίγονται και οι νέοι δυσκολεύονται να εκμεταλλευτούν τις γνώσεις και τις ικανότητές τους. Απόδειξη είναι το πόσο πίσω είναι η Ελλάδα όσον αφορά την ευκολία να ξεκινήσει κανείς επιχείρηση (στην 135η θέση σε κατάλογο 183 χωρών της Παγκόσμιας Τράπεζας), το ηλεκτρονικό εμπόριο αντιστοιχεί μόνο στο 1,2% του ΑΕΠ (όταν ο μέσος όρος της Ε.Ε. είναι 3,8%) και ένας στους δύο νέους είναι άνεργος. Έτσι, οι νέοι αναγκάζονται είτε να περιμένουν καλύτερες μέρες είτε να μεταναστεύουν. Οσο περισσότεροι σπουδάσουν έξω, όμως, και

επιτρέψουν τόσο θα αυξάνεται η πίεση για αλλαγές και ευκαιρίες.

Η λύση είναι να αλλάξει η Ελλάδα ώστε να προσφέρει ευκαιρίες στους ταλαντούχους νέους και νέες της. Αλλά επειδή καθυστερούν οι μεταρρυθμίσεις που θα έκαναν την οικονομία και τη διοίκηση πιο «ευρωπαϊκές», ο πιο άμεσος τρόπος να αλλάξει η χώρα είναι να γίνουν οι πολίτες πιο απαιτητικοί: να απαιτούν καλύτερες υπηρεσίες σε όλους τους τομείς - να οργανωθούν σε δίκτυα που ενημερώνουν για ευκαιρίες, που επιβραβεύουν καλές υπηρεσίες και κατανομάζουν κακές. Εάν οι πολίτες δεν τολμήσουν να αναμετρηθούν με την αναποτελεσματικότητα του Δημοσίου (για να μην είμαστε άδικοι με τους πολλούς άξιους υπαλλήλους που υποφέρουν και αυτοί μέσα στο χάος), as αξιολογήσουν το Δημόσιο οι πολίτες με τη δύναμη που τους παρέχει η τεχνολογία.

Οι σπουδές σε άλλες χώρες και ευρωπαϊκά προγράμματα είναι μόνο ένας δρόμος. Πρέπει να ενταθούν προγράμματα ανταλλαγών με νέους της διασποράς και άλλων εθνών, να γίνουν μαζικό φαινόμενο. Οι Έλληνες είναι πολίτες της Ευρώπης. Να το θυμόμαστε, να το μοιραζόμαστε με άλλους Ευρωπαίους, να απαιτούμε τη βελτίωση της δικής μας χώρας. Ας μην απομονωθούμε.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Πώς κατακτάται η σοβαρότητα

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Με την ψυχραιμία κάποιος από πολιτικούς σε τέτοιου είδους λάθη και πρωτοδότην με λύσσα τη «διαφωνία», την υπερβολή. Η εμπειρία των τελευταίων ετών έχει δείξει ότι οι πολιτικοί που «ανεβαίνουν στα κεραμίδια» παρασυρμένοι από το πάθος, την πίεση του περιβάλλοντός τους και τα μέσα ενθέρωσης έχουν μεγάλη δυσκολία να κατέβουν. Δυστυχώς, ούτε ο κ. Τσίπρας το έχει αντιληφθεί αυτό και ανεβαίνει όλο και πιο ψηλά στα δικά του κεραμίδια, από τα οποία θα τον προσγειώσει η σκληρή πραγματικότητα. Με τι κόστος όμως άραγε για τον ίδιο και για τη χώρα!..

Αν ήμασταν σοβαροί, η δημοσιογραφία μας δεν θα έπαιζε στο γήπεδο των συντελεστών της παιδαγωγίας και με τους όρους που αυτοί επιθυμούσαν: Οσοι ανέβασαν το έργο περίμεναν ως μάννα εξ ουρανού το σκάνδαλο και τον σάλαγο, για να κόψουν εισιτήρια. Οι ψυχοπαθείς θρησκουμένοι ποθούσαν μανιασμένα να βγει η «διαμαρτυρία» τους στη δημοσιότητα, κυρίως την τηλεοπτική, γιατί τόσο έτσι θα κέρδιζε αξιοσημείωτη η υστερία τους, θα τους προσπόριζε πόνηο ή ψυχολογικός μαζοκισμός τους. Έγλος, η Χρυσή Αυγή ζήτουσε μια διευρυνμένη δημοσιότητα ευκαρία για να εμφανιστεί προστάτης και της «θρησκείας μας», αφού ήδη εμφανιζόταν να προστατεύει τη φυλετική μας καθαρότητα και να αντιμάχεται όσους επιβουλεύονται «πατρίδα» και «οικογένεια».

Δεν είναι η πρώτη φορά που η δημοσιογραφία μας στρατεύεται, με ζηλωτικό πάθος, για να υπηρετήσει όχι την πληροφόρηση των πολιτών, αλλά τον εντυπωσιασμό τους, αποβλέποντας αποκάλυψη σε κερδοφόρα αύξηση της τηλεθέσεως ή της πώλησης φύλλων. Εγινε διαβόητη η άκρας εκσυγχρονισμένη κανονιστική αρχή: «Δημοσιογραφία δεν είναι να παρουσιάζεις την αναδρομική έκθεση μεγάλου ζωγράφου, δημοσιογραφία είναι να βρεις, πόσες ερωτήσεις είχε στον βίο του ο μεγάλος ζωγράφος!» Η ελληνική παρουσία σήμερα τελειώνει ιστορικά, επειδή ο ατοκεντρικός πρωτογονισμός της κερδολαγείας έγινε το μοναδικό περιεχόμενο και «νόημα» ζωής στην ελλαδική κοινωνία, με πρωτοπόρους στη «μετάλλαξη» τους καπλήλους της πολιτικής και τα ΜΜΕ.

Και όχι μόνο. Οι παιδαγωγίες έξω από το θέατρο, με αφορμή το έργο του Mc Nally, είχαν κορυφωμα την προσέλευση στον εισαγγελέα επισκόπου

κλίσιαστικού γεγονότος από τη θρησκεία, το γιατί οι Ισλαμιστές οφείλουν να εκδικηθούν κάθε προσβολή και κλευασμό του ονόματος του Μωάμεθ, ενώ το σώμα της Εκκλησίας βεβαίονταν την πίστη-εμπιστοσύνη του στον Χριστό όταν το δικό του όνομα ατιμάζεται και βλασφημείται. Αυτό που καταλαβαίνει και προσπαθεί ο αρχιεπίσκοπος είναι να αποδείξει ότι «η επικρατούσα εν Ελλάδα θρησκεία» (όπως λέει και το ανυποψίαστο για τα στοιχειώδη της ελληνικότητας Σύνταγμά μας) έχει χρησιμότητα, μετρητή με νόμιμα ωφελιμότητα: Οργανώνει συσσίτια, κτίζει αγαθοεργά ιδρύματα, προπαγανδίζει τη λυσιτελή φιλανθρωπία, τον τηλεσκόφο αλτροτισμό, τη χριστική ηθικολογία.

Το αν «ο θάνατος πατείαί θανάτω» που τραγουδάει η Εκκλησία, είναι ρεαλισμός και όχι ψευδαισθησιση, δεν απασχολεί τον αρχιεπίσκοπο. Ούτε το γιατί η πραγμάτωση της Εκκλησίας είναι γιορτή και η αγάπη άθλημα ελευθερίας, «περισσόν ζωής». Οποιος ακούσει το κήρυγμα που εκπίπτει η ελλαδική Εκκλησία κάθε Κυριακή προεί από την τηλεόραση, καταλαβαίνει το γιατί ο αρχιεπίσκοπος είναι ανύπαρκτος για την ελληνική κοινωνία, τη βιθισμένη στον πανικό και στην απόγνωση.» Η σοβαρότητα δεν είναι ιδιώμα ατομικής συμπεριφοράς ή συμπεριματω

Στις εσχατιές της υποκρίσιας

Του **ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Τον πάτο έκανε και με την ανακοίνωση του κ. Παππά, στην οποία έγραψε «Το δυστύχημα είναι ότι αυτός ο εσχατογέρος (Μανώλης Γλέζος) όπως και ο εσχατογέρος της Δεξιάς Κώστας Μπυστάκος θα κηδευτούν με λεφτά που θα πληρώσει ο ελληνικός λαός». Θα σημειώσουμε εδώ ότι ολόκληρη η ανακοίνωσή του δεν έχει κάποιο πολιτικό περιεχόμενο, το οποίο ντύθηκε με ανόπτες εκφράσεις. Μοιάζει σαν να γράφτηκε για να ντύσει τη λέξη που αφορηγόραψε ο κ. Παππάς από «εσχατογέρος» σε «εσχατογέρος».

Λάθη όμως γίνονται (και ορθογραφικά) αλλά η προσβολή του κ. Παππά στους ηλικιωμένους ενέχει και ιστορική λάθη. Υποτίθεται ότι η Χρυσή Αυγή νοσταλγεί και λατρεύει την Αρχαία Ελλάδα και δη την κοινωνική οργάνωση των Σπαρτιατών. Αν, λοιπόν, το μεγαλοστέλεχος του κόμματος που έχει ως όχημα αρχαιοελληνικό με έλανδρο άνοιγε κανένα βιβλίο θα διαπίστωνε ότι η Αρχαία Σπάρτη περιπίσσε μεγάλες τιμές στους γέροντες.

Ποια παράδοση, ποια Ελλάδα, ποια πίστη, ποιες αξίες υπερασπίζεται η Χρυσή Αυγή;

Εδινε σε είκοσι οκτώ από αυτούς την ύψιστη τιμή να μετέχουν στη Γερουσία. «Η εκλογή στη Γερουσία ήταν ι-διαίτερα τιμητική», γράφει ο Edmond Λάθν. Υποτίθεται ότι η Χρυσή Αυγή και πολιτική ιστορία έως την ρωμαϊκή κατάκτηση» (εκδ. Πατάκη). «Ο νεοεσκαλεγείς γέροντας κάνει τον γύρο των ιερών, έχοντας στεφάνι στο κεφάλι του, ακολουθούμενος από νεαρούς και γυναίκες που εξυμνούν τις αρετές του... Η εκλογή στη Γερουσία εμφανίζεται έτσι να είναι η μεγαλύτερη τιμή που μπορεί να προσφέρει η Σπάρτη σε ένα από τα μέλη της».

Ολα αυτά, βέβαια, δεν απεικονίζονται στην ταϊνία «300» που φλογίζει το σέ-ψη νεαρών και μεγαλύτερων Χρυσου-

γιτών, αλλά γενικώς η ελληνική κοινωνία -για την οποία η Χρυσή Αυγή κλαίει και οδύρεται, ότι μολύνεται από τους ξένους- επιφύλασσε πάντα σεβασμό για τους μεγαλύτερους. Ακόμη και σήμερα σε κάποια χωριά της Ελλάδας οι νέοι φιλούν με σεβασμό το χέρι των γερόντων.

Ποια παράδοση, λοιπόν, ποια Ελλάδα, ποιες αξίες υπερασπίζεται ο κ. Παππάς και οι σύντροφοί του; Καμία. Αν θυμηθούμε τις худαίες ύβρεις χαμαιτυπείου που εξαπέλυσε εκτός του θεάτρου «Χυτήρι» (προς υπεράσπιση μάλιστα της χριστιανοσύνης) ο έτερος βουλευτής της Χ.Α. κ. Ηλίας Παναγιώταρος πρέπει να καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι η Χρυσή Αυγή, εκτός όλων των άλλων, πάσχει από τη βασική ασθένεια του πολιτικού μας συστήματος: την υποκρισία. Υποκρίνεται ότι υπερασπίζει τις αξίες του ελληνισμού, του χριστιανισμού (ή ό,τι άλλο βρίσκει πρόχειρο), αλλά στην ουσία τις κουρεύει.

pmandravelis@kathimerini.gr

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Κοιτάζοντας τον δικομματισμό στις ΗΠΑ και εδώ

Κι η μυλωνά του άντρα της με τουςπραματευτάδες, σπεύδω να το πω εγώ για να σας προλάβω: διότι, διαβάζοντας τον τελευταίο καιρό θέματα σχετικά με την ιστορία των Ηνωμένων Πολιτειών -με την πρόθεση να ξεχαστώ από τα δικά μας, το ομολογώ- βρισκω συνεχώς τον εαυτό μου να επιχειρεί παραλληλισμούς με αυτά ακριβώς από τα οποία προσπαθώ να ξεφύγω: τα δικά μας.

Για όποιον ενδιαφέρεται για τα προβλήματα του δημοκρατικού συστήματος, είναι διαφωτιστική η εικόνα της εξέλιξης της αμερικανικής δημοκρατίας. Δεν φανταζόμουν ποτέ, φερ' ειπείν, ότι οι ΗΠΑ χρειάστηκαν σχεδόν έναν αιώνα έως ότου απαλλαγούν από τη μάστιγα των κομματικών διορισμών στο Δημόσιο, που έληξε χάρη στον δολοφονηθέντα, το 1881, πρόεδρο Τζέιμς Γκάρφιλντ (ο οποίος, εν παρόδω, είχε και αισθητή φυσιολογική ομοιότητα με τον γατούλη των καρτούν, κυρίως στα μάτια...) Αυτός -ο Γκάρφιλντ πρόεδρος, όχι ο Γκάρφιλντ γατούλης- έθεσε τις βάσεις για τον έλεγχο των διορισμών στο Δημόσιο από ανεξάρτητη αρχή και, οπωσδήποτε, έχει τη σημασία του το γεγονός ότι ακόμη και ο Μαρκ Τουέιν, ο πάντα ανελέητος επικριτής των πολιτικών, το αναγνώρισε.

Ούτε περίμενα να βρω στην ιστορία της μεγαλύτερης δημοκρατίας του κόσμου ένα σκάνδαλο χαριστικών συντάξεων, όπως αυτό με τις συντάξεις του Εμφυλίου, των οποίων η κατηγορία των δικαιούχων διαρκώς διευρυνόταν, ώσπου η σύνταξη του βετεράνου να χορηγείται ακόμη και σε όσους είχαν υπηρετήσει μόλις τρεις μήνες στα μετώπα. Το αποτέλεσμα ήταν ότι, λίγο πριν από την έναρξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, επί προεδρίας Θεόδωρου Ρούζβελτ οι δικαιούχοι ξεπερνούσαν -αν δεν με απατά η μνήμη μου- τις 100.000 άτομα.

Όμως, η παρουσία τέτοιου είδους στρεβλώσεων δεν είναι το ζήτημα, γιατί παρόμοιες υπάρχουν παντού και θα υπάρχουν για πάντα, όσο ο ανθρώπινη φύση θα είναι αυτή που

Φωτογραφία του Notis Mitarachi, όπως είναι το καλλιτεχνικό του στο εξωτερικό, από τη συνάντησή του με την Κριστίν Λαγκάρντ. (Αν προσπαθήσετε με τον μεγεθυντικό φακό, ίσως τον διακρίνετε έβδομο από αριστερά στην επάνω σειρά...) Βέβαια, στην εικόνα διακρίνονται και διάφοροι άλλοι άσχετοι, αλλά σας βεβαιώω ότι η Κριστίν είχε τη σκέψη προσηλωμένη στον Notis!

είναι. Εκείνο που έχει σημασία για εμένα -και μιλώ ως ένας κοινός βιβλιόφιλος που περιπλανάται σε ένα πεδίο ακανές, με μόνο εφόδιό του τα μειονεκτήματα, ίσως και τα πλεονεκτήματα, του ερασιτέχνη- είναι το ζήτημα των θεσμών: η ανεξαρτησία, η σταθερότητα και η ανθεκτικότητά τους. Οι θεσμοί μιας πολιτείας είναι εκείνο που εντέλει ελέγχει και εξισορροπεί τις απεχθείς εκφάνσεις της ανθρώπινης φύσης στην κοινωνική πραγματικότητα. Αλλά και πάλι, η ανεξαρτησία και η σταθερότητα των θεσμών είναι θέμα παιδείας. Διότι ο πολιτικός βίος στις ΗΠΑ βασίστηκε σε ένα συγκεκριμένο υπόδειγμα δημόσιας συζήτησης, διά του οποίου οι άνθρωποι διευθετούσαν τα θέματα της κοινωνίας τους. Ήταν αυτό που οι πουριτανοί έφεραν μαζί τους στις αποικίες, ερχόμενοι από την πατρίδα του σύγχρονου κοινοβουλευτισμού, τη Βρετανία. Ήταν ζήτημα παιδείας, με την ευρεία έννοια του όρου, ό-τι εξαπλώθηκε και ριζώσε αυτός ο

θεσμός, σε σημείο ώστε, π.χ., να είναι δυνατή η ομαλή αυτοδιοίκηση των Territories προτού αυτές ενταχθούν ως κανονικές πολιτείες στην Ένωση...

Ισως επειδή είναι Σαββατοκύριακο, όμως, παίρνω φόρα και παρασύρομαι, ενώ η αρχική μου πρόθεση ήταν να τολμώ μερικές παρατηρήσεις, που προέκυψαν από τη σύγκριση του δικού μας δικομματικού συστήματος (αυτό δηλαδή που υπήρχε ως το 2009) με το δικό τους. Θυμηθείτε για λίγο τι τράβηξε ο Ομπάμα με το Κογκρέσο το καλοκαίρι του 2010 για το έλλειμμα του προϋπολογισμού (αλλά και πώς κινδύνευσε η αμερικανική οικονομία εξαιτίας της αντιπαράθεσης) και αμέσως καταλαβαίνετε με ποιον τρόπο η ιδεολογική περιχαρακωση των δύο κομμάτων συσχετίζεται με τη λειτουργία του δημοκρατικού συστήματος στις ΗΠΑ και το οδηγεί σε αδιέξοδο. Δεν ήταν όμως πάντα τόσο σαφής η διαχωριστική γραμμή Ρεπουμπλικανών

και Δημοκρατικών. Υπήρχε μια ονείριδης ιδεολογική και πολιτική ρευστότητα μεταξύ τους, η οποία μετά την εποχή του Νίξον εξέλιπε. Εκτοτε, έχουμε δύο κόμματα με τελείως διαφορετικές πολιτικές, που αντιμάχονται λυσσαλέα το ένα το άλλο, το καθένα τους οχυρωμένο στη δική του ατζέντα. Τα αποτελέσματα τα είδαμε στις δυσκολίες που είχαν και ο Κλίντον και ο Μπους και ο Ομπάμα, όποτε βρέθηκαν αντιμέτωποι με μια πλειοψηφία στο Κογκρέσο που τους αμφισβητούσε τη δυνατότητα να κυβερνήσουν. Η κομματική περιχαρακωση, εν ολίγοις, εμποδίζει σήμερα τον συμβιβασμό των πολιτικών δυνάμεων.

Η δική μας περιπέτεια με τον δικομματισμό την περίοδο 1981 - 2009 είναι διαφορετική. Νέα Δημοκρατία και ΠΑΣΟΚ ξεκίνησαν το καθένα από εντελώς διαφορετικό σημείο του πολιτικού φάσματος και, βαθμιαία, συνέκλιναν στο ίδιο. Παρότι η οξυμένη διατηρήθηκε στο επίπεδο των εντυπώσεων, σταδιακά οι πο-

λιτικές ουσιαστικά ταυτίστηκαν. Ακόμη και οι ρητορικές διαφορές, εδώ που τα λέμε, αμβλύθηκαν, σε βαθμό ώστε να μην είναι διακριτός ο λόγος του κάθε κόμματος. Κατά πόσον, λ.χ., διαφέρουν σήμερα ο λόγος του νεοδημοκράτη Κιουτσούκη από εκείνον του πασόκου Φωτόπουλου; Η εξομοίωση των δύο κομμάτων ήταν το αποτέλεσμα του κοινού σκοπού τους: διεκδικούσαν τη διοίκηση του κράτους, διότι αυτό αντιλαμβάνονταν ως μόνο μέσον πολιτικής κυριαρχίας - έως ότου το ζετίναζαν και κρεοκοπούσαμε.

Η αποτυχία του δικομματισμού όπως τον γνωρίσαμε και ο σημερινός πολιτικός κατακερματισμός δεν σημαίνουν ότι δεν θα έχουμε ξανά στο μέλλον δικομματικό σύστημα - στο κάτω κάτω, σχεδόν τριάντα χρόνια αποδείξαμε ότι το σύστημα μας άρεσε και μας βόλεψε. Απλώς, οι δύο πόλοι του συστήματος θα διαμορφωθούν μελλοντικά επάνω σε διαφορετική πολιτική βάση. Αυτή ήδη

Σημείο των καιρών

Ελαβα από τον Ενιαίο Δημοσιογραφικό Οργανισμό Επικουρικής Ασφάλισης και Περιθάλψης ηλεκτρονικό μήνυμα με τον εξής τίτλο: «Καταστατικό ΕΔΟΕΑΠ προσαρμοσμένο στη δημοτική για πρώτη φορά. Με διαφάνεια, για να γνωρίζουμε τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις μας». Αρκούμαι στην επίσημη δήλωση ότι το κείμενο απευθύνεται σε δημοσιογράφους, δηλαδή επαγγελματίες των οποίων το εργαλείο είναι η γλώσσα και αφήνω τα περαιτέρω σχόλια σε εσάς...

διακρίνεται αδρά: είναι η διάκριση μνημονιακών και αντιμνημονιακών. Μπορώ να φαντασθώ το ΚΚΕ να συρρικνώνεται ως ιστορικός αναχρονισμός και τον ΣΥΡΙΖΑ να μεταλλάσσεται συν τα χρόνια σε έναν πόλο αριστερό και -αναπόφευκτα- εφόσον παραμείνουμε στο ευρώ- περισσότερο ευρωπαϊκό. Ο άλλος πόλος του συστήματος, ο κεντροδεξιός, θα είναι μετεξέλιξη της Ν.Δ., αλλά μικρή σχέση θα έχει με τη σάπια Ν.Δ. του Καραμανλή Β' του Μικρού, τη λεγόμενη «γαλάζια πασοκρατία». Όσο για την κεντροαριστερά του παρελθόντος, θα διαμοιραστεί. (Δεν συμβαίνει ήδη αυτό άλλωστε;) Λόγω των πολιτικών αναγκών στις οποίες καλείται να ανταποκριθεί, η σημερινή Ν.Δ. του Σαμαρά είναι ήδη ένα διαφορετικό κόμμα από αυτό στο οποίο εξέλεγε αρχηγός τον Νοέμβριο του 2009. Το έδειξε το εκλογικό αποτέλεσμα του Ιουνίου, το είπε -με τον δικό του, πάντα προκλητικό, τρόπο- ο Θόδωρος Πάγκαλος τις προάλλες, όταν δήλωσε ότι «μόνη λύση σήμερα είναι ο Σαμαράς». Αυτή τη μετάλλαξη που υφίσταται το σύστημα εννοούσε και είχε δίκιο. (Υπό την απαραίτητη προϋπόθεση, βέβαια, ότι το αντιλαμβάνεται ο ίδιος ο Σαμαράς, ώστε να υπερβεί τα όρια της Μεσοπνίας...)

kassimatis@kathimerini.gr

Επιλέξτε:

Statements

- Χρονοβόρα διαδικασία
- Πιο αργή ενημέρωση
- Σπατάλη χαρτιού
- Επιβάρυνση στο περιβάλλον

eStatements

- Πρόσβαση στις καταστάσεις των λογαριασμών σας εύκολα και γρήγορα
- Η ίδια πληροφόρηση όπως στην έντυπη μορφή των καταστάσεων
- Ασφάλεια
- Εξοικονόμηση φυσικών πόρων
- Προστασία του περιβάλλοντος
- Υπηρεσία δωρεάν
- Κερδίστε ένα Home Cinema-Blu-Ray+3D

Αποστολή καταστάσεων λογαριασμών με e-mail. Εγγραφείτε και μπειτε στην κλήρωση* για ένα Home Cinema-Blu-Ray+3D.

Σήμερα περισσότερο παρά ποτέ η εξοικονόμηση χρόνου είναι πολύτιμη. Τι πιο καλό όταν γίνεται παράλληλα με την εξοικονόμηση φυσικών πόρων; Η νέα υπηρεσία eStatements από τη Laiki eBank σας δίνει τη δυνατότητα να παραλαμβάνετε τις

καταστάσεις λογαριασμών σας με e-mail, γρήγορα και δωρεάν. Επιπλέον, όσοι εγγραφείτε στην υπηρεσία μέχρι 31/12/12 παίρνετε μέρος στην κλήρωση για ένα Home Cinema-Blu-Ray+3D.

Τηλετράπεζα: 8000 2000
www.laiki.com

 ΛΑΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Μπορείτε να αιτηθείτε για την υπηρεσία eStatements σε οποιοδήποτε κατάστημα της Λαϊκής Τράπεζας (οι συνδρομητές της Laiki eBank μπορούν να αιτηθούν και μέσω Τηλετράπεζας: 8000 2000).
* Λεπτομέρειες για τους όρους και προϋποθέσεις θα βρείτε στο www.laiki.com

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Μυστική συμφωνία Σαμαρά και Βενιζέλου

Προβλέπει ότι τα δύο κόμματα θα προχωρήσουν στην ψήφιση των μέτρων ακόμη και εάν η ΔΗΜΑΡ επιμείνει στην άρνηση για τα εργασιακά

Του Κ.Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ

Σε συμφωνία ότι Ν.Δ. και ΠΑΣΟΚ θα προχωρήσουν με την ψήφιση των μέτρων που απαιτούνται, ώστε η χώρα να λάβει τη δόση των 31,5 δισ. ευρώ και να αποτραπεί η χρεοκοπία, ακόμη και εάν ο πρόεδρος της ΔΗΜΑΡ κ. Φώτης Κουβέλης επιμείνει μέχρι τέλους στην άρνηση να αποδεχθεί τις αλλαγές στα εργασιακά κατέληξαν, σύμφωνα με πληροφορίες, ο πρωθυπουργός κ. Αντώνης Σαμαράς και ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος κατά την μίσημιση συνάντησή τους που είχαν την περασμένη Τρίτη, λίγη ώρα μετά το αδιέξοδο στη σύσκεψη των τριών πολιτικών αρχηγών.

Με άλλα λόγια, κατά το μίσημιση τετ-α-τετ των κ. Σαμαρά και Βενιζέλου συμφωνήθηκε ότι η κυβέρνηση θα συνεχίσει τον βίο της, ακόμη και εάν ο πρόεδρος της ΔΗΜΑΡ αποφασίσει να αποχωρήσει, παρότι αμφότεροι αναγνωρίζουν πως ο' αυτή την περίπτωση η Βουλή θα κληθεί να ψηφίσει τα επώδυνα μέτρα εν μέσω μειζόνος πολιτικής κρίσης.

Η συμφωνία αποτελεί διέξοδο για την κυβέρνηση και τη χώρα, παρότι, όπως τονίζουν συνεργάτες του πρωθυπουργού, ο κ. Σαμαράς

είχε ήδη λάβει την απόφαση να «προχωρήσει μπροστά», όπως είχε διαφανεί και από την τηλεοπτική του δήλωση, όπου είχε αναφερθεί σε «όσους τολμήσουν».

Συνεχίζει να στηρίζει

Πάντως, το σενάριο της συνολικής άρσης της εμπιστοσύνης της ΔΗΜΑΡ προς το κυβερνητικό σχήμα φαίνεται πως απομακρύνεται, καθώς ο κ. Φ. Κουβέλης προχθές το απόγευμα επιστηγήθηκε προς την Εκτελεστική Γραμματεία να μην ψηφιστεί το νομοσχέδιο με τις μνημονιακές υποχρεώσεις που θα επιμερίσει τα εργασιακά, αλλά το κόμμα του να παραμείνει στην κυβέρνηση.

Στη συνάντηση των κ. Σαμαρά και Βενιζέλου αποφασίστηκε, επίσης:

• **Η επίσημη όλων των διαδικασιών**, εντός και εκτός Ελλάδος, ώστε τα μέτρα να έλθουν προς ψήφιση στη Βουλή μέχρι την προσεχή Πέμπτη. Το σκεπτικό που επικράτησε, επί του, ήταν ότι η παράταση της εκκρεμότητας και το θολό τοπίο σε σχέση με τις προθέσεις της ΔΗΜΑΡ δημιουργεί ρωγμές συνολικά στο πολιτικό σκηνικό και κυρίως εντός του ΠΑΣΟΚ.

• **Η άσκηση «πίεσης» προς τους εταίρους**, σε ανώτατο πολιτικό επίπεδο, ώστε να αποστειλύν μήνυμα έμπρακτης στήριξης προς την κυβέρνηση, εάν εμφανιστεί έτοιμη να υλοποιηθεί τις δεσμεύσεις της. Στην κατεύθυνση αυτή η Αθήνα αναμένει σε έκτακτο Ευρογρουπ-μέσω τηλεδιάσκεψης, πιθανότατα την Τετάρτη-όχι μόνο να ανάψει το «πράσινο φως» για την επιμήκυνση, αλλά και να αποσταλεί σήμα ότι η Ελλάδα θα στηριχθεί έμπρακτως, ώστε να επιστρέψει γρήγορα σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, μέσω της αποκατάστασης της ρευστότητας στην αγορά, αλλά και της ενίσχυσης προγραμμάτων κοινωνικής συνοχής. Πάντως, πληροφορίες από το Μαξίμου κατε-

βάζουν τον πήχυ των προσδοκιών σε σχέση με το τι μπορεί να προσδοκά άμεσα η Αθήνα από τους εταίρους, λόγω των μεγάλων αντιθέσεων που εξακολουθούν να υφίστανται μεταξύ των δανειστών της χώρας.

• **Να καταβληθεί μια ύστατη προσπάθεια** ώστε να «διευκολυνθεί» ο κ. Κουβέλης να μεταβάλει άποψη και να ψηφίσει η ΔΗΜΑΡ τα εργασιακά. Για τον λόγο αυτό, εξάλλου, συνομιλητές του πρωθυπουργού, παρότι αποκλείουν το ενδεχόμενο η τρέχουσα να αποδεχθεί δραματικές βελτιώσεις, σημείωναν πως το συνολικό «πακέτο» των μέτρων δεν έχει κλείσει αμετάκλητα, αλλά θα οριστικοποιηθεί στο μεθαιριανό Euroworking Group, ενώ ήδη στην κατεύθυνση της βελτίωσης του εργασιακού «πακέτου» έχουν καταβληθεί προσπάθειες σε ανώτατο πολιτικό επίπεδο από τον κ. Σαμαρά.

Φυγόκεντρες τάσεις

Θα πρέπει να επισημανθεί, πάντως, ότι πιθανή άρνηση του κ. Κουβέλη να υπερψηφίσει τα εργασιακά δημιουργεί ορατούς κινδύνους για την ίδια την κυβερνητική σταθερότητα: Σε μια τέτοια περίπτωση, η ψήφιση του πολυνομοσχεδίου με τις «μνημονιακές υποχρεώσεις»

της χώρας θα καταστεί μεγάλη δοκιμασία για την κυβέρνηση, καθώς θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι θα πυροδοτηθούν φυγόκεντρες τάσεις στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ. Εξάλλου, η προχθεσινή «ανταρσία» μελών της «πράσινης» Κ.Ο., που αντέδρασαν στο νομοσχέδιο για τις αποκρατικοποιήσεις, ερμηνεύθηκε, ακόμη και από στελέχη της Ιπποκράτους, ως προάγγελος διαφοροποιήσεων στις κρίσιμες επηρεζόμενες ψηφοφορίες στη Βουλή.

Μάλιστα, σύμφωνα με την κοινοβουλευτική «αριθμητική», εάν η ΔΗΜΑΡ δεν υπερψηφίσει το λεγόμενο «μνημονιακό» νομοσχέδιο και το ίδιο πράξουν δέκα βουλευτές του ΠΑΣΟΚ, η κυβερνητική πλειοψηφία στη συγκεκριμένη ψηφοφορία θα πέσει κάτω από το κρίσιμο πολιτικό όριο των 150 ψήφων.

Επίσης, πρέπει να επισημανθεί πως σε μερίδα βουλευτών του ΠΑΣΟΚ έχει αρχίσει να διακινείται παρασκηνιακά η άποψη πως τα μέτρα θα πρέπει να καταψηφιστούν, ώστε η κυβέρνηση να «υποχρεώσει»-υπό την απειλή της πυροδότησης ευρύτερης κρίσης στην Ευρώπη- τους εταίρους να επαναδιαπραγματευθούν μέσω της τρέχουσας το νέο επώδυνο Μνημόνιο.

Αμφιβολία για 10 βουλευτές του ΠΑΣΟΚ

Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ

Σε κατάσταση πλήρους αποδιοργάνωσης βρίσκεται η τελευταία εικοσιτετράωρη η Κοινοβουλευτική Ομάδα (Κ.Ο.) του ΠΑΣΟΚ. Η συζήτηση για την έγκριση των μέτρων, θέματα τα οποία πολλοί βουλευτές θεωρούν σημαντικά (ΤΑΠΠΕΔ κ.ά.) και η αστάθεια της ΔΗΜΑΡ λειτουργούν για την Κ.Ο. αποσταθεροποιητικά. Στελέχη του κόμματος εκτιμούν ότι αυτή τη στιγμή, περίπου 10 βουλευτές του ΠΑΣΟΚ δεν έχουν πειστεί να ψηφίσουν τα μέτρα. Το τελευταίο επεισόδιο κοινοβουλευτικής «ανταρσίας» σημειώθηκε το πρωί της Πέμπτης, την ώρα που ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος βρισκόταν στο αεροπλάνο για την Ουάσινγκτον. Τουλάχιστον 10 βουλευτές ζήτησαν να εγκρίνεται οι αποκρατικοποιήσεις από τη Βουλή, όπως είχε αποφασίσει σε συνεδρίασή της η Κ.Ο. του ΠΑΣΟΚ. Συνεργάτες του κ. Βενιζέλου σχολίασαν ως «παράταιρο να δίνουν κάποιο έμφαση σε ενδοκομματικά ζητήματα», παραπέμποντας όσους έχουν «απόψεις, προτάσεις, φιλοδοξίες» στο συντακτικό συνέδριο που θα γίνει «στις αρχές του 2013».

Ωστόσο, πίσω από τις κλειστές πόρτες του Κοινοβουλευτικού Τομέα (ΚΤΕ) Οικονομικών διαμορφώθηκε ένα εξόχως αρνητικό κλίμα. Τους πλέον υψηλούς τόνους κράτησαν οι κ. Μ. Μπόλαρης, Ι. Δριβελέγκας, Θ. Μωραϊτίης, Χρ. Αποδόνης και Θεοδώρα Τζάκρη. Ειμώς πλιν σαφώς, οι συγκεκριμένοι βουλευτές κατηγορήσαν τον κ. Βενιζέλο ότι παρέκκλιξε την απόφαση προηγούμενου ΚΤΕ και έθεσαν επίσης ζήτημα κυβερνητικής λειτουργίας.

Επικρίσεις επί του τεχνικού σκέλους των αποκρατικοποιήσεων διατύπωσαν και οι κ.κ. Θ. Παραστατίδης, Γ. Ντόλιος, Αντζέλα Γκερέκου, Συμεών Κεδικόγλου και Β. Κεγκέρογλου. Πολλοί εξ αυτών έβαλλαν εναντίον του κ. Π. Κουκουλόπουλου, αλλά και του κ. Μιχ. Χρυσοχοΐδη, ο οποίος διαφώνη με την τροπολογία και έσπευσε να υπερασπιστεί τον εισηγητή του κόμματος. Ο κ. Χρυσοχοΐδης είπε μάλιστα ότι δεν μπορεί η Βουλή να μετατραπεί σε «πλυντήριο», καταργώντας το ελεγκτικό συνέδριο και τη Δικαιοσύνη. Ο κ. Κουκουλόπουλος, όπως και άλλα στελέχη του ΠΑΣΟΚ, θεωρούν ότι αυτή η «σπουδή» των βουλευτών να αντιδράσουν τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή είναι ακατανόητη. Ειμώς, αιχμές άφησε και ο κ. Φιλ. Σακινιδής, ο οποίος διερωτήθηκε αν οι διαφωνίες είναι «πολιτικές ή ουσιαστικές».

Ο κ. Μπόλαρης αιτιολόγησε αυτή τη στάση, επισείοντας τον πολιτικό κίνδυνο να εμφανιστεί η Κ.Ο. του ΠΑΣΟΚ ως «ουρά της ΔΗΜΑΡ και του κ. Στουρνάρα». Παραδόξως, την τελευταία αυτή διαπίστωση του κ. Μπόλαρη συμμερίζονται όχι μόνο οι βουλευτές που αντέδρασαν προχθές στον ΚΤΕ, αλλά και οι περισσότεροι εκ των συνεργατών του κ. Βενιζέλου. Στο επίτελο του προέδρου του ΠΑΣΟΚ θέλουν να αποφύγουν δύο ενδεχόμενα. Το πρώτο είναι βεβαίως να καταψηφιστεί η ΔΗΜΑΡ τα μέτρα. Κάτι τέτοιο θα απεννοποιούσε αρκετούς βουλευτές, οι οποίοι αισθάνονται ότι η ΔΗΜΑΡ προσπαθεί να μονοπωλήσει την «κοινωνική ευαισθησία». Το δεύτερο είναι το ενδεχόμενο κατάθεσης των μέτρων σε περισσότερα από ένα άρθρα. Σε αυτή την περίπτωση θεωρούν σχεδόν βέβαιο ότι οι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ θα ζητήσουν περαιτέρω τεμαχισμό του πακέτου, προκειμένου να περιληφθούν και οι δικές τους ενστάσεις.

Στην Ιπποκράτους έχουν βεβαίως κατά νουν όσους ήδη εκφράστηκαν δημοσίως για τα μέτρα. Εν προκειμένου οι κ. Παραστατίδης και Μιχ. Κασσής έχουν ήδη προειδοποιήσει ότι θα καταψηφίσουν. Ο πρώτος διότι δεν θέλει να είναι ασυνεπής ως προς τη στάση που πήρε τον περασμένο Φεβρουάριο καταψηφίζοντας το δεύτερο μνημόνιο, ο δεύτερος διότι διαφωνεί με την πάλη της γαλακτοβιομηχανίας Δωδώνη. Ο κ. Μίμης Ανδρουλάκης έχει προαναγγείλει ότι θα καταψηφίσει, διότι διαφώνη με την αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης κατά δύο έτη. Επίσης σοβαρές ενστάσεις για τα εργασιακά έχει εκφράσει και ο κ. Ι. Κουτσούκος. Από τις πιο σοβαρές διαφωνίες είναι αυτή του κ. Κ. Σκανδαλίδη. Η διαφωνία του δεν περιορίζεται στα μέτρα, αλλά επεκτείνεται και στη γενικότερη στρατηγική του ΠΑΣΟΚ. Αν σε αυτούς προστεθεί η «ομάδα των πέντε» που κινούνται συντονισμένα (Μπόλαρης, Δριβελέγκας, Μωραϊτίης, Αποδόνης και Τζάκρη), γίνεται σαφές ότι η έγκριση των μέτρων από την Κ.Ο. του ΠΑΣΟΚ μόνο δεδομένη δεν πρέπει να θεωρείται.

Αντώνης Σαμαράς και Ευάγγελος Βενιζέλος αναγνωρίζουν πως αν ο Φώτης Κουβέλης σταματήσει να στηρίζει την κυβέρνηση, η Βουλή θα κληθεί να ψηφίσει τα επώδυνα μέτρα εν μέσω μειζόνος πολιτικής κρίσης.

Αγωνιώδες δίλημμα για ΔΗΜΑΡ

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΟΥΛΑ

Θα πει η ΔΗΜΑΡ το μεγάλο «ΟΧΙ», όπως «προστάζει» η αυριανή μέρα; Ή την έσοχατη στιγμή θα υποχωρήσει, αν βρεθεί μια συμβιβαστική φόρμουλα στα εργασιακά μέτρα που θα της παράσχει τη δυνατότητα να ισχυρισθεί ότι είχε αποτέλεσμα η επιμονή να απειλεί μέχρι τέλους ότι θα αναλάβει το κόστος της καταψήφισής τους, διακυβεύοντας ακόμη και την επιβίωση της κυβέρνησης;

Αυτό είναι το δίλημμα που συζητούν τις τελευταίες ώρες όλα τα στελέχη της ΔΗΜΑΡ μετά την ομόφωνη απόφαση που εξέδωσε αργά την Πέμπτη η Εκτελεστική Επιτροπή του κόμματος, καλώντας την τρέχουσα και τους Ευρωπαίους εταίρους «να αποσύρουν τις αξιώσεις τους που ανατρέπουν κατακτήσεις και δικαιώματα των εργαζομένων της χώρας μας». «Είναι σαν να παίζουμε τα ρέστα μας, χωρίς να ξέρουμε αν ο αντιπάλός μας θα πάει πίσω ή θα δει τα χαρτιά μας» παραδέχονται χαρακτηριστικά έμπειροι βουλευτές της ΔΗΜΑΡ χωρίς να κρύβει την αγωνία του για το τι θα συμβεί στις επόμενες ώρες. Δηλαδή, μέχρι αύριο το βράδυ που όλα δείχνουν ότι θα κλείσει η οριστική συμφωνία. Διότι αυτό που επι τις συζητήσεις υπονόησε ο κ. Κουβέλης στην κρίσιμη προχθεσινή συνεδρίαση στέλλοντας ένα μήνυμα στους κ. Σαμαρά και Βενιζέλο, είναι τούτο: «Εμείς σας είχαμε εξ αρχής προειδοποιήσει ότι έχουμε απαράβατες κόκκινες γραμμές και επομένως δική σας είναι η ευθύνη για το τι μέλλει γενέσθαι αν επιχειρήσετε να μας πιθανοποιήσετε να ψηφίσουμε π.χ. τις απαράδεκτες αξιώσεις με άλλα μέτρα που έχουμε ήδη αποδεχθεί»...

Η αλήθεια ωστόσο είναι ότι η αιφνίδια σκληρότητα της στάσης του κ. Κουβέλη

ξάφνιασε ακόμη και στελέχη της ΔΗΜΑΡ που μέχρι πρότινος τον στήριζαν ανεπιφύλακτα. Και τούτο διότι οι αξιώσεις της τρέχουσας στις εργασιακές δομές ήταν απολύτως αναμενόμενες σε όσους είχαν διαβάσει το δεύτερο Μνημόνιο. Εξ ου και κάποιοι βουλευτές της ΔΗΜΑΡ παραδέχονταν ότι «είναι οξείωμα π.χ. όταν έχουμε αποδεχθεί τις περικοπές σε μισθούς και συντάξεις, να εμφανιζόμαστε ξαφνικά άτεγκτοι στην υπεράσπιση των αποζημιώσεων που θα λάβουν όσα στελέχη των τραπεζών τυχόν απολυθούν». Και εκτιμούσαν ότι αν τυχόν η ΔΗΜΑΡ επιλέξει τελικά την αποχώρησή της από την κυβέρνηση ή και εξωθηθεί σε αυτήν από τη Ν.Δ. και το ΠΑΣΟΚ που πιθανότατα δεν θα αποδεχθούν μια «a la cart» συμμετοχή της, «το κόμμα θα πληρώσει και την κυβερνητική συμμετοχή του και την έξοδό του».

Οι συγκεκριμένοι βουλευτές επικαλούνταν χθες και ένα επιπλέον επιχειρήμα: Η ΔΗΜΑΡ, εν αντιθέσει με το ΠΑΣΟΚ, μέχρι και τις τελευταίες δημοσκοπήσεις δεν φαίνεται να δοκιμάζεται από σοβαρές δημοσκοπικές απώλειες λόγω της μετριοπαθούς, συνεπούς και υπεύθυνας στάσης του κ. Φώτη Κουβέλη. Αν λοιπόν, όπως έλεγαν, τις καταλογίστει η κυβερνητική κρίση με συνέπεια η χώρα να οδηγηθεί ακόμη και σε νέες εκλογές, πιθανόν θα έχει στις επόμενες κάλπες την «τύχη» του ΛΑΟΣ και του κ. Γ. Καρατζαφέρη...

Όλα τούτα είναι ασφαλώς γνωστά στο περιβάλλον του κ. Κουβέλη που προσπαθεί τις τελευταίες ώρες να ισορροπήσει ανάμεσα στην «αριστερή» μειοψηφία της ΔΗΜΑΡ, η οποία είχε αρχίσει να διαφωνεί με την κυβερνητική σύμπραξη, αλλά και σε μια νέα εσωτερική αντιπολίτευση, η οποία μπορεί με την αιφνίδια απειλή του κ. Κουβέλη να τινάξει στον αέρα τη μείζονα επιλογή του. Γι' αυτό και οι συνεργάτες του, χωρίς να το ομολογούν, παρέπεμπαν έως χθες στις «κόκκινες γραμμές» που έχουν ήδη διατυπώσει τις τελευταίες μέρες. Αφηναν έτσι να εννοηθεί ότι αν μέχρι αύριο το βράδυ υπάρξει μια έσοχατη τρέχουσα υπαναχώρηση για να μη διακυβευθεί η καθολικότητα στην εφαρμογή της Εθνικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας και -κυρίως- να μην καταργηθούν βασικά επιδόματα, όπως αυτό του γάμου, η ΔΗΜΑΡ θα επανεξετάσει την στάση της.

Πρέπει πάντως να σημειωθεί ότι ακόμη και σε μια τέτοια περίπτωση, είναι εξαιρετικά αμφίβολο αν ο κ. Κουβέλης θα κατορθώσει να πιστώσει μια μικρή βελτίωση των μέτρων έστω και την τελευταία στιγμή. Τόσο ο ΣΥΡΙΖΑ όσο και ο κ. Ευ. Βενιζέλος ήδη καταλογίζουν στη ΔΗΜΑΡ ότι «οι λευκοί της τελευταίων ημερών γίνονται μόνον για επικοινωνιακούς λόγους».

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟΥΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΛΤΔ

Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΝΟΜΟΣ
ΝΟΜΟΙ 1985 ΜΕΧΡΙ 2004
ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (ΑΡΘΡΑ 49Δ ΚΑΙ 49Ε)

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Το Συνεργατικό Ταμειούτηριο Δημοσίων Υπαλλήλων Λευκωσίας Λτδ γνωστοποιεί σε όλους τους καταθέτες και πιστωτές του ότι με βάση την απόφαση της Ειδικής Γενικής Συνέλευσης των μελών του που λήφθηκε στις 15 Οκτωβρίου 2012, όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού του θα μεταφερθούν στη Συνεργατική Οικοδομική Εταιρεία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου Λτδ, η οποία θα διαδεχθεί εξολοκλήρου σε όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις του και όλες οι πράξεις, τα συμβόλαια και τα άλλα έγγραφα του θα συνεχίσουν να ισχύουν.

Η μεταφορά δεν επηρεάζει οποιοδήποτε δικαίωμα καταθέτη / πιστωτή. Τα μέλη του Συνεργατικού Ταμειούτηριου Δημοσίων Υπαλλήλων Λευκωσίας Λτδ θα καταστούν μέλη της Συνεργατικής Οικοδομικής Εταιρείας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου Λτδ, εκτός εάν οποιοδήποτε μέλος εκφράσει γραπτούς αντίθετη άποψη.

Για το Συνεργατικό Ταμειούτηριο Δημοσίων Υπαλλήλων Λευκωσίας Λτδ

Ο Γραμματέας

Ημερομηνία 24 Οκτωβρίου, 2012

Η Επιτροπή

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Βόλφγκανγκ Σόιμπλε - Γιάννης Στουρνάρας. Ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών αναφέρθηκε και επισήμως, την Τρίτη, σε «μηχανισμούς ελέγχου», αφού με κάθε μεγάλη δόση που εκταμιεύεται από τον μηχανισμό στήριξης, η οικονομική εξάρτηση της Αθήνας από τις αποφάσεις του Eurogroup μειώνεται.

Μια διαρροή με κρυμμένα μυστικά

Η πρόταση Σόιμπλε και το σχέδιο για την επαναγορά ομολόγων

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΝΙΚΟΥ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Το έγγραφο που διέρρησε από το γραφείο του προέδρου του ΠΑΣΟΚ, Ευάγγελου Βενιζέλου, αυτήν την εβδομάδα και προτείνει, μεταξύ άλλων, τη δημιουργία ειδικού λογαριασμού εκτός ελληνικού ελέγχου, στον οποίο θα κατατίθεται και μέρος των φορολογικών εσόδων της χώρας, δεν αποτελεί επίσημο αίτημα της τρόικας προς την κυβέρνηση της Αθήνας. Από την άλλη πλευρά όμως, δεν πρόκειται ούτε και για μία ακόμη «ακαδημαϊκή ιδέα», από τις δεκάδες που έχουν πέσει κατά καιρούς στο τραπέζι των συνομιλιών από το γερμανικό υπουργείο Οικονομικών.

Πρώτα απ' όλα, καθώς διαβεβαιώνουν αρμόδιες πηγές στις Βρυξέλλες, η φιλοσοφία του εγγράφου έχει και την υποστήριξη της Γαλλίας, η οποία θεωρείται κατά τεκμήριο σύμμαχος της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Η υπόθεση εργασίας με την οποία ξεκίνησε η συνεδρίαση του Συμβουλίου Επιχειρηγνώντων του Eurogroup (EWG) την Πέμπτη, είναι ότι η Ελλάδα θα λάβει διετή επιμύκωση στο χρονοδιάγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής της, ενώ αναζητούνταν και λύσεις για νέα ελάφυνση του δημοσίου χρέους και επαναφορά του Προγράμματος σε βιώσιμη τροχιά. «Σε αντίταλλαγμα αυτών των παραχωρήσεων όμως, οι Ευρωπαίοι θα ζητήσουν εγγυήσεις. Οι Γερμανοί έχουν αλλάξει τη ρητορική τους απέναντι στην Ελλάδα, σίγουρα δεν επιθυμούν έσοδο της χώρας από το ευρώ, αλλά ακόμη δεν εμπιστεύονται την Αθήνα και θα θελήσουν να διατηρήσουν μέσο πίεσης (leverage)», τόνισε στην «Κ» υπλόβαθμος διπλωμάτης.

Την ανάγκη σύστασης μηχανισμών ελέγχου, που θα διασφαλίζουν ότι η Αθήνα θα τηρήσει τις δεσμεύσεις της συμμερίζονται και οι περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Εξάλλου, σε «μηχα-

νισμούς ελέγχου» αναφέρθηκε και επισήμως ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών, Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, την Τρίτη, αφού με κάθε μεγάλη δόση που εκταμιεύεται από τον μηχανισμό στήριξης, η οικονομική εξάρτηση της Αθήνας από τις αποφάσεις του Eurogroup μειώνεται.

Υπενθυμίζεται ότι ανάμεσα στις επισημίες του εγγράφου που «διέρρη-

Οι Γερμανοί έχουν αλλάξει τη ρητορική τους απέναντι στην Ελλάδα, αλλά ακόμη δεν την εμπιστεύονται και θέλουν να διατηρήσουν τα μέσα πίεσης.

σε» περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η αυτόματη λήψη προκαθορισμένων δημοσιονομικών μέτρων σε περίπτωση απόκλισης από τους στόχους του προϋπολογισμού, η κατάθεση των ελληνικών πλεονασμάτων στον ειδικό λογαριασμό αποπληρωμής χρέους, τον οποίο θα διαχειρίζονται οι εταιρείες μας, εξωτερική υποστήριξη του προγράμματος δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου και τοποθέτηση ανεξάρτητων Ευρωπαίων υπαλλήλων σε θέσεις-κλειδιά για την εφαρμογή του Μνημονίου. Τα παραπάνω προτείνονται ως αντιστάθμισμα στις νέες παραχωρήσεις που συζητούνται από τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις για την Ελλάδα, οι οποίες θα διασφαλίζουν (θεωρητικά πάντα) τη βιωσιμότητα του χρέους.

Ειδικότερα, εκτός από την επιμύκωση, η οποία αποτελεί υπόθεση εργασίας στις συνομιλίες Αθήνας-τρόικας εδώ και καιρό, πάρα πολύ πιθανή θεωρείται και η έναρξη προγράμματος επαναγοράς ελληνικών ομολόγων με χρήματα του μηχανισμού στήριξης. Σύμφωνα με το υφιστάμενο σχέδιο, τα ο-

μολογα θα αγοράζονται στη δευτερογενή αγορά καθ' όλη τη διάρκεια του Προγράμματος, ανάλογα με την τιμή που διακινούνται και οπωσδήποτε πολύ χαμηλότερα από την ονομαστική τους αξία. Με αυτόν τον τρόπο, δέκα δισεκατομμύρια ευρώ μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επαναγορά (και διαγραφή) έως και 40 δις. δημοσίου χρέους. Το ποσό που θα απαιτηθεί για την επαναγορά θα μπορούσε ακόμη και να προέλθει εν μέρει από τον υφιστάμενο μηχανισμό για την Ελλάδα, αφού τα χρήματα που έχουν προϋπολογιστεί για τόκους τα επόμενα χρόνια, θα χρησιμοποιηθούν για την επαναγορά ομολόγων. Μολονότι οι τεχνικές λεπτομέρειες της πρότασης δεν είχαν αποσαφηνιστεί πλήρως έως την Πέμπτη, το βέβαιο είναι ότι πρόκειται για ένα δεύτερο πρόγραμμα έμμεσος αναδιάρθρωσης του χρέους που βρίσκεται στα χέρια ιδιωτών.

Επιπλέον, βέβαιο θα πρέπει να θεωρείται και το «μασάζ» στις προβλέψεις για την ανάπτυξη και τα έσοδα του προϋπολογισμού τα επόμενα χρόνια, ώστε να «βγαίνει» η μελέτη βιωσιμότητας και να διευκολυνθεί η παραμονή του ΔΝΤ στο πρόγραμμα. Επίσης, οι μη ευρωπαϊκές χώρες-μέτοχοι του ΔΝΤ ζητούν επιπλέον παραχωρήσεις από τις κυβερνήσεις της Ευρώζωνας, υπό τη μορφή νέας μείωσης των επιτοκίων και παράτασης του χρόνου αποπληρωμής των διακρατικών δανείων προς την Ελλάδα. Υπό την έννοια αυτή, το πιθανότερο έως την Πέμπτη σενάριο παρέπιπε σε λύση «ποτ πουρί»: ορισμένες αλλαγές στις υποθέσεις εργασίας για την πορεία των ελληνικών δημοσιονομικών μεγεθών, πρόγραμμα επαναγοράς ομολόγων, αναπροσαρμογή των όρων και του χρονοδιαγράμματος χρηματοδότησης από τον μηχανισμό στήριξης και στιδήποτε άλλο θα μπορούσε να βελτιώσει τις προβλέψεις βιωσιμότητας, με το ελάχιστον δυνατό κόστος.

THE BLACK GROUSE

A DISTINCT CHARACTER

AN INTRIGUING BLEND OF SMOKY, PEATED MALTS AND SCOTLAND'S FAVORITE WHISKY

Meet the rakish relative of The Famous Grouse. Bold and charismatic, uniquely smoky but smooth.

The Black Grouse has a character as distinctive as the whisky he has inspired.

The Black Grouse is a strikingly beautiful bird, and something of a show-off, strutting with a raised tail and a glint in the eye. It's a special breed, just like the light, smoky blend that bears the same name.

www.black-grouse.com • Enjoy responsibly

Διαψεύσεις για νέα βοήθεια

Την ώρα που ο εκπρόσωπος Τύπου της Κομισιόν επαναλάμβανε την Πέμπτη ότι «απομένουν ορισμένες τεχνικές λεπτομέρειες» για να κλείσει η συμφωνία Αθήνας - τρόικας, στη συνεδρίαση Επιχειρηγνώντων του Eurogroup (EWG) και στις πρωτεύουσες της Ευρωζώνης βρίσκονταν σε πλήρη εξέλιξη οι ζυμώσεις για το πώς θα συνεχιστεί η χρηματοδότηση του ελληνικού προγράμματος. Οριστική απόφαση δεν έχει μέχρι στιγμής ληφθεί, καθώς πηγές του Συμβουλίου διέψευδαν το δημοσίευμα της εφημερίδας «Handelsblatt» ότι θα διατεθούν επιπλέον κεφάλαια ύψους 16 έως 20 δισεκατομμυρίων ευρώ για τη χρηματοδότηση της επιμύκωσης. Το αποτέλεσμα των διαφωνιών μεταξύ των εταίρων μας, αλλά και των πολιτικών περιορισμών στους οποίους υπόκεινται οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, είναι να οδηγούμαστε σε ημίμετρα και σε σχέση

με το ελληνικό ζήτημα, τονίζει στην «Κ» ο γνωστός οικονομολόγος Σόνι Καπούρ, διευθυντής του Ινστιτούτου Re-Define: «Οι επιλογές της Ελλάδας είναι περιορισμένες. Σύντομα θα φτάσουμε σε νέο αδιέξοδο, αφού οι μεγάλες αποφάσεις αναβάλλονται για το μέλλον. Το ΔΝΤ σωστά ζητάει νέο «κούρεμα» στο ελληνικό χρέος, αλλά η συζήτηση αυτή είναι δηλητηριώδης για την Ευρώπη. Δεν είμαι σίγουρος ότι οι Ευρωπαίοι είναι αποφασισμένοι να κάνουν ό,τι απαιτείται για να βοηθήσουν τη χώρα σας. Το πιθανότερο σενάριο είναι ότι θα βρεθεί κάποιος είδους διευθέτηση προς το παρόν, αλλά η αβεβαιότητα που βυθίζει την ελληνική οικονομία δεν θα εξαφανιστεί», σημειώνει ο κ. Καπούρ, εκφράζοντας, παράλληλα, την έντονη ανησυχία του για την ένταση των περιοριστικών μέτρων που λαμβάνονται τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην Ευρώπη.

Δεν είμαι σίγουρος ότι οι Ευρωπαίοι είναι αποφασισμένοι να κάνουν ό,τι απαιτείται για να βοηθήσουν τη χώρα σας τονίζει στην «Κ» ο γνωστός οικονομολόγος Σόνι Καπούρ, διευθυντής του Ινστιτούτου Re-Define.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Συναγερμός στο Μαξίμου για ψήφιση των μέτρων

Συντονισμένες προσπάθειες κατευνασμού των βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας

Τον ΓΙΩΡΓΓΟΥ ΤΕΡΖΗ-ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Αντιμέτωπο με τον φόβο ενός ατυχήματος που θα τινάξει στον αέρα τις λεπτές εσωτερικές και εξωτερικές ισορροπίες βρίσκεται το Μέγαρο Μαξίμου στην τελική, κρίσιμη, φάση της προσπάθειας για οριστικοποίηση της συμφωνίας και εκταμίευση της δόσης των 31,5 δισ. ευρώ. Αντί της «υψηλής πολιτικής», όπως τις προηγούμενες εβδομάδες, το επιτελείο του κ. Αντώνη Σαμαρά εξαντλείται, το τελευταίο διάστημα, σε διαχείριση «ημέρα την ημέρα» και σε προσπάθειες κατευνασμού (ενίοτε και πόλεμο νεύρων) τόσο των κυβερνητικών εταίρων όσο και των βουλευτών της Ν.Δ., από την ψήφο των οποίων περνά η έγκριση των μέτρων.

Ο κ. Σαμαράς βρίσκεται εμπρός αντιστάσεις με μία κινούμενη πολιτική άμμο και παρά την αισιοδοξία που διατυπώνουν συνεργάτες του, οι προσε-

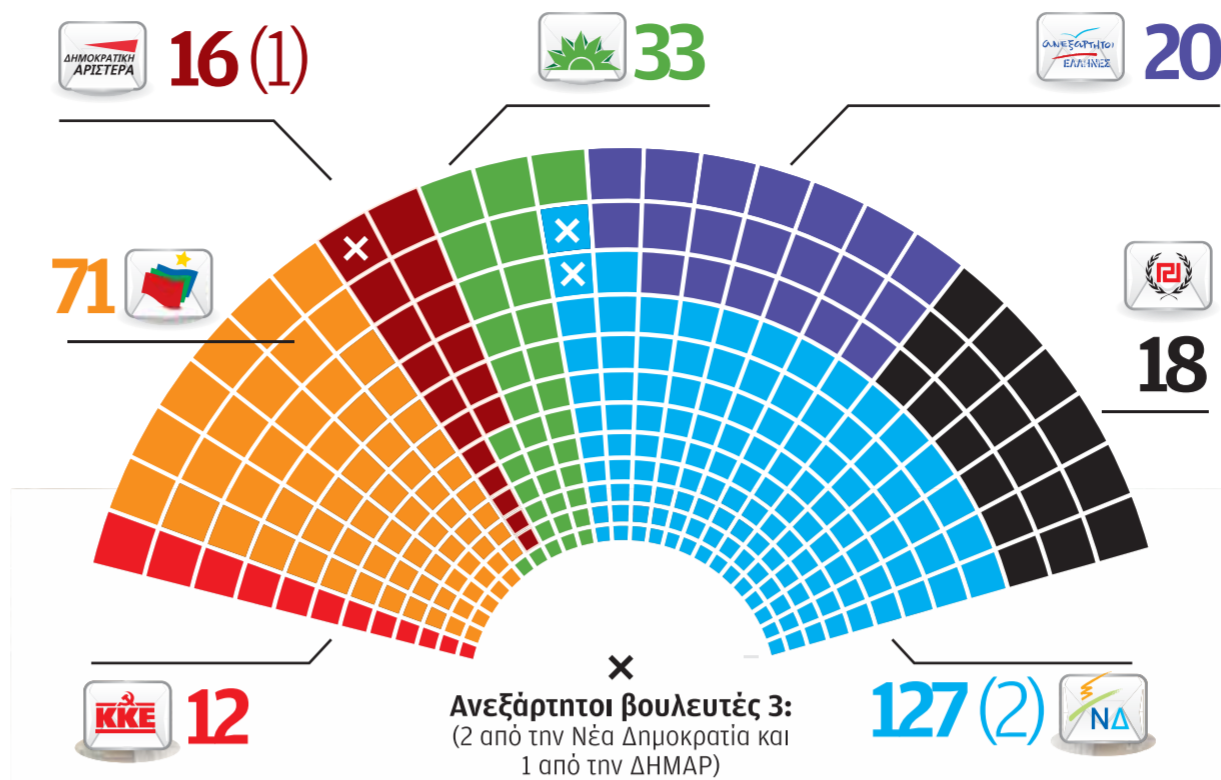
να συνυπολογίζει ο πρωθυπουργός. Θεωρητικά, οι 127 γαλάζιοι βουλευτές της Ν.Δ. και οι 33 του ΠΑΣΟΚ αρκούν για να περάσει το πολυνομοσχέδιο των διαρθρωτικών μέτρων, όπου θα περιλαμβάνονται τα εργασιακά. Το πρόβλημα όμως είναι ότι ουδείς μπορεί να διαβεβαιώσει αν το σύνολο των γαλάζιων και πράσινων βουλευτών θα ψηφίσουν. Μάλλον για το αντίθετο υπάρχει φόβος.

Το πρόβλημα «ΠΑΣΟΚ» συνεπώς είναι μείζον για το Μαξίμου, καθώς είναι σαφές ότι ο κ. Ευ. Βενιζέλος δεν θα ήθελε μια ΔΗΜΑΡ σε ρόλο αντάρτη (με αρνητική ψήφο ή ακόμη και αποχή) να παραμείνει στην κυβέρνηση, ενώ ο ίδιος θα πρέπει να καταβάλει μεγάλη προσπάθεια προκειμένου να εξασφαλίσει τη συνοχή της κοινοβουλευτικής του ομάδας στις δύο κρίσιμες ψηφοφορίες που θα ακολουθήσουν.

Σύναξη στο εντευκτήριο

Υστερα από πολλούς μήνες, ο κ. Σαμαράς βρέθηκε την Τρίτη στο εντευκτήριο της Βουλής, στο οποίο είχαν ενυμερωθεί να έρθουν οι βουλευτές του κόμματος. Όσοι συμμετείχαν στην κουβέντα με τον πρωθυπουργό δεν έγιναν σοφότεροι, καθώς επίμονα ο κ. Σαμαράς απέφυγε να αποκαλύψει το παραμικρό. Ωστόσο, επρόκειτο για μια πρώτη επιχείρηση γοητείας της κοινοβουλευτικής ομάδας, που επί μακρόν πορεύεται επί της ουσίας στα τυφλά χωρίς ενημέρωση για την πρόοδο των διαπραγματεύσεων με την τρόικα. Επρόκειτο για το... καρότο, καθώς τις επόμενες ημέρες θα ακολουθήσει το... μαστίγιο. Ο κ. Σαμαράς έχει καταλήξει στην απόφαση, το σύνολο των μέτρων να έρθει σε ένα άρθρο και συνεπώς οι βουλευτές θα κληθούν να απαντήσουν στο «όλα ή τίποτα». Είναι επίσης σαφές ότι, κατά την ομιλία του στην κοινοβουλευτική ομάδα, ο πρωθυπουργός θα θέσει θέμα κοιμματικής πειθαρχίας, ενώ ο μέχρι σήμερα σχεδιασμός δεν προβλέπει να δοθεί η δυνατότητα τοποθέτησης και των βουλευτών.

Πέραν του γραμματέα της Κ.Ο. Θαν. Μπούρας, τη ζύμωση προς τους βουλευτές έχουν αναλάβει οι Μαν. Κεφαλογιάννης, Δημ. Σταμάτης και Κων. Μπούρας, παρεμβαίνει όποτε χρειασθεί ο κ. Ευ. Μειζιάρης ενώ, κατά περίπτωση, ενεργοποιούνται και βουλευτές φιλικά διακείμενοι προς τους «υπόπτους» για ανταρσία. Το πρόβλημα είναι ότι για άλλη μια φορά το σύστημα αποπειράται να περάσει... Λερναία Ύδρα. Το ίδιο είχε συμβεί, εν πολλοίς, και τον Φεβρουάριο. Όταν, παρά τα πολλά «κεφάλαια», το μέγεθος των αντιδράσεων είχε σαφώς υποεκτιμηθεί.

Η Βουλή της... κρίσης

H ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Είναι σαφές ότι στην ομιλία του στην Κ.Ο. ο κ. Σαμαράς θα θέσει θέμα κοιμματικής πειθαρχίας.

κτικοί διαπραγματευτές δεν μπορούν παρά να διαπιστώσουν την επιβάρυνση του κλίματος.

Ειδικά η Πέμπτη δεν ήταν μια καλή ημέρα για το Μέγαρο Μαξίμου. Στον εκνευρισμό του γερμανικού, κυρίως, παράγοντα για την αναφορά του ελληνικού υπουργείου Οικονομικών στη «δεδομένη επιμήκυνση του ελληνικού προγράμματος» και στην παρατεινόμενη εμπλοκή με τη ΔΗΜΑΡ του κ. Φώτη Κουβέλη για τα εργασιακά, ήρθαν να προστεθούν: α) οι αντιδράσεις βουλευτών του ΠΑΣΟΚ για τις αποκρατικοποιήσεις (σ.σ. ένα ζήτημα που έχει κλείσει εδώ και ένα - ενάμιση χρόνο!), αλλά και β) η πρωτοβουλία βουλευτών της Ν.Δ. να καταθέσουν τροπολογία περιορισμού των αποδοχών των επικεφαλής των τραπεζών, την οποία θέλω να και μη «υιοθέτησε» και το Μέγαρο Μαξίμου.

Στα παραπάνω, να προστεθεί ότι όλο το προηγούμενο διάστημα τα «όχι» της συγκυβερνώσας ΔΗΜΑΡ, στις οποίες νομοθετικές πρωτοβουλίες της κυβέρνησης, ήταν σαφώς περισσότερα από τα «ναι». Η στάση αυτή της Αγ. Κωνσταντίνου και η προφανής εμπλοκή επί των εργασιακών μπορεί να είναι ο προφανής, ωστόσο δεν είναι ο μόνος κίνδυνος που καλείται

Ανησυχία και ρευστότητα στη Βουλή

Τον ΓΙΩΡΓΓΟΥ Σ. ΜΠΟΥΡΑΡΑ

Τέλος εποχής! Αυτό μοιάζει να βιώνει εδώ και αρκετές εβδομάδες το προσωπικό που στελεχώνει το κοινοβουλευτικό σύστημα - με τη σύνθεση την οποία ανέδειξαν οι τελευταίες βουλευτικές εκλογές. Και με αυτήν ακριβώς την αίσθηση πορεύονται άπαντες στις μεγάλες «ναμετρήσεις» των προσεχόν ημερών, αναμενόμενη κορύφωση των οποίων είναι οι ψηφοφορίες σχετικά με τα «προσπατούμενα», για τη συνέχιση της δανειοδότησης της χώρας, μέτρα:

● Από τη μια, είναι οι βουλευτές της Ν.Δ. και τμήματα του ΠΑΣΟΚ και της ΔΗΜΑΡ. Με το γνωστό από το διετές παρελθόν επιχείρημα ότι απόρριψη των μέτρων σημαίνει καταστροφική χρεοκοπία, ετοιμάζονται να πουν το μεγάλο «ναι».

● Και από την άλλη, μια ετερόκλητη ομάδα, που ξεκινά από την κομμουνιστική αριστερά και φθάνει έως την εθνικιστικά ακροδεξιά, συγκροτεί το «αντιμνημονιακό μέτωπο» και ετοιμάζεται να πει το «όχι».

Το πιο εντυπωσιακό όλων; Ουδείς αισθάνεται βολικά με την ψήφο του, δεδομένων των συνθηκών και των «συμμαχιών». Αλλά για πρώτη φορά

στη μνημονιακή περίοδο, ελάχιστοι οδεύουν στην κάλπη με τη σκέψη στην αναγκαστική κοινωνία. Κοινή είναι η εντύπωση ότι η σκέψη βρίσκεται στην «επόμενη μέρα» του πολιτικού συστήματος και μπορεί να το αντιληφθεί κάποιος, ακούγοντας τις συζητήσεις στα «πγαδάκια» στο Πε-

Οι βουλευτές οδεύουν προς την κάλπη συζητώντας σενάρια για σχηματισμό μιας ευρωπαϊκής παράταξης ή μιας νέας κεντροαριστεράς.

ριστύλιο, ή παρατηρώντας την κινητικότητα που αναπτύσσεται τα τελευταία 24ωρα στην αίθουσα και τους διαδρόμους της Βουλής, ακόμα ή κυρίως στο Εντευκτήριο.

Ενδεικτικό του κλίματος που έχει διαμορφωθεί και χαρακτηριστικό του προβληματισμού που αναπτύσσεται στη συγκρότηση των δύο «δημοψηφισματικών» ομάδων είναι ότι με εξαίρεση το ΚΚΕ, οι βουλευτές των παρατάξεων ελάχιστα έως καθόλου ο-

μιλούν με κοιμματικούς όρους. Στην πλευρά του «ναι» οι δύο μεγαλύτεροι εκ των πρωταγωνιστών θέλουν -και το δείχνουν- να ξεχαστεί η ιστορική αντιπαλότητα Ν.Δ. - ΠΑΣΟΚ που έως και πρόσφατα τροφοδοτούσε μια χωρίς όρια δικαστική σύγκρουση. Υπό αυτό το πρίσμα ολόενα και περισσότερο από εκείνους που εκατέρωθεν αποκαλούνται «μετριοπαθείς», συζητούν το αμοιβαία βολικό σενάριο του σχηματισμού μιας ευρωπαϊκής παράταξης. Εξέλιξη η οποία διευκολύνει και τμήμα της ΔΗΜΑΡ να συναινέσει σε μια πολιτική συμφωνία για μετριοπαθείς μεταρρυθμίσεις, χωρίς να εγκαταλείπεται, ταυτόχρονα, και η ιδέα να αποτελέσει το κόμμα του κ. Κουβέλη συνιδρυτικό παράγοντα μαζί με το ΠΑΣΟΚ σε μια νέα Κεντροαριστερά, στον βαθμό που η «σκληρή δεξιά» εγκλωβίσει τη Ν.Δ. - όπως με νόημα αναφέρεται.

«Ετσι» εξηγείται από στελέχη της Δημοκρατικής Αριστεράς η κατά πολλούς αντιφατική στάση του κόμματος έναντι της σημερινής κατάστασης: Από τη μια συμμετέχει στην κυβέρνηση και από την άλλη εμφανίζεται να «παγώνει» προωθούμενες κυβερνητικές πολιτικές. Τα σχέδια αυτά έρχονται να περιπλέξουν οι πράσινοι καθώς, όπως ση-

μιώνεται, δείχνουν διαρκώς την τάση να εμπλέκουν τα «οικογενειακά» τους (επίλυση εσωκομματικών τους διαφορών) με τη διαδικασία σχεδιασμού και υλοποίησης της κυβερνητικής πολιτικής. Η εικόνα του ΠΑΣΟΚικού δικαστικού αδιεξόδου αναφορικά με τη διάταξη για τις αποκρατικοποιήσεις, είναι αποκαλυπτική της κατάστασης στο κόμμα του κ. Ευ. Βενιζέλου.

Στην άλλη όχθη, τα πράγματα δεν είναι καλύτερα: Το «όχι» του ΣΥΡΙΖΑ στα μάτια των βουλευτών του έχει οριζόντια την προοπτική εκλογικής νίκης του, κάτι το οποίο κάνει τους υπολοίπους -και ιδιαίτερα το ΚΚΕ- να αισθάνονται εξαιρετικά άβολα. Την ίδια στιγμή βουλευτές από το ΣΥΡΙΖΑ, τους Ανεξάρτητους Ελληνες και το ΚΚΕ δεν κρύβουν την αμνηχανία ή και την αποστρόφωσή τους που η συγκυρία τους φέρνει στην ίδια όχθη με το κόμμα της εθνικιστικής ακροδεξιάς. Η κατάσταση εδώ δείχνει «τάσεις» χειροτέρευσης, ιδιαίτερα μετά τις φήμες που κυκλοφόρησαν τις τελευταίες ημέρες ότι κάτι βίαια «θεαματικό» και πάντως απαξιώτικο για την κοινοβουλευτική δημοκρατία, ετοιμάζουν οι βουλευτές της Χρυσής Αυγής για τις ημέρες που τα «επιδόματα μέτρα» θα έρθουν προς έγκριση στη Βουλή.

Το μήνυμα, οι παλιοί και οι «νεοσοσι»

Η διαγραφή του Νίκου Σταυρογιάννη την προηγούμενη εβδομάδα, μετά την εκδήλωση της πρόθεσής του να καταψηφίσει το πακέτο μέτρων, «έκλεισε τα στόματα» των γαλάζιων βουλευτών και, παράλληλα, έστειλε ένα σαφές μήνυμα ασυμπρόπτας εκ μέρους του πρωθυπουργού. Ταυτόχρονα, σήμανε συναγερμό στο Μαξίμου για την ανάγκη μεγαλύτερης ενασκόλησης με την Κοινοβουλευτική Ομάδα. Οι στενοί συνεργάτες του κ. Σαμαρά κινήθηκαν ώστε να εντοπίσουν φερόμενους ως υποψήφιους αντάρτες και να αποτρέψουν τα χειρότερα. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», ο κ. Κώστας Μπούρας είχε συνάντηση με τον κ. Γιώργο Κασσιδίδη, κατά τη διάρκεια της οποίας φέρεται να απέσπασε τη διαβεβαίωση του βουλευτή για τη στήριξη των μέτρων, ενώ πολλές αντίστοιχες συναντήσεις έχουν γίνει στο παρασκήνιο χωρίς να διαρρεύσουν λεπτομέρειες. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχουν, πλέον, και οι κοινωνικές συνάξεις όπου συγκεντρώνονται οι βουλευτές του κόμματος. Προ μερικών ηπέρθε συγκέντρωση των «νεοσοσι» της κοινοβουλευτικής ομάδας, με αφορμή κοινωνική εκδήλωση του βουλευτή Γ. Καραμπέλα, την οποία -όπως πληροφορείται η «Κ»- εκμεταλλεύθηκε ο κ. Δημ. Σταμάτης για ζύμωση. Οι πρωτοκλεγγόνες βουλευτές της Ν.Δ., πάντως, μοιάζουν να αποτελούν μία αργρή ομάδα που θα πειθαρχήσει στις επιταγές της ηγεσίας. Προβληματισμένοι είναι οι παλαιότεροι. Αρκετά ονόματα κυκλοφορούν στο παρασκήνιο, κάποιος οι εξ αυτών είχαν διαγραφεί και τον Φεβρουάριο όταν καταψήφισαν το Μνημόνιο II, ωστόσο κάθε πρόβλεψη είναι πρόωρη.

Τον ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Αναρωτιούνται πολλοί πώς εξηγείται η επιμονή της τρόικας στα εργασιακά ζητήματα. Στα μάτια όσων παρακολουθούν την πρόοδο του προγράμματος προσαρμογής της Ελλάδας, τα ενθαρρυντικά στοιχεία για το εξωτερικό έλλειμμα που δημοσιεύθηκαν αυτή την εβδομάδα πείθουν ότι η μείωση του κόστους εργασίας στον επιχειρηματικό τομέα και η λιτότητα δαπανών στον δημόσιο τομέα φέρνουν αποτέλεσμα.

Η τρόικα δεν είναι μόνη της. Τα επιτελεία των ευρωπαϊκών πρωτευουσών και οι διεθνείς επενδυτικοί οίκοι συμφωνούν. «Η Ελλάδα έχει ήδη επιτύχει το μεγαλύτερο μέρος της προσαρμογής. Πρέπει να κάνει τα επόμενα βήματα. Πρέπει να προετοιμαστούν οι παράγοντες της παραγωγής, της προσαρμογής προϊόντων και της αγοράς εργασίας, προκειμένου να βάλουν και πάλι μπροστά τη μηχανή της οικονομίας».

Υπάρχει άλλωστε μια διασύνδεση που διαφεύγει στους πολιτικούς μας. Οι χώρες που μας δανείζουν (Ολλανδία, Γερμανία, Φινλανδία, Αυστρία) έχουν κάνει, πριν από μερικά χρόνια, τις ίδιες αλλαγές στο εργασιακό περιβάλλον. Συνάντησαν τις ίδιες δυσκολίες. Ο εργαζόμενος κόσμος πλήρωσε

«Στόχος είναι να βρείτε δουλειά σε όσους δεν έχουν και όχι να προστατεύετε συνεχώς τα προνόμια όσων έχουν ασφαλή απασχόληση».

την προσαρμογή. Πολιτικά κόμματα «μάτωσαν». Διαμόρφωσαν όμως τελικά ένα νέο εργασιακό περιβάλλον, με τον κωδικό flexicurity ή «ευελιξία με ασφάλεια». Σήμερα, ο στόχος αυτός είναι κοινός για όλα τα κράτη της Ευρώπης. Δεν είναι τυχαίο ότι αυτά ακριβώς τα κράτη, μαζί με τις Δανία, Σουηδία και Μεγ. Βρετανία, που δεν είναι μέλη της Ευρωζώνης, έχουν πολύ χαμηλότερη ανεργία. «Στόχος είναι να βρείτε δουλειά σε όσους δεν έχουν και όχι να προστατεύετε συνεχώς τα προνόμια όσων έχουν ασφαλή απασχόληση», νουθετούν.

Η περαιτέρω αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων με το κρατικό χρέος και τα δημοσιονομικά ανοίγματα της Ελλάδας προβλέπεται «3+1» βήματα. Το ένα είναι η συμφωνία και εφαρμογή του πακέτου επί του οποίου θα εκταμιευθεί η μεγάλη

Οι διαρθρωτικές αλλαγές και η συμπίεση του κόστους είναι τα δύο εργαλεία για την επόμενη φάση. Μπορεί οι τεχνοκράτες της τρόικας να κάνουν μια τακτική υποχώρηση, μόνο όμως μέχρι τον επόμενο έλεγχο.

δόση και τουλάχιστον η αμέσως επόμενη. Το δεύτερο είναι η επέκταση του προγράμματος κατά δύο έτη. Το τρίτο είναι η μείωση του επιτοκίου, ώστε να μειωθεί το βάρος των τόκων και, ταυτόχρονα, η χρονική παράταση των διακρατικών χρεών.

Μένει το θέμα της ανταγωνιστικότητας. «Η χώρα σας χρειάζεται μια νέα οικονομική μηχανή. Η παλιά μηχανή λειτουργούσε μόνον όταν μπορούσε να καταναλώνει τεράστια ποσά δανεικών κεφαλαίων», εξηγούν οι ξένοι τεχνοκράτες. Σε τελευταία ανάλυση, προ-

σθέτουν, όσα γίνονται από την Ελλάδα μπαίνουν στο μικροσκόπιο των αγορών, τις οποίες πρέπει να πείσουμε το συντομότερο.

Για να συμβεί αυτό χρειάζεται ένας κατάλληλος συνδυασμός. Μια καλή έκθεση του ΔΝΤ. Ενα προσαρμοσμένο μετά το «κούρεμα» μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα. Ενας ρεαλιστικός και εμπροσθοβαρής προϋπολογισμός. Και, βεβαίως, ένα αξιόπιστο σχέδιο επαναφοράς του τραπεζικού συστήματος στην πρώτη θέση της μάχης για την ανάταξη της οικονομίας.

Στην ανάλυση των τριτοκτών, η Ελλάδα έχει επιτύχει τα τρία πέμπτα από την επαναφορά του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος σε επίπεδα που δεν θα καταδικάζουν τη διεθνή ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων. Ενας άλλος δείκτης, η σταθμισμένη διεθνής ισοτιμία, σε υπολογισμό που πραγματοποιήσει το τμήμα μελετών της Eurobank, δείχνει ότι προσεγγίζουμε το επίπεδο που είχαμε όταν ξεκίνησε η περιπέτειά μας στην Ευρωζώνη, δηλαδή στις αρχές της δεκαετίας.

Μάλιστα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, ο Αύγουστος που πέρασε ήταν ο δεύτερος συνεχόμενος μήνας στον οποίο κατεγράφη πλεόνασμα στο ισοζύγιο με τις τρέ-

χουσες διεθνείς συναλλαγές. Εάν μετρήσουμε το οκτάμηνο, η βελτίωση του εξωτερικού ελλείματος είναι εκπληκτική, αφού μειώθηκε στο 1/3 εκείνου που είχαμε τα δύο προηγούμενα χρόνια. Οι αναλυτές της Eurobank εκτιμούν πως το έλλειμμα δεν θα ξεπεράσει το 4,5% του ΑΕΠ, όταν η πρόβλεψη του ΔΝΤ ήταν 7,5%, ενώ το προηγούμενο έτος είχε διαμορφωθεί στο 10%. Βεβαίως, η βελτίωση αυτή οφείλεται κυρίως στη βαριά λιτότητα, που καθήλωσε τη ζήτηση καταναλωτικών και επενδυτικών αγαθών, καθώς και στη μείωση των πληρωμών για τόκους, λόγω της διευθέτησης του χρέους.

Η θετική εξέλιξη δεν μπορεί να συνεχιστεί με τον ίδιο τρόπο. Χρειάζεται να παράγουμε ανταγωνιστικά προϊόντα, που θα μπορούν να υποκαταστήσουν εισαγωγές και να αυξήσουν με διάρκεια τις εξαγωγές. Η έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας για τις συνθήκες της επιχειρηματικότητας δείχνει ότι η μείωση των κινήσεων η χώρα κέρδισε 11 θέσεις στην κρίσιμη αυτή κατάσταση. Αρα, οι διαρθρωτικές αλλαγές και η συμπίεση του κόστους είναι τα δύο εργαλεία για την επόμενη φάση. Μπορεί οι τεχνοκράτες της τρόικας να κάνουν μια τακτική υποχώρηση μέχρι τον επόμενο έλεγχο. Δεν πρόκειται όμως να αποστούν από αυτό το «δόγμα».

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Καταργήσεις, συγχωνεύσεις τμημάτων σε ΑΕΙ – ΤΕΙ

Στόχος, η μείωσή τους κατά 150 από το 2013-14 – Οι αποφάσεις μέχρι Φεβρουάριο

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΛΑΚΑΣΑ

Η μείωση της χρηματοδότησης και οι ελάχιστες προσλήψεις διδασκόντων τα επόμενα χρόνια σηματοδοτούν καταργήσεις και συγχωνεύσεις τμημάτων, ακόμη και ολόκληρων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από το 2013-14. Έτσι, η ορθολογική αξιοποίηση του υπάρχοντος μόνιμου προσωπικού βάζει στην πρώτη γραμμή για κατάργηση ή συγχώνευση τα ιδρύματα που έχουν σήμερα σημαντικές ελ-

Τα φώτα στρέφονται στα Πανεπιστήμια Δυτικής και Στερεάς Ελλάδας και σε όσα υπάρχει μικρός αριθμός διδασκόντων

λείψεις μόνιμων διδασκόντων και φοιτητών. Στόχευση του υπ. Παιδείας είναι ο νέος χάρτης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να έχει περίπου 150 λιγότερα τμήματα σε σχέση με τα 499 που έχουν σήμερα τα 24 πανεπιστήμια και τα 16 ΤΕΙ της χώρας – αριθμός που κρίνεται υπερβολικός τόσο με ακαδημαϊκούς όρους όσο και με βάση την τρέχουσα δημοσιονομική κατάσταση.

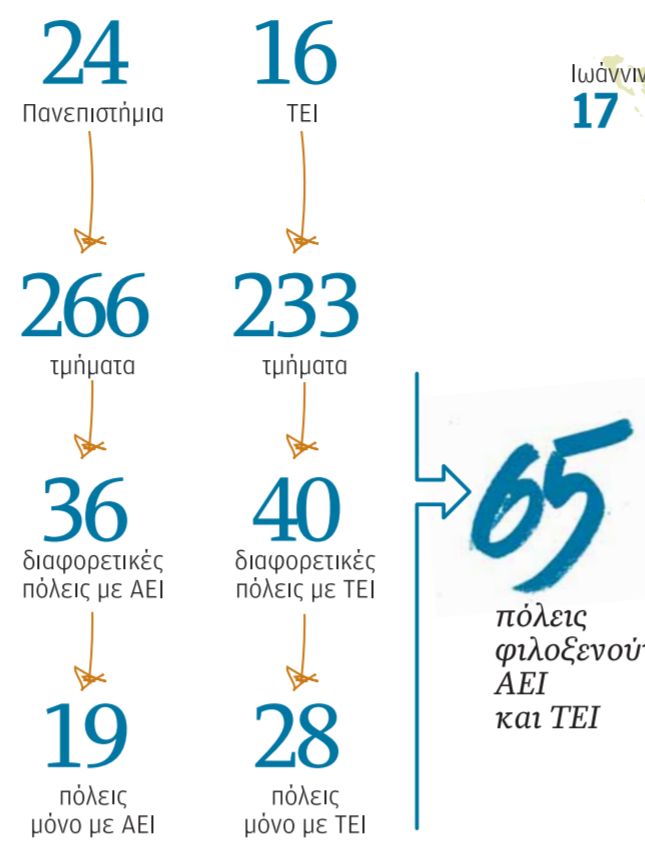
Έτσι, το 2013-14 θα έχουμε περίπου 30% λιγότερα τμήματα σε σχέση με το τρέχον ακαδημαϊκό έτος. Αυτό θα επιφέρει και συρρίκνωση του αριθμού των εισακτέων, η οποία πάντως, συμ-

φωνα με στελέχη του υπ. Παιδείας, δεν θα είναι αντίστοιχη της μείωσης των ΑΕΙ. Οι αποφάσεις θα ληφθούν έως τον Φεβρουάριο, ώστε οι υποψήφιοι των πανελλαδικών εξετάσεων του 2013 να γνωρίζουν τον νέο χάρτη των ΑΕΙ όπως θα αποτυπωθεί στο μηχανογραφικό τους δελτίο.

Ειδικότερα, μετά την ολοκλήρωση των εκλογών για τα Συμβούλια Ιδρύματος σε κάθε ΑΕΙ, η ηγεσία του υπ. Παιδείας θα στείλει προς τα πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ επιστολές με τις οποίες θα ζητεί προτάσεις τους για το σχέδιο «Αθηνά», όπως ονομάζεται η αναδιάρθρωση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Όμως, όπως ανέφερε στην «Κ» η γραμματέας της ομοσπονδίας των πανεπιστημιακών Ευγενία Μπουρνόβα, πρέπει να κρατάμε... μικρό καλάθι για τον αριθμό των τελικών προτάσεων από τα ιδρύματα, με δεδομένο ότι οι συγχωνεύσεις-καταργήσεις αποτελούν «καυτή πατάτα» που ουδείς θέλει να αγγίξει ή να την αντιμετωπίσει με δραστηρικές αποφάσεις. Κατά συνέπεια, το βάρος αναμένεται να πέσει στην Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΑΔΠ), η οποία θα οργανώσει τη δημόσια διαβούλευση και, σε συνεργασία με εκπροσώπους των ΑΕΙ, θα καταλήξει στις συγχωνεύσεις και καταργήσεις.

Βασικοί άξονες των αποφάσεων αναμένεται να αποτελέσουν οι ακαδημαϊκοί όροι για τη λειτουργία των ΑΕΙ, η χωροταξική διασπορά τους και οι αναπτυξιακοί στόχοι της χώρας. Πάντως, όπως ανέφεραν στην «Κ» στελέχη του

ΑΕΙ ΚΑΙ ΤΕΙ ΔΙΑΣΠΑΡΤΑ ΑΝΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

υπουργείου, πρόθεση είναι τα τμήματα που θα καταργηθούν ή θα συγχωνευθούν να επιπίπτουν σε περισσότερα του ενός κριτήρια. Το πλαίσιο αυτό οδηγεί στα ακόλουθα:

- Ιδρύματα που δεν έχουν αποκτήσει έως τώρα ακαδημαϊκή οντότητα θα καταργηθούν. Τα φώτα στρέφονται, αρχικά, στα Πανεπιστήμια Δυτικής Ελλάδας και Στερεάς Ελλάδας, με συνολικά πέντε τμήματα (3 και 2 αντίστοιχα) τα οποία θα μεταφερθούν σε γειτονικά ιδρύματα (στο Ιωαννίνων και στο Θεσσαλίας ή το Οικονομικό Αθηνών αντίστοιχα).

- Τμήματα με μικρό αριθμό διδασκόντων, τα οποία έως και φέτος καλύπτουν τις ανάγκες τους με προσλήψεις συμβασιούχων, θα συγχωνευθούν με τμήματα συναφούς αντικείμενου σε κοντινά ή στα ίδια ιδρύματα.
- Τμήματα με μικρό αριθμό φοιτητών θα καταργηθούν. Η πρόβλεψη αυτή αφορά τμήματα περιφερειακών ΤΕΙ, λίγες θέσεις των οποίων καλύπτονται από τους υποψήφιους κάθε χρονιάς.
- Αναμένεται «συμμάζεμα» τμημάτων με ομοειδές αντικείμενο, τα οποία σήμερα είναι διασπαρμένα σε διάφορα πα-

νεπιστήμια και ΤΕΙ.

- Δεν αποκλείεται και η συγχώνευση μικρών ΑΕΙ με μεγαλύτερα που βρίσκονται στην ίδια πόλη (π. χ. το Μακεδονίας με το ΑΠΘ).
- Στο στόχαστρο θα μπουν και τα κεντρικά ΑΕΙ. Ενδεικτικά, θεωρείται βέβαιο ότι θα διορθωθούν... παραδοξότητες, όπως η λειτουργία δύο ιδίων τμημάτων σε ένα ίδρυμα (το ένα στην έδρα του ιδρύματος, το δεύτερο σε κοντινή πόλη) και θα γίνουν συγχωνεύσεις τμημάτων με συναφές αντικείμενο, που λειτουργούν στο ίδιο ή διπλάνα κτίρια.

Στροφή σε τομείς αναπτυξιακούς

Κλειδί για τις αποφάσεις καταργήσεων και συγχωνεύσεων θα αποτελέσουν και τα αναπτυξιακά κριτήρια. «Σαφώς η ελληνική οικονομία οφείλει να προσανατολιστεί σε συγκεκριμένους τομείς (π. χ. γεωτεχνολογικός, πράσινης ενέργειας κ. λπ.)», αναφέρει στην «Κ» στέλεχος του υπ. Παιδείας, γεγονός που δίνει... πόντους στα τμήματα με σχετικό αντικείμενο. Από την άλλη, η δημιουργία της πλειονότητας των τμημάτων την προηγούμενη εικοσαετία στην περιφέρεια αποφασίσθηκε με στόχο την τόνωση των τοπικών οικονομιών ή και για εθνικούς λόγους (κυρίως στις ακριτικές περιοχές). Στο πλαίσιο αυτό, πανεπιστημιακοί μιλώντας στην «Κ» ανέφεραν ότι δεν είναι απίθανο να παραμείνουν ως έχουν πανεπιστήμια και ΤΕΙ που δεν πληρούν τα ακαδημαϊκά και τα χωροταξικά κριτήρια. Μια άλλη διάσταση του εγχειρήματος που θα κληθεί να διαχειριστεί το υπουργείο Παιδείας είναι ο υπόγειος πόλεμος που αναμένεται ότι θα ξεσπάσει μεταξύ των κομματικών εκπροσώπων των περιοχών στις οποίες θα καταργηθούν τμήματα. Την ίδια στιγμή υπάρχουν ακαθόριστα ζητήματα που έχει να επιλύσει το υπουργείο. Ενδεικτικά, το τι θα γίνει με τους υπάρχοντες φοιτητές των τμημάτων που θα «μεταφερθούν» -μέσω συγχωνεύσεων- σε άλλη πόλη. Τα τμήματα θα συνεχίσουν να λειτουργούν έως ότου αποφοιτήσουν οι υπάρχοντες φοιτητές ή όλοι θα μεταφερθούν στο νέο ίδρυμα; Στην απάντηση βαρύνοντα λόγο θα παίξει ο αριθμός των σημερινών φοιτητών στα καταργούμενα τμήματα. Από την άλλη, ερώτημα είναι τι θα γίνει με τις κτιριακές εγκαταστάσεις. Οι περισσότερες είναι ιδιοκτησίας των δήμων, που όλα τα προηγούμενα χρόνια προσέφεραν... γην και ύδωρ ώστε να αποκτήσει πανεπιστήμιο ή ΤΕΙ η πόλη τους. Τα κτίρια αυτά θα αξιοποιηθούν ή θα καταλήξουν ερείπια για να θυμίζουν περασμένα μεγαλεία;

FIDUCIARY FUTURE CYPRUS 2012

Hilton Park, Nicosia
31st October - 1st November
14:00 - 18:00   08:300 - 17:00

www.fiduciaryfuture.com

Navigating the winds of a Changing New World

[SOLD OUT]

A big THANK YOU to everyone for their support

We look forward to a great event

Opening at the Hilton Park, Wednesday 31st October at 14:00

EVENT ORGANIZERS:

SUPPORTING ORGANIZATIONS:

CIPA | ICPCAC | CFA | CBA | STEP | CIIM | OEB

CYPRUS MEDIA PARTNER: Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

INTERNATIONAL MEDIA PARTNERS: Cyprus Profile, CHINA OFFSHORE

GOLD SPONSORS:

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Στο χείλος ενός νέου εμφύλιου ο Λίβανος

Η συριακή κρίση διαχέεται ύστερα από τη δολοφονία του Αλ Χασάν

Μετά την Τουρκία, ο Λίβανος. Εδώ και μία εβδομάδα, η συριακή κρίση έχει μεταφερθεί στους δρόμους της Βηρυτού και της Τρίπολης, ζυπνώντας τις εφιαλτικές αναμνήσεις από τον παρατεταμένο εμφύλιο πόλεμο που συγκλόνισε τη χώρα των κέδρων από το 1975 ως το 1990.

Τουλάχιστον 12 άνθρωποι σκοτώθηκαν και 65 τραυματίστηκαν στις ένοπλες συγκρούσεις μεταξύ σιιτών και σουνιτών, υποστηρικτών και αντιπάλων του Σύρου προέδρου Μπασάρ αλ Ασαντ, θέτοντας σε δεινή δοκιμασία το εύθραυστο αμάλγαμα διαφορετικών θρησκευτικών ομάδων και εθνοτήτων. Ρόλο πυροκροτητή έπαιξε η δολοφονία του ταξίαρχου Ουϊσάμ αλ Χασάν, με βομβιστική επίθεση σε χριστιανική περιοχή της Βηρυτού, την Παρασκευή, 19 Οκτωβρίου.

Ανώτατο στέλεχος των υπηρεσιών ασφαλείας, ο Χασάν υπήρξε πολιτικός αντίπαλος του Ασαντ και σύμμαχος του Σάαντ Χαρίρι, ηγέτη της λιβανέζικης αντιπολίτευσης και υποστηρικτή των Σύρων αντικαθεστωτικών. Σε χρόνο μηδέν, ο σουνίτης Χαρίρι έσπευσε να εννοχοποιήσει τη Δαμασκό και την ισχυρή σιιτική οργάνωση του Λιβάνου Χεζμπολάχ, πολιτικό σύμμαχο του καθεστώτος Ασαντ.

Ενοπλες παραστρατιωτικές ομάδες σουνιτών κατέβηκαν στους δρόμους ζητώντας την παραιτήση του πρωθυπουργού Νατζμί Μικάτι και της «κυβέρνησης δολοφόνων», στην οποία βαρύνοντα ρόλο διαδραματίζει η Χεζμπολάχ.

Προς την εκδοχή της λιβανέζικης αντιπολίτευσης έμοιαζε να κλίνει η εκπρόσωπος Εξωτερικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Κάθριν Αστον, δηλώνοντας, την περασμένη Τρίτη, από τη Βηρυτό ότι «υπάρχουν δυνάμεις που προσπαθούν να στρέψουν την προσοχή από την κρίση στην περιοχή (διάβαζε Συρία) προκαλώντας προβλήματα στον Λίβανο».

Πιο επιφυλακτική, η εκπρόσωπος του Στέιτ Ντιπάρτμεντ, Βικτόρια Νούλαντ, έκανε λόγο για «εσωτερική υπόθεση του Λιβάνου». Έγινε γνωστό, όμως, ότι η Αμερικανίδα πρεσβευτής στον Λίβανο άρχισε κατ' ιδίαν συναντήσεις με πολιτικούς ηγέτες της χώρας για τον σχηματισμό νέας κυβέρνησης, ενώ ομάδα του FBI κατευθύνεται στη Βηρυτό για να συμμετάσχει στις έρευνες γύρω από τη δολοφονία του Χασάν.

Γεγονός είναι ότι τόσο η Συρία όσο και η Χεζμπολάχ έσπευσαν να καταδικάσουν από την πρώτη στιγμή τη δολοφονία, ενώ η

Εδώ και μία εβδομάδα, η συριακή κρίση έχει μεταφερθεί στους δρόμους της Βηρυτού -ακόμη και με παιδιά- ζυπνώντας τις αναμνήσεις του 1975.

Επιφυλακτική η εκπρόσωπος του Στέιτ Ντιπάρτμεντ - Δίλωση που κλίνει στην εκδοχή της λιβανέζικης αντιπολίτευσης από την Κάθριν Αστον

σιιτική οργάνωση του Χασάν Ναοράλα απέικε εμπλεκός από τις ένοπλες συγκρούσεις των τελευταίων ημερών. Επιπλέον, δεν είναι καθόλου σαφές τι όφελος θα μπορούσε να προσδοκούν οι δύο πλευρές από τη δολοφονία του ταξίαρχου Χασάν, ειδικά σε αυτήν τη συγκυρία.

Η Δαμασκόσ πλήρωσε πάρα πολύ ακριβά τη δολοφονία του σουνίτη πρώην πρωθυπουργού του Λιβάνου Ραφίκ Χαρίρι (πατέρα του σημερινού αρχηγού της αντιπολίτευσης), τον Φεβρουάριο του 2005. Αν και οι καταγγελίες της αντιπολίτευσης για συριακό δάκτυλο δεν απεδείχθησαν, παρά τη διεξαγωγή διεθνούς έρευνας, ο πολιτικός σάλος που προκλήθηκε στον Λίβανο και οι ασφυκτικές διενθεις πιέσεις ανάγκασαν το καθεστώς Ασαντ να αποσυρθεί τα συριακά στρατεύματα από τη χώρα, τερματίζοντας δεκαετίες συριακής «προστασίας».

Γιατί λοιπόν να διακινδυνεύσει ο πανταχόθεν βαλλόμενος Ασαντ να καεί για δεύτερη φο-

ρά, με μόνο αντάλλαγμα την εξαίεψη ενός από τους πάμπολλους (και όχι από τους ισχυρότερους) αντιπάλους του;

Όσο για τη Χεζμπολάχ, το ερώτημα που εύλογα τίθεται είναι γιατί θα ήταν διατεθειμένη να διακινδυνεύσει τον καθοριστικό ρόλο που διαδραματίζει στην πολιτική ζωή του Λιβάνου ύστερα από τον επιτυχή, για την οργάνωση, πόλεμο με το Ισραήλ, το 2006, και τον σχηματισμό κυβέρνησης στην οποία συμμετέχει σε κοινό μέτωπο με τους χριστιανούς του Μισέλ Αούν και τη λιβανέζικη Αριστερά;

Όπως και να έχουν τα πράγματα, οι μέρες της κυβέρνησης Μικάτι φαίνονται μετρημένες, με πιθανότερο ενδεχόμενο τον

σχηματισμό προσωρινής κυβέρνησης εθνικής ενότητας, με συμμετοχή και της αντιπολίτευσης. Επί του παρόντος, το ενδιαφέρον εστιάζεται στους ανήλικους δρόμους της Τρίπολης και της Βηρυτού. Η αποφασιστική παρέμβαση του στρατού, που πήρε στα χέρια του την υπόθεση της δημόσιας ασφάλειας, οδήγησε σε ύφεση των φανατικών συγκρούσεων και στη συμφωνία για εκκευρία. Το σύνολο των πολιτικών παρατηρητών στη Βηρυτό, όμως, εκτιμά πως πρόκειται για εύθραυστη ανακωχή και ότι η τύχη του Λιβάνου θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τις εξελίξεις στη γειτονική Συρία.

REUTERS, A.P.

Ο άνθρωπος με τα χίλια πρόσωπα

Ο δολοφονηθείς ταξίαρχος Χασάν εξόργισε τη Δαμασκό τον περασμένο Αύγουστο, όταν οι έρευνες της υπηρεσίας του οδήγησαν στην ταπεινωτική σύλληψη πρώην υπουργού του Λιβάνου και πολιτικού συμμάχου του Σύρου προέδρου Ασαντ. Νωρίτερα, είχε εξοργίσει τη Χεζμπολάχ, στελέχη της οποίας κριθikan ύποπτοι από το Διεθνές Δικαστήριο για τη δολοφονία του πρώην πρωθυπουργού Ραφίκ Χαρίρι. Ωστόσο, στη διαδολοφονία πολιτική ζωή του Λιβάνου, όπου πολλοί αξιωματούχοι αλλάζουν στρατόπεδο με την ευκολία που αλλάζουν πουκάμισο, τίποτα δεν θεωρείται βέβαιο. Το 2005, μετά τη δολοφονία του Ραφίκ Χαρίρι, ο Χασάν εξαφανίστηκε μυστηριωδώς από το προσκήνιο, ενώ πολλοί διερωτήθηκαν γιατί αυτός, ο επικεφαλής της εσωτερικής ασφάλειας, απουσίαζε από την αυτοκινητοπομπή του πρώην πρωθυπουργού την ώρα της βομβιστικής επίθεσης. Το διεθνές δικαστήριο τον ανέκρινε και ο Χασάν δικαιολογήθηκε ισχυρίζοντας ότι εκείνη την ώρα έδινε εξετάσεις στο πανεπιστήμιο - άλλοι που δεν έβλεπε τους ανακριτές, σύμφωνα με άρθρο των New York Times.

Απόρρητα ντοκουμέντα που έφανερο στο φως το WikiLeaks αποκάλυψαν ότι ηγετικά στελέχη της λιβανέζικης αντιπολίτευσης δεν εμπιστεύονταν τον Χασάν. Ο τελευταίος είχε φροντίσει να εξισορροπήσει τις σχέσεις του με τη Χεζμπολάχ και τη Δαμασκό, την οποία επισκέφθηκε το 2010 για επίσημες συνομιλίες με τη συριακή ηγεσία. Μάλιστα, ο Χασάν έπαιξε επιτυχώς τον ρόλο του μεσολαβητή μεταξύ της Χεζμπολάχ και της λιβανέζικης αντιπολίτευσης μετά την τελευταία, πριν από τη δολοφονία του, πολιτική κρίση. Αποτέλεσμα της συμβιβαστικής συμφωνίας ήταν να διατηρήσει η Χεζμπολάχ το δικτυο επικοινωνιών - βασικό τμήμα του στρατιωτικού μηχανισμού της - και τον έλεγχο του αεροδρομίου της Βηρυτού.

Προσωρινή εκκευρία στη Συρία

Ασαντ και εξεγερθέντες συμφώνησαν για το Εϊντ αλ Αντχα

Του NEIL MACFARQUHAR
THE NEW YORK TIMES

Την περασμένη Τετάρτη, ο διαμεσολαβητής του ΟΗΕ και του Αραβικού Συνδέσμου για τη Συρία, Λαχντάρ Μπραχίμι, ανακοίνωσε ότι το καθεστώς Ασαντ και οι εξεγερθέντες συμφώνησαν να τηρήσουν μια προσωρινή εκκευρία κατά τη διάρκεια της μεγάλης μουσουλμανικής γιορτής του Εϊντ αλ Αντχα (ξεκίνησε χτες και ολοκληρώνεται, για την πλειοψηφία των μουσουλμάνων, το βράδυ της Κυριακής). Παρά ταύτα, οι όροι της συμφωνίας για την κατάπαυση του πυρός είναι κάθε άλλο παρά ξεκάθαροι. Αντιθέτως, πολλά αφήνονται στην καλή θέληση των δύο πλευρών, γεγονός που δημιουργεί σοβαρές αμφιβολίες αν τα όπλα θα σιγήσουν, έστω και για λίγες ώρες.

Τα ακαθόριστα σημεία της συμφωνίας είναι, λοιπόν, πολλά. Το χρονοδιάγραμμα της εκκευρίας, για παράδειγμα, δεν έχει αποσαφηνιστεί. Διαφορετικά έθνη και διαφορετικά παρακάδρια του Ισλάμ γιορτάζουν το Εϊντ (Γιορτή της Θυσίας) από τρεις μέχρι πέντε μέρες. Κατά συνέπεια δεν είναι σαφές πότε λήγει η εκκευρία. Παράλληλα, δεν είναι ξεκάθαρο ποι-οι ακριβώς θα κληθούν να τηρήσουν τη συμφωνία.

Οι διοικητές διαφορετικών ενόπλων ομάδων της αντιπολίτευσης εξέδωσαν διαφορετικές ανακοινώσεις όσον αφορά την εκκευρία. Οι περισσότεροι εξέφρασαν ανοικτά αμφιβολίες για το κατά πόσο θα τηρηθούν τα συμφωνηθέντα. Εξάλλου και δεδομένου ότι οι κυανόχρονοι του ΟΗΕ έχουν προ πολλού αποχωρήσει, δεν υπάρχει κανείς που θα μπορούσε να αναλάβει ρόλο επιτηρητή.

Ο κ. Μπραχίμι προφανώς ευελπιστεί ότι οι δύο αντιμαχόμενες πλευρές θα τηρήσουν τον λόγο τους και θα επιδείξουν σεβασμό στο θρησκευτικό συναίσθημα των μουσουλμάνων. Μιλώντας από το Κάιρο, ο διαμεσολαβητής του ΟΗΕ και του Αραβικού Συνδέσμου ισχυρίστηκε ότι τόσο η κυβέρνηση, όσο και οι ηγέτες των διάφορων αντιπολιτευτικών ομάδων του υποσχέθηκαν πως τα όπλα θα σιγήσουν καθ' όλη τη διάρκεια των εορτασμών. «Οι περισσότερες από τις ένοπλες ομάδες των ανταρτών με τις οποίες κατορθώσαμε να έρθουμε σε επαφή συμφωνήσαν κατ' αρχήν στην

Ο διαμεσολαβητής του ΟΗΕ και του Αραβικού Συνδέσμου για τη Συρία, Λαχντάρ Μπραχίμι, ανακοίνωσε την εκκευρία. Πίσω του ο πρώην πρόεδρος ΗΠΑ Τζιμ Κάρτερ.

Ο διαμεσολαβητής του ΟΗΕ ελπίζει πως οι αντιμαχόμενες πλευρές θα σεβαστούν το θρησκευτικό συναίσθημα των μουσουλμάνων

εκκευρία», δήλωσε ο κ. Μπραχίμι. Ο ίδιος, μάλιστα, εξέφρασε την ελπίδα ότι η διεθνής κοινότητα θα μπορούσε να «κτίσει» πάνω σ' αυτή την άτυπη συμφωνία προκειμένου μια «πραγματική», όπως τη χαρακτήρισε, εκκευρία να μετουσιωθεί σε πραγματικότητα. Είναι αξιοσημείωτο ότι για όση ώρα μιλούσε στέκονταν στο πλευρό του οκ ολίγες προσωπικότητες γνωστές για την ανάληψη πρωτοβουλιών προς όφελος της ειρήνης, από τον πρώην πρόεδρο των ΗΠΑ, Τζιμ Κάρτερ, μέχρι την πρώην πρόεδρο της Ιρλανδίας, Μέρι Ρόμπινσον.

Παρ' όλα αυτά, το βράδυ της Τετάρτης, οι διοικητές των ανταρτών ισχυρίζονταν ότι την ώρα που το καθεστώς στη Δαμασκό εξέταζε το ενδεχόμενο της κατάπαυσης του πυρός, οι δυνάμεις του σφουροκοπούσαν με πυρά πυροβολικού αρκετές πόλεις, ό-

πως η Κιουσιάρ έξω από τη Χομς και η Μασαρέτ Αλ Νοαμάν στην επαρχία της Ιντλίμπ. Οι περισσότεροι δε θεωρούν ότι το καθεστώς συμφώνησε στην εκκευρία αποκλειστικά για λόγους τακτικής, προκειμένου δηλαδή να ανασυνταχθεί και να ανατρέψει τη σε βάρος του κατάσταση όπως αυτή έχει διαμορφωθεί στη βόρεια Συρία.

«Το καθεστώς δεν έχει την παραμικρή αξιοπιστία», σχολίασε ο επικεφαλής του συμβουλίου των ανταρτών στη Χομς, Κιασίμ Σάαντ Αντ Ντιν. Ο ίδιος υπενθύμισε ότι ο Ασαντ τους έχει εξαπατήσει στο παρελθόν με «υποτιθέμενες εκκευρίες» και υπαινιχθηκε πως δεν προτίθεται να κατεβάσει τα όπλα ούτε για λίγες ώρες. «Το σχέδιό μας είναι να συνεχίσουμε τον αγώνα μέχρι το καθεστώς να καταρρεύσει», τόνισε ο Αντ Ντιν, ο οποίος δήλωσε βέβαιος ότι η ανακίνωση της συμφωνίας από πλευράς του κ. Μπραχίμι δεν ήταν τίποτε περισσότερο από μια κίνηση με στόχο τον εντυπωσιασμό των διεθνών μέσων ενημέρωσης. «Ο Μπραχίμι δεν είναι παρά ένας διπλωμάτης», σχολίασε. «Δεν διαθέτει τον μηχανισμό να εκτελέσει το σχέδιό του», κατέληξε ο Αντ Ντιν.

Η Τουρκία... άγκυρα για Αίγυπτο

Προσφέρει βοήθεια διο. και τεχνογνωσία στην οικονομία

Του TIM ARANGO
THE NEW YORK TIMES

Καθώς ο πόλεμος μαίνεται στα σύνορα της Τουρκίας και η Αίγυπτος αντιμετωπίζει πολιτικά και οικονομικά προβλήματα, οι δύο χώρες επιδιώκουν η μία την υποστήριξη της άλλης, θέλοντας να χτίσουν μια συμμαχία που θα μπορούσε να αποτελέσει σημαντική γεωπολιτική στροφή στη Μέση Ανατολή, συνένεια της Αραβικής Άνοιξης: θα ήταν η συμμαχία δύο χωρών με περιφερειακές φιλοδοξίες, των οποίων ηγούνται κόμματα με ρίζες στο πολιτικό Ισλάμ.

Η Αίγυπτος και η Τουρκία εξετάζουν σχέδια για την άρση των περιορισμών στις θεωρηθείσες διαβατηριακές και πρόσφατα ολοκληρώσαν κοινά ναυτικά γυμνάσια στη Μεσόγειο. Η Τουρκία προσέφερε σειρά μέτρων για την ώθηση της αιγυπτιακής οικονομίας, περιλαμβανομένου ενός πακέτου βοήθειας ύψους δύο δισεκατομμυρίων δολαρίων.

Μια ευρύτερη κλίμακας συνεργασία αναμένεται να ανακοινωθεί μέσα στις επόμενες εβδομάδες, όταν ο Τούρκος πρωθυπουργός Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν μεταβεί στο Κάιρο. Η αναδυόμενη συμμαχία προήλθε από τον σεισμό που συγκλόνισε την περιοχή όταν αντετράπη ο πρόεδρος της Αιγύπτου, Χόσνι Μουμπάρακ. Είναι επίσης συνέπεια του πολέμου στη Συρία. Παρότι η Αίγυπτος ήταν εξαρχής σε δύσκολη θέση λόγω των οικονομικών της προβλημάτων και της φθίνουσας διπλωματικής της ισχύος, παρέμεινε άγκυρα στην περιοχή, σε μια συμμαχία με τη Σαουδική Αραβία και την Ιορδανία. Η Αίγυπτος συχνά συνειλάκει με την Τουρκία, καθώς αμφότερες ανταγωνίζονταν για τις καρδιές και το πνεύμα των Αράβων, με την Τουρκία να παρουσιάζεται ως πρωταθλητής των Παλαιστινίων, στάση που δυσχερατούσε τον Χόσνι Μουμπάρακ.

Αλλά οι στενές σχέσεις της Τουρκίας με τη Συρία επιδεινώθηκαν, υπονομεύοντας τους πολιτικούς και οικονομικούς της δεσμούς με τον αραβικό κόσμο. Ως αποτέλεσμα, η μία χώρα χρειάζεται την άλλη σε μια συμμαχία που θα μπορούσε να διαμορφώσει την περιοχή για δεκαετίες μάλλον στη Μέση Ανατολή, παρά στην Ευρώπη. Στο μεταξύ, μια νέα Αίγυπτος κάνει την εμφάνισή της έπειτα από δε-

Στις επόμενες εβδομάδες ο Τούρκος πρωθυπουργός, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν θα μεταβεί στο Κάιρο για να ανακοινωθεί η συμμαχία.

Επιθυμία των δύο χωρών είναι να χτίσουν μια συμμαχία που θα μπορούσε να αποτελέσει γεωπολιτική στροφή στη Μέση Ανατολή

«Προφανώς τώρα η Αίγυπτος είναι ο πιο στενός εταίρος της Τουρκίας στη Μέση Ανατολή», δήλωσε ο Γκαμάλ Σολτάν, καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο Αμερικανικό Πανεπιστήμιο του Καΐρου. Ο ίδιος πρόσθεσε ότι ένας από τους παράγοντες που ώθησαν τις δύο χώρες σε αυτή τη συμμαχία ήταν η απώλεια για την Τουρκία «ενός μεγάλου συνεργάτη» της Συρίας.

Η Τουρκία προσπαθεί να εδραιώσει την επιρροή της στην περιοχή σε μια περίοδο πολέμου και επανστάσης, λαμβάνοντας από κοινού με την Αίγυπτο τα ίδια μέτρα που χρησιμοποίησε στο άνοιγμά της προς τη Συρία, μόλις πριν από λίγα χρόνια. Ήταν ο ακρογωνιαίος λίθος μιας εξωτερικής πολιτικής στραμμένης μάλλον στη Μέση Ανατολή, παρά στην Ευρώπη. Στο μεταξύ, μια νέα Αίγυπτος κάνει την εμφάνισή της έπειτα από δε-

κατίες απολυταρχισμού, με μια κατακερατωμένη οικονομία, κι ενώ μάλιστα η μάχη μεταξύ ποικίλων ιδεολογιών, περιλαμβανομένων εκείνων των ισλαμιστών και των φιλελευθέρων, σε έναν αγώνα που η πείρα της Τουρκίας θα μπορούσε να προσφέρει καθοδήγηση.

Η κατάρρευση των σχέσεων με τη Συρία μπορεί να ώθησε την Τουρκία να επιταχύνει τη συμμαχία με την Αίγυπτο, αλλά η συνεργασία βασίζεται επίσης στην ισλαμική πολιτική των ηγετών των δύο χωρών και στις αμοιβαίες κινήσεις τους: του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης του κ. Ερντογάν και της Μουσουλμανικής Αδελφότητας του Αιγυπτιακού προέδρου, Μοχάμεντ Μόρσι. Αυτή η σύνδεση δίνει την ευκαιρία για ένα νέο σουνιτικό ισλαμικό μπλοκ, παρότι η κάθε χώρα υιοθετεί διαφορετική άποψη για το πώς μπορούν να συνυπάρχουν το Ισλάμ και η δημοκρατία. Με τη συνεργασία τους, όμως, οι κ. Ερντογάν και Μόρσι κινδυνεύουν να αποξενώσουν τα εσωτερικά τους ακροατήρια, σημειώνουν οι αναλυτές. Ο κ. Ερντογάν μπορεί να αντιμετωπίσει κριτική από τους σκληροπυρηνικούς θεματοφύλακες του κοσμικού κράτους.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Ισοψηφία των δύο μονομάχων

Πολύ πιθανό να επικρατήσει στις ψήφους ο Ρόμνεϊ και στους εκλέκτορες ο Ομπάμα

Του ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ

Σε μία από τις πλέον αμφίρροπες εκλογικές αναμετρήσεις των τελευταίων δεκαετιών εξελίσσεται αυτή ανάμεσα στον Μπαράκ Ομπάμα και τον Μιτ Ρόμνεϊ. Οι δημοσκοπήσεις καταγράφουν ισοψηφία των δύο αντιπάλων και μάλιστα δεν αποκλείεται η ιδιαιτερότητα του αμερικανικού εκλογικού συστήματος, στο οποίο η νίκη δεν κρίνεται από τη λαϊκή ψήφο αλλά από τον αριθμό των εκλεκτόρων, να οδηγήσει ακόμη και σε ένα σκηνικό παρόμοιο με αυτό του 2000, όταν ο Τζορτζ Μπους κέρδισε οριακά τον Αλ Γκορ στους εκλέκτορες και εξελέγη πρόεδρος, παρότι ο τελευταίος είχε λάβει μισό εκατομμύριο περισσότερες ψήφους σε πανεθνικό επίπεδο. Αυτή τη φορά, πάντως, οι εκλογικοί συσχετισμοί συνηγορούν σε αντιστροφή ρόλων για τα δύο κόμματα. Θα ήταν, δηλαδή, πιο πιθανό να επικρατήσει στο σύνολο της λαϊκής ψήφου ο Ρεπουμπλικανός υποψήφιος, αλλά να εξασφαλίσει μεγαλύτερο αριθμό εκλεκτόρων και να επανεκλεγεί ο Δημοκρατικός πρόεδρος.

Σε κάθε περίπτωση, πρόκειται για μάχη «σπύρος με σπύρος». Μετά την απογοητευτική εμφάνισή του στην πρώτη τηλεμαχία, ο Μπαράκ Ομπάμα επικράτησε στις δύο επόμενες και ανέκτησε μέρος του χαμένου εδάφους. Όμως, στο κύριο ζήτημα, που φυσικά είναι η οικονομία, παραμένει ευάλωτος. Με την ανεργία σε υψηλά επίπεδα, η κριτική του Μιτ Ρόμνεϊ βρίσκει ευκόλο ότα σε μεγάλο τμήμα των Αμερικανών, που βλέπουν στο πρόσωπο ενός εύπορου επιχειρηματία που διοργάνωσε σε ε-

Οι σύζυγοι των δύο υποψηφίων παρακολούθησαν από κοντά τις τρεις τηλεοπτικές αναμετρήσεις.

Η διαδικασία των τηλεμαχιών λειτουργεί υπέρ του Ρεπουμπλικανού υποψηφίου. Η οικονομία, αχιλλεύος πτέρνα του νυν προέδρου.

πιτυχία Ολυμπιακών Αγώνες τον άνθρωπο που θα μπορούσε να διαχειρισθεί πιο αποτελεσματικά μια αδύναμη οικονομία εν μέσω παγκόσμιας αβεβαιότητας. Συνολικά, η διαδικασία των τηλεοπτικών αναμετρήσεων λειτουργεί υπέρ του Ρεπουμπλικανού υποψηφίου. Η ξεκάθαρη νίκη στο στο πρώτο ντιμπέι αντέτρεψε τα μέχρι τότε δεδομένα και συνέβαλε στον επαναπροσδιορισμό του εκλογικού σκηνικού. Πριν από έναν μόλις μή-

Πριν από έναν μόλις μήνα, όλοι θεωρούσαν σχεδόν σίγουρη την επικράτηση του Μπαράκ Ομπάμα. Τώρα το προβάδισμα έχει εξαλειφθεί και όλοι συμφωνούν ότι βρισκόμαστε μπροστά σε ένα αβέβαιο αποτέλεσμα.

να, όλοι θεωρούσαν σχεδόν σίγουρη την επικράτηση του Μπαράκ Ομπάμα, ενώ τώρα το προβάδισμα έχει εξαλειφθεί πλήρως και όλοι συμφωνούν ότι βρισκόμαστε μπροστά σε ένα αβέβαιο αποτέλεσμα.

Καθώς εισερχόμαστε στην τελική ευθεία, τα δύο στρατόπεδα επικεντρώνονται στους αριθμητικούς υπολογισμούς ανά πολιτεία. Δέκα ημέρες πριν από τις εκλογές οι μετρήσεις δείχνουν ότι ο Ομπάμα θα εξασφαλίσει σχετικά άνετα 237 εκλέκτορες και ο Ρόμνεϊ 191. Η εκλογή προέδρου απαιτεί 270 εκλέκτορες. Έτσι, η μάχη των επομένων ημερών θα δοθεί σε εννέα πολιτείες, που εγγυούνται 110 εκλέκτορες. Στην κορυφή του καταλόγου βρίσκονται η Φλόριδα (29 εκλέκτορες), όπου προηγείται ο Ρόμνεϊ, και το Οχάιο (18), όπου το μέχρι πρότινος σαφές προβάδισμα του Ομπάμα είναι πλέον οριακό. Αβέβαιες και, άρα, καθο-

ριστικές για το τελικό αποτέλεσμα, είναι ακόμη η Β. Καρολίνα (15), η Βιρτζίνια (13), το Γουισκόνσιν (10), το Κολοράντο (9), η Λιόβα (6), η Νεβάδα (6) και το Νιου Χαμσάιρ (4).

Σε ό, τι αφορά την τελευταία τηλεμαχία, που αφορούσε την εξωτερική πολιτική, ο Ομπάμα ήταν πιο πεσιμιστικός επικρίνοντας τον αντιπάλου του για απουσία οράματος. Στο πλαίσιο αυτό επικαλέσθηκε την εκτίμηση του Ρεπουμπλικανού υποψηφίου πως η Ρωσία αποτελεί τον μεγαλύτερο εχθρό των ΗΠΑ και τον κατηγορήσει ότι επιχειρεί να επαναφέρει στο προσκήνιο την εξωτερική πολιτική της δεκαετίας του '80 και του Ψυχρού Πολέμου. Πάντως, η μετριοπαθής και συναινετική στάση που τήρησε στο τρίτο ντιμπέι ο Ρόμνεϊ μάλλον τον ωφέλησε, υπό την έννοια ότι δεν υπέστη επικοινωνιακή ζημία σε έναν χώρο όπου ο αντιπάλος του είχε συγχετρίτικο πλεονέκτημα.

Η χώρα ενωμένη, για πρώτη φορά

Υπάρχουν στιγμές, κατά τις οποίες μπορεί κανείς να διακρίνει την εμφάνιση διακομματικής συμφωνίας στην εξωτερική πολιτική, με το ντιμπέι της Δευτέρας να είναι μία τέτοια στιγμή. Ο Μπαράκ Ομπάμα και ο Μιτ Ρόμνεϊ γνώριζαν ότι απευθύνονται σε μια χώρα που νιώθει κουρασμένη από τον πόλεμο, μιλώντας με σχεδόν πανομοιότυπο τρόπο για την επιστροφή των στρατιωτών, την αποφυγή νέων συρράξεων και την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας, χωρίς «ολοκληρωτικό πόλεμο».

Ο Ομπάμα έχει εκφράσει εκδοχές της νέας αυτής προσέγγισης της εξωτερικής πολιτικής τα τελευταία τέσσερα

Του DAVID IGNATIUS
Αρθρογράφου
της WASHINGTON POST

χρόνια, αν και όχι πάντα με σαφήνεια, ούτε και εμφανή λαϊκή υποστήριξη. Ήταν, όμως, ξεκάθαρο το βράδυ της Δευτέρας ότι ζούμε σε έναν νέο κόσμο, όπου η πολεμοχαρής στάση ενός Τζορτζ Μπους έχει εκλείψει οριστικά και στον οποίο ο Μιτ Ρόμνεϊ μπορεί να πει: «Δεν μπορούμε να ξεφύγουμε από αυτό τον μπελά, με σκοτωμούς».

Η απόρριψη αυτού του μόλις πριν από λίγα χρόνια ονομάζαμε «μακρύς πόλεμος» είναι εμφανής σε συζητήσεις μου με ανώτατους αξιωματικούς του στρατού, με στρατιώτες στο έδαφος, αλλά και από τις σφουγμομετρήσεις της κοινής γνώμης. Το ντιμπέι της Δευτέρας επιβεβαίωσε ότι οι ΗΠΑ του 2012 θέλουν να δοθεί τέλος στις πολεμικές συρράξεις και να αποφευχθούν οι επόμενες.

Ακόμη και εάν ο Ομπάμα χάσει τις εκλογές της 6ης Νοεμβρίου, η διακομματική αυτή συνεννόηση θα αποτελεί δική του κληρονομιά. Ο Τζορτζ Μπους διαχειρίστηκε τις τύχες της χώρας στον απόηχο της 11ης Σεπτεμβρίου 2001, για να οδηγήσει τις ΗΠΑ σε δύο επίπονους πολέμους στον μουσουλμανικό κόσμο. Από τη μεριά του, ο Ομπάμα εξέφρασε τη λαϊκή απαίτηση για να «γυρίσουμε σελίδα» -όπως συννηθίζει να λέει-, για να δώσει τέλος σε μία δεκαετία πολέμου.

Η εναλλακτική λύση του Ομπάμα στην εμπλοκή Αμερικανών στρατιωτών στο έδαφος είναι τα μη επανδρωμένα βομβαρδιστικά αεροσκάφη, προσέγγιση επιλεκτικής εξόντωσης τρομοκρατικών στόχων, την οποία ενέκρινε και ο Μιτ Ρόμνεϊ. Αυτό το κομμάτι της νέας διακομματικής συναινέσης αξίζει, όμως, μεγαλύτερη προσοχή.

Οι απαντήσεις του πρώην κυβερνήτη απέπνεαν την αίσθηση της προσεκτικής προετοιμασίας. Στήριξε τη στρατηγική κυρώσεων του Ομπάμα κατά του Ιράν, λέγοντας ότι θα εννοούσε τη στρατιωτική δράση μόνο ως ύστατη λύση. Δήλωσε ότι η ενίσχυση δυνάμεων στο Αφγανιστάν από την κυβέρνηση Ομπάμα υπήρξε επιτυχημένη και δεσμεύθηκε να μη διατηρήσει αμερικανικά στρατεύματα στο Αφγανιστάν μετά το 2014. Απέριψε επίσης κάθε ενδεχόμενο στρατιωτικής επέμβασης στη Συρία, συμπεριλαμβανομένων και της θέσης ζωής απαγόρευσης πτήσεων.

«Δεν θέλουμε ένα άλλο Ιράκ, δεν θέλουμε ένα άλλο Αφγανιστάν», επέμεινε ο Ρόμνεϊ, για να προσθέσει ότι θέλει «να βοηθήσει τον μουσουλμανικό κόσμο», μέσα από την οικονομική ανάπτυξη, την παιδεία, την ισότητα των φύλων και τη θέσπιση κράτους δικαίου. Αν και ο Ρεπουμπλικανός υποψήφιος επέδωκε με τα λόγια του αυτά να προσελκύσει τη γυναίκα ψήφο, το γεγονός ότι μεταβάλλει με ευκολία τις θέσεις του, ανάλογα με τις πολιτικές ανάγκες της στιγμής, ενισχύει την πεποίθησή μου για τη μεγάλη επιρροή της κοινής γνώμης πάνω στα πιστεύω των υποψηφίων.

Με τον Ρόμνεϊ αποφασισμένο να παίξει τον ρόλο του ειρνοποιού, ο πρόεδρος Ομπάμα είναι αυτός που υποθέτουμε τις θέσεις που δικαιωματικά ανήκουν στους Ρεπουμπλικανούς, όπως τη δέσμευσή του να συνεχίσει να στηρίζει το Ισραήλ. Μίλησε ακόμη για την Αμερική ως το «αναγκαίο έθνος», ενώ το αποφασιστικό του ύφος προέβαλε ηγετικά χαρίσματα.

Τι μας λένε, όμως, οι δημοσκοπήσεις; Ο καθηγητής Μάικλ Μαζάρ, του National Defense University, επισημαίνει ότι η εταιρεία δημοσκοπήσεων Pew διαπιστώνει ότι το ποσοστό Αμερικανών που θα ήθελαν η χώρα τους «να κοιτάξει τη δουλειά της σε διεθνές επίπεδο» αυξήθηκε από 30% το 2002, σε 49% το 2009.

Η αμερικανική κόπωση με τους πολέμους στο εξωτερικό είναι εμφανής και σε άλλες σφουγμομετρήσεις της εταιρείας Pew. Δείγμα του Σεπτεμβρίου δείχνει ότι το ποσοστό Αμερικανών που θεωρούν πως η τρομοκρατία είναι «πολύ σημαντική» στη διαμόρφωση

Ο Τζορτζ Μπους διαχειρίστηκε τις τύχες των ΗΠΑ στον απόηχο της 11ης Σεπτεμβρίου, για να οδηγήσει τη χώρα σε δύο επίπονους πολέμους.

Με τον Ρόμνεϊ αποφασισμένο να παίξει τον ρόλο του ειρνοποιού, ο πρόεδρος Ομπάμα είναι αυτός που υποθέτουμε τις θέσεις που δικαιωματικά ανήκουν στους Ρεπουμπλικανούς, όπως τη δέσμευσή του να στηρίζει το Ισραήλ.

της ψήφου τους υποχώρησε κατά 12 μονάδες μετά το 2008. Σε συνεντεύξεις τον Σεπτέμβριο, αμέσως μετά την επίθεση στο προξενείο της Βεγγάζης, 45% των ερωτηθέντων στήριξαν τη διαχείριση της κρίσης από τον Ομπάμα, ενώ μόλις 26% στήριξαν την προσέγγιση Ρόμνεϊ. Σε δημοσκοπήση τον Οκτώβριο, 63% των ερωτηθέντων ήθελαν οι ΗΠΑ «να εμπλεκονται λιγότερο» στη Μέση Ανατολή.

Θα επιθυμούσα οι υποψήφιοι να εκφράζονταν με μεγαλύτερη σαφήνεια γύρω από το πώς οι ΗΠΑ θα διαχειριστούν έναν ταραγμένο μουσουλμανικό κόσμο, θα απομακρύνουν τον Μπασάρ αλ Ασσαντ από τη Συρία και θα αποσβήσουν τον εμφύλιο πόλεμο στο Αφγανιστάν, χωρίς να χρησιμοποιήσουν αμερικανικά στρατεύματα. Αυτή είναι η πραγματική συζήτηση που χρειάζεται αυτή η κουρασμένη από τον πόλεμο χώρα, αναζητώντας τρόπους προσβολής της αμερικανικής ισχύος σε μια ιδιαίτερα ασταθή εποχή.

Το βασικό μήνυμα της Δευτέρας ήταν, πάντως, ξεκάθαρο: Η χώρα μπορεί να είναι δίκαιη σε πολλά θέματα, αλλά είναι ενωμένη πίσω από τη διαφάνεια της σε έναν νέο πόλεμο.

Διαφορετική προσέγγιση στο θέμα Ιράν

Η προοπτική νέας φάσης διαπραγματεύσεων θα εξαρτηθεί από το εκλογικό αποτέλεσμα

Του JULIAN BORGER
THE GUARDIAN

Στη διάρκεια του τρίτου και τελευταίου ντιμπέι, που επικεντρώθηκε στην εξωτερική πολιτική, ο Αμερικανός πρόεδρος Ομπάμα είπε ότι η ιρανική πυρηνική κρίση μπορεί να επιλυθεί μέσω διμερών διαπραγματεύσεων μεταξύ Ουάσιγκτον και Τεχεράνης. Το ντιμπέι χρησιμοποίησε κυρίως στο να υπογραμμίσει τις εντυπωσιακές ομοιότητες στην εξωτερική πολιτική του προέδρου και του ρεπουμπλικανού αντιπάλου του, Μιτ Ρόμνεϊ, όμως στο Ιρανικό ο Ομπάμα εμφανίστηκε να ανοίγει μια νέα προοπτική λύσης κατόπιν διαπραγματεύσεων.

Τα τελευταία χρόνια, τις συνομιλίες με το Ιράν χειρίζεται η ομάδα των έξι, δηλαδή τα πέντε μόνια μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ μαζί με τη Γερμανία. Αμερικανοί και Ιρανοί αξιωματούχοι έχουν συναντηθεί κατά καιρούς στα περιθώρια των πολυμερών συζητήσεων, αλλά οι Ιρανοί, που έχουν τα χέρια τους δεμένα λόγω των βαθωτάτων εξωτερικών διαπραγματεύσεων, έχουν αποφεύγει δημόσιες συναντήσεις.

Η παραγωγή ουρανίου εμπλουτισμένου κατά 20% από την Τεχεράνη αποτελεί το «αγκάθι» στις σχέσεις με τη Δύση.

Στη διάρκεια του ντιμπέι της Δευτέρας, ο Ομπάμα διέψευσε δημοσίευμα των «Τάιμς της Νέας Υόρκης» σύμφωνα με το οποίο οι ΗΠΑ και το Ιράν εξετάζουν το ενδεχόμενο άμεσων διμερών διαπραγματεύσεων μετά τις εκλογές. Λίγα λεπτά αργότερα

όμως φάνηκε να διαψεύδει τον εαυτό του, σε ένα σχόλιο που ενδεχομένως του ξέφυγε επειδή ενοχλήθηκε από την τάση του Ρόμνεϊ να υιοθετεί τις δικές του πολιτικές και να διεκδικεί την πατρότητα τους.

«Χαίρομαι που υιοθετείτε την πολιτική μας που συνίσταται στην άσκηση διπλωματικής πίεσης και στην πιθανότητα διμερών συζητήσεων με τους Ιρανοί, προκειμένου να τερματίσουν το πυρηνικό τους πρόγραμμα», είπε ο Ομπάμα, παρ' όλο που ο Ρόμνεϊ δεν είχε αναφερθεί σε τέτοιες συζητήσεις.

Κι ενώ ο Λευκός Οίκος έχει απορρίψει το δημοσίευμα των «Τάιμς» δεν έχει αρνηθεί ότι λίγο μετά την ανάληψη της εξουσίας από τον Ομπάμα το 2009, ξεκίνησαν οι διμερείς συναντήσεις στα περιθώρια των πολυμερών διαπραγματεύσεων.

Διττικοί αξιωματούχοι αναφέρουν ότι λίγους μήνες μετά τις αμερικανικές εκλογές αναμένεται νέος γύρος πολυμερών διαπραγματεύσεων, στις οποίες θα «αναδιατυπωθεί» η πρόταση της Δύσης προς το Ιράν. Οι έξι θα καταστήσουν σαφές στην Τεχεράνη ότι οι τωρινές σκληρές κυ-

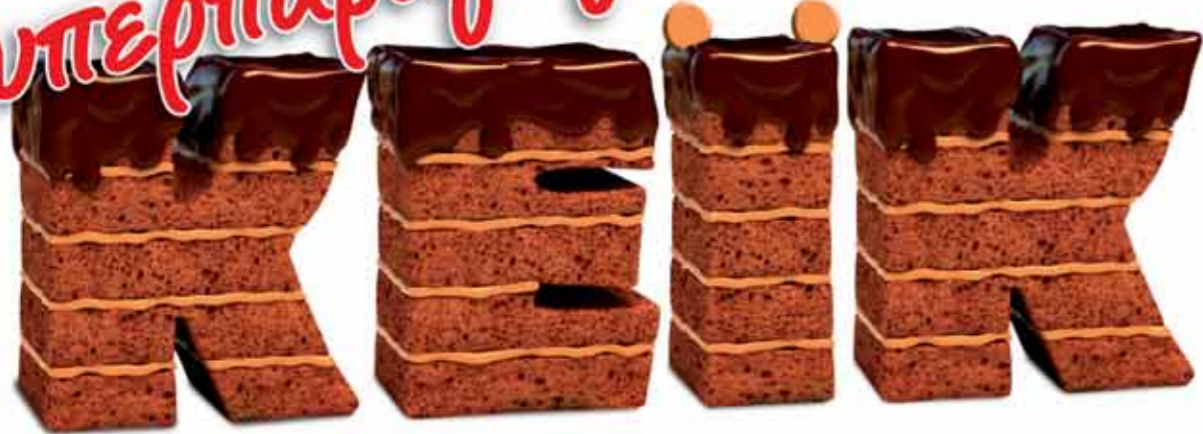
ρώσεις θα χαλαρώσουν αν σταματήσει να παράγει ουράνιο εμπλουτισμένο κατά 20%. Αυτό ο βαθμός εμπλουτισμού προξενεί ανησυχίες γιατί μπορεί εύκολα να χρησιμοποιηθεί ως βάση για πυρηνικές βόμβες.

«Στο τέλος, αυτό το θέμα πρέπει να επιλυθεί μεταξύ Ουάσιγκτον και Τεχεράνης. Αυτοί είναι οι κύριοι πρωταγωνιστές, σε ό, τι συμφωνήσουν οι άλλοι θα ακολουθήσουν», είπε ο πρώην εμπειρογνώμονας του Στέιτ Ντιπάρτμεντ για θέμα εξοπλισμών Μαρκ Φιτζπάτρικ.

Η προοπτική μιας νέας φάσης διαπραγματεύσεων υποδεικνύει ότι το αποτέλεσμα των εκλογών της 6ης Νοεμβρίου μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετικές προσεγγίσεις στην εξωτερική πολιτική, παρά το γεγονός ότι κατά τα λοιπά οι διαφορές μεταξύ των δύο υποψηφίων είναι ελάχιστες. Δεν είναι καθόλου σαφές αν ο Ρόμνεϊ θα δεχόταν να λάβει μέρος σε τέτοιες διαπραγματεύσεις με το Ιράν χωρίς να διαβάσει πλήρη αναθεωρητική έκθεση και πόσο η στάση του σε αυτές θα επηρεάζονταν από τη στενή σχέση του με τον Ισραηλινό πρωθυπουργό Νετανιάχου.

«ΓΛΥΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ» ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

υπερπαραχωρή

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΣΤΑ ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ ΜΟΝΟ ΜΕ €4

Το πιο ιδιαίτερο, πρωτότυπο και εντυπωσιακό κέικ, από το περίφημο «Red Velvet» των Αμερικανών μέχρι κέικ σε στρώσεις με σοκολάτα, αφράτο κέικ με μαρκαρόνε και λεμόνι, κέικ με πράσινα, αλλά και τριπλό κέικ σοκολάτας για ακόμα μεγαλύτερη απόλαυση.

- **Πεντανόστιμο πρωινό.** Ψωμάκια bagels, αιγοφάτες, άλειμμα σοκολάτας και αλμυρά κέικ.
- **Τα γλυκά της Αυστραλίας.** Πάβλοβα με μπανάνες, μπικκότα απας και τα περίφημα κέικ lamingtons, βουτηγμένα σε σοκολάτα και καρόδα.
- **Επιτικά ντόνατ.** Γεμιστά με κρέμα και σοκολάτα, ποσολοιμένα με ζάχαρη και ψητά στον φούνο για τους μικρούς ζαχαροπλάστες.
- **Γλυκά με ζύμη σφουγγαριού.** Πλάτα φλόρα, τραγανά σοκολατένια μπικκότα και μπικκότα γεμιστά με μαρμελάδα.

Οι τόκοι πλέον προπληρώνονται

Προκαταβολή τόκων ύψους έως και **4,25%**

- Τόκος επί του συνόλου της κατάθεσής σας, πιστώνεται στην κάρτα σας VISA Gold μόλις τα κεφάλαια κατατεθούν
- Η κάρτα VISA Gold προσφέρεται χωρίς ετήσια χρέωση, καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου της κατάθεσης
- Ελάχιστη κατάθεση από 50,000 ευρώ

Τα υποκαταστήματά μας λειτουργούν Δευτέρα ως Παρασκευή από τις 9:00 πμ μέχρι τις 5:00 μμ, συνεχές ωράριο.

Russian Commercial Bank (Cyprus) Limited. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αρχιεπισκόπου Μακαρίου III, 284, Fortuna Court, block B, 2ος όροφος, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

800 00722

www.rcbcy.com

Λευκωσία | Λεμεσός | Λονδίνο | Μόσχα

Μεταβολές εβδομάδας

X.A.K.

11,74%

X.A.

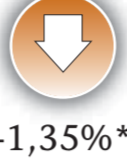
0,45%

Dow Jones

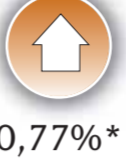
-2,27%*

Nasdaq

-1,35%*

Nikkei

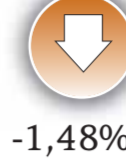
0,77%*

Dax

-2,08%*

FTSE 100

-1,48%*

Πετρέλαιο

-0,34%

€ / \$

-5,35%

ΣΗΜΕΡΑ

ΣΥΝΔΕΡΙΟ

Η Κύπρος ως κέντρο παροχής υπηρεσιών

Το συνέδριο Fiduciary Future, που θα διεξαχθεί από τις 31 Οκτωβρίου έως την 1η Νοεμβρίου, έρχεται να αναδείξει την Κύπρο ως κέντρο χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Ο κ. Γιάννης Μάτσος, συνεταιρός της Nine Point, αναλύει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της χώρας. **Σελ. 4**

ΕΛΛΑΔΑ

Σκυτάλη αλλαγών στις μικρές τράπεζες

Με ταχύ ρυθμό προχωρούν οι διεργασίες σχηματισμού του νέου τραπεζικού χάρτη της Ελλάδας. Οι μεγάλες τράπεζες προετοιμάζονται για την ανακεφαλαιοποίηση και το δύσκολο έργο της ενοποίησης των νέων σχημάτων, ενώ οι υπόλοιπες ετοιμάζονται για την επόμενη μέρα. Προς πώληση το υγιές κομμάτι του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου. **Σελ. 7**

ΚΑΡΙΕΡΑ

Δύσκολοι καιροί για CFO

Το 75% των οικονομικών διευθυντών στην Ελλάδα πιστεύει ότι η διαχείριση κινδύνου αποτελεί, πλέον, προτεραιότητα, σύμφωνα με την έρευνα της Ernst & Young για τον ρόλο των CFOs στις ελληνικές επιχειρήσεις. Ένα μικρό ποσοστό (23%) φιλοδοξεί να μετακινηθεί στη θέση του διευθύνοντος συμβούλου του οργανισμού τους. **Σελ. 8**

Real Estate

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών προειδοποιεί ότι την ίδια στιγμή που γίνεται αγώνας προσέκκλησης ξένων επενδυτών, δεν γίνεται να αυξάνουμε τις φορολογικές ακίνητης ιδιοκτησίας. Τέτοιες φορολογίες δεν επιβάλλονται από άλλες ανταγωνιστικές μας χώρες. **Σελ. 12**

Λύση αλά Ισπανία διεκδικεί η Κύπρος

«Γραμμή πίστωσης» με τον ESM για τις τράπεζες για να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους

Η Κύπρος συντονίζεται με τις εξελίξεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο για να μπορέσει να αποφύγει το βαρύ φορτίο της ανακεφαλαιοποίησης του κυπριακού τραπεζικού συστήματος από τον κρατικό προϋπολογισμό και να παραμείνει σε βιώσιμα επίπεδα το Δημόσιο Χρέος.

Ανάμεσα στα σενάρια που εξετάζονται είναι το άνοιγμα μιας «γραμμής πίστωσης» με τον ESM

για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών. Σε αυτόν τον «λογαριασμό» θα τοποθετηθεί ένα ποσό για τις τράπεζες, χωρίς αυτό να συνυπολογίζεται στο δημόσιο χρέος. Ανάλογα με τις ανάγκες των τραπεζών θα γίνεται η αναγκαία «ανάληψη» και τότε θα υπάρχει χρέωση στο δημόσιο χρέος. Το ΔΝΤ, που έχει βαρύνοντα λόγο, ανεβάζει στα 15 δισ. ευρώ το ποσό που θα χρειαστούν οι τράπεζες,

λαμβάνοντας υπόψη το χειρότερο δυνατό ενδεχόμενο.

Το σενάριο της παροχής «γραμμών πίστωσης» έχει αναπτυχθεί για την περίπτωση της Ισπανίας, προκειμένου η χώρα, όταν ζητήσει την ένταξη της στον μηχανισμό στήριξης, να μη δει τα δημόσια οικονομικά της να επιβαρύνονται σε υπέρμετρο βαθμό.

Η Κύπρος, ως μια οικονομία με χαμηλό ειδικό βάρος στις οικο-

νομικές εξελίξεις της Ευρωζώνης, επιδιώκει να εκμεταλλευτεί τα καλύτερα στοιχεία που προκύπτουν από τη διαχείριση της κρίσης στις άλλες χώρες. Με δύο λέξεις, η Κύπρος αναζητεί «περισσότερο χρόνο». Χρόνο για την υλοποίηση του Μνημονίου (δπλ.δη. επιμύκνωση) και χρόνο για να μη χρειαστεί να φορτωθεί ο κρατικός προϋπολογισμός τη στήριξη των τραπεζών. **Σελ. 3**

Ο ρόλος του ESM

Η άμεση ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών θα αποφασιστεί εσωτερικά από τον ίδιο τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας τονίζει στην «Κ» ο Επίτροπος Εσωτερικής Αγοράς, Μισέλ Μπαρνιέ. Ο Επίτροπος δηλώνει ότι «θα διαφυλαχθεί ο ρόλος των εθνικών εποπτικών αρχών, αλλά η τελική ευθύνη για τις τράπεζες θα ανήκει στην Ενιαία Εποπτική Αρχή». **Σελ. 4**

Τέλος στα κέρδη (και) για την Amazon

Χωρίς κέρδη ολοκλήρωσε τις εργασίες της η Amazon, η οποία κατέγραψε ζημιά ύψους 274 εκατ. δολαρίων στα τριμηνιαία της οικονομικά αποτελέσματα, σύμφωνα με το Reuters. Κατά την αντίστοιχη περίοδο του 2011, η μεγαλύτερη εταιρεία λιανικού διαδικτυακού εμπορίου στον κόσμο είχε καταγράψει ακαθόριστο εισόδημα ύψους 63 εκατ. δολαρίων. Παρ' όλο που τα έσοδα της ανήλθαν στα 13,81 δισ. δολάρια, καταγράφοντας αύξηση 27% σε σχέση με πέρυσι, η εταιρεία κατέγραψε ζημιά, η οποία οφείλεται σε χρέωση που προέρχεται από την απομείωση της επένδυσής της στη LivingSocial. Σημειώνεται ότι το 2003 ήταν η τελευταία φορά που η Amazon είχε καταγράψει ζημιά στα τριμηνιαία της αποτελέσματα, ενώ ακόμα και για το τελευταίο τρίμηνο του έτους, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται η περίοδος των Χριστουγέννων, η εταιρεία προβλέπει έσοδα που δεν ανταποκρίνονται στις προσδοκίες αναλυτών. Επιπλέον, η εταιρεία έχει αρχίσει να πιέζεται έντονα από ανταγωνιστές της όπως είναι οι Target Corp και Best Buy, οι οποίες σχεδιάζουν να ταυτίσουν τις τιμές πολλών προϊόντων τους με αυτές της πάλαι ποτέ ασυναγώνιστης Amazon.

Βαρύ το τίμημα της ανεργίας στους νέους ανθρώπους

Στα 424,5 εκατ. ευρώ ανέρχεται, σε τιμές του 2011, το κόστος που επιμύζεται η κυπριακή οικονομία από τη διάγνωση της ανεργίας των νέων. Οι επιδόσεις της Κύπρου κατατάσσονται τη χώρα στην κατηγορία των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πληρώνουν ιδιαίτερα υψηλό τίμημα. Βουλγαρία, Κύπρος, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λετονία και Πολωνία εμφανίζουν κόστος άνω του 2% του ΑΕΠ τους. Έρευνα του Eurofound, του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση της Ζωής και των Συνθηκών Εργασίας προσδιορίζει το κόστος, πανευρωπαϊκά, από την αδρανοποίηση των νέων ανθρώπων σε 153 δισ. ευρώ ή 1,2% του ευρωπαϊκού ΑΕΠ, με την Κύ-

προ να κινείται σε υψηλότερους ρυθμούς. Η οικονομική απόβλεια που υπολογίζει το Eurofound δεν αφορά μόνο όσους νέους δεν έχουν εργασία, αλλά συνυπολογίζει και όσους δεν λαμβάνουν εκπαίδευση ή κατάρτιση, έχοντας χρησιμοποιήσει τον όρο NEET (not in employment, education or training). Η έρευνα με τίτλο «Νέο Ανθρώπινο Χωρίς Εργασία, Εκπαίδευση, Κατάρτιση: χαρακτηριστικά, κόστος και πολιτικές απαντήσεις στην Ευρώπη», αποτέλεσε τη συμβολή του Eurofound στο συνέδριο της Κυπριακής Προεδρίας με θέμα «Η ανάπτυξη βιώσιμων πολιτικών απασχόλησης των νέων σε μία περίοδο έντονων δημοσιονομικών περιορισμών». **Σελ. 5**

Οι επιχειρήσεις χρειάζονται ταλαντούχα στελέχη

Η συμφωνία συνεργασίας της Αφοί Λανίτη με το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) του Πανεπιστημίου Κύπρου μετράει ήδη πέντε χρόνια. Η εταιρεία έχει εντάξει στο δυναμικό της δέκα από τους καλύτερους αποφοίτους του Προγράμματος. Ο γενικός διευθυντής της Αφοί Λανίτη, Μηνάς Αγγελίδης, μιλάει στην «Κ» για την πορεία της συνεργασίας και σημειώνει ότι η ανάδειξη των νέων ταλέντων θα δώσει βάθος και προοπτική στην κυπριακή επιχει-

Ο γενικός διευθυντής της Αφοί Λανίτη, Μηνάς Αγγελίδης, μιλάει στην «Κ»

ρηματικότητα, θα εντάξει τη χώρα στις σύγχρονες δομές της παγκόσμιας οικονομίας και μακροπρόθεσμα θα βοηθήσει την εθνική οικονομία να διατηρήσει τη βιωσιμότητά της και το θετικό της πρόσημο. **Σελ. 6**

ΑΝΑΛΥΣΗ από τον ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Οι όρχεις των πιθήκων...

Είναι πολύ μεγαλύτερο από ό,τι θα νόμιζε κανείς. Οι όρχεις δε του γορίλα είναι εκπληκτικά μικροί (απ' ό,τι διαβάζω). Τα ανθρώπινα αρσενικά είναι κάπου στη μέση.

Όταν διαβάζει κανείς βιβλία όπως τον «Τρίτο χιμπαντζή» του καθηγητή στο UCLA, Jared Diamond, η πρώτη εντύπωση είναι απλή: Δεν ήξερα πως υπήρχε τόσο εκτενής βιβλιογραφία και ανάλυση για τους όρχεις των πρωτεύοντων θηλαστικών. (Διερωτάται κανείς πόση πλάκα θα έκανε με αυτούς τους καθηγητές ο Φρόιντ, αλλά αυτό είναι μία άλλη ιστορία.)

Μελετώντας, όμως, τα γεννητικά όργανά τους οι ανθρωπολόγοι καταλήγουν σε σημαντικά συμπεράσματα σε σχέση με τη συμπεριφορά τους. Η ωορρηξία, η δομή των οικογενειακών σχέσεων, η κοινωνική σχέση με τους απογόνους τους, ακόμα και ο διαμοιρασμός των ρόλων στις κοινωνικές μονάδες, όλα αυτά οδήγησαν σε ανατομικές διαφοροποιήσεις που θα λάτρευε να διαβάζει σήμερα ο Δαρβίνος.

Ο γορίλας, για παράδειγμα, έχει μικρούς όρχεις, διότι δεν κάνει πολύ σεξ. Με σεξουαλική επαφή «μερικές φορές τον χρόνο, αν είναι τυχερός», εξηγεί ο Diamond, κάθε αρσενικό γορίλας είναι σε θέση να αισθάνεται σίγουρος πως μόνο αυτός έχει γονιμοποιήσει το θηλυκό με το οποίο έχει ζευγαρώσει. Έτσι δεν έχει ανάγκη να διαμορφώσει βιολογικούς τρόπους εξασφάλισης πως οι απόγονοί της έχουν τα δικά του γονίδια. Έτσι, οι όρχεις του έγιναν όλο και πιο μικροί «εξοικονομώντας χώρο και ενέργεια» για άλλους ιστούς «και μειώνοντας το ρίσκο από κινδύνους όπως τον καρκίνο των όρχεων». Με τους αιώνες, έγιναν μόνο αρκετά μεγάλοι για να κάνουν τη δουλειά τους –οπδήποτε πιο μεγάλο θα ήταν, απλώς, σπατάλη.

Αντίθετα, οι χιμπαντζήδες έχουν τεράστιους όρχεις, αφού ζουν σε κατάσταση που ο Diamond χαρακτηρίζει ως «σεξουαλική νηβάννα», με συνεχή ακροβατικά όργανα. Έτσι, ο κάθε χιμπαντζής ποντάρει πως αυτός γονιμοποίησε το θηλυκό με το οποίο έχει ζευγαρώσει, ενισχύοντας μεγάλο όγκο σπέρματος

Μοναδική η ευκαιρία για την Κύπρο να αλλάξει το DNA των θεσμών της

κατά την ώρα του ζευγαρώματος.

Το βιβλίο του Diamond δεν μένει για πολύ στη σεξουαλικότητα, είτε την ανθρώπινη είτε εκείνη των μεγάλων ακροβατών της φύσης. Η ανάλυση για την ανθρώπινη εξέλιξη, τη γεωργία, την ανάπτυξη της τέχνης και της γλώσσας, διαχέονται από μία κοινή διαπίστωση. Η συμπεριφορά μας ως γένος καθοδηγεί, τελικά, ακόμα και την ανατομία μας. Το ίδιο ισχύει και για τους θεσμούς μας.

Η οικονομία αφορά στον τρόπο με τον οποίο κοινωνικές ομάδες (οικογένειες, πόλεις, έθνη κ.ά.) διαχειρίζονται τους πόρους τους κάτω από συνθήκες σπανιότητας. Γι' αυτό και η οικονομική ανάλυση δεν είναι απλώς μία μελέτη «των χρημάτων», αλλά της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Γι' αυτό, εξάλλου, και το μάθημα που έμαθε ο Πίνουστ,

πως «οι οικονομίες δεν υπακούουν σε διαταγές», είναι σημαντικό.

Σήμερα η κυπριακή οικονομία, που με τα χρόνια έβαλε στο δικό της DNA μία σειρά από «γονίδια» που βασίζονται σε μία παλαιότερη εποχή συμπεριφορά, καλείται να προσαρμοστεί. Σε πείσμα της «φυσικής» εξελικτικής πορείας της οικονομίας, όμως, πολλές από τις δομές μας παραμένουν αναλλοίωτες. Σκεφτείτε πως το Υπουργείο Γεωργίας παραμένει το μεγαλύτερο σε όγκο υπουργείο της Κύπρου, με το DNA του 1960. Ή, ακόμα, το τραπεζικό μας σύστημα αντιστέκεται στην εξέλιξη που απαιτεί η φύση του και βασίζεται ακόμα στην «αλληλοβοήθεια» μεταξύ των μελών μιας μικρής ελίτ και στην «αθάλαπα» όπως την περιέγραψε ο Galbraith.

Οι οικονομίες, όμως, ακολουθούν τους δικούς τους «φυσικούς» κανόνες και τις δικές τους αναπόφευκτες εξελικτικές πορείες. Ναι, όπως και η φύση, οι αγορές συντάσσονται αυτονόητα. Και, ναι, οι αγορές πρέπει σε κάποιες (πολύ συγκεκριμένες) περιπτώσεις να

υποβοηθούνται και να καθοδηγούνται για να έχουμε αποτελέσματα που να επιτυγχάνουν μια ισορροπία (παρέτο) μεταξύ της αποδοτικότητας και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Αλλά η γενικότερη πορεία δεν μπορεί να αλλάξει: όπως εξηγεί ο Diamond για τους όρχεις των πιθήκων, το τελικό αποτέλεσμα δεν μπορεί να είναι άλλο από το κάθε όργανο να απορροφά όσο το δυνατόν λιγότερο χώρο και ενέργεια που χρειάζεται για να επιτυγχάνει τον σκοπό του. Οτιδήποτε πιο μεγάλο μπορεί να εντυπωσιάζει, αλλά είναι απλώς ένα επιπλέον ρίσκο και μία ακραία δαπάνη.

Σε αντίθεση με τη φύση, όμως, οι ανθρώπινες δομές δεν μπορούν να εξελιχθούν σταδιακά. Τις πιο πολλές φορές, οι αλλαγές γίνονται με άλματα – και όταν πρόκειται για θεσμούς, γίνονται συνειδητά.

Αλλά η βασική αρχή μένει: Αν, για παράδειγμα, το Τμήμα Αναδαμού έχει ακόμα υψηλόμισθους υπαλλήλους που δεν τους χρειαζόμαστε εδώ και 20 χρόνια, κάποιος θα πληρώσει. Αν η ανάπτυξη

ως βασίζεται στην υπόθεση πως «οι τιμές των ακινήτων δεν θα πέσουν ποτέ», τότε θα καθούν πολλά λεφτά.

Η οικονομία δεν πρόκειται να «υπακούσει» και να γίνει δίκαιη με πρόχειρους αυτοσχεδιασμούς όπως με την αύξηση του κατώτατου μισθού και τη διατήρηση της ΑΤΑ. Σε αντίθεση με τους όρχεις των πιθήκων, οι ανθρώπινες κοινωνικές-οικονομικές δομές αλλάζουν με άλματα, όχι σταδιακά. Και, αυτό που χρειάζεται σήμερα είναι η Κύπρος ν' αντιληφθεί πως έχει μπροστά της μια μοναδική ευκαιρία για να αλλάξει το DNA της. Σε αντίθετη περίπτωση, απλώς «θα περάσουμε», βγαίνοντας από την κρίση με μεγάλο πόντο, αλλά χωρίς καμία καινούργια προοπτική σε αντάλλαγμα για τις θυσίες μας.

Επίσης, πρέπει να προχωρήσει το ΓεΣΥ και να εκπονηθεί ΜΔΠ. Και τα λεφτά από το γκάτζι, μακριά από τους πολιτικούς.

www.forthisland.wordpress.com

Σκολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

www.pwc.com.cy

Επικεντρωθείτε στο αύριο, ξεκινώντας σήμερα

Σας ακούμε. Μαθαίνουμε τι θέλετε να κάνετε και σας υποστηρίζουμε να δημιουργήσετε την αξία που ζητάτε. Αξία, που στηρίζεται στη γνώση που αξιοποιούν οι 1.000 επαγγελματίες μας, από 180.000 ειδικούς, σε 158 χώρες. Επικεντρωόμαστε στην παροχή Ελεγκτικών, Συμβουλευτικών & Φορολογικών Υπηρεσιών αλλά και Υπηρεσιών Διεθνούς Συμμόρφωσης.

pwc

ΑΡΘΡΟ Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ

Αυτοκίνητο και κρίση χρέους

Αν μπορεί κάτι να αλλάξει τη γενικά κατεύθυνση που ακολουθεί σήμερα η Ευρώπη για την αντιμετώπιση της κρίσης και να μετουσιωθούν σε πράξη οι διακηρύξεις για ανάπτυξη, είναι το τέλμα στο οποίο οδηγείται η ευρωπαϊκή αυτοκινητοβιομηχανία. Αν δεν υπήρχε και η Κίνα -όπου τα ευρωπαϊκά αυτοκίνητα αγοράζονται σαν καραμέλες-, σχεδόν όλοι οι κολοσσοί του κλάδου θα είχαν κλείσει προ πολλού. Με την κρίση χρέους να τρέχει στον τέταρτο χρόνο, η κάμψη των πωλήσεων στην Ευρώπη (και ειδικά στον Νότο) φέρνει προ αδιεξόδου μια βιομηχανία που απασχολεί άμεσα δεκάδες χιλιάδες εργαζομένους και έμμεσα εκατοντάδες χιλιάδες. Οι αυτοκινητοβιομηχανίες αποτελούν τη ναυαρχίδα της ευρωπαϊκής οικονομίας, απασχολώντας ένα σεβαστό τμήμα του εργατικού δυναμικού. Αν διαταραχθεί βίαια η πορεία του κλάδου, θα επηρεαστούν όλοι. Δείτε τι γίνεται στην Κύπρο.

Το πρώτο εννιάμηνο του 2012 οι νέες εγγραφές ΙΧ σημείωσαν κάμψη 26,6%.

Σύμφωνα με τα τελικά στοιχεία που ανακοίνωσε την Παρασκευή η Στατιστική Υπηρεσία, οι εγγραφές ιδιωτικών αυτοκινήτων σαλούν μειώθηκαν κατά 23,5% και έφτασαν τις 15.300, σε σύγκριση με 19.992 τους πρώτους εννέα μήνες του 2011.

Από το σύνολο των ιδιωτικών αυτοκινήτων σαλούν, 8.060 ή 52,7% ήταν καινούργια και 7.240 ή 47,3% ήταν μεταχειρισμένα αυτοκίνητα.

Οι εγγραφές μοτοποδηλάτων (< 50 κ.ε.) μειώθηκαν κατά 42,3% και έφτασαν τις 222, την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2012, σε σύγκριση με 385 την αντίστοιχη περίοδο του 2011, ενώ οι εγγραφές μοτοσυκλετών (> 50 κ.ε.) μειώθηκαν κατά 18,7% και έφτασαν τις 1.698 τους πρώτους εννέα μήνες του 2012, σε σύγκριση με 2.089 την αντίστοιχη περίοδο του 2011.

Οι ευρωπαϊκές αυτοκινητοβιομηχανίες είναι ενώπιον σοβαρών προβλημάτων και ανακινώντας περιεκτικές, προκαλώντας ακόμη και πολιτικές αντιδράσεις, όπως έγινε στο Βέλγιο. Η απόφαση της Ford να κλείσει, μέχρι τα τέλη του 2014, το εργοστάσιό της στην Γκενκ του Βελγίου, όπου εργάζονται 4.300 άνθρωποι (συνολικά 10.500 μαζί με τους κάθε είδους προμηθευτές και υπεργολάβους), προκάλεσε σάλο. Η παραγωγή θα μεταφερθεί στην Ισπανία, όπου το κόστος εργασίας είναι ασύγκριτα χαμηλότερο.

Ξαφνικά οι κοινωνίες του Βορρά συνειδητοποιούν ότι οι πολιτικές της λιτότητας και της εσωτερικής υποτίμησης σε Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία αρχίζουν να αποβαίνουν εις βάρος τους. Όχι μόνο πληρώνουν τα προγράμματα στήριξης, αλλά τώρα χάνουν και τις δουλές τους.

Οι περικοπές θα έχουν συνέχεια, καθώς υπάρχει πλεονασμα παραγωγής. Εργοστάσια ή τμήματα παραγωγής κλείνουν. Η Opel επεκτείνει στη Γερμανία την εργασία μερικής απασχόλησης για να αποφύγει τις απολύσεις.

Στη Γαλλία η Renault ανακοίνωσε πως τα έσοδά της υποχώρησαν κατά 13,3%, κατά το τρίτο τρίμηνο του 2012, ως αποτέλεσμα της μείωσης των πωλήσεων που προκάλεσε η οικονομική ύφεση που έχει πλήξει τη Γαλλία, την Ιταλία και την Ισπανία.

Η Renault αναφέρει ότι το τρίτο τρίμηνο του 2012 οι πωλήσεις έπεσαν στα 8,45 δισ. ευρώ έναντι των 9,76 δισ. ευρώ για τον περσινό χρόνο. Η Renault εκτιμά ότι η αγορά αυτοκινήτων στην Ευρώπη εξακολουθεί να αποτελεί πηγή έντονων ανησυχίας. Οι πωλήσεις της Renault στην Ευρώπη μειώθηκαν κατά 18,4%.

Κοντά σε συμφωνία για διάσωση της PSA Peugeot Citroen βρίσκεται η Γαλλία, με την κυβέρνηση να φέρεται έτοιμη να παράσχει χρηματοοικονομικές εγγυήσεις 5-7 δισ. ευρώ στον πιστωτικό βραχίονα της προβληματικής αυτοκινητοβιομηχανίας. Σύμφωνα με κύκλους προκειμένους στις διαπραγματεύσεις, η προκαταρκτική συμφωνία είναι κοντά. Αν υπάρξει τελική συμφωνία, θα πρόκειται για τη μεγαλύτερη παρέμβαση του Παρισιού στη γαλλική βιομηχανία αυτοκινήτων από το 2009, όταν επέζησε της χαμηλότοκα δάνεια 6 δισ. ευρώ προς τις Peugeot και Renault για να ενισχύσει τη ρευστότητά τους μετά την τραπεζική κρίση. Δεν είναι πάντως σαφές αν στις παρούσες διαπραγματεύσεις η κυβέρνηση θα κατορθώσει να εξασφαλίσει μείωση του αριθμού των σχεδιαζόμενων απολύσεων στην Peugeot, της οποίας οι πωλήσεις έχουν μειωθεί δραστικά στις σημαντικότερες αγορές της, Γαλλία, Ιταλία και Ισπανία.

Οι διαδηλώσεις σε Ελλάδα, Ισπανία και Πορτογαλία δεν ασκούν πιέσεις στις μεγάλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, αλλά σίγουρα θα ασκήσουν οι αναμενόμενες έντονες αντιδράσεις των βιομηχανικών εργατών σε Βέλγιο, Γαλλία και ειδικά στη Γερμανία, όπου η κόρα διαγίνει μια εκλογική χρονιά. Προς το παρόν, εργοστάσια δεν κλείνουν στη Γερμανία (άλλες χώρες πληρώνουν πρώτες το τίμημα), αλλά η όλη κατάσταση δεν είναι βιώσιμη.

seitanidisi@kathimerini.com.cy

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

28% των γυναικών που είναι μονογονείς στην Κύπρο για το 2011 είναι ηλικίας 35-44, σύμφωνα με έρευνα της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου. Συμπληρωματικά, το 27% των γυναικών που είναι μονογονείς στην Κύπρο είναι ηλικίας 45-54.

4 ήταν οι γυναίκες και 196 οι άνδρες που υπηρετούσαν ως ανώτεροι δημόσιοι υπάλληλοι στην Κύπρο το 1990, σε αντίθεση με την αναλογία 145 γυναικών και 299 ανδρών το 2011, σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

26,6% είναι η μείωση που κατέγραψε ο συνολικός αριθμός των νεοεγγραφέντων οχημάτων κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2012, φθάνοντας έτσι στις 20.608, σε σύγκριση με 28.073 κατά την ίδια περίοδο του 2011.

42,3% είναι η μείωση που σημείωσαν οι εγγραφές μοτοποδηλάτων κάτω των 50 κυβικών, αγγίζοντας έτσι τις 222, την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2012, σε σύγκριση με 385 την αντίστοιχη περίοδο του 2011.

5% είναι η αύξηση που θα κατέγραφε το ΑΕΠ των ΗΠΑ και 9% αυτό της Ιαπωνίας, αν τα ποσοστά εργοδότησης των γυναικών ήταν τα ίδια με των ανδρών, σύμφωνα έρευνα της Booz & Company, την οποία επικαλείται ο Economist.

ΔΗΚΤΗΣ

Παρίσι 1

Η στήλη δεν μπορεί να ξέρει αν μεθοδεύτηκε η επίσκεψη Χριστόφια στο Παρίσι ώστε να συμπέσει με την κορύφωση των διαδικασιών με την Τρόικα, αλλά στο διά ταύτα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έλαβε μία σαφή δήλωση στήριξης από τον Φρανσουά Ολάντ. «Είπα στον Πρόεδρο Χριστόφια ότι φυσικά η Γαλλία στηρίζει την εξεύρεση μιας λύσης έτσι ώστε η Κύπρος να μπορεί να ξεπεράσει τις τραπεζικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει σήμερα και να επανέλθει γρήγορα στην ανάπτυξη». Σημαντική όπως πάντα μία δήλωση Ολάντ...

Παρίσι 2

Σε ερώτηση αν υπάρχει κάτι πιο συγκεκριμένο αναφορικά με τις συζητήσεις με την Τρόικα σε σχέση με τη βοήθεια που θα υπάρξει προς την Κύπρο, ο κ. Ολάντ είπε ότι «σε αυτό το πλαίσιο, η Κύπρος συζητά με την Τρόικα και ο στόχος είναι στο προσεχές Eurogroup να εξερευνηθεί η καλύτερη λύση όχι μόνο για την Κύπρο, αλλά και για την Ευρώπη». Περισσότερες λεπτομέρειες για τα σενάρια που παίζουν θα διαβάσετε στο θέμα της διπλής σελίδας.

Οι τιμές

Αν μία επίκεντρο μπορεί να πουλήσει σε υψηλότερη τιμή θα το κάνει. Πρόκειται για έναν κανόνα του μάρκετινγκ για την τιμολόγηση. Π.χ. ένα ζευγάρι παπούτσια Bally είναι ακριβό τόσο στο Βελγικό όσο και στη Θεσσαλονίκη, αλλά το κατάστημα του Βελγικού πουλά τα παπούτσια φθηνότερα σε σύγκριση με αυτό της Θεσσαλονίκης λόγω της διαφοράς στο γενικό επίπεδο των τιμών. Προσέξτε, λοιπόν, ειδικά τώρα στην κρίση τι και από πού ψωνίζετε... Σακάκι γνωστής διεθνούς αλυσίδας που πωλείται 195 ευρώ στην Κύπρο στην Αθήνα το βρήκαμε 135 ευρώ...

Λήδρας

Εδώ που τα λέμε για ψώνια, αχίζει να σημειώσουμε μία παρατήρηση που κάναμε το τελευταίο δεκαπενθήμερο. Ενώ η λεωφόρος Μακαρίου στη Λευκωσία συνεχίζει να καταγράφει κίνηση που θυμίζει δεκαπενταύγουστο, στη Λήδρα γίνεται καμιά. Άρπασαν τον κόσμο να δουλέψει όσο θέλει και πήρε φωτιά ο πεζοδρομός. Μπαράκια, καφετέριες, κρεπερί και εστιατόρια κάνουν έξτρα τζίρο, σε μεγάλο βαθμό λόγω του ανοικτού ωραρίου. Κερδισμένοι όχι μόνο οι καταστημάτρες, αλλά και οι πολίτες που επισκέπτονται την περιοχή.

Είδες;

Είδες τι γίνεται όταν αφήνεις τον κόσμο να δουλέψει; Αυτές οι εξυπνάδες με τα ωράρια έχουν τσακίσει ολόκληρες περιοχές, κι αν θέλουν οι κύριοι προστάτες των εργαζομένων να βοηθήσουν τους εργαζόμενους, θα τους αφήσουν να δουλέψουν. Ιδίως σε περίοδο κρίσης.

Ευγένεια

Μας ενόχλησε το καλοκαίρι αλλά δεν το κάναμε θέμα. Με τόσο μεγάλη κίνηση στο αεροδρόμιο της Λάρνακας κάποια πράγματα μπορεί να μη γίνουν σωστά. Ο λόγος για την απουσία ειδικών λαστικένιων υποδημάτων μιας χρήσης που πρέπει να χορηγούνται στους επιβάτες, όταν η ασφάλεια τους ζητά να βγάλουν τα παπούτσια τους. Είναι θέμα υγιεινής, δυστυχώς, πληροφοριοδότης της στήλης μας ενημέρωσε ότι σε πρόσφατο ταξίδι του αναγκάστηκε να βγάλει τα παπούτσια του και για άλλη μια φορά κυκλοφόρησε ξηπόλιτος.

Πού καταλήγουν οι έρευνες της Skadden Arps.

Κόκκινες γραμμές

«Κόκκινες γραμμές» στη διαπραγμάτευση με την Τρόικα δεν υπάρχουν μόνο στην Κύπρο, το ίδιο ισχύει όπου πηγαίνει η Τρόικα. Η κυβέρνηση θεωρεί ότι υπάρχει χρόνος για να κλείσει η διαπραγμάτευση έγκαιρα, ενώ θα προσέλθει στη συζήτηση με την Τρόικα με τέσσερις «κόκκινες γραμμές», που προβλέπουν: διατήρηση 13ου μισθού, διατήρηση ΑΤΑ και ισορροπημένες παρεμβάσεις σε κρατικό μισθολόγιο και συνταξιοδοτικό.

Απάντηση

Η απάντηση για τις «κόκκινες γραμμές» ήρθε από το ΔΝΤ, στελέχη του οποίου διαμνύουν ότι για το Ταμείο δεν υπάρχουν «κόκκινες γραμμές». Αν δεν μας άρσσει, λέει, ως μην πάρουμε τα λεφτά... Ο Θεός να βάλει το χέρι Του.

Σημειώνουμε

Φίλος του Δίκτη σχολίασε με έντονο τρόπο λειτουργού του Τύπου (και όχι μόνο) που εργάζονται στην προεδρία. Στη Γραμματεία της Προεδρίας, η δουλειά που γίνεται αποτελεί υπόδειγμα για να ακολουθήσει και το υπόλοιπο Δημόσιο. Στην ΥΠΕΕ σημείωσε άλλη στήλη της εφημερίδας την Κούλα Σοφιανού στις

ΗΠΑ. Αλλά και στο ταλαιπωρο, απηρχαιωμένο και όχι και τόσο αποτελεσματικό ΓΤΠ, υπάρχουν περιπτώσεις που ξεχωρίζουν. Από εμάς, μπράβο στη Μαρία Πατούρα που τρέχει την προεδρία με τρόπο που αποτελεί τιμή για τον τόπο.

Θα βρει;

Μεγάλη απορία για αρκετό κόσμο: Η Skadden Arps, τι θα βρει εκεί που ψάχνει; Και, πιο σημαντικό, το πράμα αυτό περνά από τον Κορδαλλό ή θα αλλάξει δρόμο ξαφνικά;

Άλλο τούτο

Επειδή είμαι ανεξάρτητος υποψήφιος, λέει ο Γιώργος Λιλλήκας, γνωρίζω καλά από εθελοντισμό. Το σχόλιο στο Τρίτο του ΡΙΚ, με την ευκαιρία του ραδιομαραθωνίου. Ουδέν σχόλιο...

Ούτε αυτό...

Καμία σχέση δεν έχει το ΑΚΕΛ με την εταιρεία Δέλατα, σχολίασε ο κ. Λουκαΐδης. Τώρα, τι σχόλιο να κάνουμε εμείς; Ούτε η Ομόνοια έχει σχέση, έτσι;

Απαράδεκτο

Κλήθηκε να σχολιάσει εκείνη τη θεσμοθετημένη απάτη, κλοπή και λαμογιά εις βά-

ρος των δημοσίων ταμείων η υπουργός Εργασίας και μόνο που δεν έγινε του Κασσιδιάρη. Ο συνάδελφος στο ΡΙΚ τι ρώτησε αν συμφωνεί με την πρακτική να βασίζεται η σύσταση στον τελευταίο μισθό ή αν πρέπει να επεκταθεί ο θεσμός στους 30 τελευταίους μισθούς. «Εσύ, δεν είσαι συνδικαλιστής;» απάντησε και αρνήθηκε να τοποθετηθεί.

Από την άλλη

Από την άλλη, η όλη πρακτική να διορίζει ο Andros and his people αρχιεργατών μέσω e-mail λίγο πριν να αφηρηθεί, για να πάρει την αυξήσούλα του «δικός μας» και να πομπάρει και τη σύσταση, αυτό δεν την εννοχεί. Είπαμε, απάτη άνευ φυλακής. Και το χειρότερο; Δεν ντρέπονται για την πρακτική αυτή που ουσιαστικά αποτελεί διασπάθιση δημοσίου χρήματος. Σταμάτα.

Η Maya

Μας εντυπωσίασε η παρέμβαση της Maya Angelou, της πραγματικής ξεχωριστής συγγραφέως και ποιήτριας των ΗΠΑ, η οποία τοποθετήθηκε ανοικτά υπέρ του Μπαράκ Ομπάμα στις εκλογές των ΗΠΑ. Τώρα θα μου πείτε, μαύρη να ψηφίζει ρεπουμπλικάνο; Ε, έγινε κι αυτό, αλλά στα δικά μας τεφτέρια, η παρέμβαση Angelou έχει τη σημασία της.

Και πρόεδρος

«Κάποτε διαφώνουσα με τον Μάρτιν Λούθερ Κινγκ κατά πόσο θα μπορούσε ένας μαύρος να εκλεγεί πρόεδρος των ΗΠΑ. Επέμεινε πως αυτό θα μπορούσε να γίνει μέσω στα επόμενα σαράντα χρόνια, είναι εγώ του έλεγα πως μπορεί να μη δουν τέτοιο πράμα ούτε τα παιδιά μας», λέει η Angelou. Για να μην ξεχνιόμαστε: Πριν από μία γενιά, ούτε να κατορθώσουν δεν δικαιούνταν οι μαύροι των ΗΠΑ, επειδή το χρώμα του δέρματός τους δεν άρεσε...

diktis@kathimerini.com.cy

REZILIK ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΟΕΛΜΕΚ

Η Οργάνωση Ελλήνων Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης, για ακόμη μία φορά πρωτοστατεί στις επάξεις για ένα καλύτερο αύριο και καλεί «το υπόλοιπο συνδικαλιστικό κίνημα», αν δεν έχουν δουλειά, να κάνουν, λέει, σε πανεργαία και πανεργατικό συλλαλητήριο έξω από το Υπουργείο Οικονομικών, όταν θα βρίσκεται στην Κύπρο η Τρόικα. Για άλλη μια φορά, κερδισμένα θα είναι τα καφέ.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ROBERT J. SAMUELSON / THE WASHINGTON POST

Η αναμικτή ανάκαμψη στις ΗΠΑ και οι ευθύνες του Ομπάμα

Οι βαθμοί στον... έλεγχο του προέδρου Ομπάμα για το μάθημα της οικονομίας είναι στην καλύτερη των περιπτώσεων μέτριος! Από το εξαιρετικό A+ μέχρι την αποτυχία του E, θα του δόνα ένα Γ+, αν και παραδέχομαι ότι ο πρόεδρος της χώρας συνήθως δεν έχει μεγάλη επιρροή στον οικονομικό κύκλο. Η οικονομία μας άλλωστε είναι πολύ μεγάλη και επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες. Αναφέρω χαρακτηριστικά τις νέες τεχνολογίες μέχρι και τις συνθήκες που επικρατούν παγκοσμίως. Ακόμη, η οικονομική πολιτική δεν ασκείται μόνον από τον Λευκό Οίκο. Λόγω έχουν επίσης το Κογκρέσο (φορολογία, δαπάνες), η Κεντρική Τράπεζα (χρηματοπιστωτικές αγορές) και οι ρυθμιστικές αρχές. Οι πρόεδροι της χώρας συχνά κερδίζουν επαίνους ή κατηγορούνται για την κατάσταση της οικονομίας, όταν δεν τους αξίζει ούτε το ένα ούτε το άλλο. Ωστόσο, σε εποχές κρίσης, ο πρόεδρος αποκτά μεγαλύτερο λόγο. Και έτσι, μπορούμε και πρέπει να κρίνουμε τον Ομπάμα για τις επιδόσεις του στο συγκεκριμένο πεδίο.

Όπως και στο σχολείο, ο έλεγχος γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Έτσι, για την αρχή της θητείας του, για το πρώτο εξάμηνο, ο πρόεδρος παίρνει ένα A-, ενώ για το υπόλοιπο διάστημα οι βαθμοί του χειροτε-

ρεύουν ραγδαία. Ο καλός βαθμός που του δίνουν έχει να κάνει με την αρχική αποτελεσματικότητά του, στο να σταματήσει την οικονομία από μία ελεύθερη πτώση.

Υπενθυμίζω ότι το πρώτο εξάμηνο του 2009 η αμερικανική οικονομία έχανε 650.000 θέσεις εργασίας τον μήνα. Μέχρι τον Μάρτιο του 2009 και από τα τέ-

λη του 2008 - ο δείκτης Dow Jones υποχωρούσε κατά 25%. Αν και ορισμένες πολιτικές για την αντιμετώπιση της κρίσης εφαρμόζονταν ήδη από την απερχόμενη κυβέρνηση Μπους, η συνεργασία του Ομπάμα με τη Fed και η αποφασιστικότητα που επέδειξε τότε συνέτειναν στη σταθεροποίηση της οικονομίας. Αν δεν είχε λάβει μέτρα,

ουδείς ξέρει πού θα βρισκόμασταν σήμερα. Ομως, στη συνέχεια τα πράγματα διαφοροποιήθηκαν.

Η ανάκαμψη δεν ικανοποίησε Η οικονομία των ΗΠΑ έπασε πάτο στα μέσα του 2009 και έκτοτε αναπτύσσεται με ασθενικούς ρυθμούς, κατά μέσο όρο σε ποσοστό 2,2% ετησίως. Αντίθετως, οι μέσοι αναπτυξιακοί ρυθ-

μοί των εννέα άλλων περιόδων κρίσης μετά το 1950 έφταναν το 4,2% για την πρώτη τριετία. Κατά τη διάρκεια της τελευταίας κρίσης η αμερικανική οικονομία απώλεσε 8,8 εκατομμύρια θέσεις εργασίας και έχει ανακτήσει λιγότερες από το 50%, ήτοι περί τα 4 εκατομμύρια. Το γεγονός εξηγεί το γιατί πολλοί Αμερικανοί δεν αναγνωρίζουν ότι υπάρχει ανάκαμψη.

Ο Ομπάμα έχει μέρος της ευθύνης για την αναμικτή ανάκαμψη. Χαρακτηριστικό λάθος του ήταν το νομοσχέδιο για την Υγεία, καθώς η περιπλοκότητά του αποθαρρύνει τις νέες προσλήψεις. Η αβεβαιότητα σε ότι αφορά τον έλεγχο του δημοσίου ελλείμματος εντάθηκε. Η αβεβαιότητα φέρνει φόβο και όταν αυτός επικρατεί οι επιχειρήσεις δεν υλοποιούν νέες επενδύσεις και δεν κάνουν προσλήψεις, ενώ οι καταναλωτές περιορίζουν και αναβάλλουν τις αγορές τους.

Για να είμαστε δίκαιοι, πρέπει να επισημάσουμε πάντως ότι η τελευταία ύφεση ήταν και η μεγαλύτερη μετά το 1929. Μόνον η έκρηξη της φούσκας τιμών των ακινήτων «εξανμίσει» πλούτο αξίας 6 τρις. δολαρίων! Όμως, τα λάθη του Ομπάμα συντήρησαν τα προβλήματα της οικονομίας. Τώρα οι Αμερικανοί καλούνται να τον ξαναψηφίσουν. Σύντομα θα δούμε τι... βαθμό του δίνουν οι ίδιοι!

Ανοιχτή «γραμμή πίστωσης» για τις τράπεζες

Το σενάριο που συζητείται για να παραμείνει σε βιώσιμα επίπεδα το δημόσιο χρέος μετά την υπογραφή του Μνημονίου

Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ

Το άνοιγμα μιας «γραμμής πίστωσης» με την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία θα συνδέεται με ένα «λογαριασμό» για την ανακεφαλαιοποίηση του κυπριακού τραπεζικού συστήματος είναι ένα από τα σενάρια που έχουν πέσει στο τραπέζι για να παραμείνει σε βιώσιμα επίπεδα το κυπριακό δημόσιο χρέος, μετά την υπογραφή του Μνημονίου.

Σε αυτό τον «λογαριασμό» θα τοποθετηθεί ένα ποσό για τις τράπεζες, χωρίς αυτό να συνυπολογίζεται στο δημόσιο χρέος. Ανάλογα με τις ανάγκες των τραπεζών θα γίνεται η αναγκαία «ανάληψη» και τότε θα υ-

Το ΔΝΤ, που έχει βαρύνοντα λόγο, ανεβάζει στα 15 δισ. ευρώ το ποσό που θα χρειαστούν οι τράπεζες, λαμβάνοντας υπόψη το χειρότερο δυνατό σενάριο

πάρχει κρέωση στο δημόσιο χρέος. Η βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους είναι ένα από τα μεγαλύτερα αγκάθια που καλείται να ξεπεράσει η Κύπρος στις διαπραγματεύσεις με την Τρόικα. Ακόμη και με το αισιόδοξο σενάριο για τις ανάγκες που πιθανότατα θα προκύψουν για την ανακεφαλαιοποίηση των κυπριακών τραπεζών, μετά την ολοκλήρωση του διαγνωστικού ελέγχου από την Pimco και την Deloitte, το δημόσιο χρέος ανεβαίνει σε επίπεδα μη αποδεκτά για τη λογική της Τρόικας.

Υπενθυμίζεται ότι οι οίκοι αξιολόγησης Moody's και S&P με τις τελευταίες υποβαθμίσεις της κυπριακής οικονομίας άνοιξαν το κεφάλαιο «ανάδιάρθρωση του κυπριακού δημόσιου χρέους». Κεφάλαιο που κλείνουν άπαντες στην Ευρώπη, ως μη ρεαλιστική επιλογή. Ο Moody's εκτιμά ότι το δημόσιο χρέος της χώρας θα ανέλθει στο 160% του ΑΕΠ, με την ανακεφαλαιοποίηση να απαιτεί 12 δισ. ευρώ ή 70% του ΑΕΠ. Το όριο της βιωσιμότητας έχει τοποθετηθεί στο 120%.

Η Κύπρος, ως μια οικονομία με χαμηλό ειδικό βάρος στις οικονομικές εξελίξεις της Ευρωζώνης, επιδιώκει να εκμεταλλευτεί τα καλύτερα στοιχεία που προκύπτουν από τη διαχείριση της κρίσης στις άλλες χώρες.

Η λύση της «γραμμής πίστωσης» λύνει δύο βασικά προβλήματα:

Πρώτον, αν λάβουμε υπόψη το καλό σενάριο της υπογραφής Μνημονίου μέσα στον Νοέμβριο, θα έχουμε ένα πρόγραμμα δανειοδότησης χωρίς να γνωρίζουμε τις πραγματικές ανάγκες των τραπεζών. Παράγοντας του Υπουργείου Οικονομικών εξήγησε ότι θα μπορούσε να προβλεφθεί ένα ποσό και να μείνει στην άκρη. Να υπάρχει, δηλαδή, ως δυνατότητα εκταμίευσης. Το ύψος του ποσού αυτού ποικίλλει. Υπάρχει μια μεγάλη διαφορά στις εκτιμήσεις της Τρόικας και της κυβέρνησης, όπως είχε αναφέρει ο υπουργός Οικονομικών, Βάσος Σιαρλή, στο περιθώριο του άτυπου Eurogroup που έγινε τον Σεπτέμβριο στη Λευκωσία. Το ΔΝΤ, που έχει βαρύνοντα λόγο, ανεβάζει στα 15 δισ. ευρώ το ποσό που θα χρειαστούν οι τράπεζες, λαμβάνοντας υπόψη το χειρότερο δυνατό σενάριο.

Δεύτερον, πολιτικούς στόχους της κυβέρνησης είναι η χρηματοδότηση των κυπριακών τραπεζών να γίνει

απευθείας από τους ευρωπαϊκούς μηχανισμούς και συγκεκριμένα από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM). Σήμερα αυτό δεν είναι εφικτό, καθώς απουσιάζει κάτι βασικό: η τραπεζική ένωση και ο αναγκαίος ενιαίος εποπτικός Μηχανισμός. Ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Δημήτρης Χριστόφιας, έχει δηλώσει ότι η Κύπρος θα ήθελε την απευθείας χρηματοδότηση των τραπεζών από τον ESM, αλλά έχει αναγνωρίσει ότι αυτό δεν είναι άμεσα εφικτό, αφού χρειάζεται χρόνος για να τρέξουν οι διαδικασίες για τη δημιουργία του ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού για τον ευρωπαϊκό τραπεζικό τομέα.

Χρόνος, όμως, χρειάζεται και για να ολοκληρωθεί και ο διαγνωστικός έλεγχος από την Pimco και την Deloitte.

Η «Κ» είχε αναφέρει σε παλαιότερο ρεπορτάζ ότι δεν αποκλείεται να φτάσουμε μέχρι τον Μάρτιο και η διαδικασία να μην έχει ολοκληρωθεί. Την περασμένη εβδομάδα το ΚΥΠΕ μετέ-

δωσε πληροφορία, από πηγή της Κεντρικής Τράπεζας, ότι πράγματι εκτιμάται ότι κατά τους πρώτους δύο μήνες του 2013 θα ολοκληρωθεί ο διαγνωστικός έλεγχος που διενεργεί.

«Πα' όλο που δεν έχουν δεσμευτεί σε ένα χρονοδιάγραμμα, λογικά αναμένει ένας ότι αρχές του 2013 ή κατά τους πρώτους δύο μήνες του νέου έτους θα μπορούσαν να δώσουν ένα αποτέλεσμα», ανέφερε η πηγή της Κ.Τ. στο ΚΥΠΕ.

Η ιδέα της «γραμμής πίστωσης» δίνει το απαραίτητο χρονικό περιθώριο που έχει ανάγκη η Κύπρος με την προσδοκία ότι πράγματι εντός του 2013 θα υπάρξει επιχειρησιακή εφαρμογή του ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η ιδέα αυτή δεν προέκυψε ως απάντηση στα προβλήματα της Κύπρου, αλλά της Ισπανίας. Οι εξελίξεις στις άλλες χώρες με δημοσιονομικά προβλήματα και δυσκολία ή αδυναμία δανεισμού επηρεάζουν αποφασιστικά τους χειρισμούς της κυπριακής πλεύρας.

Η Ισπανία προσπαθεί να αποφύγει με κάθε τρόπο την υπογραφή Μνημονίου. Λαμβάνει από μόνη της όλα τα αναγκαία μέτρα για να περιορίσει το δημοσιονομικό της έλλειμμα και εκμεταλλεύεται τη μείωση των επιτοκίων της στις αγορές για να αντλήσει όσο το δυνατόν περισσότερα χρήματα για τη χρηματοδότηση των αναγκών της χώρας το 2013 (κάλυψη ελλείμματος και αναχρηματοδότηση χρέους) για να μην πιεστεί προς την κατεύθυνση σύναψης Μνημονίου. Προσπαθεί, δηλαδή, να κερδίσει χρόνο μέχρι να ενεργοποιηθεί η Τραπεζική Ένωση για τη διάσωση του τραπεζικού της συστήματος.

Σύμφωνα με τους Financial Times, η Ισπανία είναι έτοιμη να ζητήσει ένταξη στον μηχανισμό στήριξης, χωρίς να ζητά χρήματα, αλλά την προκαταρκτική παροχή γραμμών πίστωσης, για περίπτωση ανάγκης. Έτσι, θα δοθεί η δυνατότητα στην ΕΚΤ να παρέμβει στη δευτερογενή αγορά ομολόγων της χώρας. «Η Μαδρίτη περιμένει να συντονιστεί με τις άλλες χώρες της Ευρωζώνης», αναφέρει Ισπανός αξιωματούχος στους FT, χωρίς να εξηγεί περαιτέρω.

Η Ιρλανδία παίζει το χαρτί της ειδικής περίπτωσης. Βρέθηκε στο Μνημόνιο εξαιτίας των αναγκών των τραπεζών της και θέλει εκ των υστέρων να απαλλαγεί από το βάρος του χρέους που δημιούργησαν οι τράπεζες. Το θετικό για την Ιρλανδία είναι ότι το πρόγραμμα που συνυπολόγησε υλοποιείται ομαλά και τώρα υπάρχει στον ορίζοντα η πιθανότητα να απαλλαγεί από το Μνημόνιο πριν από το τέλος του 2013.

Τέλος, η Πορτογαλία κέρδισε την επιμήκυνση, αλλά η ύφεση βγάζει εκτός στόχων τον προϋπολογισμό της.

Είναι προφανές ότι η Κύπρος, ως μια οικονομία με χαμηλό ειδικό βάρος στις οικονομικές εξελίξεις της Ευρωζώνης, επιδιώκει να εκμεταλλευτεί τα καλύτερα στοιχεία που προκύπτουν από τη διαχείριση της κρίσης στην Ελλάδα. Με δύο λέξεις, η Κύπρος αναζητεί «περισσότερο χρόνο». Χρόνο για την υλοποίηση του Μνημονίου (δηλαδή επιμήκυνση), χρόνο για να μη χρειαστεί να φορτωθεί ο κρατικός προϋπολογισμός τη στήριξη των τραπεζών.

seitanidis@kathimerini.com.cy

Τα χρονοδιαγράμματα για την Τραπεζική Ένωση

Στις Βρυξέλλες το ερώτημα δεν είναι αν θα υπάρξει Τραπεζική Ένωση, αλλά το πότε και με ποιους όρους. Το χρονοδιάγραμμα που έχει τεθεί είναι φιλόδοξο, αλλά υπό την πίεση της ανάγκης πολλά μπορούν να αλλάξουν.

Με την ολοκλήρωση της τελευταίας Συνόδου Κορυφής, την περασμένη Παρασκευή, ξεκίνησε ένας νέος γύρος άτυπων διαβουλεύσεων με τα κράτη-μέλη και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τα διάφορα θέματα που θα πρέπει να διερευνηθούν. Σύμφωνα με τα Συμπεράσματα της Συνόδου, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προσβλέπει σε έναν συγκεκριμένο και χρονικά καθορισμένο οδικό χάρτη που θα πρέπει να παρουσιασθεί κατά τη σύνοδό του τον Δεκέμβριο του 2012, προκειμένου να μπορέσει να πραγματοποιήσει πρόοδο ως προς όλα τα κύρια συστατικά στοιχεία στα οποία θα πρέπει να είναι θεμελιωμένη μια ουσιαστική Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε τους νομοθέτες να συνεχίσουν κατά προτεραιότητα τις εργασίες ως προς τις νομοθετικές προτάσεις για τον ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (EEM), με στόχο να συμφωνηθεί το νομοθετικό πλαίσιο έως την 1η Ιανουαρίου 2013. Η επεξεργασία της επιχειρησιακής εφαρμογής θα πραγματοποιηθεί εντός του 2013.

Η απευθείας ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών από τον ESM δεν είναι ένα και τόσο μακρινό σενάριο.

Οι ηγέτες έχουν δώσει εντολή στο Eurogroup να διαμορφώσει τα ακριβή επιχειρησιακά κριτήρια που θα ισχύουν για τις άμεσες ανακεφαλαιοποιήσεις τραπεζών από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ΕΜΣ), με απόλυτο σεβασμό της δήλωσης της συνόδου κορυφής της ζώνης του ευρώ της 29ης Ιουνίου 2012. «Πρέπει οπωσδήποτε να τεθεί τέρμα στον φαύλο κύκλο μεταξύ τραπεζών και κρατικού χρέους. Όταν θεσπιστεί αποτελεσματικός ενιαίος εποπτικός μηχανισμός, με τη συμμετοχή της ΕΚΤ, για τις τράπεζες στη ζώνη του ευρώ, ο ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός θα μπορούσε, μετά από τη λήψη κανονικής απόφασης, να έχει τη δυνατότητα άμεσης ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών», σύμφωνα με τα Συμπεράσματα του Συμβουλίου.

ΠΑΠΑΕΛΛΗΝΑΣ
ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Αναπτυσσόμαστε υπεύθυνα

Πρωτοπορούμε σε πρακτικές Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης κάνοντας πράξη το βαθύ μας πιστεύω πως μια σύγχρονη επιχείρηση οφείλει να είναι πρώτα απ' όλα κοινωνικά υπεύθυνα.

Ο Όμιλος Παπαέλληνα αναλαμβάνει την ευθύνη του για το μέλλον:

- Ισορροπώντας την απόδοση του Ανθρώπινου Δυναμικού με την ποιότητα ζωής
- Στοχεύοντας σε σχέσεις εμπιστοσύνης στην αγορά
- Προσφέροντας με ευθύνη στην Κοινωνία
- Φροντίζοντας για όσα μας περιβάλλουν

Νέος Κοινωνικός Απολογισμός

Συνεχίζοντας την συμβολή του στην κοινωνία και το περιβάλλον, ο Όμιλος Παπαέλληνα κυκλοφορεί τον δεύτερο Κοινωνικό Απολογισμό για το έτη 2010 και 2011, στο οποίο περιγράφονται όλες οι καινοτόμες δράσεις που στον τομέα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης άσκησε το μέλλον. Το νέο Κοινωνικό Απολογισμό, ο Όμιλος Παπαέλληνα είναι ο πρώτος στην Κύπρο που έχει διακριθεί βάση του παγκόσμιου προτύπου Global Reporting Initiative (GRI) με Β+.

Ο Κοινωνικός Απολογισμός παρατίθεται ολόκληρος στην ιστοσελίδα του Ομίλου www.papaellinas.com.cy

• Σημειώνεται πως για την καινοτομία του αυτή όπως και για τις φιλικές προς το περιβάλλον ενέργειες του, απονεμήθηκε πρόσφατα στον Όμιλο Παπαέλληνα από το διεθνή οργανισμό myclimate και το Κέντρο Αειφορίας (CSE), η πολύ τιμητική διάκριση Green Leader.

Χ.Α.ΠΑΠΑΕΛΛΗΝΑΣ

PHARMACYLINE

BEAUTYLINE

Demetriades & Papaellinas Ltd

HealthLine

Λεωφόρος Γιάννου Κρανιδιώτη 179, 2235 Λατσία, Λευκωσία, Κύπρος. Τηλ: 22 741 741, Φαξ: 22 482 155, info@papaellinas.com.cy - www.papaellinas.com.cy

«Μικρή επανάσταση» η Ενιαία Εποπτεία των τραπεζών στην Ε.Ε.

Η άμεση ανακεφαλαιοποίηση θα αποφασιστεί εσωτερικά από τον ΕΜΣ, λέει ο Επίτροπος Μπαρνιέ

Συνέντευξη στον ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Η Ευρώπη θα συνεχίσει με πολλαπλές ταχύτητες, με εκείνους που προχωρούν μπροστά, να «φωτίζουν τον δρόμο» για να ακολουθήσουν οι υπόλοιποι, σχολιάζει ο Μισέλ Μπαρνιέ, Επίτροπος Αρμόδιος για την Ενιαία Αγορά. Η Ενιαία Εποπτεία, η επιβολή του Φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, αλλά και τελικά η τραπεζική ένωση αποτελούν βασικό στοιχείο της προσπάθειας για να αντιμετωπιστεί η κρίση, αλλά και για να προετοιμαστεί το έδαφος για αντιμετώπιση των επόμενων κρίσεων. Ο κ. Μπαρνιέ σχολιάζει επίσης πως όσον αφορά στην άμεση ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών από τον Μηχανισμό Σταθερότητας, αυτό αποτελεί απόφαση του ίδιου του Μηχανισμού.

—**Η ενιαία εποπτεία του χρηματοπιστωτικού συστήματος στην Ε.Ε. αποτελεί βασική προτεραιότητα της Κομισιόν. Πώς προχωράει αυτή η προσπάθεια;**

—**«Θα διαφυλαχθεί ο ρόλος των εθνικών εποπτικών αρχών, αλλά η τελική ευθύνη για τις τράπεζες θα ανήκει στην Ενιαία Εποπτική Αρχή»**

Θέλω να τονίσω πως η εποπτεία είναι ένα πράγμα, και ρύθμιση είναι άλλο. Συνεχίζουμε μεθοδικά να δημιουργούμε ένα πλαίσιο για τη ρύθμιση της εσωτερικής αγοράς. Θέλουμε να υπάρχει μόνο ένα «βιβλίο κανόνων» για τις τραπεζικές υπηρεσίες, που να καλύπτει και τα 27 κράτη-μέλη. —**Υπάρχει η εντύπωση, όμως, πως η προσπάθεια αυτή έχει κάπου σκαλώσει...**

Παρακολουθούμε στενά την πρόοδο που κάνουμε. Διατηρούμε ένα ενημερωμένο πίνακα (scoreboard) τον οποίο μελετούμε με τους υπουργούς Οικονομικών κάθε μήνα, και ο οποίος περιλαμβάνει τον κάθε παίκτη, τον κάθε τομέα και το κάθε προϊόν που πρέπει να ρυθμιστεί καλύτερα. Έχουμε ήδη ολοκληρώσει τις προτάσεις μας, και ορισμένες έχουν ήδη συμφωνηθεί. —**Η ενιαία εποπτεία, θα μπορούσε να δώσει λύσεις που να τις αισθανθεί ο πολίτης;**

Αυτός είναι ο στόχος: Να προστατέψουμε τους καταναλωτές και τους φορολογούμενους στην Ευρώπη, και την ίδια ώρα να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα της κρίσης. Θέλουμε επίσης να δημιουργήσουμε τους μηχανισμούς για αντιμετώπιση των μελλοντικών κρίσεων. —**Την ίδια ώρα, ανοίγει και τον δρόμο προς την τραπεζική ένωση...**

Δεν πρέπει να ξεχνάμε πως στην Ε.Ε. υπάρχουν 17 χώρες που έχουν ενοποιημένο αλληλεξάρτηση και κοινούς επιχειρηματικούς κινδύνους, επειδή μοιράζονται το ίδιο νόμισμα. Γι' αυτό εξάλλου και τον περασμένο Ιούλιο συμφώνησαν οι αρχηγό κρατών να δημιουργήσουν τον ενιαίο μηχανισμό εποπτείας, που είναι και το πρώτο βήμα προς την τραπεζική ένωση.

—**Δεν μπορούν 27 κράτη-μέλη να κινούνται με την ίδια ταχύτητα και το αποτέλεσμα είναι πως ολόκληρη η Ε.Ε. στο τέλος κινείται με την ταχύτητα του πιο αργού,** τονίζει ο Επίτροπος Μπαρνιέ.

—**Εκκρεμούν ακόμα σημαντικές λεπτομέρειες όσον αφορά στην αρχιτεκτονική της εποπτείας;**

Κατέθεσα, μαζί με τον κ. Μπαρόζο, προτάσεις και για την αρχιτεκτονική των θεσμών που θα πρέπει να δημιουργηθούν. Αυτές οι προτάσεις είναι πολύ λεπτομερείς για την εφαρμογή των αποφάσεων για τον ενιαίο επόπτη. Με μεγάλη ευχαρίστηση καλωσορίζω την πρόσφατη απόφαση του Συμβουλίου το οποίο έχει ήδη συμφωνήσει με μεγάλη λεπτομέρεια αυτή την αρχιτεκτονική. Τώρα προχωράμε στα επόμενα βήματα...

—**Μέχρι πότε μπορούμε να αναμένουμε πως θα επιτευχθεί πολιτική απόφαση για να προχωρήσει η όλη προσπάθεια;**

Έχω μεγάλη εμπιστοσύνη στη δυνατότητα μας να φτάσουμε σε μια πολιτική απόφαση για τον ενιαίο επόπτη

Προς μία Ευρώπη πολλαπλών ταχυτήτων...

—**Η προώθηση της Ενιαίας Εποπτείας, αλλά και του φόρου Τόμπιν, όπως προωθούνται, δείχνουν πως οδηγούμαστε προς μία Ευρώπη πολλαπλών ταχυτήτων...**

Το ζητούμενο είναι να παραμείνουμε όλοι στον ίδιο δρόμο. Δεν μπορούν 27 κράτη-μέλη να κινούνται με την ίδια ταχύτητα και το αποτέλεσμα είναι πως ολόκληρη η Ε.Ε. στο τέλος κινείται με την ταχύτητα του πιο αργού. Αυτός είναι και ένας από τους λόγους για τους οποίους η Ενισχυμένη Συνεργασία συμπεριλήφθηκε ρητά και στη Συνθήκη της Λισαβόνας. Δεν είναι ζήτημα διαζυγίου, η προσέγγιση αυτή έχει υιοθετηθεί, εκτός από τη φορολόγηση των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και στο θέμα της πατέντας.

—**Ελπίζετε πως όσοι «κόψουν πίσω», θα μπορούν να ακολουθήσουν αργότερα;**

Είναι σημαντικό να έχουμε υπόψη μας πως, όταν μία ομάδα κρατών προχωράει μπροστά από τους υπόλοιπους, φωτίζουν τον δρόμο μπροστά τους για να μπορούν πιο εύκολα και οι άλλοι ν' ακολουθήσουν. Δεν πάνε σε άλλο δρόμο, αλλά ριχνουν φως στο τι έπεται και οι υπόλοιποι είναι ελεύθεροι να ακολουθήσουν.

των τραπεζών ως το τέλος του έτους. Η απόφαση αυτή θα βασιστεί στη συμφωνία των αρχηγών κρατών, οι οποίοι έχουν στηρίξει πλήρως την πρότασή μας, αλλά έχουν επίσης συγκεκριμενοποιήσει τις λεπτομέρειες. —**Υπάρχει η ανησυχία πως η όλη προσπάθεια μεγαλώνει την απόσταση μεταξύ του επόπτη και των τραπεζών. Πώς μπορεί να διαφυλαχθεί η αποτελεσματικότητα ενός ενιαίου επόπτη;**

Η δική μας θέση είναι πως η εποπτική αρχή θα έχει αρμοδιότητα για όλες —και τις 6 χιλιάδες— τράπεζες της Ε.Ε. Αυτό δεν σημαίνει πως η Φρανκφούρτη θα ασχολείται με το καθημερινό έργο της εποπτείας για όλες τις τράπεζες, αλλά στο τέλος της ημέρας θα έχει την ευθύνη. —**Αρα διαφυλάσσετε τον ρόλο των εθνικών εποπτικών αρχών...**

Είναι σημαντικό να έχουμε υπόψη μας πως, όταν μία ομάδα κρατών προχωράει μπροστά από τους υπόλοιπους, φωτίζουν τον δρόμο μπροστά τους για να μπορούν πιο εύκολα και οι άλλοι ν' ακολουθήσουν. Δεν πάνε σε άλλο δρόμο, αλλά ριχνουν φως στο τι έπεται και οι υπόλοιποι είναι ελεύθεροι να ακολουθήσουν.

Η καθημερινότητα της εποπτείας θα ασκείται από τις εθνικές εποπτικές αρχές, των οποίων τον ρόλο θα πρέπει να σεβαστούμε. Αυτό είναι ένα σημαντικό σημείο που αφορά και τις τράπεζες των χωρών που βρίσκονται εκτός Ευρωζώνης αλλά θέλουν να λάβουν μέρος στο νέο πλαίσιο εποπτείας. Θα πρέπει να φροντίσουμε ούτως ώστε να έχουν λόγο και να μοιράζονται με δίκαιο τρόπο την ευθύνη της λήψης αποφάσεων. —**Υπάρχουν, όμως, έντονες αντιδράσεις από κράτη εκτός Ευρωζώνης που αισθάνονται πως θα επηρεάζονται τα τραπεζικά τους ιδρύματα, χωρίς αυτοί να έχουν λόγο. Πώς αντιμετωπίζετε αυτό το ζήτημα;**

Θα πρέπει να βρούμε, μαζί με την ΕΚΤ, τους τρόπους ούτως ώστε οι χώρες εκτός Ευρωζώνης να μπορούν να έχουν ψήφο και να λαμβάνουν μέρος στη λήψη των αποφάσεων. Με ικανοποίησε το γεγονός ότι το Συμβούλιο συγκεκριμενοποίησε μια σειρά από τέτοια ζητήματα, συμπεριλαμβανομένου και του χρονοδιαγράμματος για τα επόμενα βήματα. Με βάση αυτή την απόφαση, πρέπει να έχουμε μια απόφαση εντός Δεκεμβρίου και να αρχίσει μια σταδιακή εφαρμογή εντός του 2013 και του 2014. —**Θ' αλλάξει όλο το τοπίο...**

Πρόκειται για μία μικρή επανάσταση. Αυτό λέει και ο κ. Βαν Ρομπέι.

—**Από την άλλη, από μόνος της η ενιαία εποπτική αρχή δεν αρκεί για να εξασφαλίσει ένα πιο ασφαλές και εύρωστο σύστημα στην Ε.Ε....** Ναι, θα πρέπει να προχωρήσουμε τάχιστα και με άλλα στοιχεία του κοινού χρηματοπιστωτικού συστήματος. Πρέπει να προχωρήσει η πρόταση που κατέθεσα πριν από έξι μήνες για την εκ-

καθάριση τραπεζών (bank resolution). Με αυτή την πρόταση, αξιοποιούνται οι μηχανισμοί που υπάρχουν σε εθνικό επίπεδο με καλύτερο τρόπο. Πρέπει, επίσης, να προχωρήσει και το θέμα των Ταμείων Εγγύτητας Καταθέσεων, για το οποίο καταθέσαμε την πρότασή μας πριν από ενάμιση χρόνο.

—**Κεφαλαιοποίηση μέσω ΕΜΣ** —**Θα μπορούσε να προχωρήσει η άμεση ανακεφαλαιοποίηση για τράπεζες μέσα από τον Μηχανισμό Σταθερότητας;**

Αυτό το θέμα αφορά τον συνάδελφο κ. Όλι Ρεν. Θα ήθελα όμως να σχολιάσω πως η δημιουργία της ενιαίας εποπτικής αρχής αποτελεί απόλυτη προϋπόθεση για να μπορεί να γίνει η άμεση ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών. Είναι απαραίτητο, όχι όμως και αρκετό, από μόνο του. Σημειώστε, επίσης, πως ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (ΕΜΣ) θα έχει δικές του εσωτερικές διαδικασίες για τη λήψη αποφάσεων που αφορούν στην ανακεφαλαιοποίηση ή άλλες κινήσεις. Θα εναπομένει στον ίδιο τον ΕΜΣ να αποφασίσει ποιές τράπεζες θα ανακεφαλαιοποιηθούν άμεσα και κάτω από ποιους όρους. —**Κι αυτό άσχετα με την ενιαία εποπτική αρχή;**

Σε κάθε περίπτωση, η ενιαία εποπτική αρχή είναι απαραίτητη πριν να γίνει κάτι τέτοιο.

—**Η ενιαία αγορά μπορεί να συμβάλει στην επίλυση των προβλημάτων της κρίσης...αλλά μπορεί χωρίς να λυθούν και τα δημοσιονομικά προβλήματα;**

Θέλουμε να σπάσουμε τον φαύλο κύκλο μεταξύ των κρατικών χρεών και του τραπεζικού συστήματος. Πρέπει να εργαστούμε για την πιο σωστή δια-

χείριση των χρεών σε όλες τις χώρες, χωρίς εξαιρέση. Χρειάζεται καλύτερη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, με σεβασμό για τις επόμενες γενιές που τελικά θα φορολογηθούν για να πληρώσουν αυτό το χρέος. Η παράμετρος αυτή είναι συμπληρωματική της καλύτερης εποπτείας των χρηματοπιστωτικών αγορών. Τα δύο πρέπει να λειτουργήσουν μαζί.

—**Συνέβαλαν πολλά σε αυτή την κρίση, όχι μόνο η εποπτεία και το δημόσιο χρέος...**

Κοιτάζουμε τα λάθη των εποπτικών αρχών, τη σύγκρουση συμφερόντων, λάθη των κυβερνήσεων, τα σκευολαρίσματα, τα τοξικά προϊόντα. Θέλω να βάλω στο τραπέζι ακόμα δύο προτάσεις στις οποίες εργαζόμαστε. Η πρώτη είναι συνδεδεμένη με την έκθεση Liikanen σχετικά με τον διαχωρισμό του ρίσκου και τον έλεγχό του. Η δεύτερη αφορά στον έλεγχο και τη ρύθμιση της σκιάδους τραπεζικής δραστηριότητας. Όταν συμφωνηθούν και αυτά τα δύο επιπλέον θέματα, θα έχουμε ένα ισχυρό οπλοστάσιο που να μπορεί να προλαβαίνει τα προβλήματα. Ο έλεγχος του σορταρίσματος είναι επίσης έτοιμος να τεθεί σε λειτουργία.

—**Αρα η αντιμετώπιση της κρίσης, και η προετοιμασία για την επόμενη, είναι πολύπλευρη προσπάθεια που ξεπερνά την ενιαία εποπτεία...**

Σε κάθε περίπτωση, η εποπτεία και ρύθμιση των αγορών είναι μόνο μία από τις πολλές πτυχές της αντιδραστικής μας στην κρίση. Η δημοσιονομική διαχείριση, η πιο αργή αλλά σοφά ανάπτυξη... Αυτά είναι άλλα, εξίσου σημαντικά στοιχεία τα οποία ενισχύουν το ένα το άλλο. Ζητάμε θυσιές από τους πολίτες μας, αλλά πρέπει να λάβουμε ταυτόχρονα και ολοκληρωμένη δράση για να εξασφαλίσουμε μια σταθερή ανάπτυξη που να μη μας φέρει ξανά στη σημερινή κατάσταση.

—**Με τον φόρο Τόμπιν, τι να αναμένουμε;**

Δεν μιλάμε ακριβώς για φόρο Τόμπιν. Ο Φόρος Χρηματοπιστωτικών Συναλλαγών πρέπει να είναι οικονομικά βιώσιμος για τον ίδιο το τομέα, πρέπει να είναι εύκολος στη διαχείρισή του, αλλά και πολιτικά και ηθικά δίκαιος. Χρειαζόμαστε ανάπτυξη, αλλά δεν θα είναι η ίδια ανάπτυξη που είχαμε τα προηγούμενα χρόνια. Θα πρέπει να είναι πιο πράσινη, πιο καινοτομία και πιο δίκαιη.

—**Δηλαδή η ανάπτυξη ήταν επίπλαστη...**

Ακριβώς, και γι' αυτό η ανάπτυξη οφείλει να είναι λιγότερο επιπλάστη. Έτσι, με την πλαστική ανάπτυξη των τελευταίων ετών, σε μεγάλο βαθμό τελετριπικησε στη δημιουργία φουσάλων. Χρειαζόμαστε περισσότερη διαφάνεια και υπευθυνότητα στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, αλλά και πιο δίκαιη και ισοζυγισμένη ανάπτυξη. Υπάρχουν ήδη έντεκα κράτη-μέλη που θέλουν να προχωρήσουν με ενισχυμένη συνεργασία, και αυτό θα κάνουμε όσον αφορά στη φορολόγηση των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών.

—**Αλλά θα πέσει το βάρος του φόρου στα τραπεζικά ιδρύματα συγκεκριμένων κρατών...**

Θέλουμε μια ευρεία φορολογική βάση, με χαμηλότερα συντελεστές.

Το μέλλον των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στην Κύπρο

Της ΧΑΡΑΣ ΖΥΜΑΡΑ

Με μότο «Πλοηγώντας στους ανέμους ενός Μεταβαλλόμενου Νέου Κόσμου», το συνέδριο Fiduciary Future που λαμβάνει χώρα στις 31 Οκτωβρίου μέχρι 1η Νοεμβρίου στο Hilton Park της Λευκωσίας προσδοκεί να θέσει ένα πλαίσιο συζήτησης για το μέλλον του χρηματοπιστωτικού τομέα στην Κύπρο, φιλοξενώντας εξεχόντες ομιλητές από το πολιτικό σκηνικό της Κύπρου και του εξωτερικού.

Μεταξύ των υπόλοιπων ομιλητών, ο κ. Γιάννης Μάτσος συντάκτης της Nine Point αναλύει την Κύπρο ως κέντρο παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, εντοπίζοντας τα στοιχεία που την αναδεικνύουν ως κομβική αγορά, αλλά και όσα πλήττουν την ανταγωνιστικότητά της, σε σχέση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες.

Βασισμένος σε στοιχεία από την Κεντρική Τράπεζα, ο κ. Μάτσος υποστηρίζει να εξηγήσει σε ποιους τομείς υπερέχουν και γιατί οι κύριοι ανταγωνιστές της Κύπρου, Μάλτα, Λουξεμβούργο και Ιρλανδία, καθώς επίσης και ποιοι παράγοντες επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητά της χώρας στον τραπεζικό τομέα, και στον τομέα διαχείρισης ταμείων (funds).

Οι εξελίξεις στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες στο επίκεντρο του Συνεδρίου Fiduciary Future.

Σύμφωνα με τον ίδιο, στον τραπεζικό τομέα η Κύπρος είναι σχετικά ανταγωνιστική, κι αυτό οφείλεται στον αναλογικά μεγάλο αριθμό τραπεζικών ιδρυμάτων που υπάρχουν

στη χώρα, αλλά και στο ώριμο τραπεζικό της σύστημα, ανεξαρτήτως της περιόδου που διανύει σήμερα. Στον συγκεκριμένο τομέα, η Κύπρος υστερεί εξαιτίας της εστίασής του σε

κυπριακά, ελληνικά, ρωσικά και μεσανατολικά τραπεζικά ιδρύματα, γεγονός που δεν της προσδίδει ένα διεθνοποιημένο χαρακτήρα.

Σχετικά με τον τομέα διαχείρισης

funds, η Κύπρος βρίσκεται αρκετά πίσω σε σύγκριση με τους κύριους ανταγωνιστές της. Σύμφωνα με τα όσα θα παρουσιαστούν κατά τη διάρκεια του συνεδρίου από τον κ. Μάτσος, η κυπριακή αγορά δεν χαρακτηρίζεται από σαφή νομοθεσία, ενώ πλήγμα στην ανταγωνιστικότητά της είναι και η λειτουργία δύο ρυθμιστικών αρχών (Κεφαλαιαγορά και Κεντρική Τράπεζα), γεγονός που δημιουργεί σύγχυση στους πελάτες που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στη χώρα.

—**Ο ιδιωτικός τομέας χαρακτηρίζεται ως φιλικός προς τους ξένους πελάτες, ενώ το Δημόσιο ως μη επαρκώς προσανατολισμένο στο κομμάτι του μάρκετινγκ**

Με βάση τα στοιχεία του, ο κ. Μάτσος θεωρεί ότι η κυπριακή νομοθεσία είναι ως ενός σημείου επαρκής, αλλά χαρακτηρίζεται από πολλές εξαιρέσεις στους νόμους που τη διέπουν, κάτι

που λειτουργεί αποτρεπτικά για τους ξένους πελάτες, οι οποίοι μεταφράζουν το γεγονός αυτό ως επιπλέον γραφειοκρατικό κόστος.

Στην προσπάθειά του να αναλύσει την ανταγωνιστικότητα της κυπριακής αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, ο κ. Μάτσος διακρίνει επίσης την λειτουργία δύο ρυθμιστικών αρχών (Κεφαλαιαγορά και Κεντρική Τράπεζα), γεγονός που δημιουργεί σύγχυση στους πελάτες που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στη χώρα.

—**Ο ιδιωτικός τομέας χαρακτηρίζεται ως φιλικός προς τους ξένους πελάτες, ενώ το Δημόσιο ως μη επαρκώς προσανατολισμένο στο κομμάτι του μάρκετινγκ**

Αυτό που, ωστόσο, δημιουργεί θετικές προσδοκίες για το μέλλον, είναι ότι στο πλαίσιο ενός μεταβατικού σταδίου, όλα αυτά γίνονται αντιληπτά από τις αρμόδιες αρχές, με αποτέλεσμα να εφαρμόζονται αργά αλλά σταθερά, τα κατάλληλα μέτρα προς ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του τομέα στο σύνολό του. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η θετική συμβολή του CIPRA στην προβολή του τομέα στο εξωτερικό, αλλά και πρόσφατες αποφάσεις που αφορούν στη μεταρρύθμιση των ρυθμιστικών αρχών με σκοπό να περιοριστούν σε μία, προς διευκόλυνση των γραφειοκρατικών διαδικασιών.

424,5 εκατ. ευρώ το κόστος της ανεργίας των νέων

Αποκαλυπτικά στοιχεία για τις οικονομικές απώλειες στην Κύπρο λόγω της απεμπλοκής των νέων από την αγορά εργασίας

Του ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗΣ

Οι νέοι αποτελούν το μεγάλο θύμα της οικονομικής κρίσης, με τις επιπτώσεις να είναι καταλυτικές, τόσο για την οικονομία όσο και για την κοινωνία. Έρευνα του Eurofound, του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση της Ζωής και των Συνθηκών Εργασίας προσδιορίζει το κόστος από την αδρανοποίηση των νέων ανθρώπων σε 153 δισ. ευρώ ή 1,2% του ευρωπαϊκού ΑΕΠ, με την Κύπρο να κινείται σε υψηλότερους ρυθμούς. Το κόστος στη χώρα μας, σε τιμές του 2011, ανέρχεται σε 424,5 εκατ. ευρώ ή 2,39% του ΑΕΠ. Το 2008 το κόστος ήταν 282 εκατ. ευρώ ή 1,65% του ΑΕΠ. Πρόκειται για ένα άλμα που δείχνει και τη δραματικότητα της κατάστασης. Η οικονομική απώλεια που υπολογίζει το Eurofound δεν αφορά μόνο όσους νέους δεν έχουν εργασία, αλλά συνυπολογίζει και όσους δεν λαμβάνουν εκπαίδευση ή κατάρτιση, έχοντας χρησιμοποιήσει τον όρο NEET (not in employment, education or training). Η έρευνα με τίτλο «Νέο Άνθρωποι Χωρίς Εργασία, Εκπαίδευση, Κατάρτιση: χαρακτηριστικά, κόστος και πολιτικές απάντησης στην Ευρώπη», αποτέλεσε τη συμβολή του Eurofound στο συνέδριο της Κυπριακής Προεδρίας με θέμα «Η ανάπτυξη βιώσιμων πολιτικών απασχόλησης των νέων σε μία περίοδο έντονων δημοσιονομικών περιορισμών».

Το Eurofound στο κόστος υπολογίζει την επίπτωση στα δημοσιονομικά (στην Κύπρο το 2008 ήταν 10 εκατ. ευρώ και το 2011 ανήλθε σε 16,4 εκατ. ευρώ), αλλά κυρίως την απώλεια σε πόρους για την οικονομία και την κοινωνία. Η συμπεριληψη ενός νέου στην ομάδα NEET έχει σοβαρές δυσμενείς συνέπειες για το άτομο, την κοινωνία και την οικονομία. Μπορεί να συνεπάγεται ευρύ φάσμα κοινωνικών μειονεκτιμάτων, όπως αποξένωση, ανασφάλης και κακή μελλοντική απασχόληση, νεανική παραβατικότητα και προβλήματα ψυχικής και σωματικής υγείας.

Οι NEET διατρέχουν υψηλότερο κίνδυνο πολιτικής και κοινωνικής αποξένωσης. Σε σύγκριση με τους νέους που συμμετέχουν στην απασχόληση, στην εκπαίδευση ή στην κατάρτιση, οι NEET εμφανίζουν δραματικά χαμηλότερο επίπεδο πολιτικού ενδιαφέροντος, πολιτικής και κοινωνικής συμμετοχής και χαμηλότερο επίπεδο εμπιστοσύνης.

Παράγοντες κινδύνου

Εκπαίδευση
Άτομα με χαμηλή εκπαίδευση έχουν τρεις φορές περισσότερες πιθανότητες να γίνουν NEET.

Μετανάστευση
Οι νέοι μετανάστες (έννοει τους κοινοτικούς) έχουν 70% περισσότερες πιθανότητες να υποπέσουν σε κατάσταση NEET σε σύγκριση με τους ντόπιους.

Αναπηρία
Όσοι υποφέρουν από κάποια μορφή αναπηρίας έχουν 40% περισσότερες πιθανότητες να γίνουν NEET.

Διαζύγιο
Νέοι των οποίων οι γονείς έχουν χωρίσει είναι 30% πιο πιθανό να βρεθούν στο περιθώριο της αγοράς εργασίας.

Ανεργία
Αν οι γονείς έχουν υπάρξει άνεργοι, τότε αυξάνεται κατά 17% η πιθανότητα ο νέος να καταστεί NEET.

Οικογενειακό Εισόδημα
Νέοι που είναι μέλη οικογενειών με χαμηλό εισόδημα έχουν περισσότερες πιθανότητες να γίνουν NEET σε σύγκριση με άλλους.

Τοποθεσία
Ζώντας σε απομακρυσμένες περιοχές αυξάνεται κατά 1,5 φορές η πιθανότητα ο νέος να γίνει NEET.

info
Με το όρο NEET περιγράφονται οι νέοι ηλικίας 15 ως 29 ετών που βρίσκονται «εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης» (NEET). Ο ορισμός αναφέρεται σε εκείνους που επί του παρόντος δεν έχουν απασχόληση, δεν συμμετέχουν σε πρόγραμμα κατάρτισης και δεν κατατάσσονται στους σπουδαστές. Αποτελεί μέτρηση της αποχής από την αγορά εργασίας.
Πηγή: Eurofound

Ζητούμενο μία μεγάλη Κοινωνική Παρέμβαση

Στο συνέδριο της Κυπριακής Προεδρίας για την απασχόληση των νέων συμφωνήθηκε ότι έφθασε η ώρα μιας διαρθρωτικής Κοινωνικής Παρέμβασης. Συμφωνά με τα συμπεράσματα το επείγον της κατάστασης και η σοβαρότητα του προβλήματος επιβάλλουν τη λήψη δραστηριοτήτων και αποτελεσματικών αποφάσεων τώρα.

Κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου, επιβεβαιώθηκε ο ρόλος των πολιτικών νεανικής απασχόλησης και επιχειρηματικότητας ως βασικό εργαλείο κοινωνικής ανάπτυξης και επένδυσης, ενώ τονίσθηκαν οι κίνδυνοι υιοθέτησης μονοδιάστατων αυστηρών δημοσιονομικών στρατηγικών που υποβαθμίζουν τον κοινωνικό ρόλο των πολιτικών απασχόλησης. Παράλληλα, αναδείχθηκε η σκοπιμότητα ανάπτυξης συντονισμένων παρεμβάσεων μεταξύ των οργάνων της Ε.Ε. και των κρατών-μελών, που ήδη επισημαίνεται ως προτεραιότητα στις σχετικές πρωτοβουλίες της Επιτροπής «Νεολαία σε Κίνηση» και «Ευκαιρίες για τους Νέους», επιδιώκοντας την προσαρμογή των γνώσεων και των δεξιοτήτων των νέων στις ανάγκες της οικονομίας, την υποστήριξη της μετάβασης από την τυπική εκπαίδευση στην εργασία, την κινητικότητα των νέων εντός της αγοράς εργασίας και τη διευκόλυνση της ένταξης των νέων στην αγορά εργασίας. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε, μάλιστα, στην ανάγκη πρόωψης των βασικών αξόνων του «Πακέτου Απασχόλησης» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που αναδεικνύει τις δυνατότητες παραγωγής νέων θέσεων εργασίας σε αναπτυσσόμενους τομείς, όπως είναι η «πράσινη» οικονομία, οι υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής φροντίδας, οι νέες τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας.

Οι επιδόσεις της Κύπρου κατατάσσονται χώρα στην κατηγορία των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πληρώνουν ιδιαίτερα υψηλό τίμημα. Βουλγαρία, Κύπρος, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λετονία και Πολωνία εμφανίζουν κόστος άνω του 2% του ΑΕΠ τους. Το Ίδρυμα διευκρινίζει ότι το κόστος που υπολογίζει αποτελεί μία συντηρητική εκτίμηση.

Με βάση την ανάλυση που έγινε η Κύπρος εντάσσεται σε ένα ετερογενές σύμπλεγμα κρατών ως προς τα χαρακτηριστικά των NEET. Σε Βέλγιο, Κύπρο, Τσεχία, Γαλλία, Λουξεμβούργο και Σλοβενία το ποσοστό των NEET κάτω από τον μέσο όρο της Ε.Ε. και η πλειοψηφία των NEET είναι γυναίκες. Στις περισσότερες χώρες, η πλειοψηφία των NEET είναι άνεργοι, αν και το ποσοστό των α-

τόμων με εργασιακή εμπειρία είναι γενικά υψηλότερο από ό,τι στο μέσο όρο της Ε.Ε. Αντίθετα, το μερίδιο των NEET που είναι αποθαρρυσμένοι εργαζόμενοι είναι κάτω από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το σύμπλεγμα χωρών στις οποίες ανήκει η Κύπρος η αύξηση των NEET σχετίζεται με την αύξηση της ανεργίας λόγω της κρίσης. Σε ό,τι αφορά την Κύπρο, το ποσοστό των NEET στις ηλικίες είναι 14,7%, από τους οποίους το 51% είναι άνεργοι. Στις ηλικίες 20-24 χρόνων το ποσοστό των NEET ανεβαίνει στο 21,2%, από τους οποίους το 59% είναι άνεργοι.

Οι δυσμενείς τάσεις όσον αφορά τα αποτελέσματα της νεολαίας που παρατηρήθηκε εκείνη την εποχή επιμένουν σήμερα. Αυτό το πρόβλημα δεν είναι εύκολο να εξηγηθεί. Αυτό που κάνει τους

νέους ισχυρούς υποψηφίους στην αγορά εργασίας, σε σύγκριση με τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας, είναι η δυνατότητά τους να προσφέρουν νέες ιδέες και γνώσεις στην εργασία τους. Από την άλλη μεριά, η έλλειψη των εμπειριών του και τους προδιάθεση προς τον πειρατισμό με επαγγελματικό προσαρμοστικό τους, μπορεί να λειτουργήσει εις βάρος τους.

Σύμφωνα με την έρευνα το άμεσο μέλλον της Ευρώπης εξαρτάται από τα 94 εκατομμύρια Ευρωπαίους ηλικίας 15 έως 29 ετών. Εκτός από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι εδώ και γενιές στο ξεκίνημα της ενήλικης ζωής τους, η σημερινή γενιά θα ζήσει σε μια εποχή πλήρους παγκοσμιοποίησης και θα πρέπει να ανταποκριθεί στην ευθύνη ενός γρήγορα πλη-

θυσμού. Επομένως, το γεγονός ότι οι συγκεκριμένοι νέοι πλύττονται τόσο σοβαρά από την οικονομική κρίση προβληματίζει ιδιαίτερα. Μόνον 34% εξ αυτών απασχολούνταν το 2011, το χαμηλότερο ποσοστό που έχει καταγραφεί ποτέ από τη Eurostat.

Σύμφωνα με τη Eurostat, το 2011 στην Ευρώπη 7,5 εκατομμύρια νέοι ηλικίας 15-24 ετών και άλλα 6,5 εκατομμύρια νέοι ηλικίας 25-29 ετών ήταν αποκλεισμένοι από την αγορά εργασίας και την εκπαίδευση. Τα στοιχεία αυτά αντιστοιχούν σε σημαντική αύξηση του ποσοστού των NEET: το 2008, το ποσοστό ήταν 11% για τα άτομα ηλικίας 15-24 ετών και 17% για τα άτομα ηλικίας 25-29 ετών ενώ, το 2011, τα ποσοστά είχαν αυξηθεί σε 13% και 20%, αντίστοιχα.

seitanidis@kathimerini.com.cy

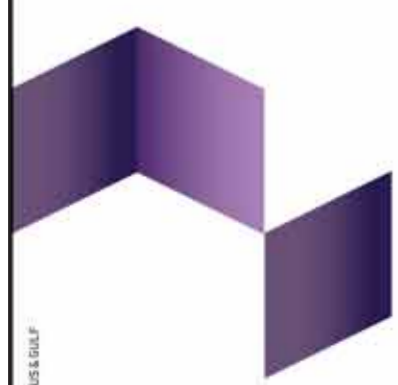
ΔΥΟ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΧΘΕΣ, ΔΥΟ ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΡΑ
ΕΝΑ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΑΥΡΙΟ.

TRYFON® TSERIoTIS

Δυο από τις μεγαλύτερες και παλαιότερες εταιρείες της Κύπρου, με ιστορία άνω των 100 ετών. Δυο εταιρείες με βαθειά γνώση και απaráμιλλη τεχνολογία στην αγορά τροφίμων, που εγγυώνται τη δυναμική κι επιτυχημένη πορεία τους. Αυτές οι δυο εταιρείες, ενώνουν τώρα τις δυνάμεις τους, με το βλέμμα στο μέλλον.

Η συνεργασία μας στο νέο σχήμα, με το όνομα TRYFON TSERIoTIS Ltd., ανοίγει νέους δρόμους για το κοινό μας αύριο, τον κοινό μας στόχο: το βέλτιστο επίπεδο προϊόντων και υπηρεσιών προς την Κυπριακή αγορά τροφίμων, τόσο στο λιανεμπόριο όσο και στη μαζική εστίαση. Συνδυάζοντας την πολιτική γνώση και εμπειρία των ανθρώπων μας και την τεχνολογία σε όλα τα επίπεδα, αντιμετωπίζουμε δυναμικά τις προκλήσεις του παρόντος και διαμορφώνουμε την αγορά του μέλλοντος.

Μαζί μπορούμε καλύτερα.

Αναγκαία η δημιουργία μιας νέας γενιάς επιχειρηματικών ηγετών

Ο Μηνάς Αγγελίδης αναλύει στην «Κ» τις λεπτομέρειες της συνεργασίας της Αφοί Λανίτη με το MBA του Πανεπιστημίου Κύπρου

Συνέντευξη στη ΧΑΡΑ ΖΥΜΑΡΑ

Ο γενικός διευθυντής της Αφοί Λανίτη, Μηνάς Αγγελίδης, εφηγεί στην «Κ» τους λόγους που η εταιρεία προχώρησε στη σύναψη συμφωνίας με το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) του Πανεπιστημίου Κύπρου πριν από πέντε χρόνια και αναλύει τα οφέλη που αποκομίζει από μία τέτοια συνεργασία, τονίζοντας, παράλληλα, τη σημασία της καλλιέργειας σωστής επιχειρηματικής παιδείας με σκοπό τη διατήρηση της βιωσιμότητας της κυπριακής οικονομίας.

—Ποιος είναι ο σκοπός της συνεργασίας σας με το MBA του Πανεπιστημίου Κύπρου;

Ως μία από τις σημαντικότερες επιχειρήσεις στη χώρα και με πλούσια παράδοση κοινωνικής προσφοράς, στην Αφοί Λανίτη πάντοτε δρομολογούμε δράσεις που παράγουν κοινωνικό μέρισμα και ανταποδίδουν στους πολίτες που μας εμπιστεύονται. Σκοπός μας είναι να συμβάλουμε από κοινού στη δημιουργία μιας νέας γενιάς επιχειρηματικών ηγετών που θα επαν-

Η ανάδειξη των νέων ταλέντων θα δώσει βάθος και προοπτική στην κυπριακή επιχειρηματικότητα

δρύνουν την κυπριακή αγορά. Η ανάδειξη των νέων ταλέντων θα δώσει βάθος και προοπτική στην κυπριακή επιχειρηματικότητα, θα εντάξει τη χώρα στις σύγχρονες δομές της παγκόσμιας οικονομίας και θα μακροπρόθεσμα βοηθήσει την εθνική οικονομία να διατηρήσει τη βιωσιμότητά της και το θετικό της πρόσημο.

—Ποιο είναι το πλαίσιο της συνεργασίας;

Η συνεργασία μας με το MBA του Πανεπιστημίου Κύπρου ξεκίνησε πριν πέντε χρόνια και κάθε χρόνο εμπλουτίζεται και ενδυναμώνεται. Έχουμε ήδη εντάξει, τα τελευταία τρία χρόνια στο δυναμικό μας δέκα από τους καλύτερους αποφοίτους του προγράμματος.

Σύμφωνα με τη συνεργασία, οι φοιτητές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος στη Διοίκηση Επιχειρήσεων θα παρακολουθούν, από το τρέχον ακαδημαϊκό έτος, το νέο μάθημα «Market Execution in Coca-Cola Hellenic». Το

Η συνεργασία της εταιρείας με το MBA του Πανεπιστημίου Κύπρου ξεκίνησε πριν από πέντε χρόνια έχοντας εντάξει στο δυναμικό της δέκα από τους καλύτερους αποφοίτους του Προγράμματος.

μάθημα θα διδάσκεται από έμπειρα στελέχη της Αφοί Λανίτη. Παράλληλα, η εταιρεία μας προσφέρει πρακτική εφαρμογή στο μάθημα, βραβεύει τον καλύτερο απόφοιτο του προγράμματος, και προσφέρει στους φοιτητές θέματα για μελέτη και εργασία ώστε να αποκτήσουν την ανάλογη εργασιακή εμπειρία. Στόχος μας είναι να εκπαιδεύσουμε και να προωθήσουμε τα νέα ταλέντα, αξιοποιώντας την τεχνολογία και την εμπειρία της αγοράς που διαθέτουμε.

—Ποια είναι τα οφέλη στα οποία προσβλέπετε μέσω της συνεργασίας αυτής;

Στην Αφοί Λανίτη υποστηρίζουμε την υγιή, σύγχρονη και έξυπνη επιχειρηματικότητα. Για εμάς αποτελεί προϋπόθεση της επιβίωσης της κυπριακής οικονομίας και της βιώσιμης ανάπτυξης. Όχι μόνο εμείς, αλλά όλες οι επιχειρηματικές δυνάμεις του νησιού πρέπει να υποστηρίζουμε τέτοιες προσπάθειες, να εκπαιδεύουμε και να εφοδιάσουμε τη νέα γενιά με τα κριτήρια που απαιτεί η αγορά. Όλους μας ωφελεί να αποκτίσουμε εγχώρια στελέχη υψηλού επιπέδου, όχι μόνο της Αφοί Λανίτη.

—Θα προτρέπατε κι άλλες εταιρείες να ακολουθήσουν το παράδειγμα της Αφοί Λανίτη;

Το σύνολο της κυπριακής επιχειρηματικότητας οφείλει να προβαίνει σε τέτοιες συνεργασίες. Πρέπει να είμαστε στην πρώτη γραμμή αυτής της προσπάθειας. Να συμβάλλουμε όλοι μαζί ώστε παράλληλα με άξιους επιστήμονες, η χώρα αυτή να παράγει και άρτια καταρτισμένους επαγγελματίες που να μπορούν να είναι παραγωγικοί από την πρώτη ημέρα, να ωφεληθούν οι ίδιοι, οι επιχειρήσεις τους, και με τη σειρά τους να ανταποδώσουν στον τόπο τους.

—Πώς προέκυψε η συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου;

Επιδιώξιμάς μας είναι να πρωτοπορούμε και να καινοτομούμε σε όλους τους τομείς, με απώτερο σκοπό να φέρνουμε το καλύτερο αποτέλεσμα τόσο για την εταιρεία μας όσο και για την κοινωνία στην οποία δραστηριοποιούμαστε. Στο πλαίσιο αυτό, λοιπόν, και γνωρίζοντας την άριστη ποιότητα των φοιτητών που προέρχονται από το Τμήμα Διοίκησης του Πανεπιστημίου Κύπρου, θελήσαμε να προχωρήσουμε σε μια στενή συνεργασία με το Τμήμα. Η πρόσληψη νέων «ταλέντων» στον

οργανισμό μας και ικανών στελεχών ήταν ένα θέμα που μας απασχολούσε έντονα. Η συνεργασία αυτή μας επιτρέπει τη στοχευμένη πρόσληψη από την καλύτερη «πηγή ταλέντου», μια λύση πολύ πρακτική και οικονομικά ωφέλιμη που μας επιτρέπει να ανανεώνουμε τον οργανισμό μας και να εργοδοτούμε τους καλύτερους υποψηφίους.

—Ποια είναι τα προσόντα που πρέπει να έχει ένας νέος ώστε να αποκτήσει σταδιοδρομία σε μία μεγάλη εταιρία όπως η Αφοί Λανίτη;

Το ανθρώπινο κεφάλαιο είναι σήμερα ο πρώτος παράγοντας της επιτυχίας των επιχειρήσεων. Οι άνθρωποι που στελεχώνουν μία επιχείρηση δεν πρέπει να βασίζονται μόνο στα πτυχία τους. Πρέπει να έχουν τις κατάλληλες ικανότητες και δεξιότητες να κινηθούν αποτελεσματικά σ' ένα σύνθετο περιβάλλον, να έχουν την ευαισθησία να αφογκράζονται τα ερεθίσματα τόσο στο εσωτερικό όσο και το εξωτερικό του οργανισμού. Ο ηγέτης σήμερα κερδίζει τους καταναλωτές, να φροντίζει τους εργαζόμενους, να καταπλήσσει με το πάθος του και την περιεργεία του. Να είναι ανήσυχος και απρόβλεπτος. Να εμπνέει με το παράδειγμα και πιστεύει στην ομαδική δουλειά. Σε έναν κόσμο «επίπεδο» πρέπει να υποστηρίζουμε έμπρακτα τις αξίες μας. Αυτές τις οδηγίες δίνουμε εμείς στους δικούς μας ανθρώπους.

—Πώς εγγυάται μία επιχείρηση ότι θα κάνει προσλήψεις σε μια τόσο δύσκολη περίοδο κατά την οποία πολλές επιχειρήσεις, όπως κι εσείς αντιμετωπίζετε οικονομικές δυσκολίες και αποδεχόμενου εργατικό δυναμικό;

Είμαστε σε μια δύσκολη, μεταβατική εποχή και πάντα προσπαθούμε να ισορροπούμε μεταξύ μιας λογικής κερδοφορίας που θα εξασφαλίζει την υγιή επιβίωσή μας και τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό αλλάζουν διαρκώς οι απαιτήσεις, τα εργαλεία, οι ειδικότητες. Πάντα, όμως, ένα πράγμα θα μένει σταθερό: η ανάγκη για εξαιρετικούς ανθρώπους με όραμα, ποιότητα και διάθεση να φτάσουν ψηλά. Ανεξαρτήτως πόσο γρήγορα ή αργά θα μπορεί μια επιχείρηση να προσλάβει τέτοιους ανθρώπους, πάντα θα είναι ευπρόσδεκτοι στην αγορά. Γι' αυτόν τον λόγο το Πρόγραμμα MBA του Πανεπιστημίου Κύπρου είναι τόσο πολύτιμο. Γι' αυτό και το υποστηρίζουμε με πάθος.

Τα σχέδια της Aegean μετά τη συμφωνία με την Olympic Air

Η δημιουργία μιας ισχυρής αεροπορικής εταιρείας απάντηση στα δυσμενή δεδομένα της ύφεσης

της ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΚΑΣΙΜΗΗ

Ακολουθώντας τα βήματα της ευρωπαϊκής αγοράς, με σημαντική καθυστέρηση, οι ελληνικές αεροπορικές εταιρείες επιχειρούν να επιβιώσουν μέσω ακόμη μιας προσπάθειας δημιουργίας ενός νέου σχήματος.

Μετά το φρένο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανταγωνισμού στην προσπάθεια συγχώνευσης των δύο ανταγωνιστριών εταιρειών, η Aegean Airlines και η Olympic Air, ήρθαν σε συμφωνία για την εξαγορά της δεύτερης από την πρώτη. Οι ζημιές και τον δύο διαγκώνονται, ενώ η τριετής πορεία της Olympic Air κάθε άλλο παρά πετυχημένη μπορεί να χαρακτηριστεί. Το δικτύό της έχει συρρικνωθεί σημαντικά, ενώ, παρά τις επενδύσεις της MIG, η εταιρεία γεννά ολόένα και μεγαλύτερα ελλείμματα.

Η διεθνής συγκυρία, η ελληνική οικονομική κατάσταση και η πολιτική αστάθεια έχουν επηρεάσει σε μεγαλύτερο βαθμό τις ελληνικές αεροπορικές εταιρείες οι οποίες επιχειρούν να βρουν λύσεις για να μετριάσουν τις απώλειές τους.

Το γεγονός

Την περασμένη Δευτέρα ανακοινώθηκε ότι η Aegean Airlines ήρθε σε συμφωνία με την Olympic Air για την εξαγορά της θυγατρικής της MIG έναντι 72 εκατ. ευρώ. Αξίζει να σημειωθεί ότι η MIG είχε καταβάλει 177,2 εκατ. ευρώ για την αγορά της παλαιάς Ολυμπιακής (συμπεριλαμβανομένων των εταιρειών τεχνικής βάσης και επιγείας εξυπηρέτησης) από το ελληνικό Δημόσιο το 2009.

Η συμφωνία προβλέπει ότι οι δύο εταιρείες θα διατηρήσουν τα σχήματά τους, διακριτικό πτυχικό έργο, στόλο και κυρίως ιπτάμενο προσωπικό. Από την άλλη διοικητικές, εμπορικές και οικονομικές

υπηρεσίες αναμένεται να ενοποιηθούν. Εκεί θα σημειωθούν οι μεγαλύτερες περικοπές προσωπικού. Σύμφωνα με τον επικεφαλής της Aegean κ. Βασιλάκη οι απώλειες του προσωπικού θα είναι σημαντικά μικρότερες σε περίπτωση που πάρει σάρκα και οστά η συμφωνία, από ό,τι στην περίπτωση που οι δύο εταιρείες χρειαστεί να διατηρήσουν τη σημερινή τους μορφή. Προειδοποίησε μάλιστα ότι εάν δεν προχωρήσει η εξαγορά της Olympic Air, τότε η Aegean

Η δραστηριοποίηση τρίτης εταιρείας στην Ελλάδα εκτιμάται ότι θα κάμψει τις όποιες αντιρρήσεις προβάλλουν οι αρμόδιες αρχές προστασίας του ανταγωνισμού

Airlines θα περιορίσει το μέγεθος της στο ήμισυ, διατηρώντας μόνο το εσωτερικό της δίκτυο.

Η Aegean εκτιμά ότι η εξαγορά της ανταγωνιστικής της θα οδηγήσει σε εξοικονόμηση πόρων της τάξης των 30-35 εκατ. ευρώ σε διάστημα 18 μηνών, ενώ ευελπιστεί να επιστρέψει το αργότερο σε δύο χρόνια σε κερδοφορία.

Η συμφωνία τελεί υπό την αιρεση των αρμοδίων αρχών, ενώ αδιευκρινιστο παραμένει εάν το ζήτημα θα εξεταστεί από την Ελληνική ή την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού. Το μερίδιο που διαθέτουν οι δύο εταιρείες είναι σημαντικά περιορισμένο σε σχέση με αυτό που διέθεταν το 2010 και το 2011. Αν κριθεί ότι η κύρια δραστηριότητά τους, μαζί, αφορά κυρίως το εσωτερικό της χώρας τότε δεν θα χρειαστεί

να απευθυνθούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Σημειώνεται ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού της Ε.Ε. είχε απορρίψει προηγουμένως αίτηση συγχώνευσης των δύο εταιρειών με το σκεπτικό ότι θα δημιουργούνταν μονοπώλιο στις γραμμές εσωτερικού, κάτι που θα εκτόξευε τις τιμές των εισιτηρίων στα δημοφιλή δρομολόγια. Ωστόσο, οι δύο πλευρές θεωρούν ότι το αίτημά τους ενδέχεται να αντιμετωπιστεί θετικότερα αυτή τη φορά.

Τι αλλάζει

Μεταξύ των στοιχείων που εκτιμούν οι δύο εταιρείες ότι θα λειτουργήσουν υπέρ μιας θετικής απόφασης είναι το γεγονός ότι η οικονομική κρίση έχει βαθύνει και το περιβάλλον είναι σημαντικά διαφοροποιημένο σε σχέση με τα τέλη του 2010. Παράλληλα, υπάρχει κατακόρυφη πτώση στις επιβατικές κινήσεις (το πρώτο εξάμηνο της χρονιάς, η συνολική κίνηση από την Αθήνα μειώθηκε κατά περίπου 8,1% στις γραμμές εσωτερικού και κατά 13,9% στις γραμμές εξωτερικού).

Η παρουσία τρίτου παίκτη που δραστηριοποιείται πλέον στην εσωτερική αγορά, εδώ και περίπου ένα χρόνο πρόκειται να αποτελέσει βασικό επιχείρημα στην ενίσχυση των ανταγωνιστών. Πρόκειται για την Cyprus Airways, η οποία μετά και τη διακοπή των πτήσεων κοινού κωδικού που εκτελούσε μαζί με την Olympic Air, εκτελεί δρομολόγια για Θεσσαλονίκη και έχει εξαγγείλει νέα για Ηράκλειο και Ρόδο. Το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης της συμφωνίας θα προσδιοριστεί από τις αρμόδιες αρχές ανταγωνισμού. Σύμφωνα με τον κ. Βασιλάκη, στόχος είναι το νέο σχήμα να είναι έτοιμο έως 7 μήνες μετά την έγκριση των αρμοδίων αρχών.

Το προφίλ των Aegean Airlines και Olympic Air		
Αεροσκάφη	AEGEAN	OLYMPIC
	29	21
ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ*		
Εσωτερικού	19	38
Εξωτερικού	51	7
Εσοδα εκατ. ευρώ	668,2	240,5
Καθαρές Ζημιές (μετά φόρους) εκατ. ευρώ	27,2	37,6
ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΒΑΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ		
Εσωτερικού εκατ. επιβάτες	2,6	2,3
Εξωτερικού εκατ. επιβάτες	3,4	0,6
Σύνολο	6	2,9

*δίκτυο προγραμματισμένων δρομολογίων θερινής περιόδου 2012

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Σταθερές τιμές και καλύτερο δίκτυο

Η Aegean Airlines εκτιμά ότι θα διασφαλίσει, με το νέο σχήμα, την κάλυψη όλων των προορισμών του εσωτερικού, ενώ στόχος είναι η ενίσχυση των δρομολογίων όχι σε επίπεδο συχνότητας αλλά μέσω βελτίωσης των ανταποκρίσεων άγονων δρομολογίων με αυτά του εξωτερικού. Την ίδια στιγμή έμφαση δίνεται από την πλευρά της στο γεγονός ότι οι τιμές των εισιτηρίων θα πρέπει να διατηρηθούν σε χαμηλά επίπεδα. Η Aegean Airlines διαθέτει στόλο 29 αεροσκαφών (29 Airbus) και η Olympic Air 21, εκ των οποίων τα 7 Airbus, τα 10 Bombardier Q400, και τα 4 Bombardier Dash 8-100. Στόχος είναι το νέο σχήμα να διαθέτει 48-50 αεροσκάφη τα οποία θα δρομολογούνται σε διαφορετικούς προορισμούς ανάλογα με την ζήτηση που θα παρουσιάζει η κάθε γραμμή. Η Aegean εμφάνισε το 2011 έσοδα 668,2 εκατ. ευρώ, έναντι 240,5 εκατ. ευρώ, που παρουσίασε η Olympic Air. Οι Ζημιές της Aegean διαμορφώθηκαν στα 27,2 εκατ. ευρώ την ίδια χρονιά και για την Olympic Air στα 37,6 εκατ. ευρώ.

Πρόστιμο 940.000 από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Ένα από τα μεγαλύτερα πρόστιμα στην ιστορία του Χ.Α., που αφορούν τη χειραγώγηση μετοχών, επέβαλε το μεσομέρι της Πέμπτης η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για τη μετοχή της Alaris. Ειδικότερα ανακοινώθηκαν πρόστιμα συνολικού ύψους 940.000 ευρώ για παράβαση των διατάξεων περί χειραγώγησης επί της μετοχής της εταιρείας «ALAPIS ABEE», σύμφωνα με το άρθρο 7 του νόμου 3340/2005, κατά το διάστημα από 4.1.2010 έως 31.5.2010. Το παραπάνω πρόστιμο αντιστοιχεί στο 40% των συνολικών προστίμων (2,6 εκατ. ευρώ) που επιβλήθηκαν από την Ε.Κ. για ολόκληρο το 2011.

Τα πρόστιμα επιμερίζονται ως εξής: 150.000 στον επιχειρηματία Λαυρέντιο Λαυρεντιάδη, 150.000 στην εταιρεία «ALAPIS ABEE», 100.000 στην εταιρεία «GUARDIAN TRUST ΧΑΕΠΕΥ», 100.000 στον κ. Νικόλαο Λαζαρίδη, 100.000 στον κ. Κωνσταντίνο Μπαλλή, 100.000 στην κ. Αικατερίνη Παπαδοπούλου, 60.000 στον κ. Πέτρο Παπαπέτρου, 60.000 στην κ. Ελένη Χαράλαμπίδου, 50.000 στην εταιρεία VOSIVON HOLDINGS Ltd, 30.000 στον κ. Νικόλαο Πράπα, 30.000 στην εταιρεία «Αγγελική Παναγιώτου και Σία Ε.Ε.» και 10.000 στην κ. Ευθαλία Κιοκιάσση. Υπευθύνουμε ότι στις 4 Οκτωβρίου η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τραπεζικής της Ελλάδος απέστειλε εμπιστευτική επιστολή προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ζητώντας να ενημερωθεί για την πορεία του ελέγχου σε ό,τι αφορά τη χειραγώγηση της μετοχής της Alaris. Στην επιστολή της ΤτΕ υπογραμμίζονταν πως «μετά από συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στα γραφεία μας τις μεταξύ μας ανταλλαγές αλληλογραφίας, σχετικά έγγραφα μας για ενδεχόμενη χειραγώγηση αγοράς της μετοχής της εταιρείας Alaris, μέσω της Γκάρντιαν Τραστ ΧΑΕΠΕΥ, με άμεση συμμετοχή του Γενικού Διευθυντή κ. Νικόλαου Λαζαρίδη και άλλων προσώπων, παρακαλούμε να μας γνωρίσετε την πορεία του ελέγχου σας και τα μέχρι τώρα αποτελέσματα αυτού». Η επιστολή της ΤτΕ κατέληγε ως εξής: «Σημειώνεται ότι έχουμε καταστεί επανειλημμένως αποδέκτες σχετικών καταγγελιών για τη συγκεκριμένη μετοχή».

Πρόκειται για ένα από τα υψηλότερα πρόστιμα που έχει επιβάλει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς της Ελλάδας και αφορά την Alaris

Σύμφωνα με το ρεπορτάζ της «Κ» πηγές της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς διακαυχίζονται πάντως τη χειραγώγηση των μετοχών της Alaris από την υπόθεση της Proton Bank, ενώ αφήνουν να εννοηθεί ότι τα συγκεκριμένα περιστατικά με την άλλοτε κραταιά εταιρεία φαρμακευτικών ειδών δεν αφορούν την περίοδο της εξαγοράς Γερολυμάτου ή άλλων επιχειρήσεων.

Είναι γνωστό πάντως, ότι κατά καιρούς φτάνουν διάφορες φήμες ή καταγγελίες για συγκεκριμένες μετοχές ή εισηγμένες εταιρείες και τη δραστηριότητά τους. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, όπως αναφέρουν πηγές στη διοίκησή της, «καταπίναται μεθοδικά και εντακτικά με όλες τις υποθέσεις εκείνες που προβληματίζουν. Ειδικά δε, σε ό,τι έχει να κάνει με τις μεγάλες διακυμάνσεις των μετοχών, με κίνδυνο την παραπλάνηση των επενδυτών». Επίσης, διευκρινίζουν ότι ο έλεγχος, για τη συγκεκριμένη περίοδο μόνο, έχει ολοκληρωθεί.

Ξεκινά και νέος γύρος συγκέντρωσης των τραπεζών

Ταχυδρομικό Ταμειτήριο, Millennium και Attica Bank, προτεραιότητες των τριών μεγάλων τραπεζικών πόλων που έχουν δημιουργηθεί

Του ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ

Με τους τρεις νέους βασικούς πόλους στον νέο τραπεζικό χάρτη να έχουν ήδη σχηματιστεί, οι διοικήσεις των μεγάλων, συστημικών, τραπεζών προετοιμάζονται για την ανακεφαλαιοποίηση και το δύσκολο έργο της ενοποίησης των νέων σχημάτων. Παράλληλα, οι διοικήσεις των τριών πόλων (Εθνικής-Eurobank, Alpha Bank-Εμπορική και Τράπεζα Πειραιώς-Αγροτικής-Γενικής) εξετάζουν τις επόμενες κινήσεις-προσθήκες που θα πρέπει να γίνουν στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης. Ήδη το έργο της συγχώνευσης που έχουν μπροστά τους είναι τεράστιο και, υπό φυσιολογικές συνθήκες, μια διοίκηση δεν θα είχε καμία διάθεση να ανοίξει και νέα μέτωπα. Ωστόσο, όπως σημειώνουν στην «Κ» στελέχη τραπεζών, δεδομένου ότι οι συστημικές τράπεζες πρέπει να έχουν ενεργό ρόλο στην αναδιάρθρωση των δυνάμεων, θα πρέπει να εμπλακούν και στις επόμενες κινήσεις.

Προδιαγεγραμμένη είναι η τύχη του Ταχυδρομικού Ταμειτηρίου καθώς βάσει του προσχεδίου του Μνημονίου η τράπεζα θα πρέπει να σπάσει σε καλό και κακό κομμάτι και, στο πρότυπο της ΑΤΕ, το υγιές κομμάτι να διατεθεί προς ιδιωτικοποίηση. Όλα θα πρέπει να ολοκληρωθούν μέσα στον Νοέμβριο. Αν δεν υπάρξει κάποια αλλαγή, οι μέτοχοι του ΤΤ θα χάσουν τον έλεγχο της τράπεζας. Έτσι, Εθνική και Eurobank, που αθροιστικά έχουν το 12% των μετοχών του ΤΤ, κάνουν το θεωρητικό προβάδισμα που διέθεταν. Είναι βέβαιο ότι για το ΤΤ θα ενδιαφερθούν τόσο η Alpha όσο και η Πειραιώς. Ενδιαφέρον υπάρχει και για τη Millennium υπό την προϋπόθεση ότι οι Πορτογάλοι μέτοχοι την ανακεφαλαιοποιήσουν, σύμφωνα με τις οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος. Σημειώνεται ότι το ΤΤ με 150 καταστήματα και η Millennium με 100 αποτελούν υπολογίσιμες δυνάμεις.

Τι θα γίνει με τις υπόλοιπες μικρές τράπεζες; Σύμφωνα με το προσχέδιο του Μνημονίου, όλες οι μη συστημικές τράπεζες θα έχουν περιθώριο μέχρι το τέλος Απριλίου να συγκεντρώσουν τα αναγκαία κεφάλαια για την αποκατάσταση της κεφαλαιακής τους βάσης, είτε από τους σπερινούς μετόχους είτε από νέους. Αν αποτύχουν να συγκεντρώσουν τα κεφάλαια, τότε θα περάσουν στον έλεγχο του Ταμείου Χρηματοποινωτικής Σταθερότητας και θα διαπιστωθούν σε καλό-κακό

Η χρηματιστηριακή αξία του FTSE 20 στο υψηλό και χαμηλό του Γενικού Δείκτη για το 2012

Σε δισ. ευρώ

22/10
ΥΨΗΛΟ ΕΤΟΥΣ
894,01
μονάδες

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ
32,748
δισ. ευρώ

5/6
ΧΑΜΗΛΟ ΕΤΟΥΣ
476,36
μονάδες

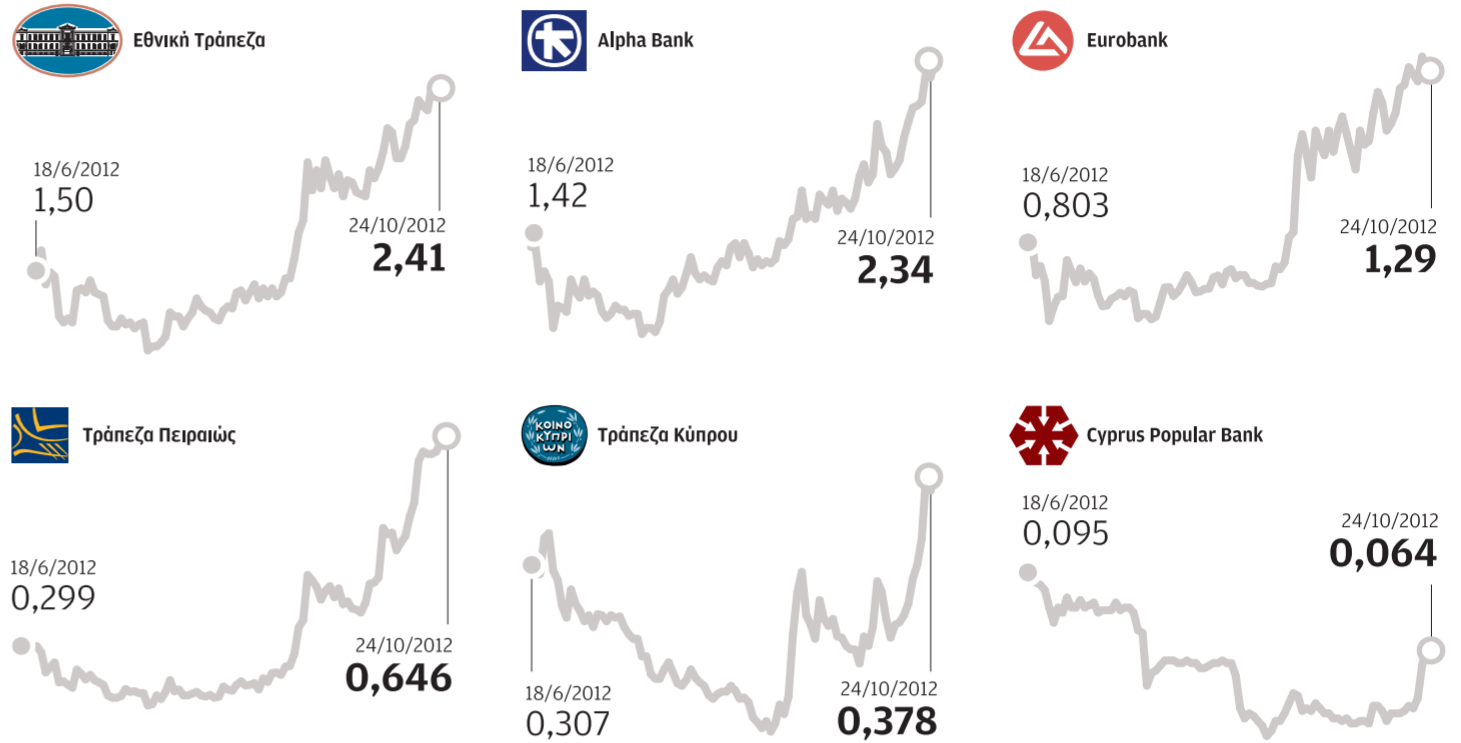
ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ
18,794
δισ. ευρώ

ΠΗΓΗ: Χρηματιστήριο Αθηνών

	22/10/12	05/06/12
COCA COLA	6,24	4,62
ΕΘΝΙΚΗ	2,29	0,87
ΕΛΠΕ	2,08	1,28
ΟΤΕ	1,88	0,53
ΟΠΑΠ	1,56	1,29
ΤΙΤΑΝ	1,22	0,81
ALPHA BANK	1,21	0,37
ΔΕΗ	1,06	0,27
MOTOR OIL	0,78	0,45
EUROBANK	0,72	0,22
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	0,72	0,22
ΒΙΟΧΑΛΚΟ	0,71	0,32
ΚΑΕ	0,71	0,27
ΚΥΠΡΟΥ	0,67	0,43
JUMBO	0,64	0,34
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	0,45	0,16
ΜΕΤΚΑ	0,42	0,29
MIG	0,35	0,15
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	0,32	0,11

Η πορεία των μετοχών των 6 μεγαλύτερων τραπεζών

το τετράμηνο 18 Ιουνίου έως 24 Οκτωβρίου 2012

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Τραπεζικό ράλι «απογειώνει» το Χρηματιστήριο

Του ΑΝΕΣΤΗ ΝΤΟΚΑ

Η αγοραστική φρενίτιδα για τις τραπεζικές μετοχές, που κορυφώθηκε στις τελευταίες συνεδριάσεις του Οκτωβρίου, υποστηρίχθηκε κυρίως από εγχώρια αμοιβαία κεφάλαια, ιδιώτες επενδυτές, ενώ επανεμφανίσθηκαν και hedge funds, κυρίως μετά την επίσκεψη (9 Οκτωβρίου) της Γερμανίδας καγκελαρίου Άγκελα Μέρκελ στην Αθήνα.

Το τελευταίο τετράμηνο οι αποδόσεις των τριών μεγαλύτερων εγχώριων τραπεζών ξεπερνούν το 60%, επιδόσεις που θα μπορούσαν να συγκριθούν με τις ετήσιες αποδόσεις του 2010 ή και του 2007, εάν γυρίσουμε στατιστικά πριν από την έναρξη της πεντάχρονης ύφεσης. Οι περισσότεροι επενδυτές στρέφονται κατά κύριο λόγο στις τραπεζικές μετοχές, με αφορμή και τις επικείμενες αυξήσεις κεφαλαίου που θα πραγματοποιηθούν το πρώτο εξάμηνο του 2013, λόγω της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών.

Ακόμη ένα αξιοσημείωτο στοιχείο αυτής της πρωτοφανούς ανόδου είναι ότι οι βασικοί αγοραστές προέρχονται από την εγχώρια αγορά. Πρόκειται για θεσμικούς επενδυτές, διαχειριστές αμοιβαίων κεφαλαίων και απλούς επενδυτές που είχαν ρευστότητα και τοποθετήθηκαν στις χαμηλές αποτιμήσεις που δημιούργησε η πολύμηνη πτώση της αγοράς. Αξίζει να υπογραμμιστεί ότι οι ξένοι επενδυτές είδαν ένα μεγάλο ράλι στο Χ.Α. και στις τράπεζες και δεν συμμετείχαν.

Βασικοί αγοραστές των τραπεζικών μετοχών είναι ξένα hedge funds που λαμβάνουν θέση στις ελληνικές τράπεζες, ενώ υπάρχουν και εγχώρια επενδυτικά κεφάλαια, που λόγω των χαμηλών αποτιμήσεων θέλουν να προλάβουν πριν από τη λήξη της χρονιάς να αναδιρθώσουν τα χαρτοφυλάκια τους, πετυχαίνοντας ανοδικές αποδόσεις. Μεγάλοι διεθνείς οίκοι, όπως η Goldman Sachs, η Bank of America, η Citigroup, η Deutsche Bank, η UBS, η Nomura, τοποθετούνται καθημερινά σε τραπεζικές μετοχές, αλλά και στους τίτλους στους οποίους δόθηκε το σήμα εκκίνησης για αποκρατικοποίηση, όπως η ΔΕΗ, ο ΟΠΑΠ, αλλά και ο ΟΤΕ. Ωστόσο, ο ρυθμός ανόδου της αγοράς δίδεται από τις τράπεζες που συγκεντρώνουν το 70%-80% των ημερησίων συναλλαγών του Χ.Α.

Ο κίνδυνος που ελλοχεύει για τους επενδυτές έγκειται στο ότι η ανοδική κίνηση του Χ.Α., ως προεξοφλητικού μηχανισμού, στριζίεται στις προσδοκίες ότι η Ελλάδα θα τα καταφέρει και θα εκταμιεύσει τη δόση των 31,5 δισ. ευρώ στα τέλη Νοεμβρίου. Η χρηματιστηριακή αγορά το τελευταίο τετράμηνο κατέγραψε τα κέρδη ολόκληρης της χρονιάς στηριζόμενη σε προσδοκίες και όχι στη βελτίωση των θεμελιωδών μεγεθών είτε της ελληνικής οικονομίας είτε των επιχειρήσεων. Το country risk της Ελλάδας είναι αυτή τη στιγμή το μεγαλύτερο εμπόδιο για να επανέλθουν τα ξένα κεφάλαια στην αγορά.

Υπενθυμίζεται ότι την τετραετία 2004-2007 οι ξένες εισροές κεφαλαίων στο Χ.Α. είχαν ξεπεράσει τα 17 δισ. ευρώ.

Το DNA του οικονομικού διευθυντή

Έρευνα της Ernst & Young για το τι κάνει ένας Chief Financial Officer στην Ελλάδα 2012

Της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

Η κατάκτηση της θέσης οικονομικού διευθυντή σε έναν οργανισμό είναι προορισμός και επίτευξη μικρού ποσοστού (23%) οικονομικών διευθυντών-γνωστότεροι ως Chief Financial Officers- φιλοδοξούν να μετακινηθούν ακόμη και στη θέση του διευθύνοντος συμβούλου του οργανισμού τους - του Chief Executive Officer. Αυτό είναι ένα μόνο από τα συμπεράσματα της σημαντικής και επίκαιρης έρευνας της Ernst & Young για τον ρόλο των CFOs στην Ελλάδα, με τίτλο «The DNA of the Greek CFO: A study of what makes a chief financial officer in Greece 2012». Μια μελέτη που ανταποκρίνεται επακριβώς στα ζητούμενα του τίτλου της και ανατέμνει τον ρόλο του σημερινού CFO υπό τις σημερινές συνθήκες της πρωτοφανούς ύφεσης που έχει στρέψει προς την Ελλάδα τους παγκόσμιους προβολείς (www.ey.com).

Τρία συμπεράσματα

Με την πειστική γλώσσα των ποσοστών, η μελέτη προτάσσει τρία από τα επικρατούντα συμπεράσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε σε 65 CFOs εταιρειών που έχουν έδρα την Ελλάδα, είτε είναι θυγατρικές πολυεθνικών επιχειρήσεων: το 60% δεν διαθέτει χρόνο για τη στρατηγική της εταιρείας. Το 75% πιστεύει ότι η διαχείριση κινδύνου αποτελεί προτεραιότητα και το 35% χαρακτηρίζει τις ενέργειες των φορολογικών αρχών «παράλογες». Τα κύρια προβλήματα που αντιμετωπίζουν το τελευταίο χρονικό διάστημα είναι η τραπεζική χρηματοδότηση, η οποία «παρέχεται σήμερα με μη ευνοϊκούς όρους που συχνά περιλαμβάνουν υψηλότερα επιτόκια είτε αυξημένες εγγυήσεις». Η αναδιάρθρωση των επιχειρηματικών δανείων, η οποία «είναι εφικτή μόνο υπό δυσμενείς όρους» και, τρίτον, η «επιθετική» προσέγγιση των φορολογικών αρχών - την οποία σημαντικό ποσοστό (35%) CFOs χαρακτηρίζει «παράλογη» είτε «εξζητημένη».

Ταυτόχρονα όμως, οι ελληνικές επιχειρήσεις χρειάζονται ανώτατα οικονομικά στελέχη τα οποία διαθέτουν βασικά προσόντα στη διαχείριση κινδύνων, στη ρευστότητα και στον έλεγχο κόστους - τομείς που σήμερα αποτελούν υψηλή προτεραιότητα, σε σχέση με αυτήν πριν από τέσσερα χρόνια. Οι ίδιοι οι CFOs διαπιστώνουν

Τα κύρια προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι οικονομικοί διευθυντές, το τελευταίο χρονικό διάστημα, είναι η τραπεζική χρηματοδότηση, η οποία «παρέχεται σήμερα με μη ευνοϊκούς όρους που συχνά περιλαμβάνουν υψηλότερα επιτόκια είτε αυξημένες εγγυήσεις».

Το 60% δεν διαθέτει χρόνο για τη στρατηγική της εταιρείας, ενώ το 75% πιστεύει ότι η διαχείριση κινδύνου αποτελεί προτεραιότητα

ότι η κατανόηση νομικών θεμάτων απαιτεί την απόκτηση νέων προσόντων.

Στην πλειονότητά τους μάλιστα (72%), θεωρούν απαραίτητη την σε βάθος κατανόηση του εμπορικού περιβάλλοντος της επιχείρησης, όπως και την κατανόηση των επιχειρησιακών λειτουργιών της (65%). «Οι CFOs στην Ελλάδα αντιμετωπίζουν την πιο δύσκολη περίοδο των τελευταίων δεκαετιών», επισμαίνει ο διευθύνων σύμβουλος της Ernst & Young Ελλάδος, Παναγιώτης Παπάζογλου, και εξηγεί ότι «πρέπει να οδηγούν την επιχείρησή τους μέσα σε ένα περιβάλλον φθίνουσας ζήτησης, χαμηλής ρευστότητας, ανεπαρκούς κίνησης και αυξανόμενων φόρων».

Όμως, προκειμένου οι επιχειρήσεις να είναι ανταγωνιστικές σε ένα τέτοιο περιβάλλον, «οι CFOs πρέπει να βοηθούν, να κτίζουν ισχυρούς δεσμούς διάρκειας με

Και προσωπικές συνεντεύξεις

Η έρευνα της Ernst & Young που εξετάζει τον μεταβαλλόμενο ρόλο, τις ευθύνες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι CFOs στην Ελλάδα πραγματοποιήθηκε μεταξύ 65 CFOs εταιρειών που έχουν την έδρα στην Ελλάδα, είτε είναι ελληνικές θυγατρικές πολυεθνικών επιχειρήσεων. Οι ερωτηθέντες είναι ανώτερα και ανώτατα στελέχη επιχειρήσεων και κάτοχοι πτυχίου MBA. Τα δύο τρίτα των συμμετεχόντων εκπροσωπούν επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών που υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ. Επιπλέον των ερωτηματολογίων, η Ernst & Young διενήργησε και μια σειρά προσωπικών συνεντεύξεων με CFOs από τις εταιρείες «όμιλος Νηρέυς», «Lidl Ελλάς», «Forthnet Group» και «Unilever Greece».

τράπεζες, πελάτες, προμηθευτές και τις φορολογικές αρχές. Δεν θα πρέπει λοιπόν να προκαλεί έκπληξη ότι όταν ρωτήθηκαν σχετικά με τον μεγαλύτερο φραγμό στην αποτελεσματικότητα του ρόλου τους, οι CFOs που συμμετείχαν στην έρευνα υπέδειξαν το δυσχερές οικονομικό περιβάλλον ως το σημαντικότερο πρόβλημα. Ωστόσο, στην παλέτα των αρμοδιοτήτων του CFO, η οικονομική διαχείριση δεν είναι παρά ένας από τους τομείς - ο οποίος και απορροφά το 50% του χρόνου του - ενώ το άλλο ήμισυ του χρόνου του το αφιερώνει σε ζητήματα γενικότερης στρατηγικής «εκεί όπου εντοπίζεται και το μεγαλύτερο μέρος της προστιθέμενης αξίας που αποδίδουν στις επιχειρήσεις τους».

Θεωρείται δε ότι μπορεί να είναι «εξαιρετικά ευεργετική» η

μετάβαση του CFO σε έναν περισσότερο στρατηγικό ρόλο μέσα στην επιχείρηση. Οι προκλήσεις όμως του σημερινού οικονομικού περιβάλλοντος δεν τους επιτρέπουν να ανταποκριθούν στις ευθύνες αυτές και οι περισσότεροι (59%) υποστηρίζουν ότι δεν έχουν στη διάθεσή τους αρκετό χρόνο για να ασχοληθούν επαρκώς με τη γενικότερη στρατηγική της επιχείρησης. Επιπλέον, ως σημαντικό αντίβαρο στην αβεβαιότητα που επικρατεί στην ελληνική οικονομία λειτουργούν οι καλές σχέσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Ιδιαίτερα οι σχέσεις με τους επενδυτές και η χρηματοοικονομική πληροφόρηση έχουν γίνει εξαιρετικά σημαντικές για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης.

Ωστόσο, πολλοί CFOs παραδέχονται ότι οι σχέσεις τους με ό-

σους είναι εκτός επιχείρησης δεν είναι πάντα τόσο δυνατές όπως με τους συνάδελφους και τους εντός της επιχείρησης - μελών του Δ.Σ. και του CEO συμπεριλαμβανομένων. Με αποτέλεσμα, οι σχέσεις με τους επενδυτές, τους αναλυτές, τις ρυθμιστικές αρχές, τα ΜΜΕ, τους κυβερνητικούς φορείς, να μην κινούνται σε ικανοποιητικό επίπεδο. Ωστόσο, το γεγονός που παραμένει είναι η αυξανόμενη σημασία που αποδίδεται σήμερα στο έργο των CFOs στην Ελλάδα.

Μία αναγνώριση που έχει ως αποτέλεσμα τη μεγαλύτερη επαγγελματική ικανοποίηση που νιώθουν τα τελευταία χρόνια, τόσο για τις αρμοδιότητες όσο και για τις προοπτικές τους. Οι περισσότεροι δηλώνουν ότι θα ήταν ικανοποιημένοι να παραμείνουν στη σημερινή θέση τους, ενδεχομένως και με επαυξημένες τις αρμοδιότητές τους - εξ ου και η έλλειψη φιλοδοξίας τους για τη θέση του CEO...

Δυσκολίες

Η έρευνα καταδεικνύει ωστόσο και ένα άλλο γεγονός. Το ότι οι αυξημένες αρμοδιότητες και ο ενισχυμένος ρόλος των CFOs έχουν πλέον καταστήσει εξαιρετικά δύσκολη την εξεύρεση υποψηφίων με τα απαραίτητα προσόντα - που θα διαθέτουν δηλαδή την εμπειρία και τις δεξιότητες για αυτή τη θέση.

Ενώ, στην πλειονότητά τους οι ερωτηθέντες υποστηρίζουν ότι είναι πολύ λίγα τα στελέχη που διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα για την κατάκτηση της θέσης του οικονομικού διευθυντού σε επίπεδο ομίλου.

«Ποσοστό 58% των ερωτηθέντων θεωρούν ότι καθώς αυξάνονται τα απαιτούμενα προσόντα ενός επιτυχημένου CFO συρρικνώνεται η "δεξαμενή" των κατάλληλων υποψηφίων. Όμως, υπάρχουν ενδείξεις ότι η κατάσταση βελτιώνεται καθώς ασκείται πίεση τόσο από τα εσωτερικά όσο και από τα εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη - τους stakeholders - να διευθυνθεί ο ρόλος του οικονομικού τμήματος. Έτσι, οι επιχειρήσεις συνειδητούν προς την κατεύθυνση αυτή, υλοποιώντας εσωτερικά προγράμματα διαχείρισης ταλέντου, με σκοπό να ενισχύσουν την εμπειρία των ανωτέρων στελεχών προκειμένου να πετύχουν όταν βρεθούν σε ανώτερες θέσεις».

xd@kathimerini.gr

Ευρωπαϊκή εβδομάδα για μικρομεσαίες, επιχειρηματικότητα

«Στην επιχειρηματικότητα ευκαιρίας και όχι στην επιχειρηματικότητα ανάγκης» παρότρυνε τις γυναίκες να στραφούν ο γενικός γραμματέας Βιομηχανίας του υπουργείου Ανάπτυξης κ. Σπύρος Ευσταθόπουλος, ο οποίος και τόνισε ότι έλαβε υπόψη του τις προτάσεις που έγιναν στη διάρκεια της εκδήλωσης που διοργανώθηκε με πρωτοβουλία της ευρωβουλευτή κ. Ρόδης Κράτσα στην Αθήνα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας για την Επιχειρηματικότητα και τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις.

Για το οφθαλμοφανές έλλειμμα γυναικείας επιχειρηματικότητας -μόνο το 3,7% των επιχειρηματιών που δοκιμάζει κάτι καινούργιο είναι γυναίκες- κατατέθηκαν συμπεράσματα από μελέτες και εμπειρίες, αλλά ακούστηκαν και αισιόδοξα μηνύματα και διαπιστώσεις. Για παράδειγμα, οι γυναίκες έχουν καλύτερη σχέση με το ρίσκο, λαμβάνουν καλύτερα ζυγισμένες αποφάσεις, είναι περισσότερο αισιόδοξες, έχουν επαυξημένη την προσοχή τους προς το ανθρώπινο δυναμικό και τη συλλογική εργασία, κυρίως «κάνουν οικονομικού τύπου μανάτζμεντ». Επίσης, τολμούν την επιχειρηματικότητα σε μικρότερη ηλικία από ότι στο παρελθόν και στρέφονται σε τομείς καινοτόμους και νέων τεχνολογιών.

Μόνο το 3,7% των επιχειρηματιών που δοκιμάζει κάτι καινούργιο είναι γυναίκες.

Με δεδομένο ότι η χώρα μας καταλαμβάνει την πρώτη θέση μεταξύ όλων των χωρών του «Παγκόσμιου Παρατηρητηρίου για την Επιχειρηματικότητα» (GEM) σε ότι αφορά τον παράγοντα «φόβος» ως αποτρεπτικός της επιχειρηματικής δραστηριότητας, η κ. Κράτσα έστειλε σαν κεντρικό μήνυμα της εκδήλωσης το «Γυναίκες τολμήστε τη δική σας επιχείρηση». Υπογράμμισε ότι οι γυναίκες που βρίσκονται στον επιχειρηματικό στίβο -είτε θέλουν να δοκιμαστούν σε αυτόν- χρειάζονται υποστήριξη από το οικογενειακό και το κοινωνικό περιβάλλον, από το χρηματοοικονομικό σύστημα, αλλά και από τους ευρωπαϊκούς πόρους. «Απαιτείται σφαιρική πολιτική σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για την άρση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν».

Επίκαιρη επίσης είναι και η ανακοίνωση του Ινστιτούτου Μικρών Επιχειρήσεων της ΓΣΕΒΕΕ, με την οποία υπενθυμίζει ότι στο πλαίσιο έργου που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Π. Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013) από τον Ιούλιο 2012 λειτουργεί Γραφείο Ισότητας στις κυριότερες δράσεις του οποίου είναι και η λειτουργία της τηλεφωνικής γραμμής (Help Line) 210 - 8219552 στην οποία μπορούν να θέτουν ερωτήματα για θέματα εργασιακά όπως π.χ. συμπύλιωση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, αλλά και οι γυναικείες εκπτώσεις που θέλουν να ανοίξουν δική τους επιχείρηση.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΑΤ. 24/2012

Γίνονται δεκτές προσφορές για:

ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΑΙΘΥΡΙΩΝ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΩΝ ΘΑΛΑΜΩΝ

Οι σχετικές προδιαγραφές θα είναι διαθέσιμες από την Παρασκευή, 26η Οκτωβρίου 2012, έναντι πληρωμής του μη επιστρεφόμενου ποσού που αναφέρεται πιο κάτω:

1. €50 πλέον ΦΠΑ με πληρωμή σε μετρητά ή με επιταγή για προδιαγραφές σε έντυπη μορφή εις διπλούν από τα ακόλουθα Cytashop:

- Λευκωσία - Οδός Νάξου 5, Λυκαβηττός
- Οδός 28ης Οκτωβρίου 1, Έγκωμη
- Λεμεσός - Οδός Αθηνών 89
- Πάφος - Λεωφόρος Γρίβα Διγενή 11
- Λάρνακα - Οδός Ζήνωνος Πιερίδη 7
- Αμμόχωστος - Λεωφόρος Ελευθερίας 124, Δερύνεια

1. €25 πλέον ΦΠΑ με πληρωμή με πιστωτική κάρτα για προδιαγραφές σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα <http://www.cyta-tenders.cytanet.com.cy>

Σύντομη περιγραφή του διαγωνισμού διατίθεται δωρεάν στην πιο πάνω ιστοσελίδα.

Οι προσφορές πρέπει να κατατεθούν κλειστές στη θυρίδα προσφορών που βρίσκεται στο ισόγειο των Κεντρικών Γραφείων της Cyta, Οδός Τηλεπικοινωνιών, Στρόβλος, Λευκωσία, μέχρι τις 10:00 της Παρασκευής, 21η Δεκεμβρίου 2012.

Η Cyta δεν είναι υποχρεωμένη να αποδεχθεί τη χαμηλότερη ή οποιαδήποτε άλλη προσφορά.

Απενεμήθηκαν τα HR Excellence Awards

«Στις δύσκολες εποχές, ο άνθρωπος με την αξία του κάνει τη διαφορά» ήταν το πνεύμα του χαιρετισμού του προέδρου του Δ.Σ. της Ελληνικής Εταιρείας Διοικήσεως Επιχειρήσεων, Κωνσταντίνου Λαμπρινόπουλου, στην εκδήλωση για την πρώτη απονομή των αριστείων Ανθρώπινου Δυναμικού -HR Excellence Awards- του Ελληνικού Ινστιτούτου Μάνατζμεντ Ανθρώπινου Δυναμικού της ΕΕΔΕ. Ένας θεσμός που εμπίπτει στο πλαίσιο της βασικής στρατηγικής της Εταιρείας «για την ανάδειξη των άριστων», όπως είπε.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στις 23 Οκτωβρίου 2012 παρουσία πολλών εκπροσώπων της επιχειρηματικής κοινότητας. Βραβεύθηκαν επί τη επιχειρήσεις, οι οποίες υλοποίησαν καινοτόμες δράσεις και ανέλαβαν με επιτυχία πρωτοβουλίες που έχουν θετικά επίδραση και όφελος προς όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, επιχειρηματίες, εργαζόμενους και κοινωνία κ.ά. Τα HR Excellence Awards διοργανώθηκαν από το ΕΙΜΑΔ της ΕΕΔΕ με σκοπό να ενθαρρύνουν και να στηρίξουν έμπρακτα όσους δραστηριοποιούνται στον συγκεκριμένο χώρο, οριοθετώντας το πλαίσιο μέσω του οποίου εντοπίζονται, αναδεικνύονται, δημοσιοποιούνται και επιβραβεύονται επιτυχημένες πρακτικές.

Τα παριτάμενα στελέχη Ανθρώπινου Δυναμικού στην τελετή απονομής των HR Excellence Awards υποδέχθηκε και ο πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του ΕΙΜΑΔ, Μαίρη Γεωργιάδου. Στην ομιλία της, μεταξύ άλλων, τόνισε ότι «εν μέσω βαθύτατης κρίσης αναζητούσαμε μέσα από τα HR Excellence Awards φωτεινά παραδείγματα και ελπιδοφόρα μηνύματα από ανθρώπους που δραστηριοποιούνται στον χώρο του Ανθρώπινου Δυναμικού, που έχουν πίστη στο όραμα και στη στρατηγική των επιχειρήσεών τους, που πιστεύουν στις ευκαιρίες, στη συνεχή προσπάθεια για βελτίωση, που έχουν στόχο, κοπιάζουν και αγαπούν αυτό που κάνουν. Ο Θεσμός των HR Excellence Awards γεννήθηκε πριν από περίπου 15 μήνες, όταν αναγνωρίσαμε στο ΕΙΜΑΔ την υποκρέωση και το καθήκον που είχαμε προς τα μέλη μας, αλλά και στο σύνολο όλων όσων διοικούν ανθρώπους και δραστηριοποιούνται επαγγελματικά στον χώρο του HR, να εντοπίσουμε και να αναδείξουμε επιτυχημένες πρακτικές που συνέβαλαν στη δημιουργία αξίας και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και λειτουργίας των επιχειρήσεων, καθώς και στην αποτελεσματικότητα της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και του ρόλου που διαδρα-

ματίζει στις επιχειρήσεις σήμερα».

Η κ. Γεωργιάδου τόνισε ότι οι επικεφαλές των Διευθύνσεων Ανθρώπινου Δυναμικού βρίσκονται και σήμερα στην πρώτη γραμμή στο πλευρό του επιχειρηματία-ηγέτη και συμμερίζονται το όραμα και τους στόχους του. Από αυτούς, αναμένεται να διατηρήσουν την πίστη, το ηθικό και το φρόνημά τους υψηλό, να συνεχίσουν να ενεργούν με προνοητικότητα και δημιουργικότητα, και να συμβάλλουν με αυτό τον τρόπο στην πρόοδο της παραγωγικότητας, τις αλλαγές και στις νέες συνθήκες λειτουργίας των επιχειρήσεων και τις αγωγές. Επικεντρώνοντας την προσοχή, τις γνώσεις και τις δυνάμεις τους στην επιτυχία των επιχειρήσεων, μέσω της συνεχούς ανάπτυξης και απόδοσης του ανθρώπινου δυναμικού, συμβάλλουν στην αύξηση της παραγωγικότητας, της αποδοτικότητας και της θετικής επίδρασης στο τελικό αποτέλεσμα. Με ανοικτό μυαλό και εξωστρέφεια λειτουργούν σαν φορείς αλλαγών και σαν υγιή κύτταρα στο DNA των οργανισμών, καταπολεμώντας την απογοήτευση και την αδράνεια. «Έτσι, θα καταφέρουν να διατηρήσουν τον λίκνο της ελπίδας, της ηθικής, της εμπιστοσύνης, της ανήλικης και της ανάκαμψης αναμμένο και φωτεινό».

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΩ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ / ΠΛΗΚΤΡΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ (ΠΟΛΥΤΟΝΙΚΩΝ & ΜΟΝΟΤΟΝΙΚΩΝ) ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΙΤΑΛΙΚΑ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΛΗΡ.: 99817566 various55@yahoo.com

ΙΑΤΡΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

Ο Δρ. Νίκος Παπαλουκάς, ορθοπεδικός χειρουργός, (Αρεταίειο Νοσοκομείο Λευκωσίας) ανακηρύχθηκε επίσημο μέλος της Ευρωπαϊκής Επιστημονικής Εταιρείας Χειρουργικής Ωμου και Αγκώνα (SECEC/ESSSE- European Society for Surgery of the Shoulder and the Elbow).

Η εταιρεία ιδρύθηκε πριν 25 χρόνια και έχει μέλη της μόνο 497 ορθοπεδικούς χειρουργούς από όλες τις χώρες της Ευρώπης.

Ο Δρ. Νίκος Παπαλουκάς είναι ο πρώτος κύπριος ορθοπεδικός που έγινε μέλος της.

Σύστημα αμοιβαίας στήριξης στην Ευρωζώνη

Χρήσιμα συμπεράσματα από τις εξελίξεις σε Ισπανία και Ιταλία και την παρακολούθηση μεγεθών που αφορούν την οικονομία τους

Η μόνη για τη σωτηρία του ευρώ εξακολουθεί να είναι η επένδυση. Μπορούν μεγάλες χώρες, ειδικότερα η Ιταλία και η Ισπανία, να θέσουν υπό έλεγχο το δημόσιο χρέος τους; Επειδή είναι μέλη μιας νομισματικής ένωσης δεν μπορούν να επιλέξουν την εύκολη λύση και να υποτιμήσουν το νόμισμά τους προκειμένου να μειώσουν τις υποχρεώσεις τους και να ενισχύσουν τις εξαγωγές τους.

Αντιθέτως, πρέπει να προβούν σε επώδυνες περικοπές δαπανών και μισθών για να αποκαταστήσουν την ανταγωνιστικότητά τους. Η επιλογή αυτή μπορεί να καταστήσει το δημόσιο χρέος λιγότερο διαχειρίσιμο διότι πλήττει την ανάπτυξη. Αν το σφίξιμο του ζωνναριού αποδειχθεί ανυπόφορο ή αν οι αγορές άρουν την εμπιστοσύνη τους στην ικανότητα των κυβερνήσεων να πετύχουν, τότε η Ευρωζώνη θα διασπαστεί.

Οι Ευρωπαίοι θα πρέπει να κινηθούν γρήγορα για τη δημιουργία τραπεζικής ένωσης

Οι Ευρωπαίοι ηγέτες έχουν αναλάβει δράση προκειμένου να περιορίσουν την κρίση, υποσχόμενοι να αναλάβουν από κοινού την ευθύνη επίτηρσης των τραπεζών, αφαιρώντας δυνάμικα ένα σημαντικό βάρος από τις κυβερνήσεις που αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Ακόμη σημαντικότερο είναι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να διατηρήσει σε βιώσιμο επίπεδο το επιτόκιο δανεισμού των χωρών, αρκεί αυτές να εφαρμόζουν υπεύθυνα δημοσιονομική πολιτική.

Τι επέτρεψαν οι Ευρωπαίοι με αυτές τις ενέργειες; Ένας τρόπος να αξιολογήσει κανείς τα δημόσια οικονομικά μιας χώρας είναι να συγκρίνει τις δημοσιονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα με όσα έχει πετύχει στο παρελθόν. Το κείμενο συγκρίνοντας δύο αριθμούς για την Ιταλία και την Ισπανία:

Πρώτα εξετάζουμε το μεγαλύτερο πρωτογενές πλεόνασμα που έχει καταφέρει να διατηρήσει η κυβέρνηση σε διάστημα δέκα ετών κατά τις περασμένες δεκαετίες. Στη συνέχεια εξετάζουμε ποιο είναι το μέγεθος του πρωτογενούς πλεονάσματος που πρέπει να επιτύχει η κυβέρνηση προκειμένου να διασφαλίσει ότι το χρέος της δεν αυξάνεται ταχύτερα από την οικονομία της. Αν οι Ευρωπαίοι δεν θέλουν να σταταλίσουν την πρόοδο που έχουν επιτύχει, θα πρέπει να προσπαθήσουν σκληρότερα προκειμένου να οικοδομήσουν μια βαθύτερη ένωση.

μπορεί να αλλάξει από «μέρα σε μέρα» ανάλογα με το πώς αλλάζουν τα επιτόκια δανεισμού της χώρας και οι οικονομικές προοπτικές της. Τα αποτελέσματα είναι ταυτόχρονα ενθαρρυντικά και τρομακτικά. Η αναγγελία του προγράμματος αγοράς ομολόγων από την ΕΚΤ στις 6 Σεπτεμβρίου έφερε πρεμία στις αγορές απομακρύνοντας την Ισπανία και την Ιταλία από το κείλος του γκερεμού. Μέχρι τον Ιούλιο και οι δύο χώρες είχαν διαβεί το κατώφλι της οικονομικής αφεργγυότητας. Μέχρι τις 12 Οκτωβρίου, με το επιτόκιο του δεκαετούς ομολόγου μειωμένο στο 5,6%, η Ισπανία θα μπορούσε να τη γλιτώσει με πρωτογενές πλεόνασμα 1,3% του ΑΕΠ, δηλαδή λίγο παρακάτω από την υψηλότερη τιμή, 2,1%, που έχει πετύχει κατά μέσον όρο επί μία δεκαετία. Η Ιταλία, η οποία έχει υψηλότερο χρέος, θα πρέπει να διατηρήσει πρωτογενές πλεόνασμα ίσο με 2,3% προκειμένου να μην αυξάνεται το χρέος της - αριθμό που μάλλον θα επιτύχει εφέτος.

Τώρα το τρομακτικό μέρος. Αν και η σωτηρία είναι εφικτή, οι κυβερνήσεις θα πρέπει να προσπαθήσουν σκληρά. Το ΔΝΤ υπολογίζει ότι φέτος η Ισπανία θα έχει δημοσιονομικό έλλειμμα 4,5%, οπότε η ισπανική κυβέρνηση θα πρέπει να επιβάλει μέτρα λιτότητας ίσα με το 6% του ΑΕΠ προκειμένου να επιτύχει πρωτογενές πλεόνασμα 1,3%. Με την ισπανική οικονομία να βρίσκεται ήδη σε ύφεση, την ανεργία στο 25% και την Καταλάνια να απειλεί με αποσχίση, είναι δύσκολο να φανταστούμε πώς η ισπανική κυβέρνηση θα λάβει τα μέτρα χωρίς να διαλυθεί η χώρα.

Οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει η Ισπανία καταδεικνύουν γιατί οι Ευρωπαίοι ηγέτες πρέπει να σκεφτούν πέρα από τα μέτρα λιτότητας, που μέχρι σήμερα αποτελούν τη βασική λύση για τα προβλήματα του ευρώ. Οι οικονομολόγοι υποστηρίζουν εδώ και καιρό ότι για να επιβιώσει η Ευρωζώνη χρειάζεται ένα σύστημα αμοιβαίας υποστήριξης.

Μια τέτοια ένωση μεταφοράς πόρων δεν είναι απαραίτητο να έχει εκβιαστικό χαρακτήρα. Υπολογίζουμε ότι κατά μέσον όρο το ετήσιο κόστος για τη Γερμανία θα ήταν μερικά εκατοστά της μονάδας του ΑΕΠ. Επίσης η Ένωση θα πρέπει να κινηθεί γρήγορα και στο ζήτημα της τραπεζικής ένωσης.

Αν οι Ευρωπαίοι δεν θέλουν να σταταλίσουν την πρόοδο που έχουν επιτύχει, θα πρέπει να προσπαθήσουν σκληρότερα προκειμένου να οικοδομήσουν μια βαθύτερη ένωση.

BLOOMBERG

Ο Γάλλος πρόεδρος, Φρανσουά Ολάντ και η Γερμανίδα καγκελάρια Άγκελα Μέρκελ. Οι Ευρωπαίοι ηγέτες έχουν αναλάβει δράση προκειμένου να περιορίσουν την κρίση, υποσχόμενοι να αναλάβουν από κοινού την ευθύνη επίτηρσης των τραπεζών, αφαιρώντας ένα σημαντικό βάρος από τις κυβερνήσεις που αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Όμως, οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει η Ισπανία καταδεικνύουν γιατί οι Ευρωπαίοι ηγέτες πρέπει να σκεφτούν πέρα από τα μέτρα λιτότητας, που μέχρι σήμερα αποτελούν τη βασική λύση για τα προβλήματα του ευρώ.

Χονδρική τραπεζική μόνο για τους ισχυρούς

Οι παράγοντες του τραπεζικού κλάδου διαπιστώνουν θετικά, αν και ισοκύ, σημάδια στη ροή κεφαλαίων της χονδρικής τραπεζικής, δηλαδή στην αγορά που η μία τράπεζα δανείζει την άλλη με συναλλαγές ομολόγων. Οι εορτασμοί, όμως, μπορεί να είναι πρόωγοι. Η αποκατάσταση της ροής κεφαλαίων στη χονδρική τραπεζική είναι άσπαστο. Οι μικρότερες τράπεζες δεν επωφελούνται στον ίδιο βαθμό με τις μεγαλύτερες. Και αυτό το χάσμα μεταξύ ισχυρών και ανίσχυρων τραπεζών μπορεί να αποδίδεται στην πεποίθηση πως ορισμένοι όμιλοι δεν δύνανται να οδηγηθούν σε χρεοκοπία διότι διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στο ευρύτερο τραπεζικό σύστημα.

Βελτίωση σημειώνεται, ειδικότερα, από δύο σκοπές.

Κατ' αρχάς, οι τράπεζες μπορούν να εκδώσουν ομόλογα με μεγάλη ωριμότητα και σε ισχυρά νομίσματα όπως δολάρια, κάτι που ήταν απαγορευτικό έως πρόσφατα. Αρκετές τράπεζες, όπως η ισπανική BBVA, η γαλλική BNP Paribas και η ελβετική Societe Generale, έχουν πουλήσει ομόλογα σε δολάρια τις τελευταίες εβδομάδες, κινηθείς που υποδεχόμενοι την επαναλειτουργία αγορών μετά ένα 18μηνο. (Η αγορά τραπεζικών ομολόγων σε ευρώ άνοιξε εκ νέου στις αρχές του έτους, αλλά

οι τράπεζες θα πρέπει να καταβάλουν υψηλό επιτόκιο.)

Μια δεύτερη και σημαντική παράμετρος για την ευρωστία των τραπεζών είναι η πτώση του κόστους δανεισμού. Το κόστος χρηματοδότησης των τραπεζών έχει υποχωρήσει σε επίπεδα χαμηλότερα των ομολόγων υψηλής βαθμολογίας που έχουν εκδώσει επιχειρηματικοί όμιλοι. «Είναι μια καλή εξέλιξη», παρατηρεί ο Χιουβαν Στίβις της Morgan Stanley.

Πράγματι, είναι μια καλή εξέλιξη. Οι αγορές κεφαλαίων είναι βασική πηγή χρηματοδότησης για τις τράπεζες, που τους επιτρέπει να δανείζουν περισσότερα χρήματα από τις καταθέσεις που διαθέτουν στους ισολογισμούς τους, συγκριζόμενες καλύτερα την ωριμότητα, δηλαδή τη λήξη, των περιουσιακών τους στοιχείων με τις υποχρεώσεις τους. (Στο ενεργητικό των τραπεζών περιλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο δανειών και πιστώσεων.) Έτσι διευκολύνεται η ροή πίστωσης από τις τράπεζες προς τις επιχειρήσεις, καθώς οι επενδυτές τραπεζικών ομολόγων ζητούν χαμηλότερα επιτόκια από τα εταιρικά ομόλογα. Σημειώνεται ότι η ακινητοποίηση κεφαλαίων στις αγορές ομολόγων μπορεί να αποσταθεροποιήσει το χρηματοπιστωτικό σύστημα, διότι οι τράπεζες δεν μπο-

Τα τριετή δάνεια που παρέχει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με τα Προγράμματα Μακροπρόθεσμων Αναχρηματοδότησης στα τέλη του 2011 και τις αρχές του 2012, μείωσαν τον κίνδυνο κατάρρευσης των αφερέγγυων τραπεζών.

Ανισορροπία η αποκατάσταση της ροής κεφαλαίων με τον αποκλεισμό των μικρότερων

ρούν να εκδώσουν νέα ομόλογα για να πληρώσουν τα υφιστάμενα.

Η αναγέννηση της χονδρικής τραπεζικής οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στις ενέργειες των κεντρικών τραπεζών του

πλούσιου κόσμου. Τα τριετή δάνεια που παρέχει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με τα Προγράμματα Μακροπρόθεσμων Αναχρηματοδότησης στα τέλη του 2011 και τις αρχές του 2012 μείωσαν τον κίνδυνο κατάρρευσης των αφερέγγυων τραπεζών που δεν μπορούσαν να δανειστούν από τους ανταγωνιστές τους. Η πρόσφατη δέσμευση της ΕΚΤ να αγοράσει απεριόριστο όγκο κρατικών ομολόγων στην Ευρώπη έχει περιορίσει τον κίνδυνο «αποβόλης» των περιφερειακών οικονομιών όπως είναι η Ισπανία από το ευρώ. Εξίσου θετικές είναι οι παρεμβάσεις της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ και της Τράπεζας της Αγγλίας, οδηγώντας σε πτώση τις αποδόσεις των αμερικανικών και βρετανικών ομολόγων, με αποτέλεσμα οι επενδυτές να επιδιώκουν υψηλότερα κέρδη σε άλλα προϊόντα.

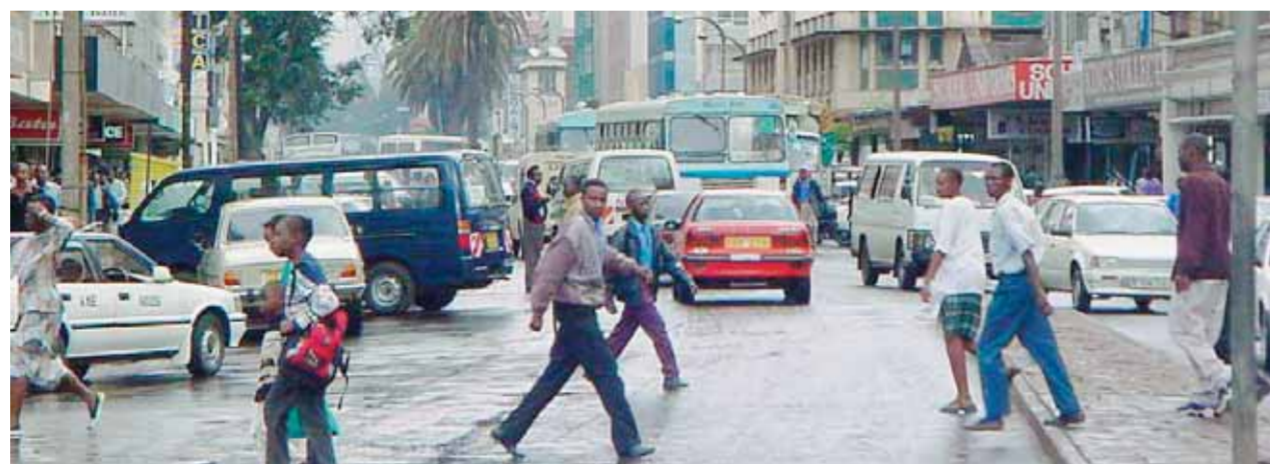
Αυτή η αναγέννηση, όμως, στην αγορά τραπεζικών ομολόγων έχει περιοριστεί στις τράπεζες των ισχυρών οικονομιών της Ευρώπης και τους τραπεζικούς κολλοσσούς στην περιφέρεια. Μικρότερες τράπεζες, όμως, παραμένουν λίγο έως πολύ αποκλεισμένες από τις αγορές, γεγονός που αναχαιτίζει τον δανεισμό στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δηλαδή τη ραχοκοκαλιά μιας οικονομίας του ανεπτυγμένου κόσμου.

Τα αφρικανικά ομόλογα κερδίζουν γρήγορα μεγάλη δημοτικότητα

Χώρες όπως η Νιγηρία και η Κένυα γίνονται προορισμοί για διεθνή κεφάλαια

Τα τελευταία χρόνια οι επενδυτές έχουν στραφεί στο Λάγος και στο Ναϊρόμπι σαν να ήταν η Φρανκφούρτη και το Τόκιο. Η αναμικτή ανάπτυξη στον ανεπτυγμένο κόσμο έχει μετατρέψει την υποαχάρια Αφρική σε ελκυστικό προορισμό τόσο για τα κεφάλαια όσο και για τους διαχειριστές τους. Οι άμεσες ξένες επενδύσεις έχουν αυξηθεί κατά περίπου 50% από το 2005. Οι τοπικές αγορές κεφαλαίου, που άλλοτε αντιμετωπιζόνταν σαν καζάνι, σήμερα φαίνονται λιγότερο εφορμαλές. Η JPMorgan μόλις προσέθεσε τη Νιγηρία στον δείκτη των κρατικών ομολόγων αναδυόμενων αγορών. Η Νότια Αφρική ήταν ώς τώρα η μοναδική αφρικανική χώρα στον κατάλογο της. Η αμερικανική τράπεζα, που είναι και ο πρώτος στον κόσμο αναδόχος χρέους των αναδυόμενων αγορών, εκτιμά πως προσθέτοντας τα ομόλογα της Νιγηρίας στον δείκτη της θα προσελκύσει επιπλέον κεφάλαια ύψους 1,5 δισ. δολαρίων στη χώρα. Τα νέα κεφάλαια θα χρηματοδοτήσουν έργα υποδομής που ως τώρα λείπουν από μια ήπειρο με εκτάσεις ανάλογες μαζί τις Κίνας, της Ινδίας, της Ιαπωνίας, των ΗΠΑ, του Μεξικού και της Ευρώπης.

Μερίδα του επιχειρηματικού κόσμου εξακολουθεί να εκπράζει επιφυλάξεις για τις μακροπρόθεσμες προοπτικές της Αφρικής. Οι περισσότεροι Αφρικανοί εξακολουθούν να είναι φτωχοί, έστω κι αν τα στελέχη των τοπικών επιχειρήσεων κυκλοφορούν με εντυπωσιακά αυτοκίνητα. Πολλές κατεστραμμένες χώρες παραμένουν παγιδευμένες στη μίζερια και δεν πρόκειται να επιτύχουν ούτε μια μέτρια ευημερία στο εγγύς μέλλον. Πρόσφατα μελέτη διαπίστωσε πως εννέα στις 11 χώρες που διατρέχουν «ακραίο κίνδυνο» διατροφικής κρίσης είναι στην Αφρική. Ακόμη και οι πλέον επιφυλακτικοί, όμως, δέχονται πως η εικόνα της Αφρικής είναι καλή τελευταία. Σύμφωνα με το ΔΝΤ, το ΑΕΠ της ηπείρου

Τέσσερις είναι οι αιτίες της οικονομικής βελτίωσης στην Αφρική. Εκεί το σωστό είδος αύξησης του πληθυσμού - οι περισσότεροι Αφρικανοί ζουν όλο και περισσότερο, ενώ αρχίζουν να κάνουν λιγότερα παιδιά -, υπάρχει ραγδαία αστικοποίηση, η τεχνολογία επιφέρει μεγαλύτερο αντίκτυπο στη Μαύρη Ηπειρο από οπουδήποτε αλλού, καθώς άρχισε από τόσο χαμηλή βάση, και τελευταίο η διακυβέρνηση και η οικονομική διαχείριση έχουν βελτιωθεί και πάλι από τα αρκετά χαμηλά επίπεδα.

θα σημειώσει ανάπτυξη 5% φέτος, ποσοστό χαμηλότερο από την προηγούμενη πρόβλεψη για 5,4% αλλά και πάλι πολύ υψηλότερο από οσχεδόν κάθε άλλες χώρες. Το 2013 η ανάπτυξη ενδέχεται να φθάσει στο 5,7%. Ισως ορισμένα άλλα οικονομικά προβλήματα να πληθύνουν τη νότια Αφρική αλλά οι χώρες στη βόρεια Αφρική φαίνεται πως θα τα πάνε καλά.

Μια νέα έρευνα δύο οικονομολόγων της Παγκόσμιας Τράπεζας τονίζει πως αν η Αφρική ήταν μια ενιαία χώρα, θα είχε ήδη «μεσαίο εισόδημα», όπου ως μεσαίο εισόδημα ορίζεται το άνω των 1.000 δολαρίων κατά κεφαλήν. Ο μέσος όρος εισοδήματος στην Αφρική είναι 1.700 δολάρια. Στην υποαχάρια Αφρική 22 χώρες πληρούν αυτό το κριτήριο, που παραμένει βέβαια αρκετά χαμηλό. Στο σύνολό του, ο πληθυσμός των χωρών αυτών ανέρχεται σε 400 εκατομμύρια. Σε αυτούς συγκαταλέγονται χώρες όπως η Ανγκόλα και το Σουδάν, που πλύν-

τονταν μέχρι πρόσφατα από αιματοχυσία ετών και η ανισότητα είναι ακραία. Ο Βόλφγκανγκ Φένγκλερ, ένας εκ των δύο οικονομολόγων που εξεπόνησαν την εν λόγω έρευνα, έχει εντοπίσει τέσσερις αιτίες της οικονομικής βελτίωσης στην Αφρική. Πρώτον, η ήπειρος έχει το σωστό είδος αύξησης του πληθυσμού: οι περισσότεροι Αφρικανοί ζουν όλο και περισσότερο ενώ αρχίζουν να κάνουν λιγότερα παιδιά. Τα Ηνωμένα Έθνη εκτιμούν πως η Νιγηρία ενδέχεται να εκτοπίσει τις ΗΠΑ το 2055 από την τρίτη θέση στις χώρες με τον μεγαλύτερο πληθυσμό μετά την Ινδία και την Κίνα, ενώ παράλληλα θα έχει περιορίσει τον ρυθμό των γεννησιών της.

Δεύτερον, η ραγδαία αστικοποίηση αποφέρει κέρδη σε ό,τι αφορά την αποτελεσματικότητα και προσελκύει επενδυτές στις πρωτεύουσες που έχουν αρχίσει να ευημερούν και όπου η αυξανόμενη πυκνότητα του πληθυσμού περιορίζει τους

χρόνους μετακίνησης και προωθεί εκβιομηκάνιση μικρής κλίμακας.

Τρίτον, η τεχνολογία επιφέρει μεγαλύτερο αντίκτυπο στην Αφρική από οπουδήποτε αλλού καθώς άρχισε από τόσο χαμηλή βάση. Την περασμένη δεκαετία το ποσοστό του πληθυσμού που είχε πρόσβαση στις τηλεπικοινωνίες αυξήθηκε από το 0,7%, στον οποίο ανερχόταν όταν ακόμη τα δίκτυα σταθερής τηλεφωνίας ήταν προβληματικά, στο 70% μετά την ανάπτυση των εταιρειών κινητής τηλεφωνίας. Η Αφρική σημειώνει παγκόσμια πρωτοπορία στις τραπεζικές υπηρεσίες μέσω κινητών και όχι μόνον, επειδή οι περισσότεροι άνθρωποι εκεί δεν έχουν πρόσβαση στις συμβατικές τραπεζικές υπηρεσίες. Και τέταρτον, η διακυβέρνηση και η οικονομική διαχείριση έχουν βελτιωθεί και πάλι από τα αρκετά χαμηλά επίπεδα. Όλα αυτά αντανακλώνται στην αυξανόμενη δημοτικότητα των αφρικανικών κρατικών ομολόγων.

Οι Ινδοί προβληματίζονται μπροστά στη διττή όψη της ανάπτυξης στη χώρα

Επί μία 20ετία, από τις αρχές της δεκαετίας του '90, όταν απελευθερώθηκε η οικονομία, η Ινδία υπέκυψε στις χώρες της αγοράς. Τα αποτελέσματα υπήρξαν από πολλές απόψεις ενθαρρυντικά. Ωστόσο, υπήρξαν εξαρχηές ενδείξεις για τη ζημία που επέφερε σιγά σιγά το «τέρας του υλισμού», όπως τον χαρακτήρισε ο Μαχάτιμα Γκάντι. Ο καπιταλισμός δημιούργησε νέες βιομηχανίες και επιχειρήσεις παγκοσμίως βελτιώνοντας βγάζοντας εκατομμύρια ανθρώπους από τη φτώχεια. Το επιχειρηματικό πνεύμα άνθρωπος και η χώρα -για πρώτη φορά- έπιασε τα δέκα δέκατες -έγινε υπολογισμός παίκτης στην παγκόσμια οικονομία. Ο καπιταλισμός εκτινάξε όμως και σε πρωτοφανή επίπεδα τη διαφθορά και την οικολογική καταστροφή, ενώ διέυρνε ακόμα περισσότερο το χάσμα με όσους άφισσαν πίσω οι οικονομικές μεταρρυθμίσεις: παρά την εκρηκτική άνοδο της μεσοασίας τάξης, η Ινδία φιλοξενεί τους περισσότερους «απόβλητους» ολόκληρου του κόσμου: 445 εκατομμύρια άτομα, το ένα τρίτο του πληθυσμού. Όπως το θέτει ο συγγραφέας Ακάς Καπούρ στο περιοδικό Time, «η εμπειρία της Ινδίας διδάσκει πως η ανάπτυξη είναι φαινόμενο με το πρόσωπο του Ιανού: καινοτόμο και συνάμα καταστροφικό, διασκεδαστικό και καταθλιπτικό».

Η Ινδία πέρασε τις τελευταίες δεκαετίες σε κατάσταση ευφορίας - εύλογη αντίδραση για μια χώρα που διήνυσε τόσο δρόμο σε τόσο λίγο χρόνο. Σε επιχειρηματικό επίπεδο, εταιρείες όπως η Godrej διαπρέπουν έινθεν και ένθεν των συνόρων, ενώ η ιδιωτική οικονομία, με πρώτες τις καινοτομικές επιχειρήσεις όπως η Infosys στον κλάδο υψηλής τεχνολογίας και η Tata Motors σε εκείνων των αυτοκινήτων, ξαναγράφει το βιβλίο των κανόνων στο παγκόσμιο ε-

πιχειρείν. Ωστόσο, στον δημόσιο τομέα, η αναποτελεσματικότητα, η γραφειοκρατία και η διαφθορά αδυνατούν να στηρίξουν τέτοιες κολλοσιαίες προσπάθειες. Σήμερα, έρευνες δείχνουν κατακόρυφη πτώση της αξιοπιστίας, με μόλις το 38% των Ινδών να είναι ικανοποιημένοι με την κατεύθυνση της «χώρας με τα δύο πρόσωπα», έναντι 51% ένα χρόνο νωρίτερα. Οι ακτιβιστές έχουν «πάρε τα όπλα» για τη διαφθορά και οι πολίτες επιδοκίμουν συχνά έργα βιομηχανίας και υποδομής στην αυλή τους, απορρίπτοντας την κακή πλευρά της «ανάπτυξης». Όλα αυτά είναι ένδειξη πως η Ινδία κατορθώνει επιτέλους να αναρρώθει ποια είναι.

Βρισκόμαστε σε μια στιγμή μετάβασης. Μπορεί άραγε η χώρα να μεταμορφωθεί ξανά; Τον Σεπτέμβριο, δόθηκαν για άλλη μια φορά δεσμεύσεις για άνοιγμα του κλάδου λιανικής και οι ξένοι αερομεταφορείς κλήθηκαν να επενδύσουν στις παραπιαστές εταιρείες της χώρας. Λιγότερο από ένα μήνα αργότερα, μειώθηκαν οι περιορισμοί στην ξένη συμμετοχή σε αερομεταφορές εταιρείες. Λέγεται τώρα ότι θα δημιουργηθεί εθνικό συμβούλιο επενδύσεων για την ταχεία προώθηση έργων υποδομής.

«Επί σειρά ετών -γράφει ο κ. Καπούρ- οι πολιτικοί προσπαθούν να πείσουν ότι η χώρα οσονούπω αναρχάται στη θέση που της αξίζει: εκείνη του παγκόσμιου ηγέτη, μέσω της οικονομικής κυριαρχίας. Η Ινδία θα νικήσει τη Δύση στο ίδιο της το γήπεδο. Σήμερα, αποδεικνύεται πως η αναρχία ίσως θα εξαρτηθεί από ένα πολύ διαφορετικό επίπεδο: την αναθεώρηση των κανόνων του παιχνιδιού, με ένα πιο βιώσιμο και δίκαιο μοντέλο ανάπτυξης, που θα σταθεί παράδειγμα για τις προβληματικές οικονομίες του κόσμου».

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Table with columns: ΚΩΔΙΚΟΣ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΣΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Table with columns: ΚΩΔΙΚΟΣ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΣΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Table with columns: ΚΩΔΙΚΟΣ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΣΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας. Includes a table with 'ΑΝΟΔΟΣ' and 'ΠΤΩΧΗ' categories, listing companies with significant price changes. Includes Global Capital logo and contact information.

ΕΛΛΑΔΑ (ΧΑ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Table with columns: ΚΩΔΙΚΟΣ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΣΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Table with columns: ΚΩΔΙΚΟΣ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΣΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Table with columns: ΚΩΔΙΚΟΣ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΣΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας. Includes a table with 'Ανοδος' and 'Πτώση' categories, listing companies with significant price changes. Includes Alpha Trust logo and contact information.

ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ. Includes logo and contact information.

Η Γερμανία ξαναμετρά τον χρυσό της

H Bundesbank δεν επέτρεψε σε δύο βουλευτές να ελέγξουν τα αποθέματα με επιτόπου επισκέψεις

Ανυποχία έχει δημιουργηθεί στους πολιτικούς κύκλους της Γερμανίας για την κατάσταση των διαθεσίμων της χώρας σε χρυσό, τα οποία είναι τοποθετημένα σε κεντρικές τράπεζες στην αλλοδαπή σε μια περίοδο αβεβαιότητας για το ευρώ. Σύμφωνα με την εφημερίδα Bild, η κεντρική τράπεζα (Bundesbank/Buba) δεν επέτρεψε σε δύο βουλευτές να διερευνήσουν το ζήτημα με επιτόπου επισκέψεις. Σε δικό του δημοσίευμα, το περιοδικό Spiegel αναφέρει πως το Γενικό Λογιστήριο της χώρας απαιτεί από την Bundesbank να αρχίσει

να καταμετρά τον εκτός συνόρων χρυσό, ο οποίος έχει διασπαρεί σε διάφορα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Επιπλέον, η κεντρική τράπεζα, η οποία κρατεί μόνο λίγα από τα συνολικά διαθέσιμα εκπεφρασμένα στο πολύτιμο μέταλλο, φέρεται να αποφασίσει να επαναπατρίσει μέρος του χρυσού αυτού. Ειδικότερα, σύμφωνα με την Bild, στους δύο βουλευτές Φίλιπ Μισφάλντερ και Μάρκο Βάντερβιτς δόθηκε να ελεγχούν τα αποθέματα, που φυλάσσονται στις κεντρικές τράπεζες Αγγλίας και Γαλλίας. Όπως εξήγησε σε σχετική

Η χώρα διαθέτει περίπου 3.400 τόνους χρυσού, αξίας άνω των 130 δισ. ευρώ.

επιστολή μέλος του εκτελεστικού συμβουλίου της Bundesbank, ούτε η μία ούτε η άλλη κεντρική τράπεζα διαθέτουν ειδικό δωμάτιο επισκέψεων. Σημειώνεται ότι η Γερμανία διατηρεί περί τους 3.400 τόνους χρυσού, αξίας άνω των 130 δισ. ευρώ.

Ο προαναφερθείς βουλευτής Φίλιπ Μισφάλντερ είχε αποπειραθεί στο πρόσφατο παρελθόν να επισκεφθεί τη Fed για τον ίδιο λόγο, αλλά δεν τον κατόρθωσε. Οι κινήσεις των βουλευτών απεργούν από τις έντονες επικρίσεις που ασκούνται από κρατικούς φορείς και ανεξάρτητους ειδήμονες σχετικά με την αποθήκευση χρυσού σε άλλες χώρες. Ορισμένα δημοσιεύματα αναφέρουν τη δυσάρεστη του Γενικού Λογιστηρίου, γιατί ο χρυσός στη Φρανκφούρτη ελέγχεται καλύτερα από εκείνον στο εξωτερικό.

Προς το παρόν η Bundesbank απλώς επαφίεται στις διαβεβαιώσεις των κεντρικών τραπεζών ΗΠΑ, Βρετανίας και Γαλλίας ότι ο χρυσός βρίσκεται εκεί όπου πρέπει να είναι, χωρίς να γίνεται απευθείας έλεγχος. Το Λογιστήριο συστάει στην Buba να κάνει τον έλεγχο μόνη της, κάτι ασυνηθιστό για κεντρικές τράπεζες, όπως ισχυρίζεται η ίδια. Τέλος, στη διενέργεια αναμειχθηκαν και βουλευτές μετά το δημοσίευμα της Bild, σύμφωνα με το οποίο η Buba δεν έχει ελέγξει τον χρυσό της την τελευταία 5ετία.

Οι κινήσεις των βουλευτών απορρέουν από τις έντονες επικρίσεις που ασκούνται από κρατικούς φορείς και ανεξάρτητους ειδήμονες σχετικά με την αποθήκευση χρυσού σε άλλες χώρες.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

Εταιρεία	Πρώτο από	Παύσιμα	Παύσιμα
3M COMPANY	89.30	92.53	
ALCOA INC	8.81	9.10	
ALLEGHENY TECH	32.00	32.89	
ALTRIA GROUP	32.36	32.92	
AMAZON.COM	233.64	233.78	
AMER ELEC PWR	44.60	44.95	
AMER EXPRESS C	55.71	56.74	
AMER INTL GROUP	34.90	35.55	
AMGEN	87.98	87.80	
APPL INC	630.38	634.03	
AVON PRODUCTS	16.01	16.25	
BAKER HUGHES I	43.20	44.02	
BAK OF AMERIC	9.35	9.55	
BAXTER INTL INC	61.02	61.98	
BOEING CO	73.04	73.70	
BRISTOL MYERS	33.35	34.04	
CAMPBELL SOUP	34.73	35.01	
CATERPILLAR INC	83.84	85.08	
CIGNA CORP	49.72	50.33	
CISCO SYSTEMS	18.06	18.19	
CITIGROUP	37.02	37.72	
CERVECIERAS	68.95	69.93	
COCA-COLA CO	36.72	37.23	
COLGATE PALMOL	106.69	107.69	
COMPUTER SCIEN	31.11	31.71	
DANIGS CORP	2.70	2.75	
DIANA SHIPPING	7.10	7.16	
DOW CHEMICAL C	28.80	29.74	
DRYSHIPS	2.30	2.33	
DU PONT CO	45.34	45.76	
EMC CORP	24.74	25.04	
ENTERGY CORP	70.43	71.13	
EXCEL MARTIME	0.37	0.40	
EXELON CORP	36.35	36.84	
EXXON MOBIL	90.29	92.19	
FEDEX CORP	91.85	91.48	
FORD MOTOR CO	10.02	10.17	
FREESAS	0.20	0.20	
GENERAL DYNAMI	65.99	67.25	
GENERAL ELEC C	21.28	21.70	
H J HEINZ CO	56.98	57.71	
HALLIBURTON CO	33.50	34.56	
HARTFORD FINL	21.84	22.07	
HEWLETT-PACKAR	14.37	14.71	
HOME DEPOT INC	61.59	62.04	
INTEL CORP	49.49	50.28	
INTL BUS MACHI	191.67	194.40	
INTL PAPER CO	37.04	37.63	
JOHNSON JOHNSO	71.14	71.78	
JPMORGAN CHASE	41.46	42.09	
LAZARD	28.36	28.95	
LIMITED BRANDS	47.96	48.05	
MCDONALD'S COR	88.35	88.45	
MERCK & CO	46.03	46.48	
MICROSOFT CP	28.09	28.00	
MORGAN STANLEY	17.14	17.45	
NORFOLK SOUTHE	66.12	66.83	
ORACLE CORP	30.64	30.80	
PEPSICO INC	68.60	69.60	
PFIZER INC	25.27	25.26	
PROCTER & GAMB	67.53	68.50	
RADIOSHACK	2.45	2.39	
RAYTHEON CO	55.06	55.65	
ROCKWELL AUTOM	69.57	70.28	
SCHLUMBERGER L	71.57	73.16	
SOUTHERN	46.29	46.55	
STEALTHGAS	6.53	6.74	
THE AES CORP	10.67	10.81	
TSAKOS ENERGY	4.43	4.56	
TYCO INTL	26.84	27.40	

Εταιρεία	Χθές	Προ/Υ
UNISYS CORP	20.28	20.80
UNITED TECH CP	77.50	77.83
US BANCORP	33.49	34.17
VERIZON COMM	44.24	44.77
WAL-MART STORE	75.09	75.65
WELLS FARGO &	34.05	34.50

Εταιρεία	Χθές	Προ/Υ
SMITHSONIAN	355.21	357.80
SCHROEDERS	1532.46	1555.00
SCHROEDERS NV	1220.00	1237.00
SSE PLC	1424.00	1442.00
SEVERN TRENT	1645.49	1663.00
SHIRE	1790.91	1822.00
SMITH&NEPHEW	643.44	650.00
SMITHS GROUP	1064.89	1076.00
STANDOR CHART	1475.63	1480.00
TATE & LYLE	716.42	719.50
TESCO	316.47	315.05
UNILEVER	2277.35	2309.00
UNITED UTIL GR	723.50	723.00
UBM	671.20	670.00
VODAFONE GROUP	175.70	177.05
WHITBREAD	2360.00	2323.00
WILLIAM HILL	345.91	347.90
WOLSELEY	2634.22	2661.00
WPP PLC	820.53	838.00
ING GROEP	975.90	992.70
YELL GROUP	1.12	1.16

Εταιρεία	Χθές	Προ/Υ
THYSSEN KRUPP	18.01	18.46
TUI N	7.24	7.37
VOLKSWAGEN AG	135.58	138.00

Εταιρεία	Χθές	Προ/Υ
Amsterdam/Αμστερνταμ		
AEGION	4.20	4.34
AERON	9.52	9.65
AKZO NOBEL	40.99	42.45
AIR FRANCE - K	5.79	6.02
ARCELORMITTAL	12.01	12.40
ASM HOLDING	40.50	41.16
BAM GROEP KON	2.74	2.86
BOSKALIS WESTM	28.70	29.57
CORIO	34.08	34.52
FUGRO	51.28	52.50
ING GROEP	47.67	47.85
HEINEKEN	6.71	7.00
WORLDWIDE	38.68	39.67
KONINKLIJKE DS	5.57	5.80
KPN KON	19.60	20.11
PHILIPS KON	25.98	26.39
R.DUTCH SHELL	25.54	26.27
RANDSTAD	10.23	10.36
SEM OFFSHORE	10.28	10.63
TOMTOM NV	3.99	4.04
UNIBAIL RODAMC	167.80	171.05
UNILEVER CERT	27.53	28.95
WERELDFARE	45.63	46.08
WOLTERS KLUWER	14.78	14.92

Εταιρεία	Χθές	Προ/Υ
Milano/Μιλάνο		
AZA SPA	0.41	0.42
ATLANTIA	12.19	12.45
AZIMUT HLDG	9.44	9.54
BANCO POPOLARE	1.28	1.32
CIR-COMIP	0.91	0.94
ENEL	2.88	2.96
EXOR	20.27	20.57
FINI	17.26	17.57
FIMMECCANICA	3.89	4.04
GENERALI ASS	12.08	12.35
GEOX	2.24	2.32
IMPREGILO	3.08	3.11
INTESA SANPAOL	1.28	1.32
LUXOTTICA	27.95	28.44
MEDIASET	1.41	1.47
MEDIOBANCA	4.60	4.60
MEDIOBANCA	3.67	3.72
PIRELLI & C	8.44	8.39
PARMALAT	1.73	1.74
RCS MEDIA GROUP	1.41	1.43
PRYSMIAN	14.80	15.05
SNAM	3.38	3.42
STMICROELEC.N	4.65	4.80
TELECOM ITALIA	0.74	0.75
TENARIS	14.73	15.00
TENNA	2.88	2.92
UNICREDIT	3.59	3.66

Εταιρεία	Χθές	Προ/Υ
Tokyo/Τόκιο		
AIJINOMOTO	1221	1210
ASAHIGROUP HL	1881	1882
ASHI KASEI	433	436
ASTELLAS PHARM	3925	3925
BANK OF YOKOHA	370	372
RWE AG	4.99	5.04
MUNICH, RUECK	124.92	126.65
RWE AG	35.26	35.26
SAP AG	53.27	53.26
SIEMENS N	77.10	77.10

Εταιρεία	Χθές	Προ/Υ
CREDIT SAISON	1780	1796
DAIWA SEC GROU	314	315
FUJII HEAVY IND	743	716
FUJIFILM HOLDI	1403	1425
FUJITSU LTD	310	316
HINO MOTORS	584	571
HITACHI	421	436
HONDA MOTOR	2612	2613
IHI	185	186
ISUZU MOTORS	416	416
JPN STEEL WORK	452	455
KANSAI KEN HYU I	176	176
KEIO	602	604
KOBE STEEL	68	69
KOBE STEEL	591	599
KONICA MINOLTA	675	679
JEKTA	675	679
MITSUBUFJ FG	369	373
MITSUBISHI COR	391	1404
MITSUBISHI ELE	630	637
MITSUBISHI MOT	139	140
NEC CORPORATIO	139	140
NIKON CORP	2044	2012
NIPPON EXPRESS	300	304
NISSAN MOTOR C	702	704
NOMURA HOLDING	291	293
NTT	3805	3860
OBAYASHI CORP	354	365
ODAKU ELECTRA	832	839
OSAKA GAS	329	335
PIONEER	194	194
RICOM CO LTD	760	769
SANVO ELECTRIC	0	116
SEVEN & HLDG	2663	2419
SHARP CORP	157	160
SHIMIZU CORP	262	264
SHISEIDO	1002	1012
SONY CORP	979	979
SUMITOMO CORP	1081	1088
SUZUKI MOTOR	1750	1724
TAISEI CORP	214	216
TEK CORPORATIO	3015	3050
TOBU RAILWAY	417	420
TOYO DOME COR	272	268
TOYO ELEC PWR	132	134
TOYO ELECTRON	3550	3625
TOYO KOGYUS	409	417
TOYU IND LTD	158	161
TORAY INDUSTRI	457	458
TOSHIBA CORP	285	287
TOYODO	89	89
TOYOTA MOTOR C	3145	3150
YAMAHA CORP	764	770
YAMATO HOLDING	1217	1225

Εταιρεία	Χθές	Προ/Υ
Madrid/Μαδρίτη		
ABERTIS	11.45	11.48
ACCIONA SA	45.92	47.21
ACER	8.23	8.14
ADOLFO DOMINGU	3.91	3.91
AGUAS BARNA A	0.00	19.77
AMPER	1.99	2.05
ANTENA 3 DE TV	3.01	3.04
BANESTO	2.92	2.92
BBVA	6.29	6.39
BCO DE SABADEL	1.91	1.94
BEFESA	0.00	23.22
BK PASTOR	0.00	3.50
BK POPULAR	1.29	1.30
BODEGAS RIJUAN	4.73	4.73
CAMPORRINO FOOD	5.62	5.62
CATACORRE	12.45	12.58
CE AUTOMOTIVE	5.40	5.40
COMS AUX FERR	36.00	35.70
DINAMIA CAP PR	5.04	5.04
DURO FELGUERA	4.56	4.59
EADS	25.88	26.50
ELECOR	9.16	9.15
ENAGAS	15.20	15.48
ENDESA	16.54	16.43
ERCOFOS	0.57	0.59
FUNESPARA	6.80	6.66
GAMESA	1.51	1.54
GAS NATURAL	11.72	11.90
IBERPAPEL	12.99	13.26
INDOTEL	0.60	0.60
INMOB COLONIAL	1.52	1.49
JAZZTEL	4.97	5.02
MARPER	2.10	2.17
METROVACESA	0.88	0.89
MIQUEL Y COSTA	20.77	20.40
NATRA	1.16	1.13

ΑΠΟΕΛ

Νέα τάξη πραγμάτων

Μετά την «κόντρα» ανάμεσα σε σωματείο και εταιρεία, τα πνεύματα άρχισαν... να ηρεμούν και οι δηλώσεις έχουν σταματήσει. **Σελ. 3**

ΑΝΟΡΘΩΣΗ

Δυνατή σε όλα τα μέτωπα

Η επαναδραστηριοποίηση του Σάντη και η αλλαγή της επικοινωνιακής πολιτικής, την καθιστούν ισχυρή και εκτός γηπέδου. **Σελ. 4**

ΑΕΛ

Βλέπουν με δέος τον Ζόρζε Κόστα

Οι πρώτες κινήσεις που έκανε ο Πορτογάλος τεχνικός μόλις ανέλαβε την ΑΕΛ. Είναι ξεκάθαρος για το τι θέλει από τον καθένα. **Σελ. 5**

«Θέλουμε τίτλους με τον Απόλλωνα»

«Στο κλαμπ υπάρχει ποδοσφαιρική υγεία», λέει στην «Κ» ο Νίκι Παπαβασιλείου

Συνέντευξη στον ΧΡΗΣΤΟ ΖΑΒΟ

Η ποδοσφαιρική του μοίρα τον έφερε πίσω στην ομάδα που τον ανέδειξε. Τώρα πια άλλαξαν οι ρόλοι, καθώς ο ίδιος καλείται να αναδείξει το μεγαλείο του Απόλλωνα που υπέστη φθορά την περασμένη σεζόν. Ο Νίκι Παπαβασιλείου μιλά στην «Κ» για την προσπάθειά του αυτή, εκφράζοντας την τιμή που νιώθει ως μέλος της ομάδας που τον μεγάλωσε ποδοσφαιρικά.

— **Ας ξεκινήσουμε από το παρελθόν. Στον Απόλλωνα είχες ξανά επιστρέψει, το 1995 ως ποδοσφαιριστής. Τι συνέβηκαν εκείνα τα χρόνια;**

— Ο λόγος που γύρισα ήταν διότι ο Απόλλωνας ήταν μια ομάδα που έκα-

ταν καλύτερη, η ομάδα έφτασε στη 2η θέση, δεν πήραμε όμως τίτλο. Τα υπόλοιπα που σκέφτομαι δεν υπάρχει λόγος να τα δημοσιοποιήσουμε. Στα πέντε χρόνια που έμεινα στον Απόλλωνα έκανα πάντως πολλές θυσίες και νομίζω ότι επέδειξα τον απαραίτητο επαγγελματισμό.

— **Οι ειδικοί έχουν να λένε ότι ήσουν ο πρώτος Κύπριος που έφερε τον επαγγελματισμό στον ποδοσφαιριστή...**

— Το τι πήρα στην καριέρα μου σε Αγγλία και Ελλάδα έγινε για μένα τρόπος ζωής. Έμαθα να πηγαίνω πρώτος στην προπόνηση και να φεύγω τελευταίος. Ήταν δεδομένα για μένα αυτά τα πράγματα, τρόπος ζωής. Είχα πρόβλημα προσαρμογής στην αρχή. Στον ΟΦΗ παίζαμε ζώνη 4-3-3 το 1987-88. Το 1995, επιστρέφοντας στην Κύπρο, χρησιμοποιούσαμε το 3-5-2 και ήμουν αναγκασμένος να παίξω man to man τον αντίπαλο. Ήταν διαφορετικά τα δεδομένα, πιο δύσκολα για μένα.

— **Φεύγεις από τον Απόλλωνα στα 16 σου χρόνια. Στην αρχή πας στις ακαδημίες της Άρσεναλ, μετά Όλνταμ, ΟΦΗ και Νιούκασλ. Όλες αυτές τις εμπειρίες πώς τις μεταφέρεις στην προπονητική σου καριέρα;**

— Όλα αυτά διαμορφώνουν κατ' αρχήν τον χαρακτήρα και την προσωπικότητά σου. Δημιουργείς τη δική σου φιλοσοφία και νοοτροπία. Πέρα από τις προπονήσεις και τις τακτικές, εφοδιάζονται και σε θέματα ψυχολογίας, που ίσως να είναι και πιο σημαντικά για κάποιον που ασχολείται με το ποδόσφαιρο.

— **Παράδεχομαι όμως ότι ένας μεγάλος παίκτης δεν είναι και απαραίτητα μεγάλος προπονητής;**

— Είναι οριστικό. Στην Αγγλία είχαμε έναν δάσκαλο, τον Ντιρκ Μπέιτ,

«Στην Άρσεναλ με προπόνησε ο Πατ Ράις, μετέπειτα βοηθός του Βενγκέρ, και στη Νιούκασλ ο Κίγκαν, αλλά ο Γκέραρντ είναι αυτός που με ενέπνευσε».

που θεωρείται από τους κορυφαίους του είδους. Μας είπε ότι υπάρχουν κάποιοι παίκτες που γίνονται προπονητές γιατί ακολουθούν τη σειρά των πραγμάτων, υπάρχουν όμως και κάποιοι άλλοι που γνωρίζουν ουσυνηθισμένα ότι κάποτε θα είναι προπονητές.

Εγώ θυμάμαι ότι στα 19 μου έγραφα προπονήσεις του ΟΦΗ με τον Γκέραρντ. Αργότερα, ως παίκτης του Γκέραρντ στον ΑΠΟΕΛ, ο προπονητής με έστειλε για σκάουτινγκ. Πολλές φορές παίζαμε Κυριακή, και το Σάββατο μου έλεγε «μην έρθεις προπόνηση και πά-

γαινε να δεις τον επόμενο αντίπαλο».

— **Ποιος ήταν ο προπονητής που σε ενέπνευσε στα χρόνια σου ως παίκτης;**

— Χωρίς καμία αμφιβολία ο Γκέραρντ. Με προπόνησε στην Άρσεναλ ο Πατ Ράις, μετέπειτα βοηθός του Βενγκέρ, και στη Νιούκασλ ο Κίγκαν, αλ-

Ξέρω τον Απόλλωνα από μέσα

— Υποθέτω ότι είναι μεγάλη τιμή για σένα που επιστρέφεις στον Απόλλωνα, αυτή τη φορά ως προπονητής.

— Είναι μεγάλη τιμή να είμαι στον Απόλλωνα. Δεν έκανα δεύτερη σκέψη όταν μου το ζήτησε ο πρόεδρος, «Παίκτης» και άλλες φορές για να έρθω, αλλά τελικά δεν έγινε. Νομίζω ότι πλέον στην ομάδα υπάρχουν όλες οι συνθήκες για να εργαστεί κανείς καλά. Στο κλαμπ υπάρχει ποδοσφαιρική υγεία. Είμαι πάντως παιδί που ξέρω τον Απόλλωνα από μέσα.

— **Ο Νίκος Κίρτζης, που είναι φίλος σου εδώ και χρόνια, είναι καθόλου αλλαγμένος σε σχέση με το πώς ήταν παλαιότερα;**

— Είμαστε φίλοι και κουμπάροι. Είναι σοβάρος και ώριμος. Τον βοήθησε πολύ η προηγούμενη του θητεία. Εγώ αυτό που βλέπω είναι ότι στον Απόλλωνα, υπό την εποποιή του, δουλεύουν όλα άψογα.

— **Η αλήθεια είναι ότι είναι η πρώτη μεγάλη ομάδα που προπονήεις...**

— Όντως. Η διαφορά με τις υπόλοιπες ομάδες έχει να κάνει με τα θέματα οργάνωσης και τις απαιτήσεις που υπάρχουν. Έχω μάθει όμως στην καριέρα μου να έχω απαιτήσεις.

— **Υπάρχει και το στοιχείο του κόμμου, κάτι που σκεί πίεση στην ομάδα.**

— Ενοείται. Γνωρίζω από πίεση. Την έζησα όταν ήμουν 17 χρονών και έκανα ντεμπούτο στο ΟΑΚΑ με 80.000 κόσμο. Αυτά τα πράγματα τα δουλεύεις με τον εαυτό σου κατά τη διάρκεια της ζωής σου. Εγώ νομίζω ότι ο κόμμος και η ατμόσφαιρα σε κάνουν καλύτερο. Αυτό έχω μάθει μετά από τόσα χρόνια στον χώρο. Η προετοιμασία του εαυτού σου και της ομάδας είναι η μεγαλύτερη πρόκληση για μένα. Όταν ξέρεις ότι έκανες καλά τη δουλειά σου, δεν έχεις να φοβηθείς κάτι.

λά ο Γκέραρντ ήταν ένας πανέξυπνος άνθρωπος που ήξερε πώς θα βγάλει το καλύτερο από τον παίκτη του. Γνωρίζαμε πότε δουλεύουμε και πότε κάνουμε πλάκα. Σου έβγαζε σεβασμό και οι γνώσεις του για το ποδόσφαιρο ήταν ανεξάντλητες.

«Ως παίκτης του Γκέραρντ στον ΑΠΟΕΛ, ο προπονητής με έστειλε για σκάουτινγκ. Πολλές φορές παίζαμε Κυριακή, και το Σάββατο μου έλεγε “μην έρθεις προπόνηση και πήγαινε να δεις τον επόμενο αντίπαλο”»

νε πρωταθλητισμό. Την πρώτη χρονιά χάσαμε από τον ΑΠΟΕΛ στο κύπελλο. Την επόμενη σεζόν έγιναν διάφορα πράγματα στον Απόλλωνα. Η φυγή του Δημήτρη Ιωάννου, κάποια προβλήματα εντός της ομάδας και η άφιξη του νέου προπονητή, του Μάρτιν Κουόζελα, που είχε μια άλλη κουλτούρα, κατά την άποψή μου σωστή, δημιουργήσαν μια εικόνα όχι και τόσο καλή. Η μεθεπόμενη σεζόν με τον Βούκοιτς ή-

«Δεν έχει σημασία το σύστημα, αλλά τα χαρακτηριστικά των παικτών»

— **Τι κάνει ένας προπονητής όταν έρχεται σε μια ομάδα χωρίς να έχει συμμετάσχει στην καλοκαιρινή της προετοιμασία και οι παίκτες δεν είναι δικής του επιλογής;**

— Το ιδανικό είναι να αρχίσεις απ' την αρχή. Σε αντίθετη περίπτωση, προσπαθείς να περάσεις στους παίκτες τη δική σου φιλοσοφία. Το έζησα αρκετές φορές. Χρειάζονται χρόνο πάντως και γι' αυτό είμαι απόλυτος.

— **Η βοήθεια του Ντιανιέλ Κιντέρος ήταν πάντως δεδομένη...**

— Χωρίς καμία αμφιβολία. Πριν ακόμη έρθω, είχαμε μιλήσει μαζί. Είναι ένα φαινομενικά παιδί, μεγάλη προσωπικότητα και σπουδαίος παίκτης. Πλέον γνωρίζουμε πολύ καλά ο ένας τον άλλο.

— **Συμμετέχει στο κομμάτι της τακτικής;**

— Δεν συμμετέχει άμεσα. Με τον Ντιανιέλ μιλάμε για τα πάντα που αφορούν την ομάδα. Για τα χαρακτηριστικά των παικτών που χρειαζόμαστε, για τη νοοτροπία και το πλάνο, για το πού πρέπει να φτάσει η ομάδα.

— **Έκανε εντύπωση πάντως η δημόσια τοποθέτησή σου για τη φυσική κατάσταση των παικτών της ομάδας, μόλις ανέλαβες...**

— Δεν μου αρέσει να μιλώ για άλλους προπονητές. Ήταν όμως ορθολογικά φανερό. Στο παιχνίδι με την ΑΕΛ είχαμε εφτά κράμπες. Δεν μπορούσα να το κρύψω και δεν το χρησιμοποίησα ως δικαιολογία.

— **Πότε νομίζεις ότι θα φτάσετε στα επιθυμητά επίπεδα;**

— Νομίζω ότι βελτιωνόμαστε σημαντικά. Δουλεύουμε σε υψηλούς ρυθμούς. Θεωρώ ότι σε δύο μήνες το αργότερο η ομάδα θα είναι στο επίπεδο που όλοι την θέλουν. Πάντως οφείλω

Και ο Χάμπος και ο Αλεξ Κωνσταντίνου και ο Αγγελής Χαράλαμπος μάς απέδειξαν ότι έχουν τα φόντα να παίξουν

να το πω ότι στο Παραλίμνι είχαμε πολύ καλό ρυθμό.

— **Απ' ό,τι φαίνεται, προσπαθείς να περάσεις το ποδόσφαιρο κατοχής στην ομάδα. Πόσο εύκολο είναι αυτό;**

— Όταν έχεις παίκτες που έχουν την ποιότητα να το κάνουν, τότε δουλεύεις για να γίνει. Νομίζω ότι όντως έχουμε καλή κατοχή, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι είμαστε πανέτοιμοι. Εγώ επιλέγω να κάνουμε πράγματα βασικά. Μια ομάδα που έχει κατοχή δεν πρέπει να είναι δεμένη.

— **Στις στημένες φάσεις υπήρχε πρόβλημα;**

— Στις προπονήσεις τα πηγαίναμε περίφημα. Στο παιχνίδι, όχι. Δουλεύουμε. Δεν έχουμε άλλη επιλογή.

— **Πρόβλημα υπήρχε και στην επίτευξη του γκολ. Ο Γκαρσία φαινόταν πολύ μόνος στην επίθεση. Έκανες πολλά πράγματα για να αλλάξει αυτό με το Παραλίμνι. Τελικά 4-4-2 ή 4-2-3-1;**

— Δεν λέει πολλά πράγματα το σύστημα. Αυτό που έχει σημασία είναι τα χαρακτηριστικά των παικτών. Πώς πατάς στον χώρο. Πόσο ψηλά βρίσκεσαι. Πώς γεμίζεις την περιοχή. Αυτά έχουν σημασία.

— **Με το 4-4-2 πήγε καλά η ομάδα τόσο με την Ανόρθωση όσο και με την ΕΝΙΠ.**

«Ο Ντιανιέλ ξέρει τι θέλουμε στο μεταγραφικό. Σε συνεργασία μαζί μου θα βρούμε αυτό που θέλει η ομάδα. Είναι δύσκολη περίοδος αυτή του χειμώνα. Να είστε σίγουροι ότι θα κληθούμε την ποιότητα και όχι την ποσότητα».

— **Εντάξει. Ανάλογα με τον αντίπαλο, διαβάζεις το παιχνίδι.**

— **Δεν κολλάς σε συστήματα;**

— Όχι, διαβάζω την εξέλιξη του αγώνα και ανάλογα πράττω.

— **Οι Αμπανί και Σέτι μπορούν να αγωνίζονται ως κεντρικά καρ στο 4-4-2, με δεδομένο ότι είναι περισσότερο αμυντικογενείς;**

— Δεν είναι μόνο οι δυο τους. Έχουμε τον Σέρα, τον Χάμπο και τον Παρλόφ. Μπορεί ο Σέρα να είναι πιο δημιουργικός από τον Σέτι. Ο Σέτι να είναι πιο καλός αμυντικά. Εμείς έχουμε υλικό ενώπιόν μας και ανάλογα το χρησιμοποιούμε.

— **Παυλίνιο και Παρλόφ δεν έχουν ακόμη δείξει τις δυνατότητές τους, αφού ο πρώτος ακόμη να αγωνιστεί ενώ ο δεύτερος πήρε μόλις λίγα λεπτά.**

— Υπολογίζονται και οι δύο, όπως όλοι οι υπόλοιποι. Και οι δύο είναι σπουδαίοι παίκτες. Σε μια μεγάλη ομάδα υπάρχει ανταγωνισμός. Όλοι πρέπει να είναι έτοιμοι. Όταν τους δώσει η ευκαιρία, θα πρέπει να την αρπάξουν.

— **Η περίπτωση Παπουλή είναι λίγο περιεργή. Ο παίκτης έχει τεράστιες δυνατότητες, ωστόσο δεν έχει καλωπώσει με την ομάδα.**

— Ο Φώτης έχει μεγάλες δυνατότητες όντως. Φοβερός στο ένας εναντίον ενός και με έφεση στο σκοράρισμα. Είναι η πρώτη φορά που παίζει σε ομάδα που κάνει πρωταθλητισμό. Δουλεύει σκληρά. Νομίζω ότι μπορεί και θα μας δώσει πολλά πράγματα.

— **Ποια θα είναι η συμμετοχή σου στον μεταγραφικό προγραμματισμό;**

— Άμεσα. Ο Ντιανιέλ ξέρει τι θέλουμε. Σε συνεργασία μαζί μου θα

βρούμε αυτό που θέλει η ομάδα.

— **Θα είναι δηλαδή ευθύνη και των δύο;**

— Βεβαίως. Είναι ευθύνη και των δύο.

— **Εντοπίσαμε τις θέσεις στις οποίες θα ενισχυθεί η ομάδα; Έχετε το δικαίωμα τεσσάρων μεταγραφών.**

— Είναι δύσκολη περίοδος αυτή του χειμώνα. Δεν μπορώ να σας πω τις σκέψεις μας, αλλά να είστε σίγουροι ότι θα κληθούμε την ποιότητα και όχι την ποσότητα.

— **Όσον αφορά το κυπριακό στοιχείο, είναι ξεκάθαρο ότι καθιερώνεις τους σχετικά νεαρούς Κύπριους.**

— Μου αρέσει να δουλεύω με ταλέντα. Στον Απόλλωνα έχουμε αρκετούς νεαρούς που έχουν τα προσόντα να παίξουν στον Απόλλωνα. Δεν είναι εύκολο να βρεθεί αυτό το επίπεδο. Ο Απόλλωνας το έχει. Και ο Χάμπος και ο Άλεξ Κωνσταντίνου και ο Αγγελής Χαράλαμπος μάς απέδειξαν ότι έχουν τα φόντα να παίξουν.

— **Νομίζεις ότι ο Απόλλωνας μπορεί να μπει στην τετράδα;**

— Είναι ναρκισσισμός να μιλάμε για στόχους. Εμείς έχουμε άλλους στόχους για τώρα. Να φτιάξουμε ομάδα, να αποκτήσουμε νοοτροπία, να την βγάλουμε στο γήπεδο και να έχουμε οργάνωση. Πρέπει να θέσουμε βάσεις για το μέλλον. Δεν πρέπει να κοιτάμε την επιτυχία της μιας χρονιάς. Πρέπει να έχεις συνέχεια. Ο ΑΠΟΕΛ, η Ανόρθωση και η Ομόνοια είναι πάντα εκεί. Αυτό πρέπει να κάνουμε και εμείς. Δεν πιστεύω στη μια καλή χρονιά. Αυτό μπορεί να σ' το έφεραν οι συγκυρίες. Αυτά και μερικά άλλα είναι που πρέπει να κάνουμε και μετά να μιλήσουμε για στόχους.

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Σέβονται τον Ιβάν

Στρατηγό χαρακτήρισε ο Άλντο Αντόρνο τον Ιβάν Γιοβάνοβιτς και έτσι τον αντιμετωπίζουν οι παίκτες του ΑΠΟΕΛ. Κόντρα στον Ολυμπιακό, Καρυπίδης και Μπόρδα δεν προωθήθηκαν σε κόρνερ στο 90' και ενώ το σκορ ήταν 4-0 και ο Σέρβος έβαλε τις φωνές. Περιπτώ να πούμε ότι και οι δύο ακολούθησαν σαν στρατιωτικά τις οδηγίες.

Χατζηλιασής Vs Αλεξάνδρου

Με ενδιαφέρον αναμένεται η μάχη Χατζηλιασής-Αλεξάνδρου στον τομέα της επικοινωνιακής μάχης. Εφόσον ΑΠΟΕΛ και Ανόρθωση παλέψουν μέχρι τέλους για τον τίτλο, αναμένονται πολλά σίριαλ με ατάκες του τύπου «εμείς δεν παίζουμε φιλικό αυτή την εβδομάδα».

Το συγγνώμη του Τόνι

Μετά το τέλος της εβδομαδιαίας του συνέντευξης Τύπου, την περασμένη Πέμπτη, ο Τόνι Σαβέφσκι άνοιξε συζήτηση με τους δημοσιογράφους, ζητώντας τους συγγνώμη που σε αρκετές ερωτήσεις απέφυγε να απαντήσει. Ο ίδιος εξήγησε ότι δεν το κάνει από ασέβεια, αλλά θεωρεί ότι κάποια πράγματα πρέπει να μείνουν εντός της ομάδας.

Τα βρίσκουν Θύρα με διοίκηση

Οι σχέσεις της διοίκησης της Ομόνοιας με τους οργανωμένους της Θύρας 9 τα τελευταία χρόνια πέρασαν από αρκετές αναταράξεις, όμως τελευταία –και με τις αλλαγές στο Δ.Σ.– φαίνεται πως οι δύο πλευρές τα βρίσκουν. Μάλιστα, πρόσφατα Θύρα 9 και διοίκηση συναντήθηκαν, τα είχαν σε καλό κλίμα και εξέδωσαν και κοινή ανακοίνωση.

Θα πρέπει να αποδοθούν

Τον τελευταίο καιρό και ειδικά μετά την αποχώρηση του Μιλτιάδη Νεοφύτου, στην Ομόνοια τονίζουν ότι δεν είναι της ώρας να αποδοθούν οι ευθύνες για τα λάθη του πρόσφατου παρελθόντος, αλλά ότι προέχει η σωτηρία του σωματείου. Καλά όλα αυτά, αλλά η αλήθεια είναι πως σε κάποια φάση θα πρέπει κάποιοι να λογοδοτήσουν, αφού τα λάθη που έγιναν είναι εγκληματικά. Τελευταίο κτύπημα, η κατάληξη της υποθέσεως του Οκκά.

Φωτογράφησε την τρύπα

Υπό βροχή διεξήχθησαν οι προπονήσεις της ΑΕΛ και της Φενέρμπαχσε την περασμένη Τετάρτη (24/10), πριν από το μεταξύ τους παιχνίδι στο ΓΣΠ για το Γιουρόπα Λιγκ. Ένα σημείο του

Η «Καθημερινή» παρακολούθησε για 15 λεπτά τον έλεγχο που έκανε ο αστυνομία κατά την είσοδο των οπαδών της Φενέρμπαχσε στο ΓΣΠ και οφείλουμε να πούμε πως έκαναν εξαιρετική δουλειά. Όταν θέλουν (ή όταν έχουν κίνητρα, αφού τα σαββατοκύριακα δεν πληρώνονται οι υπερωρίες), μπορούν να βγάλουν τέλεια ένα παιχνίδι.

στεγάστρου της Δυτικής έμπαζε νερά, που έφταν μπροστά στα πρώτα καθίσματα των επισήμων, κάτι που είδε και φωτογράφησε ο παρατηρητής της UEFA.

«Εφαγαν» πόρτα

Καμιά 15ορι υποστηρικτές της Φενέρμπαχσε βρέθηκαν στο ΓΣΠ την ημέρα προπόνησης της τουρκικής ομάδας και ζήτησαν να την παρακολουθήσουν για λίγη ώρα. Κάτι όμως που δεν έγινε δεκτό από τους αρμόδιους του σταδίου της πρωτεύουσας, αφού η προπόνηση ήταν ανοικτή –τα πρώτα 15 λεπτά– μόνο για όσους ήταν διαπιστευμένοι.

Θέλει γρήγορη εξόφληση ο Οκκάς

Αρνητικός στο μακροπρόθεσμο σχέδιο που του πρότεινε η Ομόνοια για εξόφληση, ώστε να μην οδηγηθούν ξανά σε δικαστικές μάχες, ήταν ο Γιάννης Οκκάς. Ο Κύπριος επιθετικός αποδέχεται ποσό μικρότερο των 800.000 ευρώ αλλά με βραχυπρόθεσμη καταβολή.

Ευχές μετά τον Πάμπο

Για πρώτη φορά ο Ολυμπιακός στέλνει ανακοίνωση για να ευχηθεί καλή επιτυχία στην ΑΕΛ στους φετινούς ευρωπαϊκούς της αγώνες. Το έκανε πριν από το ματς με τη Φενέρμπαχσε, το οποίο συμπρωματικά (;) ήταν το πρώτο της ομάδας της Λεμεσού χωρίς τον Πάμπο Χριστοδούλου στον πάγκο.

Το παρών του ο «Καραβίδας»

Στα αποδυτήρια του ΓΣΠ, μετά το ματς της ΑΕΛ με τη Φενέρμπαχσε, κατέβηκε και ο μάνατζερ του νέου προπονητή Ζόρζε Κόστα, Κώστας

Χριστοδούλου, ο οποίος παρέμεινε εκεί μέχρι την ώρα αναχώρησης της ομάδας από το στάδιο. Ο «Καραβίδας», πλέον, έχει ισχυρή παρουσία και στην ομάδα της Λεμεσού.

Την «έφαγε» η κρίση

Δεν θα εκτελεί χρέη εκπροσώπου Τύπου του Εθνικού Άκνας η Έλενα Μιχαήλ, αφού, όπως ανακοινώθηκε, λόγω οικονομικής κρίσης αποτελεί παρελθόν. Κρίμα, γιατί ήταν από τις παρουσίες που ομόρφαιναν τον χώρο.

Απογοητευμένος ο Σιμς

Ο βετεράνος Αμερικανός καλαθοσφαιριστής Λούις Σιμς, ο οποίος έπαιξε σε Απόλλωνα και ΑΠΟΕΛ και φέτος συνεχίζει στην ΕΝΑΔ, έγραψε πρόσφατα στο Facebook ότι είναι απογοητευμένος από τους νεαρούς Αμερικανούς της ομάδας, αφού βλέπουν μόνο τα στατιστικά τους και όχι το σύνολο.

Στην Κύπρο ο Τοντ

Τη Δευτέρα 29 Οκτωβρίου, στις 10:30 το πρωί στο κτήριο της ΚΟΕ στη Λευκωσία, θα παραβεί συνέντευξη Τύπου ο Κυπριακός Σύνδεσμος Αυτοκινήτου, με τον πρόεδρο της FIA, Ζαν Τοντ, να δίνει το παρών του. Ο άνθρωπος που συνδέθηκε με τη Ferrari και τις επιτυχίες επί εποχής

Θλάση στο σεξ

Τις μεταμεσονύκτιες ώρες στο υπνοδωμάτιο του σπιτιού του, κατά τη διάρκεια ερωτικής συνεύρεσης με τη σύζυγό του, λέγεται ότι έπαθε τη θλάση, που εν τέλει αποδείχτηκε «τάμπημα», ο Γιούργκεν Κόλιν.

Μίκαελ Σουμάκερ, θα μιλήσει για τη σημαντικότητα της οδικής ασφάλειας και τα αποτελέσματα των προσπαθειών της FIA σε παγκόσμια κλίμακα.

Ακάθεκτος ο Έλληνας

Τις τελευταίες μέρες, ο Ευτύχιος Έλληνας βρισκόταν στη Χερσέθ της Ισπανίας, όπου έτρεχε στα πρώτα δοκιμαστικά του GP3 μετά το τέλος του πρωταθλήματος. Ο Κύπριος οδηγός ήταν και πάλι πρωταγωνιστής, αφού την πρώτη ημέρα του διήμερου τσεπ ήταν ταχύτερος στη βροχή, ενώ τη δεύτερη ημέρα σημείωσε τον δεύτερο χρόνο στο στεγνό.

Δώρο απ' το Κατάρ

Ποσό ύψους 50.000 ευρώ έκανε δώρο (!) στον Κυπριακό Σύνδεσμο Αυτοκινήτου η κυβέρνηση του Κατάρ, ενόψει της διοργάνωσης του Ράλι Κύπρου. Τα λεφτά προσφέρονται για τη χρήση του ελικοπτερού, το τρίμηρο του αγώνα (2-4 Νοεμβρίου). Το γεγονός ότι τρία πληρώματα από το Κατάρ (με αστέρι τον Νάσερ Αλ Ατίγια) θα αγωνιστούν στον εθνικό μας αγώνα, ο οποίος μεταδίδεται σε όλο τον κόσμο από το Eurosport, μάλλον θα έπαιξε τον ρόλο του για να ερθεί το δώρο.

ΛΑΘΟΣ ΠΑΣΑ

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Το «φράντασμα» της Ευρώπης

«Είμαι ρεαλιστής, από το σημείο εκείνο και μετά, αυξήθηκε η ένταση στην ομάδα, η πίεση να αποδείξουν κάτι» δήλωσε στη συνέντευξη Τύπου της Πέμπτης (25/10) ο τεχνικός του ΑΠΟΕΛ, Ιβάν Γιοβάνοβιτς, ερωτώμενος πόσο θα ακολουθεί την ομάδα ο ευρωπαϊκός αποκλεισμός.

Είναι γεγονός ότι και ο ίδιος ο Σέρβος τεχνικός σκεδόν σε κάθε τοποθέτησή του κάνει αναφορά και στην αποτυχία να περάσει η ομάδα στους Ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ. Μετά την καταρακιά από τη Νέφτσι Μπακού, ακολούθησαν διάφορες αναποδιές στην ομάδα. Ο ίδιος έθεσε εαυτών στη διάθεση της διοίκησης και του κόσμου, οι οποδοί τα έβαλαν με τους διαικούντες, ενώ έπειτα ήρθε η διαμάχη σωματείου και εταιρείας.

Δεν είναι τυχαία. Πάντα τα προβλήματα σε μία ομάδα εμφανίζονται όταν προηγηθεί μία αναποδιά. Μέχρι το σημείο όπου οι γαλαζοκίτρινοι ήταν στο ύψιστο σημείο της επιτυχίας τους ήταν όλα ρόδινα – τουλάχιστον αυτό έβγαίνε προς τα έξω. Ναι, μιν, η χρονιά άρχισε με μουμουρά λόγω της μεταγραφικής ενίσχυσης, όμως από τη στιγμή που τα αποτελέσματα ήταν θετικά –ως προς το σκορ– τότε ήταν πιο δύσκολο να δημιουργηθούν πρόβλημα με τα εξω αγωνιστικά ζητήματα.

Ακόμη, όμως, και οι ίδιοι ποδοσφαιριστές δεν περιμεναν τον αποκλεισμό και αυτό ίσως να επηρέασε ως ένα σημείο και την απόδοσή τους στα ματς που ακολούθησαν στα πρώτα στάδια του πρωταθλήματος. Το «φράντασμα» της Ευρώπης μπορεί να πλανιέται για αρκετό καιρό πάνω από τον Αρχάγγελο και το κατάλληλο γιατρικό είναι το πέρασμα του χρόνου.

Έτσι, ξεπεράστηκε και το κάζο –όπως θεωρήθηκε τότε– του 2007 κόντρα στην ΜΠΑΤΕ (η διαφορά είναι ότι υπήρξε αλλαγή της τεχνικής ηγεσίας), με τον ΑΠΟΕΛ στα επόμενα χρόνια, με τον Ιβάν Γιοβάνοβιτς να ανεβαίνει σταδιακά με μεγάλα άλματα κιόλας τα σκαλοπάτια της ευρωπαϊκής κατάταξης.

Θα επουλωθεί ακόμη πιο εύκολα η πληγή, αν το φιλάει είναι αυτό που θέλουν στο στρατόπεδο της ομάδας –κατάκτηση του πρωταθλήματος– ώστε να έχουν την ευκαιρία να «επανορθωθούν» με τη συμμετοχή στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις. Όπως ανέφερε και ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς ο αποκλεισμός επέφερε πίεση, που όμως μπορεί να κάνει και καλό στην ομάδα.

Το θετικό για τους γαλαζοκίτρινους είναι ότι η βαθμολογική συγκομιδή, μέχρι τώρα, είναι ικανοποιητική και με την πάροδο των υποκρνώσεων θα αφιρνεται στο παρελθόν ο αποκλεισμός από την ευρωπαϊκή διοργάνωση. Σίτω και αν δεν θα ξεκασιεί, αλλά θα είναι σημείο αναφοράς σε κάποιες περιπτώσεις.

stelious@kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΚΥΠΡΟΣ – Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

18:00 ΑΛΚΗ – ΠΑΦΟΣ LTV1
18:00 ΕΘΝΙΚΟΣ – ΑΕΚ CytaVision1
19:00 ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ – ΑΝΟΡΘΩΣΗ LTV Sports2

ΚΥΠΡΟΣ – Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

14:30 ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ – ΕΡΜΗΣ CytaVision1
14:30 ΑΡΗΣ – ΑΚΡΠΤΑΣ

ΕΛΛΑΔΑ – ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ

17:15 ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΕΝΑ – ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ Novasports1
17:15 ΒΕΡΟΙΑ – ΣΑΝΘΗ Novasports1
19:30 ΑΕΚ ΑΘΗΝΩΝ – ΠΛΑΤΑΝΙΑΣ Novasports3

ΙΣΠΑΝΙΑ – ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ

13:00 ΣΑΡΑΓΟΣΑ – ΣΕΒΙΛΛΗ LTV Sports2
18:50 ΑΘΛΗΤΙΚ – ΧΕΤΑΦΕ LTV SportsHD
20:45 ΑΤΛΗΤΙΚΟ – ΟΣΑΣΟΥΝΑ LTV SportsHD
22:30 ΜΑΓΙΟΡΚΑ – ΡΕΑΛ LTV1

ΙΤΑΛΙΑ – ΣΕΡΙΕ Α

13:30 ΚΑΤΑΝΙΑ – ΓΙΟΥΒΕΝΤΟΥΣ CytaVision3
16:00 ΜΠΟΛΟΝΙΑ – ΙΝΤΕΡ CytaVision2
16:00 ΦΙΟΡΕΝΤΙΝΑ – ΛΑΤΣΙΟ CytaVision5
21:45 ΡΟΜΑ – ΟΥΝΤΙΝΕΖΕ CytaVision1
21:45 ΝΑΠΟΛΙ – ΚΙΕΒΟ CytaVision5

ΓΑΛΛΙΑ – ΛΙΓΚ 1

22:00 ΜΑΡΣΕΪΓ – ΛΥΩΝ

ΑΓΓΛΙΑ – ΠΡΕμιΕΡ ΛΙΓΚ

15:30 ΕΒΕΡΤΟΝ – ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ LTV PremierHD
17:00 ΣΑΟΥΘΑΜΠΤΟΝ – ΤΟΤΕΝΑΜ LTV SportsHD
18:00 ΤΣΕΛΣΙ – ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Γ. LTV PremierHD

ΓΕΡΜΑΝΙΑ – ΜΠΟΥΝΤΕΣΛΙΓΚΑ

18:30 ΜΠΑΓΕΡΝ – ΛΕΒΕΡΚΟΥΖΕΝ

ΕΛΛΑΔΑ – Α1

17:00 ΙΚΑΡΟΣ – ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΚΥΠΡΟΣ – Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

19:00 ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ – ΑΕΛ CytaVision1

ΕΛΛΑΔΑ – ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ

17:15 ΟΦΗ – ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ Novasports1

ΤΣΕΛΣΙ – ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ ΓΙΟΥΝΑΪΤΕΝ

Κυριακή, 18:00 (LTV PremierHD)

19:30 ΑΡΗΣ – ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ Novasports1

ΤΟΥΡΚΙΑ – ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚ

20:00 ΦΕΝΕΡΜΠΑΧΤΣΕ – ΑΝΤΑΛΙΑΣΠΟΡ

ΙΣΠΑΝΙΑ – ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ

22:30 ΒΑΓΙΑΔΟΛΙΔ – ΣΟΣΙΕΔΑΔ LTV SportsHD

ΕΛΛΑΔΑ – Α1

19:00 ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ – ΡΕΘΥΜΝΟ

ΤΡΙΤΗ 30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΙΣΠΑΝΙΑ – ΚΥΠΕΛΛΟ ΦΑΣΗ ΤΩΝ «32»

21:00 ΓΙΑΓΚΟΣΤΕΡΑ – ΒΑΛΕΝΘΙΑ LTV Sports1
23:00 ΑΛΑΒΕΣ – ΜΠΑΡΤΣΕΛΟΝΑ LTV1

ΑΓΓΛΙΑ – ΛΙΓΚ ΚΑΠ 4ος ΓΥΡΟΣ

21:45 ΛΙΝΤΣ – ΣΑΟΥΘΑΜΠΤΟΝ
21:45 ΡΕΝΤΙΝΓΚ – ΑΡΣΕΝΑΛ

ΤΕΤΑΡΤΗ 31 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΚΥΠΡΟΣ – ΚΥΠΕΛΛΟ Α' ΓΥΡΟΣ

14:00 ΟΝΗΣΙΟΣ – ΑΝΟΡΘΩΣΗ CytaVision1
14:00 ΟΜΟΝΟΙΑ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ – ΑΕΚ CytaVision3

DE ZABOV / Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

Σεβασμός στον Πάμπο...

Ο υπογράφων τη στήλη, σε αντίθεση με άλλους συναδέλφους, ποτέ δεν ανέπτυξε φιλική σχέση με τον Πάμπο Χριστοδούλου στον ενόμιση χρόνο που αυτός εργάστηκε στην ΑΕΛ. Η σχέση είναι πάντοτε βασισμένη στο επαγγελματικό πλαίσιο που δίδει έναν δημοσιογράφο και τον προπονητή.

Η αλήθεια είναι ότι, από την πρώτη στιγμή που ήρθε στην ΑΕΛ, λίγοι ήταν αυτοί που πίστεψαν στις πιθανότητες επιτυχίας του. Οι περισσότεροι, υποτιμώντας τον πρώην προπονητή της Δόξας και του Ολυμπιακού, περιμεναν απλώς την ώρα που θα αποχωρούσε ως αποτυχημένος, όπως και δεκάδες άλλοι προπονητές της Αθλητικής Ένωσης Λεμεσού.

Το ποδοσφαιρικό του πεπρωμένο είχε πάντως

άλλη άποψη επ' αυτού, επιφυλάσσοντας του στιγμές ιερές και απόλυτης καταξίωσης. Ο Μάιος του 2012, ο μορφότερος μήνας στη ζωή των ΑΕΛιστών, ταυτίστηκε με τη φιγούρα του 45χρονο προπονητή. Η χειρονομία του να διασταυρώνει τα δύο χέρια του για να πανηγυρίσει, έγινε τατουάζ σε σώματα οπαδών. Άτομα κάθε ηλικίας κυριολεκτικά τον δόξαζαν καθημερινά βλέποντας στο πρόσωπό του τον άνθρωπο που μετέτρεψε τον νόνο και το πρόβλημα σε ευτυχία και χαρά.

Οι όμορφες μέρες δεν είχαν δυστυχώς διάρκεια. Οι λόγοι αλλαγής του σκηνικού δεν εξετάζονται στο συγκεκριμένο κείμενο. Ανεξαρτήτως του τι έγινε τους προηγούμενους μήνες, ποιος και γιατί ευθύνεται, ο προπονητής Πάμπος Χριστοδούλου

πρέπει να έχει τον σεβασμό όλων αυτών των ανθρώπων που κάρηκαν με τα επιτεύγματά του.

Οι φήμες, οι διαδόσεις, που έφτσαν μάλιστα σε σημείο να φθείρουν την προσωπικότητά του, μοιάζουν με μικρότερες σε σύγκριση με τα συναισθήματα που προκάλεσε σε χιλιάδες κόσμο, ο οποίος ζούσε πρωτόγνωρες στιγμές μόλις πριν από λίγους μήνες.

Σ' έναν τόπο όπου αψοθούν οι αχάριστοι και οι χαϊρέκακοι, είναι καιρός ν' αρχίσουμε να σεβόμαστε ανθρώπους που πέτυχαν κάνοντας σωστά τη δουλειά τους. Ο Πάμπος είναι ένας απ' αυτούς και το μόνο που έχουν να κάνουν οι υπόλοιποι είναι απλώς να δείξουν σεβασμό σε όλα αυτά που προσέφερε...

Το νέο σκηνικό σωματείου και εταιρείας

Είναι εμφανής η προσπάθεια στον ΑΠΟΕΛ για να πάει το σωματείο με τα «νερά» της εταιρείας, αλλά και αντίστροφα

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Ο καιρός περνά, μετά το ξέσπασμα της «κόντρας» ανάμεσα στο σωματείο και την εταιρεία του ΑΠΟΕΛ. Τα πνεύματα άρχισαν... να ηρεμούν και οι δηλώσεις (που ίσως να έγιναν περισσότερο για λόγους εντυπωσιασμού) από τα δύο «στρατόπεδα» έχουν σταματήσει. Οι δύο πλευρές δεν αρνήθηκαν ότι υπήρξαν διαφορές μεταξύ τους, αλλά υποστήριξαν ότι τα ΜΜΕ διόγκωσαν τα γεγονότα, όμως εκεί που υπάρχει καπνός, συνθήως υπάρχει και φωτιά.

Όπως και να 'χει, το τελευταίο διάστημα, αυτό που βγαίνει προς τα έξω, είναι μία προσπάθεια και από τις δύο πλευρές να ενεργήσουν σε κλίμα συνεργασίας – φυσικά, η κάθε μεριά έχει τους δικούς της σκοπούς να εξυπηρετήσει. Η προσπάθεια για να πάει η μία μεριά με τα «νερά» της άλλης φάνηκε και από την πρόσφατη εκδήλωση του σωματείου για τον αγιασμό των αθλητικών του τμημάτων, με τον πρόεδρο Φοίβο Ερωτοκρίτου και άλλα στελέχη της εταιρείας (Άντνι Πολυδώρου, Τάκης Αντωνίου, Πανίκος Χατζηπλάσις, Μάριος Γε-

ωργίου) να δίνουν το παρών τους, μετά από πρόσκληση του σωματείου. Αν η ένταση μεταξύ τους συνεχιζόταν, δύσκολα θα βλέπαμε την παρουσία τους στο οίκημα του σωματείου το βράδυ της Τετάρτης (24/10). Άλλωστε, η ισχύ που απέκτησε το σωματείο, μετά και την παραχώρηση των μετοχών του Κυριάκου Ζιβανάρη, κάνει την εταιρεία να βάζει νερό στο κρασί της και να γίνεται πιο συγκαταβατική με το σωματείο. Πάντως, το πέρας αυτής της ποδοσφαιρικής χρονιάς, αναμένεται να δημιουργήσει νέο ενδιαφέρον όσον αφορά την κατάσταση

στα διοικητικά των γαλαζοκίτρινων, αφού με το σωματείο να έχει στα χέρια του, πλέον, 130 χιλιάδες μετοχές, μπορεί παρασκευαστικά να παίξει μεγάλο ρόλο στις διαδικασίες, που θα γίνουν για την ανάδειξη του νέου προέδρου. Οι μετοχές του σωματείου μεταφράζονται σε ισάριθμες ψήφους, και όπως αντιλαμβάνεται κανείς, οποσοδήποτε θέλει να εκλεγεί πρόεδρος, το σωματείο αποτελεί ένα... καλό συμπαικτη στο «παιχνίδι» που θα επιχειρήσει, όπως και του κάθε μετόχου, ο οποίος έχει στη κατοχή του σεβαστό αριθμό μετοχών. Δεν είναι τυχαία, άλ-

λωστε, η προσπάθεια του Φοίβου Ερωτοκρίτου να τα έχει καλά με τους μεγαλομετόχους της ομάδας, αφού θεωρείται βέβαιο ότι θα επαναδιεκδικήσει την προεδρία. Φυσικά, οι μέτοχοι δεν αποφασίζουν για τον πρόεδρο, αλλά θα εκλέξουν το νέο Διοικητικό Συμβούλιο, στο οποίο θα βρίσκονται όσοι εξασφαλίσουν το 50%+1 ψήφους. Έπειτα, αυτοί που θα απαρτίσουν το νέο διοικητικό συνδυασμό, θα έχουν την ευθύνη για να αποφασίσουν για το ποιος θα ηγηθεί του νέου διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας.

Δεν αλλάζει κάτι στο σωματείο

Μόνη διαφορά είναι ότι το σωματείο έχει στη διάθεσή του σημαντικό αριθμό μετοχών στην εταιρεία

130 χιλιάδες μετοχές που εξασφάλισε το σωματείο, του δίνει λόγο στα πεπραγμένα της εταιρείας, αφού πλέον κατέχει την 4η θέση ανάμεσα στους μεγαλομετόχους της ομάδας (πιο πάνω είναι η Lumiere, ο Πρόδρομος Πετρίδης –ως μέτοχος εμφανίζεται ο γιος του, Νέαρκος– και η ΑΠΟΕΛ Επενδυτική Λτδ). Το σωματείο μπορεί να παίξει μεγαλύτερο ρόλο, κυρίως στις αρχαιρείς σε εκλογική αναμέτρηση, εφόσον επιδιώξει να πετύχει συνεργασία με κάποιους άλλους από τους μεγαλομετόχους. Ακούγεται ότι έγινε προσπάθεια, όπως τις μετοχές του στο σωματείο παραχώρησε και ο Πρόδρομος Πετρίδης, κάτι όμως που δεν επιβεβαιώνεται επίσημα. Μιλώντας με ανθρώπους του σωματείου, αναφέρουν ότι δεν βλέπουν την ενέργεια του Κυριάκου Ζιβανάρη ως ευκαιρία να εκμεταλλευτούν κάποιες καταστάσεις, αλλά το μόνο που αλλάζει είναι το γεγονός ότι έχουν στη διάθεσή τους σημαντικό αριθμό μετοχών στην εταιρεία. Πολλές φορές ο διοικητικός ηγέτης του σωματείου, Χριστόφορος Ποταμίτης, εξέφρασε την αποψή του για τα κακώς έχοντας στον τρόπο λειτουργίας της εταιρείας, όμως δεν παύει να έχεις καλές σχέσεις με τους ισχυρούς άντρες που συμμετέχουν στα διοικητικά της εταιρείας, όπως για παράδειγμα ο Φοίβος Ερωτοκρίτου.

Οι εκλογές του Μαΐου 2013 αναμένεται να έχουν μεγάλο ενδιαφέρον με τις διάφορες παρασκευαστικές ενέργειες,

Τα... θεμέλια του Φοίβου

Επιδίωξη του Φοίβου είναι να τα έχει καλά με τους μεγαλομετόχους αφού θα επαναδιεκδικήσει την προεδρία

Ο Φοίβος Ερωτοκρίτου, ο οποίος έχει τονίσει την επιθυμία του να βάλει τα θεμέλια για το προπονητικό κέντρο στην Κοκκινότριμη, θεωρείται δεδομένο ότι θα ξανά διεκδικήσει την προεδρία της εταιρείας –η θητεία του θα είναι διετής– στις επερχόμενες εκλογές, οι οποίες θα γίνουν τον Μάιο του 2013. Η διεκπεραίωση του προπονητικού κέντρου χρειάζεται ακόμη πολύ χρόνο, αφού για να μπορέσει να γίνει, μετά την πολεοδομική άδεια, θα πρέπει να εξασφαλιστεί και η άδεια οικοδομής. Η εταιρεία θα πρέπει να έχει και τη συνεργασία του σωματείου στην προσπάθεια εκπόνησης του έργου αυτού, αφού η γη του ανήκει. Πάντως, για την ώρα, επίσημα ανάμεσα στις δύο πλευρές δεν υπήρξε συζήτηση για το σχετικό θέμα και πώς θα υλοποιηθεί, αφού ακόμη χρειάζεται χρόνος για να πάρει ο ΑΠΟΕΛ την οικοδομική άδεια. Έπειτα θα καθίσουν στο τραπέζι για να κουβεντιάσουν το ζήτημα αυτό και εκφράστηκε η αισιοδοξία από τον Φοίβο Ερωτοκρίτου, ότι όταν έρθει η ώρα δεν θα υπάρξει πρόβλημα με το σωματείο. Σε πορεία, θυμίζουμε, βρίσκεται και η οικονομική μελέτη και η μελέτη βιωσιμότητας για το έργο στο Μακάριο στάδιο, που λογαριάζει να κάνει το σωματείο. Η ολοκλήρωση των μελετών αναμένεται να κρατήσει μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους.

Παίξτε σαν Κόκκινοι Διάβολοι!
Προπονηθείτε με ένα θρύλο!

Γνωρίστε το νέο σας προπονητή Andrew Cole, δεύτερο καλύτερο σκόρερ στην ιστορία της Πρέμιερ Λιγκ. Τώρα είναι η ευκαιρία να κερδίσετε μια προπόνηση μαζί του στο Μάντσεστερ.

Μια ποδοσφαιρική εμπειρία ζωής σας περιμένει. Διεκδικήστε την τώρα!
Όλες οι πληροφορίες και ένα μπόνους εγγραφής 100% στο www.bwin.com/manu

play for real

Sports

Δυνατή σε όλα τα μέτωπα η Ανόρθωση

Επαναδραστηριοποίηση του Ανδρέα Σάντη και αλλαγή της επικοινωνιακής πολιτικής

Του ΣΙΜΟΥ ΠΑΦΙΤΗ

Ομάδα πρωταθλητισμού εντός αλλά και... εκτός γηπέδου έχει φέτος η Ανόρθωση. Στον όμιλο και τόσο αγγελικά πλασμένο κόσμο του κυπριακού ποδοσφαίρου, για να επιτευχθεί η διάκριση χρειάζονται πολλά. Πέραν της ποιοτικής ομάδας και των δεκάδων άλλων στοιχείων που επβάλλεται να έχει εντός των τεσσάρων γραμμών, εξίσου σημαντική είναι η εξωαγωνιστική δύναμη.

Καμία ομάδα δεν μπορεί στο τέλος του πρωταθλήματος τον Μάη να πανηγυρίζει αν δεν έχει ισχυρή φωνή στα

Ανέκαθεν στο ποδόσφαιρο η αξιοποίηση των γνωριμιών ήταν μέρος του παιχνιδιού και όσοι δεν το παραδέχονται εθελουφλούν. Όσοι «πολεμούν» χωρίς όπλα, απλώς πεθαίνουν αξιολύπτα

κέντρα αποφάσεων και αν η επικοινωνιακή της πολιτική θυμίζει ευαγγέλιο.

Επί εποχής Κίκα Κωνσταντίνου (στην πρώτη θητεία) και Ανδρέα Παντελή που μεσουρανούσε η Ανόρθωση, η φωνή της «Κυρίας» στα ψηλά δώματα της ΚΟΠ ήταν πολύ σημαντική. Τα τελευταία χρόνια δεν έφτανε η αγωνιστικά καταράκη, η ομάδα της Αμμοχώστου ήταν εξαιρετικά αδύναμη παρασκηνιακά. Η ερμηνεία της λέξης «παρασκηνίο» σαφώς και δεν έχει να κάνει με σκοτεινά δωμάτια, μυστικές συναντήσεις και δωροδοκίες κάτω από το τραπέζι. Είναι όμως ενέργειες

μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας και της κοινής ενημέρωσης. Ανέκαθεν στον χώρο του ποδοσφαίρου η αξιοποίηση της δύναμης των γνωριμιών ήταν μέρος του παιχνιδιού και όσοι δεν θέλουν να το παραδεχθούν εθελουφλούν. Όσοι «πολεμούν» χωρίς όπλα, απλώς πεθαίνουν αξιολύπτα.

Δυναμική διοίκηση

Μερικοί μήνες πέρασαν από τότε που ο πρόεδρος της Ανόρθωσης, Σάββας Κάκος, μίλησε σε ξενοδοχείο της Λευκωσίας και εξαπέλυε πυρά κατά της ηγεσίας της διαιτησίας, της ΚΟΠ και όλων των αρμόδιων φορέων του ποδοσφαίρου. Όντας στα αρχικά στάδια της προεδρικής του θητείας, ο κ. Κάκος ένωσε ότι ήταν αδικημένοι και ξεγελασμένοι. Η πολιτική του «κλάματος» δεν βοήθη, και αυτό αποδείχθηκε πολλάκις. Πιο έμπειρος φέτος, ο διοικητικός ηγέτης της Ανόρθωσης δεν αναφέρεται καθόλου στη διαιτησία, τονίζοντας μόνο πως θα πρέπει όλοι να συμβάλουν στη βελτίωσή της. Την ίδια ώρα, όμως, τα μηνύματα πάνε εκεί και όπου πρέπει με στόχο τον σεβασμό της Ανόρθωσης, κάτι που άπαιτες στο οικοδόμημα της «Κυρίας» νιώθουν ότι δεν είχαν τα προηγούμενα χρόνια. Η διοικητική σταθερότητα βοήθησε πολύ τους κυανόλευκους στον συγκεκριμένο τομέα, αν και τα λάθη σε βάρος της ομάδας δεν έχουν σταματήσει. Από τα έξι παιχνίδια πρωταθλήματος, στα τρία (με Ένωση, Αλκή, Απόλλωνα) η Ανόρθωση έχει αδικηθεί σε σημαντικές φάσεις, ενώ στο ντέρμπι με την Ομόνοια η διαιτησία του Λεόντιου Τράττου θα ήταν στην κατηγορία «σκουπίδι» αν την αξιολογούσε ο οίκος αξιολόγησης Moody's.

Επαναδραστηριοποίηση Σάντη

Δεν είναι κρυφό πως τα τελευταία χρόνια υπήρχε δυσανεξία εκ μέρους

Η πολιτική του «κλάματος» δεν βοήθη, και αυτό αποδείχθηκε πολλάκις. Πιο έμπειρος φέτος ο Σάββας Κάκος, δεν αναφέρεται καθόλου στη διαιτησία.

Ο ρόλος του Αλέξανδρου

Καθόλου τυχαία δεν ήταν η πρόσληψη του Αλέξανδρου Αλεξάνδρου στο πόστο του συμβούλου επικοινωνίας. Το έργο που επέλεξε ο υπ' αριθμόν ένα εκπρόσωπος Τύπου στο κυπριακό ποδόσφαιρο επί εποχής Ανδρέα Παντελή, εκτιμήθηκε και αναγνωριζόταν από όλους. Οι χαμηλοί τόνοι στην επικοινωνιακή πολιτική δεν άρμοζαν στην Ανόρθωση και ο πρόεδρος Σάββας Κάκος έδωσε αμέσως εντολή για επιστροφή του κ. Αλεξάνδρου ως επικεφαλής του τμήματος. Η διαφορά στον τρόπο λειτουργίας του επικοινωνιακού τμήματος ήταν δεδομένη και φάνηκε από την πρώτη μέρα. Η Ανόρθωση άφησε στην άκρη τις μακροσκελείς ανακοινώσεις χωρίς ουσία και δεν φοβόταν πλέον να τα βάζει με όσους καταφέρονται ενάντια στην ομάδα. Η προ ημερών κόντρα με τον ΑΠΟΕΛ αποδεικνύει του λόγου το αληθές. Η παρουσία του Αλέξανδρου Αλεξάνδρου προσδίδει δυναμισμό και αξιοπρέπεια στο επικοινωνιακό προφίλ της «Κυρίας».

των διοικούντων για τη δράση του εκπροσώπου της ομάδας στην ΚΟΠ, Ανδρέα Σάντη. Ο β' αναπληρωτής πρόεδρος της Ομοσπονδίας δεν προστάτευε τα συμφέροντα του σωματίου στον βαθμό που επιθυμούσαν οι διοικούντες. Από την αρχή της φετινής σεζόν, ο κ. Σάντης

δείχνει πιο δραστήριος, πιο δυναμικός και έτοιμος να «τσαλακώσει» την εικόνα του για το καλό της Ανόρθωσης. Οι εμφανίσεις του στο «Αντώνης Παπαδόπουλος» είναι πολύ πιο συχνές και έχει στενότερη επαφή με το διοικητικό συμβούλιο της «Κυρίας».

Αλλάζει φιλοσοφία ο Λέβι

Διαφορετικό αγωνιστικό στάτους απ' αυτό που παρουσίασε στα ντέρμπι με Απόλλωνα και Ομόνοια, θα παρουσιάσει η Ανόρθωση στα παιχνίδια που ακολουθούν. Κόντρα σε Ολυμπιακό (εκτός), Νέα Σαλαμίνα (εντός), Αγία Νάπα (εκτός) και Εθνικό (εντός), η «Κυρία» είναι το φαβορί και θα εγκαταλείψει τον παθητικό ρόλο των προηγούμενων παιχνιδιών, τον οποίο εφάρμοσε κατ' επιλογή και βοηθούμενη από τη γρήγορο προβάδισμα που πήρε.

Κατοχή μπάλας, πίεση από ψηλά και επιθέσεις, τόσο από τα άκρα της επίθεσης όσο και από τον άξονα, είναι τα στοιχεία που θέλει ο Ρόνη Λέβι από τους ποδοσφαιριστές του και πολύ πιθανόν να δοίμε τον Βίνσεντ Λαμπάν στον χώρο της μεσαίας γραμμής δίπλα σε έναν εκ των Σκοπελίτη ή Αλέξη.

Πέραν η Ανόρθωση έχασε βαθμούς κόντρα σε θεωρητικά «βατούς» αντιπάλους (Αρν, Αλκή, Σαλαμίνα) και αν

Στα παιχνίδια που ακολουθούν ο προπονητής της Ανόρθωσης θα παρουσιάσει πιο επιθετική την ομάδα.

καταφέρει να κάνει το 4Χ4, στη συνέχεια θα πάει με τις καλύτερες προοπτικές στα ντέρμπι με ΑΕΚ, ΑΕΛ και ΑΠΟΕΛ, με τα οποία κλείνει τον πρώτο γύρο.

Ο Νούνο Μοράις πέτυχε δύο τέρματα στη νίκη του ΑΠΟΕΛ με 4-0 απέναντι στον Ολυμπιακό και έτσι έλαβε ψήφο διάκρισης.

Επαθλο Carlsberg Ψήφο στους νικητές

Τους πρωταγωνιστές των σημαντικών νικών της βδομάδας επέλεξαν οι αθλητικοί συντάκτες που ψηφίζουν στο εβδομαδιαίο Έπαθλο Ήθους, Τέχνης και Αρετής της Carlsberg. Για την αγωνιστική που πέρασε, ψήφο διάκρισης πήραν έξι ποδοσφαιριστές, τεσσάρων διαφορετικών ομάδων.

Από τη νίκη της Ανόρθωσης με 2-0 απέναντι στην Ομόνοια, επιλέχθηκαν δύο ποδοσφαιριστές της «Κυρίας», οι παίκτες που πέτυχαν τα γκολ της ομάδας τους. Συγκεκριμένα ψήφο έλαβαν οι Τζουλιάνο Σπαντάτος, που άνοιξε το σκορ με πέναλτι και ο Γιαν Ρέζεκ που πέτυχε το 2-0 στις καθυστερήσεις του αγώνα.

Από τον ΑΠΟΕΛ, που κέρδισε 4-0 τον Ολυμπιακό στο μικρό ντέρμπι της Λευκωσίας, ψήφο διάκρισης έλαβαν δύο ποδοσφαιριστές. Ο Νούνο Μοράις που πέτυχε δύο γκολ και ο Άλντο Αντόρνο που σκόραρε το δεύτερο γκολ της ομάδας του.

Ψήφο πήρε και ο Κούλλης Παύλου. Ο Κύπριος μπορεί να μη σκόραρε στη νίκη 3-0 απέναντι στην Αγία Νάπα, αλλά με την εισοδή του στον αγώνα στο 58' και ενώ το σκορ ήταν στο ευθαύστο 1-0, άλλαξε τη ροή του ματς και με την παρουσία του, έσπρωξε τους Λαρνακείς στη νίκη.

Ο έκτος παίκτης που πήρε ψήφο ήταν ο Αγγελής Χαράλαμπος του Απόλλωνα. Ο διεθνής κεντρικός αμυντικός, που πήρε θέση βασικού στους μίλε μετά τον τραυματισμό του Μερκί, είχε πολύ καλή παρουσία στο ματς με την Ένωση (3-0 νίκη η ομάδα της Λεμεσού), κρατώντας το μπέντ στα μετόπισθεν.

Πόσα κότσια έχει η ΑΕΚ

Μετά το εξαιρετικό ξεκίνημα το ζήτημα είναι πόσο θα αντέξει

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Τα πράγματα για την ΑΕΚ πάνε πριμα σε αυτές τις πρώτες έξι αγωνιστικές. Με 16 βαθμούς στη συλλογή τους οι κίτρινοπράσινοι βρίσκονται στην 3η θέση της βαθμολογίας – με αγώνα λιγότερο από ΑΠΟΕΛ και Ανόρθωση, που έπαιξαν το Σάββατο (27/10). Η πορεία είναι, χωρίς δεύτερη σκέψη, παρόμοια με ομάδες που πάει για πρωτάθλημα. Το θέμα, όμως, είναι κατά πόσο το συγκρότημα του Μπεν Σιμόν θα αντέξει τον πρωταθλητισμό μέχρι το φινάλε της σεζόν. Το σίγουρο είναι ότι η τωρινή βαθμολογική θέση της ομάδας της Λάρνακας δεν εγγυάται σε καμία περίπτωση ότι η ΑΕΚ μπορεί να είναι στο κόλπο της κατάκτησης του πρωταθλήματος, όμως κανείς δεν μπορεί να πει με σιγουριά ότι οι Λαρνακείς είναι μία φούσκα που θα ξεφουσκώσει με την πάροδο του χρόνου. Πάντως, από το στρατόπεδο της ομάδας, δηλώνουν ότι στόχος είναι η συμπεριληψη στην τετράδα και η κατάκτηση του κυπέλλου.

Το έκανε ξανά ο Μπεν Σιμόν

Μπορεί η ΑΕΚ, σαν ομάδα, να μην έχει εμπειρία από πρωταθλητισμό, όμως ο τεχνικός της ξέρει τις δυσκολίες που περιμένει η προσπάθεια. Φυσικά, ο 41χρονος δεν έχει μεγάλη προϊστορία σε «μάκες» πρωταθλήματος, όμως η περσινή χρονιά είναι το καλύ-

τερο μάθημα γι' αυτόν. Με μία μικρομεσαία ομάδα του Ισραήλ, την Χάποελ Κιριάτ Σιμόνα, την οποία ο ίδιος ανέβασε στην πρώτη κατηγορία το 2010, πέτυχε κάτι που θεωρείται απίθανο, κατακτώντας το πρωτάθλημα της χώρας.

Παίκτες που ξέρουν

Ακόμη, αρκετοί παίκτες της ομάδας της Λάρνακας είναι μαθημένοι σε αυτό τον ρυθμό, και ξέρουν τι σημαίνει «κυνήγ» για τον τίτλο. Ο 33χρονος Τιμ

Υπάρχουν παίκτες στο ρόστερ που είναι μαθημένοι σε αυτόν τον ρυθμό, και ξέρουν τι σημαίνει «κυνήγ» για τον τίτλο

Ντε Κλερ με θητεία σε Άγιαξ, ΑΖ Αλκμαάρ και Φέγενορντ, πανηγύρισε με τις δύο πρώτες την κατάκτηση του πρωταθλήματος. Μπορεί οι ομάδες του Νταβίντ Καταλά να μην είχαν στόχους για τα υψηλά δώματα, όμως η θητεία του στην Πριμέρα Ντιβιζιόν, ίσως να έχει μεγαλύτερη αξία, όπως και στις περιπτώσεις των Ιγκόρ Γκαμπιλόνο και Αντέρ Μουρίνο. Ο Αντώνης Πάλιτς πέρασε δύο χρονιές (2010-2012) από τη Λυγαριά Ζάγκρεπ, η οποία είναι μόνη πρωταθλήτρια τα τελευταία χρό-

νια στην Κροατία – από το 2006 και μετά. Φυσικά, δεν πρέπει να ξεχνάμε και τους Ντα Σίλβα και Χρίστο Μαραγκό, που με Ομόνοια και Ανόρθωση αντιστοίχα «πάλευαν» για το τρόπαιο του πρώτου τη τάξει θεσμού.

Κριτήριο τρία ματς

Το ποιον δρόμο, περίπου, θα πάρει η πορεία της ΑΕΚ θα φανεί και από τα επόμενα παιχνίδια της ομάδας. Εφόσον, «ξεμπερδέψει» από τα εκτός έδρας παιχνίδια με Εθνικό (28/10) και Πάφο (03/11), τα οποία και, φυσικά, δεν εγγυούνται το απόλυτο των βαθμών, η ομάδα της Λάρνακας, θα πάει στα... πιο σοβαρά, και εκεί θα δώσει τα ρέστα της, ώστε να διαφανεί μέχρι που έχει τα κότσια να υψώσει το αντάμτιμά της. Οι Λαρνακείς θα υποδεχθούν στην έδρα τους, για την 9η αγωνιστική, την ΑΕΛ και έπειτα θα αντιμετωπίσουν διαδοχικά τους δύο συγκάτοικους της – πριν από τη διεξαγωγή της 7ης αγωνιστικής – στην κορυφή της βαθμολογίας. Πρώτα τον ΑΠΟΕΛ (εκτός, 18/11) και ύστερα την Ανόρθωση (εντός, 24/11). Μέχρι την ολοκλήρωση του πρώτου γύρου θα παίξουν ακόμη με Ένωση (εκτός, 01/12) και Δόξα (εντός, 09/12).

Η ανέπαφη εστία

Στην πορεία της ομάδας, βοηθητικό στοιχείο είναι η μη παραβίαση της εστίας. Ο Χαϊρόφ στα έξι πρώτα ματς

Κανείς δεν μπορεί να πει με σιγουριά ότι η ΑΕΚ είναι φούσκα που θα ξεφουσκώσει.

δεν επέτρεψε στους αντιπάλους να σκοράρουν και ώσπου επεκτείνεται το σερτί του θα είναι ευεργετικό για τα αποτελέσματα της ομάδας, που επιστρέφει να κρατηθεί στις πάνω θέσεις της βαθμολογίας – εάν όχι το πιο ψη-

λό στρώμα του βαθμολογικού πίνακα. Το μπέντ παθητικό αποτελεί ένα σημαντικό επίτευγμα για την ΑΕΚ, η οποία είναι η μοναδική ομάδα στην Ευρώπη, που έχει πετύχει κάτι τέτοιο στη φετινή χρονιά.

Αστέρι από το πουθενά για την Ένωση ο Λεονάρντο

Από τον καιρό της προετοιμασίας της Ένωσης ενόψει της φετινής σεζόν, οι πληροφορίες που έβγαιναν από το προπονητικό κέντρο για τον 20χρονο Λεονάρντο ήταν πολύ ενθαρρυντικές. Οι άνθρωποι που τον ζούσαν έκαναν λόγο για ένα ποδοσφαιριστή που θα κάνει τη διαφορά φέτος για τους Βουσιό. Και όλα αυτά για ένα παίκτη που έκανε το επαγγελματικό του ντεμπούτο στο ποδόσφαιρο στο ματς της 2ης αγωνιστικής με την Ανόρθωση (1-1) στο «Αντώνης Παπαδόπουλος» στις 15 Σεπτεμβρίου!

Ο 20χρονος εξτρέμ, αδελφός του Άλαν Σόουζα που είχε παίξει πρόσφατα στην ΑΕΚ, δεν αγωνιζόταν προηγούμενος επαγγελματικά στη

Ο Λεονάρντο σκόραρε απέναντι στην Ανόρθωση τη 2η αγωνιστική, στο πρώτο επαγγελματικό παιχνίδι στην καριέρα του.

Η ανύπαρκτη προϊστορία του 20χρονου Βραζιλιάνου τον έφερε στο Παραλίμπι με πολύ χαμηλό μισθό

Βραζιλία και είναι τόσο άγνωστος, που είναι από τους λίγους παίκτες στο ρόστερ της Ένωσης που δεν έχει καν προφίλ στη Wikipedia. Η ανύπαρκτη προϊστορία του τον έφερε στο Παραλίμπι με πολύ χαμηλό μισθό και μετά από μεσολάβση του γνωστού ατζέντη Ντιμίτρι Σέλουκ, ο οποίος διατηρεί καλές σχέσεις με τους Βουσιό. Ο Ουκρανός ατζέντης γνώριζε τις ι-

κανότητες του Λεονάρντο και τον έφερε στην Ένωση, με σκοπό να πάρει παιχνίδια, να δείξει το ταλέντο του και ακολούθως να τον «μσοχοπούν» σε μεγάλη ευρωπαϊκή ομάδα.

Ο Λεονάρντο σκόραρε στο επαγγελματικό του ντεμπούτο απέναντι στην Ανόρθωση, ενώ πέτυχε δύο επιπλέον γκολ και στις άλλες δύο ισοπαλίες με σκορ 1-1 της Ένωσης φέτος, με Πάφο και Αλκή. Δεν έπαιξε την 1η αγωνιστική στην ήττα 5-0 από τον ΑΠΟΕΛ, βγήκε αλλαγμένο στο 89' της 2ης ημέρας και από τότε δεν έχασε λεπτό.

Στην Ένωση αγωνίζεται στα άκρα της επίθεσης. Αν και δεξιόπαρος, παίζει με την ίδια ευχέρεια και στις δύο πλευρές. Την ίδια στιγμή, στο ματς με

την Πάφο, αγωνίστηκε στην κορυφή της επίθεσης. Παίκτης με πολύ καλή τεχνική κατάρτιση, το ατού του είναι η ταχύτητα που έχει με την μπάλα στα πόδια. Όταν είναι κάτοχος της μπάλας, δεν την ανοίγει για να τρέξει, αλλά μπορεί να κινήσει γρήγορα μ' αυτή κολημένη στα πόδια του. Διαθέτει ποδοσφαιρικό θράος και δεν φοβόταν να πάρει ρίσκα στον αγωνιστικό χώρο.

Εκτός γηπέδου είναι χαμηλών τόνων αλλά εύθυμος χαρακτήρας. Αν και δεν μιλάει καλά αγγλικά, εντούτοις η παρουσία πολλών πορτογαλόφωνων παικτών στο ρόστερ τον βοήθησε να εγκλιματιστεί γρήγορα στον πρώτο του επαγγελματικό σταθμό.

ΗΡΩΔΟΤΟΣ ΜΠΑΤΙΑΔΟΥΣ

Αντιμετωπίζουν με δέος τον Ζόρζε Κόστα

Οι πρώτες κινήσεις που έκανε ο Πορτογάλος τεχνικός μόλις ανέλαβε την ΑΕΛ

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

Πριν ακόμη φτάσει στην Κύπρο το βράδυ της Δευτέρας, ο Ζόρζε Κόστα έδωσε εντολή στους ανθρώπους της ΑΕΛ να ενημερώσουν τους παίκτες για την επιθυμία του να τους γνωρίσει πρωί-πρωί την Τρίτη. Η πρώτη συνάντησή του με τα υπόλοιπα μέλη του ποδοσφαιρικού τμήματος έγινε στο ξενοδοχείο όπου διαμένει η ομάδα και από την πρώτη στιγμή ήταν ξεκάθαρος για το τι θέλει από τον καθένα.

«Είναι μαζί μας ο πρόεδρος στην αίθουσα. Μ' όλη την ειλικρίνεια από μένα και από σας, ζητώ σε όποιον δεν μπορεί να αντέξει την πίε-

«Θα παίζεις με την κουκούλα στην επίθεση;», είπε ο Ζόρζε Κόστα στον Κρις Ντιξον, κόνοντις του παρατήρηση για τον τρόπο που νύνεται

ση και τους υψηλούς ρυθμούς δουλειάς να σηκώνει χέρι τώρα και χωρίς κανένα πρόβλημα θα προσπαθήσουμε να τον κατανοήσουμε», είπε αρχικά στους παρευρισκόμενους, οι οποίοι παρακολουθούσαν με δέος τον νέο προπονητή τους.

Με το πορτογαλικό στοιχείο να επικρατεί εντός της ομάδας, δεν υπάρχει παίκτης που να μη γνωρίζει από πρώτο χέρι τι εστί Ζόρζε Κόστα. Για χρόνια αρχηγός της Πόρτο, έχοντας 270 περίπου συμμετοχές με τους «Δράκους», οκτώ πρωταθλήματα, πέντε κύπελλα, ένα κύπελλο UEFA και ένα Τσάμπιονς Λιγκ, ο νυν τεχνικός των Λεμεσιανών κουβαλά μέσα του τη σύγχρονη ιστορία της πιο πετυχημένης ομάδας στην Πορτογαλία τα τελευταία είκοσι χρόνια.

Ακόμη και ο τεχνικός διευθυντής της ΑΕΛ, Ρούι Ζουίνιορ, μεταχειρίζεται με ιδιαίτερο τρόπο τον νέο συνεργάτη του. Άριστος γνώστης του πορτογαλικού ποδοσφαίρου, ο τε-

Ο Ζόρζε Κόστα σκάνει το τρόπαιο του Τσάμπιονς Λιγκ με τα χρώματα της Πόρτο.

χνικός διευθυντής των Λεμεσιανών δείχνει τον ανάλογο σεβασμό απέναντι σ' ένα συμπατριώτη του, ο οποίος το 2000 αναδείχθηκε μαζί με τον παρτενέρ του, Φερνάντο Κόουτο, ως το καλύτερο αμυντικό δίδυμο του Euro αγωνιζόμενος με τα χρώματα της Πορτογαλίας.

«Σκληρός όπως και σαν παίκτης»

Από τα πρώτα κιόλας στάδια της ποδοσφαιρικής του καριέρας, οι οπαδοί της Πόρτο του κόλλησαν το παρατσούκλι «ζώο» λόγω του θυμού που έβγαζε μέσα από το παιχνίδι του. Γεννημένος στην πόλη όπου εδρεύουν οι μίλε του πορτογαλικού ποδοσφαίρου, σε ηλικία μόλις 21 χρονών κατάφερε να πραγματοποιήσει το όνειρο κάθε πιστωτή του Οπίορτο, κάνοντας ντεμπούτο στην α' ομάδα.

Ακολούθως μέσα από τα εκατοντάδες ματς που έδωσε με τη φανέλα της Πόρτο, της Τσάρλτον αλλά και της Σταντάρ Λιέγης, ο πρώην κεντρικός αμυντικός των «Δράκων» του

«Στη Κλουζ ήταν ιδιαίτερα σκληρός και δεν δεχόταν τίποτα όσον αφορά πειθαρχικά παραπτώματα», λέει στην «Κ» Ρουμάνος δημοσιογράφος που τον έζησε.

Μουρίνιο χαρακτηρίστηκε ως ένας από τους πιο σκληρούς παίκτες που αγωνίστηκαν στα ευρωπαϊκά γήπεδα.

Την ίδια φιλοσοφία φαίνεται ότι ακολουθεί και στην προπονητική του καριέρα. Μιλώντας με δημοσιογράφους που καλύπτουν τη ρουμανική Κλουζ, ομάδα την οποία προπόνησε την περασμένη σεζόν, οι ρεπόρτερ ήταν ξεκάθαροι: «Καλός προπονητής. Δεν υπάρχει άνθρωπος που ασχολείται με το ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο και δεν γνωρίζει τον Ζόρζε Κόστα. Στη Κλουζ ήταν ιδιαίτερα σκληρός έχοντας υψηλές απαιτήσεις, ενώ δεν δεχόταν μύγα στο σπαθί του όσον αφορά πειθαρχικά παραπτώματα εκ μέρους των παικτών του»,

μας ανέφερε Ρουμάνος δημοσιογράφος, τα λόγια του οποίου μάλλον κρίνονται σωστά, εάν κανείς εκτιμήσει τη φιλοσοφία που θέλει να επιβάλει στο Λεμεσιανό κλαμπ.

Κατ' αρχάς ο 41χρονος Ίβηρας, θέλοντας να εκμυνηθεί την όποια υποψία νυχτοπερ-

πατήματος εκ μέρους των παικτών, αναμένεται να υιοθετήσει πρόγραμμα προπονήσεων. Σημασία δείχνει ακόμη και στην εμφάνιση των παικτών του καθότι εκτιμά ότι όλα τα μέλη του ποδοσφαιρικού τμήματος πρέπει να παρουσιάζονται όμοια κατά τη διάρκεια της εργασίας τους. Προστατευτικά ποδιού, ψηλές κάλτσες μέχρι το γόνατο και παπούτσια παρόμοιου χρώματος είναι το code dress που επιβάλλει ο προπονητής στους παίκτες του.

Θέλοντας να κάνει σαφή τη φιλοσοφία του, ο Πορτογάλος τεχνικός είχε μια ιδιαίτερη συνομιλία σε φιλικό πάντα ύψος με τον Εντμάρ, λόγω του σκουλαρικού που κοσμεί το ένα από τα δύο του αφτιά, ενώ έκανε κιούμορ στην περίπτωση του Ντιξον που παρακολουθούσε την ομιλία του καλύπτοντας το κεφάλι του με κουκούλα: «Θα παίζεις με αυτήν στην επίθεση;» ρώτησε χαμογελώντας τον Άγγλο-γκανέζο επιθετικό, με τον τελευταίο να χαμογελά και να «αποκαλύπτεται».

Όταν προέκυψε η περίπτωση με τη συμμετοχή του Ρούι Μιγκέλ, ο πρόεδρος ζήτησε εξηγήσεις, ο Πάμπου αντίδρασε και το ποτήρι ξεχείλισε...

Γιατί έδωσε τον Πάμπου ο Σοφοκλέους

Δεν πέρασαν τρεις με τέσσερις ώρες μετά τη γνωστοποίηση της αποδέσμευσης του Πάμπου Χριστοδούλου το μεσημέρι της 22ης Οκτωβρίου και στην άλλη άκρη της τηλεφωνικής γραμμής βρισκόταν μια κυρία, ρωτώντας μας απεγνωσμένα: «Πείτε μου τι έγινε. Γιατί έφυγε από την ομάδα; Πείτε μου γιατί έχω μια κόρη που κλαίει», μας ανέφερε, στη φωνή της οποίας ακουγόταν η απόγνωση και η απογοήτευσή της. Όπως, τα επόμενα 24ώρα που ακολούθησαν μετά τον χωρισμό του Πάμπου με την ΑΕΛ ήταν έντονα τουλάχιστον, ως προς τις αντιδράσεις που προκάλεσε η είδηση.

Ο κόσμος διάβασε, άκουσε και πολλές φορές συμμετείχε στο όργιο των φημών που συνοδεύσαν την ιστορία εξόδου του Πάμπου Χριστοδούλου από την ΑΕΛ. Η ψιθυρολογία γύρω από το θέμα φλέρταρε σε μερικές περιπτώσεις με την επιστημονική φαντασία, αφού ο καθένας είχε τις δικές του πληροφορίες για το τι ακριβώς συνέβη.

Η αποδέσμευση του προπονητή που έφερε το πρωτάθλημα στη Λεμεσό ήταν απρόσμενη για την πλειοψηφία του κόσμου. Όσοι όμως γνώριζαν πράγματα και καταστάσεις περίμεναν απλώς τη χρονική στιγμή. Η συνεργασία του Πάμπου με τη διοίκηση και τον Αντρέα Σοφοκλέους εδώ και μήνες πέρασε από πολλά στάδια. Διάφορα περιστατικά εντός της ομάδας διαμόρφωσαν μια εικόνα όχι και τόσο ιδανική. Το πράγμα φώρτωνε και όταν το βράδυ του Σαββάτου προέκυψε η περίπτωση ερασιτεχνισμού εκ μέρους του τεχνικού τιμ στο θέμα συμμετοχής του Ρούι Μιγκέλ, ο πρόεδρος εξεργάγη. Ζητώντας εξηγήσεις από τον προπονητή εντός του γραφείου του, ο τελευταίος αντίδρασε και το ποτήρι ξεχείλισε. Η απόφαση ελήφθη.

48 ώρες μετά ο πρόεδρος έκανε γνωστό στην ταβέρνα «Χαρουπόμυλος» ότι ο Πάμπου αποτελεί παρελθόν. Την ίδια ώρα ενημέρωνε τον ατζέντη του Ζόρζε Κόστα να βάλει τον προπονητή στο αεροπλάνο και να τον φέρει στην Κύπρο.

Βάλε γκοή στην τύχη σου και ζήσε το υπερθέαμα από κοντά!

Είσαι fan του ποδοσφαίρου και έχεις το Full Pack της Cytavision; Μπες στο www.cytavision.com.cy, λάβε μέρος στο μεγάλο διαγωνισμό και κέρδισε ένα από τα 4 διπλά ταξίδια για αγώνες των ομίλων του UEFA Champions League και UEFA Europa League... με όλα τα έξοδα πληρωμένα!

Για περισσότερες πληροφορίες: www.cytavision.com.cy, αριθμός 132, Δίκτυο Πωλήσεων Cyta.

Μεγάλος διαγωνισμός στο www.cytavision.com.cy 1-31 Οκτωβρίου

4 διπλά ταξίδια για το UEFA Champions League & UEFA Europa League

Ακολουθήστε μας στο twitter @cytacyprus #cytasports

cytavision
Θεαματική Διαφορά

Συνεχίζει με την πολιτική του καλού παιδιού

Στην Ομόνοια αρνούνται να παίξουν στο παρασκηνίο, αλλά θα το δακτυλοδείχνουν

Του **ΗΡΩΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Για να πετύχει μία ομάδα στον χώρο του κυπριακού ποδοσφαίρου, χρειάζονται εκτός από ένα ισχυρό ρόστερ και καλές διασυνδέσεις στο παρασκηνίο. Είναι κάτι που ισχύει στο μεγαλύτερο μέρος του παγκοσμίου ποδοσφαίρου και φυσικά δεν αποτελεί εξαίρεση η Κύπρος. Μάλιστα, πλέον θεωρείται δεδομένο και φυσιολογικό πως για να πετύχει μια ομάδα τους στόχους της, πρέ-

«Αν παίξουμε παρασκηνιακά, δεν θα μπορούμε να μιλάμε άνετα μετά και με πείσμα να ξεσκεπάσουμε την αδικία», είναι ο τρόπος σκέψης στην Ομόνοια

πει να κινείται το ίδιο καλά τόσο στο γήπεδο όσο και εκτός, κτιζοντας καλές σχέσεις με τα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Η Ομόνοια, όμως, διαχρονικά δυσκολεύεται στις σχέσεις της με τα κέντρα λήψης αποφάσεων του κυπριακού ποδοσφαίρου, κάτι που έχει μοιραία αντίκτυπο και στον αγωνιστικό χώρο. Από την ομάδα παραδέχονται ότι γνωρίζουν καλά πώς λειτουργούν τα πράγματα στο κυπριακό ποδόσφαιρο, αλλά τονίζουν ότι δεν έχουν σχεδόν καθόλου έρεισμα στο παρα-

σκηνίο και αυτό δεν πρόκειται να αλλάξει, με αποτέλεσμα η ομάδα τους να υποφέρει στο τέλος της ημέρας. «Τους γελάσαμε πρόπερι, όταν πετύχαμε να έρθουν ξένοι διαιτητές και έτσι πήραμε το πρωτάθλημα», λένε χαρακτηριστικά κύκλοι κοντά στην Ομόνοια, φράση που είναι ενδεικτικό του τρόπου σκέψης στην ομάδα.

Το ερώτημα, τότε, που θέσαμε σε άνθρωπο της Ομόνοιας, είναι γιατί συνεχίζουν την πολιτική του καλού παιδιού, τη στιγμή που γνωρίζουν πως στον χώρο του ποδοσφαίρου χρειάζονται άλλοι είδους χειρισμούς για να πετύχουν: «Αν παίξουμε παρασκηνιακά, δεν θα μπορούμε να μιλάμε άνετα μετά και με πείσμα να ξεσκεπάσουμε την αδικία. Εμείς θέλουμε να κερδίσουμε τους τίτλους που κερδίζουμε», η απάντηση που μας δόθηκε. Είναι, λοιπόν, ξεκάθαρο ότι στην Ομόνοια δεν θέλουν να πάνε με το παρασκηνίο, ακόμη και αν γνωρίζουν ότι αυτή τους η επιλογή δεν θα τους αποφέρει πολλά κέρδη.

Θα αλλάξει στάση

Από τη στιγμή που η Ομόνοια δεν έχει σκοπό να προσπαθήσει να εναρμονιστεί με το ποδοσφαιρικό παρασκηνίο, τότε λιγοστεύουν και οι εναλλακτικές επιλογές που έχουν ενώπιόν τους. «Ο κόσμος ζητάει επανάσταση, αλλά δεν μπορούμε να ζητήσουμε από τον κόσμο να πάρει τα όπλα», μας λέχθηκε χαρακτηριστικά. Αν και φτάνοντας στην άλλη άκρη που είναι αυτή του «αντίρρη» κατά του παρα-

Κύκλοι στην Ομόνοια παραδέχονται ότι γνωρίζουν καλά πώς «λειτουργούν» τα πράγματα στο κυπριακό ποδόσφαιρο, αλλά τονίζουν ότι δεν έχουν σχεδόν καθόλου έρεισμα στο παρασκηνίο και αυτό δεν πρόκειται να αλλάξει.

ρασκηνίου, δύσκολα βγαίνεις νικητής (κάτι που μπορούν να πιστοποιήσουν οι της ΑΕΛ πριν από δύο χρόνια και πέρσι της Ανόρθωσης), εντούτοις στην Ομόνοια πιστεύουν ότι η λύση στο θέμα είναι να προσπαθήσουν να βγάλουν στη φόρα τα κακώς κείμενα του ποδοσφαίρου, ρίχνοντας φως σε σκοτεινές πτυχές του χώρου.

«Θα γίνουμε πιο επιθετικοί. Θέλουμε να μαθαίνει ο κόσμος την αλήθεια, θα θέλουν να πάνε με το παρασκηνίο, είναι ο κριτής», είναι η σχολιά σκέψης που επικρατεί. Στην Ομόνοια θεωρούν, λοιπόν, ότι η δημοσιοποίηση του παρασκηνίου είναι το κατάλληλο βήμα.

Θα πάνε μακριά;

Όμως στο τέλος της ημέρας πολλά θα εξαρτηθούν και από το πόσο μακριά είναι διατεθειμένοι στην Ομόνοια να το πάρουν τ' όλο θέμα και το πόσο ειλικρινείς είναι, όταν μιλάνε για προσπάθεια καθάρσης του παρασκηνίου. Άλλωστε, είχαν και πρόσφατα άλλες ευκαιρίες να πάνε κόντρα στο σύστημα, όπως για παράδειγμα στις εκλογές της ΚΟΠ, αλλά αυτό δεν έγινε ποτέ...

Ο Άντονι Σκαραμοτσίνιο ήταν ο μόνος από τους νέους που δεν έχασε λεπτό στα πρώτα έξι παιχνίδια της χρονιάς.

Πόσο έπαιξαν οι νέοι

Από τους δέκα ποδοσφαιριστές που αποκλήθηκαν το καλοκαίρι του 2012, μόνο ένας είχε το απόλυτο στα λεπτά συμμετοχής μετά την ολοκλήρωση της 6ης αγωνιστικής. Ο Άντονι Σκαραμοτσίνιο έπαιξε και στα 540 λεπτά των πρώτων έξι παιχνιδιών της Ομόνοιας, αγωνιζόμενος ως αριστερό μπακ. Δεύτερος σε χρόνο συμμετοχής είναι ο Μάρκο Σοάρες με 510 λεπτά, αφού είχε χάσει 30', από την αλλαγή που έγινε λόγω τραυματισμού στο παιχνίδι με τον Εθνικό.

Ο Νούντο Αοίς αποτελεί επίσης σημαντική μονάδα, αν και με λιγότερα λεπτά, αφού η κόκκινη που είδε στο ματς με την ΑΕΛ του στέρψε τη συμμετοχή απέναντι στον ΑΠΟΕΛ. Έτσι ο έμπειρος Πορτογάλος έπαιξε, στις πρώτες έξι αγωνιστικές, στα 448 λεπτά από τα πιθανά 450. Αρκετό χρόνο συμμετοχής (405') είχε και ο Σάβο Παβίσεβιτς, ο οποίος είναι ο βασικός στόπερ της ομάδας. Από την άλλη, μέχρι την 6η αγωνιστική οι δύο τερματο-

φυλάκες, Τζόνι Λεόνι και Οκάντ Λεβίτα, είχαν παίξει από 270 λεπτά.

Τέσσερις παίκτες δεν είχαν πολλά λεπτά συμμετοχής στα πρώτα έξι ματς της Ομόνοιας στο πρωτάθλημα. Τα λιγότερα λεπτά είχε ο Ζοάο Άλβες. Ο Πορτογάλος μέσος έπαιξε μόλις 14 λεπτά απέναντι στην Αγία Νάπα την 1η αγωνιστική. Από τότε πέρασε από τραυματισμούς και έτσι έμεινε εκτός επιλογών. Το ίδιο ισχύει και για τον Ζοάο Πάουλο Αντράντε, ο οποίος αν και με μόλις 63 λεπτά, πρόλαβε να παίξει στα μισά παιχνίδια του «τριφυλλιού» τη φετινή σεζόν. Στα 86 λεπτά είχε κολήσει και ο Ντάνιελσον, μετά την παρουσία του με τον Εθνικό στο Δασάκι. Πλέον, ο κεντρικός αμυντικός έχασε τη θέση του από τον Ρασίντ Αλαμί.

Τέλος, ο Αντρέ Σκέμπρι αποτελεί την προτιμώμενη αλλαγή για την Ομόνοια, αφού έπαιξε στα τέσσερα από τα έξι πρώτα παιχνίδια, συγκεντρώνοντας όμως μόλις 101 λεπτά συμμετοχής.

Κυπριώτικο Σκετς

Τίτλος Επεισοδίου:

Αν εν ο γείτοσ σκούντρος σου

Σενάριο: Χάρης Πισίας

Σκηνοθεσία: Νίκος Θεοφάνους
Επιμέλεια παραγωγής: Λουκία Αρέστη
Επιτοπεία: Σοφία Μουαίμη

Παραγωγή: **I P I Δ Δ**
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ - ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

Σάββατο 27 και Κυριακή 28 Οκτωβρίου στις 7.15μ.μ. από το **PIKENA**

www.cybc.com.cy

Η Βραζιλία «πολεμά» με τον εαυτό της

Οι φαβέλες, τα ναρκωτικά, η διαφθορά και η αναμονή Μουντιάλ και Ολυμπιακών

Για τη Βραζιλία, η ανάθεση δύο διαδοχικών μεγάλων αθλητικών διοργανώσεων (Παγκοσμίου Κυπέλλου ποδοσφαίρου και Ολυμπιακών Αγώνων) αποτελεί ένα μεγάλο στοίχημα, τόσο για τη χώρα όσο και για την πόλη του Ρίο. Ο ρυθμός ανάπτυξης της χώρας παρουσίασε επιβράδυνση το 2010, αφενός λόγω του αντικτύπου της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και αφετέρου λόγω της προσπάθειας της κυβέρνησης Ρούσεφ να περιορίσει το χρονίο πρόβλημα της χώρας, δηλαδή τον υψηλό πληθωρισμό.

Η οικονομία επανήλθε γρήγορα σε τροχιά ανάπτυξης, με τις εξαγωγές να αυξάνονται και την προοπτική διοργάνωσης δύο μεγάλων αθλητικών γεγονότων να καλλιεργεί ένα κλίμα ευημερίας και έντονες επιχειρηματικές κινητικότητας, λόγω των αναμενόμενων υποδομών που θα κατασκευαστούν. Η Βραζιλία είναι η μεγαλύτερη χώρα της Λατινικής Αμερικής, με τον πληθυσμό της να προσεγγίζει τα 300 εκατομμύρια ανθρώπους και ως κύριο χαρακτηριστικό της καθημερινότητας παρουσιάζονται οι οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες.

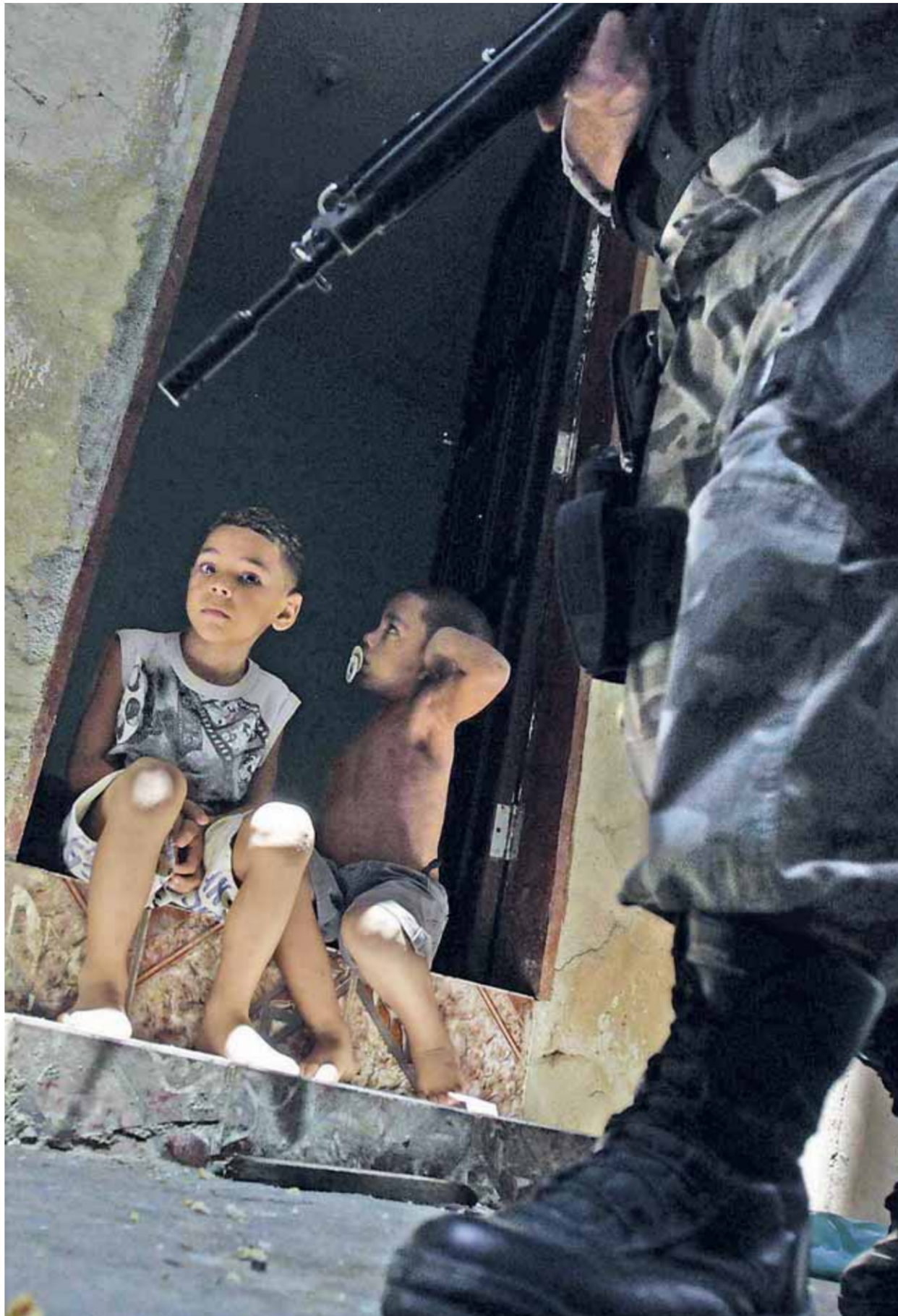
Στη χώρα υπάρχουν πολλοί πλούσιοι άνθρωποι και πολλοί φτωχοί. Οι φαβέλες (δύσβατες πυκνοκατοικημένες παραγκουπόλεις) αποτελούν άβατο για την αστυνομία και τις Αρχές και μέσα σε αυτές γίνεται διακίνηση ναρκωτικών και όπλων. Τα δαιδαλώδη μονοπάτια δυσκολεύουν πολύ την προσπάθεια των Αρχών και οι επιχειρήσεις που γίνονται ανά τακτά -πλέον- χρονικά διαστήματα απατούν άρτια οργάνωση και πολυήμερη προετοιμασία.

Πριν από λίγες ημέρες, η βραζιλιάνικη αστυνομία πραγματοποίησε έφοδο σε δύο φαβέλες του Ρίο (Ζακαρεζίνιο και Μανγκίνιο) με μακροπρόθεσμο πλά-

νο επιχειρήσεων. Στόχος ήταν η σύλληψη ατόμων με συμμετοχή σε παράνομες δραστηριότητες, αλλά και η μετέπειτα μόνιμη παρουσία της αστυνομίας στην περιοχή, διασφαλίζοντας την κοινωνική ηρεμία και την ασφάλεια. Στην επιχείρηση συμμετείχαν 800 αστυνομικοί φέροντας βαρύ οπλισμό αλλά και 13 οπλισμένα οχήματα. Σύμφωνα με δηλώσεις του εκπαιδευτή της αστυνομίας, Φεντερίκο Κάλντας, «οι δύο φαβέλες είναι υπό τον έλεγχό μας και τα πράγματα είναι πλέον ήρεμα». Τέτοιες δραστηριότητες και

Στρατός, μυστικές υπηρεσίες και αστυνομία μάχονται να ανακτήσουν παράνομες περιοχές - Οι πλούσιοι, οι φτωχοί και τα πολιτικά σκάνδαλα

σε άλλες αντίστοιχες περιοχές αναμένεται να αυξηθούν σημαντικά το επόμενο διάστημα, καθώς η επιρροή της παρανομίας στην κοινωνική ζωή της χώρας είναι πρωτοφανής για «ολυμπιακή πόλη». Μόλις πριν από λίγους μήνες είχε δημοσιευτεί στα ΜΜΕ πως εταιρείες πλήρωναν μεγάλα ποσά σε συμμορίες προκειμένου αυτές να μην παρεμποδίζουν τις εργασίες κατασκευής μιας γέφυρας στο Ρίο. Η «Κ» είχε αναφερθεί στο γεγονός τον περασμένο Ιούνιο. Για πρώτη φορά, όμως, η κυβέρνηση της χώρας μοιάζει να προχωρεί σε εκ βάθρων αλλαγές προκειμένου να βελτιώσει το επίπεδο ζωής των ατόμων που ζουν στις εν λόγω περιοχές. Συγκεκριμένα, δημιούργησε το πρόγραμμα ΡΑΚ, που επί της ουσίας

Το ενσταντάνέ του θάβου παιδικού βλέμματος και της πιπίλας «χαράσσεται» από το πέρασμα της κάννης του όπλου του αστυνομικού στις φαβέλες της εξασθλίωσης και της παρανομίας. Η Βραζιλία θα υποδεχθεί τις δύο ερχόμενες μεγαλύτερες αθλητικές διοργανώσεις της υπηλίου, και η μάχη με την πραγματικότητα της βρίσκεται στο ζενίθ.

Το Σάο Πάολο των αντιθέσεων

Αποτελεί τη μεγαλύτερη πόλη όχι μόνον της Βραζιλίας, αλλά και γενικότερα του νότιου ημισφαιρίου, με τον πληθυσμό της να φθάνει τα 12 εκατομμύρια κατοίκους - αν όμως συνυπολογιστούν και οι παρακείμενες μητροπολιτικές πόλεις, ο πληθυσμός του Σάο Πάολο φθάνει τα 35 εκατομμύρια. Για τα δεδομένα της χώρας, είναι ασφαλής πόλη και αποτελεί την οικονομική πρωτεύουσα της Βραζιλίας. Έχει το χαμηλότερο βιοτικό επίπεδο από όσες θα διοργανώσουν αγώνες για το Μουντιάλ και παράλληλα τα περισσότερα ελικοδρόμια, τονίζοντας τις μεγάλες της αντιθέσεις. Πάνω από το κυκλοφοριακό χάος που επικρατεί στους δρόμους, ταξιδεύουν ελικόπτερα μεταφέροντας πάμπλουτους επιχειρηματίες. Πολυπολιτισμικό, με ευρωπαϊκές επιρροές, πολλούς Ιάπωνες, Ινδιάνους, Αφρικανούς, θα φιλοξενήσει το εναρκτήριο παιχνίδι του Παγκοσμίου Κυπέλλου.

Από πολιτικής άποψης στη χώρα γενικότερα τα πράγματα είναι ρευστά λόγω πολλών κρουσμάτων διαφθοράς που παρατηρούνται σε πολιτικά πρόσωπα. Είναι χαρακτηριστικό πως από τη στιγμή ανάληψης της προεδρίας από τον Ντίλμα Ρούσεφ, τον Οκτώβριο του 2010, επτά υπουργοί έχουν παραιτηθεί λόγω σκανδάλων διαφθοράς. Ως προς το νομοθετικό έργο της Βουλής, συναντά πολλές φορές εμπόδια, μιας και ο συνασπισμός 10 κομμάτων έχει αποτέλεσμα τη δημιουργία αντίθετων απόψεων. Αυτό συμβαίνει λόγω των ετερόκλητων καταβολών κάθε κόμματος, που προέρχονται τόσο από την Αριστερά όσο και από τη Δεξιά.

είναι μια σειρά πρωτοβουλιών εκπαιδευτικού, στεγαστικού, ιατρικού και κοινωνικού χαρακτήρα, με την κρατική χρηματοδότηση να φθάνει τα 250 εκατομμύρια ευρώ. Λόγω της δυσκολίας επιβολής της έννομης τάξης, στο πρόγραμμα συμμετέχει η αστυνομία με βοήθεια από τον στρατό και το ναυτικό (κυρίως με οχήματα και όπλα), αλλά και των μυστικών υπηρεσιών. Εκτιμάται, πως περίπου 7.000 ειδικοί πράκτορες «οργάνουν» τις φαβέλες βοηθώντας το εγχείρημα, συλλέγοντας πληροφορίες και κατευθύνοντας το αστυνομικό έργο με στόχο την «ανάκτηση» των επικίνδυνων περιοχών υψώνοντας μία σημαία!

ΤΕΤ - Α - ΤΕΤ

ΜΕ ΤΟΝ ΤΑΣΟ ΤΡΥΦΩΝΟΣ

Ο Μιχάλης Χατζηγιάννης σε μια διαφορετική συνέντευξη!

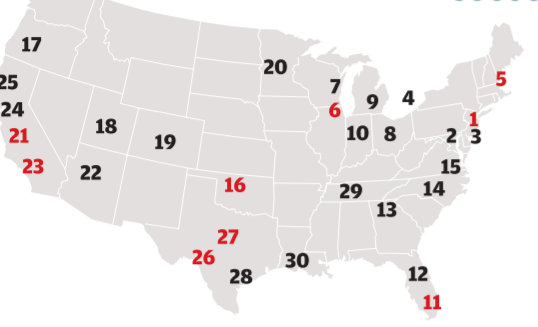
Σάββατο 3 Νοεμβρίου 6.15μ.μ. **ΡΙΚΕΝΑ**

Ευχαριστίες:

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

1 Νιου Γιορκ Νικς	2 Φιλαδέλφεια 76ερς	3 Μπρούκλιν ΝΕΤΣ	4 Τορόντο Ράπτορς	5 Μπόστον Σέλτικς	6 Σικάγο Μπουλς	7 Μιλγουόκι Μπακς	8 Κλίβελαντ Καβαλιέρς	9 Ντιτρόιτ Πίστονς	10 Ιντιάνα Πέισερς	11 Μαϊάμι Χιτ	12 Ορλάντο Μάτζικ	13 Ατλάντα Χοκς	14 Σάρλοτ Μπόμπκατς	15 Ουάσιγκτον Ουίζαρντς
-----------------------------	-------------------------------	----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	---------------------------	-----------------------------	---------------------------------	------------------------------	------------------------------	-------------------------	-----------------------------	---------------------------	-------------------------------	-----------------------------------

Οι τριάντα «μονομάχοι» και οι τίτλοι τους

16 Οκλαχόμα Σίτι Θάντερ*	17 Πόρτλαντ Τρέιλ Μπλάιζερς	18 Γιοούτα Τζαζ	19 Ντένβερ Νάγκετς	20 Μινεσότα Τιμπερβουλφς	21 Λος Αντζελες Λέικερς	22 Φοίνιξ Σανς	23 Λος Αντζελες Κλίπερς	24 Γκόλντεν Στέιτ Γουόριορς	25 Σακραμέντο Κινγκς	26 Σαν Αντόνιο Σπερς	27 Ντάλας Μάβερικς	28 Χιούστον Ρόκετς	29 Μέμφις Γκρίζλις	30 Νιου Ορλεάνς Χόρνετς
------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------	------------------------------	------------------------------------	-----------------------------------	--------------------------	-----------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	-----------------------------------

*Το πρωτάθλημα το πήραν ως Σιάτλ Σουπερσόνικς Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΛΕΜΠΡΟΝ ΤΖΕΪΜΣ
Με τον τίτλο που κατέκτησε πέρυσι με τους Χιτ, έδιωξε από πάνω του την ταμπέλα του «λούτζερ». Είναι ο κορυφαίος παίκτης στον πλανήτη και φέτος θα επιδιώξει να επαναλάβει την περσινή του επιτυχία.

Το NBA επιστρέφει δριμύτερο

Χιτ, Λέικερς και Θάντερ προηγούνται στην κούρσα των προβλέψεων για την κατάκτηση του δαχτυλιδιού

Του **ΣΤΑΘΗ ΔΗΜΟΛΑ**

Από τις 30 Οκτωβρίου, οι παίκτες του καλύτερου πρωταθλήματος στον κόσμο πατούν ξανά τα πολυτελέστατα παρκέ των αμερικανικών γηπέδων, προκειμένου να προσφέρουν αυτό που ξέρουν πολύ καλά: θέαμα. Το 67ο πρωτάθλημα του NBA βρίσκεται προ των πυλών και αυτή τη φορά οι προδοκίες είναι πολύ υψηλότερες από πέρυσι, όταν η λίγκα ταλαιπωρήθηκε και κόπηκε στη μέση από το lock out των παικτών. Το ταξίδι αναμένεται να διαρκέσει μέχρι τις αρχές Ιουνίου, όταν οι δύο ο-

Στις 30 Οκτωβρίου ξεκινά το κορυφαίο πρωτάθλημα μπάσκετ στον κόσμο

μάδες που θα μείνουν ζωντανές θα δώσουν την τελική μάχη για το δαχτυλίδι του πρωταθλήτη. Από τις 30 ομάδες που βρίσκονται στο κάδρο του NBA κάποιες, με γνώμονα τα ρόστερ τους, φαίνεται να βρίσκονται τουλάχιστον ένα βήμα μπροστά από τις υπόλοιπες. Οι πρωταθλήτες Μαϊάμι Χιτ, οι φιναλιστ Οκλαχόμα Σίτι Θάντερ και οι ενισχυμένοι Λος Αντζελες Λέικερς κατέχουν δικαίως τις πρώτες θέσεις στην κούρσα των προβλέψεων. Στους Χιτ η παρουσία των Λεμπρόν Τζέιμς, Ντουέιν Γουέιντ και Κρις Μπος είναι αρκετή για να τους δώσει την ταμπέλα του φαβορί.

Οι Στιβ Νας, (από αριστερά) Ντουάιτ Χάουαρντ, Ρον Αρτέστ (ή Μέτα Γουόρντ Πις όπως το έχει κάνει πια...), Κόμπε Μπράιαντ και Παού Γκασόλ των Λέικερς, αποτελούν την ακριβότερη πεντάδα του NBA.

Η ομάδα του Μαϊάμι από το μεταγραφικό παζάρι επέλεξε συντά να προσδώσει εμπειρία, αποκτώντας τον 37χρονο Ρέι Άλεν που με το σουτ του μπορεί να δώσει πολλές λύσεις, αλλά και τον Ρασάντ Λιούις, έναν πάουερ φόργουορντ για όλες τις δουλειές. Οι

προαναφερθέντες μαζί με τους Μάριο Τσάλμερς, Τζόελ Αντονι, Ουντόνις Χάσλερ, Σέιν Μπαττάρ και Νόρις Κόουλ συνθέτουν μια πληρέστατη ομάδα, η οποία μπορεί να αποδώσει εξαιρετικό μπάσκετ υπό τις οδηγίες του 41χρονου τεχνικού, Ερικ Σποέλστρα. Πίσω από τους

Χιτ έρχονται οι φιναλιστ Οκλαχόμα Σίτι Θάντερ του παίκτη-ορχήστρα, Κέβιν Ντουράντ. Πέρυσι, ο 24χρονος φόργουορντ με 28 πόντους μ.ό. στην κανονική περίοδο και 28,5 στα πλέι οφ ήταν ο απόλυτος πρωταγωνιστής, αλλά ήταν και σχεδόν... μόνος. Το ρόστερ της

Οκλαχόμα έχει κενά τα οποία μάλλον δεν καλύφθηκαν φέτος. Εκτός του Ντουράντ, υπάρχουν οι Σερζ Ιμπάκα, Τζέιμς Χάρντεν, Ράσελ Ουέστμπρουκ, Κέντρικ Πέρκινς, ενώ αίγνιμα αποτελεί η άφιξη του 25χρονου Τανζανού «γίγαντα» ύψους 2,21μ. Χασίμ Τσιμπίτ. Τη... μοναξιά του Ντουράντ μάλλον την ένιωθε και ο Κόμπε Μπράιαντ στους Λος Αντζελες Λέικερς. Οχι, όμως, φέτος αφού οι «λιμνάνθρωποι» απέκτησαν τους Στιβ Νας και Ντουάιτ Χάουαρντ. Ο «εγκέφαλος» Νας και ο σαρωτικός Χάουαρντ φαίνεται να συμπληρώνουν άψογα τους Μπράιαντ, Γκασόλ και Αρτέστ (Μέτα Γουόρντ Πις όπως ονομάζεται τώρα). Μελανό σημείο πιθανότατα να αποδειχθεί η έλλειψη αξιόπιστων αναπληρωματικών, αν και οι Στιβ Μπλέικ, Αντον Τζέιμσον και Τζόρνταν Χιλ έχουν την ποιότητα να καλύψουν τα όποια κενά. Εκτός από αυτή την τριάδα των ομάδων κανείς δεν θα πρέπει να υποτιμήσει τους Σπερς του Πάρκερ, Ντάνκαν και Τζινόμπιλι, τους Σέλτικς των Πιρς, Γκαρνέτ και Ρόντο, τους Νικς των Αντονι, Στουινταμίρ και Κιντ. Σε αυτή την κατηγορία θα έβρισκαν θέση και οι Σικάγο Μπουλς αν ο Ντέρεκ Ρόουζ δεν έκανε το μεγαλύτερο μέρος της σεζόν λόγω τραυματισμού. Η έκπληξη, πάντως, δεν αποκλείεται να έρθει από την άλλη ομάδα του Λος Αντζελες, τους Κλίπερς, οι οποίοι με τους Κρις Πολ, Τσάνσεϊ Μπίλαμς, Μπλέικ Γκρίφιαν και Λαμάρ Οντομολάζουν το ιδανικό... αουτσάιντο.

Το πρόβλημα είναι η ποδηλασία κι όχι ο Αρμστρονγκ

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Μια πολύ δύσκολη ανηφόρα έχει μπροστά του πλέον το άθλημα της ποδηλασίας σε παγκόσμιο επίπεδο, μετά την καθαίρεση του βασιλιά του, του Λανς Αρμστρονγκ, καθώς εκτός από τον 41χρονο Αμερικανό που έχασε τους σημαντικότερους τίτλους, το άθλημα κινδυνεύει να απολέσει και όσο κύρος του έχει απομείνει, αν δεν κινηθεί δραστικά. Μετά το πόρισμα-καταπέλτη του αμερικανικού οργανισμού αντιντόπινγκ (USADA), η παγκόσμια ομοσπονδία ποδηλασίας (UCI) άφησε κατά μέρος τους διαταγμούς της, αφαίρεσε τους επτά τίτλους του Αρμστρονγκ στον Γύρο της Γαλλίας και τον απέκλεισε διά βίου από το άθλημα. Με τη δήλωση ότι «ο Λανς Αρμστρονγκ δεν έχει καμία θέση στην ποδηλασία», ο πρόεδρος της UCI έβαλε την εβδομάδα αυτή οριστικά τέλος στον μύθο του Αμερικανού ποδηλάτη, που έχοντας νικήσει τον καρκίνο επέστρεψε στις κούρσες και ανέκτησε τα σκήπτρα του στην ποδηλασία, ώσπου αποκαλύφθηκε από δεκάδες μαρτυρίες ότι «έκλεβε».

Ο USADA, δικαιωμένος για την επιμονή του να αποκαλύψει ότι ο βασιλιάς της ποδηλασίας ήταν γυμνός, δήλωσε ότι τώρα σκοπεύει ναβάλει το μαχαίρι στο κόκαλο των αγωνισμάτων αυτού, καθώς προφανώς έχει ενδείξεις και για πολλές άλλες περιπτώσεις. Καθίκον της UCI πλέον είναι όχι μόνο να μην απορρίπτεται τα ευρήματα των αρμόδιων υπηρεσιών,

όπως είναι οι οργανισμοί κατά του ντοπαρισματος, αλλά και να κάνει το παν ώστε να δείξει ότι το άθλημα διεξάγεται επί ίσους όροις, με ή χωρίς κάποιες ουσίες.

Ο Αρμστρονγκ δεν αποτελεί, όπως φαίνεται, εξαίρεση, και οι αποζημιώσεις που θα κληθεί να πληρώσει δεν αποτελούν λύση. Δεν είναι ούτε ο πρώτος ούτε ο τελευταίος ποδηλάτης που εμφανίζεται να έχει κάνει χρήση απαγορευμένων ουσιών. Ηδη μετά την αποκάλυψή του, ο πρόεδρος της ομοσπονδίας του, Στέφεν Κιγέρκαρντ, ομολόγησε ότι οι αυτοί ντοπαριστές λήγοντας πως «επί 15 χρόνια ζούσα ένα ψέμα».

Το θέμα είναι πώς μπορεί να προληφθεί το φαινόμενο αυτό. Η λύση του βιολογικού διαβατηρίου, της στατιστικής καταγραφής της αποτελεσματικότητας των εξετάσεων των ποδηλατών ανά τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να εντοπιστούν τυχόν αυξομειώσεις, έχει μικρή έως τώρα απόδοση κατά τα φαινόμενα. Η πραγματικότητα παραμένει δυστυχώς ότι όποιος θέλει να ντοπαριστεί το κάνει, αφού το κίνητρο της επιτυχίας παραμένει μεγαλύτερο από τον φόβο της διαπίστευσης.

Ωστόσο το φαινόμενο Αρμστρονγκ έχει και μια άλλη διάσταση. Γιατί όσο κι αν πολλοί τον θέλουν να ντροπιάζεται ακόμη κι αυτή την εβδομάδα, έστω κι αν ο Αρμστρονγκ παραιτήθηκε από πρόεδρός της.

Γι' αυτό και στα μάτια πολλών θα παραμείνει μοναδικός: γιατί ακόμη κι αν «έκλεψε» ώστε να σαρώσει τους

Η περίπτωση του Αμερικανού ποδηλάτη ανέδειξε ξανά το μέγα πρόβλημα του αθλήματος, που δεν είναι άλλο από την αδυναμία θωράκισής του από το ντόπινγκ, εδώ και πολλά χρόνια.

τιτλους, χρησιμοποιήσει τη διασημότητα του προς όφελος όσων υποφέρουν από την ίδια πάθηση με αυτόν. Κι ο τίτλος της ζωής έχει πολύ μεγαλύτερη αξία από μία ή έστω επτά κίτρινες φανέλες στον Γύρο της Γαλλίας.

τιτλους, χρησιμοποιήσει τη διασημότητα του προς όφελος όσων υποφέρουν από την ίδια πάθηση με αυτόν. Κι ο τίτλος της ζωής έχει πολύ μεγαλύτερη αξία από μία ή έστω επτά κίτρινες φανέλες στον Γύρο της Γαλλίας.

Η ΚΥΠΡΟΣ ΠΑΙΖΕΙ ΤΕΝΙΣ

«Θα μπορούσε να ήταν λίγο καλύτερη, αλλά ίσως και χειρότερη», σχολιάζει για την κλήρωση του Ντέιβις Καπ ο νέος ομοσπονδιακός.

Νικ Παπαδόπουλος: «Γιατί όχι μια καλή πορεία;»

Δεν έκρυψε την αισιοδοξία του ο νέος ομοσπονδιακός της Εθνικής, Νικ Παπαδόπουλος, λίγο μετά το άκουσμα της κλήρωσης του Ντέιβις Καπ για το 2013, που φέρνει την Κύπρο αντιμέτωπη με τη Λιθουανία, σε εκτός έδρας αναμέτρηση.

«Η αλήθεια είναι ότι θα μπορούσε να ήταν λίγο καλύτερη, αλλά ταυτόχρονα ίσως και χειρότερη η κλήρωση για την ομάδα μας», δηλώνει στην «Κ» ο 36χρονος ομοσπονδιακός.

«Αν δούμε τη Λιθουανία, θα βρούμε μόνο έναν παίκτη της στην πρώτη 100άδα του κόσμου, με τον δεύτερο στους πρώτους 300 και «στα χαρτιά» να είναι ίσως καλύτερος από τον δικό μας Νο2. Όλα αυτά βεβαίως αν έχουμε τον Παγδάτη στην ομάδα. Με τον Μάρκο στην ομάδα, αν μπορούσα να παρομοιάσω την επικείμενη αναμέτρηση, θα την παρομοιάζα με αυτήν με αντίπαλο τη Βουλγαρία το καλοκαίρι του 2011, όπου με τις δύο νίκες του Μάρκου στα μονά και τη μεγάλη νίκη στο διπλό, καταφέραμε

να κερδίσουμε τη συνάντηση». Ποια είναι όμως τα συναισθήματα του Λεμεσιανού προπονητή, που παίρνει τα σκήπτρα στον πάγκο της Εθνικής από τον Γιάννο Χατζηγεωργίου, μετά από 15 χρόνια παρουσίας του τελευταίου; «Είναι χαρά και τιμή μου να είμαι προπονητής της Εθνικής Κύπρου, αντικαθιστώντας μάλιστα τον Γιάννο. Θα δώσω τα πάντα για την ομάδα μας», δηλώνει στην «Κ» ο 36χρονος ομοσπονδιακός.

«Αν δούμε τη Λιθουανία, θα βρούμε μόνο έναν παίκτη της στην πρώτη 100άδα του κόσμου, με τον δεύτερο στους πρώτους 300 και «στα χαρτιά» να είναι ίσως καλύτερος από τον δικό μας Νο2. Όλα αυτά βεβαίως αν έχουμε τον Παγδάτη στην ομάδα. Με τον Μάρκο στην ομάδα, αν μπορούσα να παρομοιάσω την επικείμενη αναμέτρηση, θα την παρομοιάζα με αυτήν με αντίπαλο τη Βουλγαρία το καλοκαίρι του 2011, όπου με τις δύο νίκες του Μάρκου στα μονά και τη μεγάλη νίκη στο διπλό, καταφέραμε

ΓΡΑΦΕΙ: www.CyprusTennisSociety.com

Ο Στρατηγός που έχασε την πιο... εύκολη μάχη

Ο Πάτον υπήρξε σπουδαίος αλλά άτυχος αθλητής

Της ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑΣ ΣΠΑΝΕΑ

Το όνομα του Τζορτζ Σμιθ Πάτον έχει γίνει γνωστό από τη δράση του στα πεδία των μαχών. Ελάχιστοι γνωρίζουν ότι ο διοικητής τεθωρακισμένων και μηχανοκίνητων δυνάμεων των Συμμάχων, στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, υπήρξε αθλητής και εκπροσώπησε τις ΗΠΑ στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Στοκχόλμης. Αγώνιστηκε στο Μοντέρνο Πένταθλο και έχασε το ολυμπιακό μετάλλιο εξαιτίας της... σκοποβολής.

«Όταν μεγαλώσω, θέλω να γίνω ήρωας», έλεγε ο Τζορτζ Σμιθ Πάτον ο νεότερος, στον πατέρα του, όταν διάβαζε την Ιλιάδα και την Οδύσσεια. Τα έπη του Ομήρου αποτελού-

σαν τον πόθο του αλλά εκεί δεν μπορούσε να κάνει καριέρα διότι έσπασε και τα δύο χέρια του και αποφάσισε να σταματήσει. Η αγάπη του για την Αρχαία Ελλάδα τον ώθησε να ασχοληθεί και με άλλα αθλήματα. Στον δρόμο μετ' εμποδίων ήταν ο καλύτερος στη σχολή του, ενώ είχε καταρρίψει και το ρεκόρ της εποχής.

Πολλές διακρίσεις απέσπασε και στην ξιφασκία. Ενα άλλο άθλημα στο οποίο διακρινόταν ήταν και το πόλο με άλογα. Η οικογένειά του είχε άλογα και ο Τζορτζ Πάτον έμαθε από τη νηπιακή ηλικία ιππασία, ενώ ως έφηβος έπαιζε πόλο. Ο συνδυασμός όλων αυτών των αθλημάτων τον καθιστούσε τον πλέον ικανό εκπρόσωπο των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για το μοντέρνο πένταθλο.

Συνδυασμός ικανοτήτων

Το άθλημα «εφευρέθηκε» από τον βαρόνο Πιερ ντε Κουμπερτέν με στόχο να αντικαταστήσει το πένταθλο των αρχαίων Ολυμπιακών Αγώνων. Ως άθλημα συνδυάζει τις ικανότητες ενός ιδανικού στρατιώτη της εποχής (ιππασία με άγνωστο όλογο, αγώνας με πιστόλι και ξίφος, τρέξιμο και κολύμβηση) και για πρώτη φορά θα συμπεριλαμβάνονταν σε ολυμπιακό πρόγραμμα το 1912.

Ελληνολόγτρος και υπέρμαχος της στρατιωτικής πειθαρχίας και ζωής, ο Τζορτζ Πάτον από την πρώτη στιγμή δήλωσε ενδιαφέρον για να εκπροσωπήσει τη χώρα του στους Αγώνες της Στοκχόλμης.

Η διαδικασία, όμως, της επιλογής του για την αμερικανική ομάδα παραμένει σκεπασμένη με ένα πέπλο μυστηρίου. Ο Τζορτζ Πάτον μπορεί να ήταν ο καλύτερος αθλητής στα στρατόπεδα των ΗΠΑ, σε εθνικό επίπεδο, όμως, δεν τον πήξε κανένας.

Η ενασχόλησή του με τον στρατό δεν του είχε επιτρέψει να παίρνει μέρος σε άλλους αγώνες πέρα από τους στρατιωτικούς. Εκεί διακρινόταν σε όλα τα αθλήματα του μοντέρνου πένταθλου –και σε πολλά άλλα–, όμως δεν είχε πάρει μέρος σε αγώνες του εθνικού πρωταθλήματος ώστε να επιλεγεί για τους Ολυμπιακούς.

Η αγάπη του για την Αρχαία Ελλάδα τον ώθησε να ασχοληθεί με πολλά αθλήματα, έχοντας αρκετές διακρίσεις

σαν τα αγαπημένα του έργα. Μάλιστα, από τη νηπιακή ηλικία είχε απομνημονεύσει αρκετά κομμάτια. Δεν ήταν, όμως, μόνο ο Ομηρος που έδωσε έμπνευση στον μικρό, καθώς και οι πρόγονοί του είχαν πολεμήσει σε εμφυλίου.

Με παπούδες στρατηγούς

Με οικογένεια εύπορη, φοίτησε σε ιδιωτικά σχολεία και ήταν καλός στη φιλοσοφία, στους αρχαίους συγγραφείς και στη νεότερη ιστορία. Με παπούδες στρατηγούς στην αμερικανική επανάσταση και στον αμερικανικό εμφύλιο, η φοίτηση στη στρατιωτική σχολή του Ουέστ Πόντ αποτέλεσε μονόδρομο. Το όνειρο του Πάτον να γίνει ήρωας παραλίγο να μείνει... όνειρο εξαιτίας της κακής σχέσης του με τις θετικές επιστήμες. Εξαιτίας των κακών επιδόσεών του στα μαθηματικά άργησε να αποφοιτήσει.

Στη Στρατιωτική Ακαδημία ανακάλυψε και τον αθλητισμό. Ξεκίνησε με το αμερι-

- ✓ Ήταν εκκεντρικός, θεωρούσε τους στρατιώτες το ίδιο ανάλωστους με τις σφαίρες αλλά ήταν σκεπτικός χαρακτήρας, ατρόμητος στη μάχη με υψηλή αίσθηση καθήκοντος. Στις μάχες φερόσε όλα τα παράσημα, ενώ τα όπλα του είχαν λαβές από ελεφαντόδοντο.
- ✓ Είχε πάει για κυνήγι με τον υποστράτηγο Χόμπαρτ Γκάλι. Το αυτοκίνητό τους συγκρούστηκε με ένα φορτηγό. Ο Πάτον έμεινε παράλυτος και στις 21/12/1945 ξεψύχισε στο στρατιωτικό νοσοκομείο της Χαϊδελέβργης. Ήταν 60 ετών και ενταφιάστηκε στο Λουξεμβούργο, στο Αμερικανικό Κοιμητήριο για τους πεσόντες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

ΑΓΑΠΗΜΕΝΕΣ ΤΟΥ ΦΡΑΣΕΙΣ

Αληθινός ήρωας είναι εκείνος που πολεμά, ακόμα κι αν είναι φοβισμένος.

Ενα διστακτικό άτομο ποτέ δεν θα εμπνεύσει εκτίμηση.

Μ' αρέσουν ο πόλεμος, οι ευθύνες, η έξαψη. Η ειρήνη θα είναι κόλαση για μένα.

Να δέχεσαι τις προκλήσεις, έτσι ώστε να αισθάνεσαι την έξαψη της νίκης.

Πρόσεξε αυτό για το οποίο οι άνθρωποι είναι κυνικοί, και συχνά θα ανακαλύψεις αυτο που τους λείπει.

Καθένας είναι πολύτιμος κρίκος στη μεγάλη αλυσίδα. Καθένας υπηρετεί το σύνολο.

Τζορτζ Σμιθ Πάτον

ΤΟ ΚΛΑΙΚΟ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑ ΉΤΑΝ «OVERLORD» (ΑΠΟΛΥΤΟΣ ΑΡΧΟΝΤΑΣ)

Ημ/νία γέννησης: 11/11/1885
Ημ/νία θανάτου: 21/12/1945

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

- 1912 ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΟΚΧΟΛΜΗ (Σουηδία) 5ος στο Μοντέρνο Πένταθλο
- 1904-1912 ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΗΠΑ Πρωταθλητής
  - στους δρόμους μετ' εμποδίων
  - την ξιφασκία
  - την κολύμβηση
  - την ιππασία
  - και τη σκοποβολή

Η βιογραφική πολεμική ταινία για τη ζωή του με τίτλο «Πάτον, ο θρύλος της Νορμανδίας» σε σκηνοθεσία Φράνκλιν Τζ. Σάφνερ και σεναρίο των Φράνσις Φορντ Κόπολα και Εντμουντ Χ. Νορθ βραβεύτηκε με επτά Όσκαρ.

«Βασίλισσα» του στίβου με στέμμα από μετάλλια

Η Πολωνή Ιρένα Σεβίνσκα ήταν υπεραθλήτρια για τα δεδομένα της εποχής της

Του Ν. Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Πώς ορίζεται ο κορυφαίος αθλητής όλων των εποχών (ή η κορυφαία αθλήτρια) σε κάποιο άθλημα; Τα κριτήρια είναι υποκειμενικά. Άλλος θεωρεί κορυφαίον όποιον πήρε πολλά χρυσά και άλλα μετάλλια σε Ολυμπιακούς Αγώνες. Άλλος, αυτόν που σημείωσε ρεκόρ κατάκτησης χρυσών μεταλλίων σε μία διοργάνωση Ολυμπιακών Αγώνων. Άλλος, εκείνον που είχε μεγάλη διάρκεια στη σταδιοδρομία του και πολλές διακρίσεις σε αυτήν, έστω κι αν πήρε λιγότερα χρυσά μετάλλια από κάποιον «διάττονα αστέρα». Άλλος, αυτόν που κατέρ-

νος οικογενείας Πολωνών Εβραίων, γεννήθηκε το 1946 στο Λένινγκραντ της Σοβιετικής Ένωσης (τώρα Αγία Πετρούπολη της Ρωσίας) σε καταυλισμό προσφύγων. Η οικογένειά επέστρεψε στην Πολωνία όταν η Ιρένα ήταν πολύ μικρή. Αρχισε να ασχολείται με τον αθλητισμό στα 14 της και γρήγορα έφθασε σε διεθνές επίπεδο. Την βοήθησαν σε αυτό το, ιδανικό για τον στίβο, σώμα της, αφού είναι ψηλή (1,75 μ.) και ελαφριά (61 κ. ζύγιζε στη φόρμα της), αλλά και η εξυπνάδα της.

«Προπονείτο με τόση αφοσίωση, σαν να προετοιμαζόταν να εκδικηθεί μια σκληρή μοίρα», έγραψαν στην ιστοσελίδα της Διεθνούς Ομοσπονδίας Στίβου (IAAF).

Ήταν υπομονετική, αλλά αποφασιστική και μεθοδική, ενώ είχε κουράγιο ώστε να αντιμετωπίσει κάθε δυσκολία και να ανταποκριθεί σε κάθε πρόκληση. Γι' αυτό δίκαια αποκλήθηκε «Βασίλισσα του στίβου».

Η Σεβίνσκα δεν ξεχώρισε μόνο στα στάδια. Ακριβώς γι' αυτό χαρακτηρίζεται αθλήτρια - μοντέλο. Είναι κάτοχος πτυχίου μάστερ στα οικονομικά, ενώ συνδυάσε ιδανικά την αθλητική της σταδιοδρομία με τα καθήκοντα της συζύγου και της μητέρας.

Εμφανίσθηκε και διέπρεψε στους Ολυμπιακούς του Τόκιο (Ιαπωνία), όταν ήταν μόλις 18 ετών, το 1964, με το πατρικό της επώνυμο, το Κίρσενσταϊν. Το 1968, στην Πόλη του Μεξικού, πρωταγωνίστησε ως Ιρένα Σεβίνσκα πλέον, αφού το προηγούμενο έτος είχε παντρευτεί τον προσηπνή της, Γιάνους Σεβίνσκι. Το 1970 γέννησε και τον επόμενο χρόνο κατέκτησε χάλκινο ευρωπαϊκό μετάλλιο στα 200 μ., όπως ακριβώς και στους Ολυμπιακούς του 1972, παρ' ότι λίγο καιρό πριν από τους Αγώνες του Μονάχου (Γερμανία) είχε τραυματισθεί στον έναν αστράγαλο. Είναι αυτά ακριβώς που λέγαμε για τον συνδυασμό οικογενείας και πρωταθλητισμού και για την ικανότητά της να αντιμετωπίζει επιτυχώς σχεδόν κάθε δυσκολία. Πάντα, άλλωστε, είχε υψηλές βλέψεις.

Είναι κάτοχος πτυχίου μάστερ στα οικονομικά, ενώ συνδυάσε ιδανικά την αθλητική της σταδιοδρομία με τα καθήκοντα της συζύγου και της μητέρας

ριψε πολλά παγκόσμια ρεκόρ. Άλλος, όποιον πρωταγωνιστούσε σε αρκετά αγωνίσματα. Ε, λοιπόν, σχεδόν όλα αυτά τα συγκεκριμένα η Πολωνή παλαιά πρωταθλήτρια του στίβου, η περίφημη Ιρένα Κίρσενσταϊν - Σεβίνσκα, που μεταξύ των άλλων επιτευγμάτων της έχει να επιδείξει την κατάκτηση επτά μεταλλίων (τρία χρυσά και από δύο ασπμένα και χάλκινα) σε πέντε διαφορετικά αγωνίσματα (100 μ., 200 μ., 400 μ., μίκος, 4x100 μ.) σε τέσσερις Ολυμπιακούς Αγώνες (1964-1976). Μοναδικό κατόρθωμα, διότι, συν τοις άλλοις, σημειώθηκε όταν υπήρχε, πλέον, η εξειδίκευση στον αθλητισμό. Επιπλέον, το 1980, στα 34 της, ηλικία μεγάλη για τα δεδομένα του στίβου εκείνης της εποχής, αγωνίσθηκε για πέμπτη φορά σε Ολυμπιακούς Αγώνες. Προκρίθηκε στον ημιτελικό των 400 μ., αλλά εκεί τραυματίστηκε και απλώς τερμάτισε 8η στην σειρά της. Γό-

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΡΕΚΟΡ

100 μ.	9/7/1965	11.1"
	14/10/1968	11.20"
200 μ.	8/8/1966	22.7"
	18/10/1968	22.58"
	13/6/1974	22.21"
400 μ.	22/6/1974	49.9"
	22/6/1976	49.75"
	29/7/1976	49.28"

Για μερικά χρόνια κατείχε ταυτόχρονα τα ρεκόρ των 200 μ. και των 400 μ.

ΤΙΜΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

- 1965 ...από το Σοβιετικό πρακτορείο ειδήσεων Τας
- 1966 ...από το περιοδικό «World Sport»
- 1974 ...από το πρακτορείο ειδήσεων «Ηνωμένος Τύπος» και από την ειδική έκδοση για τον στίβο «Track and Field News».

ΜΕΤΑΛΛΙΑ

- 1964 ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΚΙΟ (Ιαπωνία)
  - Χρυσό στα 4x100 μ.
  - Ασημένιο στα 200 μ. και άλλα εις μήκος
- 1966 ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ (Ουγγαρία)
  - Χρυσό στα 200 μ., άλλα εις μήκος και 4x100 μ.
  - Ασημένιο στα 100 μ.
- 1968 ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΜΕΞΙΚΟ
  - Χρυσό στα 200 μ.
  - Χάλκινο στα 100 μ.
- 1971 ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΕΛΣΙΝΚΙ (Φινλανδία)
  - Χάλκινο στα 200 μ.
- 1972 ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΜΟΝΑΧΟ
  - Χάλκινο στα 200 μ.
- 1974 ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΡΩΜΗ (Ιταλία)
  - Χρυσό στα 100 μ., και 200 μ.
  - Χάλκινο στα 4x100 μ.
- 1976 ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΜΟΝΤΡΕΑΛ (Καναδάς)
  - Χρυσό στα 400 μ.
- 1978 ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΠΡΑΓΑ (Τσεχοσλοβακία)
  - Χάλκινα στα 400 μ. και στα 4x100 μ.

ΣΥΝΟΛΙΚΑ

8 (ΧΡΥΣΟ)
3 (ΑΣΗΜΕΝΙΟ)
6 (ΧΑΛΚΙΝΟ)

Ιρένα Κίρσενσταϊν - Σεβίνσκα

Ψηφίσθηκε κορυφαία αθλητική προσωπικότητα της Πολωνίας για τον 20ό αιώνα, αλλά και για τα έτη 1965, 1966, 1974 και 1976.

Η αξέχαστη κούρσα του Μόντρεαλ

Το 1974 η Ιρένα Σεβίνσκα αποφάσισε ν' αλλάξει αγωνίσμα. Ανέβηκε στα 400μ. και μετέβαλε τον ρου της ιστορίας του αγωνίσματος. Ήταν η πρώτη γυναίκα που έτρεξε την απόσταση σε χρόνο κάτω από 50". Μάλιστα πήρε το ρεκόρ όταν ήταν 51" (51.02 με ηλεκτρονική χρονόμετρη) και το κατέρωσε στα 49.28. Η νίκη της στον τελικό των 400μ. στους Ολυμπιακούς του 1976, στο Μόντρεαλ (Καναδάς), όπου σημείωσε και το μεγάλο αυτό ρεκόρ, έχει μείνει αξέχαστη σε όσους της είδαν. Είχε αφήσει τη 2η, την Ανατολικογερμανίδα, Κριστίνα Λάταν - Μπρέμπερ, δέκα μέτρα πίσω. Αρχικά, ως επίδοση δόθηκαν τα 49.29. Αργότερα, επανεξετάσθηκε το φιλμ της κούρσας και το ρεκόρ επισημοποιήθηκε ως 49.28. Η επίδοση αυτή θα της δίνει το χρυσό Ολυμπιακό μετάλλιο φέτος στο Λονδίνο, αλλά και στο Πεκίνο το 2008. Παραμένει δε, ρεκόρ Πολωνίας.

Κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας της κατέρριψε παγκόσμια ρεκόρ στα 100, στα 200 και στα 400μ. Ουδείς αλλη αθλήτρια, αλλά ούτε άνδρας, έχει κατορθώσει κάτι παρόμοιο. Η Σεβίνσκα νίκησε σε 38 συνεχείς διαδοχικούς αγώνες των 200μ. από το 1973 έως το 1975 και σε 36 των 400μ. από το 1973 έως το 1978. Φυσικά, ήταν κυρίαρχος και σ' ευρωπαϊκά πρωταθλήματα. Από το 1966 έως και το 1978 αγωνίσθηκε σε τέσσερις διοργανώσεις (έλειψε το 1969 από την Αθήνα, λόγω εγκυμοσύνης) και συνέλεξε 10 μετάλλια (πέντε χρυσά, ένα ασπμένο, τέσσερα χάλκινα) σ' έξι αγωνίσματα. Στα γνωστά και στα 4X400μ. Δυστυχώς, για τη Μεγάλη Κυρία του παγκόσμιου στίβου, όσο αγωνιζόταν δεν διεξάγονταν παγκόσμιο πρωτάθλημα. Η πρώτη διοργάνωση ετελέσθη τρία χρόνια αργότερα αποσύρθηκε από τους στίβους. Είναι βέβαιο ότι η συλλογή της θα περιείχε πολλά μετάλλια ακόμη.

Η Ιρένα Σεβίνσκα πρωταγωνίστησε στους διεθνείς στίβους από το 1964 έως και το 1980. Συχνά τη ρωτούσαν, αν είχε βαρεθεί να τρέχει. «Οχι. Ο αθλητισμός είναι το πάθος μου. Μαζί με την οικογένειά μου, μου έδωσαν όλες τις χαρές στη ζωή μου», απαντούσε. Αργότερα, το 2005, όταν εξελέγη στο διοικητικό συμβούλιο της Διεθνούς Ομοσπονδίας Στίβου (IAAF), είχε πει ότι ο στίβος ήταν η ζωή της.

Όταν αποχώρησε από την ενεργό αγωνιστική δράση δεν είχε την πρόθεση -σύμφωνα με όσα έχει πει- ν' ασχοληθεί με τα διοικητικά του αθλητισμού. Αλλά το επόμενο έτος έγινε μέλος της Πολωνικής Ομοσπονδίας Στίβου. Ανέβηκε πολύ ψηλά και στη σταδιοδρομία της ως παράγων. Εφθασε στη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή. Προηγούμενος μέλος από πολλές θέσεις. Εκεί διατέλεσε, μεταξύ άλλων, πρόεδρος της Πολωνικής Ομοσπονδίας Στίβου, αντιπρόεδρος της Ολυμπιακής Επιτροπής της χώρας, αντιπρόεδρος της Παγκόσμιας Ένωσης Συμμετασχόντων σε Ολυμπιακούς Αγώνες, μέλος της διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας, της επιτροπής γυναικών της IAAF και σε άλλους αθλητικούς φορείς. Το 1992 εξελέγη μέλος του Διεθνούς Γυνακείου Αθλητικού «Χολ οφ Φέιμ» (Hall of Fame).

Τέλος στο IRC, από του χρόνου Ευρωπαϊκό

Από το 2013 το IRC θα ενσωματωθεί στο πρωτάθλημα της Ευρώπης

Του ΗΡΩΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ

Στο φετινό Ράλι Κύπρος, που θα διεξαχθεί στην πόλη και στα βουνά της επαρχίας Πάφου το τριήμερο 2-4 Νοεμβρίου, δεν πέφτει μόνο η αυλαία της σεζόν 2012 στο IRC (Intercontinental Rally Challenge), αλλά και γενικότερα αυτή του συγκεκριμένου πρωταθλήματος, αφού από το 2013 το IRC θα ενσωματωθεί στο Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα (ERC).

Έτσι οι 13 κυπριακές ειδικές διαδρομές (η πρώτη θα είναι η μήκους 3,2 χιλιομέτρων υπερειδική στους δρόμους της Πάφου, δίπλα από το δημαρχείο, το βράδυ της Παρασκευής), συνολικού

Νάσερ Αλ Ατίγια και Αντρέας Μικελσεν θα παλέψουν για τη νίκη στο Ράλι Κύπρος

μήκους 237 χιλιομέτρων, θα είναι οι τελευταίες του πρωταθλήματος IRC, το οποίο ξεκίνησε να υπάρχει το 2006 και από το 2010 έχει ως σταθμό την Κύπρο.

Για το 2013 το Ράλι Κύπρος βρίσκεται στην προκαταρκτική λίστα του ERC, το οποίο θα αποτελέσει ουσιαστικά τη συνέχεια του IRC, αφού θα διοργανώνεται από το Eurosport, την εταιρεία που είχε μέχρι τώρα την ευθύνη της διοργάνωσης του IRC. Γενικά αναμένεται πως το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα, από το 2013 και έπειτα, θα ανεβεί επίπεδο, αφού θα έχει καλύτερη οργάνωση και προβολή. Πάντως, λόγω και της φθίνουσας πορείας του WRC (World Rally Championship) τα τελευταία χρόνια,

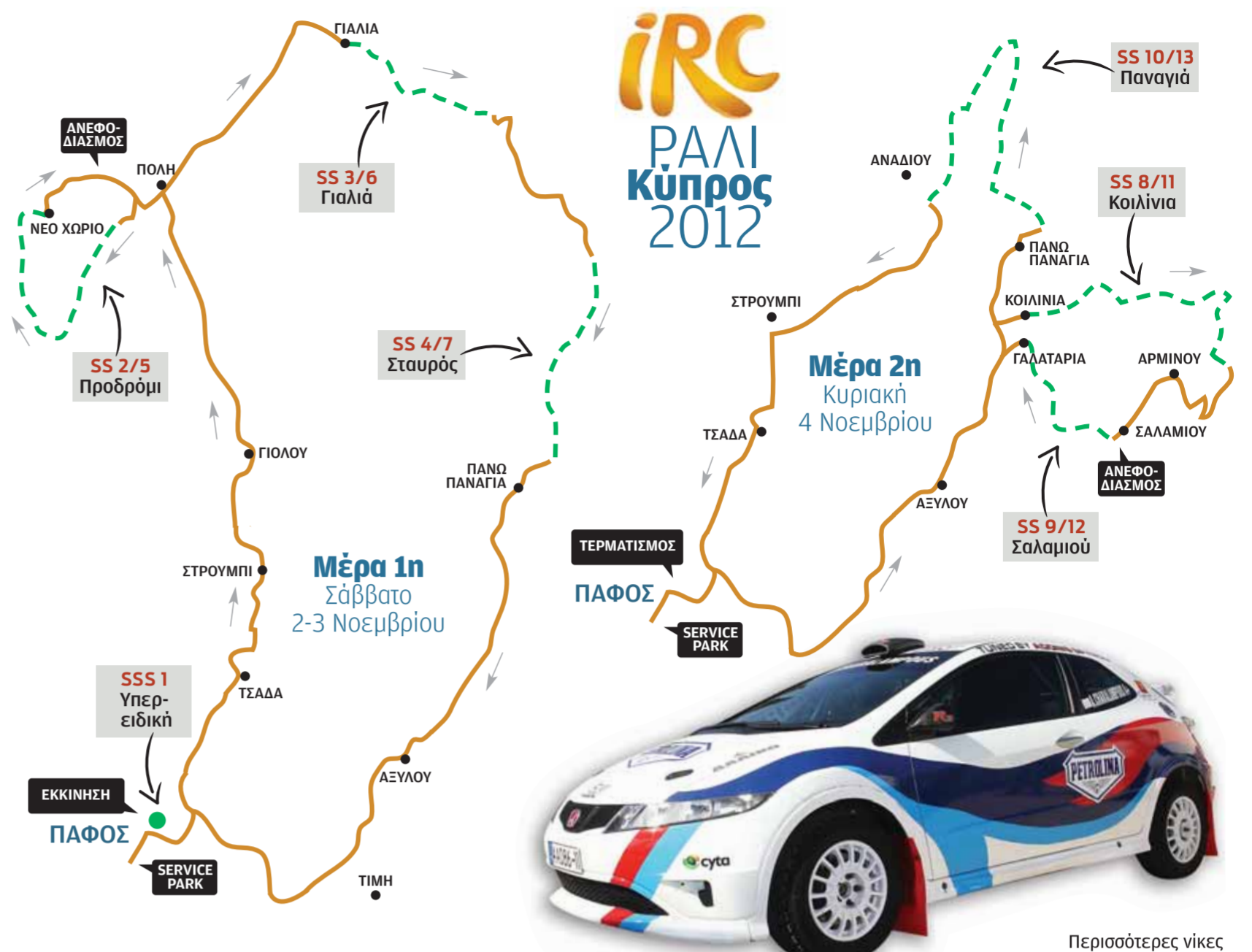
δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε πως για το Ράλι Κύπρος ίσως να είναι καλύτερα αυτή την περίοδο (από πλευράς κόστους και προβολής) που θα αποτελεί μέρος του ERC και όχι του Παγκόσμιου Πρωταθλήματος.

Πρωταθλητής ο Μικελσεν
Αν και ενόψει του Ράλι Κύπρος, του τελευταίου αγώνα του IRC για το 2012, μαθηματικά δεν είχε κριθεί ο τίτλος, αφού ο Αντρέας Μικελσεν έχει 136 βαθμούς και ο Γιαν Κοπέτσκι 101, εντούτοις το γεγονός ότι ο Τσέχος δεν δήλωσε συμμετοχή στο Εθνικό μας Ράλι, κυρίως λόγω κόστους, αναδεικνύει αυτόματα πρωταθλητή τον Μικελσεν, ο οποίος έτσι κατακτά τον τίτλο για δεύτερη συνεχή χρονιά, οδηγώντας ένα Skoda Fabia S2000 της ομάδας Skoda UK.

«Λατρεύω να αγωνίζομαι στην Κύπρο, οι ειδικές είναι πολύ δύσκολες και αποτελούν πρόκληση. Κερδίσαμε εκεί πέρσι, έτσι ανυπομονώ να επιστρέψω. Είναι σπουδαίο συναίσθημα να κερδίζεις back to back τίτλο στο IRC και σε συνάρτηση με τον τίτλο των κατασκευαστών που ήδη κέρδισε η Skoda, θα πάμε στην Κύπρο για να διασκεδάσουμε», λέει ο 23χρονος Μικελσεν, ο οποίος έχει συνοδηγό τον Όλα Φλένε.

Μικελσεν και Νάσερ
Πέρα από τον Αντρέας Μικελσεν, και άλλα μεγάλα ονόματα του χώρου του ράλι θα δώσουν το παρών τους στην Κύπρο την ερχόμενη εβδομάδα, αφού, εκτός από το IRC, το Ράλι Κύπρου προμετρά και για το πρωτάθλημα Μέσης Ανατολής.

Από τις συμμετοχές ξεχωρίζει ο υπερηθλητής Νάσερ Αλ Ατίγια με Ford Fiesta, νικητής του Ντακάρ το 2011, ο

Η διαδρομή του Ράλι Κύπρος

1970-1973 Παγκύπριο και Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα	1974-1975 Δεν διεξήχθη	1976-2000 Παγκύπριο και Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα	2000-2006 WRC	2007-2008 Μεσανατολικό Πρωτάθλημα	2009 WRC	2010-2012 Intercontinental Rally Challenge	2013- Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα
--	----------------------------------	--	-------------------------	---	--------------------	--	--------------------------------------

✱ Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

οποίους, μετά το χάλκινο μετάλλιο στο σκι στην Ολυμπιάδα του Λονδίνου και ενώ συμμετέχει παράλληλα στο WRC με τη Citroen, είναι δεύτερος στη βαθμολογία του πρωταθλήματος Μέσης Ανατολής. Μία νίκη στο αγαπημένο του Ράλι Κύπρος θα του δώσει πλεονέκτημα στο συγκεκριμένο πρωτάθλημα.

Από 'κει και πέρα, ο Γερμανός Σεπ Βίγκαρντ με Skoda Fabia S2000 είναι από τα φαβορί του φετινού Ράλι Κύπρος, ενώ ανάμεσα στις πιο ενδιαφέρουσες συμμετοχές είναι αυτή του Τόσι Αρά από την Ιαπωνία, του Φινλανδού Γιάρο Νικάρα, «πουλέν» του Τόμι Μάκινεν, του Αυστριακού Αντρέας Άιγκερ με συνοδηγό την Έλκα Μι-

νέρ, του πρωτοπόρου στο Μεσανατολικό Πρωτάθλημα Αμπντούλ Αζίζ Αλ Κουβάρι με Mini -πρώτη φορά θα τρέξει αυτό το αυτοκίνητο στην Κύπρο- και του Ρότζερ Φενγκάλι από τον Λίβανο.

Οι Κύπριοι

Όσον αφορά τις κυπριακές συμμετοχές, ξεχωρίζουν αυτές του Πανίκου Πολυκάρπου, ο οποίος θα αγωνιστεί με Citroen DS3, ένα εξαιρετικό αυτοκίνητο, ο ταχύτατος Πέτρος Παντελή με Mitsubishi Lancer EVO IX, ο Παρασκευάς Παρασκευάς επίσης με Lancer EVO IX, ο οποίος έχει το πλεονέκτημα να γνωρίζει τις περιοχές του αγώ-

να αφού είναι ντόπιος, και ο έμπειρος Πάμπος Τιμοθέου με Lancer EVO IX.

Το Ράλι Κύπρος 2012 είναι μικτής επιφάνειας, με 70% στο κόμμα και 30% στην άσφαλτο. Την πρώτη ημέρα, το Σάββατο 3 Νοεμβρίου, οι ειδικές θα διεξαχθούν στην περιοχή της Πόλης Χρυσοχούδων, ενώ την επομένη ο αγώνας θα μεταφερθεί λίγο πιο ανατολικά, στο Τρόδος. Ο αγώνας, όμως, θα ξεκινήσει με την Υπερειδική Διαδρομή, το βράδυ της Παρασκευής, που θα διεξαχθεί γύρω από το δημαρχείο της Πάφου και θα έχει μήκος 3,2 χλμ. Θα μπορεί να την παρακολουθήσει ο κόσμος και αναμένεται να προσφέρει πλούσιο θέαμα. Πέρσι την Υπερειδική παρα-

κολούθησαν περίπου 5.000 άτομα.

Σε αντίθεση με πέρσι, φέτος δεν θα διεξαχθεί η Golden Stage, που ήταν ουσιαστικά ξεχωριστός αγώνας, όπου οι οδηγοί έτρεχαν σε μία ειδική με βραβείο ένα μεγάλο χρηματικό έπαθλο, ενώ μεγάλη διαφορά από πέρσι είναι ότι αυτή τη χρονιά δεν θα υπάρχουν ζωντανές μεταδόσεις του αγώνα, αλλά το Eurosport θα μεταδίδει τη δράση μέσω εκπομπών το βράδυ. Πάντως, η παρουσία πολλών δημοσιογράφων από την Αγγλία (λόγω και της κατάρτισης του τίτλου από τον Μικελσεν με Skoda UK) και η κάλυψη από τη διοργανώτρια Eurosport, εγγυάται μεγάλη σε αξία προβολή στο νησί.

Περισσότερες νίκες Σεμπάστιαν Λόεμπ (4)

Περνιός νικητής Αντρέας Μικελσεν

Τελευταίος Κύπριος νικητής Νίκος Θωμά (2008)

Το μεγάλο όραμα της Ινδίας

Μία από τις πιο γοργά αναπτυσσόμενες οικονομίες, βαδίζει χέρι με χέρι με την F1

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΙΟΚΚΑ

Ομολογώ πως είχα ξαφνιαστεί σαν έμαθα τον αριθμό των εισιτηρίων που κόπηκαν (230.000) στο περσινό, πρώτο Grand Prix στην ιστορία της Ινδίας. Μπορεί η πανέμορφη ασιατική χώρα να είναι η δεύτερη πληθύτερη στον κόσμο μετά την Κίνα, ωστόσο το γεγονός ότι ξεπέρασε την τελευταία -που φιλοξενεί αγώνες της F1 από το 2004- κατά 67.000 κεφάλες στην κερκίδα το 2011, λέει πολλά για το πάθος με το οποίο υποδέ-

Ο Μέγας Αλέξανδρος έφερε για πρώτη φορά την Ινδία σε επαφή με τον δυτικό κόσμο, και ο Βερνιέ πιο κοντά στη θρησκεία του αυτοκινήτου

χτηκαν οι ντόπιοι τις βολίδες του παγκοσμίου πρωταθλήματος.

Για να λάμψει, παρ' όλα αυτά, η αλήθεια αναφορικά με το μέλλον του Ινδικού Grand Prix στο καλεντάρι, θα πρέπει να περιμένουμε λίγα ακόμη χρόνια, έως ότου οι ιδιότητες του αγώνα ξεδιαλύνουν τους «περίεργους περαστικούς» από τους καθαρά οικονομικούς. Με όλα αυτά που ακούω και βλέπω, όμως, έχω την εντύπωση ότι ο Ινδικός αγώνας θα παραμείνει για αρκετό ακόμη καιρό στο ημερολόγιο του συναρπαστικότερου αθλήματος στον κόσμο. Σε μια χώρα, άλλωστε, όπου ομιλούνται 26 διαφορετικές γλώσσες, η οποία αποτελεί εδώ και αιώνες κοίτι-

δα και σταυροδρόμι πολλών σημαντικών πολιτισμών και θρησκειών, θα έλεγα ότι ο «νονός» της Formula 1, Bernie Ecclestone, έχει βρει τον μεγαλύτερο έως τώρα ασιατικό σύμμαχο του όσον αφορά το φιλάθλο κοινό.

Εάν ο Μέγας Αλέξανδρος ήταν εκείνος που έφερε για πρώτη φορά την Ινδία σε επαφή με τον δυτικό κόσμο, φτιάχνοντας δρόμους, λιμάνια και πόλεις που άλλαξαν για πάντα το πρόσωπο της χώρας, τότε ο Βερνιέ είναι αυτός που την έφερε πιο κοντά στη θρησκεία του αυτοκινήτου, φτιάχνοντας εκεί ένα από τα περιβόητα του Tikketomes.

Η πίστα του Βούδα, όπως την αποκαλούν, είναι η δεύτερη γρηγορότερη στο παγκόσμιο καλεντάρι μετά τη Monza, αλλά οι «συγκρίσεις» με τον «Ναό της Ταχύτητας» σταματούν ως εκεί. Πιο πολύ μοιάζει σε χαρακτήρα, θα έλεγα, με αυτήν της Κορέας (όπου είδαμε τις προάλλες την πιο βαρετή κούρσα της χρονιάς), με τη διαφορά ότι στην Ινδική πίστα υπάρχουν περισσότερες ψηφομετρικές διαφορές, καθώς και ανωμαλίες στο οδόστρωμα, που αν μη τι άλλο κρατούν ξαγρυπνούς τους πιλότους κάθε φορά που φρενάρουν στο τέλος των γιγάντιων διαύλων της.

Από τον Gandhi στον Chandhok

Χάρη στον μεγάλο ειρηνοπόιο Μαχάτμα Γκάντι και στην «παθητική αντίστασή» του, η Ινδία απέκτησε το 1947 την ανεξαρτησία της από τους Βρετανούς, ενώ το 2008 πήρε κάποιου είδους εκδίκηση, θα πρόσθετα, έχοντας εξαγοράσει από τους τελευταίους την εξακουστή αυτοκινητοβιομηχανία της Jaguar, καμάρι της πάλαι

Η πίστα έξω από το Νέο Δελχί κατάφερε να ελκύσει τις μάζες στο κατώφλι της για το πιο συναρπαστικό show στον πλανήτη.

Από το κρίκει στη Formula 1. Οι Ινδοί λατρεύουν τα σπορ που ανεβάζουν την αδρεναλίνη.

πότε «Μεγάλης» Βρετανίας. Ως πρώην αποικία των Άγγλων, η Ινδία έμαθε να τρέχει πιο κοντά στο παγκόσμιο πρωτάθλημα. Δεν αποτελεί, λοιπόν, έκπληξη που οι Ινδοί έχουν υποδεχτεί με ανοιχτές αγκάλες τη Formula 1 και εάν υπολογιστεί κανείς ότι τα μισά νοικοκυριά της χώ-

ρας διαθέτουν το μαγικό κουτί που προβάλλει σήμερα όλων των ειδών τα προγράμματα και αθλήματα μέσα από 515 κανάλια, είναι εύκολο να αντιληφθεί τους λόγους.

Ο Vicky Chandhok, πάτερς του Karun, Ινδού πιλότου της Formula 1 και

φανατικού οπαδού της πλούσιας της ιστορίας, είναι ο άνθρωπος που εξασφάλισε τα τηλεοπτικά δικαιώματα για την προβολή του αθλήματος στη χώρα το 1995 (την ίδια χρονιά με την Κύπρο) και η σκέψη του να την κρατήσει στην ελεύθερη ζώνη τον οδήγησε σε συνεργασία με ένα από τα μεγάλα εθνικά κανάλια. Οι ιδιότητες του καναλιού, ωστόσο, δεν πίστεψαν ότι είκοσι «αυτοκινητάκια» που τρέχουν γύρω-γύρω μπορούσαν να πιάσουν μεγάλα νούμερα τηλεθέας (ακριβώς η ίδια αντίδραση που είχαμε στην Κύπρο) και έτσι ο Chandhok φέρεσε τον μανδύα του ήρωα της χώρας και πρότεινε να πληρώσει τον καναλάρι (!), προκειμένου να βγει στον αέρα το παγκόσμιο πρωτάθλημα και να γνωρίσουν έτσι οι συμπατριώτες του τη Formula 1.

Σιγά-σιγά η Ινδία απέκτησε τη δική της ομάδα (Force India, όνομα και πράμα) και πριν από ένα χρόνο τη δική της πίστα στην Greater Noida (40 χιλιόμετρα από την πρωτεύουσα Νέο Δελχί), όπου έχουν ξεφτυρώσει από το πουθενά 24 κολέγια μηχανολογίας. Να ένας λαός που βλέπει μπροστά και που έχει να κερδίσει πολλά στα επόμενα χρόνια.

Ωρα της αλήθειας για Windows 8

Την Πέμπτη παρουσιάστηκε το νέο λειτουργικό της Microsoft στην τελική του μορφή

Κίνητρα

Σύμφωνα με τη Microsoft, τα Windows 8 έρχονται με σημαντικές βελτιώσεις και σε μερικά από τα βασικά χαρακτηριστικά που έχει κάθε λειτουργικό σύστημα, έχοντας ακόμη περισσότερα κίνητρα για να τα προμηθευτούν όσοι διαθέτουν ήδη υπολογιστή και χρησιμοποιούν μέχρι σήμερα τα Windows 7. Έτσι, η νέα πλατφόρμα υπόσχεται ταχύτερους χρόνους εκκίνησης του μηχανήματος, αφού, κάθε φορά που ο υπολογιστής τίθεται σε λειτουργία, το λειτουργικό «θυμάται» ποιες συσκευές ήταν συνδεδεμένες την προηγούμενη φορά που ήταν ενεργοποιημένο, ώστε να δώσει προτεραιότητα στα αντίστοιχα προγράμματα οδήγησης (drivers). Επίσης, ο χρήστης θα αντιμετωπίζει τα τεχνικά προβλήματα πιο εύκολα, αφού με τη λειτουργία Refresh θα μπορεί να επαναγκασιάσει τα Windows 8 χωρίς κατά τη διαδικασία να διαγράφονται τα δεδομένα και τα προγράμμά του. Στα Windows 8 θα είναι ακόμη καλύτερα ενσωματωμένος ο «εικονικός σκληρός δίσκος» που προσφέρει η Microsoft στους χρήστες για να αποθηκεύουν δεδομένα στο Internet. Στο Internet θα αποθηκεύονται επίσης οι προσωπικές ρυθμίσεις του χρήστη ώστε, όταν βρεθεί σε έναν ξένο υπολογιστή με το νέο λειτουργικό και εισαγάγει τα στοιχεία του λογαριασμού του, οι ρυθμίσεις να μεταφέρονται αυτόματα στο μηχάνημα. Παράλληλα, μόνο αν έχει κανείς τα Windows 8 στον υπολογιστή του θα μπορεί να χρησιμοποιήσει την Xbox Music, τη νέα μουσική υπηρεσία της Microsoft, που περιέχει 30 εκατομμύρια τραγούδια. Προς το παρόν, αυτή η υπηρεσία δεν θα έχει εφαρμογή στην Ελλάδα.

Του ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

Επειτα από μία τριετία ανάπτυξης και τρεις πιλοτικές εκδόσεις, που δοκίμασαν περισσότεροι από ένα εκατομμύριο χρήστες, η ώρα της αλήθειας έφτασε για τα Windows 8. Έτσι, την περασμένη Πέμπτη, η Microsoft παρουσίασε και επίσημα το νέο λειτουργικό στην τελική του μορφή, το οποίο από την επόμενη ημέρα είναι διαθέσιμο για παλιά και νέα μηχανήματα. Τα Windows 8 αποτελούν ουσιαστικά την πρώτη προσπάθεια που κάνει η Microsoft για να εισέλθει και στην κατηγορία των tablet. Γι' αυτόν τον σκοπό, όμως, η Microsoft ακολουθούσε εντελώς διαφορετική φιλοσοφία από τους ανταγωνιστές της, σχεδιάζοντας τα Windows 8 ώστε να είναι το πρώτο λειτουργικό που μπορεί να «τρέξει» σε κάθε είδος υπολογιστή – επιτραπέζιο, λάπτοπ ή ταμπλέτα.

Έτσι, είναι ένα μεγάλο στοίχημα για την αμερικανική εταιρεία που, αν το κερδίσει, θα αλλάξει τα δεδομένα στον χώρο των PC. Ένα από τα βασικότερα στοιχεία που κάνουν την πλατφόρμα να ξεχωρίζει είναι πως υποστηρίζει τόσο τις οθόνες αφής όσο και τα πληκτρολόγια και τα ποντίκια, κάτι που έχει ως αποτέλεσμα να εμφανίζει μία σημαντική διαφορά από τις προηγούμενες εκδόσεις, καθώς τον κεντρικό ρόλο της επιφάνειας εργασίας – δηλαδή του «desktop», που ήταν το σήμα κατατεθέν των Windows εδώ και χρόνια – έχει πάρει τώρα το γραφικό περιβάλλον Modern UI (πρώην Metro).

Ένα περιβάλλον όπου οι συντομεύσεις των εφαρμογών εμφανίζονται με τη μορφή «ζωντανών πλακιδίων», τα οποία προβάλλουν επικαιροποιημένο περιεχόμενο. Βέβαια, μπορεί κανείς και πάλι να ανατρέξει στο desktop, πατώντας το αντίστοιχο «πλακίδιο», αν και εκεί θα διαπιστώσει ότι λείπει το κουμπί «Έναρξη».

Κι αυτό γιατί οι περισσότερες λειτουργίες του υπολογιστή ελέγχονται πια μέσω μενού και παραθύρων που αναδύονται αγγίζοντας με το δάκτυλο ή τοποθετώντας τον κέρσορα του ποντικιού στις τέσσερις γωνίες της οθόνης ή στα άκρα της. Επομένως, οι

Από τα βασικότερα στοιχεία που κάνουν την πλατφόρμα να ξεχωρίζει είναι πως υποστηρίζει τόσο τις οθόνες αφής όσο και τα πληκτρολόγια και τα ποντίκια.

Το νέο προϊόν σχεδιάστηκε ώστε να είναι το πρώτο λειτουργικό που μπορεί να «τρέξει» σε κάθε είδος υπολογιστή

εντυπώσεις που θα αφήσουν το νέο περιβάλλον και ο καινούργιος τρόπος χειρισμού θα κρίνουν σε μεγάλο βαθμό την επιτυχία του λειτουργικού.

Πάντως, είτε χρησιμοποιηθεί μέσω οθονών αφής είτε με πληκτρολόγιο και ποντίκι, αλλάζει εκ βάθρων ό,τι γνω-

ρίζαμε μέχρι σήμερα για το λειτουργικό της Microsoft και, τουλάχιστον αρχικά, θα προβληματίσει όσους έχουν συνηθίσει στις παλιότερες εκδόσεις των Windows.

Το ερώτημα είναι πόσο εύκολο ή δύσκολο θα φανεί στον μέσο χρήστη να εξοικειωθεί με τις αλλαγές, αλλά και να ανακαλύψει τις καινοτομίες που θα φέρει το Modern UI. Μάλιστα, κάποιες από αυτές τις καινοτομίες είναι ιδιαίτερα βολικές, όπως για παράδειγμα η δυνατότητα ταυτόχρονου προβολής δύο εφαρμογών στην οθόνη ή η εύκολη εναλλαγή προγραμμάτων. Τα Windows 8 αποτελούν, όμως, ορόσημο και για το software που υποστηρίζει το λειτουργικό της Microsoft. Έτσι, παράλληλα με τα παλιότερα προγράμματα που αναπτύχθηκαν για τα Windows 7 ή προγενέστερες εκδόσεις, θα κάνει την εμφάνισή της μία νέα γενιά εφαρμογών, οι οποίες θα είναι συμβατές με το Modern UI και θα «τρέχουν» μέσα από αυτό. Σε αντίθεση με ό,τι συνέβαινε μέχρι σήμερα, οι καινούργιες εφαρμογές θα διατίθενται αποκλειστικά μέσα από το Windows 8 Store, το on-line κατάστημα της Microsoft.

Επίσης, θα μπορούν να μοιράζονται μεταξύ τους πληροφορίες και να αξιοποιούν τα πλεονεκτήματα του γραφικού περιβάλλοντος, με πρώτο και καλύτερο το γεγονός ότι θα είναι πιο «φιλικές» στη χρήση με την αφή. Ο διπλός τρόπος χρήσης των Windows 8 έδωσε τη δυνατότητα στους κατασκευαστές να σχεδιάζουν νέα PC με πρωτότυπα χαρακτηριστικά.

Άμεσα λοιπόν θα λανσαριστούν στην αγορά δεκάδες ultrabook («υπερφορητά») μοντέλα με οθόνες αφής, ταμπλέτες με αποσπώμενα πληκτρολόγια και «υβριδικά» μηχανήματα με μηχανισμούς που θα επιτρέψουν στο πληκτρολόγιο να «κρυφτεί» πίσω από την οθόνη.

Στην πραγματικότητα, θα πρόκειται για δύο κατηγορίες συσκευών, με κριτήριο τον επεξεργαστή που ενσωματώνουν. Έτσι, όσα PC διαθέτουν επεξεργαστή x86 (όπως Intel Core ή Atom) θα μπορούν να «τρέξουν» και τα παλιότερα προγράμματα, κάτι που δεν θα ισχύει στην περίπτωση των μοντέλων με επεξεργαστή ARM, τα οποία θα υποστηρίζουν μόνο τις εφαρμογές από το Windows 8 Store.

CREATIVE Κινηματογραφικός ήχος στο σπίτι

Εντυπωσιακή εμπειρία ήχου συγγενή στις ταινίες, στη μουσική και στα παιχνίδια υπόσχεται το νέο σύστημα ηχείων 5.1 Inspire T6300 της Creative. Το σύστημα χρησιμοποιεί την τεχνολογία IFP (Image Focusing Plate), με τη βοήθεια της οποίας ο ήχος «πλημμυρίζει» τον χώρο και δίνει την αίσθηση στον ακροατή ότι προέρχεται από όλες τις κατευθύνσεις, όπως στον κινηματογράφο. Τα ηχεία έχουν ισχύ 5 Watt (RMS), ενώ το subwoofer 20 Watt.

HTC Έρχεται το κινητό ... ναυαρχίδα

Μέσα σε λίγες εβδομάδες αναμένεται να κυκλοφορήσει στην Ευρώπη το One X+ της HTC, το νέο τριήμερο ναυαρχίδα της ταϊβανέζικης εταιρείας, το οποίο είναι εφοδιασμένο με τετραπύρνητο επεξεργαστή NVIDIA Tegra 3, χρονισμένο στα 1,7 GHz, και μνήμη 1 GB. Με οθόνη 4,7 ιντσών, ανάλυση 1.280x720 pixels, το One X+ έρχεται με την τελευταία έκδοση του λειτουργικού Android 4.1 (Jelly Bean), αλλά και την επίσης πιο πρόσφατη έκδοση του γραφικού περιβάλλοντος Sense 4+ της HTC.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΙΕΣ

ID.13041. Ημιανεξάρτητη πολυτελής οικία στον Σπύρολο 3 υπονοδιαμετρίων, 161τ.μ σε 172μ.μ οικόπεδο, διαθέτει κήπο και βρύσκη σε εξαιρετική περιοχή. Τιμή 290.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71.

ID.20901. Οικία σε νεότερη περιοχή στο Παλιόμυτο 3 υπονοδιαμετρίων, 160τ.μ σε 250τ.μ οικόπεδο. Είναι μοντέρνας αρχιτεκτονικής και βρίσκεται σε ιδιωτικό δρόμο. Τιμή 210.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.21680. Μοντέρνα ανεξάρτητη οικία στην Μακεδονίτσα 4 υπονοδιαμετρίων, 200τ.μ σε 220τ.μ οικόπεδο. Η οικία διαθέτει 4 άνετους λειτουργικούς χώρους. Τιμή 390.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.20999. Μοντέρνα ανεξάρτητη οικία στην Καλιθέα 4 υπονοδιαμετρίων, 211τ.μ σε 248τ.μ με ωραίο κήπο και βρύσκη από πάνω σε ύψωμα. Τιμή 318.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.20778. Μοντέρνα οικία στην Ψημολόφου 3 υπονοδιαμετρίων, με επιπλέον ορόφια, 200τ.μ σε 400τ.μ οικόπεδο. Διαθέτει πλυντήριο με άμεσο καταπόνηση κήπο. Τιμή 340.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71.

ID. 21939. Υπό ανέγερση πολυτελής οικία στην Νήσου 3 υπονοδιαμετρίων, 187τ.μ σε 324 τ.μ οικόπεδο. Η οικία είναι ανεξάρτητη και διαθέτει μεγάλο κήπο. Τιμή 265.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71.

ID. 17997. Ημιανεξάρτητη οικία στο Γέρι 3 υπονοδιαμετρίων, 115τ.μ σε 153τ.μ οικόπεδο σε εξαιρετική περιοχή, βρίσκεται 5 λεπτά από το Γενικό Νοσοκομείο. Σε τιμή διαμερίσματος. Τιμή 200.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

Ενοικιάζεται ευρύχωρο και ανακαινισμένο διαμέρισμα δύο υπονοδιαμετρίων, στην περιοχή Λυκαβητού. Ενοίκιο 600 ευρώ / μήνα (συμτ. Κοντόχρηστα). Για περισσότερες πληροφορίες στο 99698870

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπονοδιαμετρίων, πλήρως επιπλωμένο, κατάλληλο για φοιτητές στο Καϊμακί, πλησίον Αστυνομικού Σταθμού Ομορφιάς. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 22674545

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 3 υπονοδιαμετρίων σε προνομιούχα περιοχή στον Άγιο Ανδρέα. Το διαμέρισμα διαθέτει πατάκια παρκέ, 2 wc, τσιλιγκιού και μεγάλη βεράντα. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 99534264.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπονοδιαμετρίων επιπλωμένο στην περιοχή ΠΙΚ. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε στο 99650614 ή 99566585

Ενοικιάζεται ευρύχωρο και ανακαινισμένο διαμέρισμα δύο υπονοδιαμετρίων, στην περιοχή Λυκαβητού. Ενοίκιο 600 ευρώ / μήνα (συμτ. Κοντόχρηστα). Τηλεφωνήστε στο 99698870

Πωλείται Λυκαβητού. Ενοίκιο 600 ευρώ / μήνα (συμτ. Κοντόχρηστα). Τηλεφωνήστε στο 99698870

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Πωλείται διαμέρισμα τριών υπονοδιαμετρίων, στην περιοχή Λυκαβητού. Ετοιμοπαράδοτο με τίτλο. Τιμή 180.000 ευρώ. Για πληροφορίες 99698870

ID.21498. Καινούριο διαμέρισμα στους Αγίους Ομολογητές 4 υπονοδιαμετρίων, 143τ.μ με 33τ.μ βεράντα. Είναι μοντέρνας αρχιτεκτονικής και βρίσκεται σε ήσυχη περιοχή. Τιμή 450.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.21450. Ετοιμοπαράδοτο διαμέρισμα στον Άγιο Ανδρέα 2 υπονοδιαμετρίων, 100τ.μ με 20τ.μ βεράντα. Είναι μοντέρνας αρχιτεκτονικής βρίσκεται δίπλα από πάρκο σε ήσυχη περιοχή. Τιμή 189.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71.

ID.22418. Διαμέρισμα 2 υπονοδιαμετρίων στην Μακεδονίτσα. 80τ.μ με 30τ.μ βεράντα, του 2011, με ωραίο κήπο, εξοπλισμένο με ηλεκτρικές συσκευές, κλιματισμό και παρκέ πάτωμα. Τιμή 219.000. G&P Lazarou 77.77.77.71.

ID.22162. Ευρύχωρο διαμέρισμα 3 υπονοδιαμετρίων στην Έγκωμη, 135τ.μ και 14τ.μ βεράντα. Βρίσκεται σε εξαιρετική περιοχή και διαθέτει κλιματισμό, 2 κλιματισμένα πάρκινγκ και τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή 180.000. G&P Lazarou 77.77.77.71.

ID.15956. Μοντέρνο διαμέρισμα 2 υπονοδιαμετρίων στον Αρχάγγελο, 84τ.μ με άνετη

βεράντα 9τ.μ, διαθέτει en-suite shower στο κύριο υπνοδωμάτιο, καλυμμένο πάρκινγκ και αποθήκη. Τιμή 160.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.22221. Ολοκατασκευασμένο διαμέρισμα στον Σπύρολο 3 υπονοδιαμετρίων, 101τ.μ με 20τ.μ βεράντα. Διαθέτει μοντέρνο παρκέ και θέρμανση. Τιμή 210.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71.

ID.18927. Διαμέρισμα 3 υπονοδιαμετρίων στην Παλιόμυτο 2007, 100τ.μ με 40τ.μ βεράντα, με τίτλο ιδιοκτησίας και en-suite shower, κοντά στο κέντρο της Λευκωσίας. Τιμή 150.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.22345. Διαμέρισμα 1 υπονοδιαμετρίου στο Παράλιμνι, 45τ.μ με 12τ.μ βεράντα, βρίσκεται στον 2ο όροφο σε μικρή πολυκατοικία, με τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή 69.000. G&P Lazarou 77.77.77.71.

ID.22327. Διαμέρισμα στο Κάμπιερ στο Ορσανθ 2 υπονοδιαμετρίων στον 1ο όροφο, του 2007, 66τ.μ πλήρως επιπλωμένο με βεράντα 9τ.μ. Πολύ κοντά στην θάλασσα. Τιμή 84.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.22354. Διαμέρισμα 2 υπονοδιαμετρίων στο Κάμπιερ του 2007, 74τ.μ πλήρως επιπλωμένο με μεγάλη βεράντα 43τ.μ με ωραία θέα. Πολύ κοντά στην θάλασσα. Τιμή 94.000. G&P Lazarou 77.77.77.71.

ID.20224. Μεζονέτα 2 υπονοδιαμετρίων στο Παράλιμνι, 82τ.μ του 2008. Βρίσκεται σε ήσυχη περιοχή και διαθέτει καινούρια παύσα κοινής χρήσης. Τιμή 128.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID. 22390. Κατοικία 3 υπονοδιαμετρίων στον Πρωτάρι, 132τ.μ σε 245τ.μ οικόπεδο. Βρίσκεται σε κοντινή απόσταση από την παραλία του Chrysal Spring Hotel. Διαθέτει χώρο για πλυντήριο. Τιμή 240.000 (συμ. 5 % ΦΠΑ). G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532

ID.22629. Καινούρια κατοικία 3 υπονοδιαμετρίων στο Παράλιμνι, 125τ.μ σε 195τ.μ οικόπεδο. Βρίσκεται κοντά στην υπεράγρυο LIDL σε ήσυχη περιοχή. Με τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή 173.000 (συμ. 5 % ΦΠΑ). G&P Lazarou 77.77.77.71.

HOUSE FOR RENT

The house is situated in a quite residential area of Engomi, very close to all facilities (buses, post office, shops, hyper market) and near the town centre.

The house has the following characteristics:

- Excellent construction materials and workmanship
- Total surface area: 125m² (including two verandas-front & rear view)
- 3 bedrooms, 1 study, kitchen, sitting and dining room
- Central heating: storage heaters
- Cooling: yes, in the two bedrooms and in the living room
- 1No. H.W. Cylinder, 1No. C.W. Storage tank (2m³) & booster pump
- Solar panels: Yes, (2No.x 2m² each)
- Kitchen equipment: Extract fan, cooker (ceramic) and oven
- WC rooms: 1 shower-rm (shower+wash basin+ w.c.) & 1 w.c. (w.c.+ w.b.)
- One laundry room with extra kitchen sink

Tel.99478182 MR. Andreas Loizou
Address: Argyrokastrou 7, 2409 Engomi, Nicosia

Πωλούνται διαμερίσματα

Πωλούνται πολυτελή διαμερίσματα 1, 2, 3 υπονοδιαμετρίων στην Αγλαντζιά δίπλα από το πάρκο Αθαλάσσης και το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Τιμές ξεκινούν από €110,000. Για περισσότερες πληροφορίες: 99677418.

Πωλείται πολυτελές διαμέρισμα

Πωλείται ετοιμοπαράδοτο, πολυτελές διαμέρισμα 3 υπονοδιαμετρίων στην προνομιούχα περιοχή της Αγλαντζιάς δίπλα από το πάρκο Αθαλάσσης και το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Διαθέτει μεγάλες βεράντες, ψηλές προδιαγραφές και άριστη ποιότητα. Ειδική τιμή πώλησης: €198,000. Για πληροφορίες τηλ: 99677418.

Ενοικιάζεται κατάστημα

Ενοικιάζεται κατάστημα στη Λακατάμια και πωλείται ο εξοπλισμός και ο διαχωρισμός. Ο χώρος είναι ειδικά διαρρυθμισμένος κατάλληλος για φροντιστήριο, βιβλιοπωλείο, γραφεία, ισοτιπού αισθητικής κτλ. Διαθέτει διαχωρισμένους χώρους, καλή air-conditions, βιβλιοθήκες, γραφεία, καρέκλες, σύνδεση με Internet και τριφασικό ρεύμα. Το εννοίο είναι πολύ λογικό και η τοποθεσία πολύ καλή. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε με την κα Αλεξάνδρα στο τηλ. 99-482381.

LUXURY APARTMENT TO LET NICOSIA

FOR MORE INFORMATION CALL: 99328232

4 bedr. (one master bedr.) brand new modern floor luxury apartment, fitted kitchen with all electrical appliances, central floor heating, VRV air condition, electric shutters, 4wcs, 3 bathrooms, large covered veranda, big open space sitting, dining areas and TV room in a very quiet area in a small building, near American and Russian embassies.

Ενοικιάζεται οικία

Ενοικιάζεται σπίτι στη Λευκωσία με 2 υπονοδιαμετρίων, καθιστικό, μπάνιο, τραπεζαρία, κεντρική θέρμανση και 3 air-conditioning στα υπονοδιαμετρίων. Επίσης υπάρχει πλυσταριό με στεγνωτήριο, γκαζί και νεροχύτη όπως και κουζίνα με όλες τις οικιακές συσκευές. Στο μπροστινό μέρος του σπιτιού υπάρχει μεγάλη βεράντα. Το σπίτι βρίσκεται στην οδό Τριχώμου, πλησίον round-about ΣΟΠΑΖ, σε ήσυχη περιοχή. Το ενοίκιο: 600 ευρώ. Για πληροφορίες: 99411704

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

Ενοικιάζεται ευρύχωρο ανακαινισμένο διαμέρισμα, τριών υπονοδιαμετρίων στο ύψωμα Λυκαβητού. Με α-πρόσδοκα θέα. Ενοίκιο 800 ευρώ/μήνα (συμπεριλαμβάνονται τα κοινόχρηστα). Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το τηλέφωνο 99698870.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

Ενοικιάζεται ευρύχωρο διαμέρισμα δύο υπονοδιαμετρίων, στην περιοχή Λυκαβητού. Με άνετη βεράντα. Άμεσα διαθέσιμο. Ενοίκιο 600 ευρώ/μήνα (συμπεριλαμβάνονται τα κοινόχρηστα). Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το τηλέφωνο 99698870.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Πωλείται ευρύχωρο διαμέρισμα τριών υπονοδιαμετρίων, στο ύψωμα Λυκαβητού. Με άνετη βεράντα. Τιμή 180.000 ευρώ (συζήτηση). Δεν υπόκειται σε ΦΠΑ. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το τηλέφωνο 99698870.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Πωλείται τηλεσκοπικό ανυψωτικό μηχάνημα (forklift) MERLO με 17 Μέτρα ανυψωτήρα, 3 1/2 χρονών με 3000 ώρες λειτουργίας. Γίνονται δεκτές προτάσεις και για ενοικίαση. Τηλ. 99622427

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΟ - ΣΤΕΛΑΜΕΚ

Σε ύψωμα, Οδός Τιμολέοντος - με θέα βορειοανατολικά, 618 τ.μ. Τιμή: 245.000 Ευρώ, Τηλ: 99 621 380

Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 135τ.μ. 3 υπν. με a/c, κ/θ, en-suite, ηλεκτρικές συσκευές κουζίνας, blinds, καλυμμένο πάρκινγκ, αποθήκη, σε μικρό τριώροφο κτίριο κοντά στο Λύκειο Αγ. Γεωργίου στη Λάρνακα. Ενοίκιο 470 ευρώ/μήνα. Για πληροφορίες τηλ. 99499792.

Πωλείται διαμέρισμα

Πωλείται ετοιμοπαράδοτο διαμέρισμα 1 υπονοδιαμετρίου στην Αγλαντζιά δίπλα από το πάρκο Αθαλάσσης και το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Τιμή πώλησης: €110,000. Για περισσότερες πληροφορίες: 99677418.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΑ

Πωλείται καινούργια, 2όροφη κατοικία, 4 υπν., 214 τ.μ. σε 600 τ.μ. οικόπεδο τεμάχιο, στην Αλάμπρα, πάνω στον παλιό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού. Τιμή: €270.000 - Τηλ.: 99622427

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΤΕΜΑΧΙΟ

Πωλείται οικόπεδο τεμάχιο, 669 τ.μ., στο Παλιόμυτο. Τιμή: €80.000 - Τηλ. 99622427

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΤΕΜΑΧΙΟ

Πωλείται οικόπεδο τεμάχιο, 724 τ.μ., στην Αλάμπρα, μεταξύ Παλιού και Νέου δρόμου Λευκωσίας-Λεμεσού. Τιμή: €160.000 - Τηλ.99622427

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Ή ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

Πωλείται ή ενοικιάζεται πολυτελές ρετιρέ 160 τ.μ., τριών υπονοδιαμετρίων με 100 τ.μ. βεράντες σε ήσυχη περιοχή στην Έγκωμη, πάρδος λεωφ. Προδρόμου. Πλήρως ανακαινισμένο σε μοντέρνο στυλ, open plan καθιστικό, τραπεζαρία και κουζίνα. Ξύλινο δάπεδο τικ, θέρμανση και A/C σε όλους τους χώρους. Το κυρίως υπονοδιαμετριο περιλαμβάνει walk-in ντουλάπα και μπανιέρα με τζακούζι. Πωλείται ή ενοικιάζεται πλήρως επιπλωμένο ή όχι. Επικοινωνία: Δημήτρης 99408840.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ / FOR RENT

Ενοικιάζεται πλήρως ανακαινισμένο, επιπλωμένο διαμέρισμα δύο υπονοδιαμετρίων σε κεντρική περιοχή της Λευκωσίας (πίσω από Starbucks), με κεντρική θέρμανση και συστήματα κλιματισμού. Πολύ λογικό ενοίκιο. Πληροφορίες 99476737 και 99382422.

Fully furnished, recently renovated apartment for rent, located in a central area of Nicosia (behind Starbucks) with central heating and air-conditioning units. Very reasonable rent. For information 99476737 and 99382422.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΟ

Οικόπεδο, γωνιακό 6200 τ.μ., σε ωραία τοποθεσία στις παρυφές του λόφου Μαντά, Ανθούπολη - Λευκωσία. Άμεσα μεταβίβαση. Τιμή 215.000 για γρήγορη πώληση. Τηλ: 99 621 380

Η Καθημερινή παρουσιάζει το διμηνιαίο περιοδικό
για τα ζώα και τους ζωόφιλους.

σκύλος & γάτα

και τα άλλα ζώα συντροφιά

Ο ζωόφιλος έχει το περιοδικό του!

Πρακτικές και εύκολες συμβουλές για να φτιάξετε τον ιδανικό κήπο για το τετράποδό σας.
Τα πάντα για τη γάτα «Βεγγάλης», η μινιατούρα λεοπάρδαλη με την εξωτική και άγρια όψη.
Ακόμη αφιέρωμα στο αρχοντικό Μαλτέζ. Μάθετε τα πάντα για το μικρόσωμο
χαριτωμένο σκυλί πριν επιλέξετε το δικό σας!

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι συνομιλητές του μέλλοντός μας

Παιδιά και έφηβοι είναι οι ήρωες δέκα ταινιών στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης – Τρεις σκηνοθέτες εξηγούν γιατί τα επέλεξαν

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΝΑΚΗ**

Τι οδηγεί τόσους σκηνοθέτες από διαφορετικά σημεία του πλανήτη στο ίδιο θέμα; Το παιδικό βλέμμα, όλο και περισσότερο ανήσυχο, όλο και λιγότερο αθώο, είναι ο κοινός τόπος συνάντησης μιας σκηνοθετικής από τη Βοσνία με έναν συνάδελφό της από την Αργεντινή ή την Ολλανδία. Δεν είναι η πρώτη φορά που οι απώλειες, οι απουσίες, οι πόλεμοι, οι κοινωνικές αλλαγές εγγράφονται σε ταινίες με πρωταγωνιστές μικρά παιδιά ή εφήβους. Η φετινή χρονιά όμως, της μεγάλης ύφεσης και της διεθνούς αναταραχής, προοιωνίζεται έναν

κόσμο αλλιώς. Και καθώς οι ανήλικοι ήρωες είναι πιο ευάλωτοι, πιο εύπλαστοι και οπωσδήποτε πιο καθαροί και έντιμοι από τους ενήλικους, η δική τους αντίδραση αντανακλά πολλαπλάσια τις κοινωνικές παθογένειες. Οχι, δεν είναι αδύναμα θύματα στη σύλληψη των σεναριογράφων. Η σύγχρονη κινηματογραφική παραγωγή αναδεικνύει παιδιά συνομιλητές ενός μέλλοντος κοντινού και δυσανάγνωστου.

Στο 53ο Διεθνές Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, που αρχίζει την ερχόμενη Παρασκευή 2 Νοεμβρίου (διαρκεί ως τις 11 του μηνός), δημιουργήθηκε μια ενότητα ταινιών χωρίς οιαστικά να έχει επιδιωχθεί από τον διευ-

θυντή του, Δημήτρη Είπιδη, κι αυτό είναι ίσως το πιο ενδιαφέρον. Ανάμεσα στις ταινίες και τα αφιερώματα της φετινής διοργάνωσης υπάρχουν τουλάχιστον δέκα που αναφέρονται σε πραγματικές ή επινόημενες ιστορίες, οι οποίες έχουν ως κεντρικά πρόσωπα έφηβους και παιδιά. Νέοι στην πλειονότητά τους σκηνοθέτες, αναδεικνύουν μέσα από τον μελλοντικό ενήλικο τα προβλήματα, τις ελλείψεις, τους κινδύνους αλλά και το αίσθημα ελευθερίας που δεν ακρώνεται και την τέραση δυναμικά μιας εποχής γεμάτης προκλήσεις και αδιέξοδα.

Ο 48χρονος Ολλανδός Μπαουντεβάν Κόλε («Καυνοβό»), η 34χρονη Βελγίδα Φιν

Τροχ («Κίτ») και η 36χρονη Βόσνια Αϊντα Μπέγκιτς («Djeca») κλήθηκαν να απαντήσουν σε τρεις ερωτήσεις της «Κ»: Γιατί ο αριθμός των ταινιών που έχουν ως ήρωες παιδιά έχει τόσο αυξηθεί; Η οικογένεια, που αποτελούσε ανάχωμα, εμφανίζεται σε κρίση αφήνοντας το παιδί περισσότερο εκτεθειμένο; Ποιος θα είναι οι συνέπειες στην κοινωνία, όταν το μέλλον είναι στα χέρια παιδιών με ποικίλα τραύματα ψυχικά και όχι μόνο;

Στις ταινίες τους οι ήρωές τους βιώνουν πένθη με τα οποία αρνούνται ή κατορθώνουν να συμφιλιωθούν. Η απώλεια του γονιού βαραίνει σε ατμόσφαιρες βαριές σιω-

πής ή αμχανίας ή μέσα σε κοινωνίες διεφθαρμένες (όπως στο μεταπολεμικό Σερβίβο). Σε παρόμοιο πνεύμα κινούνται και άλλοι σκηνοθέτες. Όπως η 29χρονη Μάγια Μίλος που στο «Cilip», μια πολύ σκληρή ταινία, συνθέτει το πορτρέτο της νέας γενιάς της Σερβίας που πειραματίζεται στο σεξ και στα ναρκωτικά, με ακραίο κυνισμό. Ή ο Χουσεΐν Ταμπάκ που στο «Η ομορφιά σου δεν αξίζει τίποτα» περιγράφει τη ζωή ενός 12χρονου μετανάστη -μισού Κούρδου μισού Τούρκου- που προσπαθεί να προσαρμοστεί στην αυστριακή κοινωνία.

Παιδιά με βαριές «αποσκευές». Άλλα τιν κούβαλου, κάποια εγκαταλείπουν.

Στο «Cilip» της Μάγια Μίλος, που θα δούμε στο 53ο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, Σέρβιοι έφηβοι που πειραματίζονται με το σεξ και τα ναρκωτικά, αναρτούν τα πάντα στο Διαδίκτυο, σχεδόν με ωμότητα, χωρίς κανένα συναίσθημα.

Μπαουντεβάν Κόλε, Ολλανδία Η σοφία τους αφυπνίζει

«**Ισως έχετε** δικιο όταν περιγράφετε έναν κόσμο πιο επικίνδυνο για τα παιδιά. Η ανθρωπότητα είναι σε κακή κατάσταση... Την ίδια στιγμή όμως, ζώντας στην Ολλανδία, πιστεύω ότι τα παιδιά είναι πιο ασφαλή από ποτέ. Είμαι λοιπόν αισιόδοξος.

Ασχολούμαι με τη δική τους οπτική γιατί διακρίνω σοφία στην τιμιότητά τους και ανοικτή σκέψη σε δύσκολα ζητήματα. Μπορούμε να μάθουμε πολλά από τα παιδιά. Η φρέσκια αντίληψή τους, οι επιλογές που βασίζονται στο ένστικτό τους και δεν λογαριάζουν κινδύνους, βρίσκονται πιο κοντά στη γνώση που πηγάζει από το ασυνείδητο. Γι' αυτό συγκεντρώνω στις ιστορίες τους. Γι' αυτό στρέφεται ο κινηματογράφος στα παιδιά: αφυπνίζομαστε από τη δική τους σοφία.

Η οικογένεια ήταν καταφύγιο, αλλά την ίδια στιγμή ήταν και φυλακή για πολλά παιδιά. Καθώς είμαστε ολοένα και λιγότερο εξαρτημένοι από την οικογένεια, οι δεσμοί

διαρρηγνύονται πιο εύκολα. Πρέπει ως κοινωνία να μάθουμε πώς θα διαχειριστούμε αυτή τη νέα ελευθερία. Περισσότερες επιλογές, περισσότερες δυνατότητες για τα άτομα. Ζήσαμε μια περίοδο στην οποία τα ζευγάρια χώριζαν εύκολα. Η επόμενη γενιά, όμως, ίσως πορευτεί διαφορετικά.

Ο χρόνος θα δείξει. Το μέλλον μπορεί να είναι χειρότερο, μπορεί να είναι καλύτερο. Με τις ταινίες προσπαθούμε να συμβάλουμε σε έναν καλύτερο κόσμο. Οι άνθρωποι έχουν όλα τα δεδομένα για να εξελιχθούν, να αναπτυχθούν. Εάν θέλουμε πραγματικά να αλλάξουμε τον κόσμο, έστω και ελάχιστα, θα πρέπει να ξεκινήσουμε από τα παιδιά. Αυτό το γνωρίζουν οι δάσκαλοι, οι συγγραφείς, οι κινηματογραφιστές... Mas αρέσει –και πρέπει– να απευθυνόμαστε στα παιδιά, να τα βοηθάμε να δημιουργήσουν μια στέρεη ταυτότητα, να εμπιστευτούν τις δυνάμεις τους, να αισθανθούν την ισχύ τους».

Φιν Τροχ, Βέλγιο Καθρέφτης του ενήλικου

«**Τα παιδιά** είναι ο καθρέφτης του ενήλικου, μέσα στον οποίο βλέπει τα λάθη του. Από τη στιγμή που θέλεις ως δημιουργός να μιλήσεις για τη σημερινή εποχή, για την κοινωνία και τα ψυχολογικά προβλήματα, είναι σχεδόν αδύνατο να μη σκεφτείς την πλευρά των παιδιών. Ίσως αυτό να αποτελεί μια ερμηνεία γιατί οι σκηνοθέτες ασχολούνται περισσότερο από άλλες εποχές με τα πάθη της παιδικής ηλικίας.

Η τέραση ελευθερία που έχουμε σε όλα τα επίπεδα (με τα ταξίδια, με τον λόγο, με το Διαδίκτυο, με την επικοινωνία κ.ο.κ.) θα έπρεπε να κάνει τον κόσμο καλύτερο. Και αναμφίβολα είναι καλύτερος. Από την άλλη, όμως, ενισχύονται η αβεβαιότητα, η ανασφάλεια, η διάλυση, το αίσθημα της απώλειας. Αυτά τα αισθήματα αυτομάτως μας κάνουν πιο ευάλωτους και εκτεθειμένους στον κίνδυνο.

Λιγότερος έλεγχος, λιγότερα όρια. Φυσικά δεν νοσταλγώ παλαιότερες πιο συντηρητικές κοινωνίες.

Όμως, υπάρχουν πολλά καινούργια στοιχεία που δεν μπορούμε ακόμη να τα διαχειριστούμε με τρόπο δημιουργικό και θετικό.

Δεν είμαι 100% πεπεισμένη πως ό, τι συμβαίνει σήμερα στα παιδιά είναι πιο ακραίο από παλαιότερες εποχές. Είμαι όμως σίγουρη ότι σήμερα μπορούμε να κάνουμε γνωστά και ορατά τα προβλήματα με πολλούς, διαφορετικούς τρόπους. Επίσης, όλοι αναγνωρίζουμε τα δικαιώματα των παιδιών και τον κοινό τόπο πως η κακομεταχείρισή τους δεν οδηγεί σε έναν πιο δίκαιο κόσμο. Όμως, δεν θα ισχυριζόμουν ποτέ ότι σήμερα η κατάσταση είναι χειρότερη από παρελθόντες καιρούς.

Πιστεύω, θέλω να πιστεύω, ότι τα παιδιά, καθώς είναι πιο ευέλικτα, μπορούν να μετασχηματίσουν την αρνητική εμπειρία σε κάτι καλό και αισιόδοξο. Ίσως ακούγεται αφελές, αλλά είναι μια σκέψη για την οποία αξίζει να ζει κανείς...».

Αϊντα Μπέγκιτς, Βοσνία Παραβάτες, χωρίς γονείς

«**Προβάλλοντας** τα πάθη των παιδιών, νομίζω ότι προσπαθούμε να επιστήσουμε την προσοχή στις συνέπειες των πράξεών μας, να αφυπνίσουμε τις συνειδήσεις εκείνων που μπορούν να βοηθήσουν αυτόν τον κόσμο να γίνει καλύτερος. Ελπίζουμε πάντα ότι ο κόσμος δεν έχει πάθει ανοσία στον πόνο των αθώων.

Οι στατιστικές δείχνουν ότι η πλειονότητα της νεανικής παραβατικότητας στη Βοσνία προέρχεται από παιδιά που έχουν χάσει τον έναν ή και τους δύο γονείς τους στον πόλεμο. Αυτό αποδεικνύει ότι η οικογένεια είναι η βάση για την υγιή ανάπτυξη των παιδιών.

Η Βοσνία, πριν από τον πόλεμο, ήταν μια από τις πιο ανεπτυγμένες οικονομίες της πρώην Γιουγκοσλαβίας, με πολύ τουρισμό. Μετά τον πόλεμο, πολλοί πίστεψαν ότι η χώρα θα ανασυγκροτηθεί από τον τουρισμό. Δυστυχώς, αυτό ποτέ δεν συνέβη εξαιτίας των διεφθαρμένων πολιτικών, της παράνομης ιδιωτι-

κοποίησης και του μεταπολεμικού τραύματος, το οποίο δεν επουλώθηκε για να βοηθήσει στη μετάβαση σε μια άλλη, καλύτερη εποχή. Χρειάστηκε πραγματικά τίτνια προσπάθεια για να καταστραφεί μια χώρα με τόσους πολλούς πόρους. Όταν μάλιστα αντιλαμβάνεται ότι αυτό οφείλεται σε κάποια οικονομική ελίτ, νονεί περισσότερο.

Η κοινωνία μας δεν έχει μηχανισμούς για να αντιμετωπίσει τη νεανική παραβατικότητα και ήδη οι συνέπειες είναι σοβαρές. Η συμπεριφορά των παιδιών είναι αντανάκλαση της κοινωνίας μέσα στην οποία ζουν. Τι μπορούμε να περιμένουμε από παιδιά που μεγαλώνουν σε ένα μέρος όπου τα μούσσια, οι γκαλερί, οι κινηματογράφοι κλείνουν, σε ένα μέρος από το οποίο δεν αντλούν τίποτα ευγενικό και δημιουργικό, μόνο βία, διαφθορά και καταστροφή. Αν αναφερόμαστε σε «συνέπειες», νομίζω ότι θα τις βρισκόμαστε μπροστά μας όλο και περισσότερο στο μέλλον».

ΕΠΙΣΗΣ / Του ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ευρωπαίοι ελέω κρίσης

Το προσέξατε ότι πρώτη φορά η κυπριακή κοινωνία και η πολιτική ηγεσία της αναγκάζονται να εγκαταλείψουν (προσωρινά άραγε;) την ομφαλοσκοπηση στην οποία επιδίδονται από τη γέννηση αυτής της δημοκρατίας, με άλλοθι διαρκείας το «εθνικό» πρόβλημα. Πρώτη φορά, στις συζητήσεις μεταξύ των πολιτών και των πολιτικών, ανοίγει σε τέτοια έκταση η βεντάλια των διεθνικών παραγόντων που συνδέονται τα προβλήματα που επηρεάζουν τον τόπο μας, την καθημερινότητά μας, όπως και των υπολοίπων 500 εκατομμυρίων Ευρωπαίων, για να μείνουμε μόνο μέσα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην οποία πολιτικά ανήκουμε.

Ένα απλό παράδειγμα – επειδή είναι καλό να αντιληφθούμε τη σημασία των αριθμών που αφορούν και τους άλλους και όχι μόνο εμάς: Στην πιο πλούσια χώρα της Ε.Ε., τη Γερμανία, που δανείζει τις καταχρεωμένες χώρες του Νότου, σύμφωνα με τα αποτελέσματα πρόσφατης έρευνας, το 15,8% των 82 εκατ. Γερμανών ζει σε συνθήκες φτώχειας. Στην Κύπρο είχαμε το ίδιο ποσοστό φτωχών το 2010 και υπολογίζεται πως θα έχουμε φτώχεια σήμερα τον μέσο όρο της Ε.Ε., δηλ. το 16,4% των 800.000 Κυπρίων ζει σε συνθήκες φτώχειας. Άρα οι Γερμανοί φτωχοί με εισόδημα λιγότερο των 950 ευρώ (60% του μέσου εισοδήματος στη χώρα) είναι 13.000.000 (!) και οι φτωχοί

στην Κύπρο είναι 130.000 (με εισόδημα λιγότερο των 850 ευρώ που είναι το δικό μας 60% του μέσου εισοδήματος). Ξανακοιτάξτε τους αριθμούς. Γιατί, εάν κάποιος εδώ μέσα περιμένουν ότι οι Γερμανοί πολιτικοί, που δεν φροντίζουν τα 13 εκατ. των φτωχών συμπατριωτών τους, θα νοιαστούν μήπως φτωχύνουν περισσότεροι Κύπριοι με το μνημόνιο της τρόικας, ενώ με το γερμανικό δανεικό χρήμα –ως επί το πλείστον– θα πληρώνονται οι κρατικοί μισθοί και οι συντάξεις μας, ε τότε ας ζαναγουρήσουν το βλέμμα στον αφαλό τους! Και αυτό το «ανήκουμε πολιτικά» που προαναφέραμε, ίσως γίνει πιο ξεκάθαρο στη συνείδηση του καθενός μας, ό-

ταν μας εξαναγκάσουν, υπό την απειλή της χρεοκοπίας, να εκτελέσουμε κατά γράμμα τις εντολές των Βρυξελλών, τις οποίες συνυπογράφε στο Γιούρο-γκρουπ –ας το συνειδητοποιήσουμε κι αυτό– η εκάστοτε «τοπική» ηγεσία μας. Κι ως χτυπιούνται όσο θέλουν όσο διαμαρτύρονται ότι δεν είμαστε προτεκτοράτο της Ε.Ε. Στο τελευταίο συμπληρωματικό κείμενο του 2ου ελληνικού μνημονίου, η κάθε παράγραφος ξεκινάει έτσι: «Πριν εκταμειωθεί η επόμενη δόση, η ελληνική κυβέρνηση πρέπει να...». Όποιος χρωστάει, γνωρίζει καλά πώς και πόσο καθορίζει τη ζωή του ο δανειστής. Άλλωστε, γιατί ξεχνάμε ότι πρώτα παραχωρήσαμε σημαντικό «μέρος» της «ανεξαρτησίας» μας όταν ηπύκαμε

στην Ε.Ε.; Όταν τον Δεκέμβριο του 2003 ρωτούσαν τον τότε Πρόεδρό μας, κ. Γλαύκο Κληρίδη, για το πώς θα λειτουργούσε το βάσει «Σχεδίου Ανάν» κράτος, εκείνος χαμογελώντας απαντούσε: «Όπως θα καθορίζει η Ευρώπη. Αφού εισερχόμαστε στην Ε.Ε., οι νόμοι της θα οδηγούν και το νέο κράτος μας». Και όταν ο μακαρίτης Τάσος Παπαδόπουλος μάς έβαλε στην Ευρωζώνη, παραχωρήσαμε στις Βρυξέλλες το κυριότερο εργαλείο οικονομικής ανεξαρτησίας και πολιτικής του καπιταλισμού: το νόμισμά μας. Αφού λοιπόν το γλεντήσαμε το ζήτημα και πανηγυρίσαμε εις διπλούν και αφού δεν μάθαμε από το κάζο των ανεξέλεγκτων χρηματιστών μας και αφήσαμε ανεξέλε-

γκτους και τους τραπέζιτες μας, ας χοροπηδήσουμε τώρα στο ταψί του Δ.εν Ν.ιώθω Τ.ίποτα και των Ευρωπαίων «εταίρων» μας. Καλό χορο-πήδημα...

Υ.Γ. Προσέξατε επίσης εκείνο το «Να μη τι μνημόνιο μας μαζί με εκείνο της Ισπανίας, μη τυχόν και –εάν πάει μόνο του– κάποια ευρωπαϊκά κοινοβούλια –από τα οποία θα πρέπει να περάσει για την έγκρισή του– εξαντλήσουν στην Κύπρο την αυστηρότητά τους», το οποίο ειπώθηκε από επίσημα χείλη; Δλαδή, τι σημαίνει αυτό; Τους έσπασε τα νεύρα η Ελλάδα και θα ξεσπάσουν σε εμάς; Ή μήπως κάποιος μας την φυλάνε από το δημοψήφισμα του 2004; Θεέ και Κύριε...

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΒΙΝΤΕΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	ΒΙΒΛΙΟ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	-----------------	--------	------------	-----------	-----------	------

Εκδηλώσεις - Κύπρος

Δευτέρα 29.10
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑΣολομών Μουστάκας
«Re-generation»

Ο Σολομών Μουστάκας, με την έκθεση του «Re-generation», μέσα από μια νέα εικαστική θεώρηση, επιδιώκει να εξετάσει τα όρια, τις σχέσεις και τις αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στο φυσικό και το τεχνητό.

Καταφέρνει έτσι να θολώσει τα όρια μεταξύ τεχνητού και φυσικού και να δώσει την αίσθηση ότι όχι μόνο το τεχνητό μιμείται το φυσικό, αλλά ότι μπορεί να συμβαίνει και το αντίστροφο σε μια σχέση αλληλεπίδρασης και αλληλεξάρτησης. Για τον καλλιτέχνη, κεντρικός είναι ο ρόλος του ανθρώπου. Διερωτάται κατά πόσον ο άνθρωπος λειτουργεί συμβιωτικά ή παρασιτικά, με αρνητική επίδραση, στη φυσική εξέλιξη, καθώς το τεχνητό άλλοτε μοιάζει να αποτελεί την αποδόμηση του φυσικού, άλλοτε την επανακατασκευή του. Μέχρι Σάββατο 10 Νοεμβρίου στον πολυχώρο «isnotgallery», Οδούσσειω 11, Παλαιά Λευκωσία. ☎ Πληρ. 22343670

Τετάρτη 31.10
ΜΟΥΣΙΚΗ

Μπάμπης Στόκας

Ο τραγουδιστής και τραγουδοποιός των Πυξ Λαξ, όπως αρχικά τον γνωρίσαμε, παρουσιάζει το δικό του πρόγραμμα, χωρίς στερεότυπα και συμβατικότητες, ζωντανά, με απρόβλεπτα και αγαπημένα τραγούδια. Ώρα 9:30 μ.μ. και Πέμπτη 1η Νοεμβρίου στο «Πέρασμα», Ζικ Ζακ 12, Λεμεσό. ☎ Πληρ. 25373763. Παρασκευή 2 Νοεμβρίου ώρα 10:30 μ.μ. στο «Aloft Music Bar», Λεωφόρος Μακαρίου Γ΄ 6, Αγία Νάπα, Αμμόχωστος. ☎ Πληρ. 99637831

Πέμπτη 1.11
ΒΙΒΛΙΟ«Η Επιλογή» του
Σοφοκλή Σοφοκλέους

Παρουσίαση του βιβλίου του συγγραφέα Σοφοκλή Σοφοκλέους, με τίτλο «Η Επιλογή». Η συλλογή διηγημάτων είναι η πρώτη του συγγραφέα, ο οποίος μέχρι τώρα έχει πάρει βραβεία για θεατρικά του έργα. Το βιβλίο θα παρουσιάσει ο συγγραφέας Γιάννης Λαμπής. Θα ακολουθήσει ανάγνωση αποσπασμάτων του βιβλίου, διανοημένων με τραγούδια, από τον Μιχάλη Πουργουρίδη, ενώ στο πιάνο θα συνοδεύει ο Κωνσταντίνος Ζορπάς. Το βιβλίο διατίθεται από τις «Βιβλιοεκδόσεις Αναζήτησεις». Ώρα 7:00 μ.μ. στο Πολιτιστικό Κέντρο Ελληνικής Τράπεζας, Λεμεσό. ☎ Πληρ. 25561963 και 99636533

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Στας Παράσκος
«Η Λευκή Θεά»

Ο Στας Παράσκος, ίσως ο πιο ενεργητικός της δικής του γενιάς στα καλλιτεχνικά, παρουσιάζει

Μη χάσετε

Σάββατο 3 Νοεμβρίου

«Συμπέθεροι από τα Τίρανα» από το Σατιρικό

Πρεμιέρα της κεντρικής σκηνής του Σατιρικού Θεάτρου με την κωμωδία των Ρέππα και Παπαθανασίου «Συμπέθεροι από τα Τίρανα» σε σκηνοθεσία Δέσποινας Μπεμπεδέλη. Η αγία Ελληνική οικογένεια βρίσκεται μπροστά σε μια μεγάλη έκπληξη: Η αγαπημένη κόρη τους, που σπουδάζει στο Λονδίνο, τους φέρνει σπίτι τον Άλφρεντ ως φίλο της και υποψήφιο γαμπρό. Ο Άλφρεντ όμως ταχάνει να είναι Άλβανος. Οι Έλληνες συμπέθεροι δίνουν ρεστάλ υποκρισίας, ζηποσσίας, ανοσιόσιας, πονη-

ρίας και διαπλοκής, ειδικά όταν έρχονται από τα Τίρανα οι Άλβανοι συμπέθεροι. Η παράσταση είναι αφιερωμένη στη μνήμη του ιδρυτή του Σατιρικού Θεάτρου, Βλαδίμηρου Καυκαριδής. Πριν από την παράσταση θα μιλήσει για τον Βλαδίμηρο ο διευθυντής του ΘΟΚ, Γιώργος Παπαγεωργίου. Ώρα 8:30 μ.μ. και τακτικές παραστάσεις κάθε Σάββατο ώρα 8:30 μ.μ. και κάθε Κυριακή ώρα 6:30 μ.μ. στο Πολιτιστικό Κέντρο Βλαδίμηρου Καυκαριδής, Αγλαντζιά, Λευκωσία. ☎ Πληρ. 22312940 και 22421609

Πέμπτη 1η Νοεμβρίου

«Does Europe exist?»:
Έκθεση και συζήτηση

Στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου πραγματοποιείται έκθεση με τίτλο «Does Europe exist?», η οποία αποτελείται από τρία μέρη: την εγκατάσταση «Relocated», την έκθεση «Stitching the Buffer Zone 1: Territories are but fear of space» και την έκθεση και συζήτηση στο γκαλερί της τραπέζης με θέμα «Citizen Middle East». Η συζήτηση στο γκαλερί της τραπέζης θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή 2 Νοεμβρίου ώρα 7:00 μ.μ. Η συζήτηση στο γκαλερί της τραπέζης θα ολοκληρωθεί με μαγική παράσταση του aladin «Becoming Eurorean by magic». Εγκαινία ώρα 8:00 μ.μ. και διάρκεια μέχρι 15 Νοεμβρίου στο ARTOS Cultural and Research Foundation, Αγίων Ομολογητών 64, Λευκωσία. ☎ Πληρ. 22445455

ζει τη νέα ζωγραφική του δουλειά με τον αλληγορικό τίτλο «Η Λευκή Θεά». Δημιουργεί συνεχώς νέα έργα, γράφει κείμενα για την τέχνη και όχι μόνο, καυτηριάζει καταστάσεις που ενοχλούν μέσω αρθρογραφίας. Είναι ο άνθρωπος που δεν μασά τα λόγια του, είναι ένας ελεύθερος δημιουργός που συμμετέχει σ' όλα τα κοινωνικά δράματα με τον προσωπικό του τρόπο. Ο κ. Νίκος Κόσης και ο κ. Κίρκης Λαζαρίδης, δύο καλοί φίλοι του, αντί εγκαινίων θα μιλήσουν για το έργο του Στας και για τον ίδιο, θα αναλύσουν και θα περιγράψουν κάποιες στιγμές που έγιναν μαζί. Ώρα 7:30 μ.μ. και διάρκεια μέχρι τις 17 Νοεμβρίου στην γκαλερί «Αποκάλυψη», Χύτρων 30, Λευκωσία. ☎ Πληρ. 22300150

Παρασκευή 2.11
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑΜαρία Αριστοτέλους
«Collective Drones»

Η Μαρία Αριστοτέλους παρουσιάζει την πρώτη ιστορική έκθεση της στην Κύπρο με τίτλο «Collective Drones». Η πρόσφατη δουλειά της μεταποτίστηκε από τα μεγάλης κλίμακας ζωγραφικά έργα, όπου οι γραμμές από μολύβι και οι επιμήκεις πινελιές γεννούν ακούσιες, προφανείς, κλιδές, προς μια στυλιγμένη επιλογή από επεξεργασμένες σκεδαστικές παρτιτούρες οι οποίες φαίνονται και ακούγονται σαν ένα ηλεκτροακουστικό σύνολο. Εγκαινία ώρα 8:00 μ.μ. και διάρκεια μέχρι 2 Δεκεμβρίου στην γκαλερί «Penindarlinena» στη Λεμεσό. ☎ Πληρ. 99522977

Σάββατο 3.11
ΣΥΜΠΟΣΙΟΠροστασία της
πολιτιστικής κληρονομιάς

Το Ίδρυμα «Αναστάσιος Γ. Λεβέντης» οργανώνει μονοήμερο διεθνές συμπόσιο με θέμα την προστασία της πολιτιστικής και αρχαιολογικής κληρονομιάς στην περιοχή της Μεσογείου. Το συμπόσιο περιλαμβάνεται στις εκδηλώσεις που οργανώνονται με την ευκαιρία της Κυπριακής Προεδρίας της Ε.Ε. Την εναρκτήρια ομιλία θα κάνει η Λίνα Μενδώνη, αρχαιολόγος, γενική γραμματέας Πολιτισμού του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού της Ελλάδας, και θα ακολουθήσουν ομιλίες από διακεκριμένους επιστήμονες από το εξωτερικό. Ώρα 10:00 π.μ. στην αίθουσα ομιλιών του Ίδρυματος «Αναστάσιος Γ. Λεβέντης», Πλάστωνος 40, Λευκωσία. Είσοδος ελεύθερη. ☎ Πληρ. 22667706

ΠΑΙΔΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Νιάρα

Η Νιάρα δεν ήταν μια τυχαία γάτα. Η ίδια πίστευε ότι ήταν μια αριστογάτα, ενώ όλοι οι άλλοι την θεωρούσαν απλή κεραιμόγατα. Προσπαθώντας να ανακαλύψει τη σημασία του ονόματός της, η πρωίδια με ξεκνάει ένα ταξίδι αυτονόητως γεμάτο περιπέτειες, εκπλήξεις και ανατροπές. Από το παιδικό θεατρικό εργαστήρι από την Ελληνική Ομάδα «HIPPO» σε σκηνοθεσία, παραγωγή, μουσική των Φώτη Δούσου και Αλέξανδρου Ράπτη. Ώρα 4:00 μ.μ. και Κυριακή 4 Νοεμβρίου στο Πολιτιστικό Εργαστήρι Αγίων Ομολογητών, Λευκωσία. ☎ Πληρ. 99475057

ΘΕΑΤΡΟ

«Μόλις χώρισα»

Το «Act Theatre» της Έλιας Ιωαννίδου και της Χριστιάνας Αρτεμίου παρουσιάζει την

κωμωδία «Μόλις χώρισα» των Βασίλη Μυριανθόπουλου και Βαγγέλη Χατζηνικόλαου, σε σκηνοθεσία του μετρ του είδους, Βασίλη Μυριανθόπουλου, και διασκευασμένο στην κυπριακή διάλεκτο από τη Χριστιάνα Αρτεμίου. Το έργο περιγράφει με καυστικό τρόπο αυτό ακριβώς που συμβαίνει μετά από κάθε χωρισμό. Το πάρτι-έκπληξη για τα γενέθλια της Ηλέκτρας κινδυνεύει να εξελιχθεί σε μεγάλο δράμα εξαιτίας ενός μηνύματος που της έχει αφησεί ο Πέτρος στον τηλεφωνητή της. Όλοι ξέρουν το μήνυμά εκτός από την Ηλέκτρα, η οποία πιστεύει ότι ο Πέτρος θα την αγαπά εφ' όρου ζωής ενώ εκείνος της ζητά να χωρίσουν. Πρεμιέρα ώρα 8:30 μ.μ. και τακτικές παραστάσεις κάθε Σάββατο και Κυριακή στο Δημοτικό Θέατρο Λατσιών, Λευκωσία. ☎ Πληρ. 7777181

ΘΕΑΤΡΟ

«Το Συναξάρι του
Ανδρέα Κορδοπάτη»

Το γνωστό έργο του θανάσιμου Βαλτινού, σε μια λιτή όσο και συγκλονιστική θεατρική παραγωγή του Αντώνη Αντωνίου, αποτέλεσε τη μεγάλη έκπληξη πέρα στα θεατρικά πράγματα της Αθήνας. Οι περιπέτειες του Έλληνα μετανάστη, ένα σκεδόν αιώνα πριν, είναι σήμερα πιο επίκαιρες από ποτέ, και ο Αντώνης Αντωνίου στον πρωταγωνιστικό ρόλο μάς υποχρεώνει να ακεριθούμε και να δούμε τα πράγματα αλλιώς. Ώρα 8:30 μ.μ. και Κυριακή 4 Νοεμβρίου στο Θέατρο Ριάλα, Πλατεία Ηρώων, Λεμεσό. ☎ Πληρ. 7777745

Επιμέλεια: ΚΩΝΣΤΑΣ ΣΤΥΡΗΟΠΟΥΛΟΣ
art@kathimerini.com.cy

Εκδηλώσεις - Ελλάδα

Δευτέρα 29.10
ΣΥΖΗΤΗΣΗΗ Ελλάδα
και η Δύση

με ομιλήτες τους καθηγητές Μιχάλη Κοσιδάκη και Στάθη Ψύλλο. Τη συζήτηση συντονίζει ο δημοσιογράφος Νίκος Γ. Σιδάκης. Η είσοδος είναι ελεύθερη. Στις 7 μ.μ. 5βος. Σοφίας και Κόκκαλη

ΜΟΥΣΙΚΗ

Σονάτες
του Μπαχ

Η Μαρία Ευστρατιάδη (πιάνο) θα δίσουν συναυλία με τις σονάτες BWV 1034, BWV 1032, BWV 1030 και BWV 1035 του J. S. Bach. Οι δύο ερμηνευτές έχουν δώσει συναυλίες στην Ελλάδα και το εξωτερικό. ☎ Πηγάδα & Βασιλέως Γεωργίου 17 - 19

Τετάρτη 31.10
ΘΕΑΤΡΟ«Οδύσσεια»
στο Εθνικό

Στην Κεντρική Σκηνή του Εθνικού Θεάτρου παρουσιάζεται η «Οδύσσεια» σε σκηνοθεσία του Ρόμπερτ Ουίλσον, συμπαραγωγή με το Piccolo Teatro του Μιλάνου. Παίζουν οι Σταύρος Ζαλμάς, Νικήτας Τσακίρογλου, Λυδία Κονιόρδου, Μαρία Ναυπλιώτου, Αλέξανδρος Μυλωνάς κ.ά. ☎ Αγ. Κωνσταντίνου 22 - 24

Πέμπτη 1.11
ΘΕΑΤΡΟΜπέργκμαν
στο νέο «Σημείο»

Το Θέατρο Σημείο παρουσιάζει στον καινούργιο χώρο του (το παλιό Απλό Θέατρο) το έργο του

Iγγκμαρ Μπέργκμαν «Μέσα από

τον Σπασμένο Καθρέφτη». Η σκηνοθεσία είναι της Ιωάννας Μακρή και του Νίκου Διαμαντή. Παίζουν οι Σταύρος Γιαννακόπουλος, Ελένη Ζαφειρίου, Αυγουστίνος Ρεμούνδος και Νίκος Διαμαντής. Στις 9.15 μ.μ. ☎ Χαριλόου Τρικούπη 4, Πάντειο

Παρασκευή 2.11
ΕΚΘΕΣΗΦιγούρες του
Ζάφου Ξαγοράρη

Εγκαινία της έκθεσης του Ζάφου Ξαγοράρη με τίτλο «Υπόγειο και Αιωρήσεις» στην Γκαλερί Λόλα Νικολάου στη Θεσσαλονίκη. Μια σειρά σχεδίων που περιγράφει συνθήκες κατά τις οποίες αντικείμενα, ανθρώπινες φιγούρες ή άλλες μορφές ίπτανται ή βρισκονται κάτω από την επιφάνεια του εδάφους. ☎ Τοιασκί 52, Θεσσαλονίκη

ΜΟΥΣΙΚΗ

«Γύρω από
το πιάνο»

Εναρξη του 8ου κύκλου συναυλιών «Γύρω από το πιάνο» στον Φιλολογικό Σύλλογο «Παρνασσός» υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση της πιανίστριας Αλεξάνδρας Νομίδου. Συμμετέχουν διακεκριμένοι καλλιτέχνες του πιάνου, μεταξύ των οποίων το συγκρότημα Calliopee Ensemble από τη Γαλλία που θα συμπράξει με τον γνωστό κλαρινετίστα Michel Lethiec, το τετραμελές πιανιστικό σύνολο Some Handsome Hands (Ελλάδα - Γερμανία), κ.ά. Στις 2, 3, 5 και 10/11, στις 8.30 μ.μ. ☎ Πλατεία Καρύστου

Σάββατο 3.11
ΜΟΥΣΙΚΗΤζαζ από την
Νταϊάν Ριβς

Η Dianne Reeves, κορυφαία ερμηνεύτρια της τζαζ, θα δώσει συναυλία στο Gazarte. Βραβευμένη τέσσερις φορές με Grammy ως «Best Jazz Vocal Performance», η Νταϊάν Ριβς διαρπεί στην παγκόσμια τζαζ μουσική σκηνή χάρη στη δεξιοτεχνία και τις φωνητικές δυνατότητές της. ☎ Βουτύρων 32 - 34, Γκάζι

Επιμέλεια: ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΛΑ
abravanel@kathimerini.gr

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΒΑΣΙΛΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Foundation Beyeler

www.fondationbeyeler.ch

«Edgar Degas». Η έκθεση ξεκινάει από το 1886, τη χρονιά της όδοσης και τελευταίας έκθεσης των ιμπερσιονιστών, και εστιάζει στην απομάκρυνση του Ντεγκά από το ιμπερσιονιστικό κίνημα αλλά και από τη δημόσια ζωή. Ωστόσο, αν και επέλεξε να ζήσει αποτραβηγμένος στην επαρχία, ο Ντεγκά έμεινε ανοιχτός στη νεωτερικότητα ακολουθώντας έναν τολμηρό προσωπικό δρόμο, όπως και οι νεότεροι ομότεκνοί του Γκογκέν, Μπονάρ και Ματίς. Τα 150 έργα που παρουσιάζονται στην έκθεση (ελαιογραφίες, παστέλ, γλυπτά, σχέδια με κάρβουνο και φωτογραφίες) χαρακτηρίζονται από ασυμμετρίες, μη συμβατικές πόζες των μοντέλων, ασυνήθιστες γωνίες και σκοπιές θέασης. Στα θέματα που περιλαμβάνονται πορτρέτα, γυμνά, σκηνές χορού (εδώ οι «Τρεις χορεύτριες», 1903), άλογα και ιππείες, τοπία (ένα προσωπικό στους ιμπερσιονιστές θέμα που ο Ντεγκά χειρίστηκε σε σκοτεινούς τόνους). Η χρονολογική διαδρομή της έκθεσης σταματάει το 1912, χρονιά μετά την οποία ο Ντεγκά, λόγω προβλημάτων όρασης, έπαψε να ζωγραφίζει. Εως τις 27 Ιανουαρίου.

ΒΕΝΕΤΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ

Palazzo Grassi

www.palazzograssi.it

«La voce delle immaginì». Η έκθεση, η οποία εστιάζει στη χρήση των κινούμενων εικόνων από σύγχρονους καλλιτέχνες, εγκαινιάστηκε κατά τη διάρκεια του κινηματογραφικού φεστιβάλ της Βενετίας. Παρουσιάζει έργα 25 καλλιτεχνών -φίλων, βίντεο και εγκαταστάσεις-

ναοεικνώνοντας την ποικιλία των τεχνικών στη δημιουργία και την προβολή των έργων, καθώς και τις διαφορές στην αντίληψη του χώρου και του χρόνου. Ανάμεσα στους καλλιτέχνες που αντιπροσωπεύονται στην έκθεση περιλαμβάνονται διεθνούς φήμης video-artists όπως ο Μπρους Νάουμαν (εδώ εικόνες από το έργο του «Για αρχαίους» - Συνδυασμοί δακτύλων και αντίχειρα), ο Μπιλ Βιόλα, ο Ανρί Σάλα (ο οποίος θα αντιπροσωπεύσει τη Γαλλία στην προσεχή Μπιενάλε της Βενετίας), ο Πέτερ Φίσιλ και ο Νταβίντ Βάις (οι Ελβετοί καλλιτέχνες που συνεργάζονται στη δημιουργία των έργων τους), καθώς και ο Σίριλ Νεσάτ (Ιράν), ο Γισέλ Μπαρτάνα

(Ισραήλ), ο Αντέλ Αμπντεσεμμέν (Αλγερία) και ο Γιανγκ Φουντόνγκ (Κίνα). Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 13 Ιανουαρίου.

NEA YOPKH

ΘΕΑΤΡΟ

Walter Kerr Theater

www.walterkerrtheatre.com

«The Heiress». Θεατρική διασκευή από τη Ρουθ και τον Ογκόσταους Γκετς της νοβέλας του Χένρι Τζέιμς «Washington Square», το έργο «Η κληρονομιά» πρωτοπαρουσιάστηκε με μεγάλη επιτυχία στην Νέα Υόρκη το 1947 και αργότερα μεταφέρθηκε στον κινηματογράφο από τον Ουίλιαμ Γουάιλερ, με πρωταγωνι-

Μεγάλη αναδρομική Χόπερ στο Παρίσι

Είπε κάποτε ο Εντουαρντ Χόπερ (1882 - 1967) ότι στόχος του ως ζωγράφου ήταν να επιτύχει «τη μεγαλύτερη δυνατή λιτότητα δίχως απώλεια του συναισθήματος». Το συναίσθημα, βέβαια, που κυριαρχεί στους πίνακές του είναι η μοναξιά, μια ήσυχη, στεγνή από δάκρυα μελαγχολία. Τα πρόσωπα, ακόμα και όταν δεν είναι μόνα αλλά «μαζί», φαίνονται αποτραβηγμένα στον εαυτό τους, αποξενωμένα. Ρεαλιστική και ταυτοχρόνια απόλυτα μοντέρνα, η ζωγραφική του Χόπερ κινήθηκε σε πορεία αλληλεπίδρασης με τον κινηματογράφο και τη φωτογραφία του 20ού αιώνα. Η έκθεση «Edward Hopper», που φιλοξενείται στην πινακοθήκη του Grand Palais στο Παρίσι, κάνει μια μεγάλη αναδρομή στο έργο του καλλιτέχνη που η διεπιστημονική του στο αμερικανικό αστικό τοπίο εξακολουθεί σήμερα να γοητεύει, παρουσιάζοντας ένα σύνολο 164 έργων του (ελαιογραφίες, σχέδια, ακουαρέλες, χαρακτηριστικά), ανάμεσά τους πολλοί από τους εμβληματικούς πίνακές του (εδώ το «Δωμάτιο στη Νέα Υόρκη», 1932).

στείν υποδέχεται τη συνεσταλαμμένη, μοναχική νεορή γυναίκα που δικάζεται ανάμεσα στον αταρικό πατέρα της και τον γοητευτικό τυχοδιώκτη τον οποίο ερωτεύεται παρά τις πατρικές αντιρρήσεις. Γνωστό από τις πρόσφατες επιτυχημένες εμφανίσεις της στον κινηματογράφο («Το δέντρο της ζωής», «Οι υπηρέτριες κ.ά.) η Τσαρλίν κάνει το ντεμπούτο της στο Μπροντγουέι σε ένα ρόλο που η ίδια θεωρεί από τους πιο ενδιαφέροντες του αμερικανικού θεάτρου. Συμπρωταγωνιστές της, ο Νταν Στίβενς (ο νεαρός Βρετανός πηλοποιός, γνωστός από τη συμμετοχή του στην τηλεοπτική σειρά «Ο Πύργος του Ντάουντον») και ο Ντέιβιντ Στράθφον στον ρόλο του πατέρα. Η επίσημη πρεμιέρα του έργου θα δοθεί την 1η Νοεμβρίου.

ΠΑΡΙΣΙ

ΕΚΘΕΣΗ

Musée d'Orsay

www.musee-orsay.fr

«Ο ιμπερσιονισμός και η μόδα». Το κίνημα του ιμπερσιονισμού συνδέθηκε κυρίως με την αναπαράσταση της φύσης, σε τοπία όπου οι ζωγράφοι επικειρούσαν να αιχμαλωτίσουν τις παροδικές επιδράσεις του φωτός με «ρήγορες» πινελιές που έφθαναν στα όρια της αφαι-

Επιμέλεια: ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΒΙΝΤΕΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

ΒΙΒΛΙΟ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

ΜΟΔΑ

Τα ψηφιακά παιχνίδια μπορούν και εκπαιδεύουν

Η ειδικός των video games Κέτι Σάλεν αναδεικνύει τη φωτεινή πλευρά τους

Συνέντευξη στον ΗΛΙΑ ΜΑΓΚΛΙΝΗ

Η Κέτι Σάλεν (Katie Sullen) συνδυάζει δύο βασικές ιδιότητες: σχεδιάζει ψηφιακά παιχνίδια, έχοντας σπουδάσει Computer Science και Video Game Design, και την ίδια στιγμή είναι καθηγήτρια Σχεδιασμού και Τεχνολογίας στο Parsons New School of Design. Ακόμα, γράφει και επιμελείται βιβλία σχετικά με τα ψηφιακά παιχνίδια (εκδίδονται από το MIT Press), ενώ διευθύνει και το Institute of Play. Με άλλα λόγια, συνδυάζει την πράξη με τη θεωρία σε έναν τομέα που εδώ και τουλάχιστον μια δεκαετία φέρνει ολοένα και νέες προκλήσεις τόσο για τους ειδικούς όσο και για τους απλούς χρήστες. Επιπλέον, η Κ. Σάλεν επιμένει εδώ και χρόνια στην ειδική σχέση που μπορεί να έχουν τα ψηφιακά παιχνίδια στην εκπαίδευση και για αυτή ακριβώς τη σχέση μίλησε στις 17 Οκτωβρίου στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, στον κύκλο «Λέξεις & Σκέψεις», που είχε ως θέμα «Ψηφιακά παιχνίδια – νέες δεξιότητες και εκπαιδευτικά εργαλεία».

Τη συναντάσαμε στο περιθώριο της διάλεξης της και η κουβέντα μας ξεκίνησε κάπως ανάποδα, από τη δαιμονοποίηση των ψηφιακών παιχνιδιών, κυρίως μετά τα απανωτά κρούσματα εθισμού που έχουν παρατηρηθεί διεθνώς. «Κάποιος μπορεί να

εθιστεί σε οτιδήποτε», λέει. «Απλώς, με τα ψηφιακά παιχνίδια η συζήτηση έχει άλλο βάρος. Για παράδειγμα, αν ένα παιδί ξενυχτάει διαβάζοντας ένα βιβλίο, ούτε οι γονείς του αλλά ούτε και η κοινωνία το κατακρίνουν, το αντίθετο. Τα ψηφιακά παιχνίδια όμως θεωρούνται κάτι κακό, φθηνό, κάτι που ξεκίνησε ως μια ελαφριά, ποπ δραστηριότητα. Τελευταία, αυτό έχει αλλάξει. Πριν από δέκα χρόνια και στην Αμερική επικρατούσε μια 100% αρνητική στάση απέναντι στα ψηφιακά παιχνίδια: χάσιμο χρόνου, άθρονη βία, αγορίστικη ασκολία. Οποτε έκανα δημόσιες ομιλίες περί ψηφιακών παιχνιδιών, οι πρώτες ερωτήσεις από το κοινό είχαν να κάνουν με τη βία και με το πρόβλημα του εθισμού. Σήμερα όμως, πολύς κόσμος ξέρει τι είναι το ψηφιακό παιχνίδι και, σαφώς, τα παιχνίδια με βίαιο περιεχόμενο είναι πια μια μικρή υποκατηγορία. Ο κύριος όγκος δεν έχει καμία σχέση. Σήμερα, οι έρευνές μας δείχνουν ότι στην Αμερική πιο πολύ παίζουν τέτοια παιχνίδια στα κινητά τους ενήλικες γυναίκες, στα τριάντα και τα σαράντα τους, παρά μικρά παιδιά».

Ροή της σκέψης

Τα ψηφιακά παιχνίδια έχουν επίσης κατηγορηθεί για «διάσπαση συγκέντρωσης», αλλά κατά την Κ. Σάλεν, οι έρευνες έχουν καταδείξει ότι «όταν

«Το ζητούμενο δεν είναι τα ψηφιακά παιχνίδια καθεαυτά, αλλά ότι μπορούν να λειτουργήσουν ως μοντέλα», λέει η Κέτι Σάλεν. «Για εμάς, η μεγάλη νίκη είναι όταν κάνουμε ένα παιδί να ενδιαφερθεί, μέσω του ψηφιακού παιχνιδιού, για το περιεχόμενο ενός βιβλίου. (φωτ. Νίκος Κοκκαλιάς).

ο άνθρωποι παίζουν ψηφιακά παιχνίδια, συγκεντρώνονται τόσο σε αυτό, που ο πολύς κόσμος ανησυχεί. Είναι τέτοιος ο σχεδιασμός αυτών των παιχνιδιών: ο χρήστης επικεντρώνεται σε ένα πρόβλημα, καλείται να βρει λύσεις και παρά τις απανωτές αποτυχίες, επιμένει. Οι ψυχολόγοι μιλούν για την "κατάσταση ροής της σκέψης", κάτι που θεωρείται πολύ θετικό για όλες τις δραστηριότητες ενός ανθρώπου. Όταν όμως επικεντρώνεται σε μια δραστηριότητα, οι περισσότεροι θεωρούν ότι δεν είναι παραγωγικός. Σήμερα όμως, τα ψηφιακά παιχνίδια έχουν τεράστια ποικιλία, έχουν εξελιχθεί εκπληκτικά ως προς την αισθητική και τον σχεδιασμό, δίνεται πολύ μεγάλη βαρύτητα στην αφήγηση και στον τρόπο με τον οποίο ο χρήστης αλληλεπιδρά με αυτή την αφήγηση. Δηλαδή, η σκέψη δέχεται συνεχή ερεθίσματα, και από αυτά τη σκοπιά, τα ψηφιακά παιχνίδια μπορούν να παίξουν μεγάλο ρόλο στην εκπαίδευση».

Η σχέση εκπαίδευσης και ηλεκτρονικών παιχνιδιών στις ΗΠΑ έχει ιστορία που φτάνει έως το 1980, ω-

Στόχος, το βιβλίο

Η Κ. Σάλεν ξέρει ότι ένας άνθρωπος μαθαίνει κάτι όταν έχει καταλάβει ότι υπάρχει ένας καλός λόγος για το μάθει. Εδώ έγκειται η σημασία των ψηφιακών παιχνιδιών: «Μέσω των παιχνιδιών προσπαθείς να δώσεις στους μαθητές αυτό τον λόγο. Γι' αυτό και είναι τόσο σημαντικός ο σχεδιασμός τους. Αν υστερεί, το πολύ πολύ το παιδί να παρακολουθήσει παθητικά το βίντεο και μετά να το ξεχάσει. Το βασικό είναι να δώσεις το ερέθισμα εκείνο που θα κάνει το παιδί να αναζητήσει το βιβλίο μετά. Το ζητούμενο λοιπόν δεν είναι τα παιχνίδια καθεαυτά, αλλά ότι λειτουργούν ως μοντέλα. Για εμάς, η μεγάλη νίκη είναι όταν κάνουμε ένα παιδί να ενδιαφερθεί για το περιεχόμενο ενός βιβλίου. Και, υπόψη, στην Αμερική έχουμε μεγάλο πρόβλημα με παιδιά που παρτούν το σχολείο. Η ιδέα είναι ότι αν καταφέρουμε να κρατήσουμε τα παιδιά στο σχολείο, σίγουρα θα προχωρήσουν στη ζωή τους».

τόσο υπήρχε ένα στίγμα: τα πρώτα παιχνίδια δεν ήταν υψηλής ποιότητας. Αυτό άλλαξε με τα επιτεύγματα της τεχνολογίας. «Ο παραδοσιακός τρόπος είναι ο καθηγητής να εισάγει ένα παιχνίδι στην τάξη και να συμμετέχουν τα παιδιά. Ο στόχος είναι να ενισχύονται η ομαδικότητα, η επικοινωνία αλλά και η πρωτοβουλία.

Κίνητρα

«Μέσα από το ψηφιακό παιχνίδι προσπαθείς να δώσεις κίνητρα στο παιδί να ενδιαφερθεί για το τάδε αντικείμενο, έτσι μόνο του να αποταθεί στο σχολικό βιβλίο για να μάθει περισσότερα. Οπότε, μιλάμε για έναν συνδυασμό τρόπων και σε καμία περίπτωση για αποκλεισμό του παραδοσιακού σχολικού βιβλίου. Το βιβλίο είναι η βασική πηγή, αλλά το παιχνίδι ενισχύει την επικοινωνία, προσφέρει παραδείγματα και πολλά παιδιά -στην Αμερική τουλάχιστον- ανταποκρίνονται πολύ θετικά. Σε μια έρευνα που έγινε με επίκεντρο το διαδικτυακό World of Warcraft, διαπιστώθηκε ότι το συγκεκριμένο παιχνίδι ενισχύει το π-

νευτικό πνεύμα καθώς επίσης και το ομαδικό».

Καταλυτικής σημασίας ζήτημα κατά την Κ. Σάλεν είναι αυτός ο τρόπος εκπαίδευσης να μην απευθύνεται σε ιδιωματικά σχολεία αλλά να αφορά όλα τα δημόσια σχολεία αν είναι δυνατόν. Η ίδια, αφού ξεκίνησε ως σχεδιάστρια ψηφιακών παιχνιδιών, προχώρησε στη διερεύνηση της σχέσης των παιχνιδιών αυτών με την εκπαίδευση. «Βοήθησε σημαντικά το Ίδρυμα Μακάρθουρ, όταν έθεσε ένα ερώτημα πώς μπορούν τα παιδιά μας να μάθουν καλύτερα μέσα από τα ψηφιακά μέσα. Ετσι συνεργάστηκε με επιστήμονες και διαπίστωσα πόσο αρμονικά έδεναν οι νέες τεχνολογίες με μια πιο προωθημένη εκπαίδευση. Σήμερα στην Αμερική μεγάλες εταιρείες παραγωγής τέτοιων παιχνιδιών σχεδιάζουν εκδοχές πολύ επιτυχημένων τίτλων τους για σχολεία. Οι σχεδιαστές αυτοί ξέρουν πώς να δημιουργήσουν από την αίσθηση της πρόκλησης στον χρήστη. Ετσι ξεκίνησα κάποια μεγάλα πρότζεκτ σε δημόσια σχολεία της Νέας Υόρκης και από τότε έχουμε προχωρήσει πολύ».

**ΕΥΚΟΛΕΣ
ΝΟΣΤΙΜΕΣ & ΥΓΙΕΙΝΕΣ
ΣΥΝΤΑΓΕΣ
ΓΙΑ ΟΛΗ ΤΗΝ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ!**

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΙΣ **ΤΗΛΕΩΡΕΣ** ΚΑΘΕ 1^ο ΠΕΜΠΤΗ ΤΟΥ ΜΗΝΑ

ΚΟΥΤΕΣ ΠΙΠΕΡΙΕΣ

Χρίστος Χριστοδούλου

ΟΙ ΣΥΝΤΑΓΕΣ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ ΤΟΥ ΓΝΩΣΤΟΥ ΣΕΦ ΧΡΙΣΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΟΠΩΣ ΤΙΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΟΜΠΗ
«ΚΑΥΤΕΣ ΠΙΠΕΡΙΕΣ» ΣΤΟ ΡΙΚ 1

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΤΕΥΧΟΣ «ΚΑΥΤΕΣ ΠΙΠΕΡΙΕΣ» ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΙΣ ΤΗΛΕΩΡΕΣ ΤΗΝ 1^η ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΒΙΝΤΕΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	ΒΙΒΛΙΟ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	-----------------	---------------	------------	-----------	-----------	------

N. Νικολαΐδης, ο άγνωστος των ελληνικών γραμμάτων

Σημαντικοί κριτικοί τον αγκάλιασαν, οι αρμόδιοι τον αντιμετώπισαν με μικρότητα

ΝΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ
Επιλεγμένα Διηγήματα
επιμ.: Βασιλίας Βασιλειάδης
εκδ.: αρμίδα

«... έτσι όπως τον είδα μου άφησε την εντύπωση ενός "κληρικού του πνεύματος". Μέσα στην απερίγραπτη ακαταστασία του καιρού μας, υπηρέτει το Θεό και προσπαθεί να κρατήσει αναμμένο το καντήλι στο ξεκλήσι που τον έριξε η τύχη. Η αξία της προσευχής του είναι άσχετη" μου φτάνει για την ώρα που είναι προσευχή»

Γιώργος Σεφέρης,
Μέρες 1941-1944 (Κάιρο, 27.6.1941)

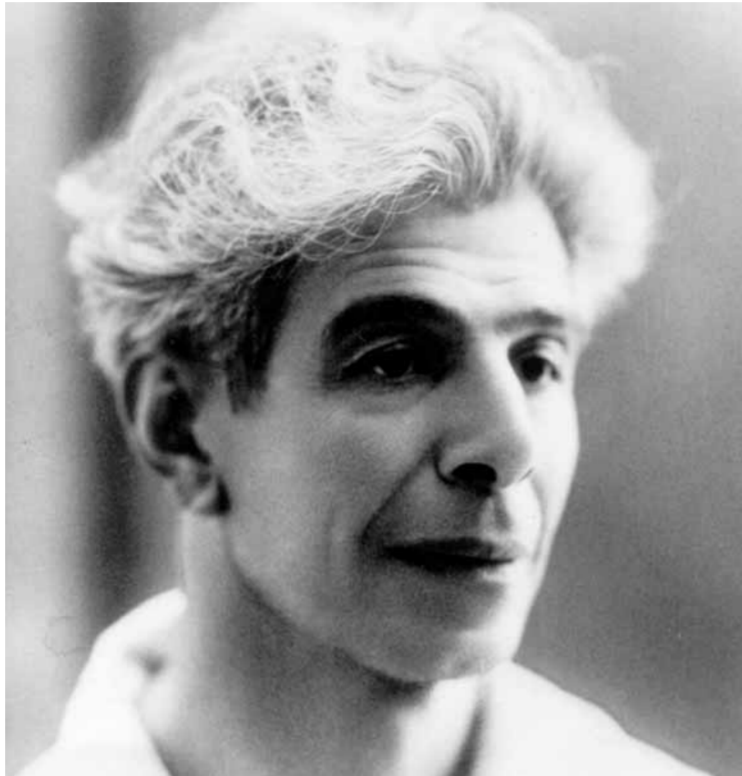
Της **ΜΑΡΙΑΣ ΤΟΠΑΛΗ**

Ο διηγηματογράφος Νίκος Νικολαΐδης (Κύπρος 1884 - Κάιρο 1956), μόνιμος κάτοικος Καΐρου από το 1924 (κατά τον πραγματικά αξιο επιμελητή της υπό συζήτηση έκδοσης Β. Βασιλειάδη), έχοντας ζήσει στην Αθήνα κι έχοντας κυριολεκτικά αλπίζει στην Ευρώπη, είναι, φαίνεται, ο γνωστός-άγνωστος των ελληνικών γραμμάτων. Σημαντικοί κριτικοί και ποιητές μας, ανάμεσά τους ο Μαλάνος, ο Χουρμούζιος, ο Παπανικολάου, ο Άγρας, η Θυρίλος, ο Λαπαθιώτης, ο Παπατσώνης, τον αγκάλιασαν" ο Τσίρκας επηρεάστηκε απ' αυτόν, τον μελέτησε σε βάθος.

Όλα δε τα παραπάνω τεκμηριώνονται στην εισαγωγή και στα κατατοπιστικά παραρτήματα, από τα οποία φρόντισε ο Βασιλειάδης να μη λείπει ούτε η «κριτική για τον διηγηματογράφο» ούτε το αναλυτικό «χρονολόγιο».

Πόσο άραγε, αναρωτιόμαστε, θα παραμείνει ακόμα στο περιθώριο των εκδοτικών μας πεπραγμένων η ατελής μελέτη του (άβολου) Τσίρκια για τον (άβλο) Νικολαΐδη, που βέβαια την επισημαίνει ο Βασιλειάδης σε μια κυπριακή έκδοση -μόλις του 2003- δεν στάθηκε όμως δυνατόν ούτε καν να την ανακευάσουμε στην πάντοτε πολύτιμη biblionet. gr;

Το καθολικό ταλέντο του, συγγραφικό, εικαστικό, αγιογραφικό, χειροτεχνικό, όπως και η φυσικότητα του απόλυτου δοσιμάτος του, εντυπωσίασε βαθιά τον Σεφέρη. Ίσως κιόλας ο βίος αυτού του ταπεινότητας καταγωγής Κυπρίου να

Το ταλέντο του Νίκου Νικολαΐδη ήταν καθολικό: συγγραφικό, εικαστικό, αγιογραφικό, χειροτεχνικό.

Ο ταπεινότατος καταγωγής Κύπριος διηγηματογράφος περιέγραψε με αριστουργηματικό τρόπο δύσκολα θέματα για την εποχή του

αποβεί μελλοντικά πραγματικός ανταγωνιστής του έργου του, διεκδικώντας, περιπετιώδης, ταραχώδης και αφιερωμένος, για πάρτη του τα προτεία απέναντι στο thrilling της γραφής του. Να 'ναι άραγε τυχαίο ότι ένας ανατολίτης μεσογειοακός, που έζησε στο πεσίο του δεινής φτώχειας και έγινε αυτοδίδακτος μεσοπολεμικός κοσμοπολίτης καλλιτέχνης, μπόρεσε να περιγράψει με τόσο αριστουργηματικό τρόπο δύσκολα θέματα, όπως τη σεξουαλική παράκρουση του εφήβου, αντιστοιχίζοντάς την, επιπλέον, στη σύγχρονη της αρχέγονης φύσης με τον βιομηχανικό πολιτισμό; Η «Σκρόφα», όπου λαμβάνει χώρα

τούτη η πραγματεία, είναι ένα σπουδαίο ευρωπαϊκό αφήγημα για το πέρασμα στη νεωτερικότητα. Ανάλογα θα μπορούσε να ειπεί και για την πραγματεία της ερωτικής επιθυμίας και τη σχέση της με τη νοσηρότητα και την ενοχή στο «Η παραμονή του Σωτήρος», που μοιάζει σε ' αλήθεια να προχωρεί τον Παπαδιαμάντη μερικά βήματα πιο κάτω.

Αλλά μήπως κι τρόπος που παρουσιάζει τους υπέρτες και τους φίλους («Οι υπέρτες», «Σα σκυλί», «Ο γυριστής») και, βέβαια, ο και ψυχαναλυτικά κορυφαίος «Σκέλεθρας» δεν περιέχουν εμπρηστική πίκρα και ταξική σοφία απείρους πιο εύφλεκτες από χιλιάδες μαζί σελίδες συμβατικότερων «στρατευμένων» λογοτεχνών; Για να μην πούμε για τα μεταφραστικά του, την «Κούκλα», τη «Στριμμένη ψυχή», τον «Μεταθάνατο», που απηχούν αβίαστα και τον Μορσάν και τους Ρώσους σε ελληνόγλωσσα συμφοραζόμενα ανατολικής Μεσογείου.

Οποιοι διαβάσει απροκατάληπτα, με τη δέουσα αναγνωστική α-

θωότητα, ένα μόνο, τυχαίο, από τα 13 (σε σύνολο 25) διηγήματα που ανθολογεί ο Βασιλειάδης, αποκλείεται να μη συγκινηθεί, να μη σαστίσει: ψυχικά πάθη και πθογραφικές παρατηρήσεις αφηγημένα με απρόσμενη κινηματογραφική ροή και ρυθμικότητα, με γλωσσικό εργαλείο ώριμο και ακριβές και με δραματικές κορυφώσεις που μαρτυρούν ευρείες καλλιτεχνικές στοχεύσεις των οποίων υπόκειται νους υποψιασμένος, κριτικός. Εύλογο να τον αγαπήσουν κριτικοί και ποιητές-κριτικοί του τότε, όπως θα τον αγαπά, πιστεύουμε, ο αναγνώστης τού πάντοτε.

Ο ιστορικός της λογοτεχνίας, πάντως, θα τον αποκλείσει: «Τον Οκτώβρη [του 1949] κυκλοφορεί η "Ιστορία" του Κ. Θ. Δημαρά, η οποία, σύμφωνα με τον Τσίρκα, "αποσώνει την αδικία" σε βάρος του συγγραφέα» (από το «Χρονολόγιο» που παραθέτει ο Βασιλειάδης). Και δεν θα μας εκπλήξει, βέβαια, μια -πώς θα τη χαρακτήριζε άραγε κανείς;- παρατήρηση όπως αυτή του Αργυρίου, που αναφερόμενος στον Νικολαΐδη «συνεργασίες του οποίου δημοσιεύονταν στα πιο αξιόλογα περιοδικά, ενώ οι Αθηναίοι λόγιοι εκτιμούσαν τη γραφή του» φροντίζει να της αμολήσει το μελάνι του κρινόμενος πως «ίσως όχι πολύ δόκιμα παρέμεινε διστακτικά μετέωρη ανάμεσα στην ποίηση και στην πρόζα» (σελ. 45, τ. Ι του «Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόκληση της στα χρόνια του Μεσοπολέμου 1918-1940», Καστανιώτης, 2001). Σάμπως δηλαδή στην ασυνήθιστη ποιητικότητα μιας πρόζας που καθόλου δεν υστερεί σε αφηγηματική αρτιότητα, σε «σασπένς», σε δραματικότητα, σε αρχιτεκτονική και σε δύναμη χαρακτήρων, να οφείλονται οι δέουσες επιπλήξεις για να την προσγειώσουν. Ας είναι.

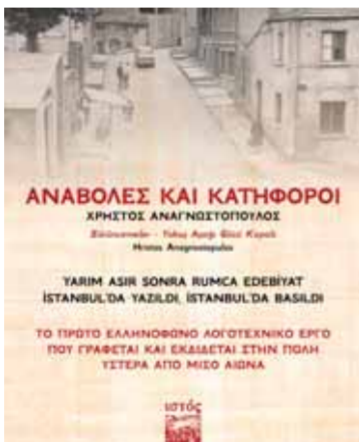
Ο Νικολαΐδης σοφά προνόησε να απαντήσει σε όλα τούτα καταλείποντας την ακόλουθη φράση από το διήγημα «Κούκλα» (όπου η ψυχή και άχαρη διάνοση αναμετρείται με τις αισθήσεις, την εικαστική τέχνη, τη χαρά της ζωής): «Φαίνεται πως τα ειρωνικά γέλια που πνίγονται μέσα μας, κάποτε σπάζουν και γίνονται αηδία».

Αναβολές και κατήφοροι

Χρήστος Αναγνωστόπουλος
Επιμέλεια: Χάρης Θεοδωρέλης
Ρήγας, Νίκη Χριστοπούλου

«Ο διάλογος -που κατά βάθος ήταν μονόλογος- είχε καταντήσει η προσευχή του, κάθε νύχτα που περνούσε μόνος, από τότε που είχε ζητήσει άσυλο στην Αθήνα. Είχε εξελιχτεί σε αυτόματο μηχανισμό. Ξαπλωμένος στο κρεβάτι, στο σκοτάδι του δωματίου, με τα μάτια σφιχτά-κλεισμένα, κοιτώντας έτσι στο μισοφωτισμένο χάος του εσώτατου εαυτού του [...] τελικά έφτανε [...] στο στοιχείο της τελικής αλήθειας.

Μια διαπίστωση που του προξενούσε ανατριχίλα όσο σ'ακούζονταν ότι σε δυο χρόνια θα 'κλεινε πενήντα χρόνια ζωής. Πενήντα χρόνια παροδικότητας. Σαν να υπηρέτούσε σε κάποιο στρατό δικής στολής κι όπλα. Συνάμα ήταν και πενήντα χρόνια επαναλαμβανόμενων αναβολών. Μα ποιο ήταν το ασύλληπτο όνειρο που έτρεφε την αναμονή και γεννοβολούσε αναβολές; Μήπως ανέμενε οχιζοφρενικά να ξαναζήσει τη ζωή του δικώς εξορία, δικώς ξερίζωμα, δικώς Κυπριακό; Και ξανάριζε η προσευχή στον υπαρκτό μέσα του θεο-ακραστή, μεσολαβητή α-

νόμων αναβολών. Μα ποιο ήταν το ασύλληπτο όνειρο που έτρεφε την αναμονή και γεννοβολούσε αναβολές; Μήπως ανέμενε οχιζοφρενικά να ξαναζήσει τη ζωή του δικώς εξορία, δικώς ξερίζωμα, δικώς Κυπριακό; Και ξανάριζε η προσευχή στον υπαρκτό μέσα του θεο-ακραστή, μεσολαβητή α-

νόμων αναβολών. Μα ποιο ήταν το ασύλληπτο όνειρο που έτρεφε την αναμονή και γεννοβολούσε αναβολές; Μήπως ανέμενε οχιζοφρενικά να ξαναζήσει τη ζωή του δικώς εξορία, δικώς ξερίζωμα, δικώς Κυπριακό; Και ξανάριζε η προσευχή στον υπαρκτό μέσα του θεο-ακραστή, μεσολαβητή α-

νόμων αναβολών. Μα ποιο ήταν το ασύλληπτο όνειρο που έτρεφε την αναμονή και γεννοβολούσε αναβολές; Μήπως ανέμενε οχιζοφρενικά να ξαναζήσει τη ζωή του δικώς εξορία, δικώς ξερίζωμα, δικώς Κυπριακό; Και ξανάριζε η προσευχή στον υπαρκτό μέσα του θεο-ακραστή, μεσολαβητή α-

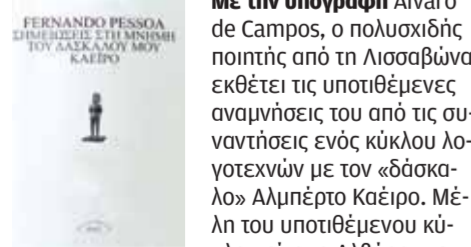
Οι δυο κεντρικοί ήρωες, Δημήτρης Γαλνός και Γιώργος Στράντζαλης -παιδικό φίλο από το Μόδι της Χαλκιδόνας, ο πρώτος αυτοεξόριστος, ο δεύτερος απελαθείς από την Πόλη κατά τους διωγμούς του '64- ξανασυναντιούνται, πενήντα χρόνια πλέον, στην Αθήνα. Παρουσιάζονται φορτωμένοι με ετερόκλητες εμπειρίες, καθορισμένες από τα τραύματα και διλήμματα της πληγωμένης αυτής γενιάς Πολιτών, οι οποίες τους ωθούν όμως σε κοινά πορίσματα για τη ζωή.

Το έντεχνο αυτό ψυχογράφημα της γενιάς του '64 αποτελεί και το πρώτο μυθιστόρημα στα ελληνικά από Ρωμιο συγγραφέα, που εκδίδεται στην Πόλη ύστερα από σαράντα και πλέον χρόνια. Η έκδοση έγινε από τον εκδοτικό οίκο «Ιστός», που ιδρύθηκε το 2011, από μέλη της Ελληνικής κοινότητας της Κωνσταντινούπολης.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΚΛΑΣΙΚΟΙ
FERNANDO PESSOA
Σημειώσεις στη μνήμη του Δασκάλου μου Καΐρο

μετ. Βασιλίας Πουλιάκος εκδ., Ροές σελ. 112 - 8 ευρώ

Με την υπαγραφή Álvaro de Campos, ο πολυοχιδής ποιητής από τη Λισαβόνα εκθέτει τις υποτιθέμενες αναμνήσεις του από τις συναντήσεις ενός κύκλου λογοτεχνικών με τον «δάσκαλο» Αλμπέρτο Καΐρο. Μέλη του υποτιθέμενου κύκλου είναι ο Αλβάρο ντε Κάμπος, ο Ρικάρντο Ρέις, ο Αντόνιο Μόρα αλλά και ο ίδιος ο Φερνάντο Πεσόα. Οι τέσσερις «μαθητές» θεωρούν πως η γνωριμία τους με τον Καΐρο υπήρξε η απαρχτή της δημιουργικής τους εκτόξευσης. Ο Ντε Κάμπος ακιργαφεί το πορτρέτο του «δασκάλου» χωρίς να παραλείπει κριτικές αναφορές στα υπόλοιπα μέλη της συντροφιάς, ακόμα και στον ίδιο τον Πεσόα.

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

ΝΤΟΥΣΑΝ ΚΟΒΑΖΕΒΙΤΣ
Γενική πρόβα αυτοκτονίας

Μια πικρή κωμωδία για το ψεύδος

μετ. Γκάγκα Ρόις εκδ. Βιβλιοπωλείον της Εστίας

σελ. 102 - 12 ευρώ

Ενας άτυχος και καταχρευμένος αρχιτέκτονας αδυνατεί να ρυθμίσει τις επαγγελματικές και τις προσωπικές του υποθέσεις. Εξίσου όμως αδυνατεί να δώσει και ένα τέλος στη ζωή του. Ύστερα από κάθε νέα απόπειρα αυτοκτονίας καταθλιβεται όλο και περισσότερο, για να ανασκωθεί ξανά, νομίζοντας πως με τη βοήθεια των καλών ανθρώπων η ζωή του θα πάψει να είναι άβιωτη. Στην ήλαροτραγωδία του Ντούσαν Κοβάζεβιτς, ένας αποτυχημένος άντρας μάχεται μέχρις υστάτων εναντίον του κόσμου της διαφθοράς και του εμπορίου όπλων, λευκής σαρκός και ανθρώπινων οργάνων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΓΙΑΝΝΗΣ Κ. ΜΠΑΣΤΙΑΣ

Ο Κωστής Μπαστιάς στα χρόνια του Μεσοπολέμου, τόμος Γ'

εκδ. Σοκόλν-Κουλεδόκι σελ. 128 - 14 ευρώ

Διευθυντής θεάτρων, εκδότης σε ημερήσιο και περιοδικό τύπο, αρχισυντάκτης, χρονογράφος, κριτικός, δημοσιογράφος και διευθυντής νέων πολιτισμικών θεσμών, ο Κωστής Μπαστιάς δέσποσε στα μεσοπολεμικά και μεταπολεμικά χρόνια. Οι Α' και Β' τόμοι της βιβλιογραφίας του αποκάλυψαν δυσχερή στοιχεία για τον πολιτιστικό και πολιτικό βίο του Μεσοπολέμου, προσφέροντας υλικό για το θέατρο, τον πνευματικό περίγυρο και τη δημοσιογραφία. Ο Γ' τόμος έρχεται να συμπληρώσει την πολιτιστική του πορεία της εποχής σε συνάρτηση με την πορεία του Κωστή Μπαστιά, προσφέροντας σε άγνωστα στοιχεία από τα αρχεία των ελληνικών και ξένων εφημερίδων καθώς και από τα αρχεία της οικογένειας.

ΠΑΙΔΙΚΟ

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΤΡΙΒΙΖΑΣ

Το γαϊδουράκι που γκάριζε

εικον. Λίζα Ηλιού

εκδ. Μεταίχμιο σελ. 84 - 14,40 ευρώ

Ενα τεμπέλικο γαϊδουράκι πέφτει στα χέρια μιας απίσιμης μάγισσας, που το ξεθεώνει στη δουλειά. Το βάζει να σφουγγαρίζει το πάτωμα, να καθαρίζει καυτές πατάτες, να τσιγαρίζει γλώσσες από βατράχια, να τρατάρει τις φιλενάδες της με αποκρουστικές λικου-

διές και να τη μακιγιάρει με σκιά ματιών από γύρη μούρων λουλουδιών και κραγιόν από σάλιο πράσινων φιδιών. Η εκμετάλλευση όμως έχει τα όριά της. Και όπως είπε ο σοφός γάιδος Ονούφριος, «γκαρίζε καλά όποιος γκαρίζε τελευταίος». Ο σχεδιασμός του εξωφύλλου έχει γίνει από τον Αλέξη Κυριοπούλου.

ΔΟΚΙΜΙΟ

BRIAN LADD

Αυτο(κινητο)φοβία

μετ. Γιάννης Δ. Ιωαννίδης

εκδ. του Εικοστού Πρώτου σελ. 276 - 21,30 ευρώ

Τα αυτοκίνητα είναι η μόστι- για του πολιτισμού. Ευθύνονται για τα πάντα, από την άνοχη επέκταση των προαστίων μέχρι τη βίαιη κλιματική αλλαγή. Κι ακόμα το τίμημα σε ανθρώπινες ζωές - 30 εκατ. νεκροί στη διάρκεια του 20ού αιώνα. Υπάρχει βέβαια και ο αντίλογος από τους ριζοσπαστικούς υπερχρόνους της ατομικών ελευθεριών, που αποκηρύσσουν τις επιζήμιες συνέπειες από τη χρήση του αυτοκινήτου. Επικεντρώνοντας το βλέμμα του σε μεγαλουπόλεις του πλανήτη και σε χρονικές περιόδους που ποικίλλουν, από τη Παρίσι της μπλε εποχής, τη ναζιστική Γερμανία και τη μεταπολεμικό Λονδίνο μέχρι το Λος Άντζελες και τη Σαγκάο, ο συγγραφέας ανατέμνει τη σχέση αγάπης και μίσους για το αυτοκίνητο.

Πρώτα σε πωλήσεις

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Αυτή την εβδομάδα **ΜΕΛΕΤΕΣ, ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ, ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ**

- 1. Το άγνωστο παρασκηνίο της προσφυγής στο ΔΝΤ, του Παν. Ρουμेलιώτη (Λιβάνης).** Μια καταγραφή των γεγονότων που οδήγησαν τη χώρα στο Μνημόνιο.
- 2. Δίστομο, 10 Ιουνίου 1944 - Το Ολοκαύτωμα, συλλογικό (Σύγχρονη Εκφραση).** Μια συγκέντρωση κειμένων για τη σφαγή του Διστόμου είναι αυτό το βιβλίο. Ένα ανθολόγιο μήνης...
- 3. Μεγαλώνοντας μέσα στην ελληνική οικογένεια, του Ματθαιού Γιωσαφάτ (Αρμόβ).** Η ψυχοσεξουαλική ανάπτυξη των παιδιών και ο ρόλος των γονιών.
- 4. Οσκαρ Ουάιλντ, 99 μαθήματα σοφίας για μια ευτυχισμένη ζωή εδώ και τώρα, του Άλλαν Πέρου (εκδ. Πατάκης).** Πώς μέσα από τη σκέψη του Ουάιλντ να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα και θα απολαύσουμε τη ζωή.
- 5. Από την άνοια στη σοφία, του Χόρχε Μπουκί (opera).** Αυτή είναι η ιστορία ενός φανταστικού ταξιδιού από την άνοια, απ' όπου όλοι ξεκινάμε, προς τη σοφία, όπου δεν φτάνουμε ποτέ.
- 6. Βαϊμάρι, η ανάσπρη δημοκρατία, του Χ. Βίνκλερ (Πόλις).** Ο σύντομος βίος του πρώτου δημοκρατικού πολέμου στην ιστορία της Γερμανίας.
- 7. Παγκόσμιος Μινύταυρος, του Γιάννη Βαρουφάκη (Λιβάνης).** Η αφήγηση των αιτίων που οδήγησαν σε κρίση όλον τον πλανήτη.
- 8. Κι έζησαν αυτοί καλύτερα, της Γιάννας Βαρουζή-Μπαούλα (Σύγχρονη Εκφραση).** Παραμύθια και θρύλοι από την περιοχή της Βοιωτίας.
- 9. Η Βίβλος του άθεου, συλλογικό, ανθολόγηση Κρίστοφερ Χίτσενς (Polaris).** Σαράντα νέπετες κείμενα που συνιστούν τον κανόνα του αθεϊσμού.
- 10. Λαϊκή ιστορία του κόσμου, του Κρις Χάρμαν (Τόπος).** Η ιστορία των λαών του κόσμου από τις προϊστορικές μέρες έως σήμερα.

Αυτή την εβδομάδα **Λογοτεχνία**

- 1. Φιλμ νουάρ, του Δημήτρη Στεφανόκη (Ψυχογίος).** Ένα κοσμολογικό μυθιστόρημα με συναρπαστικό δράση, παρασκηνίο και κατασκοπεία.
- 2. Πενήντα πιο σκοτεινές αποχρώσεις του γκρι, της Ε. L. James (Πατάκης).** Ο Γκρέϊ προτείνει στην Άνα νέα συμφωνία, στην οποία δεν μπορεί ν' αντισταθεί... Ο δεύτερος τόμος της τριλογίας.
- 3. Ο κιονάνθρωπος, του Τζο Νέσμπο (Μεταίχμιο).** Ένας κιονάνθρωπος, τυλιγμένος με το φουλάκι μιας μπέρας, και ο επιθεωρητής Χάρι Χόλε αναζητεί και πάλι τον δολοφόνο.
- 4. Μέρες Αλεξάνδρειας, του Δημήτρη Στεφανόκη (Ψυχογίος).** Ένα κοσμολογικό βιβλίο, τιμημένο με το βραβείο Prix Mediterranee Etranger και ήδη πολυμεταφρασμένο.
- 5. Φαρενάι 451, του Ρέι Μπράντμπερι (Άγρα).** Ένα κλασικό μυθιστόρημα, σε νέα μετάφραση, που περιγράφει το μέλλον που ίσως είναι εδώ.
- 6. Για τ' όνειρο πώς να μιλήσω, της Ελένης Πρισβόλου (Καστανιώτης).** Μια δολοφονία στα χρόνια της Κατοχής, που στοιχειώνει τη ζωή μιας γυναίκας.
- 7. Ο γύρος του θανάτου, του Θωμά Κοροβίτη (Άγρα).** Το χρονικό της σύλληψης και της εκτέλεσης του Αριστεϊδίδη Παγκρατίδη, για την υπόθεση του Δράκου του Σέξτ Σου.
- 8. Πενήντα αποχρώσεις του γκρι, της Ε. L. James (Πατάκης).** Το πρώτο μπεστ σέλερ που κυκλοφόρησε σε μορφή e-book, το πρώτο μέρος μιας τριλογίας που διαδράζει σε όλο τον πλανήτη.
- 9. Μνήμες Κωνσταντινούπολης, του Αχμέτ Ουμίτ (Πατάκης).** Ένα μεγάλο σύγχρονο παραμύθι που ξεκινά απ' το Βυζάντιο και την Κωνσταντινούπολη και φτάνει στη σημερινή Ιστανμπούλ των μεγάλων αντιθέσεων.
- 10. Η κήρα του Πειραιά, της Φιλομήλας Λαπατά (Καστανιώτης).** 1910, Πειραιάς. Η συνέχεια του «Η υπέροχη των Αθηνών», σ' ένα αυτοτελές μυθιστόρημα.

• Αυτή την εβδομάδα τα στοιχεία προέρχονται από το βιβλιοπωλείο «Σύγχρονη Εκφραση» (Πεσσώνων Μακτών 47, Λιβαδειά).

Επιμέλεια: **ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ**

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

- 1. Πενήντα πιο σκοτεινές αποχρώσεις του γκρι**
Της Ε. L. James (Πατάκης)
- 2. Πενήντα αποχρώσεις του γκρι**
Της Ε. L. James (Πατάκης)
- 3. Βαλς με δώδεκα θεούς**
Της Λένας Μαντά (Ψυχογίος)
- 4. Ο Κιονάνθρωπος**
Της Jo Nesbo (Μεταίχμιο)
- 5. Όσο αντέχει η ψυχή**
Της Λένας Μαντά (Ψυχογίος)

ΞΕΝΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

- 1. Justin Bieber: Just Getting Started**
Του Justin Bieber (HarperCollins)
- 2. Jamie's 15-Minute Meals**
Του Jamie Oliver (Penguin)
- 3. Fifty Shades Freed: Book Three**
Της E. L. James (Vintage)
- 4. Bared to You: A Crossfire Novel**
Της Sylvia Day (Penguin Books)
- 5. The Casual Vacancy**
Της J. K. Rowling (Little Brown)

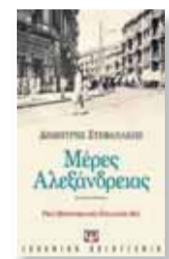
Πηγή: Καταστήματα PUBLIC

Ενας τόμος που συγκεντρώνει τα παραμύθια της περιοχής της Βοιωτίας.

Πόσο επηρεάζουν οι γονείς τη σεξουαλική ζωή των παιδιών;

Εκεί ήδη βραβεύεται και έχει ήδη κάνει τη διαδρομή του σε πολλές γλώσσες.

Η ιστορία του κ. Γκρέϊ και της Άνα συνεχίζεται...

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΒΙΝΤΕΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	ΒΙΒΛΙΟ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	-----------------	--------	------------	-----------	-----------	------

Η Κύπρος ως λογοτεχνικός προορισμός

Πέντε διεθνούς φήμης συγγραφείς επισκέπτονται το νησί μας για αποκομιδή έμπνευσης προς δημιουργία

Του ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο πολιτιστικός οργανισμός «Ιδεόγραμμα», –ο οποίος δημιουργήθηκε το 2006 από την ποιήτρια Λίλη Μικαηλίδου και τη σύμβουλο για θέματα Μάρκετινγκ και Δημοσίων Σχέσεων Νόρα Χατζησωτηρίου–, στο πλαίσιο των προσπαθειών του για τη διάδοση της λογοτεχνίας και της δημιουργικής χρήσης της γλώσσας, έχει προσκαλέσει πέντε γνωστούς συγγραφείς από πέντε χώρες, προκειμένου να φιλοξενηθούν στην Κύπρο για πέντε ημέρες, από τις 31 Οκτωβρίου μέχρι τις 5 Νοεμβρίου, με στόχο να γευτούν το καλειδοσκοπικό που λέγεται Κύπρος, τον κόσμο της, την ιστορία και τα έθιμά της, τις πόλεις και τα χωριά της. Έτσι κατά την περίοδο αυτή θα έχουν τη δυνατότητα να επισκεφθούν διάφορα μέρη του νησιού μας ώστε αυτές οι επισκέψεις τους να αποτελέσουν ερέθισμα για συγγραφική δημιουργία.

Οι συγγραφείς αυτοί είναι: ο Miguel Angel Marquez Guerrero από την Ισπανία, ο Marcus Roloff από τη Γερμανία, η Kjersti Annesdatter Skomsvold από τη Νορβηγία, η Έρση Σωτηροπούλου από την Ελλάδα και η Mindy Zhang από την Κίνα και ΗΠΑ. Η φετινή φιλοξενία και οι εκδηλώσεις στις οποίες θα συμμετέχουν οι συγγραφείς είναι η συνέχεια και το τέλος της σειράς εκδηλώσεων που διοργανώθηκαν πέρυσι με τη συμμετοχή των τεσσάρων συγγραφέων Homero Aridjis από το Μεξικό, Caius Dobrescu από τη Ρουμανία, Alicia Stallings από τις ΗΠΑ και Δημήτρη Νόλλα από την Ελλάδα. Τα κείμενα που θα προκύψουν από την επίσκεψη των συγγραφέων, μαζί με αυτά των περσινών, θα εκδοθούν σε ανθολογία το 2013 με τίτλο «Κύπρος – Λογοτεχνικός Προορισμός», στα ελληνικά και στα αγγλικά.

Η Kjersti Annesdatter Skomsvold, γεννήθηκε στο Όσλο Νορβηγίας το 1979. Παρουσίασε το πρώτο της βιβλίο, το μυθιστόρημα «The Faster I Walk, the Smaller I Am» το 2009. Το βιβλίο βραβεύτηκε με το Tarjei Vesaas First Book Prize. Το Δημοτικό Θέατρο (Όσλο) θα ανεβάσει ένα θεατρικό έργο βασισμένο στο μυθιστόρημα. Τα δικαιώματα του βιβλίου αυτού έχουν πουληθεί σε δεκατέσσερις χώρες. Το δεύτερο της μυθιστόρημα «Monsterhuman» θα κυκλοφορήσει αυτό τον Οκτώβρη.

Ο Miguel Angel Marquez (1959, Ισπανία), κατέχει διδακτορικό στην Ελληνική Φιλοσοφία (Universidad Autonoma de Madrid)

Οι συγγραφείς Kjersti Annesdatter Skomsvold από Νορβηγία, Miguel Angel Marquez Guerrero από Ισπανία, Έρση Σωτηροπούλου από Ελλάδα Marcus Roloff από τη Γερμανία, και Mindy Zhang από την Κίνα και ΗΠΑ

info

**Κυριακή 4 Νοεμβρίου
Λογοτεχνική Ημερίδα:**
ώρες 9:30 π.μ. – 1:30 μ.μ.

Λογοτεχνική Εκδήλωση:
ώρες 7:00 μ.μ. – 9:00 μ.μ.

Στα γραφεία του Ιδρύματος Πολιτισμού, στον χώρο της πρώην Αρχιγραμματείας, Λευκωσία.

Είσοδος και στις δύο εκδηλώσεις ελεύθερη. Πληρ. 99678132 και 99577006

και τώρα είναι καθηγητής Λογοτεχνίας στο Πανεπιστήμιο Huelva της Ισπανίας. Επιπρόσθετα με τις εκτενείς ακαδημαϊκές εκδόσεις του, έχει επίσης εκδώσει μία ποιητική συλλογή, (Semejante a la Dicha) και ένα μυθιστόρημα (Berlin/Sevilla/Punto de Fuga). Τώρα γράφει ένα δεύτερο μυθιστόρημα.

Η Έρση Σωτηροπούλου έχει γράψει ποιήματα, νουβέλες και μυθιστορήματα. Σπούδασε Φιλοσοφία και Πολιτιστική Ανθρωπολογία στη Φλωρεντία και εργάστηκε ως

μορφωτική σύμβουλος στην ελληνική πρεσβεία στη Ρώμη. Συμμετείχε σε εκθέσεις οπτικής και συγκεκριμένης ποίησης. Τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Λογοτεχνίας και με το Βραβείο του Περιοδικού «Διαβάζω» για το μυθιστόρημά της «Ζιγκ-ζαγκ στις νεραντζιές» το 2000. Έργα της έχουν μεταφραστεί σε πολλές γλώσσες.

Ο Marcus Roloff γεννήθηκε το 1973 στην πρώην Ανατολική Γερμανία. Επιπρόσθετα των πολλών συμμετοχών του σε λογοτεχνικά περιοδικά, ανθολογίες και ετήσιες εκ-

δόσεις, το τρίτο βιβλίο του ποίησης «im toten winkel des goldenen schnitts» κυκλοφόρησε το φθινόπωρο του 2010. Από το 2004 ζει και εργάζεται στη Φρανκφούρτη της Γερμανίας.

Η Mindy Zhang (λογοτεχνικό όνομα Ming Di) είναι Κινέζα ποιήτρια και μεταφράστρια που ζει στο Λος Άντζελες των ΗΠΑ. Έχει γράψει έξι συλλογές στα κινέζικα και είναι η εκδότρια του Poetry East West. Έχει, επίσης, μεταφράσει έξι ποιητικά βιβλία από τα αγγλικά στα κινέζικα.

Λογοτεχνική Ημερίδα και Εκδήλωση

Οι συγγραφείς θα συμμετάσχουν επίσης σε Λογοτεχνική Εκδήλωση και σε Ημερίδα που θα πραγματοποιηθούν την Κυριακή 4 Νοεμβρίου στα Γραφεία του Ιδρύματος Πολιτισμού, στο χώρο της Αρχιγραμματείας. Στη Λογοτεχνική Ημερίδα, (ώρες 9:30 π.μ. – 1:30 μ.μ.) με τίτλο «Γλώσσα και Μετάφραση στη διατήρηση της Ταυτότητας και της Αρμονικής Συνύπαρξης στην Ενωμένη Ευρώπη», εκτός από τους πέντε συγγραφείς, θα μιλήσουν ο κ. Κωνσταντίνος Μαστόρας, προϊστάμενος του Ελληνικού Τμήματος Διερμηνείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ο κ. Σταύρος Καραγιάννης, αναπληρωτής καθηγητής στο Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, η κ. Νίκη Μενελάου, λέκτορας στο Τμήμα Δημοσιογραφίας του Πανεπιστημίου Frederick, ο κ. Javier Diaz Gervassini, διευθυντής του Ινστιτούτου Θερβάντες στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και η κ. Δέσποινα Πιρκεττή, συγγραφέας και μεταφράστρια. Συντονίζει η κ. Σοφία Ιορδανίδου, αναπληρώτρια καθηγήτρια Δημοσιογραφίας και Επικοινωνίας στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Πρόεδρος της Ημερίδας είναι ο δρ Νίκος Περισιτιάνης, πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Πανεπιστημίου Λευκωσίας. Η Ημερίδα εντάσσεται στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στη Λογοτεχνική Εκδήλωση (ώρες 7:00 μ.μ. – 9:00 μ.μ.) οι πέντε συγγραφείς θα διαβάσουν αποσπάσματα ή ολόκληρα τα κείμενά τους, με τη δυνατότητα προβολών στα αγγλικά ή και στα ελληνικά και, επίσης, θα μιλήσουν για την εμπειρία τους στην Κύπρο, ο κύριος Bjorn Luley, διευθυντής του Goethe Institut (Κύπρος), ο κύριος Thomas Stromme, σύμβουλος για θέματα Ε.Ε. από το Υπουργείο Εξωτερικών της Νορβηγίας, καθώς επίσης και αντιπρόσωποι των Πρεσβειών της Ελλάδας και της Ισπανίας. Στην εκδήλωση θα τραγουδήσει ο τραγουδοποιός Δημήτρης Μακρής τον οποίο θα συνοδεύει στο πιάνο ο Philip Zilfo. Στον ίδιο χώρο θα λειτουργεί έκθεση βιβλίου από τον εκδοτικό οίκο «Εντύποις». Η όλη εκδήλωση οργανώνεται από τον οργανισμό «Ιδεόγραμμα» και στήριζεται από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου, τις Πρεσβείες της Ελλάδας, της Ισπανίας, της Νορβηγίας, της Κίνας, τα Ινστιτούτα «Γκαίτε» και «Θερβάντες» στη Λευκωσία και τον Οργανισμό «NORLA» Νορβηγίας.

RE-GENERATION ΣΟΛΟΜΩΝ ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ, 20:00

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ-10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ: 10:00-13:00 | 16:00-20:00

CURATORS

ΑΓΓΕΛΑ ΠΙΕΡΗ
ΕΦΗ ΚΥΠΡΙΑΝΙΔΟΥ

is not gallery

Οδυσσέως 11, 1017 Παλιά Λευκωσία,
τηλ.22343670 κιν.99569498,
art@isnotgallery.com
www.isnotgallery.com

ΧΟΡΗΓΟΣ

ΜΑΚΚΑΣ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΒΙΝΤΕΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	ΒΙΒΛΙΟ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	-----------------	--------	------------	-----------	-----------	------

Περίπολο στην πόλη με πράσινα ποδήλατα

Οικολογικές και εναλλακτικές πρακτικές με ευρωπαϊκή επιχορήγηση υιοθετούν πολλοί δήμοι της Ελλάδας

Του ΘΑΝΑΣΗ ΤΣΙΓΓΑΝΑ

Στην εποχή της ηλεκτροκίνησης, εισέρχονται ο ένας μετά τον άλλο αρκετοί δήμοι της Ελλάδας, σε μια προσπάθεια να εφαρμόσουν οικολογικές και εναλλακτικές πρακτικές προς όφελος των δημοτών. Οι περισσότερες προτάσεις που υποβλήθηκαν τελευταία από δήμους της Ελλάδας σε ευρωπαϊκά προγράμματα, τα οποία σχετίζονται με την οικονομική ανάπτυξη και τις οικολογικές εφαρμογές και δράσεις, έχουν ως σημείο αναφοράς την αντικατάσταση παλιών ρυπογόνων οχημάτων και δικυκλών με νέα ηλεκτροκίνητα ή τη δημιουργία ενός μικρού στόλου ηλεκτροκίνητων δημοτικών οχημάτων

Τα ποδήλατα είναι ελληνικής κατασκευής, διαθέτουν επαναφορτιζόμενη μπαταρία με αυτονομία 25-30 χλμ. και η φόρτισή της γίνεται από μια απλή πρίζα.

“
Στόχος να δοθεί το μήνυμα της χρήσης εναλλακτικών μέσων μεταφοράς στο κέντρο της πόλης

που θα κάνουν τη διαφορά εντός πόλεως. Ο Δήμος Καβάλας είναι από τους πρώτους δήμους που προχώρησαν ήδη στην προμήθεια ηλεκτρικών ποδηλάτων. Τα τρία ηλεκτροκίνητα ποδήλατα έκαναν την εμφάνισή τους στους δρόμους της Καβάλας από δημοτικούς αστυνομικούς και έχουν περάσει ικανοποιητικά το πρώτο «κρας τεστ» όπως ανέφερε ο αντιδήμαρχος κ. Χρ. Μικαλάκης. Είναι ελληνικής κατασκευής, διαθέτουν μια επαναφορτιζόμενη μπαταρία με αυτονομία 25-30 χλμ., η φόρτισή της οποίας γίνεται από μια απλή πρίζα και «στις πρώτες περιπολίες που ανέλαβαν έχουν ανταποκριθεί και σε δύσκολα ανηφορικά σημεία της πόλης» λέει ο αντιδήμαρχος. Από την ανταποδοτικότητα τους θα κριθεί η περαιτέρω προμή-

θεια νέων ηλεκτροκίνητων ποδηλάτων αλλά ο «στόχος του δήμου είναι να τονώσει την οικολογική συνείδηση των πολιτών και να δώσει το μήνυμα της χρήσης εναλλακτικών μέσων μεταφοράς στο κέντρο, η οποία θα συμβάλλει και στην αποσυμφόρση του κυκλοφοριακού προβλήματος. Εκτός αυτού, «μετα ηλεκτροκίνητα μειώνουμε το κόστος με-

τακίνησης των δημοτικών αστυνομικών στον αστικό ιστό της Καβάλας» προσθέτει. «Ελπίζουμε να παρακινήσουμε τους πολίτες να χρησιμοποιήσουν το ποδήλατο, μολονότι η πόλη της Καβάλας δεν προσφέρεται σε όλη την έκτασή της λόγω της μορφολογίας της. Τα συγκεκριμένα ποδήλατα έχουν την υποβοήθηση της ηλεκτρικής ε-

νέργειας. Ένας μέσος ποδηλάτης μπορεί να κινηθεί αρκετά γρήγορα στο κέντρο, στο λιμάνι, στην αγορά όταν βοηθούν και οι καιρικές συνθήκες». Στο πλαίσιο ενός ευρύτερου οικολογικού σχεδιασμού ο Δήμος έχει υποβάλει πρόταση στο υπουργείο Περιβάλλοντος για την προμήθεια 56 συμβατικών ποδηλάτων που θα το-

ποητευθούν σε δημοτικά πάρκινγκ με σκοπό να ενοικιάζονται μέσω πιστωτικής κάρτας (για τους επισκέπτες) ή μέσω κάρτας δημοτή, έτσι ώστε να μειωθεί η κίνηση των οχημάτων στο κέντρο.

Και πράσινα αυτοκίνητα

Δέκα έως δώδεκα ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα αναμένει ο Δήμος Κοζάνης από ευρωπαϊκό πρόγραμμα, στο οποίο συμμετέχει και η ΔΕΗ. Πρόκειται για το πιλοτικό πρόγραμμα Green-eMotion και τα οχήματα προέρχονται από ευρωπαϊκές αυτοκινητοβιομηχανίες ηλεκτροκίνητων. Η Κοζάνη είναι η πρώτη ελληνική πόλη που θα εφαρμόσει το πρόγραμμα ηλεκτροκίνησης. Έχουν επιλεγεί οι 20 σταθμοί για την επαναφόρτιση των οχημάτων, αλλά το εξάμηνο του αρχικού σχεδιασμού έχει εκπνεύσει και το πρόγραμμα σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Δήμου έχει καθυστερήσει.

Πάντως, η μεγαλύτερη προμήθεια ηλεκτροκίνητων οχημάτων και ποδηλάτων διεκδικεί αυτήν την περίοδο ο Δήμος Αλεξανδρούπολης που έχει υποβάλει πρόταση στο υπουργείο Περιβάλλοντος για το πρόγραμμα «Αγροτικές και Νησιωτικές Κοινότητες-νέο πρότυπο ανάπτυξης». Με σκοπό να μετατρέψει την Κοινότητα Δωρικού σε «πράσινη κοινότητα» και να αξιοποιήσει τα φυσικά πλεονεκτήματά της (γεωθερμία και δάσος) ο Δήμος, σύμφωνα με τον αντιδήμαρχο Φυσικών Πόρων-Ενέργειας κ. Ι. Φαλέκα «στοχεύει» να επιλεγεί το Δωρικό-να προμηθευτεί δύο ηλεκτροκίνητα απορριμματοφόρα (το ένα για υλικά ανακύκλωσης), μικρό εννιαθέσιο λεωφορείο, αγροτικό αυτοκίνητο και 20 ηλεκτροκίνητα ποδήλατα για τις μετακινήσεις των κατοίκων του Δωρικού (600 κάτοικοι), που θα κληθούν να προσαρμοστούν σε μια σειρά αλλαγών στη χρήση ενέργειας. Ο δήμος Αλεξανδρούπολης στο πλαίσιο άλλου ευρωπαϊκού προγράμματος σχεδιάζει την προμήθεια ηλεκτροκίνητων οχημάτων (4 αυτοκινήτων και 10 ποδηλάτων) για τις μετακινήσεις των δημοτικών υπαλλήλων.

Ερευνητές συλλέγουν στοιχεία για την καταπολέμηση των εντόμων που προκαλούν μολυσματικές ασθένειες.

Η κλιματική αλλαγή απειλή για την ανθρώπινη υγεία

Οι πληθυσμοί εντόμων που πολλαπλασιάζονται εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής, οι κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία από την εξάπλωσή τους και οι τρόποι αντιμετώπισης του φαινομένου ήταν το αντικείμενο τριήμερης επιστημονικής Ημερίδας, που διοργάνωσε το Ινστιτούτο Κύπρου σε συνεργασία με το Imperial College London στην Πάφο.

Η Ημερίδα με τίτλο «Κλίμα και ανθρώπινη υγεία: οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην εξέλιξη των λοιμωδών

νόσων». Η κλιματική αλλαγή συνιστά σοβαρή απειλή που μεταξύ άλλων αναμένεται να επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό και την ανθρώπινη υγεία. Ήδη παρατηρούνται μεταβολές στη γεωγραφική κατανομή των εντόμων που μεταφέρουν ασθένειες, όπως για παράδειγμα η ελονοσία, ο δάγκειος πυρετός, ο πυρετός του Δυτικού Νείλου, και ο πυρετός Chikungunya, καθώς ένα θερμόμετρο κλίμα ευνοεί τόσο την αναπαραγωγή όσο και την εξάπλωσή τους. Η λέκάνη της Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθώς αναμένεται να πληγεί σε μεγαλύτερο βαθμό από την κλιματική αλλαγή σε σχέση με άλλες περιοχές του πλανήτη.

Επιστήμονες από την Κύπρο, την Ε.Ε. και το Ισραήλ πρόβλεψαν σε επισκόπηση των πρόσφατων επιστημονικών ερευνών για την αλλαγή του κλίματος και τη συσχέτισή της με τη συχνότητα εμφάνισης ασθενειών που μεταδίδονται μέσω εντόμων στη χώρα μας και την ευρύτερη περιοχή. Η συζήτηση, επίσης, επικεντρώθηκε στην ανάπτυξη στρατηγικών για την πρόληψη και τον έλεγχο της εξάπλωσής των εντόμων-φορέων και των ασθενειών, που μεταδίδουν, ώστε οι δημόσιοι φορείς υγείας να προχωρήσουν στην έγκαιρη αντιμετώπιση αυτών των πιθανών απειλών και συναφών κινδύνων.

Ένοχη για τον πολλαπλασιασμό των εντόμων που μεταδίδουν πολλές μολυσματικές ασθένειες

νόσων», διοργανώθηκε στο πλαίσιο της ερευνητικής συνεργασίας του Ινστιτούτου Κύπρου με το Imperial College London για τη μελέτη, κατανόηση και αντιμετώπιση μολυσματικών ασθενειών που μεταδίδονται από έντομα στην περιοχή της ανατολικής Μεσογείου και Μέσης Ανατολής. Στόχος ήταν να έρθουν σε επαφή εμπειρογνώμονες στους τομείς της Εντομολογίας, της Μετεωρολογίας και της Επιδημιολογίας για να αξιολογήσουν την πρόοδο, που έχει επιτευχθεί στην έρευνα για

Αξεπέραστη η μύτη σκύλου

Του HENRY FOUNTAIN

Στο ερευνητικό κέντρο εξοτιλισμών και ασφάλειας, στην ανατολική Γαλλία, ο δρ Σπίτζερ και οι συνεργάτες του προσπαθούν να τελειοποιήσουν έναν αισθητήρα κανά ανιχνεύει το TNT από την οσμή του... ακριβώς, δηλαδή, όπως θα έκανε και ένας σκύλος. Για να το πετύχουν χρησιμοποιούν μικροσκοπικά τμήματα σιλικόνης καλυμμένα πλήρως με ακόμα λεπτότερα μικροσωληνάρια από οξείδιο του τιτανίου. Στην πραγματικότητα, οι ερευνητές προσπαθούν να δημιουργήσουν μια συσκευή ικανή να αντικαταστήσει τη μύτη του σκύλου που έχει εκπαιδευτεί στον

Η εκπαίδευση αυτού του σκύλου ανιχνεύει εκρηκτικών και η πανίκορη όσφρησή του, τον καθιστούν ικανότερο από τα μηχανήματα του αεροδρομίου Ρουαί της γαλλικής πρωτεύουσας.

Παραμένει ο καλύτερος ανιχνευτής εκρηκτικών παρά τις προσπάθειες της επιστήμης

εντοπισμό εκρηκτικών.

Η αντιγραφή του εγκεφάλου και της μύτης, ή μάλλον της οσφρητικής ικανότητας ενός εκπαιδευμένου σκύλου, απαιτεί μεγάλη προσπάθεια. Θα πρέπει η συσκευή να είναι εξαιρετικά ευαίσθητη, να μπορεί να διαπιστώσει την ύπαρξη εκρηκτικού από ελάχιστη μόρια και να είναι εξαιρετικά επιλεκτική και να μπορεί να απομονώσει την οσμή που αναζητεί ανάμεσα σε εκατοντάδες άλλες. Ακόμα και σήμερα, παρά την πρόοδο της τεχνολογίας και την ανάπτυξη κάποιων τέτοιων αισθητήρων, το σκυλί παραμένει ο καλύτερος ανιχνευτής εκρηκτικών.

Ομως η χρήση τετραπόδων δεν είναι εύκολη, αφού τα ζώα μπορεί να αφαιρεθούν για οποιονδήποτε λόγο, δεν μπορούν να εργάζονται επί 24 ώρες καθημερινά, απαιτούν ακριβή εκπαίδευση αλλά και έναν άνθρωπο χειριστή, εξηγεί η δρ Αϊμέ Ρόουζ, διευθύντρια πωλήσεων στη Flir Systems, που κατασκευάζει και εμπορεύεται τέτοιους αισθητήρες. Ανάμεσα στους καλύτερους, κάποια φορητά μοντέλα με βάρος ολίγων μόνο κιλών που χρησιμοποιούνται από τον στρατό. Ορισμένοι, μάλιστα, θεωρούνται

εξίσου αξιόπιστοι με τα σκυλιά στην ανίχνευση TNT σε μικρές συγκεντρώσεις. Οι περισσότεροι χρησιμοποιούν ένα πολυμερές που σταματά να εκπέμπει φως μόλις επάνω του ακουμπήσουν μόρια TNT. Τώρα ο δρ Σπίτζερ προσπαθεί να φτιάξει έναν καινοτόμο ανιχνευτή από μικρά τμήματα σιλικόνης τα οποία δονούνται με συγκεκριμένο ρυθμό. Όταν αιχμαλωτιστεί επάνω τους ένα μόριο TNT αυτός ο ρυθμός μεταβάλλεται. Η αλλαγή αυτή μπορεί να μετρηθεί από λέιζερ ή από άλλα μέσα. Οι κύλινδροι οξείδιου τιτανίου βοηθούν στη σύλληψη περισσότερων μορίων εκρηκτικής ύλης.

Οι ερευνητές ανέκαθεν γνωρίζαν ότι θα ήταν πολύ δύσκολο να κατασκευαστεί τεχνολογικός ένας αισθητήρας εξίσου ευαίσθητος με τη μύτη του σκύλου. Παρότι οι βασικοί μηχανισμοί της όσφρησης είναι γνωστοί κανείς δεν γνωρίζει γιατί τα σκυλιά έχουν τόσο αναπτυγμένη αυτή την ικανότητα. Έχουν περίπου τριάντα φορές περισσότερα οσφρητικά κύτταρα από τον άνθρωπο και η περιοχή του εγκεφάλου που επεξεργάζεται τα δεδομένα της όσφρησης είναι πολύ μεγαλύτερη από τη δική μας αλλά και πάλι αυτό δεν εξηγεί τίποτα.

Ο Γάλλος θαλασσοπόρος Ζακ-Υβ Κουστώ αγαπούσε με πάθος τη Μεσόγειο και πρώτος προειδοποίησε για τους κινδύνους που την απειλούν.

Αφιέρωμα στον Κουστώ στη Λεμεσό

Στο πλαίσιο των εκδηλώσεων «Ναυτίλος 2012», το Ίδρυμα Ευαγόρα Λανίτη σε συνεργασία με το Ωκεανογραφικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Κύπρου και τις ΓεωΣυναντήσεις παρουσιάζουν ένα αφιέρωμα στον Γάλλο ωκεανογράφο και θαλασσοπόρο Ζακ-Υβ Κουστώ που θα πραγματοποιηθεί στις 5 Νοεμβρίου, στις 10 το πρωί, στο Κέντρο Ευαγόρα Λανίτη. Ειδικός προσκεκλημένος θα είναι ο γιος του Κουστώ, Πιέρ-Υβ, ωκεανογράφος και πρόεδρος του Cousteau Divers, ο οποίος μαζί με τον δρ Ευάγγελο Παπαθανασίου, διευθυντή Ερευνών του Ελληνικού Κέντρου Θαλάσσιων Ερευνών, θα παρουσιάσουν και θα συζητήσουν, εκτός από το έργο του Κουστώ, τους προβληματισμούς τους για το περιβάλλον της θάλασσας. Της συζήτησης θα προηγηθεί προβολή ντοκιμαντέρ, το οποίο θα απευθύνεται κυρίως σε μαθητές και φοιτητές.

Ο Ζακ-Υβ Κουστώ, φημισμένος για τις εκτεταμένες θαλάσσιες εξερευνησεις του, αγαπούσε με πάθος τη Μεσόγειο. Πολύ πριν από όλους, αναγνώρισε τους κινδύνους που την απειλούν και σε όλη του τη ζωή

δεν έπαψε ποτέ να μας πληροφορεί και να μας προειδοποιεί γι' αυτούς. Εναλλακτικώς στις ταινίες του, με συγκλονιστικές εικόνες που αναδεικνύουν το μεγαλείο του υποβρύχιου κόσμου, ο Κουστώ ήξερε επίσης να χειρίζεται με δεξιοτεχνία την αφηγηματική δύναμη των εικόνων. Στην ταινία «Το αίμα της θάλασσας» («Le Sang de la

Στην Κύπρο ο γιος του διάνυσσε ωκεανογράφου και θαλασσοπόρου

Mer»), που γυρίστηκε το 1977, ο Κουστώ δείχνει χωρίς υπεκφυγές την εικόνα του μέλλοντος των μεσογειακών οικοσυστημάτων εάν δεν παρθούν μέτρα για την προστασία τους. Αλήθεια, το 2012, τι έχουμε κρατήσει από την κληρονομιά που μας άφησε ο μεγάλος εξερευνητής; Για περισσότερες πληροφορίες: Κέντρο Ευαγόρα Λανίτη, στο τηλέφωνο 25342123 και στο www.lanitisfoundation.org. Συνδιοργανωτές: Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Δήμος Λεμεσού, ΠΙΚ.

ασφάλεια είναι ένας ζωντανός θλανήτης

μάθετε περισσότερα στο www.eurolife.com.cy/eurolife/socialresponsibility_gr/

ασφάλεια

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΒΙΝΤΕΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	ΒΙΒΛΙΟ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	-----------------	--------	------------	-----------	-----------	------

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

15/10/2012 - 21/10/2012

ΑΝΤΙΘΕΤΟ ΠΛΑΝΟ

«Τετ-α-τετ» με τον Μιχάλη Χατζηγιάννη

Ο παρουσιαστής και ραδιοφωνικός παραγωγός Τάσος Τρύφωνος φιλοξενεί το επόμενο Σάββατο στην απογευματινή εκπομπή του στο ΡΙΚ1 για ένα ξεχωριστό «Τετ-α-τετ» τον επιτυχημένο συμπατριώτη μας τραγουδιστή Μιχάλη Χατζηγιάννη. Μία εκ βθεών συζήτηση κατά την οποία ο τραγουδιστής αποκαλύπτει την πιο άγνωστη, ανθρώπινη του πλευρά σε μια φιλική κουβέντα που θα μεταδοθεί από το πρώτο κρατικό κανάλι το επόμενο Σάββατο, 3 Νοεμβρίου στις 18:15.

Εγινε της... επανάληψης

Πόσο δύσκολο είναι στο κρατικό κανάλι να συνθησίου το γεγονός ότι τελείωσαν οι επαναλήψεις; Είναι αδιανόητο και ασέβεια, τόσο προς τους τηλεθεατές όσο και στους ανθρώπους μιας εκπομπής, κατά τη διάρκεια προβολής της προμιέρας της να υπάρχει στην οθόνη η ενδειξη (E) για την επανάληψη. Το γεγονός αυτό συνεχίστηκε και για τη δεύτερη εκπομπή του «Είμαστε εδώ» την περασμένη Κυριακή. Σας πληροφορούμε λοιπόν εκεί στη ροή ότι η εκπομπή δεν προβάλλεται σε επανάληψη, τελείωσε το καλοκαίρι.

Όχι άλλη κριτική παρακαλώ

Είπαμε για το «Dancing for you 2» γράφει νούμερα οκ! Δεν μας αρσεί, αλλά οκ! Η Πραξούλλα είναι ταλαντούχα, η Λούρα χαριτωμένη, η Αρτεμίου το φαβορί και όλοι οι Κύπριοι επώνυμοι διαγωνίζονται γι' αυτόν τον ιερό σκοπό κ.λπ., κ.λπ. και μπράβο τους. Ο έρμος ο τηλεθεατής τι φταίει να ακούει τις μπουρδες της κριτικής επιτροπής όμως; Όχι άλλες στρμένες ιντριγκες στην τηλεόραση κύριε, σας πρόλαβε ο Μικρούτσικος, χρόνια πριν.

Χαμηλές πτήσεις για τις κυπριακές σειρές

Οι Κύπριοι τηλεθεατές γύρισαν την πλάτη στα εγκώρια σίριαλ

Του ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

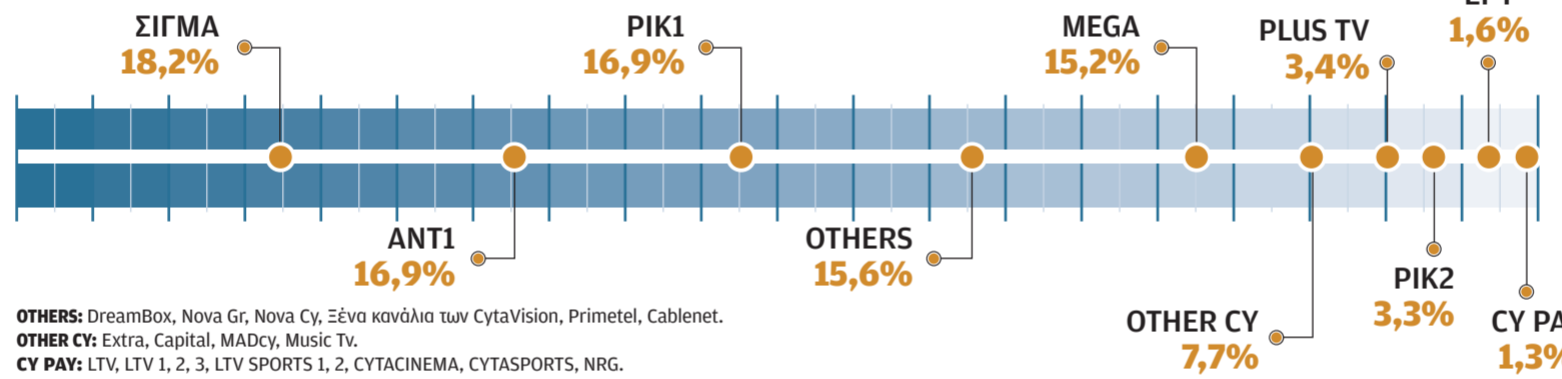
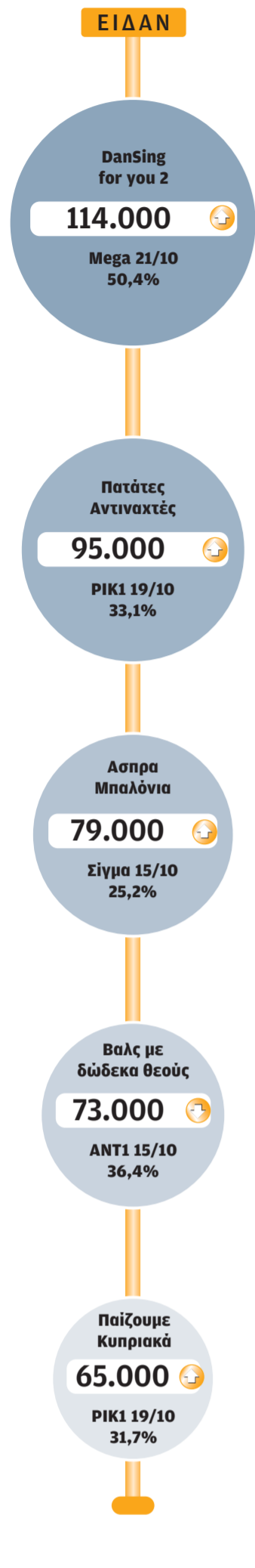
Δυσωίνο προβλέπεται το μέλλον για τις περισσότερες κυπριακές παραγωγές, οι οποίες μερικές εβδομάδες μετά την έναρξη της νέας τηλεοπτικής σεζόν δεν κατάφεραν να ελκύσουν το ενδιαφέρον αλλά και τα νούμερα τηλεθέας που ανέμεναν τα κανάλια. Το τηλεοπτικό τοπίο, όπως διαμορφώνεται φέτος, λειτουργεί εντέλως αντίθετα από εκείνο που φαίνεται να επιθυμούν οι τηλεθεατές. Σε μια δύσκολη περίοδο για τον μέσο Κύπριο τα κανάλια της χώρας μας επέλεξαν να επιτείνουν την κατάσπαση θλίψης στην οποία σχεδόν όλοι έχουμε περιέλθει με την παραγωγή δακρύβρεχτων, μελοδραματικών σειρών, με κάκιστες -οι περισσότερες- ερμηνείες και πλοκές που μπάζουν από παντού. Ερωτευμένοι παπάδες, οξεί παπαδιές, εξώγαμα τέκνα, ένοχα μυστικά, μίσση, ιντριγκες, πάθη, έρωτες από το παρελθόν με κοινό παρονομαστή το δάκρυ αποτελούν τα κύρια στοιχεία που σκιαγραφούν τις φετινές δραματικές παραγωγές της κυπριακής τηλεόρασης. Ενώ η εποχή της σαπουνόπερας μοιάζει να έχει κλείσει τον κύκλο της στην Κύπρο επιμένουμε να καταφεύγουμε στο συγκεκριμένο είδος, το οποίο στην τελική δεν ταιριάζει καθόλου στην ιδιοσυγκρασία μας. Ναι μεν το είδος συνεχίζει να ανθίζει και να έχει επιτυχία στο εξωτερικό αλλά ασ μην καταφύγουμε στη σύγκριση

κείνων των παραγωγών με τις δικές μας. Οι φετινές παραγωγές, όπως φαίνεται και από τους πίνακες τηλεθέας κάθε εβδομάδας, χάνουν σταδιακά το κοινό και τα νούμερα που κέρδισαν στις πρώτες μέρες προβολής τους. Μερικές από αυτές κατάφεραν μάλιστα να σταθεροποιηθούν και να έχουν το δικό τους κοινό. Σε αυτό βέβαια συνέβαλε και το πλήθος δραματικών σειρών που προβάλλονται φέτος γεγονός που μοιράζει το τηλεοπτικό κοινό. Τι συμβαίνει αλήθεια φέτος στην κυπριακή τηλεόραση; Τα κανάλια ένεκα κρίσιμης οικονομικής δυσκολιών στράφηκαν στις καθημερινές παραγωγές, όπως έχουμε σημειώσει από τις αρχές της σεζόν, με σκοπό την όσο το δυνατό μεγαλύτερη προσέλκυση διαφήμισης. Η απουσία μιας δυναμικής κομικής παραγωγής και η καταφυγή του κοινού στο δράμα άνοιξε διάπλατα τον δρόμο προς παρεμφερείς διόδους. Έτσι, ενώ οι τηλεθεατές επέστρεψαν προσωρινά μετά από ένα μακρύ καλοκαίρι επανάληψης στα παραδοσιακά κανάλια της χώρας, αφηρόντας για λίγο τα συνδρομητικά και έκαναν τις επιλογές τους. Λίγο πριν από τις αρχές Νοεμβρίου, οπότε και ο κουρνιαχτός της αφετηρίας των νέων προγραμμάτων θα πέσει και θα ξεκαθαρίσουν τα πράγματα, τα πρώτα συμπεράσματα είναι εύκολο να εξαχθούν. Σήμερα παρατηρούμε την τάση προς σιδηρότερες εκτός των δραματικών

παραγωγών, οι οποίες κάθε εβδομάδα φέρνουν και χαμηλότερα νούμερα. Αυτό, μάλιστα, αποδεικνύεται από τον τελευταίο πίνακα της Nielsen όπου το «Dancing for you 2» όχι μόνο κατέκτησε την κορυφή αλλά εκτινάχθηκε στο 50%. Οι δύο επόμενες θέσεις κατέληφσαν από τη σατιρική εκπομπή του ΡΙΚ «Πατάτες Αντιναχτές» οι οποίες βρήκαν τον εαυτό τους σημείωσαν 33,1% την Παρασκευή και 27% την Πέμπτη νικώντας και τις δύο μέρες τον ισχυρό τους αντίπαλο που προβάλλεται απέναντι «Βαλς με δώδεκα θεούς». Οι σειρές οι οποίες φαίνεται ότι όχι μόνο επιβιώνουν αλλά θα συνεχίσουν ανοδικά είναι τα «Βήματα στην άμμο» του ΡΙΚ τα οποία στην τρίτη τους σεζόν σημειώνουν εξαιρετική πορεία. Ταυτόχρονα τα «Άσπρα Μπαλόνια» με σχαμπραβόσια αλλά και το «Βαλς» φαίνεται να έ-

χουν κερδίσει το παιχνίδι. Με λίγες δυσκολίες προχωρούν οι σειρές «Επτά ουρανοί και σύννεφα αλήτες», «Εκείνο το καλοκαίρι» που άλλαξε ώρα μετάδοσης και το «Νιώσε με», ενώ λίγο περισσότερο εκτός βρίσκονται σύμφωνα με τη Nielsen τα «Μοιραία φεγγάρια». Πιο δυσωίνα όμως είναι τα πράγματα για τις δύο σειρές του Mega οι οποίες προβληματίζουν το κανάλι με τις χαμηλές τους πτήσεις και την πτωτική τους πορεία. Οι φετινές κυπριακές σειρές και γενικότερα η προσπάθεια της σεζόν που διανύουμε μου θυμίζει κουρασμένους μεσσήλικες που αγωνιούν για την εξωτερική τους εμφάνιση και παλιμπαίζουν στοχεύοντας στην ανάκτηση της χαμένης τους τιότητας. Ένα επιτυχημένο ολικό λιφτινγκ θα ήταν και στις δύο περιπτώσεις η καλύτερη τώνωση της ψυχολογίας.

OTHERS: DreamBox, Nova Gr, Nova Cy, Ένα κανάλια των CytaVision, Primetel, Cablenet. OTHER CY: Extra, Capital, MADcy, Music Tv. CY PAY: LTV, LTV 1, 2, 3, LTV SPORTS 1, 2, CYTACINEMA, CYTASPORTS, NRG. ΠΗΓΗ: NIELSEN AUDIENCE MEASUREMENT

ΡΙΚ1	THA: 22862000	ΡΙΚ2	THA: 22862000	MEGA	THA: 22477777	ΑΝΤ1	THA: 22200200	ΣΙΓΜΑ	THA: 22580100	MADcy	THA: 22877200	TV PLUS	THA: 22600600
21.30 Κατάσκοπος Νέλλη		21.00 Καλλιτεχνικό πατινάζ		01.30 Becoming Jane		00.10 Hard to kill		21.15 Η Αλική δικτάτωρ		19.30 Fashion music project		21.00 Death sentence	
07.30 Θεία Λειτουργία (E)		07.00 NRG Zone		06.30 Ελληνική σειρά (E)		05.20 Αίφηνγκ (E)		06.40 Μου το κρατάς μανιτάκι (E)		06.00 Wake Up... Hits		07.50 Παιδική ζώνη	
10.00 Η Πλατεία (E)		08.00 Παιδική ζώνη		07.00 Θεία Λειτουργία		06.10 Πρωινή ενημέρωση		07.30 Οι Τάκκοι (E)		08.00 All New Mixer		12.05 LTV Sports News (E)	
Κυπριακή κοινωνική σειρά, εμπνευσμένη από πραγματικά γεγονότα.		12.35 Ζακ και Κόνι εν πλώ Οικογενειακή σειρά.		09.40 Tom & Jerry Tales		06.40 Ταγκό για τρεις (E)		08.30 Ζωή ποδήλατο (E)		12.00 Music For your Mp3 Player		13.00 EΙΔΗΞΙΣ Star	
10.30 Σάββατο κι απόβραδο (E)		13.00 Οι μάγοι του Γουέβερλι Νεανική σειρά.		09.30 Ben 10		07.10 Νταντά για όλες τις δουλειές (E)		09.30 UEFA Champions League Magazine		13.00 Greeklish		13.40 Gossip girl, II	
12.30 Η ύπαιθρος		13.25 Παιδική ζώνη (E)		10.30 Παιδικό πρόγραμμα.		07.40 Οι Μεν και οι Δεν (E)		10.00 Μες στην καλή χαρά Ψυχαγωγική εκπομπή, με τη Ναταλία Γερμανού.		13.30 MAD Greeks Top 10		14.25 One Tree Hill, II	
Εβδομαδιαία εκπομπή με θέματα από την κυπριακή αγροτική ζωή.		17.05 Αόρατος φασάκι		11.10 Μπουκά και συχώριο (E)		08.10 Βότκα πορτοκάλι (E)		13.20 Η Μπάρμπι και οι 12 βασιλοπούλες (E)		14.30 Mixer		15.15 Φ*Μ Live	
13.00 Μικρές αποδράσεις		17.30 Κάπτεν Κουκ: Η επιμονή της Ανακάλυψης		12.10 Μπαμπά μην τρέχεις (E)		09.00 Δείξε μου το φίλο σου		14.40 Άσπρα μπαλόνια (E)		15.30 MAD Top 5		16.30 Μεσημεριανή Μελέτη	
Είμαστε εδώ		18.15 Η κύπρος κοντά σας		13.05 Κάτι τρέχει με τους δίπλα (E)		10.20 Santa Γιολάντα (E)		15.40 7 ουρανοί και σύννεφα αλήτες (E)		16.00 US Top 5		17.30 Μίλα (E)	
Νεανική εκπομπή.		Μια ζωντανή γέφυρα επικοινωνίας με τους όπου γης Κύπριους.		13.50 Σαββατογεννημένες (E)		12.45 Ειλικρινά (E)		16.30 Fashion music project		17.00 30 Best Videos		19.00 ΕΞΕΙΔΙΞΕΙΣ στη showbiz	
14.00 ΕΙΔΗΞΙΣ		19.15 ΕΙΔΗΞΙΣ στην αγγλική		14.40 The water horse		13.30 Θα βρεις το δασκαλό σου (E)		20.00 MAD Countdown		21.00 Games		19.20 Nancy Drew	
14.30 Προορισμός Άουστριν Ντοκιμαντέρ.		19.35 ΕΙΔΗΞΙΣ στην τουρκική		16.20 Chuck		15.00 Εκείνο το καλοκαίρι (E)		21.30 Time Machine		21.00 All Hits Non Sto		Κωμωδία	
15.00 Ο Αγοσιλαός		Τετ Α Τετ (E)		17.10 Πόρτα κλειδωμένη		12.00 Αίτσα.Com (E)		EXTRA		THA: 25715111		21.00 Death sentence	
Παιδικό επετειακό θεατρικό έργο με τους Γιώργου Μουσιμή, Βαρβάβα Κυριαζή, κ.ά.		19.35 ΕΙΔΗΞΙΣ στην αγγλική		18.20 Επτά θανάσιμες πεθερές (E)		12.45 Ειλικρινά (E)		11.00 Πολύ μπλα μπλα				Θρίλερ με τους Κέβιν Μπέικον, Τζον Γκούντμαν.	
15.30 Ξεασμένοι ήρωες		20.30 NRG Zone Weekend		18.30 Τα νέα του ANTI σε 10'		13.30 Θα βρεις το δασκαλό σου (E)		11.00 Πολύ μπλα μπλα				22.45 Born to win	
Ντοκιμαντέρ αφιερωμένο στην προσφορά των Κυπρίων στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.		21.00 Γκραν Πρι Καλλιτεχνικού Πατινάζ		18.00 Τα νέα του ANTI σε 10'		15.00 Εκείνο το καλοκαίρι (E)		08.00 Παιδική ζώνη				Δράμα με τους Τζορτζ Σίγκαλ, Ρόμπερτ Ντε Νίρο.	
16.30 Κύπρος ένα ταξίδι		00.00 ΕΙΔΗΞΙΣ		18.10 Συνέχεια της σειράς		15.30 Κυπριακή κοινωνική σειρά.		11.00 Πολύ μπλα μπλα				00.15 LTV Sports News	
Αμύνοσθαι περί πάτρης		Στην αγγλική και τουρκική.		18.30 Βαλς με 12 θεούς (E)		15.00 Κυπριακή κοινωνική σειρά.		14.00 Το ταξίδι της ζωής					
18.00 ΕΙΔΗΞΙΣ		20.00 ΕΙΔΗΞΙΣ		20.20 Τα νέα του ANTI		18.00 Τα νέα του ANTI σε 10'		15.00 Το πάρτι της ζωής σου					
18.15 Περί Κύπρου		21.05 Dansing for you 2		20.15 Τα νέα του ANTI		18.10 Τα νέα του ANTI σε 10'		16.45 ΕΙΔΗΞΙΣ Στη νοσηματική					
Life in Style		Σόου φιλανθρωπικού χαρακτήρα, με τη Χριστίνα Αριστοτέλους.		21.15 Πήρε τσιτ το Σαββατόβραδο		18.30 Βαλς με 12 θεούς (E)		16.50 Ελληνική ταινία					
Εκπομπή με τη Χριστίνα Δημητρίου.		20.30 Rescue me		01.30 Becoming Jane		20.15 Τα νέα του ANTI		18.45 ΕΙΔΗΞΙΣ					
19.20 Κυπριακό σκετς		Ξένη σειρά.		Βιογραφικό ρομαντικό δράμα, με τους Αν Χάθαγουεϊ, Τζέιμς ΜάκΑρθοϊ, κ.ά.		21.15 Πήρε τσιτ το Σαββατόβραδο		19.20 Υπαστυνόμος Ρεξ					
ΕΙΔΗΞΙΣ		Εξέλιξη με τον Μάρκο Σεφερλή.		03.00 Έχεις μέσον (E)		Θεατρικό με τον Μάρκο Σεφερλή.		20.00 Γιαννάκης ομορφόπαδο					
21.30 Κατάσκοπος Νέλλη		Ήρωας με τον Μάρκο Σεφερλή.		03.40 Μια στιγμή δύο ζωές (E)		23.55 Τίτλοι ειδήσεων		21.00 Γιαννάκης ομορφόπαδο					
Πολεμική ταινία με τους Αλική Βουγιουκλάκη, Φαίδων Γεωργίου, κ.ά.						00.00 Αθλητικές ειδήσεις		22.15 Το πάρτι της ζωής σου					
23.30 ΕΙΔΗΞΙΣ						00.10 Hard to kill		00.00 Τίτλοι ειδήσεων					
23.45 Επανάληψη προγραμμάτων						Περιπέτεια με τους Σίβεν Σηγκάλ, Κέλι Λε Μπροκ.							

ERT WORLD
06.45 Σαββατοκυριακό στη NET
08.00 Θεία Λειτουργία
10.30 Meditteraneo
11.00 Από την Αυστραλία με αγάπη
12.00 ΕΙΔΗΞΙΣ (NET)
12.30 Απόστροφο
13.00 Ελληνική ταινία
14.30 Ελληνικό κόσμημα (E)
15.00 ΕΙΔΗΞΙΣ (NET)
16.00 Ο τόπος και το τραγούδι του (E)
17.00 Η μηχανή του χρόνου
18.00 ΕΙΔΗΞΙΣ (NET)
18.15 Greek Town (E)
19.00 Το αλάτι της γης (E)
21.00 ΕΙΔΗΞΙΣ (NET)
22.00 Ελληνική ταινία (E)
23.30 Ελληνικό κόσμημα (E)
00.00 ΕΙΔΗΞΙΣ (NET)
00.30 Λογοτεχνία
01.00 Ο τόπος και το τραγούδι του (E)
02.00 Η μηχανή του χρόνου (E)
NOVACINEMA1
07.40 Analyze that
09.20 Despicable me
10.55 Moneyball
13.10 War of the buttons
15.00 How I met your mother, VII
15.35 C.S.I., XII
16.25 Person of Interest
17.15 Certain Prey
18.45 Gainsbourg: A heroic life
21.00 Person Of Interest
22.00 Johnny English Reborn
23.55 Hemingway & Gellhorn
02.40 Jennifer Eight
LTV SPORTS 1
07.00 Αγώνες τένις
12.00 Ισπανικό Πρωτάθλημα (E)
13.45 Χωρίς παρωπίδες (E)
14.45 Ινποδρομίες (Live)
20.00 Αυστραλέζικο ποδόσφαιρο (E)
21.00 Φόρμουλα 1 2010
21.00 Παγκύπριο Πρωτάθλημα
01.00 Αγώνες τένις
04.00 Αγώνες πυγμαχίας (E)
05.00 Ισπανικό Πρωτάθλημα
NOVASPORTS1
07.00 Super Goal (E)
15.00 Βέροια-Skoda Ξάνθη (Live)
17.15 ΠΑΣ Γιάννινα-Ατρόμιτος (Live)
19.30 ΟΦΗ-Παναθηναϊκός (Live)
21.30 Total Super League (Live)
00.30 Ο Κύμος του Υγρού Στίβου (E)
01.00 ΑΕΚ-Πλατανιάς
03.00 Αμερικάνικο Μπέιζμπολ - Final World Series (Live)

ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΒΙΝΤΕΟΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

ΒΙΒΛΙΟ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

ΜΟΔΑ

Οι κολεξιόν που ντύνουν τους ήρωες

Για την άνοιξη, οι σχεδιαστές ανδρικών ρούχων επανεξετάζουν τα βασικά

της SUZY MENKES

ΜΙΑΝΟ. Ο κόσμος των σπορ μοιάζει να κυριαρχεί πάντα στη διάρκεια της εβδομάδας ανδρικής μόδας. Για την άνοιξη-καλοκαίρι 2013, ο σχεδιαστής του ανδρικού ντυσίματος για τον Κάλβιν Κλάιν, Ιταλο Ζουκέλι, ονόμασε τη συλλογή της επωνυμίας «η εξέλιξη του Αμερικανού ήρωα».

Πραγματικά, στην πρώτη σειρά κάθονταν οι ήρωες των αμερικανικών σπορ Amar'e Stoudemire, Henrik Lundqvist και Victor Cruz -σπαρ του μπάσκετ, του κόκκι και του ποδοσφαίρου, αντίστοιχα- όλοι ντυμένοι επίσημα. Αλλά η επίδειξη στην πασαρέλα ξεκίνησε με αφιέρωμα στο βασικό στοιχείο της μόδας του Κάλβιν Κλάιν: το ντένιμ.

Αν και η συλλογή ήταν εμπνευσμένη από την Καλιφόρνια, η κρωματική παλέτα ήταν υποτονική και ουδέτερη. Το ενδιαφέρον στοιχείο εδώ βρισκόταν κυρίως στην υφή: μια στρώση από τούλι ή νάylon ή τζάκετ με φερμουάρ και ένα ανθισμένο μοτίβο, το οποίο, σε σκούρα, μπλε απόχρωση έμοιαζε ανδρικό. Ο κ. Ζουκέλι παραμένει αληθινός

στην κληρονομιά του ιδρυτή της επωνυμίας.

Στον οίκο Bottega Veneta, ο Τόμας Μάιερ παρέμεινε πιστός στο δικό του όραμα ανεπίσημης πολυτέλειας. Πρόσφερε μια ωδή στο πουλόβερ και το χαλαρό και εύκολο του σχήμα -αν και η δική του εκδοχή χαρακτηριζόταν από το στυλ σαφάρι. Ο σχεδιαστής εξήγησε στα παρασκήνια ότι είχε επίσης αντιλήσει εμπνευσή από τους ναύτες της Βρετανίας.

Οι μόδες παρεκκλίσεις στην ιδέα του πουλόβερ ήταν τα ανδρικά κοστούμια που ήταν τυπωμένα με ένα αμυδρό μοτίβο λουλουδιού και τα κοστούμια φτιαγμένα από ανθισμένη οργάντζα. Ο κ. Μάιερ μοιάζει να ελέγχει απόλυτα το δικό του όραμα της πολυτέλειας. Έχει να κάνει με την απόλαυση που νιώθει εκείνος που την υιοθετεί.

Την ίδια στιγμή, η επιστροφή της Τζιλ Σάντερ στην επωνυμία ήταν μια αγνή και λουστραρισμένη επιβεβαίωση της πεποίθησής της για εκλεπτυσμένο μιμιαλισμό, με χρώμα. Υστερα από επτάχρονη απουσία, αυτή η συλλογή ήταν κάτι παραπάνω από αξιοσέβαστη, και κάτι περισσότερο από μια ωδή στο παρελθόν, ακόμη κι αν υπήρχε μια αμυδρή αναφορά σε αυτά τα υποτονικά σορτσάκια στο ανδρικό ντύσιμο που μπορεί να ήταν της μόδας στα μεταπολεμικά παιδικά χρόνια της Γερμανίδας σχεδιάστριάς.

Στον οίκο Costume National, ο σχεδιαστής Ενιο Καπάτσα εξήγησε την προσέγγισή του σαν «έναν νέο τρόπο να κάνει σαφάρι, με αναφορές στη Μομπάσα του Ντέιβιντ Μπάου», αναφερόμενος στο τραγούδι «African Night Flight». Η επίδειξη άνοιξε με γλέκα στο άσπρο της άμμου και τζάκετ φορεμένα με μαλακά παντελόνια, γραφιστικά ασπρόμαυρα με ρίγες.

Η παλέτα επίσης περιελάμβανε έ-

Οι προτάσεις των οίκων Calvin Klein, Ermenegildo Zegna, Bottega Veneta και Jil Sander (οι φωτογραφίες με τη φορά του ρολογιού από επάνω αριστερά) αποκάλυψαν την ανανεωμένη έμφαση στην υφή και το ύφασμα.

ντονο μπλε - την απόχρωση που ξεχώρισε στη συγκεκριμένη σεζόν. Και όταν επιστρέψαμε στο μαύρο, υπήρχε ακόμη ένταση στην υφή καθώς γυαλιστερό στην επιφάνεια παλτό ήρθαν σε αντίθεση με ημιδιάφανα πουκάμισα.

Η πρόσφατη έφοδος των Ασιατών καταναλωτών στην οδό Μόντε Ναπολέονε στο Μιλάνο θα έμοιαζε να δείχνει απλώς ποιος κρατά τα νήια στη βιομηχανία πολυτέλειας σήμερα, αν και ο Τζιλάντο Ζένια, διευθύνων σύμβουλος της οικογενειακής του εταιρείας, λέει ότι οι Βραζιλιάνοι και οι Ρώσοι είναι εκείνοι που σκοράρουν. Οποιο κι αν είναι το κοινό στο οποίο απευθύνεται, το στυλ για την άνοιξη-καλοκαίρι από τον

Ermenegildo Zegna είναι ήπιο σαν μετάξι.

«Και είναι πολύ ελαφρύ για τα ταξίδια», είπε ο κ. Ζένια, αναφερόμενος σε ένα μεταξωτό παλτό στο χρώμα του κρασιού και σε κοστούμια από μετάξι και κοτόν. Αυτή η αρμονία επιτεύχθηκε όχι μόνο στα υλικά, αλλά και στα σχέδια: μια σιλουέτα με σταυρωτό κοστούμι, ορισμένα πιο σπορ σακάκια και διακριτικά μοτίβα με τροπικά φυτά.

Αυτή η ιδέα του εμπριμέ έμοιαζε φρέσκια για τον Ζένια. Μεγάλωνα την προοπτική για την εταιρεία που δεν θα χαράξει ποτέ τάσεις, αλλά έχει την τάση να αλλάζει προτιμήσεις τόσο εύκολα, όπως και τα μπαμπού όταν λυγίζουν από τον αέρα.

Ενα μάθημα στη σχολή ντένιμ στο Αμστερνταμ παρέδωσε ο Μάιλς Τζόνσον από την εταιρεία Levi's Vintage Clothing.

Όταν οι ελπίδες του ντιζαίν γίνονται ευφυΐες των τζιν

του CHRISTOPHER F. SCHUETZE

ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ. Αυτοί που αμφισβάζουν ότι το Αμστερνταμ είναι ένα λαμπερό αστέρι μέσα στον παγκόσμιο χάρτη του ντένιμ θα πρέπει να πάνε μια βόλτα στην ενόπτια «Blueprint» στη Modefabrik, την έκθεση μόδας στο Αμστερνταμ που πραγματοποιείται δύο φορές τον χρόνο.

Εκεί, ανάμεσα στο χιπ, νεαρό κοινό με τατουάζ, δεκάδες εκθέτες παρουσίασαν ακριβώς όσα ντένιμ ρούχα σχεδιάζει και πουλάει η Ολλανδία. «Στην Ολλανδία όλοι έχουν στην κατοχή τους ένα καλό τζιν», είπε ο Lennaert Nijgh, εκθέτης. «Αλλά υπάρχει επίσης ένα δυνατό οικονομικό κλίμα για τις επωνυμίες που θέλουν να έχουν τη βάση στην ενόπτια». Τα περισσότερα ολλανδικά ατελιέ ντένιμ δίνουν έμφαση στο ίδιο το υλικό που μπορεί να είναι ακατέργαστο και να τσαλακωθεί καθώς φοριέται. «Το ντένιμ είναι βιομηχανικό προϊόν, αντί για προϊόν ντιζαίν», είπε ο Shubhankar Ray, διευθυντής της επωνυμίας G-Star Raw. Υπάρχουν σχέδια για έναν αρχειοθέτη που θα συλλέγει ιστορικά ντένιμ κομμάτια και καινοτομίες που θα βοηθήσουν το δίκτυο που κτίζει το House of Denim.

Οι ιδρυτές επίσης οραματίζονται ένα εργαστήριο για έρευνα και εξέλιξη στο House of Denim. Τα περισσότερα ολλανδικά ατελιέ ντένιμ δίνουν έμφαση στο ίδιο το υλικό που μπορεί να είναι ακατέργαστο και να τσαλακωθεί καθώς φοριέται. «Το ντένιμ είναι βιομηχανικό προϊόν, αντί για προϊόν ντιζαίν», είπε ο Shubhankar Ray, διευθυντής της επωνυμίας G-Star Raw. Υπάρχουν σχέδια για έναν αρχειοθέτη που θα συλλέγει ιστορικά ντένιμ κομμάτια και καινοτομίες που θα βοηθήσουν το δίκτυο που κτίζει το House of Denim.

Ο Τζέιμς Βίνκοφ, συνιδρυτής της σχολής και πρώην διευθυντής της Διεθνούς Εβδομάδας Μόδας του Αμστερνταμ, είπε ότι φιλοδοξία του ήταν να εκπαιδεύσει την επόμενη γενιά από ντένιμ κατασκευαστές και σχεδιαστές. Οι ιδρυτές βλέπουν τη σχολή σαν σταυροδρόμι για τους παλιούς τεχνίτες με νέα κόνσεπτ για ανθεκτικότητα στο ντιζαίν.

Οι φοιτητές με μέσο όρο ηλικίας τα 23, δεν έχουν τις ίδιες εμπειρίες. Ορισμένοι έχουν προηγούμενη εμπειρία σαν ελεύθεροι επαγγελματίες ή στο εμπόριο, αλλά πολλοί δεν έχουν. Εξαιτίας της κρατικής χορηγίας γι' αυτό το επαγγελματικό πρόγραμμα, τα διδάκτρα για τους Ολλανδούς φοιτητές είναι δωρεάν.

Εκτός από την εκπαίδευση της νέας γενιάς των ντένιμ τεχνιτών, η κ. Χόιτινκ και ο κ. Βίνκοφ, ο-

ραματίζονται να δημιουργήσουν ένα επαγγελματικό δίκτυο, ένα αρχείο και ένα ντένιμ εργαστήριο, όλα κάτω από την επωνυμία House of Denim.

Ηταν ξεκάθαρο στην έκθεση της Modefabrik ότι τα μέλη της ελίτ του ντένιμ της πόλης γνωρίζονται καλά. Το House of Denim λειτουργεί σαν ένα είδος συλλόγου για τα μέλη του. Και ο κ. Βίνκοφ βασίζεται στους ειδικούς του ντένιμ, από το Αμστερνταμ και αλλού, για να διοργανώσει σεμινάρια και πρακτική εξάσκηση για τους σπουδαστές του.

Όταν γνώστες του ντένιμ όπως ο Αντριάνο Γκόλντμιντ, συνιδρυτής της Diesel ή ο Φρανσουάρ Ζιρμπό, που κρύβεται πίσω από την μπουτίκ Marithe + Francois Girbaud βρίσκονται στο Αμστερνταμ για δουλειά, «τους ζητώ να έρθουν για μια διάλεξη», είπε ο κ. Βίνκοφ.

Οι ιδρυτές επίσης οραματίζονται ένα εργαστήριο για έρευνα και εξέλιξη στο House of Denim. Τα περισσότερα ολλανδικά ατελιέ ντένιμ δίνουν έμφαση στο ίδιο το υλικό που μπορεί να είναι ακατέργαστο και να τσαλακωθεί καθώς φοριέται. «Το ντένιμ είναι βιομηχανικό προϊόν, αντί για προϊόν ντιζαίν», είπε ο Shubhankar Ray, διευθυντής της επωνυμίας G-Star Raw. Υπάρχουν σχέδια για έναν αρχειοθέτη που θα συλλέγει ιστορικά ντένιμ κομμάτια και καινοτομίες που θα βοηθήσουν το δίκτυο που κτίζει το House of Denim.

Οι σπουδαστές διδάσκονται όχι μόνο τα βασικά για την κατασκευή του ντένιμ, αλλά και τις καινοτόμες σχεδιαστικές αντιλήψεις για τον κόσμο των τζιν.

Στη Μασσαλία, οι γλεντιζέδες με στυλ εξορμούν στη θάλασσα

της ΜΑΪΑ DE LA BAUME

ΜΑΣΣΑΛΙΑ. Το «Ilien» ανέκαθεν υπήρξε ένα απίστευτο πλοίο αναψυχής, καθώς φιλοξενούσε τους καλοκαιρινούς μίνες τουρίστες για ταξίδια που σκοπό είχαν την προσέγγιση σε βραχώδεις ακτές και την ανακάλυψη μουσικών περασμάτων στις μεσογειακές ακτές. Αλλά το 2009, όταν ένας πρώην ταχυδρόμος και μουσικός άρχισε να το νοικιάζει για να διοργανώνει εβδομαδιαίες κρουαζιέρες με μουσικές εμφανίσεις και συναυλίες εν πλω, το πλοίο εξελίχθηκε σε ένα από τα πιο περιζήτητα καλοκαιρινά σημεία συνάντησης της Μασσαλίας. Από τον Ιούνιο μέχρι τον Σεπτέμβριο, το «Ilien» φιλοξενεί ομάδες από περίπου 200 άτομα για μια διαδρομή διάρκειας περίπου τριών ωρών γύρω από τα κοντινά νησιά Φριουλ και Ιφ, που είναι απομακρυσμένα από την υγρή, αποπνικτική ατμόσφαιρα των ασφωκτικά γεμάτων μπαρ της πόλης. Το πλοίο περνάει από τα νησιά αργά καθώς το καρούμενο πλήθος, γύρω στην ηλικία των 30 και κάτι, χορεύει σόουλ και ηλεκτρονική μουσική που παίζει ένας ντιτζέ της περιοχής.

Στην τρίωρη διαδρομή του πλοίου «Ilien», οι 200 επιβάτες του χορεύουν και πίνουν σε ένα πάρτι σαν αυτό «που είχαμε ονειρευτεί».

«Η Μασσαλία είναι μια πόλη που αδιαφορεί για τις τάσεις», είπε ο Κριστιάν Μελόν, ο διοργανωτής του Apero du Bateau, που αφήνει το Παλιό Λιμάνι της Μασσαλίας κάθε Κυριακή στις 7.30 το απόγευμα.

Οι κάτοικοι της Μασσαλίας, είπε ο κ. Μελόν, είναι γνωστό ότι απολαμβάνουν τη γαλλική παράδοση του αερο: βγαίνουν νωρίς το απόγευμα για ένα ή δύο aperitif πριν από το δείπνο. Υπάρχουν αμέτρητες εξορμήσεις με πλοίο από τη Μασσαλία στα κοντινά νησιά, στις σπηλιές και σε πόλεις-λιμάνια, αλλά λίγες από αυτές γίνονται το βράδυ, και οι κάτοικοι λένε ότι η νυχτερινή ζωή της πόλης είναι συχνά σε λανθάνουσα κατάσταση. Οπότε το

Ο κόσμος χορεύει, πίνει και απολαμβάνει κάθε στιγμή στο Ilien, το πλοίο για πάρτι που ταξιδεύει το βράδυ από τη Μασσαλία στα κοντινά νησιά.

πλοίο-πάρτι εξελίχθηκε στο «απόλυτο σημείο συνάντησης» για ντόπιους και τουρίστες.

«Αυτό που δεν μπορείς να βρεις στη στεριά της Μασσαλίας μπορείς τώρα να το βρεις στη θάλασσα», είπε ο Νι-

κόλα Κορνιέ, ο 32χρονος ιδιοκτήτης ενός μπακαλικού με βιολογικά προϊόντα, ο οποίος βρισκόταν στο «Ilien» με τη γυναίκα του και λίγους φίλους.

Πολλοί εδώ λένε ότι η νυχτερινή ζωή στη Μασσαλία, τη δεύτερη μεγαλύτε-

ρη πόλη στη Γαλλία και πρωτεύουσα μιας περιοχής στην οποία το 35% του πληθυσμού είναι κάτω από την ηλικία των 30 χρόνων, δεν υπήρχε ποτέ το δυνατό της σημείο.

Η Σαρά Πλοκίν, σέρφερ και μητέρα δύο παιδιών, 40 χρόνων, έχει ταξιδέψει με το σκάφος αρκετές φορές. «Η νυχτερινή ζωή της Μασσαλίας εξαρτάται πολύ από ιδιωτικές πρωτοβουλίες και από ανθρώπους όπως ο κ. Μελόν», είπε, και ανέφερε άλλα δημοφιλή μέρη όπως το Le Silo, πρώην σιλό δημοπρασιών που έγινε συναυλιακός χώρος.

Σε πρόσφατη κρουαζιέρα, στο κάτω κατάστρωμα του «Ilien», ένα μπαρ πουλούσε διάφορα ποτά, από ένα μπουκάλι σαμπάνιας αξίας 60 ευρώ μέχρι ντιτζέ με 5 ευρώ. Ως σνακ υπήρχε πίτσα, ασιατικό finger food και ένα ανατολιτικοευρωπαϊκό πιάτο με τυρί και βοδινό κρέας. Το κατάστρωμα είχε μετατραπεί σε πίστα, εκεί όπου ο Μαρς Μπλάκμαν, ντιτζέ από τη Μασσαλία, συνόδεψε τη μουσική που έπαιζε με τη μουσική ενός φλαουτίστα.

Ο ντιτζέ δεν παίζει καθόλου τα εμπορικά χιπ που παίζουν στις ντισκο

αυτή την εποχή. «Αυτοί που έρχονται εδώ δεν είναι εκείνοι που βγαίνουν στις ντισκο», είπε ο κ. Μελόν. «Έρχονται εδώ επειδή τους αρέσει ο καλός ήχος».

Το πλοίο, που έχει δέκα μέτρα πλάτος, ανάμεσά τους και μια μαγειρίσα (την αδερφή του κ. Μελόν), σταμάτησε για λίγο απέναντι από το μικροσκοπικό νησί του Ιφ που είναι γνωστό σαν το γαλλικό Αλκατράζ.

Όταν πέρασε από τα νησιά του Φριουλ, περίπου 45 λεπτά από τη Μασσαλία, χαρούμενοι θαμώνες έσπευσαν προς την πίστα, συχνά προσπαθώντας να κρατήσουν την ισορροπία τους καθώς μικρά κύματα κουτούσαν το πλοίο αριστερά και δεξιά. Ο κ. Μελόν είπε ότι η αυξανόμενη δημοτικότητα των νυχτερινών θαλάσσιων εκδρομών, με σκηνικό τον ορίζοντα και μια φωτεινή μπάλα που κρέμεται από πάνω - το φεγγάρι, δεν τον εξέπληξε: «Αυτό που αποφασίσαμε να δημιουργήσουμε είναι το είδος του πάρτι που είχαμε ονειρευτεί ότι θα θέλαμε να συμβεταόχουμε».

International Herald Tribune
THE GLOBAL EDITION OF THE NEW YORK TIMES